

PLEMENITI KUR'AN

prijevod značenja na bosanski jezik

Centar „Ruvvad Et-Terdžemeh

PLEMENITI KUR'AN

prijevod značenja na bosanski jezik

Centar „Ruvvad Et-Terdžemeh

ⓒ جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات، ١٤٤٥هـ

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي
بيان معاني القرآن - بوسني. / جمعية خدمة المحتوى الإسلامي
- ط١ . . - الرياض، ١٤٤٥هـ
٣٥١ ص؛ .. سم

رقم الإيداع: ٢٤٦٠٨/ ١٤٤٥
ردمك: ٧-٢٥-٨٤٥٢-٦٠٣-٩٧٨

الطبعة الأولى ١٤٤٥ هـ
للتحقق من التحديثات

04-03-2025 (V2.0.4)
للتواصل: info@quranenc.com

نحو توفير تفاسير وتراجم موثوقة لمعاني القرآن بلغات العالم

جمعية الربوة

المحتوى الإسلامي

Predgovor

Časni Kur'an je Allahova riječ, govor Gospodara svjetova i njihovog Stvoritelja Koji ga je objavio pečatu vjerovjesnika i poslanika, Muhammedu, sallallahu 'alejhi ve sellem, kako bi pokazao čovječanstvu svrhu njihovog stvaranja, da ih dovede do onoga što će im donijeti sreću na ovom i na onom svijetu, te da ih oslobodi od vječne nesreće nakon smrti. To je posljednja božanska knjiga koja je objavljena, koja potvrđuje sve prijašnje knjige i dokida njihove zakone.

Časni Kur'an je vječno nadnaravno djelo i dokaz je vjerovjesništva Allahovog poslanika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem. Allah je dao izazov ljudima i džinima da načine nešto slično Kur'anu, pa makar jednu njegovu suru, ali oni to nisu u stanju učiniti.

Otkako je objavljen proteklo je više od 1400 godina, a on nije iskrivljen niti izmijenjen i ostat će takav, sačuvan na arapskome jeziku na kojem je i objavljen, jer je Svemogući Allah osigurao njegovo očuvanje do Sudnjega dana.

Časni Kur'an je glavni izvor islama i ustav koji regulira ljudski život i upravlja njime u svakom vremenu i na svakom mjestu, te poziva na obožavanje samo jednog Boga, Stvoritelja. On ukazuje na ono što čovjeku treba kako bi upoznao svoga Gospodara i njegovu vjeru. Podučava ga tome kako je počelo stvaranje svemira, govori mu o fazama stvaranja ljudi, o prošlosti i budućnosti, prenosi kazivanja o prijašnjim poslanicima, o tome kako im je Allah pomogao i kako je uništio njihove neprijatelje. On sadrži temelje i principe na kojima počivaju ibadeti i društveni odnosi, poziva u lijepo ponašanje, te upozorava na sve ono što se tretira kao loše ophođenje. Govori nam o završnici na budućem svijetu, o Džennetu koji će biti dom vjernika i o Džehennemu koji je boravište za nepravednike i nevjernike.

Zbog važnosti ove veličanstvene knjige koju je Allah dao na arapskom jeziku i naredio da je prenesemo čovječanstvu, drago nam je - uvaženi čitaoče - da vam pružimo prijevod njegovih značenja na vašem jeziku, kako bismo olakšali njegovo razumijevanje i dostavili ta značenja ljudima. Tim koji je

radio na ovom prijevodu uložio je sve moguće napore kako bi što bolje razumio kur'anska značenja i preveo ih, ali bez obzira koliko prijevod bio tačan, on ipak neće prenijeti veličanstvena značenja u nadnaravnome tekstu časnog Kur'ana koji nadilazi svaki ljudski rad. A onome ko želi da se detaljnije upozna sa značenjima Časnog Kur'ana, preporučujemo da nauči arapski jezik na kojem je on i objavljen.

Mir neka je na sve poslanike i neka je hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova.

Enciklopedija Kur'ana Časnog

Putem QR koda koji se nalazi ovdje, možete pristupiti prijevodu značenja Kur'ana na vaš jezik.

Zadovoljstvo nam je primiti Vaše prijedloge i komentare za bolji i kvalitetniji prijevod putem prozora za bilješke ispred svakog ajeta na web stranici Enciklopedije Časnog Kur'ana

(www.quranenc.com)

a ako želite uspostaviti kontakt s nama, možete nam poslati e-poštu:

info@quranenc.com

Sura El-Fatiha *

1. U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!
2. Sva hvala pripada Allahu, Gospodaru svih svjetova,
3. Milostivom, Samilosnom,
4. Vladaru Dana sudnjeg.
5. Samo Tebe obožavamo i samo od Tebe pomoć tražimo!
6. Uputi nas na Pravi put,
7. na put onih kojima si blagodati Svoje darovao, a ne na put onih na koje si se rasrdio, niti onih koji su zalutali!

* Pristup

Sura El-Bekara *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Elif-Lām-Mīm.[1]

2. Ova Knjiga, u koju nema sumnje, uputa je bogobojaznima;

3. onima koji u svijet nevidljivi vjeruju i koji namaz obavljaju i dijele od onoga čime smo ih Mi opskrbili,

4. i onima koji vjeruju u ono što je objavljeno tebi i što je objavljeno prije tebe, i koji u onaj svijet čvrsto vjeruju.

5. Njima je Gospodar njihov na Pravi put ukazao i to su oni koji su uspjeli.

6. Onima koji ne vjeruju doista je svejedno upozoravao ti njih ili ne upozoravao, oni ne vjeruju.

7. Allah je zapečatio srca njihova i uši njihove, a pred očima njihovim je koprena; njih čeka patnja golema.

8. Ima ljudi koji govore: "Vjerujemo u Allaha i Posljednji dan", a oni nisu vjernici!

9. Oni misle da varaju Allaha i one koji vjeruju, a nikog osi m sebe oni ne varaju, ali ne osjećaju.

10. U srcima njihovim je bolest i Allah im povećava bolest; njih čeka patnja bolna zbog toga što su lagali.

11. Kada im se kaže: "Ne pravite nered na Zemlji!", odgovaraju: "Mi samo red uspostavljamo!"

12. Naprotiv! Oni su, uistinu, pravi smutljivci, ali to ne opažaju.

* Krava.

[1] Ovo su harfovi (slova) kojima počinju neke kur'anske sure. Putem ovih harfova ukazuje se na nadnaravnost Kur'ana i izazov mnogobošcima da načine nešto slično Kur'anu, što oni nisu bili u stanju učiniti. Iako se on sastoji od ovih harfova koji se koriste u arapskom jeziku, a koji su oni najbolje poznavali, ipak nisu mogli načiniti nešto slično Kur'anu, što dovodi do zaključka da se radi o Objavi od Allaha.

13. Kada im se kaže: "Vjerujte kao što ovi ljudi vjeruju!", oni odgovaraju: "Zar da vjerujemo kao što maloumnici vjeruju!?" A doista su oni maloumnici, ali to oni ne znaju!

14. Kada susretnu one koji vjeruju, oni govore: "Vjerujemo!", a čim ostanu nasamo, sa šejtanima svojim, govore: "Mi smo s vama. Mi se samo izrugujemo."

15. Allah se njima izruguje i ostavlja ih da u svojoj osionosti lutaju.

16. To su oni koji su zabludu uzeli umjesto Upute, ali im njihova trgovina neće donijeti dobiti, jer oni Uputu nisu slijedili.

17. Oni su slični onome koji potpali vatru, a kada ona osvijetli ono što je oko njega, Allah im oduzme svjetlo i ostavi ih u tminama, pa ništa ne vide.

18. Gluhi, nijemi i slijepi su oni, pa ne mogu da se povrate!

19. Ili su oni slični onima koji za vrijeme silnog pljuska s neba, uz tmine, grmljavinu i munje, zbog gromova stavljaju prste u uši bojeći se smrti. A Allah obuhvata nevjernike.[2]

20. Munja samo što ih ne zaslijepi: kad god im osvijetli – oni krenu, a čim ih tami prepusti – zastanu! A da Allah hoće, On bi im oduzeo i sluh i vid. Allah, uistinu, sve može.

21. O ljudi, ibadet činite Gospodaru svome, Koji je stvorio vas i one prije vas, da biste bogobojazni bili; [3]

22. Koji vam je Zemlju posteljom, a nebo zdanjem učinio; Koji s neba spušta vodu i s njom izvodi plodove, opskrbu vašu. Zato ne pripisujte Allahu ortake, a vi znate. [4]

23. A ako sumnjate u ono što smo Mi objavili robu Svome, sačinite vi jednu suru sličnu tome i pozovite i svjedoke vaše, mimo Allaha, ako istinu govorite.

---

[2] Allah obuhvata nevjernike Svojom moći i oni su pod Njegovom voljom.
[3] Tj. da biste se grijeha sačuvali.
[4] Tj. znate i svjesni ste da je On pravi Stvoritelj.

24. Pa ako to ne učinite, a sigurno nećete učiniti, onda se čuvajte vatre čije će gorivo biti ljudi i kamenje; pripremljena je ona za nevjernike.

25. A obraduj one koji vjeruju i dobra djela čine da njima pripadaju džennetske bašče kroz koje rijeke teku! Kad god budu opskrbljeni kakvim plodom, reći će: "Ovim smo i prije bili opskrbljeni!" A bit će im davani samo njima slični! U njima će oni supruge očišćene imati i oni će u njima vječno boraviti.

26. Doista se Allah ne stidi za primjer navesti komarca ili nešto iznad njega; oni koji vjeruju – pa, oni znaju da je to Istina od Gospodara njihova; a oni koji ne vjeruju govore: "Šta to Allah hoće ovim primjerom?" Time On daje da mnogi u zabludu skrenu, a mnoge na Pravi put upućuje, a time na stranputicu skreće one koji griješe;

27. one koji krše obavezu prema Allahu nakon što je prihvaćena i prekidaju ono što je Allah naredio da se održava i nered na Zemlji prave; to su pravi gubitnici.

28. Kako ne vjerujete u Allaha, vi koji ste bili mrtvi pa vas je On oživio, zatim će vas usmrtiti, zatim ponovo oživiti, potom ćete Njemu biti vraćeni?!

29. On je za vas sve na Zemlji stvorio, zatim se na nebo usmjerio i kao sedam nebesa ga uredio; On sve dobro zna.

30. A kada Gospodar tvoj reče melekima: "Ja ću na Zemlji namjesnika – halifu postaviti!", oni upitaše: "Zar ćeš na Zemlji postaviti onoga koji će na njoj nered širiti i krv prolijevati?! A mi Tebe veličamo hvalom i kako Tebi dolikuje štujemo." On reče: "Ja, doista, znam ono što vi ne znate."

31. I pouči On Adema svim imenima, a onda ih predoči melekima i reče: "Kažite Mi imena njihova, ako istinu govorite!"

32. "Uzvišen si!", rekoše oni, "mi znamo samo ono čemu si nas Ti poučio! Zasigurno si Ti Sveznajući i Mudri."

33. "O Ademe", reče On, "saopći im njihova imena!" I kada im on saopći imena njihova, Allah reče: "Zar vam nisam rekao da samo Ja znam tajne nebesa i Zemlje i da samo Ja znam ono što pokazujete i što krijete?"

34. A kad rekosmo melecima: "Sedždu učinite Ademu!", oni sedždu učiniše svi izuzev Iblisa. On ne htjede i uzoholi se, a nevjernik je bio.

35. I Mi rekosmo: "O Ademe, nastanite se ti i supruga tvoja u džennetu i jedite u njemu gdje god želite, ali se ovome drvetu ne približujte da ne budete među zulumćarima."

36. Ali, šejtan ih navede na grijeh zbog tog drveta i izvede ih iz onoga u čemu su bili. "Siđite!", rekosmo Mi. "Jedni drugima bit ćete neprijatelji. Do određenog vremena na Zemlji je vaše boravište i neko vrijeme uživanje."

37. I Adem primi neke riječi od Gospodara svoga, pa mu On oprosti; On je, doista, Onaj Koji mnogo pokajanje prima, Milostivi.

38. Mi rekosmo: "Silazite iz njega svi! Od Mene će vam Uputa dolaziti, a oni koji Uputu Moju budu slijedili, ničega se neće bojati, niti će za bilo čim tugovati."

39. A oni koji ne budu vjerovali i dokaze i ajete Naše budu poricali, bit će stanovnici Vatre; u njoj će vječno ostati.

40. O sinovi Israilovi, sjetite se blagodati Mojih koje sam vam podario i ispunite zavjet koji ste Mi dali, pa ću i Ja ispuniti Svoj zavjet koji sam vam dao! I samo od Mene strahujte!

41. Vjerujte u ono što sam objavio potvrđujući da je istinito ono što vi imate i ne budite prvi koji u to ne vjeruju! Ne prodajite riječi Moje za nešto što sasvim malo vrijedi i samo se Mene bojte!"

42. I ne miješajte Istinu s neistinom, a i ne tajite Istinu, a vi je znate!

43. Namaz obavljajte, zekat dajite i idite na ruku' [5] zajedno s onima koji

[5] Ovdje se spominje ruku›, tj. pregibanje kao sastavni dio namaza, ali se misli na cijeli namaz.

na ruku‘ idu!

44. Zar od drugih tražite da dobro čine dok pri tome sebe zaboravljate, a vi Knjigu čitate? Zar se opametiti nećete!?

45. Tražite sebi pomoć u strpljenju i namazu. To je, doista, teško, osim poniznima,

46. onima koji su uvjereni da će se sresti sa Gospodarom svojim i da će se Njemu vratiti.

47. O sinovi Israilovi! Sjetite se blagodati Mojih koje sam vam podario i što sam vas nad drugim svjetovima bio odlikovao.

48. I bojte se Dana kada niko ni za koga ništa neće moći učiniti, kada se ničiji zagovor neće prihvaćati, kada se ni od koga otkup neće primati i kada nikome niko neće u pomoć priteći. [6]

49. I kada smo vas izbavili od faraonovih ljudi koji su vas najgorim mukama mučili: mušku vam djecu klali, a žensku u životu ostavljali – to vam je bilo veliko iskušenje od Gospodara vašeg.

50. I kada smo vam more rastavili i vas izbavili, a faraonove ljude – vi ste to gledali – potopili.

51. I kada s Musaom, četrdeset noći, susret odredismo, vi ste, nakon što on ode, nepravdu čineći, tele za obožavanje prihvatili.

52. Potom smo vam, i poslije toga, oprostili da biste zahvalni bili.

53. I kada smo dali Musau Knjigu i ono što razdvaja Istinu od neistine, da biste se Pravim putem uputili.

54. I kada je Musa rekao narodu svome: “Narode moj, vi ste doista sebi nepravdu učinili prihvativši tele; zato se Stvoritelju svome pokajte i poubijajte se!” To vam je kod vašeg Stvoritelja bolje, pa će vam pokajanje prihvatiti. Zaista je On stalni Primatelj pokajanja, Milostivi.”

55. I kada ste vi rekli: “Musa, mi ti nećemo vjerovati dok Allaha jasno ne

[6] Ovim ajetom određene skupine dokazuju nepostojanje zauzimanja za velike grešnike, međutim, to nije tačno, jer postoje drugi dokazi koji to zauzimanje potvrđuju.

vidimo!”, pa vas je strašna kazna obuzela, a vi ste gledali.

56. Zatim smo vas poslije smrti vaše oživili, da biste zahvalni bili.

57. I od oblaka smo vam hladovinu načinili i mànu i prepelice vam slali. “Jedite lijepa jela, kojima vas opskrbljujemo!” Oni Nama nisu nepravdu nanijeli, nego su sami sebi nepravdu nanosili.

58. I kada smo rekli: “Uđite u ovaj grad i jedite što god hoćete! Na kapiju uđite klanjajući se i kažite: ‘Oprost!’, pa ćemo vam oprostiti grijehe vaše, a onima koji čine dobra djela dat ćemo i više.”

59. Onda su oni koji su nepravdu učinili zamijenili riječi drugim, koje im nisu rečene, pa smo Mi na one koji su nepravdu učinili s neba kaznu spustili, zato što su grešnici bili.

60. I kada je Musa za narod svoj vodu molio, Mi smo rekli: “Udari štapom svojim po kamenu!” Iz njega je dvanaest vrela provrelo, i svi ljudi su znali iz kojeg će vrela piti. “Jedite i pijte Allahovu opskrbu i ne činite zlo po Zemlji nered praveći.”

61. I kada ste rekli: “Musa, mi ne možemo više jednu te istu hranu jesti. Zato, moli za nas Gospodara svoga da nam podari od onoga što zemlja rađa: povrća i krastavaca, pšenice, leće i luka crvenog!” On je rekao: “Zar da ono što je bolje zamijenite onim što je lošije?! Idite u bilo koji grad, imat ćete ono što tražite!” I poniženje i bijeda na njih padoše i Allahovu srdžbu oni na sebe navukoše, zato što u Allahove dokaze vjerovali nisu i što su vjerovjesnike bespravno ubijali, zato što su neposlušni bili i sve granice zla prelazili.

62. One koji vjeruju, te one koji su bili židovi, kršćani i sabijci, a koji su vjerovali u Allaha i Posljednji dan i dobra djela činili – doista čeka nagrada od Gospodara njihova; za njih nema straha i oni neće tugovati.[7]

[7] Ovdje se misli na narode prije pojave poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, koji su ispravno vjerovali u ono što su im njihovi vjerovjesnici donijeli, odnosno na sve one koji su vjerovali i koji će povjerovati u poslanstvo Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem.

63. I kada smo od vas zavjet uzeli i brdo Tur iznad vas podigli: "Snažno prihvatite ono što smo vam dali i neka vam je na umu ono što je u Knjizi, da biste se sačuvali."

64. Zatim ste odustali, i da nije bilo Allahove darežljivosti prema vama i milosti Njegove, vi biste, uistinu, među gubitnicima bili.

65. Vama je poznato šta se dogodilo onima od vas koji su subotu oskrnavili, pa smo im Mi rekli: "Budite majmuni prezreni!"

66. To naselje smo učinili opomenom obližnjim naseljima, a poukom za bogobojazne.

67. I kada Musa reče narodu svome: "Allah vam, doista, naređuje da kravu zakoljete", oni upitaše: "Zbijaš li to ti s nama šalu?", a on reče: "Allahu se utječem od toga da neznalica budem!"

68. Oni rekoše: "Moli za nas Gospodara svoga da nam objasni koje dobi ona treba biti!" "On kaže", odgovori, "da krava ne smije biti ni stara, ni mlada, nego između toga, srednje dobi, pa učinite to što se od vas traži!"

69. "Zamoli za nas Gospodara svoga", rekoše oni, "da nam objasni kakve boje treba biti!" "On kaže", reče, "da treba biti žute boje, da se svidi onima koji je vide."

70. "Moli za nas Gospodara svoga", rekoše oni, "da nam objasni kakva još treba biti, jer nama krave izgledaju slične, a mi ćemo nju, ako Allah htjedne, sigurno pronaći."

71. "On kaže", reče, "da krava ne smije biti iscrpljena oranjem zemlje i natapanjem usjeva; treba biti bez ikakve mahane i biljega." "E, sad si kazao istinu!", rekoše oni, pa je zaklaše, i jedva to učiniše.

72. I kada ste jednog čovjeka ubili, pa se o njemu prepirati počeli, Allah je dao da iziđe na vidjelo ono što ste bili sakrili.

73. Pa smo Mi rekli: "Udarite ga jednim njezinim dijelom!" I eto, tako

Allah mrtve vraća u život i pruža vam dokaze Svoje, da biste shvatili.

74. Ali su srca vaša, poslije toga, postala tvrda kao kamen ili još tvrđa. A ima kamenja iz kojega rijeke izbijaju; ima ga koje puca i iz kojeg izlazi voda; a ima, doista, i onoga koje se iz straha od Allaha ruši. A Allah ne zanemaruje ono što vi radite.

75. Zar vi žudite da vam oni vjeruju, a neki od njih su Allahov govor slušali, a zatim bi ga, nakon što su ga shvatili, svjesno iskrivljavali?

76. Kada sretnu one koji vjeruju, oni govore: "Mi vjerujemo!", a čim se osame jedni s drugima, kažu: "Zar ćete im kazivati ono što je Allah vama objavio, pa da im to bude dokaz protiv vas pred Gospodarom vašim? Zar se nećete opametiti?!"

77. A zar oni ne znaju da Allah zna i ono što kriju i ono što pokazuju?!

78. Neki od njih su nepismeni i ne poznaju Knjigu, nego samo gatke. Oni samo izmišljaju.

79. A teško onima koji svojim rukama pišu knjigu, a zatim govore: "Ovo je od Allaha", da bi to za malu vrijednost prodali. I teško njima zbog onoga što ruke njihove pišu, i teško njima što na taj način zarađuju!

80. Oni govore: "Vatra nas neće doticati više od nekoliko dana."Reci: "Da li ste za to od Allaha dobili obećanje, jer Allah neće prekršiti Svoje obećanje, ili na Allaha iznosite ono što ne znate?!"

81. A nije tako! Jer oni koji budu zlo činili i grijesi ih njihovi budu sa svih strana stizali, stanovnici Vatre oni bit će i u njoj će vječno ostati.

82. A oni koji budu vjerovali i dobra djela činili, oni će stanovnici Dženneta biti; u njemu će vječno boraviti.

83. I kada smo od potomaka Israilovih zavjet uzeli da ćete jedino Allahu u ibadetu biti, i roditeljima, i bližnjima, i siročadi, i siromasima dobročinstvo činiti, a ljudima lijepe riječi govoriti; i namaz obavljati i zekat davati, vi ste se poslije, izuzev nekolicine, okrećući se od toga

udaljili.

84. I kada smo od vas zavjet uzeli da krv jedni drugima nećete prolijevati i da jedni druge iz domova vaših nećete izgoniti, vi ste to onda, prihvatili i tome svjedoci bili.

85. Nakon toga, vi ipak, jedni druge ubijate, a pojedine od vas i iz zavičaja njihovog istjerujete, pomažući se protiv njih, uz grijeh i nasilje, pa ako vam kao sužnji dođu, vi ih otkupljujete. A zabranjeno vam je da ih izgonite! Zar vi u jedan dio Knjige vjerujete, a drugi negirate?! Nikakve kazne za one od vas koji tako čine, sem poniženja na ovome svijetu, neće biti, a na Kijametskom danu bit će stavljeni na muke najteže! Allah, doista, nije nemaran prema onome što vi radite.

86. To su oni koji su život na ovome svijetu uzeli u zamjenu za onaj svijet; zato im patnja olakšana neće biti, niti će im se u pomoć priteći.

87. I Mi smo Musau Knjigu dali i, poslije njega, jednog za drugim, poslanike smo slali. I Isau, sinu Merjeminom, jasne smo dokaze dali i Duhom Blagoslovljenim ga pomogli. I kad god vam je koji poslanik donio ono što nije godilo dušama vašim, vi ste se uzoholili, pa ste neke u laž ugonili, a neke ubijali.

88. Oni govore: "Naša su srca okorjela!" A nije tako, nego je Allah njih prokleo zbog nevjerovanja njihova, a malo je njih koji vjeruju.

89. A kada im od Allaha dođe Knjiga koja potvrđuje istinitost onoga što oni imaju – a još otprije su pomoć protiv nevjernika molili – kada im dođe ono što im je poznato, oni to negiraše. Pa neka Allahovo prokletstvo stigne nevjernike!

90. Jadno je to za što su se prodali: da negiraju ono što Allah objavljuje, zbog zlobe što Allah spušta Svoju darežljivost kome On hoće od Svojih robova; pa su na sebe gnjev za gnjevom navlačili! A nevjernicima pripada patnja ponižavajuća!

91. A kada im se kaže: "Vjerujte u ono što Allah objavljuje!", oni odgovaraju: "Mi vjerujemo samo u ono što je nama objavljeno", i neće da vjeruju u ono što se objavljuje poslije, a to je Istina, koja potvrđuje da je istinito i ono što oni imaju. Reci: "Pa zašto ste još ranije Allahove vjerovjesnike ubijali, ako ste vjernici bili?!"

92. I Musa vam je jasne dokaze donio, pa ste, ipak, nakon što on ode, nepravdu čineći, tele za obožavanje prihvatili.

93. I kada smo od vas vaš zavjet primili i brdo Tur iznad vas podigli: "Čvrsto prihvatite ono što vam dajemo i slušajte!", oni su odgovorili: "Čujemo, ali poslušati nećemo!", jer srca su njihova, zbog nevjerovanja, nadojena teletom bila. Reci: "Ružno je to na što vas vaše vjerovanje navodi, ako ste vi uopće vjernici."

94. Reci: "Ako je kod Allaha Džennet osiguran samo za vas, mimo ostalog svijeta, onda vi smrt poželite, ako istinu govorite?!"

95. A oni je neće nikada poželjeti zbog onoga što čine, a Allah dobro zna zulumćare.

96. I vidjet ćeš sigurno da više žude za životom od drugih ljudi, pa čak i od onih koji Allahu druge u obožavanju pridružuju; svaki od njih volio bi poživjeti hiljadu godina, mada ga to, i kada bi toliko dugo živio, ne bi od kazne udaljilo. A Allah dobro vidi ono što oni rade.

97. Reci: "Ko je neprijatelj Džibrilu, neka zna da on Allahovom dozvolom tebi na srce stavlja Kur'an potvrdujući istinitost onoga otprije, kao putokaz i radosnu vijest vjernicima."

98. Ko je neprijatelj Allahu, melekima Njegovim i poslanicima Njegovim i Džibrilu i Mikalu – pa, Allah je, doista, neprijatelj onima koji ne vjeruju!

99. A Mi tebi ajete – jasne dokaze spuštamo, u koje jedino grešnici neće vjerovati.

100. Zar svaki put, kada neku obavezu preuzmu, neka njihova skupina je

odbaci?! Štaviše, većina ih ne vjeruje.

101. A kada im je od Allaha Poslanik došao, potvrđujući da je istinito ono što već imaju, dio onih kojima je Knjiga data za leđa svoja Allahovu knjigu su odbacili, kao da oni ne znaju.

102. I povedoše se za onim što su šejtani o Sulejmanovoj vladavini lažno kazivali. A Sulejman nije bio nevjernik, nego šejtani, Harut i Marut, nisu vjerovali, podučavajući vradžbini ljude u Babilonu. A to nije objavljeno dvojici meleka. Njih dvojica nikoga nisu učili dok mu ne bi rekli: "Mi samo iskušavamo, a ti nemoj biti nevjernik!" I ljudi su od njih dvojice učili kako će muža od žene rastaviti, ali oni nisu mogli nikome bez Allahove dozvole nauditi. Učili su ono što će im nauditi i od čega koristi neće imati, iako su znali da onaj ko to sebi u zamjenu za vjerovanje kupi, na ahiretu nikakvog udjela neće imati. A doista je jadno ono za što su se prodali, kada bi samo oni to znali!

103. A da su oni vjerovali i čuvali se, pa, sigurno, nagrada od Allaha bolja je – samo da su to oni znali!

104. O vi koji vjerujete, ne govorite: "Ra'ina – Čuvaj nas!", nego recite: "Unzurna – Pazi nas!" i slušajte. A nevjernicima bolna patnja pripada. [8]

105. Oni kojima je data Knjiga i koji ne vjeruju, a ni oni koji Allahu druge u obožavanju pridružuju, ne vole da se vama od Gospodara vašeg bilo kakvo dobro objavi. Allah Svojom milošću odlikuje koga hoće, i Allah je posjednik obilja velikog.

106. Koji god ajet promijenimo, ili ga zaboravu prepustimo, Mi bolji od njega ili sličan njemu donesemo. Zar ti ne znaš da Allah nad svime ima moć?!

---

[8] Uzvišeni Allah upućuje vjernike da biraju lijepe izraze koje će upotrebljavati, pa im kaže: «O vi koji vje- rujete, ne govorite: ‹Ra›ina›», a to znači: vodi računa o nama, jer židovi iskrivljuju značenje te dvosmis- lene riječi i njome ciljaju ružno značenje, a to je «raina» u značenju: lahkomisleno, glupo. Uzvišeni Allah je zabranio ashabima da koriste ovu riječ kako bi zatvorio ova vrata, i naredio je Svojim robovima da umjesto nje kažu: «Unzurna - Pogledaj nas», tj. sačekaj da razumijemo šta nam govoriš. To je riječ koja izvršava cilj prvobitne riječi koju su koristili, ali bez problematične dvosmislenosti. A nevjernicima u Allaha pripada bolna kazna.

107. Zar ti ne znaš da Allahu pripada vlast i na nebesima i na Zemlji i da, osim Allaha, ni zaštitnika ni pomagača nemate?!

108. Zar da tražite od svog Poslanika, kao što su prije od Musaa tražili?! A ko vjerovanje zamijeni nevjerovanjem, taj je s Pravog puta zalutao.

109. Mnogi sljedbenici Knjige voljeli bi, iz lične zlobe svoje, da vas, nakon vašeg vjerovanja, vrate u nevjernike, nakon što im je Istina jasnom postala. Ali, vi oprostite i preko toga pređite, dok Allah Svoju odluku ne donese. Allah, doista, nad svime ima moć.

110. I namaz obavljajte i zekat dajite, a dobro koje za sebe date, naći ćete kod Allaha. Allah, doista, dobro vidi šta vi radite.

111. Oni govore: "U Džennet neće ući niko osim onoga ko bude židov ili kršćanin!" To su puste želje njihove. Reci: "Dajte svoj dokaz, ako istinu govorite!"

112. A nije tako! Onome ko se bude Allahu predao i usto dobra djela činio, pripada nagrada kod Gospodara njegova; takvi se neće ničega bojati, niti će za bilo čim tugovati.

113. Židovi govore: "Kršćani nisu ni na čemu!", a kršćani kažu: "Židovi nisu ni na čemu!", a oni Knjigu čitaju. Tako gotovo istim riječima govore oni koji ne znaju. Allah će im na Kijametskom danu presuditi u onome o čemu su se razilazili.

114. Ima li većeg nepravednika od onoga koji brani da se u Allahovim mesdžidima ime Njegovo spominje i koji radi na tome da se oni opustoše?! Takvi bi trebalo da u njih samo sa strahom ulaze. Oni će na ovome svijetu poniženje doživjeti, a na drugom ih čeka kazna velika.

115. A Allahov je i istok i zapad; kuda god se okrenete, pa – tamo je Allahova kibla i strana.[9] Allah je, doista, neizmjerno darežljiv i Sveznajući.

[9] Allahu pripada vlast nad istokom i zapadom i nad onim između istoka i zapada, pa u kojem god pravcu da se okrenete, vi se ka Njemu okrećete. Ako vam naredi da se okrenete prema Kudsu ili prema Kabi, ili pogrješite u određivanju pravca kible, ili vam je teško da se okrenete ka kibli, nećete biti koreni zbog toga, jer svi pravci pripadaju Allahu. Allah je neizmjerno darežljiv, sva Svoja stvorenja obuhvata milošću i svima olakšava. On zna njihove namjere i ono što čine. Riječ vedžh koja se spominje ovdje, odnosi se, dakle na Allahovu kiblu i stranu, ali ne isključuje i značenje koje se odnosi na Allahovo lice koje je onakvo kakvo Njemu dolikuje.

116. Nevjernici govore: "Allah je sebi dijete uzeo." Uzvišen neka je On! Naprotiv, Njemu pripada sve što je na nebesima i na Zemlji i Njemu se sve pokorava.

117. On je Stvoritelj nebesa i Zemlje, a kada nešto odredi, On samo kaže: "Budi!" – i to biva.

118. A oni koji ne znaju, govore: "Trebalo bi da Allah s nama razgovara, ili da nam kakav dokaz dođe!" Tako su gotovo istim riječima govorili i oni prije njih; srca su im slična! A Mi dokaze objašnjavamo ljudima koji čvrsto vjeruju.

119. Mi smo te, zaista, poslali s Istinom, kao onoga koji radosne vijesti donosi i upozorava, a ti nećeš biti pitan za one koji će u Džehennemu biti.

120. Ni židovi, ni kršćani neće biti tobom zadovoljni sve dok ne budeš slijedio vjeru njihovu. Reci: "Allahova Uputa jest Prava uputa!" A ako bi se ti poveo za željama njihovim, nakon znanja koje si dobio, od Allaha te niko ne bi mogao zaštititi, niti pomoći.

121. Oni kojima smo objavili Knjigu, pa je čitaju onako kako treba, to su oni koji u nju vjeruju. A oni koji u nju ne budu vjerovali, to su sigurni gubitnici.

122. O sinovi Israilovi! Sjetite se blagodati Mojih koje sam vam podario i što sam vas nad drugim svjetovima bio odlikovao.

123. I bojte se Dana kada niko ni za koga ništa neće moći učiniti, kada se ni od koga otkup neće primati, kada ničiji zagovor neće koristiti, i kada nikome niko neće u pomoć priteći.

124. I kada je Ibrahima Gospodar njegov s nekoliko riječi na iskušenje stavio, pa ih je on potpuno izvršio, Allah je rekao: "Učinit ću da ti budeš ljudima vođa." On je upitao: "A i neki iz mog potomstva?" Odgovorio mu je: "Obećanje Moje ne obuhvata zulumćare!"

125. I kada Mi Kabu učinismo utočištem i sigurnim mjestom za ljude: "Neka

vam mjesto na kojem je Ibrahim stajao bude prostor gdje ćete namaz obavljati!" I Ibrahimu i Ismailu stavili smo u obavezu: "Kabu Moju vas dvojica očistite za one koji je budu obilazili, za one koji u njoj budu boravili, i za one koji ruku' i sedždu budu činili."

126. A kada je Ibrahim zamolio: "Gospodaru moj, učini ovo mjesto sigurnim boravištem i snabdij plodovima stanovnike njegove, one između njih koji budu u Allaha i Posljednji dan vjerovali!", On je rekao: "Onome koji ne bude vjerovao, dat ću da neko vrijeme uživa, a onda ću ga prisiliti da u patnju vatrenu uđe. A užasno je to konačno odredište!"

127. I dok su Ibrahim i Ismail temelje Kabe podizali, molili su: "Gospodaru naš, primi to od nas, Ti si, uistinu, Svečujući i Sveznajući.

128. Gospodaru naš, učini nas dvojicu muslimanima – Tebi predanim, a i u potomstvu našem neka bude zajednica Tebi predana, pokaži nam obrede naše i oprosti nam! Ti si, doista, stalni Primatelj pokajanja, Milostivi!

129. Gospodaru naš, pošalji među njih poslanika, jednoga od njih, koji će im ajete Tvoje kazivati, Knjizi i mudrosti ih poučiti i očistiti ih! Ti si, doista, Silni i Mudri!"

130. Ko drugi vjeru Ibrahimovu izbjegava do onaj koji ne drži do sebe!? Mi smo njega na ovome svijetu odabrali, pa će on i na drugom svijetu biti među dobrima.

131. Kada je njemu Gospodar njegov rekao: "Predan budi!", on je odgovorio: "Ja sam predan Gospodaru svjetova."

132. I Ibrahim je, kao i Jakub, to zapovjedio sinovima svojim: "Sinovi moji, Allah je vama vjeru odabrao i nipošto nemojte umrijeti osim kao muslimani."

133. Da niste možda prisutni bili kada je Jakubu smrtni čas došao?! Kad je on sinove svoje upitao: "Kome ćete poslije mene ibadet činiti?" Odgovorili su: "Ibadet ćemo činiti Bogu tvome, Bogu tvojih predaka Ibrahima,

Ismaila i Ishaka, Bogu Jedinome! I mi se samo Njemu predajemo!"

134. Taj narod je bio i nestao; njemu pripada ono što je zaslužio, a vama što ste zaslužili, i vi nećete biti pitani za ono što su oni radili.

135. Oni govore: "Budite židovi, odnosno kršćani, bit ćete na Pravom putu!" Ti reci: "Ne, mi smo sljedbenici Ibrahima pravovjernika. On nije u višebošce spadao."

136. Recite: "Mi vjerujemo u Allaha i u ono što se objavljuje nama, i u ono što je objavljeno Ibrahimu, i Ismailu, i Ishaku, i Jakubu, i potomcima, i u ono što je dato Musau i Isau, i u ono što je dato vjerovjesnicima od Gospodara njihova; mi ne pravimo nikakve razlike među njima i mi smo Njemu predani."

137. Pa, ako oni budu vjerovali u ono u što vi vjerujete, na Pravom su putu; a ako se okrenu, oni su onda raskol počinili. Allah će te sigurno od njih zaštititi. On je Svečujući i Sveznajući.

138. "Allahove vjere se držimo! Zar ima ljepše vjere od Allahove?! Mi samo Njega obožavamo."

139. Reci: "Zar s nama o Allahu raspravljate, a On je i naš i vaš Gospodar! Nama pripadaju naša djela, a vama vaša djela! A mi smo prema Njemu iskreni."

140. Kako možete govoriti da su Ibrahim, Ismail, Ishak, Jakub i potomci njegovi bili židovi ili kršćani? Reci: "Znate li bolje vi ili Allah?" Zar je iko veći nepravednik od onoga koji skriva svjedočanstvo Istine dobivene od Allaha! A Allah nije nemaran prema onome što vi radite.

141. Taj je narod bio i nestao; njemu pripada ono što je zaslužio, a vama pripada ono što ste zaslužili; vi nećete biti pitani za ono što su oni radili.

142. Reći će neki ljudi kratke pameti: "Šta ih je odvratilo od kible njihove, prema kojoj su se okretali?" Reci: "Allahu pripadaju i istok i zapad; On upućuje na Pravi put onoga koga On hoće."

143. Tako smo vas učinili najboljom zajednicom sredine, kako biste

svjedočili o drugim ljudima i kako bi Poslanik o vama svjedočio. I Mi smo promijenili kiblu prema kojoj si se okretao samo da bismo znali one koji slijede Poslanika naspram onih koji ne vjeruju [10], jer to je, doista, teško bilo svima, izuzev onima koje je Allah uputio na Pravi put. Allah neće dozvoliti da propadne vjerovanje vaše – a doista je Allah prema ljudima milosrdan i milostiv.

144. Mi vidimo kako okrećeš lice svoje prema nebu i Mi ćemo te sigurno okrenuti prema kibli koju ti želiš; pa, okreni lice svoje prema Časnoj džamiji! I gdje god bili, lice svoje okrenite prema njoj. Doista, oni kojima je data Knjiga znaju da je to istina od Gospodara njihova. A Allah nije nemaran prema onome šta oni rade.

145. I kada bi ti onima kojima je data Knjiga sve dokaze donio, oni opet neće prihvatiti tvoju kiblu, kao što ni ti nećeš prihvatiti njihovu kiblu, niti će iko od njih prihvatiti kiblu drugoga. A ako bi se ti za njihovim željama poveo nakon što ti je došlo znanje, tada bi sigurno među zulumćarima bio.

146. Oni kojima smo dali Knjigu poznaju njega – Poslanika, kao što sinove svoje znaju, ali neki od njih, doista, svjesno istinu prikrivaju.

147. Istina je od Gospodara tvoga, pa zato nikako ne budi od onih koji sumnjaju.

148. Svako ima svoj pravac prema kojem se okreće, pa se natječite u dobru! Ma gdje bili, Allah će vas sve sabrati. Allah, doista, nad svime ima moć!

149. I iz svakoga mjesta u koje dođeš, ti lice svoje u pravcu Časne džamije okreni; to je, doista, Istina od Gospodara tvoga; Allah nije nemaran prema onome što vi radite.

150. I iz svakog mjesta u koje dođeš, ti lice svoje prema Časnoj džamiji okreni; i gdje god se nalazili, vi lica svoja prema njoj okrećite, da vam

[10] Allahove riječi: "...da bismo znali one koji slijede Poslanika naspram onih koji ne vjeruju...", odnose se na ispoljavanje Allahovog znanja među ljudima, tj. da bismo ukazali na one koji su zadovoljni Allahovim zakonom i koji su mu pokorni, pa slijede Poslanika, i na one koji će otpasti od vjere i slijediti prohtjeve, pa se ne pokoravaju Allahovom zakonu.

ljudi ne bi imali šta prigovoriti, izuzev onih između njih koji zulum čine. Njih se ne bojte, nego se Mene bojte, da bih blagodat Svoju prema vama upotpunio i da biste na Pravom putu bili.

151. Kao što vam Mi jednoga od vas kao poslanika poslasmo da vam ajete Naše kazuje, da vas očisti, da vas Knjizi i mudrosti pouči, i da vas ono što niste znali nauči;

152. pa, sjećajte se vi Mene, i Ja ću se vas sjećati! I zahvaljujte Mi, a nemojte Mi nezahvalni biti!

153. O vi koji vjerujete, tražite sebi pomoć u strpljivosti i namazu! Allah je, doista, uz strpljive.

154. I ne kažite za one koji su na Allahovom putu poginuli: "Mrtvi su!" Ne, oni su živi, ali vi to ne opažate.

155. Mi ćemo vas u iskušenje dovoditi, malo strahom i gladovanjem, te gubljenjem imetka, života i ljetine. A ti obraduj strpljive,

156. one koji, kada ih kakva nevolja zadesi, samo kažu: "Mi smo, doista, Allahovi i Njemu ćemo se, sigurno, vratiti."

157. To su oni kojima pripadaju blagoslovi od Gospodara njihova i milost; oni su na Pravom putu.

158. Safa i Merva su, doista, Allahova obredna mjesta. Zato onaj ko Kabu hodočasti ili umru obavi, ne čini nikakav prestup da se kreće između njih. A onaj koji drage volje učini kakvo dobro djelo, pa Allah je, doista, zahvalan [11] i sve zna.

159. One koji budu tajili jasne dokaze koje smo Mi objavili, i Pravi put nakon što smo ga u Knjizi ljudima označili, Allah će prokleti, a proklet će ih i oni koji proklinju.

160. Izuzeti će biti samo oni koji se pokaju i poprave, i to javno ispolje; takvima ću Ja oprostiti, a Ja sam stalni Primatelj pokajanja, Milostivi.

161. Doista, onima koji ne vjeruju i koji kao nevjernici umru, slijedi

[11] Zahvalan znači da nagrađuje dobročinitelja više nego što se potrudi.

prokletstvo Allahovo, prokletstvo meleka i svih ljudi.

162. U njemu će vječno ostati, a patnja njihova neće se smanjivati, niti će im se šta odlagati.

163. A vaš Bog – jedan je Bog; nema boga osim Njega, Svemilosnog, Milostivog.

164. U stvaranju nebesa i Zemlje, u smjeni noći i dana, u lađi koja morem plovi s korisnim tovarom za ljude i u vodi koju Allah pušta s neba, pa tako u život vraća zemlju nakon zamrlosti njene, po kojoj je rasijao svakojaka živa bića, u usmjeravanju vjetrova i oblacima koji između neba i Zemlje lebde – ima, doista, znakova za one koji razumiju.

165. Ima ljudi koji pored Allaha druge, kao takmace Njemu, prihvaćaju; vole ih kao što se Allah voli! Ali, oni koji vjeruju, još više Allaha vole! A da znaju oni koji su nepravdu činili – kada kaznu dožive, da će vidjeti da moć sva Allahu pripada i da Allah strahovito kažnjava.

166. Kada se oni za kojim su se drugi povodili odreknu onih koji su ih slijedili i kaznu budu iskusili, i kada im se svi putevi spasa pokidaju,

167. tada će sljedbenici njihovi reći: "Da nam je samo da se za trenutak vratimo, pa da se i mi njih odreknemo kao što su se oni nas odrekli!" Eto, tako će Allah njima pokazati pogubnim djela njihova i oni iz Vatre neće izlaziti.

168. O ljudi, jedite od onoga što ima na Zemlji, što je dozvoljeno i lijepo, i ne slijedite šejtanove stope! On vam je, zaista, neprijatelj očevidni.

169. On vas navraća na grijeh i razvrat, i da o Allahu govorite ono što ne znate.

170. A kada im se kaže: "Slijedite ono što je Allah objavio!" – oni odgovaraju: "Ne, nego ćemo slijediti ono na čemu smo naše pretke zatekli." Zar i onda kada im preci nisu ništa shvaćali, niti su na Pravom putu bili?!

171. Oni koji ne vjeruju slični su onome koji viče, ali sam ne čuje ništa osim

zov i zapomaganje; oni su gluhi, nijemi i slijepi i oni ništa ne shvaćaju.

172. O vi koji vjerujete, jedite dobra kojim smo vas opskrbili i Allahu zahvaljujte, ako, doista, samo Njemu ibadet činite.

173. On vam, doista, zabranjuje: strv, krv, svinjsko meso i ono što je prineseno kao žrtva u nečije drugo ime, a ne u Allahovo. A onome koji bude primoran, ne svojom voljom i ne pretjerujući, nije mu grijeh. Allah je, doista, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

174. Doista, oni koji taje ono što je Allah u Knjizi objavio i to prodaju za nešto što malo vrijedi – oni u trbuhe svoje samo vatru trpaju; na Kijametskom danu Allah ih neće ni osloviti, niti ih očistiti; njima pripada patnja bolna.

175. To su oni koji umjesto Upute uzimaju zabludu, a umjesto oprosta patnju; kako li samo oni mogu da trpe Vatru?!

176. To je tako, jer Allah je objavio Knjigu s istinom, a oni koji se o Knjizi razilaze doista su u raskolu velikom.

177. Nije dobročinstvo u tome da okrećete lica svoja prema istoku i zapadu, nego je pravo dobročinstvo – dobročinstvo onih koji vjeruju u Allaha, u onaj svijet, i u meleke, i u knjige, i u vjerovjesnike, te onih koji od imetka, iako im je drag, daju rođacima i siročadi, siromasima i putnicima namjernicima, prosjacima, i za otkup iz ropstva, i onih koji namaz obavljaju i zekat daju, i koji obavezu svoju, kada je preuzmu, ispunjavaju, te onih koji su strpljivi u neimaštini i u bolesti, i za vrijeme borbe. To su oni koji su iskreni i oni su, uistinu, bogobojazni.

178. O vi koji vjerujete! Propisuje vam se odmazda za ubijene: slobodan za slobodnog, rob za roba, i žensko za žensko. A prema onome kome od njegovog brata bude nešto oprošteno, neka onaj ko prihvati otkup postupi pravedno, a i on neka njemu isplati lijepo i po propisu. To je olakšanje od Gospodara vašeg i milost. A ko nasilje i poslije toga izvrši, njemu slijedi bolna patnja.

179. U odmazdi vam je život, o razumom obdareni, da biste se sačuvali.

180. Kada neko od vas na samrti bude, pa ostavlja kakvo dobro, propisano vam je da, na lijep i pravedan način, roditeljima i bližnjima oporuku učinite, što je obaveza bogobojaznih.

181. Ko god to zamijeni nakon što je čuo kako glasi, grijeh za to pada na one koji to mijenjaju. A Allah je, doista, Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna.

182. Pa ko se boji pogreške ili grešnog postupka oporučioca, pa to valjano između onih kojih se oporuka tiče popravi, nije zgriješio! Allah je, doista, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

183. O vi koji vjerujete! Propisuje vam se post, kao što je propisan onima prije vas, da biste se grijeha sačuvali,

184. određen broj dana; a onome od vas koji je bolestan ili na putu bude, toliko drugih dana. Onima koji ga teško podnose, otkup je da siromaha nahrane. A ko drage volje da više, za njega je bolje. A bolje vam je da postite, neka znate.

185. U ramazanu je počelo objavljivanje Kur'ana, koji je putokaz ljudima, jasan dokaz Pravog puta i razlikovanja dobra od zla. Ko od vas u tom mjesecu bude kod kuće, neka posti, a ko bolestan bude ili se na putu zadesi, neka isti broj dana naposti. Allah hoće da vam olakša, a ne da teškoće imate, da određeni broj dana ispunite i da Allaha veličate jer vas je uputio, te da zahvalni budete.

186. A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kada Me zamoli. Zato, neka se i oni Meni odazovu i neka vjeruju u Mene, kako bi ispravnim putem krenuli.

187. Dozvoljava vam se da u noćima posta imate odnos sa ženama vašim; one su odjeća vaša, a vi ste odjeća njihova; Allah zna da ste sami sebe varali, pa je prihvatio pokajanje vaše i oprostio vam; zato se sada sastajte

s njima i žudite za onim što vam je Allah odredio; jedite i pijte sve dok budete mogli razlikovati bijelu nit od crne niti zore, a potom upotpunite post, do noći; sa ženama ne općite dok ste u itikafu u džamijama; to su Allahove granice i ne približujte im se; tako Allah u ajetima Svojim obznanjuje propise ljudima, kako bi bogobojazni bili.

188. Ne jedite imovinu jedni drugih na nepošten način i ne sporite se zbog nje pred sudijama kako biste s grijehom, i znajući to, dio imovine drugih ljudi pojeli.

189. Pitaju te o mlađacima. Reci: "Oni su ljudima oznake za vrijeme i hadž." I nije dobročinstvo u tome da sa stražnje strane u kuće ulazite, nego je pravo dobročinstvo ono što čini onaj koji se Allaha boji. U kuće ulazite na vrata njihova i Allaha se bojte da biste uspjeli.

190. I borite se na Allahovu putu protiv onih koji se bore protiv vas, ali ne prelazite granice. Zaista Allah ne voli one koji prekoračuju granice.

191. I ubijajte ih gdje god ih stignete, i progonite ih odakle su oni vas prognali! A smutnja [12] je teža od ubijanja! I ne borite se protiv njih kod Časne džamije dok vas oni tu ne napadnu. Ako vas tu napadnu, onda ih ubijajte! Takva je kazna za nevjernike.

192. Ako se prođu, pa Allah je, doista, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

193. I borite se protiv njih dok smutnje ne nestane i dok vjera ne bude samo Allahu iskazivana. Pa, ako se okane, onda neprijateljstvo prestaje, a jedino protiv nepravednika ostaje.

194. Sveti mjesec je za sveti mjesec, a i u svetinjama vrijedi odmazda: onima koji vas napadnu, uzvratite istom mjerom i Allaha se bojte; znajte da je Allah uz bogobojazne.

195. I trošite imetak na Allahovom putu, i svojim rukama se u propast ne bacajte, i dobro činite; Allah, doista, voli dobročinitelje.

[12] Ovdje smutnja označava širk.

196. Hadž i umru radi Allaha upotpunite! A ako budete spriječeni, onda kurbane što vam se nađu pri ruci zakoljite, a glave svoje, dok kurbani ne stignu do mjesta svoga, ne brijte! A onaj od vas koji se razboli ili ima nešto na glavi što ga muči, neka se postom ili sadakom ili kurbanom iskupi! Kada budete sigurni, ko bude obavljao umru s hadžom, neka zakolje kurban do kojeg može doći! A onaj ko ga ne nađe, neka tri dana posti u danima hadža i sedam dana po povratku, to je punih deset dana. To važi za onoga čija porodica ne živi u granicama Časne džamije. Bojte se Allaha i znajte da On žestoko kažnjava!

197. Hadž je u poznatim mjesecima, pa onaj ko se obaveže u toku njih obaviti hadž ne može imati intimni odnos, nikakve grijehe činiti, niti se prepirati u toku hadža. A za dobro koje učinite Allah zna. Za put se opskrbite, a najbolja je opskrba bogobojaznost! I Mene se bojte – vi, razumom obdareni!

198. Nije vam grijeh da od Gospodara svoga tražite neko dobro. A kada pođete s Arefata, Allaha spominjite kod Meš'ari-harama; spominjite Ga budući da vas je On uputio, a zaista ste prije toga u zabludi bili.

199. Zatim pohrlite odakle hrle ostali ljudi i od Allaha oprost molite. Allah je, doista, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

200. A kada završite obrede vaše, Allaha spominjite kao što spominjete pretke vaše, pa i više od toga! Ima ljudi koji govore: "Gospodaru naš, daj Ti nama na ovome svijetu!", a na drugom svijetu neće imati nikakvog udjela!

201. A ima i onih koji govore: "Gospodaru naš, daj nam dobro i na ovome i na onome svijetu i sačuvaj nas patnje paklene!"

202. Njima pripada udio koji su zaslužili! Allah doista brzo sviđa račune.

203. I Allaha spominjite u danima određenim! A onome ko požuri, pa to učini u dva dana, nije grijeh, kao što nije grijeh ni onome koji još ostane, ako je bogobojazan. Bojte se Allaha, i znajte da ćete svi pred Njim biti

sakupljeni.

204. Ima ljudi čije te riječi o životu na ovome svijetu oduševljavaju i koji se pozivaju na Allaha kao svjedoka za ono što je u srcima njihovim, a najljući su protivnici.

205. Čim se neki od njih okrene od tebe, krene nered po Zemlji praviti, ništiti usjeve i stoku. A Allah ne voli nered!

206. A kada mu se kaže: "Allaha se boj!", on se onda ponosi grijesima. Pa dosta mu je Džehennem, a to je, doista, grozno boravište!

207. Ima ljudi koji se žrtvuju u težnji za zadovoljstvom Allahovim. A Allah je milosrdan prema robovima Svojim.

208. O vi koji vjerujete, uđite u islam potpuno i ne idite stopama šejtanovim; on vam je, doista, neprijatelj otvoreni!

209. A ako posrnete, nakon što su vam došli jasni dokazi, onda znajte da je Allah, zaista, silan i mudar.

210. Čekaju li oni da im Allah dođe u tminama oblaka, i meleki, i da bude svemu kraj?! A Allahu se sve vraća!

211. Upitaj sinove Israilove koliko smo im jasnih dokaza dali! A oni koji zamjenjuju blagodat Allahovu koja im je došla, pa Allah, doista, strahovito kažnjava!

212. Nevjernicima se život na ovome svijetu čini lijepim i oni se rugaju onima koji vjeruju. A na Sudnjem danu biće iznad njih oni koji su se Allaha bojali i grijeha klonili. – A Allah daje u obilju onome kome On hoće, bez računa.

213. Svi ljudi su sačinjavali jednu zajednicu, pa je Allah slao vjerovjesnike da donose radosne vijesti i opomenu, i po njima je slao Knjigu sa Istinom, da po njoj sudi ljudima u onome u čemu se oni razilaziše. A o njoj su se, iz međusobne zavisti, razišli samo oni kojima je ona data, i to nakon što su im došli jasni dokazi. Zatim je Allah, Svojom dozvolom uputio

ka Istini, o kojoj su se oni razišli, one koji vjeruju. A Allah upućuje na Pravi put onoga koga On hoće.

214. Zar mislite da ćete ući u Džennet, a još niste iskusili ono što su iskusili oni koji prije vas minuše?! Njih je pogađala neimaština i bolest, i toliko su bivali potresani da bi i poslanik i oni koji su s njim vjerovali, govorili: "Kada će doći Allahova pomoć!?" Eto, Allahova pomoć je, doista, blizu!

215. Pitaju te, šta će dijeliti? Reci: "Imetak koji ćete udjeljivati neka pripadne roditeljima i rođacima, i siročadi, i siromasima, i putnicima namjernicima; a za dobro koje činite Allah sigurno dobro zna."

216. Propisana vam je borba, a to vam je mrsko! Možda nešto ne volite, a to je dobro po vas; možda nešto volite, a to je zlo po vas! Allah zna, a vi ne znate.

217. Pitaju te o svetom mjesecu, o ratovanju u njemu! Reci: "Ratovanje u njemu veliki je grijeh; ali, odvraćanje od Allahova puta i nevjerovanje u Njega, te odvraćanje od Časne džamije i izgonjenje stanovnika njenih, još je veći grijeh kod Allaha. A smutnja je gora od ubijanja!" Oni će se neprestano boriti protiv vas dok vas ne odvrate od vjere vaše, ako budu mogli! A oni među vama koji od vjere svoje otpadnu i kao nevjernici umru – njihova djela bit će poništena na ovome, a i na onome svijetu. Oni će stanovnici Vatre biti i tamo će vječno ostati.

218. Zaista, oni koji vjeruju, i koji se isele i na Allahovom putu bore, oni žele milost Allahovu. A Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

219. Pitaju te o opojnim pićima i kocki! Reci: "U njima je veliki grijeh, a i ima i nekih koristi ljudima; samo je grijeh od njih veći od koristi njihove!" Pitaju te, šta da udjeljuju! Reci: "Višak!" Eto, tako vama Allah propise objašnjava da biste razmislili,

220. i o ovome i o onome svijetu. I pitaju te o siročadi! Reci: "Unaprijediti njihova imanja je bolje!" A ako budete s njima zajedno živjeli, pa to su braća vaša! Allah zna razliku između pokvarenjaka i dobročinitelja! Da

je Allah htio, mogao je propisati ono što vam je teško! On je, doista, silan i mudar.

221. Ne ženite se višeboškinjama dok vjernice ne postanu; uistinu je robinja koja je vjernica bolja od višeboškinje, makar vam se ona i sviđala! Ne udajite vjernice za višebošce dok ne postanu vjernici; jer uistinu je rob koji je vjernik bolji od višebošca, makar vam se i dopadao. Oni zovu u Vatru, a Allah poziva Džennetu i oprostu, dozvolom Svojom, te objašnjava ljudima ajete i dokaze Svoje, da bi se prisjećali i pouku primili!

222. I pitaju te o mjesečnom pranju! Reci: "To je neprijatnost!" Zato, ne općite sa ženama za vrijeme mjesečnog pranja, i ne prilazite im dok se ne očiste! A kada se očiste, onda im prilazite onako kako vam je Allah naredio! Allah, doista, voli one koji se kaju i voli one koji se čiste.

223. Žene vaše su njive vaše, i vi njivama svojim prilazite kako hoćete! A pripremite nešto i za duše svoje! I bojte se Allaha i znajte da ćete se s Njim susresti! A ti obraduj vjernike!

224. I neka vam zakletva Allahom ne bude prepreka da dobro činite, da se Allaha bojite i ljude mirite. A Allah je Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna!

225. Allah vas neće kazniti ako se neoprezno zakunete, ali će vas kazniti za ono što s predumišljajem srca vaših uradite. Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i Onaj Koji ne žuri s kaznom.

226. Oni koji se zakunu da se neće približavati ženama svojim, sačekat će četiri mjeseca! Pa ako im se vrate, Allah je, doista, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

227. A ako odluče da se rastave, pa Allah je, doista, Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna!

228. Puštene žene neka čekaju tri mjesečna pranja; i nije im dopušteno da kriju ono što je Allah stvorio u matericama njihovim, ako u Allaha i u

onaj svijet vjeruju! Muževi njihovi su preči da ih vrate dok su u tome, ako žele pomirenje. One imaju onoliko prava koliko i obaveza; treba da ih izvrše lijepo i po propisu. A muškarci su nad njima za jedan stepen! Allah je, doista, silan i mudar.

229. Puštanje supruge može biti dva puta, nakon čega se ona, ili lijepo i pravedno zadržava, ili joj se uz dobročinstvo razvod daje! A vama nije dopušteno uzimati bilo šta od onoga što ste im darovali, osim ako se njih dvoje plaše da Allahove propise neće izvršavati. A ako se bojite da njih dvoje Allahove propise neće izvršavati, onda im nije grijeh da se ona otkupi. To su Allahove granice, pa ih ne prekoračujte! A oni koji Allahove granice prekoračuju, to su pravi zulumćari!

230. A ako je opet pusti, ona mu nije nakon toga dopuštena sve dok se ne uda za drugog muža. Pa ako je i on pusti, onda njima dvoma nije grijeh da se jedno drugom vrate, ako misle da će Allahove propise izvršavati. To su Allahove granice koje On objašnjava ljudima koji znaju.

231. Kada pustite supruge, pa one ispune svoj razvodni rok, tada ih, ili lijepo i pravedno zadržite, ili uz dobročinstvo otpremite! I ne zadržavajte ih nanoseći im štetu, a onaj ko tako postupi, učinio je sebi nepravdu! Ne poigravajte se Allahovim propisima i sjetite se blagodati Allahove prema vama i što vam je objavio Knjigu i mudrost kojom vas savjetuje! Allaha se bojte i znajte da Allah sve zna!

232. A kada pustite supruge, pa ispune svoj razvodni rok, ne ometajte ih da se udaju za muževe svoje, kada se slože da lijepo žive! Ovim se savjetuju oni među vama koji vjeruju u Allaha i Posljednji dan. Tako vam je čednije i čestitije. A Allah zna, a vi ne znate.

233. Majke neka doje djecu svoju pune dvije godine, ako žele da dojenje bude potpuno! Očevi su dužni hraniti ih i odijevati na lijep i uobičajen način. Niko se ne zadužuje iznad mogućnosti svojih: majka ne smije naštetiti ocu djeteta zbog djeteta svoga, a ni otac majci djeteta zbog svoga djeteta! Nasljednik ima iste obaveze. Zato, ako njih dvoje na lijep

način i po dogovoru odluče dijete odbiti, nisu grešni! A ako zaželite svojoj djeci dojilje naći, nije vam grijeh ako im, kako je uobičajeno, date ono što hoćete dati. Bojte se Allaha i znajte da Allah dobro vidi šta vi radite!

234. Oni od vas koji umru ostavljajući supruge svoje, njihove supruge dužne su čekati četiri mjeseca i deset dana. I kada one ispune propisani rok, vi ne snosite grijeh za ono što one na lijep i uobičajen način urade. A Allah u potpunosti zna ono što vi radite.

235. I nije vam grijeh ako tim ženama na znanje date da ćete ih vi zaprositi ili ako to u dušama svojim krijete. Allah zna da ćete o njima misliti, ali im potajno ništa ne obećavajte, nego im samo što je dozvoljeno govorite. I ne odlučujte se na brak prije nego što propisano vrijeme za čekanje ne istekne; i imajte na umu da Allah zna šta je u dušama vašim, pa Ga se pričuvajte, i znajte da je Allah, zaista, Onaj Koji oprašta grijehe i Onaj Koji ne žuri s kaznom.

236. Nije vam grijeh ako žene pustite prije nego u intimni odnos s njima stupite ili prije nego što im vjenčani dar odredite. I na lijep i uobičajen način ih darujte, imućan prema svom stanju, a siromah prema svom; to je dužnost onima koji žele dobro činiti.

237. A ako ih pustite prije nego što ste u intimni odnos s njima stupili, a već ste im vjenčani dar odredili, one će zadržati polovinu onoga što ste odredili, osim ako se odreknu ili se odrekne onaj koji odlučuje o sklapanju braka; a ako se vi odreknete – to je bliže bogobojaznosti! I ne zaboravite da jedni prema drugima dobri budete! Allah, doista, dobro vidi šta vi radite.

238. Čuvajte namaze, naročito srednji namaz, i pred Allahom ponizno stojte!

239. Ako se budete bojali, onda klanjajte hodeći ili jašući! A kada budete sigurni, spominjite Allaha onako kako vas je On naučio onome šta niste znali.

240. Oni među vama kojima se primiče smrt, a koji iza sebe ostavljaju supruge, treba da im oporukom, unaprijed za godinu dana, odrede izdržavanje i da se one ne udaljuju iz kuće. A ako je same napuste, vi ne snosite grijeh za ono što one lijepo i po propisu sa sobom učine. A Allah je silan i mudar!

241. Razvedenim ženama pripada otpremnina u skladu s propisom i na lijep način, i to je obaveza bogobojaznih.

242. Allah vam tako objašnjava propise Svoje, da biste razmislili!

243. Zar ne znaš za one koji su iz straha od smrti iz zemlje svoje pobjegli, a bijaše ih na hiljade, pa im je Allah rekao: "Pomrite!", a poslije ih je oživio. Allah je, doista, darežljiv prema ljudima, ali većina ljudi ne zahvaljuje.

244. I borite se na Allahovu putu i znajte da je Allah Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna.

245. Ko je taj koji će Allahu lijep zajam dati, pa da mu ga On mnogostruko vrati? Allah uskraćuje i obilno daje, i Njemu ćete se vratiti.

246. Zar ne znaš kada su prvaci sinova Israilovih poslije Musaa svome vjerovjesniku rekli: "Pošalji nam kralja da se na Allahovom putu borimo!" "Možda se vi nećete boriti, ako vam borba bude propisana?", reče on. "Zašto da se ne borimo na Allahovom putu?", rekoše. "A mi smo iz zemlje naše prognani i od sinova naših odvojeni!" A kada im borba bi propisana, oni, osim nekolicine, okrenuše se. A Allah dobro zna zulumćare.

247. "Allah vam je Taluta za vladara poslao", reče im vjerovjesnik njihov. "Odakle da nam on bude vladar kada smo mi priličniji od njega da vladamo? Njemu ni veliko bogatstvo nije dato!", rekoše oni. "Doista je Allah njega da vam vlada izabrao", reče on, "i velikim znanjem i snagom tjelesnom ga obdario. Allah daje vlast kome On hoće. Allah je neizmjerno darežljiv i Onaj Koji sve zna!

248. "Zaista, znak njegove vlasti", reče im vjerovjesnik njihov, "bit će kovčeg koji će vam stići. U njemu će biti smirenje za vas od Gospodara vašega i ostatak onoga što su Musa i Harun ostavili, nosit će ga meleci! U tome je, doista, znak za vas, ako ste vjernici!"

249. I kad Talut izađe s vojskom, reče: "Allah će vas sigurno staviti na kušnju jednom rijekom, pa ko se napije iz nje, nije moj, a ko se ne napije, on je moj, izuzev ako šakom zahvati gutljaj!" I oni se, osim nekolicine, napiše, a kad je oni koji su s njim vjerovali prijeđoše, neki rekoše: "Mi danas ne možemo izaći nakraj s Džalutom i vojskom njegovom." Oni koji su čvrsto vjerovali da će susresti Allaha, rekoše: "Koliko su puta malobrojne grupe savladale grupe mnogobrojne Allahovom dozvolom." A Allah je sa strpljivima.

250. I kada iziđoše pred Džaluta i vojsku njegovu, oni rekoše: "Gospodaru naš, nadahni nas izdržljivošću i učvrsti noge naše i pomozi nam protiv naroda koji ne vjeruje!"

251. I oni ih, Allahovom dozvolom, poraziše, i Davud ubi Džaluta, i Allah mu dade vlast i mudrost, i nauči ga onome čemu je On htio. A da Allah ljude ne suzbija jedne drugima, na Zemlji bi doista nered nastao! Ali, Allah je darežljiv svim svjetovima.

252. To su Allahovi znakovi, koje Mi tebi istinito kazujemo. A ti si, doista, jedan od poslanika.

253. Te poslanike Mi smo odlikovali jedne nad drugim. S nekima od njih je i Allah govorio, a neke je za više stepeni uzdigao. A Isau, sinu Merjeminu, jasne smo dokaze dali i Duhom Blagoslovljenim ga podržali. Da je Allah htio, oni se ne bi međusobno poslije njih ubijali, kada su im jasni dokazi već došli, ali oni su se razišli: neki su od njih vjerovali, a neki su poricali. A da je Allah htio, oni se ne bi međusobno ubijali! Ali, Allah radi ono što On hoće.

254. O vi koji vjerujete, podijelite dio onoga čime vas Mi opskrbljujemo,

prije nego što dođe Dan kada neće biti ni otkupa, ni prijateljstva, ni posredništva! A nevjernici su pravi zulumćari!

255. Allah je, nema boga osim Njega, Živi i Samoopstojeći Održavatelj! Ne obuzima Ga ni drijemež ni san! Njegovo je ono što je na nebesima i na Zemlji! Ko se može pred Njim zauzimati bez Njegovog dopuštenja?! On zna šta je bilo prije i šta će biti poslije njih i oni ne mogu obuhvatiti od Njegovoga znanja osim koliko On želi. Njegova Kursija obuhvata i nebesa i Zemlju i Njemu nije teško održavati ih! On je Svevišnji i Veličanstveni!

256. Nema prisile u vjeru, Pravi put se jasno razlikuje od zablude! Onaj ko ne vjeruje u tagute, a vjeruje u Allaha, drži se za najčvršću vezu, koja se neće prekinuti. A Allah je Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna.

257. Allah je zaštitnik onih koji vjeruju, izvodi ih iz tmina na svjetlo, a onima koji ne vjeruju zaštitnici su taguti, odvode ih sa svjetla u tmine! To su stanovnici Vatre i u njoj će vječno ostati.

258. Zar ne znaš za onoga koji se s Ibrahimom o Gospodaru njegovom prepirao, kada mu je Allah carstvo dao?! Kad Ibrahim reče: "Gospodar moj je Onaj Koji život i smrt daje!", on odgovori: "Ja život i smrt dajem!" Ibrahim reče: "Allah čini da Sunce izlazi s istoka, pa učini ti da izađe sa zapada!" I nevjernik se zbuni. Allah, doista, zulumćare ne upućuje na Pravi put.

259. Ili za onoga koji je, prolazeći pored jednoga naselja koje je bilo do temelja porušeno i pusto, povikao: "Kako će Allah oživiti ove što su pomrli!" I Allah ga mrtvim učini stotinu godina, a zatim ga oživi i upita: "Koliko si ostao?" On reče: "Ostao sam dan ili dio dana!" Tada mu reče: "Ne, ostao si stotinu godina! Pogledaj jelo svoje i piće svoje, nije se pokvarilo! A pogledaj i magarca svoga, to smo uradili da te učinimo znakom za ljude, a pogledaj i kosti, kako ih sastavljamo, a onda mesom oblažemo!" I kada njemu bi jasno, povika: "Ja znam da Allah, doista,

nad svime ima moć!”

260. A kada Ibrahim reče: “Gospodaru moj, pokaži mi kako oživljuješ umrle?”, On reče: “Zar ne vjeruješ?!” “Dakako, vjerujem”, odgovori on, “ali da mi se srce smiri!” Zatim mu reče: “Pa, onda, uzmi četiri ptice, isijeci ih, pa po jedan dio njihov stavi na svaki brežuljak. Zatim ih pozovi, doći će ti žureći! Znaj da je Allah, zaista, silan i mudar.”

261. Primjer onih koji imovinu svoju troše na Allahovom putu sličan je zrnu iz kojega nikne sedam klasova, a u svakom klasu po stotinu zrna. A Allah povećava kome On hoće. Allah je neizmjerno darežljiv i Onaj Koji sve zna.

262. Onima koji troše imetke svoje na Allahovom putu, a onda ono što potroše ne poprate prigovorima i uvredama, pripada nagrada Gospodara njihova. Njima nema straha niti će oni tugovati.

263. Lijepa riječ i oprost vredniji su od sadake popraćene vrijeđanjem. A Allah je neovisan i Onaj Koji ne žuri s kaznom.

264. O vi koji vjerujete, ne kvarite sadake svoje prigovorima i uvredama, kao što to čini onaj koji imetak svoj troši da bi se ljudima pokazao, a ne vjeruje u Allaha i onaj svijet. Primjer njegov je kao primjer glatke stijene – na kojoj ima zemlje, pa je pogodi veliki pljusak i ogoli je. Oni nemaju nikakve koristi od onoga što su stjecali. A Allah ne upućuje na Pravi put ljude koji ne vjeruju.

265. Oni koji troše svoj imetak u želji za zadovoljstvom Allahovim i sigurni su u nagradu za to, slični su bašči na uzvišici na koju se izlila obilna kiša, pa daje dvostruki urod! A ako se na nju ne izlije obilna kiša, opet bude rose! Allah dobro vidi šta vi radite!

266. Da li bi iko od vas volio da posjeduje bašču punu palmi i grožđa, kroz koju rijeke teku i u kojoj ima svakojakih plodova, a da je ostario i da ima nejaku djecu, a da je onda vatrena oluja zadesi i ona izgori?! Tako vam Allah objašnjava ajete i znakove Svoje, da biste razmislili.

267. O vi koji vjerujete, dijelite od lijepih imetaka koje ste stekli i od onoga

što smo vam Mi iz Zemlje izveli! Ne izdvajajte ono što ne vrijedi da biste to udijelili, kada ni sami to ne biste primili, osim zatvorenih očiju! I znajte da je Allah, zaista, neovisni i hvaljen.

268. Šejtan vas plaši siromaštvom i navodi vas na zlo, a Allah vam obećava oprost i dobro. Allah je neizmjerno darežljiv i Onaj Koji sve zna.

269. On daje mudrost kome hoće, a onome kome je mudrost data, darovano je veliko dobro! A samo razumom obdareni prisjećaju se i pouku prihvataju.

270. Za sve što potrošite ili se zavjetujete Allah, sigurno, zna! A onima koji su nepravedni nema pomagača!

271. Ako javno dajete sadake, to je lijepo, ali je za vas bolje ako to prikrijete i date siromasima, i On će pokriti neka vaša loša djela. A Allah dobro zna ono što vi radite.

272. Što se upute njihove tiče, ne ovisi to o tebi, jer Allah izvodi na Pravi put koga On hoće. Dobro koje podijelite vaše je, a ono što dijelite, dijelite samo u želji za Licem Allahovim. A ono što od dobara udijelite, to će vam biti nadoknađeno i neće vam nepravda biti učinjena.

273. To pripada siromasima koji su iznureni na Allahovom putu, pa ne mogu hoditi po zemlji; onaj koji ne zna misli da su imućni zbog sustezljivosti njihove. Poznat ćeš ih po izgledu njihovu, jer oni ne dodijavaju ljudima proseći. A za ono što od dobara podijelite, Allah, doista, dobro zna.

274. Onima koji dijele imovinu svoju noću i danju, tajno i javno, pripada nagrada kod Gospodara njihova. I za njih nema straha, niti će se oni žalostiti.

275. Oni koji se kamatom hrane dići će se iz grobova svojih baš kao oni koje je šejtan dodirom izbezumio. To je zato što su govorili: "Trgovina je, doista, isto što i kamata!" A Allah je dozvolio trgovinu, a zabranio kamatu. Onome do koga dopre pouka Gospodara njegova, pa se toga okani, pripada ono što je prije stekao, a njegov je slučaj Allahu prepušten. Oni, pak, koji opet to učine, bit će stanovnici Vatre u kojoj će vječno

ostati.[13]

276. Allah uništava kamatu, a umnožava sadake. Allah ne voli nijednog nevjernika, grešnika.

277. Doista će oni koji vjeruju, i dobra djela čine, i namaz obavljaju, i zekat daju, imati nagradu u Gospodara svoga. Za njih nema straha i oni ne treba da se žaloste!

278. O vi koji vjerujete, bojte se Allaha i ostavite što je preostalo od kamate, ako ste vjernici.

279. Ako to ne učinite, navješćuje vam se rat od Allaha i Poslanika Njegova! A ako se pokajete, pripadaju vam glavnice imetaka vaših; nećete nepravdu učiniti, niti će vama nepravda biti učinjena.

280. A ako je dužnik u nevolji, onda pričekajte dok mu bude lakše; a bolje vam je da to date kao sadaku, ako znate.

281. I bojte se Dana u kome ćete Allahu vraćeni biti, zatim će svakome što je zaslužio isplaćeno biti. I nikome nepravda neće biti učinjena.

282. O vi koji vjerujete, kada jedan od drugoga pozajmljujete do određenoga roka, zapišite to. Neka jedan pisar između vas to pravedno napiše i neka se pisar ne susteže napisati onako kako ga je Allah poučio. Neka on piše, a neka mu kazuje dužnik! Neka se boji Allaha, Gospodara svoga, i ništa od toga neka ne izostavi. A ako je dužnik umno ograničen ili slab, ili ako nije u stanju kazivati, onda neka kazuje njegov staratelj, i to pravedno. I uzmite dva svjedoka između vas, pa ako ne nađete dva muškarca, onda jednog muškarca i dvije žene sa kojima ste kao svjedocima zadovoljni. Ako jedna od njih dvije pogrešno šta kaže, neka je druga podsjeti. I neka se svjedoci ne ustežu, ako budu pozvani, da dođu. Neka vam ne bude mrsko da to zapišete s rokom vraćanja, bio dug mali ili veliki! To vam je kod Allaha ispravnije i za svjedočenje jače, i da ne sumnjate bolje, izuzev ako je riječ o svakodnevnoj trgovini koju obavljate među

[13] Vječnost koja se spominje označava boravak dugo vremena ili se odnosi na one koji dozvole kamatu, pa time postanu nevjernici.

vama, jer onda vam nije grijeh da to ne zapišete. Uzmite svjedoke i kada kupoprodaju zaključujete, i neka ne bude oštećen ni pisar ni svjedok. A ako to učinite – oštetite ih, onda je to vaš grijeh. I bojte se Allaha i Allah će vas poučiti! Allah sve dobro zna.

283. Ako ste na putu i ne nađete pisara, onda neka se uzme zalog. A ako jedan drugome nešto povjerite, neka onaj kome je povjereno, to povjerenje ispuni i neka se boji Allaha, Gospodara svoga! I ne skrivajte svjedočenje, jer ko ga uskrati, srce njegovo je, doista, grešno. A Allah dobro zna ono što vi radite.

284. Allahu pripada sve što je na nebesima i što je na Zemlji. Pokazivali vi šta je u dušama vašim ili skrivali, Allah će vas za to pitati, pa će oprostiti kome hoće, a kazniti koga hoće. A Allah nad svime ima moć.

285. Poslanik vjeruje u ono što mu se objavljuje od Gospodara njegova, a i vjernici, svaki od njih vjeruje u Allaha, i meleke Njegove, i Knjige Njegove, i poslanike Njegove: "Mi među poslanicima Njegovim ne pravimo razliku!" [14] I govore: "Čujemo i pokoravamo se! Molimo Te za oprost, Gospodaru naš, a kod Tebe je konačno odredište!"

286. Allah svaku osobu obavezuje samo onoliko kolike su njene mogućnosti; njoj u korist je ono dobro koje zaradi, a na njenu štetu je ono zlo koje sebi privrijedi. Gospodaru naš, nemoj nas kazniti ako zaboravimo ili nehotice pogriješimo! Gospodaru naš, ne tovari na nas breme kao što si ga natovario na one prije nas! Gospodaru naš, ne opterećuj nas onim za što nemamo snage! Preko grijeha naših prijeđi, oprosti nam i smiluj nam se! Ti si Gospodar naš, pa nas pomozi protiv naroda koji ne vjeruje!

[14] Riječi: «Mi među poslanicima Njegovim ne pravimo razliku!», odnose se na to da nema razlike u pogledu vjerovanja, a ne vrednovanja. Dakle, dužni smo vjerovati u sve poslanike, a ne samo u neke, i tu nema razlike, ali kada je u pitanju vrednovanje, znamo da su neki od njih na većem stepenu od drugih.

Sura Alu Imran *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Elif-Lām-Mīm. [1]

2. Allah, osim Koga drugog Boga nema, Živi je i Samoopstojeći Održavatelj.

3. On tebi objavljuje Knjigu s Istinom, koja potvrđuje prethodne, a i Tevrat i Indžil je objavio

4. još prije, kao putokaz ljudima, a spustio je i Furkan! – ono što rastavlja istinu od zablude. Onima koji u Allahove ajete i znakove ne vjeruju, pripada teška patnja, a Allah je silan i žestoko kažnjava.

5. Allahu, doista, ništa nije skriveno, ni na Zemlji, ni na nebu.

6. On je Onaj Koji vas oblikuje u matericama kako On hoće; nema drugog boga osim Njega, Silnog i Mudrog.

7. On je Onaj Koji ti objavljuje Knjigu u kojoj su ajeti jasni; oni su matica Knjige; drugi nisu sasvim jasni. Oni u čijim je srcima zastranjenost slijede one što nisu sasvim jasni u težnji za smutnjom i svojevoljnim tumačenjem. A tumačenje njihovo zna samo Allah. Oni, pak, koji su u znanje duboko pronikli, kažu: "Mi u to vjerujemo; sve je to od našega Gospodara." A prisjećaju se samo oni koji razum imaju.

8. "Gospodaru naš, nemoj skrenuti srca naša nakon što si nas uputio i daruj nam Svoju milost! Ti si, doista, Onaj Koji obilno daruje!

9. Gospodaru naš, Ti ćeš, doista, sakupiti ljude na Dan u koji nema sumnje! Allah, doista, ne krši obećanje Svoje!"

---

* Imranova porodica

[1]Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

10. Onima koji ne vjeruju, kod Allaha sigurno neće koristiti imeci njihovi, a ni djeca njihova, i oni su gorivo za Vatru.

11. Kao što su to i faraonovi ljudi, te oni prije njih koji su znakove naše lažnim smatrali, pa ih je Allah zbog grijeha njihovih kaznio. A Allah žestoko kažnjava.

12. Reci onima koji ne vjeruju: "Bit ćete pobijeđeni i u Džehennemu okupljeni, a užasno je to boravište!"

13. Vi ste imali znak u dvjema grupama koje su se sukobile: jednoj koja se borila na Allahovom putu, i drugoj, nevjerničkoj. Oni su ih vidjeli dvostruko brojnijim od sebe. A Allah Svojom pomoći podržava koga On hoće! To je, doista, pouka za one koji su razboriti.

14. Ljudima je uljepšana ljubav prema strastima: ženama, sinovima, gomilama zlata i srebra, rasnim konjima, stoci i zemlji za obrađivanje. To su užici ovosvjetskoga života, a najljepše je mjesto povratka kod Allaha.

15. Reci: "Hoćete li da vas obavijestim šta je bolje od toga?" Oni koji se budu zabranjenog čuvali, kod Gospodara svoga imat će džennetske bašče kroz koje rijeke teku, u kojima će vječno boraviti, i supruge očišćene i zadovoljstvo od Allaha. Allah dobro vidi robove Svoje.

16. To su oni koji govore: "Gospodaru naš, mi doista vjerujemo, pa oprosti nam grijehe naše i sačuvaj nas od patnje u Vatri!"

17. Strpljivi, i iskreni, i Allahu poslušni, i koji od imetka dijele, i koji u osvit zore za oprost mole.

18. Allah svjedoči da nema istinskog boga osim Njega, a i meleki i učeni, postupajući pravedno. Nema boga osim Njega, Silnog i Mudrog.

19. Vjera je kod Allaha, doista, islam! A oni kojima je data Knjiga podvojili su se baš onda kada im je došlo znanje, i to iz međusobne zlobe. A onaj ko ne vjeruje u ajete i znakove Allahove – pa, Allah, zaista, brzo sviđa račune.

20. Ako se oni budu prepirali s tobom, reci: "Ja se samo Allahu predajem, kao i oni koji me slijede!" I reci onima kojima je data Knjiga i nepismenima: "Da li ste islam primili?" Pa ako prime islam, onda su oni na Pravom putu, a ako odbiju, tvoje je jedino da obznaniš. A Allah dobro vidi robove Svoje.

21. Onima koji ne vjeruju u znakove Allahove i koji vjerovjesnike ubijaju neopravdano, i ubijaju one koji traže da se po pravdi postupa prema ljudima, navijesti bolnu patnju.

22. To su oni čija djela su poništena i na ovome i na onome svijetu, i kojima niko neće u pomoć priteći.

23. Zar ne vidiš one kojima je dat udio u Knjizi?! Pozivaju se Allahovoj Knjizi da im se po njoj sudi, a zatim se neki od njih, okrećući se od toga, udaljavaju.

24. To je zato što oni govore: "Vatra nas neće ni dodirnuti više od nekoliko dana!", i u njihovoj vjeri ih zavarava to što su izmišljali.

25. A šta će biti kada ih sakupimo onoga Dana u koji nema sumnje, i kada svako dobije ono što je zaslužio? A njima nepravda neće biti učinjena.

26. Reci: "Allahu moj, Koji svu vlast imaš! Ti vlast daješ kome hoćeš, a oduzimaš od koga Ti hoćeš! Ti uzvisuješ koga hoćeš, a unizuješ koga hoćeš! U Tvojoj ruci je dobro! Ti, doista, nad svime imaš moć."

27. Ti uvodiš noć u dan i uvodiš dan u noć! Živo izvodiš iz mrtvog i mrtvo izvodiš iz živog! Ti opskrbljuješ koga hoćeš, bez ikakva računa!

28. Neka vjernici za prisne prijatelje i zaštitnike ne uzimaju nevjernike mimo vjernika, a ko to čini, s Allahom nema ništa! Učinite to samo ako se time od njih štitite! Allah vas na Sebe upozorava, a kod Allaha je konačno odredište.

29. Reci: "Skrivali vi ono što je u prsima vašim ili pokazivali, Allah to zna. On zna sve što je na nebesima i što je na Zemlji. Allah nad svime ima moć!"

30. Onoga dana kada svako ugleda pred sobom dobro koje je uradio, a i zlo isto tako, poželjet će da je između njih i njega udaljenost velika. A Allah vas na Sebe upozorava i Allah je milosrdan prema robovima Svojim.

31. Reci: "Ako vi Allaha volite, onda mene slijedite, i vas će Allah voljeti i grijehe vam oprostiti! A Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je."

32. Reci: "Pokoravajte se Allahu i Poslaniku!" A ako se oni okrenu, Allah, doista, ne voli nevjernike.

33. Doista je Allah odabrao Adema, i Nuha, i porodicu Ibrahimovu, i porodicu Imranovu nad drugim svjetovima,

34. kao potomstvo, jedne od drugih. Allah je Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna.

35. Kada Imranova žena reče: "Gospodaru moj, ovo što je u trbuhu mome ja, zaista, zavjetujem Tebi na službu, pa primi to od mene, zbilja si Ti Svečujući i Sveznajući."

36. A nakon što je rodila, ona reče: "Gospodaru moj, rodila sam žensko!" – a Allah najbolje zna šta je ona rodila, a muško nije kao žensko. "Dala sam joj ime Merjem. Ja nju i porod njezin stavljam pod Tvoju zaštitu od prokletog šejtana."

37. Pa je Gospodar njezin lijepo primi, i učini da lijepo izraste i da se o njoj Zekerijja brine. Kad god bi joj Zekerijja u mihrab [2] ušao, kod nje bi hrane našao. "Odakle ti ovo, Merjema?", pitao bi on, a ona bi odgovorila: "To je od Allaha! Allah, doista, opskrbljuje koga hoće, bez ikakva računa."

38. Tu Zekerijja zamoli Gospodara svoga: "Gospodaru moj, podari mi od Sebe čestita potomka, Ti doista molbu čuješ!"

39. I dok se on, stojeći u odaji, molio, meleci ga pozvaše i rekoše: "Allah te raduje Jahjaom, koji će vjerovati u onog koji je Riječ Allahova,

[2] Mihrab: odvojena posebna osoba.

prvakom, čednim čovjekom i vjerovjesnikom, potomkom čestitih!"

40. "Gospodaru moj", reče on, "odakle ću ja imati sina kada me starost ophrvala, a i žena mi je nerotkinja?" "Eto tako", reče On, "Allah čini što On hoće."

41. "Gospodaru moj", zamoli Zekerijja, "daj mi neki znak!" "Znak će biti", reče On, "što tri dana s ljudima nećeš govoriti, osim znakovima! I mnogo spominji Gospodara svoga i hvali Ga krajem dana i rano ujutro."

42. I kada meleci kazaše: "O Merjem, tebe je, doista, Allah odabrao i čistom učinio! On te je nad ženama svih svjetova odabrao!"

43. "Merjema, budi skrušena i pokorna Gospodaru svome, i sedždu čini i sa onima koji ruku' obavljaju i ti obavljaj!" [3]

44. To su neke od vijesti o onome što čulima nije dokučivo, a koje ti objavljujemo. Ti nisi bio među njima kada su pera svoja pobacali da bi vidjeli koji će se o Merjemi brinuti, a nisi bio među njima ni kada su se prepirali.

45. I kada meleci rekoše: "Merjema, Allah te obveseljava onim koji je Riječ Njegova, čije je ime Mesih, Isa, sin Merjemin, ugledan i na ovome i na onome svijetu i jedan od Allahu bliskih!

46. On će govoriti ljudima i u kolijevci, i kao odrastao, i on je jedan od dobrih!"

47. Ona reče: "Gospodaru moj, kako ću ja imati dijete kada me muškarac nije dodirnuo?!" "Eto, tako", reče, "Allah stvara šta On hoće. Kada nešto odredi, On samo kaže: 'Budi!' i to biva."

48. On će ga poučiti Knjizi i mudrosti, i Tevratu i Indžilu.

[3] Ovdje su sedžda i ruku' posebno izdvojeni kao sastavni dijelovi namaza.

49. I poslat će ga kao poslanika sinovima Israilovim: "Donio sam vam znak od Gospodara vašega: oblikovat ću vam od ilovače nešto poput ptice, i u nju puhnuti, pa će, Allahovom dozvolom, ptica biti; iscijelit ću slijepa od rođenja i gubava, i oživljavat ću mrtve dozvolom Allahovom; i kazivat ću vam šta jedete i šta u domovima vašim pohranjujete. U svemu tome ima dokaza za vas, ako vjernici budete.

50. Potvrđujući tako istinitost Tevrata, objavljenog prije mene, i dopuštajući nešto što vam je bilo zabranjeno, ja vam donosim dokaz od Gospodara vašega. Pa Allaha se bojte, a meni pokorni budite!

51. Allah je, doista, i moj i vaš Gospodar i Njemu ibadet činite. To je Pravi put!"

52. I kada je Isa osjetio da oni ne vjeruju, rekao je: "Ko su pomagači moji na putu prema Allahu?" "Mi smo pomagači Allahovi", rekoše učenici, "mi u Allaha vjerujemo, a ti budi svjedok da smo mi muslimani – predani.

53. Gospodaru naš, mi vjerujemo u ono što si Ti objavio, mi Poslanika slijedimo, pa upiši nas među svjedoke!"

54. A oni su lukavstvo smišljali, pa je i Allah njima lukavstvo priredio. A Allah najbolje lukavstvo priređuje.

55. I kada Allah reče: "Isa, Ja ću te uzeti i k Sebi te uzdignuti! Očistiti te od nevjernika, i učinit ću da oni koji te slijede budu iznad onih koji ne vjeruju do Kijametskog dana. Zatim ćete se Meni vratiti, pa ću Ja presuditi o onome u čemu ste se razilazili.

56. Što se tiče onih koji ne vjeruju, njih ću na strašne muke staviti na ovome i na onome svijetu, i oni neće imati pomagača.

57. A onima koji budu vjerovali i dobra djela činili, On će punu nagradu dati. A, Allah ne voli zulumćare.

58. Ovo što ti kazujemo jesu ajeti i Opomena potpuna i savršena.

59. Primjer Isaov doista je kod Allaha isti kao i primjer Ademov: od prašine ga je stvorio, a zatim mu rekao: "Budi!" i on bi!

60. Istina je od Gospodara tvoga, pa zato nikako ne budi od onih koji sumnjaju.

61. A onima koji s tobom o njemu budu raspravljali, nakon što ti je došlo znanje, reci: "Dođite, pozvat ćemo sinove naše i sinove vaše, i žene naše i žene vaše, a doći ćemo i mi i vi, pa ćemo se proklinjati i Allahovo prokletstvo na one koji lažu prizvati!"

62. Ovo je, doista, istinito kazivanje, i nema boga osim Allaha! A Allah je, doista, Silni i Mudri!

63. A ako se oni okrenu, pa Allah, doista, dobro zna smutljivce.

64. Reci: "O vi kojima je Knjiga data, dođite da se okupimo uz riječi koje mi i vi podjednako dijelimo: da nikoga osim Allaha ne obožavamo, da Mu ništa ne pridružujemo, i da jedni druge, pored Allaha, bogovima ne smatramo!" Pa, ako se oni okrenu, vi recite: "Budite svjedoci da smo mi muslimani!"

65. O vi kojima je Knjiga data, zašto se o Ibrahimu prepirete kada su Tevrat i Indžil poslije njega objavljeni!? Zar vi ne razumijete?!

66. Eto, vi raspravljate o onome o čemu imate neko znanje, ali zašto raspravljate o onome o čemu nemate nikakvoga znanja? A Allah zna, a vi ne znate.

67. Ibrahim nije bio ni židov ni kršćanin, već pravi vjernik, musliman. On višebožac nije bio!

68. Doista su najbliži ljudi Ibrahimu oni koji su ga slijedili, i ovaj Vjerovjesnik i oni koji vjeruju. A Allah je zaštitnik vjernika.

69. Neki kojima je Knjiga data voljeli bi da vas na stranputicu odvedu. Ali oni ne odvode u zabludu nikoga drugoga do sebe, a da to i ne osjećaju.

70. O vi kojima je data Knjiga, zašto u Allahove ajete ne vjerujete, a svjedoci ste da su Istina!?

71. O vi kojima je data Knjiga, zašto Istinu neistinom zaogrćete, i krijete Istinu, a vi je znate!?

72. Neki kojima je Knjiga data govore: "Vjerujte u ono što je objavljeno onima koji vjeruju, u početku dana, a porecite to na kraju dana, ne bi li i oni svoju vjeru napustili!?

73. I vjerujte i povjeravajte se samo onome ko slijedi vašu vjeru!" Ti reci: "Doista je prava uputa Allahova uputa!" I govore: "Ne vjerujte i ne povjeravajte se nikome, pa da nekome bude dato kao što je dato vama ili da ima dokaz pred Gospodarom vašim!" Reci: "Zaista je sve dobro u ruci Allahovoj i On ga daje kome On hoće!" A Allah je neizmjerno darežljiv i Onaj Koji sve zna.

74. On Svoju milost daje kome hoće. Allah je posjednik velikog dobra.

75. Ima onih kojima je data Knjiga koji će ti vratiti ako im povjeriš tovar blaga, a ima ih koji ti neće vratiti ako im povjeriš i samo jedan dinar, osim ako ga od njih ne budeš stalno potraživao. To je zato jer oni govore: "Nama nije grijeh što učinimo nepismenima", i o Allahu govore laži, a znaju istinu.

76. Međutim, ko obavezu svoju ispunjava i grijeha se kloni, pa Allah, doista, voli bogobojazne.

77. Doista, oni koji za obavezu svoju prema Allahu i zakletve svoje kupuju nešto što malo vrijedi, na onome svijetu nikakva udjela neće imati. Allah s njima neće govoriti, niti će na njih pogledati na Kijametskom danu, niti će ih očistiti. Njima pripada patnja bolna.

78. Jedna skupina njihova uvija jezike svoje Knjigu čitajući, da biste vi pomislili da je to iz Knjige, a to nije iz Knjige. I govore: "To je od Allaha!", a to nije od Allaha. I govore na Allaha laži, a to znaju.

79. Nije primjereno čovjeku da mu Allah da Knjigu, i mudrost, i vjerovjesništvo, a zatim da govori ljudima: "Budite robovi moji, a ne Allahovi!", nego: "Budite učeni i pobožni, time što Knjizi poučavate i što je i sami proučavate!"

80. On vam ne naređuje da meleke i vjerovjesnike gospodarima smatrate. Zar da vam naređuje nevjerovanje, nakon što ste postali muslimani?!

81. I kada je Allah od vjerovjesnika čvrsto obećanje uzeo: "Kad god da vam podarim Knjigu i mudrost, zatim vam dođe poslanik koji potvrđuje da je istina ono što vi imate, da li biste sigurno u njega vjerovali i njega pomogli?!" Da li potvrđujete i prihvaćate obavezu prema Meni?", reče. "Potvrđujemo!", odgovoriše. "Budite onda svjedoci!", reče On, "a i Ja s vama svjedočim!"

82. A oni koji se i poslije toga okrenu, doista su to grešnici. [4]

83. Zar pored Allahove vjere žele neku drugu, kada se Njemu predaju, milom ili silom, i oni na nebesima i na Zemlji, i Njemu će vraćeni biti?!

84. Reci: "Mi vjerujemo u Allaha i u ono što je objavljeno nama, i što je objavljeno Ibrahimu, i Ismailu, i Ishaku, i Jakubu i potomcima, i u ono što je dato Musau i Isau i vjerovjesnicima od Gospodara njihovoga; mi nikakvu razliku između njih ne pravimo, i mi smo Njemu predani."

85. A onaj ko želi neku drugu vjeru osim islama, neće mu biti primljena, i on će na drugom svijetu biti među gubitnicima.

86. Kako Allah da uputi na Pravi put narod koji ne vjeruje nakon što je vjerovao i svjedočio da je Poslanik istina, i Jasni dokazi su mu došli!? Allah neće uputiti na Pravi put narod koji nepravdu čini.

87. A to su oni čija je kazna prokletstvo od Allaha i meleka i svih ljudi!

88. U njemu će vječno ostati i patnja im olakšana biti neće, niti će im se vremena dati.

89. Izuzetak su oni koji se pokaju poslije toga i poprave, a Allah je, doista, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

90. Doista, onima koji postanu nevjernici, nakon što su vjerovali, zatim postanu još veći nevjernici, pokajanje neće biti primljeno i oni su sigurno zalutali.

91. Zaista, nijednom od onih koji nisu vjerovali, a koji i umru kao nevjernici,

[4] Ovaj grijeh odnosi se na nevjerovanje zbog kojeg se vječno u Vatru ide, osim ukoliko se osoba pokaje.

neće biti prihvaćeno da se otkupe, pa makar to bilo sve blago na Zemlji. Njima pripada patnja bolna i oni neće imati nikakvog pomagača.

92. Nećete postići dobro sve dok ne budete dijelili od onoga što vam je drago. A šta god da dijelite, Allah to dobro zna.

93. Svaka hrana bila je dozvoljena sinovima Israilovim, osim one koju je Israil sam sebi zabranio prije nego je Tevrat objavljen bio. Reci: "Donesite Tevrat i čitajte ga, ako istinu govorite!"

94. A oni koji o Allahu iznose laži i poslije toga, oni su, doista, nepravedni.

95. Reci: "Allah istinu govori!" – da slijedite vjeru Ibrahimovu, koji je pravi vjernik bio. On u višebošce nije spadao!

96. Prva bogomolja podignuta za ljude jeste ona u Bekki [5] , blagoslovljena i putokaz svjetovima.

97. U njoj su znamenja očevidna, mjesto na kojem je stajao Ibrahim. I onaj ko u nju uđe, bit će siguran. Hodočastiti Kabu, radi Allaha, dužan je svako ko bude u mogućnosti do nje doći. A ko ne vjeruje – pa, Allah je, doista, neovisan o svjetovima.

98. Reci: "O sljedbenici Knjige, zašto u Allahove ajete i znakove ne vjerujete, a Allah je svjedok svega što radite!"

99. Reci: "O vi kojima je Knjiga data, zašto onoga koji vjeruje od Allahove vjere odvraćate, želeći da je iskrivite, a svjedoci ste da je istina!? A Allah ne zanemaruje ono što vi radite."

100. O vi koji vjerujete, ako se budete pokoravali jednoj skupini onih kojima je data Knjiga, oni će vas, nakon što ste prihvatili pravu vjeru, ponovo vratiti u nevjernike!

101. A kako da ne vjerujete kada vam se kazuju Allahovi ajeti i kad je među vama Poslanik Njegov?! A ko se čvrsto drži Allaha, on je na Pravi put upućen.

[5] Bekka je drugo ime za Mekku.

102. O vi koji vjerujete, bojte se Allaha istinskom bogobojaznošću i nipošto ne umirite osim kao muslimani!

103. Svi se čvrsto držite za Allahovo uže i ne razjedinjujte se! I sjetite se blagodati Allahove prema vama, kada ste jedni drugima bili neprijatelji, pa je On sjedinio srca vaša i postali ste, Njegovom milošću, braća! I bili ste na ivici vatrene jame, pa vas je On od nje spasio. Tako vam Allah objašnjava ajete i znakove Svoje da biste se ispravnim putem uputili.

104. I neka među vama bude grupa ljudi koja na dobro poziva i naređuje dobro i odvraća od zla. To su oni koji su uspjeli.

105. I ne budite kao oni koji su se razjedinili i razišli, nakon što su im jasni dokazi već došli! Njima pripada patnja velika.

106. Na Dan kada će neka lica pobijeljeti, a neka pocrnjeti. Onima čija lica budu pocrnjela bit će rečeno: "Zar ste postali nevjernici nakon vašeg vjerovanja?! Pa iskusite patnju zato što niste vjerovali!"

107. A oni čija lica pobijele, pa u milosti Allahovoj su, oni će u njoj vječno ostati.

108. To su Allahovi ajeti koje tebi istinito kazujemo. A Allah ne želi da bilo kome nepravdu učini.

109. Allahu pripada sve što je na nebesima i što je na Zemlji, i Allahu se sve vraća.

110. Vi ste najbolji narod koji se ikada pojavio: tražite da se čini dobro, a odvraćate od zla, i vjerujete u Allaha! A kada bi sljedbenici Knjige vjerovali, bilo bi bolje za njih; među njima ima vjernika, ali – većina njih su buntovnici.

111. Oni vam ne mogu nauditi, nego vas mogu samo uznemiriti. Ako vas napadnu, dat će se u bijeg, i poslije im pomoći biti neće.

112. Ma gdje se našli, oni su poniženi, osim ako su pod zaštitom Allahovom i zaštitom drugih ljudi. Oni su zaslužili srdžbu Allahovu i bijeda je

pala na njih, zato što u ajete i dokaze Allahove nisu vjerovali i što su vjerovjesnike bespravno ubijali, zato što su Allahu bili nepokorni, i što su prešli svaku granicu u griješenju.

113. Nisu svi oni isti! Među onima kojima je Knjiga data ima ispravnih, koji po cijelu noć ajete Allahove uče i sedždu Mu čine.

114. Oni u Allaha i onaj svijet vjeruju, naređuju da se čine dobra djela, a odvraćaju od zlih, i žure činiti dobro. Oni su među dobrima.

115. Kakvo god dobro da urade, neće im biti negirano, a Allah dobro zna one koji se Njega boje.

116. Doista, one koji ne vjeruju neće odbraniti imeci njihovi, niti djeca njihova; oni će stanovnici Vatre biti, u kojoj će vječno ostati.

117. Primjer onoga što oni u ovosvjetskom životu udijele sličan je ledenom vjetru koji pogodi usjeve ljudi koji su sami sebi nepravdu učinili, pa ih uništi. Njima Allah nije nepravdu učinio, nego je oni sami sebi čine.

118. O vi koji vjerujete, ne uzimajte za bliske prijatelje i zaštitnike druge mimo vas, jer drugi vam propast žele, jedva čekaju da muka dopadnete! Mržnja izbija iz usta njihovih, dok je ono što kriju grudi njihove još gore. Mi vam dokaze iznosimo, ako razumijete.

119. Eto, vi njih volite, a oni vas ne vole, a vi vjerujete u sve Knjige. Kada vas sretnu, oni govore: “Vjerujemo!”, a čim se nasamo nađu, od zlobe prema vama vrhove prstiju grizu. Reci: “Umrite od muke!” Allah, doista, dobro zna šta je u grudima.

120. Ako vas zadesi kakvo dobro, to ih ozlojedi; a zadesi li vas kakva nevolja, obraduju joj se. Ako se budete strpjeli i bogobojazni bili, njihovo lukavstvo vam nimalo neće nauditi. A Allah, doista, sve što oni rade obuhvata.

121. I sjeti se kada si poranio, porodicu svoju ostavio, da vjernicima odrediš mjesta za borbu. A Allah je Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna.

122. Kada dvije skupine vaše gotovo ne uzmakoše, a Allah je njihov zaštitnik. I samo na Allaha neka se vjernici oslone!

123. Allah vas je i na Bedru pomogao, kada ste bili malobrojni! Zato se Allaha bojte, da biste bili zahvalni.

124. Kada ti reče vjernicima: "Zar vam nije dovoljno da vas Gospodar vaš pomogne sa tri hiljade poslanih meleka?"

125. Dakako! Ako strpljivi i bogobojazni budete; i ako vas oni napadnu naglo, Gospodar vaš će vam poslati pomoć od pet hiljada meleka obilježenih.

126. To je Allah učinio samo da vas obraduje i da se time srca vaša smire. A pomoći nema osim od Allaha, Silnog i Mudrog.

127. I da jedan dio nevjernika uništi, ili da ih osramoti, te da se vrate razočarani.

128. Ništa ne zavisi od tebe: bilo da im On pokajanje primi, ili da ih kazni, jer oni su, doista, nepravedni.

129. Allahu pripada sve što je na nebesima i što je na Zemlji! On prašta kome On hoće, a na muke stavlja koga On hoće. Jer, Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

130. O vi koji vjerujete, ne jedite kamatu nagomilavanu i Allaha se bojte da biste spašeni bili!

131. I čuvajte se Vatre koja je za nevjernike pripremljena.

132. I pokoravajte se Allahu i Poslaniku kako bi vam milost ukazana bila.

133. I požurite oprostu Gospodara vašega, i Džennetu širokom kao nebesa i Zemlja – pripremljenom za bogobojazne –

134. za one koji udjeljuju, i kada su u obilju i kada su u oskudici, koji srdžbu savlađuju i ljudima opraštaju. A Allah voli dobročinitelje.

135. I za one koji, kada učine nešto loše, ili sebi nepravdu nanesu, Allaha se sjete i oprost za grijehe svoje mole. A ko oprašta grijehe, ako ne Allah?! I za one koji u grijehu svjesno ne ustraju.

136. To su oni čija je nagrada oprost Gospodara njihova, i bašče kroz koje rijeke teku, gdje će vječno ostati. Divne li nagrade za one koji tako postupaju!

137. Prije vas su mnogi narodi bili i nestali. Zato, putujte po Zemlji i gledajte kako su završili oni koji su istinu poricali.

138. To je objašnjenje ljudima, i uputa i pouka za one koji se Allaha boje.

139. Ne klonite duhom, i ne žalostite se! Vi ćete pobijediti, ako vjernici budete.

140. Ako vas rane spopadnu – pa sigurno su takve rane i druge spopale – i te dane pobjede Mi naizmjenice dajemo ljudima, da bi Allah znao [6] one koji vjeruju, i odabrao neke od vas za šehide. A Allah ne voli nepravedne.

141. I da bi vjernike očistio, a nevjernike uništio.

142. Zar mislite da ćete ući u Džennet, a da Allah ne zna i ne ukaže na one od vas koji se bore, i da ne zna one koji su strpljivi?!

143. Vi ste priželjkivali smrt prije nego što ste se s njom suočili, pa ste je, eto, vidjeli i u nju ste gledali.

144. Muhammed je samo poslanik, a i prije njega je bilo poslanika. Ako bi on umro, ili ubijen bio, zar biste se vi nazad vratili?! Onaj ko se nazad vrati, Allahu neće ništa nauditi, a Allah će zahvalne nagraditi.

145. Nijedna osoba neće umrijeti bez određenja Allahovog, časa suđenog. Ko želi nagradu na ovome svijetu, dat ćemo mu dio nagrade koji zaslužuje, a ko želi nagradu na onome svijetu, dat ćemo mu dio nagrade koji zaslužuje. I zahvalne ćemo nagraditi!

146. A koliko je bilo vjerovjesnika uz koje su se brojni pobožni ljudi borili, pa nisu klonuli zbog onoga što bi ih zadesilo na putu Allahovom, niti su posustajali, niti se predavali?! A Allah voli strpljive.

---

[6] Riječi "da bi Allah znao", označavaju ispoljavanje tog znanja u praksi, na osnovu čega će se desiti nagrada ili kazna.

147. Oni nisu govorili ništa drugo nego: "Gospodaru naš, oprosti nam grijehe naše i pretjerivanje u postupcima našim, učvrsti korake naše i pomozi nam protiv naroda nevjerničkog."

148. Pa im je Allah dao nagradu na ovome i ljepotu nagrade na onome svijetu, a Allah voli dobročinitelje.

149. O vi koji vjerujete, ako se budete pokoravali onima koji ne vjeruju, vratit će vas unazad pa ćete postati gubitnici.

150. Međutim, samo je Allah zaštitnik vaš i On je najbolji pomagač.

151. Mi ćemo uliti strah u srca onih koji ne vjeruju, zato što Allahu pridružuju ono o čemu Allah nije spustio nikakav dokaz; Vatra je njihovo boravište, a grozno je stjecište nepravednih.

152. Allah je već potvrdio obećanje Svoje, kada ste ih vi uništavali, dozvolom Njegovom, dok niste neuspjeh doživjeli i o naredbi se razišli, i nepokorni bili, nakon što vam je pokazao šta volite: neki od vas žele ovaj, a drugi onaj svijet! Onda vas je On odvojio od njih, kako bi vas iskušao! I oprostio vam je; a Allah je prema vjernicima neizmjerno dobar.

153. Kada ste uzmicali penjući se i ne obazirući se ni na koga, dok vas je Poslanik zvao iza leđa vaših, Allah vas je kaznio nedaćom na nedaću, kako ne biste tugovali za onim što vam je izmaklo niti zbog onoga što vas je zadesilo. A Allah u potpunosti zna ono što radite.

154. Zatim vam je, poslije nevolje, spokojstvo spustio, san koji je neke od vas obuzeo, dok su se drugi brinuli samo o sebi, misleći o Allahu ono što nije istina, mislima paganskim. Govorili su: "Imamo li mi išta u svemu ovom?!" Reci: "Odredba u cijelosti pripada samo Allahu!" Oni u sebi kriju ono što tebi ne pokazuju. I govorili su: "Da smo išta u ovome imali, ne bismo ovdje izginuli!" Reci: "I da ste u kućama svojim bili, opet bi oni kojima je propisano da poginu izišli na mjesta pogibije svoje, da Allah iskuša šta je u grudima vašim i da ispita šta je u srcima vašim! A Allah dobro zna šta je u grudima."

155. One od vas koji su uzmakli na dan kada su se dvije skupine sukobile, doista je šejtan naveo da posrnu zbog nečeg od onoga što su prije zaradili. A Allah im je već oprostio, Allah je, zaista, Onaj Koji oprašta grijehe i Onaj Koji ne žuri s kaznom.

156. O vi koji vjerujete, ne budite kao oni koji ne vjeruju i koji govore za braću svoju, kada se na put po svijetu otisnu ili se budu borili: "Da su bili s nama, ne bi umrli, niti bi poginuli!" Jer, Allah time čini tugu u srcima njihovim, a Allah daje i život i smrt. On dobro vidi ono što vi radite.

157. A ako vi na Allahovom putu poginete ili umrete, pa Allahov oprost i milost bolji su od onoga što oni gomilaju.

158. I bilo da umrete ili poginete, vi ćete pred Allaha sigurno sakupljeni biti.

159. S Allahovom milošću ti si blag prema njima; a da si grub i tvrda srca bio, sigurno bi pobjegli na sve strane od tebe. Zato im praštaj i moli da im bude oprošteno, i dogovaraj se s njima. A kada se odlučiš, na Allaha se osloni; Allah, doista voli one koji se na Njega oslanjaju.

160. Ako vas Allah pomogne, niko vas pobijediti neće; a ako vas napusti, pa ko je taj koji vam, osim Njega, može pomoći?! Pa, na Allaha neka se zato oslanjaju vjernici!

161. Nije moguće da Vjerovjesnik šta utaji! A onaj ko šta utaji, doći će na Kijametski dan s tim što je utajio. Zatim će svakome u potpunosti biti dato ono što je zaslužio, i nikome neće nepravda biti učinjena.

162. Zar je onaj koji je Allahovo zadovoljstvo slijedio isti kao onaj koji je Allahovu srdžbu navukao i čije prebivalište je Džehennem?! A užasno je to konačno odredište!

163. Oni su kod Allaha na različitim stepenima i Allah dobro vidi šta oni rade!

164. Allah je vjernike milošću Svojom darovao kada im je jednog između

njih kao poslanika poslao, da im ajete Njegove kazuje, da ih očisti, i da ih Knjizi i mudrosti pouči, iako su prije u očitoj zabludi bili.

165. Zar niste rekli, kada vas je snašla nevolja koju ste vi njima dvostruko nanijeli: "Odakle sada ovo?" Reci: "To je od vas samih!" Allah, doista, nad svime ima moć.

166. Ono što vas je zadesilo kada su se dvije skupine sukobile, bilo je Allahovom dozvolom i da bi znao ko su vjernici.

167. I da bi ukazao na licemjere. Njima je rečeno: "Dođite, borite se na Allahovom putu, ili se branite!", a oni su kazali: "Da znamo da će biti borbe, mi bismo vas slijedili." Toga dana oni su bili bliži nevjerovanju nego vjerovanju. Svojim su ustima govorili ono što nije bilo u srcima njihovim! A Allah najbolje zna što oni kriju.

168. Onima koji se nisu borili, a o braći svojoj su govorili: "Da su nas poslušali, ne bi izginuli!", reci: "Od sebe smrt odagnajte, ako istinu govorite!"

169. Nikako ne smatraj mrtvima one koji su na Allahovom putu poginuli. Ne, oni su živi i opskrbljeni su kod Gospodara svoga.

170. Radosni su zbog onoga što im je Allah iz obilja Svoga dao, i veseli zbog onih koji im se još nisu pridružili, za koje nikakva straha neće biti i koji ni za čim tugovati neće.

171. Oni se raduju Allahovoj blagodati i dobroti, te tome što Allah neće dopustiti da propadne nagrada koja pripada vjernicima.

172. Onima koji su se Allahu i Poslaniku odazvali i nakon zadobijenih rana, onima između njih koji su dobro činili i bogobojazni bili – pripada nagrada velika.

173. Onima kojima se – kada su im ljudi rekli: "Neprijatelji se okupljaju zbog vas, pa pazite ih se!" – vjerovanje povećalo, pa su kazali: "Nama je Allah dovoljan, a divan je On Zaštitnik."

174. Pa su se vratili s Allahovim blagodatima i obiljem; nikakvo ih zlo nije zadesilo. Slijedili su zadovoljstvo Allahovo, a Allah je posjednik velikog dobra.

175. To vas samo šejtan plaši pristalicama svojim, pa ih se ne bojte, nego se Mene bojte, ako ste vjernici!

176. Neka te ne žaloste oni koji srljaju u nevjerovanje. Oni nimalo neće Allahu nauditi. Allah neće da im učini bilo kakvo dobro na onome svijetu i njima pripada patnja velika.

177. Oni koji su vjerovanje za nevjerovanje prodali, Allahu neće ništa nauditi. Njima pripada patnja bolna.

178. Neka nevjernici nikako ne misle da je dobro za njih to što im dajemo dug život. Mi im dug život dajemo samo zbog toga kako bi ogrezli u grijehu i njima pripada patnja ponižavajuća.

179. I ne može biti da Allah vjernike ostavi u stanju u kojem ste vi, dok loše od dobrih ne odvoji. I ne može biti da vam Allah otkrije ono što je čulima nedokučivo, nego On odabire koga hoće od poslanika Svojih. Zato, vjerujte u Allaha i poslanike Njegove, a ako vjerovali budete i Allaha se bojali i grijeha se čuvali, vama pripada velika nagrada.

180. Neka oni koji škrtare u onome što im Allah iz obilja Svoga daje nikako ne misle da je to dobro za njih. Naprotiv, to je zlo za njih. Na Kijametskom danu bit će im oko vrata omotano ono čime su škrtarili. A Allahu pripada sve na nebesima i Zemlji i Allah dobro zna ono što vi radite.

181. Allah je čuo riječi onih koji su govorili: "Allah je siromašan, a mi smo bogati!" Mi ćemo zabilježiti ono što su oni govorili kao i to što su bez opravdanja vjerovjesnike ubijali. I reći ćemo: "Iskusite kaznu u Ognju!"

182. To je zbog djela vaših ruku, a Allah, zaista, ne čini nepravdu robovima Svojim.

183. Onima koji govore: "Allah je od nas obavezu uzeo da ne vjerujemo

nijednom poslaniku dok ne prinese žrtvu koju će vatra progutati!", reci: "I prije mene su vam poslanici s jasnim dokazima dolazili, a i s tim o čemu govorite. Pa zašto ste ih, onda, ubijali – ako istinu govorite?"

184. A ako te budu lašcem smatrali, pa i prije tebe su lašcima smatrani poslanici koji su jasne dokaze i spise i Knjigu svjetilju donosili.

185. Svaka osoba smrt će okusiti, a samo ćete na Kijametskom danu u potpunosti dobiti plaće vaše. Pa ko bude od Vatre udaljen i u Džennet uveden, uspio je. A život na ovome svijetu samo je varljivo naslađivanje.

186. Vi ćete sigurno biti iskušavani u imecima vašim, i životima vašim, a slušat ćete od onih kojima je prije vas data Knjiga i od višebožaca mnoge neugodnosti. Ako budete strpljivi i Allaha se bojali, to, doista, u istinske postupke spada.

187. A kada Allah uze obavezu od onih kojima je data Knjiga da će to sigurno ljudima objašnjavati i ništa iz nje neće kriti, oni su je za leđa svoja bacili, prodajući je za bagatelnu cijenu. A ružno li je ono što za to kupuju!

188. Nikako ne misli za one koje raduje to što su uradili i koji vole biti pohvaljeni i za ono što nisu učinili – nikako ne misli da će se patnje sačuvati. Njima pripada patnja bolna.

189. Allahu pripada vlast na nebesima i na Zemlji i Allah nad svime ima moć.

190. U stvaranju nebesa i Zemlje, i u izmjeni noći i dana, doista su znakovi za razumom obdarene,

191. koji Allaha spominju stojeći, sjedeći i ležeći na svojim bokovima, i o stvaranju nebesa i Zemlje razmišljaju. "Gospodaru naš, Ti ovo nisi uzalud stvorio! Uzvišen si Ti i sačuvaj nas od patnje u Vatri!

192. Gospodaru naš, onoga koga Ti budeš u Vatru bacio, već si ga ponizio, a nepravednima neće biti pomagača!

193. Gospodaru naš, mi smo čuli glasnika koji poziva vjeri: 'Da vjerujete u

Gospodara vašega!', pa smo povjerovali! Gospodaru naš, oprosti nam grijehe, i pokrij loše postupke naše, i usmrti nas s čestitima!

194. Gospodaru naš, daj nam ono što si nam obećao preko Svojih poslanika i ne ponizi nas na Kijametskom danu! Ti, doista, ne kršiš obećanje Svoje!"

195. I Gospodar im se njihov odazva: "Nijednom između vas koji dobro čini, bio muškarac ili žena, djela neću poništiti; vi ste jedni od drugih. Onima koji se isele i koji budu iz domova svojih prognani, i koji budu na putu Mome mučeni, i koji se budu borili i poginuli, sigurno ću loša djela pokriti i sigurno ću ih u džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, uvesti. Nagrada je to Allahova, a u Allaha nagrada je najljepša.

196. Neka te nikako ne obmanjuje to što oni koji ne vjeruju svuda po svijetu obijesno bogatstvom raspolažu.

197. Kratko uživanje, a potom – Džehennem boravište je njihovo; a užasno je to prebivalište!

198. Ali, onima koji se Gospodara svoga boje pripadaju džennetske bašče kroz koje rijeke teku; u njima će vječno ostati, Allah će ih ugostiti. A ono što je u Allaha, bolje je za čestite.

199. Ima i onih kojima je data Knjiga i koji vjeruju u Allaha i u ono što je objavljeno vama, i u ono što je objavljeno njima, koji su ponizni Allahu i ne prodaju ajete Allahove za bagatelnu cijenu. Njima pripada nagrada Gospodara njihova, a Allah će, doista, brzo svidjeti račun.

200. O vi koji vjerujete, budite strpljivi i izdržljivi, postojano bdijte i Allaha se bojte, da biste uspjeli!

Sura En-Nisa *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. O ljudi, bojte se Gospodara svoga, Koji vas je stvorio od jedne osobe, od koje je njen par stvorio, a od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao. Bojte se Allaha, čijim imenom jedni druge molite, i čuvajte rodbinske veze. Allah vas, doista, nadzire.[1]

2. I siročadima imetke njihove dajte, ono što je loše i zabranjeno ne mijenjajte za ono što je lijepo i dopušteno, i imetke njihove s imecima vašim ne trošite. To je, doista, prestup veliki.

3. Ako se bojite da prema sirotama nećete biti pravedni, onda se ženite onim ženama koje su vam drage i dopuštene, sa po dvije, sa po tri ili sa po četiri. A ako strahujete da nećete pravedni biti, onda samo jednom, ili onim koje posjedujete. Tako ćete se najlakše nepravde sačuvati.

4. I draga srca ženama darove njihove dajte; pa ako vam one draga srca štogod od toga poklone, to s prijatnošću i ugodnošću trošite.

5. I maloumnicima ne dajite imetke koje vam je Allah za izdržavanje učinio, nego ih njima opskrbite i obucite. I lijepe riječi im govorite.

6. I iskušavajte siročad dok ne stasaju za brak, pa ako se uvjerite da su zreli, uručite im imetke njihove. I ne trošite ih rasipnički i u žurbi, prije

---

* Žene

[1] Kratki komentar: Među jevrejima ima loših ljudi koji mijenjaju govor koji im je Allah objavio, pa mu daju izvankontekstualni smisao, i Poslaniku govore, kada im nešto kaže da urade: "Čujemo te, ali ti se ne pokoravamo", i ismijavajući se, govore: "Slušaj šta kažemo, sluh izgubio." I obmanjuju ljude riječima: "Ra'ina", navodeći ih da pomisle kako ti oni govore da im posvetiš pažnju, a ustvari time žele reći da si malouman. Krive svoje jezike doveći protiv Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i vrijeđaju vjeru. Da su rekli: "Čujemo šta kažeš i pokoravamo se", umjesto što su rekli: "Čujemo te, ali ti se ne pokoravamo", i da su umjesto: "Slušaj šta kažemo, sluh izgubio", rekli: "Poslušaj nas", i da su umjesto: "Maloumno", rekli: "Sačekaj nas", bilo bi im bolje i pravednije, jer je u tome lijep edeb koji dolikuje ophođenju prema Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. Ali njih je Allah prokleo, pa ih je udaljio od Svoje milosti zbog njihovog nevjerstva, tako da ne vjeruju vjerovanjem koje će im koristiti.

nego odrastu. Ko je imućan neka se suzdrži, a ko je siromašan, neka troši onoliko koliko je neophodno. A kada im imetke uručujete, to učinite u prisustvu svjedoka; a dosta je što će se pred Allahom račun polagati.

7. Muškarcima pripada dio onoga što ostave roditelji i rodbina, a i ženama pripada dio od onoga što ostave roditelji i rodbina. Bilo toga malo ili mnogo, dio je obavezan.

8. A kada diobi prisustvuju rođaci, siročad i siromasi, opskrbite ih dijelom toga, i lijepe riječi im recite.

9. I neka se plaše oni, koji bi strahovali za svoju nejaku djecu ako ih ostave iza sebe. Neka se Allaha boje i neka govore samo pravo.

10. Doista, oni koji nepravedno troše imetke siročadi, u svoje stomake stavljaju vatru i oni će u Ognju gorjeti.

11. Allah vam nalaže, u vezi s djecom vašom, da muškom pripadne dio jednak dijelu dvoje ženske djece zajedno. A ako bude više od dvoje ženske djece, njima pripadaju dvije trećine onoga što je umrli ostavio, a ako je samo jedno žensko, pripada joj polovina. A roditeljima, svakome posebno, pripada šestina od onoga što je ostavio ako ima djece. A ako ne bude imao djece, i naslijede ga roditelji, onda njegovoj majci pripada trećina. A ako ima braće, onda njegovoj majci pripada šestina, pošto se izvrši oporuka koju je ostavio ili podmiri dug. Vi ne znate ko vam je bliži po koristi, roditelji vaši ili sinovi vaši. To je Allahova zapovijed, a Allah je, doista, Onaj Koji sve zna i mudar je.

12. Vama pripada polovina onoga što ostave supruge vaše, ako ne budu imale djece; a ako budu imale djece, vama pripada četvrtina onoga što one ostave, pošto se izvrši oporuka koju ostave, ili podmiri dug; njima pripada četvrtina onoga što vi ostavite, ukoliko ne budete imali djece, a ako budete imali djece, njima pripada osmina onoga što vi ostavite nakon što se izvrši oporuka koju ostavite, ili podmiri dug. A ako se muškarac ili žena, koji nemaju ni djece ni roditelja, budu nasljeđivali i

budu imali brata ili sestru, onda će svako od njih dvoje dobiti šestinu; ako ih bude više, oni onda zajednički učestvuju u trećini, pošto se izvrši oporuka koja je ostavljena, ili podmiri dug, ne oštećujući time bilo koga. To je zapovijed Allahova, a Allah je Onaj Koji sve zna i Onaj Koji ne žuri s kaznom.

13. To su Allahovi propisi, a onoga ko se pokorava Allahu i Poslaniku Njegovu On će uvesti u džennetske bašče kroz koje teku rijeke i u kojima će vječno ostati. To je uspjeh veliki.

14. A onoga ko bude nepokoran Allahu i Poslaniku Njegovom, te preko granica Njegovih bude prelazio, On će uvesti u Vatru u kojoj će vječno ostati; njemu pripada patnja ponižavajuća.

15. Za one žene iz vaše porodice koje preljubu počine, tražite da posvjedoče četverica između vas, pa ako posvjedoče protiv njih, držite ih u kućama sve dok ih smrt ne umori ili dok im Allah neki put ne nađe.

16. A ono dvoje koji to učine, izgrdite, pa ako se pokaju i poprave, onda ih na miru ostavite. Allah je, doista, Onaj Koji stalno prima pokajanja i milostiv je.

17. Allah prima samo pokajanje onih koji učine kakvo loše djelo iz neznanja, a potom se ubrzo pokaju. Njima će Allah oprostiti, a Allah je Onaj Koji sve zna i mudar je.

18. Nema pokajanja onima koji čine loša djela sve dok im se ne približi smrt, pa onda govore: “Sad se, doista, kajem!”, niti za one koji umru kao nevjernici. Njima smo bolnu patnju pripremili.

19. O vi koji vjerujete, ne dozvoljava vam se da žene preko volje njihove u naslijeđe uzimate i da im poteškoće pričinjavate s namjerom da nešto od onoga što ste im dali prisvojite, osim ako budu učinile očiti razvrat. Prema njima se lijepo ophodite. A ako prema njima ne osjetite želju, pa moguće je da ne volite nešto u čemu je Allah veliko dobro dao.

20. Ako hoćete jednu suprugu zamijeniti drugom, i jednoj od njih dali ste blaga, ne uzimajte od toga ništa. Zar da to uzimate čineći potvoru i grijeh očiti?!

21. Kako biste mogli to i uzeti, kada ste jedno s drugim intimni bili i kad su one od vas čvrstu obavezu uzele!?

22. I ne ženite se onima koje su oženili očevi vaši nakon onoga što je bilo – to su bili razvrat, mržnja i ružan put.

23. Zabranjuju vam se majke vaše, i kćeri vaše, i sestre vaše, i sestre očeva vaših, i sestre majki vaših, i bratične vaše i sestrične vaše, i pomajke vaše, koje su vas dojile, i sestre vaše po mlijeku, i majke supruga vaših, i pastorke vaše koje se nalaze pod vašim skrbništvom od supruga vaših s kojim ste imali intimne odnose; ako s njima niste imali intimne odnose, onda vam nije grijeh; i supruge vaših rođenih sinova, i da dvije sestre sastavite, osim što je ranije bilo! Allah je, doista, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

24. I zabranjuju vam se udate žene, osim onih koje su u vlasništvu vašem. To vam je propis Allahov! A ostalo vam je dozvoljeno da želite, svojom imovinom da se njima oženite, a ne da blud činite! A suprugama vašim s kojima imate bračne odnose dajte vjenčane darove kao što je propisano. I nije vam grijeh ako se, poslije određenog vjenčanog dara, s njima nagodite. Allah je, doista, Onaj Koji sve zna i mudar je.

25. A onaj među vama koji nije dovoljno imućan da se oženi slobodnom vjernicom – eto mu one vjernice koje su u vašem vlasništvu – a Allah najbolje zna vjerovanje vaše – jedni ste od drugih. I ženite se njima uz odobrenje vlasnika njihovih, i dajte im vjenčane darove kako je lijepo i uobičajeno, ako su čedne, a nisu preljubnice, niti tajne ljubavnice. A ako one budu udate, pa počine razvrat, neka budu kažnjene polovinom kazne propisane za slobodne žene. To je za onoga od vas koji se boji razvrata, a bolje vam je da se uzdržite, a Allah je Onaj Koji oprašta

grijehe i milostiv je.

26. Allah vam želi objasniti i uputiti vas putevima kojima su išli oni prije vas i oprostiti vam. Allah je Onaj Koji sve zna i mudar je.

27. Allah vam želi oprostiti, a oni koji se za strastima svojim povode žele da daleko skrenete.

28. Allah vam želi olakšati, a čovjek je stvoren slab.

29. O vi koji vjerujete, jedni od drugih na nedozvoljen način imanja ne prisvajajte, osim trgovinom uz obostrani pristanak, i sami sebe ne ubijajte. Allah je, doista, prema vama milostiv.

30. Onoga koji to nepravično i nasilno učini, Mi ćemo u Vatri pržiti, a to je Allahu lahko.

31. Ako se budete klonili velikih grijeha koji su vam zabranjeni, Mi ćemo pokriti vaša loša djela i u divno mjesto vas uvesti.

32. I ne poželite ono čime je Allah neke od vas odlikovao nad drugima: muškarcima pripada udio za ono što zarade, a ženama udio za ono što one zarade. I molite Allaha za obilje Njegovo. Allah, doista, sve dobro zna.

33. Za sve smo odredili nasljednike u onome što ostave roditelji i rođaci, a onima s kojima ste vezani ugovorom dajte njihov dio! Allah je, doista, svemu svjedok.

34. Muškarci su nadređeni i staraju se o ženama zato što je Allah odlikovao jedne nad drugima i zato što oni troše imetke svoje. Zbog toga su čestite žene poslušne i za vrijeme muževljeva odsustva čuvaju ono što je Allah odredio da se čuva. One čije neposlušnosti se pribojavate vi posavjetujte, a onda napustite postelje njihove, pa ih i udarite. Ako vam postanu poslušne, protiv njih ništa ne činite. Allah je, doista, uzvišen i velik.

35. A ako se bojite razdora između njih dvoje, onda pošaljite jednog suca iz

njegove, a jednog iz njene porodice. Ako oni žele izmirenje, Allah će ih pomiriti; Allah je, zaista, sveznajući i Onaj Koji sve, i u potpunosti, zna.

36. I Allahu ibadet činite i ništa Mu ne pridružujte, a roditeljima činite dobro, i rođacima, i siročadima, i siromasima, i komšiji bližnjem, i komšiji daljnjem, i drugu pored sebe, i putniku, i onome koji je u vašem posjedu. Allah, doista, ne voli one koji se ohole i hvališu.

37. To su oni koji škrtare i zapovijedaju drugima da budu škrti, i koji kriju ono što im je Allah iz obilja Svoga darovao, a Mi smo nevjernicima pripremili patnju ponižavajuću.

38. I oni koji troše imetke svoje pretvarajući se pred ljudima, a u Allaha i onaj svijet ne vjeruju. A kome je šejtan drug, to mu je zao drug.

39. A šta bi im bilo da u Allaha i Posljednji dan vjeruju i da od onoga što im je Allah dao udjeljuju?! A Allah o njima sve zna.

40. Zaista Allah ni trunku nepravde ne čini, pa ako to bude dobro djelo, On će ga umnogostručiti i od Sebe nagradu veliku dati.

41. A šta će tek biti kada iz svakoga naroda dovedemo svjedoka, a i tebe dovedemo da o ovima svjedočiš?!

42. Taj dan će poželjeti oni koji nisu vjerovali i koji su se protiv Poslanika dizali da zemlja nad njima bude poravnana, a od Allaha nijednu riječ neće moći sakriti.

43. O vi koji vjerujete, ne pristupajte namazu pijani, dok ne budete znali šta govorite, niti kada ste džunubi, osim kao prolaznici, sve dok se ne okupate. A ako ste bolesni, ili na putu, ili ako je neko od vas došao iz nužnika, ili ako ste imali odnos sa suprugama, a ne nađete vode, onda dlanovima čistu zemlju dotaknite i lica svoja i ruke svoje potarite. Allah je, doista, Onaj Koji stalno grijehe poništava i oprašta.

44. Zar ne vidiš kako oni kojima je dat udio u Knjizi kupuju zabludu i žele

da vi s Pravog puta skrenete?!

45. Allah najbolje poznaje neprijatelje vaše; Allah je dovoljan zaštitnik i Allah je dovoljan pomagač.

46. Onima koji su judejstvo prihvatili, koji izvrću smisao riječi govoreći: "Čujemo, ali se ne pokoravamo!" i "Slušaj, dabogda ne čuo!" i "Čuvaj nas!", prevrćući jezicima svojim i huleći vjeru, bolje bi bilo i ispravnije da kažu: "Slušamo i pokoravamo se!" i "Slušaj!" i "Pogledaj na nas!" Ali, Allah je njih zbog nevjerovanja njihova prokleo i malo ko od njih vjeruje.

47. O vi kojima je Knjiga data, povjerujte u ovo što objavljujemo potvrđujući ono što već imate, prije nego što crte lica izbrišemo i vratimo ih nazad ili ih prokunemo kao što smo prokleli one koji nisu subotu poštivali, a zapovijest Allahova biva izvršena.

48. Allah, doista, neće oprostiti da se Njemu išta u obožavanju pridružuje, a oprostit će sve mimo toga, kome On hoće! A onaj ko drugog Allahu u obožavanju pridružuje, taj čini potvoru i grijeh veliki.

49. Zar ne vidiš one koji sebe smatraju od grijeha čistim?! Međutim, Allah čisti od grijeha koga hoće i nikome se neće, ni koliko nit na hurminoj košpici, nepravda učiniti.

50. Pogledaj kako izmišljaju laž o Allahu! To je Allahu dovoljno kao jasan grijeh.

51. Zar ne vidiš one kojima je dat udio u Knjizi kako u magiju i taguta – šejtana vjeruju, a onima koji ne vjeruju govore: "Ovi su na ispravnijem putu od onih koji vjeruju."

52. To su oni koje je Allah prokleo, a ti nećeš naći da će pomagača imati onaj koga je Allah prokleo.

53. Da možda oni nemaju kakav udio u vlasti?! A da imaju, oni ljudima ništa – ni koliko udubljenje na hurminoj košpici – ne bi dali.

54. I zar ljudima zavide na onome što im je Allah dao iz obilja svoga?! A

Mi smo potomcima Ibrahimovim Knjigu i mudrost dali, i dali smo im veliku vlast.

55. Pa, bilo ih je koji su vjerovali, a bilo je i onih koji su od toga odvraćali. A Džehennem je dovoljan kao oganj užareni.

56. Doista, one koji ne vjeruju u ajete i znakove Naše Mi ćemo u Vatru baciti, pa kada god im se kože ispeku, zamijenit ćemo ih drugim kožama, kako bi patnju osjetili. Allah je, doista, silan i mudar.

57. A one koji vjeruju i dobra djela čine Mi ćemo uvesti u džennetske bašče kroz koje rijeke teku. Tamo će zauvijek ostati i supruge očišćene u njima imati; i u debelu hladovinu ćemo ih uvesti.

58. Allah vam, doista, naređuje da emanete date onima kojima pripadaju, a kada ljudima sudite – da pravedno sudite. Savjet Allahov je, uistinu, divan i Allah je, doista, Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve vidi.

59. O vi koji vjerujete, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku i nadležnim između vas. A ako se u nečemu ne slažete, obratite se Allahu i Poslaniku, ako vjerujete u Allaha i Posljednji dan. To je bolje i posljedice su ljepše.

60. Zar ne vidiš one koji tvrde da vjeruju u ono što je objavljeno tebi i u ono što je objavljeno prije tebe kako žele da im se pred tagutom – lažnim sudijom sudi, iako im je naređeno da u njega ne vjeruju?! A šejtan samo želi da ih u veliku zabludu navede.

61. I kada im se kaže: "Pristupite ovome što je Allah objavio i pristupite Poslaniku", vidiš licemjere kako se od tebe sasvim okreću.

62. A šta će tek biti kada ih pogodi nevolja zbog djela ruku njihovih, pa ti dođu zaklinjući se Allahom: "Mi smo samo htjeli da dobro i pravo učinimo."

63. To su oni za koje Allah zna šta je u srcima njihovim, pa okreni se od njih i savjetuj ih, i reci im ono što će ih dirnuti.

64. A mi nismo nijednog poslanika poslali, osim da bi mu se pokoravali uz Allahovo odobrenje. A da ti oni dođu kada sami sebi nepravdu učine i zamole Allaha da im oprosti, pa da i Poslanik zamoli da im se oprosti, oni bi vidjeli da Allah, doista, prima pokajanje i da je milostiv.

65. I, tako Mi Gospodara tvoga, oni neće vjerovati dok za sudiju u sporovima međusobnim tebe ne prihvate, a potom u dušama svojim tegobe ne osjete za ono što si odredio i sasvim se ne predaju!

66. I da smo Mi njima propisali: "Sami sebe poubijajte!" ili "Iselite iz svog zavičaja!", malo ko od njih bi to učinio. A kada bi onako kako im se savjetuje postupili, bilo bi im bolje i u vjeri čvršće.

67. I tada bismo im Mi, od Nas, veliku nagradu dali.

68. I na Pravi put bismo ih uputili.

69. Oni koji su pokorni Allahu i Poslaniku bit će u društvu onih koje je Allah blagodario: vjerovjesnika, onih koji srcem iskreno i u potpunosti vjeruju i šehida i čestitih ljudi, a divno li je to društvo!

70. To obilje je od Allaha i dovoljno je da Allah sve to dobro zna.

71. O vi koji vjerujete, budite oprezni i idite u borbu u grupama, ili odjednom svi.

72. Među vama ima, doista, onih koji će oklijevati, pa će, ako vas pogodi nevolja, takav reći: "Sam Allah me blagodario što s njima nisam bio."

73. A ako vas od Allaha dobro zadesi, on će, kao da između vas i njega nije bilo prijateljstva, sigurno reći: "Kamo sreće da sam s njima bio, veliki plijen bih dobio!?"

74. I neka se zato na Allahovu putu vjernici bore protiv onih koji život na ovome svijetu kupuju za onaj svijet, a onoga ko se na Allahovu putu bori, pa pogine ili pobijedi, Mi ćemo, sigurno, velikom nagradom nagraditi.

75. Šta je s vama pa se ne borite na Allahovom putu za nemoćne; za muškarce, žene i djecu koji govore: "Gospodaru naš, izbavi nas iz ovoga grada čiji

su stanovnici nasilnici, odredi nam zaštitnika i daj nam pomagača!"

76. Oni koji vjeruju bore se na Allahovom putu, a oni koji ne vjeruju bore se na putu taguta – šejtana. Zato se borite protiv štićenika šejtanovih, a šejtanovo lukavstvo, doista, je slabo.

77. Zar nisi vidio one kojima je rečeno: "K sebi ruke svoje, već namaz obavljajte i zekat dajite." A kada im bi propisana borba, odjednom se grupa njih poboja ljudi, kao što se Allaha boji, ili još više, i rekoše: "Gospodaru naš, zašto si nam borbu propisao? Da si nam to do određenog vremena odgodio?" Reci: "Uživanje na dunjaluku je kratko, a onaj svijet je bolji za bogobojazne." A vama, ni koliko nit na hurminoj košpici, nepravda neće biti učinjena.

78. Gdje god bili, stići će vas smrt, pa makar bili i u kulama visokim! Ako ih zadesi kakvo dobro, oni kažu: "To je od Allaha!", a ako ih zadesi kakvo zlo, oni govore: "To je od tebe!" Reci: "Sve je od Allaha!" Pa šta je s ovim ljudima?! Oni kao da ne razumiju šta im se govori.

79. Dobro koje te zadesi, to je od Allaha, a zlo koje te zadesi, to je od tebe. Mi smo te kao poslanika ljudima poslali, a Allah je dovoljan svjedok.

80. Ko se pokori Poslaniku, pokorio se i Allahu, a ko se okrene, pa Mi te nismo poslali da im čuvar budeš.

81. Oni govore: "Pokoravamo se!", a kada od tebe odu, neki od njih noću smišljaju drugačije nego što ti govoriš. Allah zapisuje ono što oni noću smišljaju. Zato se okreni od njih i u Allaha se pouzdaj, a dovoljan je zaštitnik Allah!

82. A zašto oni ne promišljaju o Kur'anu? Jer, da je on od nekoga drugog, a ne od Allaha, oni bi u njemu našli mnoge protivrječnosti.

83. A kada im dođe nešto što se odnosi na sigurnost ili strah, oni to razglase. A da to prepuste Poslaniku ili pretpostavljenim svojima, to bi sigurno od njih saznali oni koji to ispituju. A da nije dobrote Allahove prema

vama i milosti Njegove, vi biste, osim nekolicine, šejtana slijedili.

84. Zato se bori na Allahovom putu, ne obavezujući osim sebe, a vjernike podstiči. Allah će zaustaviti silu onih koji ne vjeruju, a Allah je od njih silniji i kazne Njegove su strožije.

85. Ko se bude za dobro zalagao, i on će imati udio u tome, a ko se bude za zlo zalagao, i on će imati udio u tome. A Allah nad svim bdije.

86. Kada pozdravljeni budete, na ljepši način uzvratite, ili isto otpozdravite, a Allah, doista, sve obračunava.

87. Allah, osim Koga drugoga boga nema, sigurno će vas sakupiti na Sudnjem danu, u što nema nimalo sumnje, a čiji je govor istinitiji od Allahovog?!

88. Zašto se podvajate kada su u pitanju licemjeri koje je Allah vratio u nevjerstvo zbog onoga što su sami zaslužili? Zar želite na Pravi put uputiti one kojima je Allah dao da su u zabludi? A kome Allah da da je u zabludi, ti mu nećeš Put naći!

89. Oni bi voljeli da i vi ne vjerujete kao što oni ne vjeruju, pa da budete jednaki. Zato, između njih ne uzimajte prijatelje dok se na Allahovom Putu ne isele. A ako se okrenu, onda ih zarobljavajte i ubijajte gdje god ih nađete i od njih prijatelje ni pomagače ne uzimajte,

90. osim onih koji se sklone kod naroda s kojim vi imate ugovor, ili dođu kod vas, jer im je teško boriti se protiv vas ili svoga roda. A da Allah hoće, on bi ih okrenuo protiv vas, pa bi se oni borili protiv vas! Ako vas oni ostave na miru i ne bore se protiv vas, nego vam ponude mir, onda vam Allah ne daje pravo da ih napadate.

91. Vi ćete nalaziti druge koji žele biti sigurni od vas i naroda svog, pa kada god budu vraćeni na smutnju – širk, oni mu se još više predaju. Ako se oni ne okane vas, i ne ponude vam mir, i ako vas se ne klone, onda ih hvatajte i ubijajte gdje god stignete, a Mi smo vam za borbu protiv njih

jasan dokaz dali.

92. Vjernik ne može ubiti vjernika osim greškom, a ko ubije vjernika greškom, on mora osloboditi roba vjernika, i predati krvarinu porodici njegovoj, izuzev ako oni to oproste. Ako on pripada narodu koji vam je neprijatelj, a vjernik je, on mora osloboditi jednog roba vjernika! Ako, pak, pripada narodu s kojim imate sporazum, tada mora dati krvarinu porodici njegovoj i osloboditi roba vjernika! Ko to ne nađe, obavezan je postiti dva mjeseca uzastopno, kajući se Allahu. A Allah je Onaj Koji sve zna i mudar je.

93. A ko hotimično ubije vjernika, kazna mu je Džehennem u kojem će vječno ostati.[2] Na njega se Allah rasrdi i proklete ga, a još mu je i patnju veliku pripremio.

94. O vi koji vjerujete, kada u boj na Allahovom putu krenete, sve dobro provjerite i onome ko vam nazove selam nemojte reći: "Ti nisi vjernik!", u želji za prolaznim dobrima dunjalučkog života, jer kod Allaha su mnoga dobra. Takvi ste ranije i vi bili, pa vam je Allah darovao milost Svoju. Zato, sve dobro provjerite, a Allah, doista, dobro zna ono što vi radite.

95. Vjernici koji se ne bore, osim onih koji su nesposobni, ne mogu se izjednačiti s onima koji se na Allahovu putu bore imecima svojim i životima svojim. One koji se bore imecima svojim i životima svojim Allah je odlikovao za stepen nad onima koji se ne bore, i svima Allah obećava lijepu nagradu. A Allah je borce, u odnosu na one koji se ne bore, odlikovao velikom nagradom;

96. položajima kod Njega, oprostom i milošću, a Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

97. Doista će meleki, kada budu uzimali duše onima koji su prema sebi

[2] Vječnost koja se ovdje spominje označava dugovremeni boravak, jer će po vjerovanju ehli sunneta, onaj koji uđe u Vatru, iz nje izaći, ako je bio vjernik, bez obzira na grijehe koje je činio, ako ga ti grijesi nisu izveli iz vjere, poput kufra i širka.

nepravdu učinili, pitati: "Šta je bilo s vama?", a oni će odgovoriti: "Bili smo nemoćni na Zemlji." "Zar Allahova Zemlja nije prostrana i zar se niste mogli nekuda iseliti?", reći će im oni. Zato će njihovo prebivalište biti Džehennem, a loše je to konačno odredište!

98. Izuzetak su nemoćni muškarci, i žene, i djeca, koji se snaći ne mogu i koji ne nađu puta.

99. Allah će njima oprostiti; Allah je Onaj Koji stalno poništava grijehe i oprašta.

100. Ko se iseli na putu Allahovom, na Zemlji će naći mnogo mjesta i obilja! A onaj ko napusti svoj dom, iseljavajući se radi Allaha i Njegovoga Poslanika, pa ga stigne smrt, od Allaha će dobiti nagradu. Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

101. Kada idete po Zemlji, nije vam grijeh namaz skratiti ako se bojite da će vam smutnju nevjernici učiniti, jer nevjernici su vam, doista, otvoreni neprijatelji.

102. Kada ti budeš među njima i budeš ih u namazu predvodio, neka jedna grupa s tobom klanja i neka svoje oružje uzmu; i dok budu na sedždi, neka drugi budu iza vas, a onda neka dođe druga grupa koja nije klanjala i neka s tobom klanjaju, ali neka drže oružje svoje i oprezni budu. Nevjernici jedva čekaju da vi zanemarite oružje svoje i opremu svoju, pa da na vas svi odjednom navale. A ako vam bude smetala kiša ili budete bolesni, nije vam grijeh oružje svoje odložiti, ali, oprezni budite. Allah je, doista, nevjernicima ponižavajuću patnju pripremio.

103. A kada namaz završite, Allaha spominjite, i stojeći, i sjedeći, i ležeći na bokovima. A kada budete sigurni, namaz obavljajte u potpunosti; namaz je, uistinu, propisan vjernicima u određenim vremenskim razmacima.

104. I nemojte malaksati tragajući za neprijateljem; ako vi trpite bol, trpe i oni bol kao i vi, a vi se još od Allaha nadate onome čemu se oni ne nadaju. Allah je Onaj Koji sve zna i mudar je.

105. Mi tebi objavljujemo Knjigu s istinom, da ljudima sudiš onako kako ti Allah pokazuje i ne budi branilac izdajicama.

106. I Allaha moli za oprost; Allah je, uistinu, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

107. I ne zauzimaj se za one koji sami sebe iznevjeravaju, Allah, doista, ne voli onoga koji je pronevjeritelj i grešnik.

108. Oni se kriju od ljudi, a ne kriju se od Allaha, a On je s njima i kada noću smišljaju riječi kojima On nije zadovoljan. A Allah sve što oni rade, obuhvata.

109. Eto, vi se zauzimate za njih u životu na ovome svijetu, a ko će se pred Allahom za njih zauzimati na Kijametskom danu, ili ko će im zastupnik biti?!

110. Ko učini kakvo zlo, ili prema sebi nepravdu učini, a zatim Allaha moli da mu oprosti, naći će da je Allah Onaj Koji oprašta grijehe i da je milostiv.

111. Ko grijeh uradi, na svoju štetu ga je uradio, a Allah je Onaj Koji sve zna i mudar je.

112. Ko počini prestup ili grijeh, a potom zato optuži nedužna čovjeka, natovario je na sebe i kletvu i grijeh očiti.

113. Da nije Allahove dobrote i milosti Njegove prema tebi, jedna skupina njih bi nastojala da te zavede, ali oni samo sebe zavode, a tebi ne mogu ništa nauditi. Allah tebi objavljuje Knjigu i mudrost i poučava te onome što nisi znao, a Allahovo dobro prema tebi je veliko.

114. Nema dobra u mnogim njihovim potajnim govorima, osim u govoru onog ko traži da se sadaka udjeljuje, ili dobro čini, ili uspostavlja mir među ljudima. Onome ko to čini iz želje za Allahovim zadovoljstvom, Mi ćemo veliku nagradu dati.

115. A onoga ko se suprotstavi Poslaniku, nakon što mu jasno bude pokazan

Pravi put, i slijedi put koji nije put vjernika, pustit ćemo da čini što je naumio, i bacit ćemo ga u Džehennem, a loše je to konačno odredište!

116. Allah, doista, neće oprostiti da se Njemu išta u obožavanju pridružuje, a kome hoće oprostit će sve osim toga; onaj ko Allahu išta u obožavanju pridružuje – doista je daleko zalutao.

117. Oni mimo Allaha samo ženske kumire prizivaju i ne prizivaju drugog do šejtana prkosnika.

118. Allah ga je prokleo, a on je rekao: "Ja ću, sigurno, preuzeti za sebe određeni dio Tvojih robova!

119. I sigurno ću ih navoditi u zabludu, i sigurno ih lažnim nadama mamiti, i zapovjedit ću im, sigurno, da uši stoci režu, i sigurno ću im narediti da Allahovo stvaranje preinačavaju!" A ko šejtana, umjesto Allaha, za zaštitnika prihvati, on je na gubitku očitom.

120. On im obećanja daje i lažnim nadama ih mami. A ono što im šejtan obećava samo je obmana.

121. To su oni čije je prebivalište Džehennem, i oni iz njega neće spasa naći.

122. A one koji vjeruju i dobra djela čine Mi ćemo uvesti u bašče džennetske kroz koje rijeke teku, i u kojima će vječno ostati. Obećanje Allahovo je istinito, a čije su riječi od Allahovih istinitije?!

123. To neće biti ni po vašim željama, ni po željama sljedbenika Knjige; onaj koji radi zlo, bit će kažnjen za to i neće naći, mimo Allaha, ni zaštitnika ni pomagača,

124. a onaj koji čini dobro, bio muškarac ili žena, a vjernik je, ući će u Džennet i nikome, ni koliko udubljenje na hurminoj košpici, nepravda neće biti nanesena.

125. Ko je bolje vjere od onoga ko je predao svoje lice Allahu, a dobročinitelj je i slijedi vjeru Ibrahimovu, koji je bio vjere čiste?! A Allah je uzeo Ibrahima za prijatelja.

126. Allahovo je sve što je na nebesima i što je na Zemlji. Allah sve obuhvata.

127. Oni traže od tebe propise o ženama. Reci: "Allah će vam objasniti propise o njima i o onome što vam se čita u Knjizi o ženama – siroticama, kojima ne dajete ono što im je propisano, a ne želite da se njima oženite, i o nejakoj djeci, i o tome da prema siročadi pravedno postupate. A Allah sigurno zna za dobro koje učinite."

128. Ako se neka žena plaši muževe mržnje ili izbjegavanja, onda se oni neće ogriješiti ako se međusobno nagode, a nagodba je bolja. Ljudske duše sklone su pohlepi. I ako vi budete lijepo postupali i Allaha se bojali – pa Allah u potpunosti zna ono što radite.

129. Vi nećete moći potpuno jednako postupati prema suprugama svojim ma koliko to željeli. [3] I nemojte prema nekoj sasvim naginjati pa da neku učinite kao da je bez muža, a nerazvedena. A ako se popravite i Allaha bojite, pa Allah je, uistinu, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

130. A ako se njih dvoje ipak rastave, Allah će ih, iz obilja Svoga, neovisnim učiniti. Allah je neizmjerno darežljiv i mudar.

131. Allahovo je ono što je na nebesima i ono što je na Zemlji. Mi smo onima kojima je data Knjiga prije vas, a i vama, već zapovjedili da se bojite Allaha. A ako ne budete vjerovali, pa, uistinu, Allahovo je ono što je na nebesima i ono što je na Zemlji, Allah je neovisan i hvaljen.

132. Allahovo je ono što je na nebesima i što je na Zemlji, i Allah je kao zaštitnik dovoljan.

133. Ako On hoće, vas će ukloniti, o ljudi, a druge će dovesti! On je kadar to učiniti.

134. Onaj koji želi nagradu ovoga svijeta, pa u Allaha je nagrada i ovoga i onoga svijeta; Allah je Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve vidi.

135. O vi koji vjerujete, budite uvijek pravedni, svjedočite radi Allaha, pa

[3] Riječi: "Vi nećete moći potpuno jednako postupati prema suprugama svojim ma koliko to željeli", odnose se na srce, odnosno ljubav, tj. nije moguće jednako sve supruge voljeti na isti način, ali kada je riječ o materijalnim obavezama, čovjek je dužan biti pravedan.

makar to bilo protiv vas samih, ili roditelja i rodbine. Bude li onaj o kome svjedočite bogat ili siromah, pa Allah je preči njima! I ne slijedite strasti, kako ne biste bili nepravedni. A ako budete krivo svjedočili ili svjedočenje izbjegavali, pa Allah, zaista, u potpunosti zna ono što radite.

136. O vi koji vjerujete, vjerujte u Allaha i Poslanika Njegova, i u Knjigu koju On Svome Poslaniku objavljuje i u knjige koje je objavio prije. A onaj koji ne bude vjerovao u Allaha, i u meleke Njegove, i u knjige Njegove, i u poslanike Njegove, i u Posljednji dan – daleko je zalutao.

137. Onima koji su bili vjernici, a zatim postali nevjernici, pa opet postali vjernici i ponovo postali nevjernici, i pojačali nevjerovanje, Allah, doista, neće oprostiti i neće ih na Pravi put izvesti.

138. Bolnu patnju navijesti licemjerima,

139. koji prisno prijateljuju s nevjernicima, mimo vjernika! Zar od njih traže moć, a sva moć pripada samo Allahu?!

140. On vam je već u Knjizi objavio: "Kada čujete da su Allahove riječi predmet poricanja i izrugivanja, ne sjedite s onima koji to čine dok ne stupe u drugi razgovor, inače, bit ćete kao oni." Allah će, sigurno, sastaviti u Džehennemu sve licemjere i nevjernike,

141. one koji iščekuju šta će biti s vama. Pa ako vam Allah daruje pobjedu, oni reknu: "Zar nismo bili uz vas", a ako sreća posluži nevjernike, onda govore njima: "Zar vas nismo mogli pobijediti, i zar vas nismo odbranili od vjernika?!" Na Kijametskom danu Allah će vam svima presuditi! A Allah neće dati priliku nevjernicima da unište vjernike.

142. Licemjeri, zaista, nastoje prevariti Allaha, a On će njih nadmudriti. Kada ustaju da namaz obavljaju, lijeno se dižu i prikazuju se svijetu, a Allaha samo malo spominju.

143. Kolebaju se između ovoga i toga – vjerovanja i nevjerovanja, niti su sa ovima niti sa onima. A onome kome Allah da zabludu nećeš naći puta ka Uputi.

144. O vi koji vjerujete, ne uzimajte za zaštitnike i prijatelje nevjernike umjesto vjernika! Zar hoćete da pružite Allahu očigledan dokaz protiv sebe?!

145. Licemjeri će, doista, na samom dnu Džehennema biti i ti im nećeš pomagača naći.

146. Osim onih koji se pokaju i poprave i koji čvrsto Allaha prihvate i vjeru svoju u Allaha iskreno ispolje, oni će biti s vjernicima, a Allah će, sigurno, vjernicima veliku nagradu dati.

147. Zašto bi vas Allah kažnjavao ako budete zahvaljivali i vjerovali!? Allah je zahvalan i Onaj Koji sve zna.

148. Allah ne voli da se o zlu glasno govori, to može samo onaj kome je nepravda učinjena. A Allah je Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna.

149. Bilo da vi dobro djelo javno učinite, ili ga sakrijete, ili nepravdu oprostite – pa Allah je Onaj Koji stalno poništava grijehe i svemoćan je.

150. Oni koji u Allaha i poslanike Njegove ne vjeruju i žele između Allaha i poslanika Njegovih u vjerovanju napraviti razliku, te govore: "U neke vjerujemo, a u neke ne vjerujemo", i žele između to dvoje iznaći put neki,

151. oni su zbilja pravi nevjernici, a Mi smo nevjernicima pripremili ponižavajuću patnju.

152. A one koji u Allaha i poslanike Njegove vjeruju i ni jednoga od njih ne izdvajaju – On će, sigurno, nagraditi. A Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

153. Oni kojima je data Knjiga traže od tebe da im s neba spustiš Knjigu. Pa od Musaa su tražili i više od toga, kad su rekli: "Pokaži nam Allaha!" Pa ih je, zbog nepravde njihove, munja ošinula. Poslije su, kada su im očigledni dokazi pokazani, tele za božanstvo prihvatili, ali smo i to oprostili, a Musau smo protiv njih očiti dokaz dali.

154. I iznad njih smo brdo digli, zbog zavjeta koji su dali, i rekli smo im: "Na kapiju pognutih glava uđite!" I još smo rekli: "Subotu ne oskrnavite!" I od njih smo čvrsto obećanje uzeli.

155. Zato što su zavjet prekršili i što u Allahove ajete i znakove nisu povjerovali, što su bez razloga vjerovjesnike ubijali i što su govorili: "Naša srca su u omotu", Allah je, zbog nevjerovanja, njihova srca zapečatio, pa ih samo malo vjeruje.

156. I zbog nevjerovanja njihovoga i zbog iznošenja teške klevete protiv Merjeme.

157. I zbog riječi njihovih: "Mi smo ubili Mesiha, Isaa, sina Merjemina, Allahova poslanika." A nisu ga ubili, ni razapeli, već im se pričinilo. Oni koji su se o njemu u mišljenju razišli, zaista su u sumnji u pogledu njega; o tome ništa pouzdano ne znaju, samo se za nagađanjem povode; a sigurno je da ga nisu ubili,

158. već ga je Allah uzdigao Sebi. A Allah je silan i mudar.

159. I nema nijednog sljedbenika Knjige koji, prije njegove smrti, neće u njega kako treba povjerovati, a na Kijametskom danu on će protiv njih svjedočiti.

160. I zbog nepravde jevreja Mi smo im neka lijepa jela zabranili, koja su im bila dozvoljena, i zbog toga što su mnoge od Allahova puta odvraćali.

161. I zato što su kamatu uzimali, a bilo im je zabranjeno, i zato što su tuđe imetke na nedozvoljen način jeli. A za nevjernike među njima Mi smo patnju bolnu pripremili.

162. Ali oni među njima koji su u znanje duboko pronikli, i vjernici koji vjeruju u ono što se objavljuje tebi i u ono što je objavljeno prije tebe, naročito oni koji namaz obavljaju i oni koji zekat daju i u Allaha i Posljednji dan vjeruju – njima ćemo sigurno veliku nagradu dati.

163. Mi objavljujemo tebi kao što smo objavljivali Nuhu i vjerovjesnicima

poslije njega, objavljivali smo Ibrahimu, i Ismailu i Ishaku i Jakubu i potomcima, i Isau, i Ejjubu, i Junusu, i Harunu, i Sulejmanu, a Davudu smo dali Zebur,

164. i poslali smo poslanike o kojima smo ti prije kazivali i poslanike o kojima ti nismo kazivali. A Allah je sigurno s Musaom razgovarao.

165. Poslali smo poslanike koji su radosne vijesti i opomene donosili, da ljudi poslije poslanika ne bi nikakvog opravdanja pred Allahom imali. A Allah je silan i mudar.

166. Allah svjedoči da je istina ono što ti objavljuje, objavljuje ga Svojim znanjem, a i meleki svjedoče. A dovoljan je Allah kao svjedok.

167. Doista, oni koji ne vjeruju i koji druge od Allahova puta odvraćaju, daleko su zalutali.

168. Onima koji ne vjeruju i koji nepravdu čine, Allah, doista, neće oprostiti i neće ih na put uputiti,

169. osim puta u Džehennem, u kojem će vječno i zauvijek ostati; to je Allahu lahko.

170. O ljudi, Poslanik vam je već donio istinu od Gospodara vašeg; zato, vjerujte – bolje vam je! A ako ne budete vjerovali – pa zaista je Allahovo sve što je na nebesima i na Zemlji. Allah je Onaj Koji sve zna i mudar je.

171. O vi kojima je data Knjiga, ne zastranjujte u svom vjerovanju i o Allahu govorite samo istinu! Mesih, Isa, sin Merjemin, samo je Allahov poslanik, i Njegova Riječ, koju je Merjemi dostavio, i duh Njegov; zato vjerujte u Allaha i Njegove poslanike i ne govorite: “Trojica su!” Prestanite, bolje vam je! Allah je samo jedan Bog, uzvišen neka je On, zar da ima dijete?! Njegovo je ono što je na nebesima i ono što je na Zemlji, i Allah je dovoljan kao zaštitnik.

172. Mesih se neće sustezati da bude Allahov rob, pa ni meleki, Njemu bliski.

A one koji se budu sustezali da Njemu ibadet čine, i one koji se budu oholili, Allah će pred Sobom sakupiti.

173. Vjernike koji su dobra djela činili On će nagraditi i još će im, iz obilja Svoga, više dati; a one koji su zazorni bili i oholili se – na bolne će muke staviti i oni neće naći sebi, mimo Allaha, ni zaštitnika ni pomagača.

174. O ljudi, dokaz vam je već stigao od Gospodara vašeg i Mi smo vam objavili jasnu Svjetlost.

175. One koji budu u Allaha vjerovali i čvrsto Ga se držali - On će sigurno u milost Svoju i blagodat uvesti i Pravim putem Sebi uputiti.

176. Oni traže od tebe tumačenje. Reci: "Allah će vam kazati propis o onome ko nema ni roditelja ni djece: ako neko umre i ne bude imao djeteta, a ima sestru, njoj polovina njegove ostavštine pripada, a on će naslijediti nju ako ona ne bude imala dijete; a ako su dvije sestre, njima pripadaju dvije trećine njegove ostavštine. A ako su oni braća i sestre, onda će muški dio nasljedstva biti jednak iznosu dva dijela ženskog. To vam Allah objašnjava, da ne zalutate. A Allah sve dobro zna."

Sura El-Maida *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. O vi koji vjerujete, ispunjavajte preuzete obaveze! Dozvoljava vam se stoka, ali ne ona koja će vam biti spomenuta; dok obrede hadža obavljate nije vam dozvoljeno da lovite. Uistinu, Allah propisuje što On hoće.

2. O vi koji vjerujete, ne skrnavite Allahove obrede hadža, ni sveti mjesec, ni kurbane, naročito one ogrlicama obilježene, ni one ljude koji su krenuli ka časnoj Kabi želeći od Gospodara svoga obilje i zadovoljstvo. A kada obrede hadža obavite, onda loviti možete. I neka vas mržnja koju prema nekim ljudima nosite, zato što su vam spriječili pristup Časnoj džamiji, nikako ne navede da pravdu skrnavite! Potpomažite se u dobročinstvu i bogobojaznosti, a ne potpomažite se u grijehu i skrnavljenju pravde i bojte se Allaha; Allah, doista, strašno kažnjava.

3. Zabranjena vam je strv, i krv, i svinjsko meso, i ona životinja koja je zaklana u nečije drugo, a ne u Allahovo ime, i koja je udavljena i ubijena i koja je strmoglavljena, i rogom ubodena, ili od zvijeri načeta – osim ako ste je preklali – i koja je na žtrvenicima žrtvovana i zabranjuje vam se gatanje strelicama. To je neposluh! Danas su nevjernici izgubili svaku nadu da ćete vi otpasti od svoje vjere, zato se ne bojte njih, već se bojte Mene. Danas sam vam vjeru vašu usavršio i blagodat Svoju prema vama upotpunio i zadovoljan sam da vam islam bude vjera. A ko god bude primoran, kada hara glad, bez namjere da učini grijeh, pa Allah je, zaista, Oprostitelj grijeha, Milostivi.

4. Pitaju te šta im je dozvoljeno. Reci: “Dozvoljena su vam lijepa jela i

* Trpeza

ono što ulove životinje koje ste lovu podučili, od onoga čime je Allah vas naučio. Jedite ono što vam one uhvate i spomenite Allahovo ime pri tome, i bojte se Allaha; Allah, zaista, brzo sviđa račune.

5. Danas vam se dozvoljavaju sva lijepa jela; i jela onih kojima je data Knjiga dozvoljena su vam, i vaša su jela njima dozvoljena, i čestite žene vjernice, i čestite kćeri onih kojima je data Knjiga prije vas, kada im vjenčane darove njihove dadnete s namjerom da se njima oženite, a ne da s njima blud činite i da ih za prilježnice uzimate. A onaj ko niječe propise vjere – uzalud će mu biti djela njegova, i on će, na onome svijetu među gubitnicima biti.

6. O vi koji vjerujete, kada hoćete namaz obaviti, lica svoja i ruke svoje do iza laktova operite – a glave svoje potarite – i noge svoje do iza članaka operite. Ako ste džunupi, onda se očistite; a ako ste bolesni, ili na putu, i izvršili ste prirodnu potrebu, ili ste imali odnos sa suprugama, a ne nađete vode, onda rukama svojim čistu zemlju dotaknite i njima preko lica svojih i ruku svojih pređite. Allah vam ne želi pričiniti poteškoće, već vas želi učiniti čistim i blagodat Svoju vam upotpuniti, da biste bili zahvalni.

7. I sjetite se Allahove blagodati kojom vas je obasuo i zavjeta kojim vas je obavezao, kad ste rekli: "Slušamo i pokoravamo se!" I bojte se Allaha! Zaista Allah dobro zna sve što je u grudima.

8. O vi koji vjerujete, dužnosti prema Allahu izvršavajte, i pravedno svjedočite. Neka vas mržnja koju prema nekim ljudima nosite nikako ne navede da nepravedni budete! Pravedni budite, to je najbliže bogobojaznosti, i bojte se Allaha. Allah, doista, u potpunosti zna ono što činite.

9. Allah je onima koji vjeruju i dobra djela čine obećao oprost i nagradu veliku;

10. a oni koji ne budu vjerovali i ajete i znakove Naše budu poricali – bit će stanovnici Džehennema.

11. O vi koji vjerujete, sjetite se Allahove blagodati prema vama kada su vas se neki ljudi htjeli dočepati, a On je zadržao ruke njihove. I bojte se Allaha, i neka se vjernici samo u Allaha pouzdaju!

12. Allah je prihvatio zavjet sinova Israilovih – a između njih bili smo postavili dvanaest starješina – i Allah je rekao: "Ja sam, doista, s vama! Ako budete namaz obavljali i zekat davali, i ako budete u poslanike Moje vjerovali, pomagali im i drage volje zajam Allahu davali, sigurno ću prekriti vaša loša djela i uvest ću vas u džennetske bašče kroz koje rijeke teku. A onaj među vama koji ni poslije toga ne bude vjerovao – s Puta pravoga je skrenuo."

13. Ali, zato što su zavjet svoj prekršili, Mi smo ih prokleli i srca njihova okrutnim učinili. Oni su riječi s mjesta na kojima su bile uklanjali, a dobar dio onoga čime su bili opominjani izostavili. I ti ćeš, osim u slučaju malo njih, neprestano njihovo vjerolomstvo otkrivati, ali ti pređi preko toga i oprosti im! Allah, uistinu, voli one koji čine dobro.

14. Od onih koji govore: "Mi smo kršćani", Mi smo zavjet prihvatili, ali su i oni dio onoga čime su bili opominjani izostavili, zato smo među njih neprijateljstvo i mržnju do Kijametskog dana ubacili; a Allah će ih sigurno obavijestiti o onome što su radili.

15. O vi kojima je data Knjiga, došao vam je Poslanik Naš da vam ukaže na mnogo šta što vi iz Knjige krijete, a preko mnogo čega će i preći. A od Allaha vam dolazi svjetlost i Knjiga jasna.

16. Njome Allah upućuje na puteve spasa one koji nastoje steći zadovoljstvo Njegovo i izvodi ih, dozvolom Svojom, iz tmina na svjetlo i na Pravi put ih upućuje.

17. Nevjernici su oni koji govore: "Doista je Bog Mesih, sin Merjemin!" Reci: "Ko može spriječiti Allaha da, ako hoće, uništi Mesiha, sina Merjemina, i majku njegovu, i sve one koji su na Zemlji?" Allahova je vlast na nebesima i na Zemlji i na onome što je između njih; On stvara šta hoće, i Allah nad svime ima moć.

18. Jevreji i kršćani kažu: "Mi smo djeca Božija i miljenici Njegovi." Reci: "Pa zašto vas On kažnjava zbog grijeha vaših?" A nije tako! Vi ste kao i ostali ljudi koje On stvara: kome hoće On će oprostiti, a koga hoće On će patnji podvrgnuti. Allahova je vlast na nebesima i na Zemlji i na onome što je između njih, i kod Njega je konačno odredište.

19. O vi kojima je data Knjiga, došao vam je Poslanik Naš – nakon što je neko vrijeme prekinuto slanje poslanika – da vam objasni, da ne biste rekli: "Nije nam dolazio ni onaj koji donosi radosne vijesti ni onaj koji upozorava!" Pa, došao vam je, eto, onaj koji donosi radosne vijesti i koji upozorava. A Allah nad svime ima moć.

20. A kad Musa reče narodu svome: "O narode moj, sjetite se Allahove blagodati prema vama kada je neke od vas vjerovjesnicima učinio, i kada vas je vladarima učinio, i dao vam ono što nijednom narodu nije dao.

21. O narode moj, uđite u Blagoslovljenu zemlju koju vam je Allah dodijelio, i ne uzmičite nazad pa da se vratite kao gubitnici,

22. oni rekoše: "O Musa! U njoj je nemilosrdan narod i mi u nju nećemo ući dok god oni iz nje ne izađu; pa, ako oni iz nje izađu, mi ćemo onda sigurno ući."

23. Dva čovjeka, koja su se Allaha bojala i kojima je On darovao blagodat Svoju, rekoše: "Navalite na njihovu kapiju, pa kad kroz nju prođete, bit ćete sigurno pobjednici; a u Allaha se pouzdajte, ako ste vjernici."

24. "O Musa", rekoše oni, "dok god su oni u njoj, mi nećemo u nju ulaziti! Idite ti i Gospodar tvoj pa se borite, a mi se odavde nećemo micati!"

25. "Gospodaru moj", reče Musa, "ja osim sebe imam moć samo nad bratom svojim; zato razluči između nas i buntovnih ljudi!"

26. "Četrdeset godina oni će zemljom lutati", reče On, "jer će im Sveta zemlja zabranjena biti, a ti ne tuguj za narodom buntovnim."

27. I ispričaj im vijest o dvojici Ademovih sinova, onako kako je bilo, kad su njih dvojica kurban žrtvovali, pa je od jednog bio primljen a od drugog nije, pa je on rekao: "Sigurno ću te ubiti!" A prvi reče: "Allah prima samo od onih koji su bogobojazni.

28. I kad bi ti pružio ruku svoju prema meni da me ubiješ, ja ne bih pružio svoju prema tebi da te ubijem. Zaista se ja bojim Allaha, Gospodara svjetova.

29. Ja želim da ti poneseš i moj i svoj grijeh i da budeš stanovnik u Vatri. A ona je kazna za sve nepravedne."

30. I duša ga navede da ubije brata svoga, pa ga on ubi i postade jedan od gubitnika.

31. Allah onda posla jednog gavrana da kopa po zemlji da bi mu pokazao kako da zakopa mrtvo tijelo brata svoga. "Teško meni", povika on, "zar i ja ne mogu, kao ovaj gavran, zakopati mrtvo tijelo brata svoga!" I pokajnik postade.

32. Zbog toga smo Mi propisali sinovima Israilovim: ako neko ubije nekoga koji nije ubio nikoga, ili onoga koji na Zemlji nered ne čini – kao da je sve ljude poubijao; a ako neko bude uzrok da se nečiji život sačuva – kao da je svim ljudima život sačuvao. Naši su im poslanici jasne dokaze donosili, ali su mnogi od njih, i poslije toga, zaista, na Zemlji sve granice zla prelazili.

33. Kazna za one koji protiv Allaha i Poslanika Njegova vojuju i koji nered na Zemlji čine jeste: da budu ubijeni, ili razapeti, ili da im se unakrst ruke i noge odsijeku, ili da iz zemlje budu prognani. To im je poniženje na ovome svijetu, a na onome ih čeka ih patnja velika,

34. ali ne i za one koji se pokaju prije nego što ih se domognete. I znajte da je Allah Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

35. O vi koji vjerujete, Allaha se bojte i tražite ono što će vas Njemu približiti, i na putu Njegovu se borite da biste uspjeli.

36. Zaista, kad bi sve ono što je na Zemlji bilo u posjedu nevjernika, i još toliko, i kad bi htjeli time da se otkupe od patnje na Kijametskom danu, ne bi im primljeno bilo. Njih čeka patnja bolna.

37. Zaželjet će oni da iz Vatre izađu, ali im iz nje izlaska neće biti, za njih će biti patnja neprestana.

38. Kradljivcu i kradljivici odsijecite ruke, neka im to bude kazna za ono što su učinili i opomena od Allaha! Allah je silan i mudar.

39. A onome ko se poslije nepravde svoje pokaje i popravi se – Allah će sigurno oprostiti, Allah je, doista, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

40. Ti sigurno znaš da samo Allah ima vlast na nebesima i na Zemlji. On patnji podvrgava onoga koga hoće, a prašta onome kome hoće. Allah nad svime ima moć.

41. O Poslaniče, neka te ne zabrinjavaju oni što brzo nevjerovanje ispoljavaju, oni koji ustima svojim govore: "Vjerujemo", a srcem ne vjeruju, i jevreji, koji izmišljotine mnogo slušaju i koji tuđe riječi rado prihvataju, a tebi ne dolaze; koji riječi izvrću i govore: "Ako vam se ovako presudi, onda pristanite na to, a ako vam se ne presudi, onda nemojte pristati!" A onome kome Allah želi zabludu, ti mu, u odnosu na Allaha, ništa pomoći ne možeš. To su oni čija srca Allah ne želi očistiti; njih na ovome svijetu čeka poniženje, a na onome patnja golema.

42. Oni mnogo laži slušaju i mnogo ono što je zabranjeno jedu; pa ako ti dođu, ti im ili presudi ili se okreni od njih; ako se okreneš od njih, oni ti ne mogu nimalo nauditi. A ako im budeš sudio, sudi im pravo. Doista, Allah voli pravedne.

43. A otkud da oni traže od tebe da im sudiš kad imaju Tevrat, u kome su Allahovi propisi? Oni ni poslije presude tvoje ne bi bili zadovoljni, i oni vjernici nisu.

44. Mi smo objavili Tevrat, u kome je uputa i svjetlo. Po njemu su jevrejima

sudili vjerovjesnici koji su bili Allahu poslušni, i pobožni ljudi, i učeni, od kojih je traženo da čuvaju Allahovu knjigu, i oni su nad njom bdjeli. Zato se, kad budete sudili, ne bojte ljudi, već se bojte Mene, i ne zamjenjujte riječi Moje za nešto što malo vrijedi! A oni što ne sude prema onom što je Allah objavio, oni su baš nevjernici.

45. Mi smo im u njemu propisali: glava za glavu, i oko za oko, i nos za nos, i uho za uho, i zub za zub, da za rane treba uzvratiti, te da onome ko od odmazde odustane, bit će mu to od grijeha iskupljenje. Oni koji ne sude prema onome što je Allah objavio baš su nepravedni.

46. Poslije njih smo Isaa, sina Merjemina, poslali, koji je priznavao Tevrat, prije njega objavljen, a njemu smo dali Indžil, u kome je bila uputa i svjetlo, te da potvrdi Tevrat, prije njega objavljen, u kome je također bila uputa i pouka bogobojaznima,

47. i sljedbenicima Indžila smo bili naredili da sude prema onome što je Allah objavio u njemu. Oni koji nisu sudili prema onome što je Allah objavio – baš su prema Allahu buntovni.

48. A tebi objavljujemo Knjigu, s istinom, da potvrdi knjige prije objavljene i da nad njima bdi. I ti im sudi prema onome što Allah objavljuje i ne povodi se za prohtjevima njihovim, i ne odstupaj od Istine koja ti dolazi; svima vama smo zakon i pravac propisali. A da je Allah htio, On bi vas sljedbenicima jedne vjere učinio, ali, On hoće da vas iskuša u onome što vam propisuje, zato se natječite ko će više dobra učiniti; Allahu ćete se svi vratiti, pa će vas On o onome u čemu ste se razilazili obavijestiti.

49. I sudi im prema onome što Allah objavljuje i ne povodi se za prohtjevima njihovim, i čuvaj ih se da te ne odvrate od nečega što ti Allah objavljuje. A ako se okrenu, ti onda znaj da ih Allah želi zbog nekih grijeha njihovih kazniti. A mnogi ljudi su, zaista, buntovnici.

50. Zar oni da traže da im se kao u pagansko doba sudi!? A ko je od Allaha bolji sudija narodu koji čvrsto vjeruje?!

51. O vi koji vjerujete, ne uzimajte za zaštitnike i prijatelje jevreje i kršćane! Oni su sami sebi zaštitnici i prijatelji! A njihov je i onaj među vama koji ih za zaštitnike i prijatelje prihvati; Allah, uistinu, neće uputiti na Pravi put ljude nepravedne.

52. Zato ti vidiš one čija su srca bolesna kako se žure da s njima prijateljstvo sklope, govoreći: "Bojimo se da nas kakva nevolja ne zadesi." A Allah će sigurno pobjedu ili nešto drugo od Sebe dati, pa će se oni, zbog onoga što su u dušama svojim krili, kajati,

53. a oni koji vjeruju reći će: "Jesu li to oni koji su se zaklinjali Allahom, svojom najjačom zakletvom, da su, zaista, s vama?" Djela njihova bit će poništena, i oni će gubitnici biti.

54. O vi koji vjerujete, ako neko od vas od svoje vjere otpadne – pa, Allah će sigurno umjesto njih dovesti ljude koje On voli i koji Njega vole, prema vjernicima ponizne, a prema nevjernicima ponosite; oni će se na Allahovu putu boriti i neće se ničijeg prijekora bojati. To je Allahov dar koji On daje kome hoće – a Allah je neizmjerno darežljiv i Onaj Koji sve zna.

55. Vaši su zaštitnici samo Allah i Poslanik Njegov i vjernici koji namaz obavljaju i zekat daju, bivajući ponizni.

56. Onaj ko za zaštitnika uzme Allaha i Poslanika Njegova i vjernike – pa, Allahova strana će, svakako, pobijediti.

57. O vi koji vjerujete, ne uzimajte za zaštitnike i prijatelje one koji vašu vjeru za podsmijeh i zabavu uzimaju, bili to oni kojima je data Knjiga prije vas, ili bili nevjernici – i Allaha se bojte ako ste vjernici.

58. I kad pozivate na namaz, i to za podsmijeh i zabavu uzimaju, zato što su oni ljudi koji ne razumiju.

59. Reci: "O vi kojima je data Knjiga, zar da nas osuđujete zato što vjerujemo u Allaha i u ono što nam se objavljuje, i u ono što je objavljeno prije – a većina vas ste prema Allahu buntovni?"

60. Reci: "Hoćete li da vam kažem koji su gori od njih i koje će Allah još teže kazniti? Oni koje je Allah prokleo i na koje se rasrdio i učinio od njih majmune, i svinje, i one koji su tagutu – šejtanu robovali – njih čeka najgore mjesto i oni su najdalje s Pravog puta odlutali."

61. A kada vam dolaze, oni govore: "Vjerujemo!", ali oni dolaze kao nevjernici, a takvi i odlaze, a Allah dobro zna ono što oni kriju.

62. Vidiš mnoge od njih kako u grijehe i nasilje srljaju i kako ono što je zabranjeno jedu; ružno li je to kako postupaju.

63. Trebalo bi da ih čestiti i učeni ljudi od lažna govora i zabranjena jela odvraćaju; ružno li je to kako postupaju.

64. Jevreji govore: "Allahova ruka je stisnuta!" Stisnute bile ruke njihove i prokleti bili zbog toga što govore! Naprotiv, obje ruke Njegove su pružene, On udjeljuje koliko hoće. A to što ti objavljuje Gospodar tvoj pojačat će kod mnogih od njih osionost i nevjerovanje. Mi smo ubacili među njih neprijateljstvo i mržnju sve do Kijametskog dana. Kad god pokušaju potpaliti ratnu vatru, Allah je ugasi. Oni nastoje na Zemlji smutnju praviti, a Allah ne voli smutljivce.

65. A da oni kojima je data Knjiga vjeruju i čuvaju se, Mi bismo prešli preko ružnih postupaka njihovih i sigurno bismo ih uveli u džennetske bašče uživanja.

66. Da se oni pridržavaju Tevrata i lndžila i onoga što im objavljuje Gospodar njihov, imali bi šta jesti, i od onoga što je iznad njih i od onoga što je ispod nogu njihovih. Ima ih i umjerenih, ali ružno je ono što radi većina njih.

67. O Poslaniče, kazuj ono što ti se objavljuje od Gospodara tvoga – ako ne učiniš, onda nisi dostavio poslanicu Njegovu – a Allah će te od ljudi štititi. Allah, zaista, neće uputiti na Pravi put narod koji ne vjeruje.

68. Reci: "O vi kojima je data Knjiga, vi niste ni na čemu ako se ne budete pridržavali Tevrata i Indžila i onoga što vam objavljuje Gospodar vaš.

A to što ti objavljuje Gospodar tvoj pojačat će, uistinu, kod mnogih od njih osionost i nevjerovanje, ali ti ne očajavaj zbog naroda koji ne vjeruje."

69. Oni koji su vjerovali, i oni koji su bili jevreji, te sabijci, i kršćani – oni koji su u Allaha i u onaj svijet vjerovali i dobra djela činili – ničega se oni uistinu neće bojati i ni za čim oni neće tugovati. [1]

70. Mi smo od sinova Israilovih zavjet uzeli i poslanike im slali. Kad god bi im koji poslanik donio ono što nije godilo dušama njihovim, jedne su u laž utjerivali, a druge ubijali.

71. Mislili su da neće na muke biti stavljeni, pa su bili i slijepi i gluhi, i onda kad je Allah primio pokajanje njihovo, mnogi od njih su opet bili i slijepi i gluhi; a Allah dobro vidi ono šta oni rade.

72. Nevjernici su oni koji govore: "Bog je, doista, Mesih, sin Merjemin!" A Mesih je govorio: "O sinovi lsrailovi, ibadet činite Allahu, i mome i vašem Gospodaru!" Ko drugog Allahu u obožavanju pridružuje, Allah će mu ulazak u Džennet zabraniti i boravište njegovo će Džehennem biti; a nepravednima neće niko moći pomoći.

73. Nevjernici su oni koji govore: "Allah je, zaista, jedan od trojice!" A samo je jedan Bog! I ako se ne okane onoga što govore, nesnosna patnja će, zaista, stići svakog od njih koji nevjernik ostane.

74. Zašto se oni ne pokaju Allahu i ne zamole Njegov oprost, a Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

75. Mesih, sin Merjemin, samo je poslanik – i prije njega su dolazili i odlazili poslanici – a majka njegova je iskreno srcem vjerovala; i oboje su hranu jeli. Pogledaj kako im Mi iznosimo jasne dokaze, i pogledaj, zatim, njih kako se odmeću!

76. Reci: "Zar pored Allaha obožavate nešto što vam ne može nanijeti

[1] Ukoliko ovakvi ne povjeruju u poslanstvo Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, nakon što se pojavio kao poslanik, tj. ukoliko ne prihvate islam, na njih se ne odnosi ovaj uspjeh koji se spominje.

nikakvu štetu, niti vam korist neku pribaviti? A Allah je, baš, Svečujući i Sveznajući."

77. Reci: "O vi kojima je data Knjiga, ne zastranjujte u vjerovanju svome, suprotno istini, i ne povodite se za prohtjevima ljudi koji su još davno zalutali, i mnoge u zabludu odveli, i sami s Pravoga puta skrenuli."

78. Jezikom Davuda i Isaa, sina Merjemina, prokleti su oni sinovi Israilovi koji nisu vjerovali – zato što su neposlušni bili i uvijek granice prelazili;

79. jedni druge od zla što činiše odvraćali nisu. Ružno li je, zaista, to kako su postupali!

80. Ti vidiš mnoge od njih kako s višebošcima prijateljuju. Ružno je, zaista, ono što sami sebi pripremaju: da se Allah na njih rasrdi i da u patnji vječno ostanu.

81. A da vjeruju u Allaha i Vjerovjesnika i u ono što se njemu objavljuje, oni s njima ne bi prijateljevali, ali mnogi su od njih prema Allahu buntovni.

82. Ti ćeš sigurno naći da su onima koji vjeruju najljući neprijatelji jevreji i višebošci; i svakako ćeš naći da su vjernicima najbliži prijatelji oni koji govore: "Mi smo kršćani", zato što među njima ima svećenika i monaha i što se oni ne ohole.

83. Kada slušaju ono što se objavljuje Poslaniku, vidiš kako im liju suze iz očiju jer znaju da je to istina, pa govore: "Gospodaru naš, mi vjerujemo, pa upiši i nas među one koji su posvjedočili.

84. Zašto da ne vjerujemo u Allaha i u istinu koja nam dolazi, kada žudimo da i nas Gospodar naš uvede s ljudima dobrim."

85. I Allah će im, zbog onoga što govore, kao nagradu džennetske bašče dati, kroz koje rijeke teku, u kojima će vječno boraviti; a to će biti nagrada za sve one koji dobra djela čine.

86. A oni koji ne budu vjerovali i ajete i znakove Naše budu poricali – bit će stanovnici Džehennema.

87. O vi koji vjerujete, ne zabranjujte sebi ono što je lijepo, što je Allah dozvolio, samo ne prelazite granicu! Zaista Allah ne voli one koji granicu prelaze.

88. I jedite ono što vam Allah daje, što je dozvoljeno i lijepo; i bojte se Allaha u Kojeg vjerujete.

89. Allah vas neće kazniti ako se zakunete nenamjerno, ali će vas kazniti ako se zakunete namjerno. Otkup za prekršenu zakletvu je: da deset siromaha običnom hranom kojom hranite čeljad svoju nahranite, ili da ih odjenete, ili da roba ropstva oslobodite. A onaj ko ne bude mogao – neka tri dana posti. Tako se za zakletve svoje otkupljujte kada se zakunete; a o zakletvama svojim brinite se! Eto, tako vam Allah objašnjava propise Svoje, da biste bili zahvalni.

90. O vi koji vjerujete, opojna pića i kocka i kumiri i strelice za gatanje odvratno su, šejtanovo djelo; zato se toga klonite, da biste uspjeli.

91. Šejtan želi pomoću opojnih pića i kocke unijeti među vas neprijateljstvo i mržnju i od sjećanja na Allaha i obavljanja namaza odvratiti vas. Pa, hoćete li se okaniti?

92. I budite poslušni Allahu i budite poslušni Poslaniku i oprezni budite! A ako se okrenete, onda znajte da je Poslanik Naš dužan samo da jasno obznani.

93. Onima koji vjeruju i dobra djela čine nema nikakva grijeha u onome što su pojeli i popili prije zabrane, ako se klone onoga što im je zabranjeno i ako vjeruju i dobra djela čine, zatim se Allaha boje i vjeruju i onda se grijeha klone i dobro čine. A Allah voli one koji drugima dobro čine.

94. O vi koji vjerujete, Allah će vas dovoditi u iskušenje sa divljači koja će biti nadohvat ruku vaših i kopalja vaših – da bi Allah znao onoga koji Ga se boji kad ga niko ne vidi. A onoga ko i poslije toga nasilje učini, bolna patnja čeka.

95. O vi koji vjerujete, ne ubijajte divljač dok ste u ihramima! Onome od vas ko to hotimično učini kazna je da jednu domaću životinju, čiju će vrijednost procijeniti dvojica vaših pravednih ljudi, kao kurban zakolje kod Kabe, ili da se iskupi time što će, ravno tome, nahraniti siromahe ili postiti, da bi osjetio pogubnost postupka svoga. A Allah je već oprostio ono što je bilo. Onoga ko to opet uradi – Allah će kazniti. Allah je silan i strog.

96. Vama se dopušta da u moru lovite i ulov jedete, da se njime vi i putnici koristite, a zabranjuje vam se da na kopnu lovite dok obrede hadža obavljate. I bojte se Allaha, pred Kojim ćete biti sabrani.

97. Allah je učinio da Kaba, Sveta kuća, bude ljudima temelj sigurnosti i unapređenja života, a tako i sveti mjeseci i kurbani, naročito oni ogrlicama označeni. To je zato da znate da Allah zna ono što je na nebesima i ono što je na Zemlji, i da Allah sve dobro zna.

98. Znajte da Allah strogo kažnjava, ali i da je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

99. Poslaniku je jedino dužnost objaviti, a Allah zna i ono što javno činite i ono što sakrijete.

100. Reci: "Nije isto ono što je loše i ono što je dobro", makar te i zadivilo mnoštvo lošega. Zato se Allaha bojte, o vi koji razum imate, da biste uspjeli.

101. O vi koji vjerujete, ne zapitkujte o onome što će vam pričiniti neprijatnosti ako vam bude objašnjeno; a ako budete pitali za to dok Kur'an bude objavljivan, bit će vam objašnjeno; ono ranije Allah vam je već oprostio. A Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i Onaj Koji ne žuri s kaznom.

102. Neki su ljudi prije vas pitali za to, pa su poslije zbog toga postali nevjernici.

103. Allah nije propisao ni behiru ni saibu ni vasilu a ni hama; to oni koji ne vjeruju govore o Allahu laži, i većina njih ne razumiju. [2]

104. A kada im se kaže: "Slijedite ono što je Allah objavio!" – oni odgovaraju: "Ne, nego ćemo slijediti ono na čemu smo naše pretke zatekli." Zar i onda kada im preci nisu ništa shvaćali, niti su na Pravom putu bili?!

105. O vi koji vjerujete, brinite se o sebi; ako ste na Pravom putu, neće vam nauditi onaj koji je zalutao! Allahu ćete se svi vratiti i On će vas obavijestiti o onome što ste radili.

106. O vi koji vjerujete, kada vam se približi smrt, prilikom davanja oporuke neka vam posvjedoče dvojica pravednih od vas, ili neka druga dvojica, koji nisu vaši – ako ste na putu, a pojave se znaci smrti. A ako posumnjate, zadržite ih poslije obavljenog namaza i neka se Allahom zakunu: "Mi zakletvu ni za kakvu cijenu nećemo prodati, makar se radilo i o kakvu rođaku i svjedočenje koje je Allah propisao nećemo uskratiti, jer bismo tada doista bili grešnici."

107. A ako se dozna da su njih dvojica zgriješila, onda će njih zamijeniti druga dvojica od onih kojima je šteta nanesena, i neka se Allahom zakunu: "Naše zakletve su sigurno vjerodostojnije od zakletvi njihovih, mi se nismo krivo zakleli, jer bismo tada, zaista, u redovima nepravednih bili."

108. Time će biti najbliže ispravnom svjedočenju, i da se ne plaše da će njihove zakletve drugim zakletvama biti pobijene. I bojte se Allaha i slušajte! A Allah neće uputiti na Pravi put ljude koji griješe.

109. Na dan kada Allah sakupi poslanike i upita: "Kako su vam se odazivali?", oni će reći: "Mi znanja nemamo; zaista Ti dobro znaš sve što je čulima nedokučivo."

---

[2] Allah je halalom učinio stoku, za razliku od višebožaca koji su u ime njihovih kipova sebi zabranili sljedeće vrste stoke: 1. behiru, a to je deva kojoj presijeku uši nakon što rodi određeni broj mladunčadi; 2. saibu, a to je deva koju posvećuju kipovima i ne diraju je kada dostigne određeni broj godina; 3. vesilu, a to je deva koja rodi žensku mladunčad jedno za drugim; 4. hamu, a to je dromedar koji oplodi određeni broj deva. Višebožački nevjernici su lažno tvrdili da je Allah zabranio ove vrste životinja. To je tako, a većina nevjernika ne razlikuje istinu od zablude i haram od halala.

110. Kad Allah rekne: "O Isa, sine Merjemin, sjeti se blagodati Moje prema tebi i majci tvojoj kada sam te Duhom Blagoslovljenim pomogao pa si s ljudima, u bešici i kao zreo čovjek, razgovarao; i kada sam te pismenosti i mudrosti, i Tevratu i Indžilu naučio; i kada si, dozvolom Mojom, od blata nešto poput ptice oblikovao i u nju udahnuo, i kada je ona, dozvolom Mojom, postala ptica; i kada si, dozvolom Mojom, od rođenja slijepa i gubava iscijelio; i kada si, dozvolom Mojom, mrtve dizao; i kada sam od tebe sinove Israilove odbio, kad si im ti jasne dokaze donio, pa su oni među njima koji nisu vjerovali – povikali: "Ovo nije ništa drugo do jasna vradžbina",

111. i kada sam učenicima naredio: "Vjerujte u Mene i Poslanika Moga", oni su odgovorili: "Vjerujemo, a Ti budi svjedok da smo muslimani."

112. A kada učenici rekoše: "O Isa, sine Merjemin, može li nam Gospodar tvoj trpezu s neba spustiti?", on reče: "Bojte se Allaha, ako ste vjernici."

113. "Mi želimo", rekoše oni, "s nje jesti i da srca naša budu smirena i uvjeriti se da si nam istinu govorio, i da budemo oni koji će o njoj svjedočiti."

114. Isa, sin Merjemin, reče: "O Allahu, Gospodaru naš, spusti nam s neba trpezu da nam bude praznik, i prvima od nas i onima kasnijim, i znak Tvoj, i opskrbi nas, a Ti si Opskrbitelj najbolji!"

115. Allah reče: "Ja ću vam je, zaista, spustiti, ali ću one među vama koji i poslije budu poricali podvrgnuti patnji kakvom nikoga među svjetovima neću mučiti."

116. A kada Allah rekne: "O Isa, sine Merjemin, jesi li ti govorio ljudima: 'Prihvatite mene i majku moju kao dva boga uz Allaha!' ", on će reći: "Uzvišen si Ti od toga! Meni nije prilično da govorim ono što nemam pravo. Ako sam ja to govorio, Ti to već znaš; Ti znaš šta je u meni, a ja ne znam šta je u Tebi; baš Ti, zaista, dobro znaš ono što je čulima nedokučivo."

117. Ja sam im samo govorio ono što si im Ti naredio: "Ibadet činite Allahu,

i mome i vašem Gospodaru!" I ja sam njima svjedok bio dok sam među njima bio, a kad si me Ti k Sebi uzeo, Ti si ih jedini nadzirao; Ti nad svime bdiješ.

118. Ako ih patnji podvrgneš, robovi su Tvoji, a ako im oprostiš, pa, uistinu si Ti Silni i Mudri.

119. Allah će reći: "Ovo je Dan u kome će iskrenima od koristi iskrenost njihova biti; njima će džennetske bašče, kroz koje teku rijeke, pripasti; vječno i dovijeka u njima će ostati. Allah će zadovoljan njima biti, a i oni Njim. To će veliki uspjeh biti."

120. Allahova je vlast na nebesima i na Zemlji i nad onim što je na njima; On nad svime ima moć.

Sura El-En'am *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Sva hvala neka je Allahu, Koji je nebesa i Zemlju stvorio i tmine i svjetlo dao, ali i pored toga oni koji ne vjeruju – druge sa Gospodarom svojim izjednačuju.

2. On vas je od zemlje stvorio i rok odredio, a u Njega je i rok utvrđeni, a vi i pored toga sumnjate.

3. On je Allah na nebesima i na Zemlji, On zna i što krijete i što pokazujete, i On zna ono što radite.

4. A njima – nevjernicima ne dođe nijedan dokaz od Gospodara njihova, a da se od njega ne okrenu.

5. Oni su zanijekali istinu kada im je došla, ali njima će sigurno stići vijesti o onome čemu su se rugali.

6. Zar oni ne znaju koliko smo Mi naraštaja prije njih uništili, kojima smo na Zemlji mogućnosti davali kakve vama nismo dali i kojima smo kišu obilatu slali i učinili da rijeke pored njih teku, pa smo ih, zbog grijeha njihovih, uništavali, i druge naraštaje, poslije njih, stvarali?

7. A i da ti Knjigu na papiru spustimo i da je oni rukama svojim opipaju, opet bi oni koji ne vjeruju rekli: "Ovo zaista nije ništa drugo do jasna vradžbina."

8. I još govore: "Zašto mu ne bude poslan melek?!" A da meleke pošaljemo, slučaj bi određen bio, i više se na njih ne bi čekalo.

9. A da ga melekom učinimo, opet bismo ga kao čovjeka stvorili i opet bismo im učinili nejasnim ono što im jasno nije.

* Stoka

10. Poslanicima su se i prije tebe rugali, pa je one koji su im se rugali stiglo baš ono čemu su se rugali.

11. Reci: "Putujte po Zemlji, zatim pogledajte kako su završili oni koji su poslanike lažnim smatrali!"

12. Upitaj: "Čije je sve ono što je na nebesima i na Zemlji?", i odgovori: "Allahovo!" On je sebi propisao da bude milostiv. On će vas na Kijametskom danu sakupiti, u to nema nikakve sumnje; oni koji su sebe upropastili – pa, oni ne vjeruju.

13. Njemu pripada sve što postoji u noći i danu; On je Svečujući i Sveznajući.

14. Reci: "Zar da za zaštitnika uzmem nekog drugog osim Allaha, Koji je nebesa i Zemlju, bez prethodnog primjera stvorio?! On hrani, a hranjen ne biva!" Reci: "Meni je naređeno da budem prvi koji se pokorava", i nikako ne budi jedan od višebožaca.

15. Reci: "Ako budem neposlušan svome Gospodaru, ja se plašim patnje na Velikom danu."

16. A onaj ko toga dana bude pošteđen, On mu se smilovao, i to je očiti uspjeh.

17. Ako te Allah nekom nevoljom pogodi – pa, niko je osim Njega ne može otkloniti; a ako ti kakvo dobro podari – pa, On nad svime ima moć.

18. A On je iznad robova Svojih Svepotčinitelj – i On je Mudri, Onaj Koji sve u potpunosti zna.

19. Reci: "Šta je po svjedočenju najveće?", i odgovori: "Allah, On će između mene i vas svjedok biti. A meni se ovaj Kur'an objavljuje da njime vas i one do kojih on dopre upozoravam. Zar vi, zaista, tvrdite da pored Allaha ima i drugih bogova?" Reci: "Ja ne tvrdim." Reci: "On je Bog Jedini, i ja nemam ništa s time što vi Njemu pridružujete."

20. Oni kojima smo Knjigu dali poznaju Poslanika kao što poznaju sinove svoje. Oni koji su sebe upropastili – pa, oni ne vjeruju.

21. Ima li većeg zulumćara od onoga koji o Allahu govori laži ili ne priznaje ajete i znakove Njegove?! Zulumćari zaista neće uspjeti.

22. A na Dan kada ih sve sakupimo, pa upitamo one koji su druge Njemu u obožavanju pridruživali: "Gdje su vam božanstva vaša koja ste za bogove smatrali?",

23. neće im nikakvo opravdanje preostati nego da reknu: "Allaha nam, Gospodara našeg, mi nismo višebošci bili."

24. Gledaj kako će oni sami sebi lagati, a zagubit će im se oni koje su bili izmislili.

25. Ima onih koji dolaze da te slušaju, ali Mi smo na srca njihova zastore stavili, da Kur'an ne bi razumjeli, i gluhim ih učinili, pa i ako bi sve dokaze vidjeli, opet u njih ne bi povjerovali. A kada ti dolaze da s tobom raspravljaju, govore oni koji ne vjeruju: "To su samo izmišljotine naroda drevnih."

26. Oni zabranjuju da se u Kur'an vjeruje, i sami se od njega udaljavaju, i sami sebe upropaštavaju, a da i ne primjećuju.

27. A da ti je vidjeti kako će, kad pred Vatrom budu zadržani, reći: "Da nam je da vraćeni budemo, pa da ajete i znakove Gospodara našeg ne poričemo i da vjernici postanemo."

28. Ne, naprotiv, njima će očevidno postati ono što su prije krili; a kada bi ponovo bili vraćeni, opet bi nastavili raditi ono što im je bilo zabranjeno, jer oni su, doista, lažljivci,

29. i rekli bi: "Nema života osim na dunjaluku i mi oživljeni biti nećemo."

30. A da ti je vidjeti kako će, kada pred Gospodarem svojim budu zaustavljeni i kad ih On upita: "Zar ovo nije istina?", odgovoriti: "Jest, tako nam Gospodara našeg!", a i kako će On reći: "E, pa iskusite onda patnju zbog toga što niste vjerovali!"

31. Oni koji ne vjeruju da će pred Allaha stati nastradat će kad im iznenada

Čas oživljenja dođe, i reći će: "O žalosti naše, šta smo sve na Zemlji propustili!", i grijehe će svoje na leđima nositi, a užasno je ono što će uprtiti.

32. Život na dunjaluku samo je igra i zabava, a onaj svijet je, zaista, bolji za one koji se nastoje zabranjenog čuvati. Zar ne razumijete?!

33. Mi znamo da tebe zaista žalosti što oni govore. Oni, uistinu, ne smatraju da si lažac, nego zulumćari poriču Allahove riječi.

34. A poslanici su prije tebe lažnim smatrani, pa su trpjeli što su ih u laž ugonili i mučili sve dok im ne bi došla pomoć Naša – a niko ne može Allahove riječi zamijeniti – i do tebe su doprle o poslanicima neke vijesti.

35. Ako je tebi teško to što se oni okreću, onda, ako možeš, potraži kakav otvor u Zemlji ili kakve ljestve za nebo, pa im donesi drugi znak?! Da Allah hoće, On bi ih sve na pravom putu sakupio; zato, nikako ne budi od onih koji ne znaju.

36. Odazvat će se jedino oni koji slušaju. A Allah će umrle oživiti; zatim će se Njemu svi vratiti.

37. Oni govore: "Zašto mu ne bude spušten od njegova Gospodara kakav znak?!" Reci: "Allah je, zaista, kadar spustiti znak, ali većina njih ne zna."

38. Nema nijednog živog bića koje po zemlji hodi, niti ptice koja na krilima svojim leti, a da nisu zajednice poput vas. U Knjizi Mi ništa izostavili nismo – a naposljetku, svi će pred Gospodarom svojim biti sakupljeni.

39. A oni koji ajete i znakove Naše poriču gluhi su i nijemi, u tminama su. Onoga koga hoće – Allah na stranputicu skrene, a onoga koga hoće na Pravi put okrene.

40. Reci: "Kažite vi meni, ako istinu govorite, kad bi vam došla Allahova kazna, ili vam dođe Čas sudnji, da li biste ikog drugog osim Allaha prizivali?"

41. Naprotiv, Njega samo molite pa, ako hoće, otklonit će od vas ono za što ste Ga molili, a zaboravljate one koje ste Mu u obožavanju pridruživali.

42. A poslanike smo i narodima prije tebe slali i neimaštinom i bolešću ih kažnjavali, ne bi li se ponizno molili.

43. Pa zašto se nisu ponizno molili kada bi im kazna Naša došla?! Ali, srca njihova ostajala su tvrda, a šejtan im je lijepim prikazao ono što su radili.

44. I kada bi zaboravili ono čime su opominjani, Mi bismo im kapije svega otvorili; a kada bi se onome što im je dato obradovali, iznenada bismo ih kaznili i oni bi, odjednom, svaku nadu izgubili,

45. i do zadnjeg bi bio iskorijenjen narod koji je nepravdu činio; pa neka je hvaljen Allah, Gospodar svjetova.

46. Reci: "Kažite vi meni, ako bi vam Allah sluh vaš i vid vaš oduzeo i srca vaša zapečatio, koji bi vam bog, osim Allaha, to vratio?!" Pogledaj kako ajete i znakove izlažemo, a oni se opet okreću."

47. Reci: "Kažite vi meni, ako bi vas Allahova kazna stigla iznenada ili očigledno, zar bi iko drugi osim ljudi nepravednih nastradao?!"

48. Mi šaljemo poslanike samo zato da donose radosne vijesti i da opominju; neka se zato oni koji vjeruju i dobra djela čine ničega ne boje i ni za čime neka ne tuguju.

49. A one koji su ajete i znakove Naše poricali stići će kazna zato što su buntovni bili.

50. Reci: "Ja vam ne kažem: 'U mene su Allahove riznice', niti: 'Ja ono što je čulima nedokučivo znam', niti vam kažem: 'Ja sam uistinu melek', ja slijedim samo ono što mi se objavljuje." Reci: "Zar su isto slijepac i onaj koji vidi?! Zašto ne razmislite?"

51. I upozoravaj Kur'anom one koji strahuju što će pred Gospodarom svojim sakupljeni biti, kad osim Njega ni zaštitnika ni zagovornika neće imati – da bi se zabranjenog uščuvali.

52. I ne tjeraj od sebe one koji se ujutro i navečer Gospodaru svome mole u želji za licem Njegovim; ti nećeš za njih odgovarati, a ni oni neće odgovarati za tebe, jer bi ti, ako bi ih otjerao, u nepravedne spadao.

53. I tako Mi jedne drugima iskušavamo da bi nevjernici rekli: "Zar su to oni, među nama, kojima je Allah milost ukazao?!" A zar Allah najbolje ne poznaje zahvalne?!

54. A kada ti dođu oni koji u riječi Naše vjeruju, ti reci: "Selamun alejkum! Gospodar vaš je sam Sebi propisao da bude milostiv: ako neko od vas kakvo ružno djelo iz lahkomislenosti učini, pa se poslije pokaje i popravi – pa, Allah je, doista, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je."

55. Tako Mi potanko izlažemo ajete i znakove, da bi očevidan bio put kojim idu prestupnici.

56. Reci: "Meni je zabranjeno obožavati one koje vi, pored Allaha, molite." Reci: "Ja se ne povodim za željama vašim, jer bih tada zalutao i ne bih među upućenima bio."

57. Reci: "Ja sam zaista na jasnoj uputi moga Gospodara, a vi je poričete. Nije u mojoj vlasti ono što vi požurujete; pita se samo Allah, On sudi po pravdi i On je Sudija najbolji."

58. Reci: "Da je u mojoj vlasti ono što požurujete, između mene i vas svršeno bi bilo, a Allah najbolje zna nepravedne."

59. U Njega su ključevi onoga što je čulima nedokučivo, samo ih On zna, i On jedini zna šta je na kopnu i šta je u moru, i nijedan list ne opadne a da On ne zna za njega; i nema zrna u tminama Zemlje niti ičeg svježeg niti ičeg suhog, a da nije u jasnoj Knjizi.

60. On vas noću umrtvljuje – a zna i šta ste preko dana uradili – zatim vas danju budi, kako bi rok koji je svakome određen prošao. Na kraju, Njemu ćete se vratiti i On će vas o onome što ste radili obavijestiti.

61. On je iznad robova Svojih Svepotčinitelj i šalje vam čuvare; a kad nekom

od vas smrt dođe, izaslanici Naši mu dušu uzmu; oni nikad propust ne prave.

62. Oni će, poslije, Allahu biti vraćeni, svome istinskom Zaštitniku. Samo će se On pitati i On će najbrže obračun svidjeti.

63. Reci: "Ko vas iz strahota na kopnu i na moru izbavlja kada mu se i javno i tajno ponizno molite: 'Ako nas On iz ovoga izbavi, sigurno ćemo biti zahvalni!' "

64. Reci: "Allah vas iz tih i iz svake nevolje izbavlja, pa vi opet Njemu druge u obožavanju pridružujete."

65. Reci: "On je kadar poslati protiv vas kaznu iznad vaših glava ili ispod vaših nogu, ili vas u stranke podijeliti i učiniti da silu jedni drugih iskusite. Pogledaj samo kako Mi potanko izlažemo ajete i znakove, ne bi li ljudi shvatili."

66. Tvoj narod Kur'an poriče, a on je istina. Reci: "Ja nisam zadužen da vam Uputu dam,

67. svaki nagovještaj ima svoje vrijeme, i vi ćete znati."

68. Kada vidiš one koji lažima zadiru u Naše ajete i rugaju se, ti se od njih okreni sve dok drugu priču ne započnu. A ako te šejtan navede da zaboraviš, onda, nakon što se sjetiš, ne sjedi s ljudima nepravednim.

69. Oni koji se boje Allaha neće za njih račun polagati, ali su dužni opominjati ne bi li se okanili.

70. Ostavi one koji vjeru svoju kao igru i zabavu uzimaju, i koje je život na ovom svijetu obmanuo, a opominji Kur'anom da niko, zbog onoga što radi, ne bi stradao, jer, osim Allaha, ni zaštitnika ni posrednika neće imati, i od takvog se neće nikakva otkupnina primiti. Oni će, zbog onoga što su radili, biti u muci držani; njih čeka piće od ključale vode i patnja bolna zato što nisu vjerovali.

71. Reci: "Zar da, pored Allaha, molimo one koji nam ne mogu nikakvu

korist pribaviti ni neku štetu otkloniti, pa da budemo vraćeni svojoj prošlosti – a Allah nas je već uputio – i da budemo kao onaj koga su na Zemlji šejtani zaveli pa ništa ne zna, a koga drugovi njegovi zovu na Pravi put: 'Hodi nama!'" Reci: "Zaista je Allahova uputa – istinska uputa, i nama je naređeno da se Gospodaru svjetova predamo,

72. i da namaz obavljamo i da se Njega bojimo; On je Taj pred Kojim ćete biti sakupljeni,

73. i On je Taj Koji je nebesa i Zemlju s istinom stvorio. Čim On za nešto rekne: 'Budi!' – ono biva; riječ Njegova je istina; samo će On imati vlast na Dan kada se u rog puhne; On zna ono što je čulima nedokučivo i ono što je pojavno; On je Mudri i Onaj Koji sve u potpunosti zna."

74. A kad Ibrahim reče ocu svome Azeru: "Zar kumire smatraš bogovima?! Uistinu, vidim da ste i ti i narod tvoj u očitoj zabludi."

75. I Mi pokazasmo Ibrahimu carstvo nebesa i Zemlje da bi postao od onih što čvrsto vjeruju.

76. I kad nastupi noć, on ugleda zvijezdu i reče: "Ovo je Gospodar moj!" A pošto zađe, reče: "Ne volim one koji zalaze!"

77. A kad ugleda Mjesec kako izlazi, reče: "Ovo je Gospodar moj!" A pošto zađe, on reče: "Ako me Gospodar moj ne uputi, bit ću sigurno jedan od ljudi koji su zalutali."

78. A kad ugleda Sunce kako se rađa, on uzviknu: "Ovo je Gospodar moj, ovo je veće!" A pošto zađe, on reče: "Narode moj, ja zaista nemam ništa s time što vi Njemu pridružujete!

79. Ja okrećem lice svoje, kao pravi vjernik, prema Onome Koji je nebesa i Zemlju, bez prethodnog primjera, stvorio; ja u višebošce ne spadam!"

80. I narod je njegov s njim raspravljao. "Zar da sa mnom o Allahu raspravljate, a On je mene uputio?", reče on. "Ja se ne bojim onih koje vi Njemu pridružujete, osim što se bojim da moj Gospodar htjedne

nešto. Gospodar moj znanjem svojim obuhvata sve. Zašto ne promislite i pouku ne prihvatite?

81. A kako bih se bojao onih koje Njemu pridružujete, kada se vi ne bojite što Allahu u obožavanju pridružujete one za koje vam On nije nikakav dokaz spustio? Pa koji od dva tabora više sigurnost zaslužuje, ako vi znate?

82. Samo oni koji vjeruju i vjerovanje svoje sa zulumom ne miješaju bit će uistinu sigurni: oni su upućeni."

83. To je čvrst dokaz Naš koji dadosmo Ibrahimu protiv naroda njegova. Mi na više stepene uzdižemo one koje hoćemo. Gospodar tvoj je, uistinu, mudar i Onaj Koji sve zna.

84. I Mi mu darovasmo Ishaka i Jakuba; i svakog uputismo – a Nuha smo još prije uputili – i od potomaka njegovih Davuda, i Sulejmana, i Ejjuba, i Jusufa, i Musaa, i Haruna – eto, tako Mi nagrađujemo one koji dobra djela čine,

85. i Zekerijjaa, i Jahjaa, i Isaa, i Il'jasa – svi su oni među čestitima bili,

86. i Ismaila, i el-Jese'a i Junusa i Luta – i svima smo prednost nad svjetovima ostalimdali,

87. i neke pretke njihove i potomke njihove i braću njihovu – njih smo odabrali i na Pravi put ih uputili.

88. To je Allahova uputa kojom On upućuje one koje hoće od robova Svojih. A da su oni Allahu ikoga u obožavanju pridruživali, sigurno bi propalo ono što su radili.

89. To su oni kojima smo Mi Knjigu i mudrost i vjerovjesništvo dali. Pa ako oni u to ne vjeruju, Mi smo to povjerili ljudima koji to ne niječu.

90. Njih je Allah uputio, i zato slijedi njihov put. Reci: "Ja od vas ne tražim nagradu za Kur'an, on je samo pouka svjetovima."

91. Oni ne poznaju Allaha kako treba, kad govore: "Nijednom čovjeku

Allah nije ništa objavio!" Reci: "A ko je objavio Knjigu koju je donio Musa kao svjetlo i uputu ljudima, koju na listove stavljate i pokazujete, a mnogo i krijete, i poučeni ste onome što ni vi ni preci vaši niste znali?" Reci: "Allah!" Zatim ih ostavi, neka se lažima svojim zabavljaju.

92. A ova Knjiga, koju objavljujemo, blagoslovljena je, ona potvrđuje one prije nje i da upozoriš Mekku – Majku naselja i sve oko nje. A oni koji u onaj svijet vjeruju – vjeruju i u nju i o namazima svojim brinu.

93. Ko je više nepravedan od onoga koji laži o Allahu iznosi ili koji govori: "Objavljuje mi se", a ništa mu se ne objavljuje, ili koji kaže: "I ja ću reći isto onako kao što Allah objavljuje." A da ti je vidjeti zulumćare u smrtnim mukama, kada meleki budu ispružili ruke svoje prema njima: "Izvadite svoje duše! Od sada ćete neizdržljivom kaznom biti kažnjeni zato što ste na Allaha ono što nije istina iznosili i što ste se prema ajetima i znakovima Njegovim oholo ponašali."

94. A doći ćete nam pojedinačno, onakvi kakve smo vas prvi put stvorili, napustivši dobra koja smo vam bili darovali. Mi ne vidimo s vama zagovarače vaše za koje ste smatrali da ih Allahu treba u obožavanju pridružiti, pokidane su veze među vama i ostaviše vas oni za koje ste tako tvrdili.

95. Zaista je Allah Onaj Koji čini da se raspukne zrno i košpica. On izvodi živo iz mrtvoga, i On je Taj Koji izvodi mrtvo iz živoga; to vam je, eto, Allah, pa kuda se onda odmećete!?

96. On je Taj Koji čini da zora sviće, On je noć odredio za počinak, a Sunce i Mjesec za računanje vremena; to je odredba Silnoga i Sveznajućeg.

97. On vam je stvorio zvijezde da se po njima u mraku upravljate, na kopnu i moru. Mi smo obrazložili ajete i znakove ljudima koji znaju.

98. On vas je stvorio od jednog čovjeka, a zatim vam slijedi boravište i spremište. Mi smo obrazložili ajete i znakove ljudima koji razumiju.

99. On vodu s neba spušta, pa Mi onda činimo da pomoću nje niču sve vrste bilja i da iz njega izrasta zelenilo, a iz njega klasje gusto, i iz palmi, iz zametka njihova, grozdovi koje je lahko ubrati, i vrtovi lozom zasađeni, i masline i šipci – slično i različito. Posmatrajte, zato, plodove njihove kad se tek pojave i kad zriju. U tome su, zaista, dokazi za ljude koji vjeruju.

100. I oni drže da su džini Allahu takmaci, a On je njih stvorio, i izmislili su, ne znajući šta govore, da On ima sinove i kćeri. Uzvišen je On i vrlo visoko iznad onoga kako Ga oni opisuju!

101. On je nebesa i Zemlje, bez prethodnog primjera, Stvoritelj. Otkud Njemu dijete kad nema žene?! On sve stvara, i samo On sve zna.

102. To vam je Allah, Gospodar vaš, nema drugog boga osim Njega, Stvoritelja svega; zato Njemu ibadet činite; On nad svime bdi.

103. Pogledi do Njega ne mogu doprijeti, a On do pogleda dopire; On je Dobrostiv i Onaj Koji sve u potpunosti zna.

104. "Od Gospodara vašeg došli su vam jasni dokazi, pa onaj ko ih vidi – u svoju korist to čini, a onaj ko ostane na to slijep – na svoju je štetu slijep, a ja nisam taj koji vas nadzire."

105. I eto, tako Mi izlažemo ajete da bi oni rekli: "Ti si to učio", i da bismo to objasnili ljudima koji znaju.

106. Ti slijedi ono što Gospodar tvoj objavljuje, drugoga boga osim Njega nema, i višebošce izbjegavaj.

107. Da Allah hoće, oni ne bi širk činili, a Mi tebe nismo dali da ih nadzireš niti si ti za njih zadužen.

108. Ne grdite one koje oni, pored Allaha, prizivaju, da ne bi i oni, nepravedno i ne misleći šta govore, Allaha grdili. Kao i njima, tako smo svakom narodu lijepim postupke njihove predstavljali. Oni će se, na kraju, Gospodaru svome vratiti, pa će ih On o onom što su radili obavijestiti.

109. Oni se zaklinju Allahom, najjačom zakletvom, da će, ako im dođe kakvo znamenje, sigurno, zbog njega vjernici postati. Reci: "Sva su znamenja samo u Allaha!" A šta vi znate, možda bi oni, kada bi im ona došla, vjernici postali?

110. A mi srca njihova i oči njihove okrećemo, pa neće vjerovati kao što nisu vjerovali ni prvi put, i ostavljamo ih da u osionosti svojoj lutaju smeteni.

111. Kad bismo im meleke poslali, i kad bi im mrtvi progovorili, i kad bismo pred njih sve dokaze sabrali – oni, opet, ne bi vjerovali, osim ako bi Allah htio, ali većina njih ne zna.

112. Tako smo svakom vjerovjesniku neprijatelje određivali, šejtane u vidu ljudi i džina, koji su jedni drugima kićene besjede govorili, da bi ih obmanuli; a da je Gospodar tvoj htio, oni to ne bi učinili; zato ti ostavi njih, i ono što izmišljaju;

113. i da bi srca onih koji u onaj svijet ne vjeruju bila sklona tome i zadovoljna time, i da bi počinili grijehe koje su počinili.

114. Zar da pored Allaha tražim drugog sudiju, kad vam On objavljuje Knjigu potanko?! A oni kojima smo Mi dali knjigu dobro znaju da Kur'an objavljuje Gospodar tvoj s Istinom, zato ti ne sumnjaj nikako!

115. Riječi Gospodara tvoga vrhunac su istine i pravde; Njegove riječi niko ne može promijeniti i On je Svečujući i Sveznajući.

116. Ako bi se ti pokoravao većini onih koji žive na Zemlji, oni bi te od Allahova puta odvratili; oni se samo za pretpostavkama povode, i oni samo laži izmišljaju.

117. Zaista Gospodar tvoj najbolje zna one koji su skrenuli s Njegova puta i On najbolje zna one koji su na Pravom putu.

118. Zato, jedite ono pri čijem je klanju spomenuto Allahovo ime, ako u Njegove ajete i znakove vjerujete.

119. A zašto da ne jedete ono pri čijem je klanju spomenuto Allahovo ime kad vam je On objasnio šta vam je zabranio – osim kad ste prisiljeni; mnogi, prema prohtjevima svojim, nemajući za to nikakva dokaza, zavode druge u zabludu. Uistinu, Gospodar tvoj najbolje zna one koji granice prelaze.

120. Okanite se i javnog i tajnog griješenja! Oni koji griješe sigurno će biti kažnjeni za ono što su zgriješili.

121. Ne jedite ono pri čijem klanju nije spomenuto Allahovo ime; to je, uistinu, neposluh! A šejtani, doista, navode štićenike svoje da se s vama raspravljaju, pa ako biste im se pokorili – i vi biste, sigurno, mnogobošci postali.

122. Zar je onaj koji je bio u zabludi, a koga smo Mi oživili i dali mu svjetlo pomoću kojeg se među ljudima kreće, kao onaj koji je u tminama iz kojih ne izlazi? A nevjernicima je uljepšano to što rade.

123. Isto tako, Mi učinimo da u svakom naselju velikaši postanu prestupnici i da u njemu lukavstva smišljaju, ali oni samo protiv sebe lukavstva smišljaju, a da i ne primjećuju.

124. A kada njima kakav znak dođe, oni govore: "Mi nećemo vjerovati sve dok se i nama ne da nešto slično onome što je Allahovim poslanicima dato." A Allah najbolje zna kome će povjeriti poslanstvo Svoje. Prestupnike će sigurno kod Allaha zadesiti poniženje i stići će ih patnja velika zato što su spletkarili.

125. Onome koga Allah želi uputiti – On srce njegovo prema islamu raspoloži, a onome kome hoće dati da je u zabludi – On srce njegovo tijesnim i stegnutim učini, kao kad čini napor da na nebo uzleti. Eto, tako Allah učini da gnusoba – ovlada nad onima koji ne vjeruju.

126. Ovo je pravi put Gospodara tvoga, a Mi smo obrazložili ajete i znakove ljudima koji promišljaju i pouku primaju.

127. Njih čeka Kuća spasa u Gospodara njihova; On će biti zaštitnik njihov

zbog onoga što su činili.

128. A na Dan kada On sve sakupi: "O skupe džinski, vi ste mnoge ljude zaveli!" "Gospodaru naš", reći će ljudi, štićenici njihovi, "mi smo jedni drugima bili od koristi i stigli smo do roka našeg koji si nam odredio Ti!" "Vatra će biti prebivalište vaše", "reći će On", "u njoj ćete vječno ostati, osim ako Allah drukčije ne odredi." Gospodar tvoj je, zaista, mudar i Onaj Koji sve zna.

129. Tako isto Mi prepuštamo vlast jednim zulumćarima nad drugima zbog onoga što su zaradili.

130. "O skupe džinski i ljudski, zar vam iz redova vaših nisu dolazili poslanici koji su vam ajete Moje kazivali i upozoravali vas da ćete ovaj vaš dan dočekati?" Oni će reći: "Mi svjedočimo protiv sebe." Njih je život na Zemlji bio obmanuo i oni će sami protiv sebe posvjedočiti da su bili nevjernici.

131. Tako je, jer Gospodar tvoj nije uništavao naselja zbog nepravde njihove – bez prethodne opomene njihovim stanovnicima.

132. Svima će pripasti nagrada ili kazna, prema tome kako su postupali, a Gospodar tvoj nije nemaran prema onom šta su radili.

133. Gospodar tvoj je neovisan i milostiv. Ako hoće, uklonit će vas, i poslije vas one koje On hoće dovesti, kao što je od potomstva drugih naroda vas stvorio.

134. Ono što vam se prijeteći obećava doista će doći i vi nećete moći umaći.

135. Reci: "O narode moj, čini sve što možeš, činit ću, uistinu, i ja; a vi ćete već saznati koga čeka sretan kraj!" Nepravedni sigurno neće uspjeti.

136. Oni određuju za Allaha dio ljetine i dio stoke, koju je On stvorio, pa govore: "Ovo je za Allaha", tvrde oni, "a ovo za božanstva naša!" Međutim, ono što je namijenjeno božanstvima njihovim ne stiže Allahu, dok ono što je određeno za Allaha stiže božanstvima njihovim!? Kako ružno oni sude!

137. Mnogim su mušricima isto tako šejtani njihovi ubijanje vlastite djece lijepim prikazali, da bi ih upropastili i da bi ih u vjeri njihovoj zbunili. A da je Allah htio, oni to ne bi činili. Zato, i njih i njihove izmišljotine ostavi!

138. Oni govore: "Ova stoka i plodovi zabranjeni su, smiju ih jesti samo oni kojima mi dozvoljavamo", tvrde oni, "a ovo je stoka čija su leđa zabranjena." Ima stoke prilikom čijeg klanja ne spominju Allahovo ime, izmišljajući o Njemu laži. A On će ih zbog onoga što izmišljaju, kazniti.

139. Oni govore: "Ono što je u utrobama ove i ove stoke dozvoljeno je samo muškarcima našim, a zabranjeno našim ženama. A ako se plod izjalovi, onda su u tome sudionici." Allah će ih za neistine koje pričaju kazniti, zaista je On Mudri i Sveznajući.

140. Gubitnici su oni koji iz lahkoumnosti i ne znajući šta rade djecu svoju ubijaju i koji ono čime ih je Allah opskrbio zabranjenim smatraju, izmišljajući o Allahu laži. Oni su zalutali i neupućeni.

141. On je Taj Koji stvara vinograde, poduprte i nepoduprte, i palme i usjeve različita okusa, i masline i šipke – oboje, i slično i različito; jedite plodove njihove kad plod dadnu, i podajte na dan žetve i berbe ono na što drugi pravo imaju, i ne rasipajte, a On, zaista, ne voli rasipnike.

142. Stvara i stoku koja teret nosi i onu od koje je prostirka; jedite dio onoga čime vas Allah opskrbljuje, a ne slijedite šejtanove korake, zaista vam je on otvoreni neprijatelj,

143. i to osam životinja u paru: par ovaca i par koza. Reci: "Da li je On zabranio mužjake ili ženke, ili ono što se nalazi u utrobama ženki?" Obavijestite me pouzdano, ako je istina to što govorite,

144. i par kamila i par goveda. Reci: "Da li je On zabranio mužjake i ženke i ono što se nalazi u utrobama ženki? Da li ste vi bili prisutni kad vam je Allah to propisao?" Ima li onda većeg zulumćara od onoga koji, ne znajući istinu, izmišlja laži o Allahu da bi ljude u zabludu doveo? Allah

sigurno neće uputiti na Pravi put ljude koji su nepravedni.

145. Reci: "Ja ne vidim u ovome što mi se objavljuje da je ikome zabranjeno jesti ma šta drugo osim strvi, ili krvi koja istječe, ili svinjskog mesa, to je, doista, pogano, ili što je kao vid neposluha zaklano u nečije drugo, a ne u Allahovo ime." A bude li ko primoran, a ne želi to i ne pretjeruje u tome – pa Gospodar tvoj je, doista, Oprostitelj grijeha, Milostivi.

146. Jevrejima smo sve životinje koje imaju kopita ili kandže zabranili, a od goveda i brava njihov loj, osim onog s leđa ili s crijeva, ili onog pomiješanog s kostima. Time smo ih zbog nepravde njihove kaznili; i Mi, zaista, govorimo istinu.

147. A ako ti oni ne budu vjerovali, ti reci: "Gospodar vaš je posjednik milosti neizmjerne, ali kazne Njegove ne bivaju pošteđeni ljudi prestupnici."

148. Govorit će oni koji su Allahu druge u obožavanju pridruživali: "Da je Allah htio, mi ne bismo širk činili, a ni preci naši, niti bismo išta zabranjenim učinili." Tako su i oni prije njih poricali, sve dok Našu kaznu nisu iskusili. Reci: "Imate li vi kakav dokaz da nam ga iznesete? Vi se samo za pretpostavkama povodite i vi samo neistinu govorite." ovo bi nam bile namjerne rečenice i one se generalno odvajaju zarezom ali moramo misliti i voditi računa jesu li u izravnoj vezi sa glavnom jer tada im se ne piše zarez, ima takvih rečenica i u nastavku

149. Reci: "Allah ima potpun dokaz, i da On hoće, sve bi vas na Pravi put uputio!"

150. Reci: "Dovedite svoje svjedoke koji će posvjedočiti da je Allah to zabranio!" Pa ako oni posvjedoče, ti im nemoj povjerovati i ne povodi se za strastima onih koji Naše ajete i znakove smatraju lažnim i koji u onaj svijet ne vjeruju i koji druge Gospodaru svome ravnim smatraju.

151. Reci: "Dođite da vam kažem šta vam Gospodar vaš propisuje: da Mu ništa u obožavanju ne pridružujete, da roditeljima dobro činite, da djecu svoju zbog neimaštine ne ubijate, Mi i vas i njih hranimo, ne približujte

se nevaljalštinama, bile javne ili tajne; ne ubijajte onog koga je Allah zabranio ubiti, osim kada to pravda zahtijeva; to vam On zapovijeda da biste razumjeli."

152. I ne približavajte se imetku siročeta, osim na najljepši način, sve dok punoljetno ne postane, i mjericu i vagu pravično napunite. Mi nikoga preko njegove mogućnosti ne zadužujemo; i kad govorite, po pravdi govorite, pa makar se ticalo i srodnika, i obaveze prema Allahu ispunjavajte, eto, to vam On zapovijeda da biste se prisjetili i pouku primili. ovdje nije pisan zarez ispred namjerne rečenice (da biste se prisjetili)i to je tačno, ovo samo da razumijete što sam prethodno sugerisala, ista je vrsta rečenica

153. I zato što je ovo pravi put Moj, njega se držite i druge puteve ne slijedite, pa da vas odvoje od puta Njegova; eto, to vam On naređuje, da biste se zabranjenog uščuvali.

154. Mi smo Musau Knjigu dali da učinimo potpunom blagodat onome koji će prema njoj postupati i kao objašnjenje svemu i uputu i milost, da bi oni povjerovali da će pred Gospodara svoga stati.

155. A ova je Knjiga koju objavljujemo blagoslovljena, zato je slijedite i Allaha se bojte, da bi vam milost ukazana bila.

156. I zato, da ne kažete: "Knjiga je objavljena dvjema zajednicama prije nas [1], ali mi je ne znamo čitati kao oni",

157. i da ne kažete: "Da je Knjiga objavljena nama, bolje bismo se od njih držali Pravog puta." Pa objavljuje vam se, eto, od Gospodara vašeg jasan dokaz i uputa i milost; i ima li, onda, većeg zulumćara od onoga koji Allahove ajete ne priznaje i od njih odvraća?! A Mi ćemo teškom kaznom kazniti one koji od ajeta Naših odvraćaju, zato što to stalno čine.

158. Zar oni čekaju da im meleki dođu, ili da im Gospodar tvoj dođe, ili

[1] Dvjema zajednicima, tj. jevrejima i kršćanima.

neki znakovi od Gospodara tvoga?! Onoga dana kada neki znakovi od Gospodara tvoga dođu, nijednom čovjeku neće koristiti to što će tada vjerovati, ako prije nije vjerovao ili ako nije, kao vjernik, kakvo dobro uradio. Reci: "Samo vi čekajte, i mi ćemo, doista, čekati!"

159. Zaista, ti nemaš ništa s onima koji su vjeru svoju razdijelili i u stranke se podijelili! Njihov slučaj je Allahu predat. On će ih, potom, o onome što su radili obavijestiti.

160. Ko god uradi dobro djelo, bit će deseterostruko nagrađen; a ko god uradi loše djelo, bit će samo prema zasluzi kažnjen, i neće im nepravda biti učinjena.

161. Reci: "Mene je Gospodar moj na Pravi put, zaista, uputio, u pravu vjeru, vjeru Ibrahima pravovjernika, a on višebožac nije bio."

162. Reci: "Klanjanje moje, i obredi moji, i život moj, i smrt moja doista su zarad Allaha, Gospodara svjetova,

163. Koji nema saučesnika; to mi je naređeno i ja sam prvi musliman."

164. Reci: "Zar da za Gospodara tražim nekog drugog osim Allaha, kad je On Gospodar svega?!" Što god ko uradi, sebi uradi, i svaki grešnik samo će svoje breme nositi. Na kraju, Gospodaru svome ćete se vratiti i On će vas o onome u čemu ste se razilazili obavijestiti.

165. On čini da jedni druge na Zemlji smjenjujete i On vas po položajima jedne iznad drugih uzdiže, da bi vas iskušao u onome što vam daje. Gospodar tvoj, zaista, brzo kažnjava, ali On je, uistinu, i Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

Sura El-A'araf *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Elif-Lām-Mīm-Sād. [1]

2. Ovo je knjiga koja ti se spušta – pa neka ti u grudima ne bude nikakve tegobe zbog nje – da njome upozoravaš, i da vjernicima bude opomena.

3. Slijedite ono što vam se od Gospodara vašeg objavljuje i pored Njega ne slijedite druge kao zaštitnike! A kako se vi malo prisjećate i pouku primate?!

4. Koliko smo Mi samo naselja razorili; a kazna im je Naša dolazila noću ili danju kad bi prilegli?

5. A priznanje njihovo, kada bi im došla kazna Naša, bile su samo riječi: "Nepravedni smo, zaista, bili!"

6. I sigurno ćemo pitati one kojima smo poslanike slali, a pitat ćemo, doista, i poslanike,

7. pa ćemo im, sigurno, kazivati po znanju Našemu, sve što o njima znamo, a Mi nismo odsutni bili.

8. Vaganje toga dana bit će pravedno: oni čiji tas dobra bude teži, oni će uspjeti;

9. a oni čiji tas dobra bude lakši, oni će, zato što ajete i znakove Naše nisu priznavali, stradati.

10. Mi smo vas na Zemlji smjestili i na njoj vam sve što je potrebno za život dali. A kako vi malo zahvaljujete?!

11. Mi smo vas stvorili i onda vam oblik dali, a poslije melekima rekli:

---

* Bedemi

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

"Sedždu Ademu učinite!" Pa svi sedždu učiniše, osim Iblisa, on nije bio među onim koji na sedždu padoše!

12. "Šta te je navelo pa da ničice ne padneš kad sam ti naredio?", upita On. "Ja sam bolji od njega; mene si od vatre stvorio, a njega od ilovače", odgovori.

13. "E, onda silazi iz Dženneta", reče On, "nije tvoje da se u njemu oholiš; silazi, ti si, zaista, među prezrenim!"

14. "Daj mi vremena do dana njihova oživljenja!", zamoli.

15. "Daje ti se vremena!", reče On.

16. "E, kao što si me u zabludu zaveo", reče," tako ću i ja ljude na Tvom Pravom putu sigurno presretati,

17. pa ću im, doista, i sprijeda, i straga, i zdesna, i slijeva prilaziti, i Ti ćeš ustanoviti da većina njih neće zahvalna biti!"

18. "Izlazi iz njega, pokuđen i ponižen!", reče On. "Tobom i svima koji se za tobom budu povodili doista ću Džehennem napuniti!"

19. A ti, o Ademe, i supruga tvoja u Džennetu stanujte i odakle god hoćete jedite, samo se ovom drvetu ne približujte, pa da tako u redovima nepravednih budete!"

20. I šejtan ih poče navraćati da bi im otkrio stidna mjesta njihova, koja su im skrivena bila, i reče: "Gospodar vaš zabranjuje vam ovo drvo samo zato da ne biste meleki postali ili da ne biste u redovima besmrtnika bili",

21. i zaklinjaše im se: "Ja sam vama dvoma, zaista, savjetnik iskreni!"

22. I na prevaru ih zavede. A kad oni ono drvo okusiše, stidna mjesta njihova ukazaše im se i oni po sebi džennetsko lišće stavljati počeše. "Zar vam to drvo nisam zabranio?!", zovnu ih Gospodar njihov, "i rekao vam: 'Šejtan vam je, zbilja, otvoreni neprijatelj.' "

23. "Gospodaru naš", rekoše oni, "sami smo sebi nepravdu učinili, i ako

nam Ti ne oprostiš i ne smiluješ nam se, sigurno ćemo u redovima gubitnika biti."

24. "Silazite!", reče On, "jedni drugima bit ćete neprijatelji! Na Zemlji ćete boraviti i do određenog vremena uživati."

25. "Na njoj ćete živjeti, na njoj umirati i iz nje oživljeni biti", reče On.

26. O sinovi Ademovi, dali smo vam odjeću koja će pokrivati stidna mjesta vaša, a i raskošna odijela, ali, odjeća bogobojaznosti, to je ono najbolje. To su neki Allahovi znakovi da bi se oni prisjetili i pouku prihvatili.

27. O sinovi Ademovi, neka vas nikako ne zavede šejtan kao što je roditelje vaše iz Dženneta izveo, skinuvši s njih odjeću da bi im stidna mjesta njihova pokazao! On vas, doista, vidi, on i vojske njegove, odakle vi njih ne vidite. Uistinu, Mi smo učinili šejtane zaštitnicima onih koji ne vjeruju.

28. A kada urade neko gnusno djelo, govore: "Zatekli smo pretke naše da to rade, a i Allah nam je to zapovjedio." Reci: "Allah ne zapovijeda da se rade gnusna djela! Zašto o Allahu govorite ono što ne znate?"

29. Reci: "Gospodar moj naređuje pravednost. I obraćajte se samo Njemu kad god obavljate namaz i molite se iskreno Mu ispovijedajući vjeru! Kao što vas je prvi put stvorio, tako će vas ponovo oživjeti."

30. On jedne na Pravi put upućuje, a drugi, s pravom, zabludu zaslužuju, jer oni, umjesto Allaha, doista šejtane za zaštitnike uzimaju i misle da su upućeni.

31. O sinovi Ademovi, kad god u mesdžid pođete odjeću pristojnu – ukras vaš – nosite! I jedite i pijte, samo ne pretjerujte; On, zaista, ne voli one koji pretjeruju.

32. Reci: "Ko je zabranio Allahove ukrase koje je On za robove Svoje stvorio, i ukusna jela?" Reci: "To je za vjernike na ovome svijetu, a i na onome svijetu jesu samo za njih." Eto, tako Mi podrobno izlažemo ajete ljudima koji znaju.

33. Reci: "Gospodar moj zabranjuje gnusna djela, i javna i tajna, i grijehe, i bespravnu upotrebu sile, i da Allahu u obožavanju pridružujete one za koje On nikakav dokaz objavio nije, i da o Allahu govorite ono što ne znate."

34. Svaki narod ima svoj rok, i kada dođe njihov rok, neće ga moći ni za tren jedan ni odložiti ni ubrzati.

35. O sinovi Ademovi, kad vam između vas budu dolazili poslanici koji vam kazuju ajete Moje – onda za one koji budu bogobojazni i dobra djela činili nema straha niti će za bilo čim tugovati.

36. A oni koji ne budu vjerovali i dokaze i ajete Naše budu iz oholosti poricali bit će stanovnici Vatre; u njoj će vječno ostati.

37. Ima li, onda, većeg zulumćara od onoga koji o Allahu govori laži ili poriče Njegove ajete i znakove?! Takvi će dobiti sve ono što im je zapisano. Ali, kada im izaslanici Naši dođu da im duše uzmu, upitat će: "A gdje su oni koje ste, umjesto Allaha, prizivali?" "Izgubili su nam se", odgovorit će, i sami protiv sebe posvjedočiti da su nevjernici bili.

38. Reći će On: "Ulazite u Vatru sa zajednicama džina i ljudi koje su prije vas bile i nestale!" I kad god neka zajednica uđe, proklinjat će onu sebi sličnu - za kojom se u nevjerovanju povela. A kad se svi u njemu iskupe, tada će oni iz druge reći za one iz prve: "Gospodaru naš, ovi su nas u zabludu odveli, zato im daj dvostruku patnju u Vatri!" "Za sve će biti dvostruka!", reći će On, "ali vi ne znate."

39. A oni iz prve reći će onima iz druge: "Vi nemate nikakve prednosti nad nama! Zato iskusite patnju za ono što ste radili."

40. Doista, onima koji ajete i znakove Naše budu poricali i prema njima se budu oholo odnosili – kapije nebeske neće se otvoriti, niti će oni u Džennet ući sve dok se deva kroz iglene uši ne provuče!? Eto tako ćemo Mi prestupnike kazniti.

41. Od džehennemske vatre će im ležaji, a i pokrivači, iznad njih biti. Eto, tako ćemo Mi nepravedne kazniti.

42. Oni koji budu vjerovali i dobra djela činili – a Mi nikog ne zadužujemo mimo njegovih mogućnosti, bit će stanovnici Dženneta, u njemu će vječno ostati.

43. Iz njihovih ćemo grudi zlobu odstraniti; ispod njih će rijeke teći i oni će govoriti: "Sva hvala neka je Allahu, Koji nas je uputio na ono zbog čega smo ovdje; mi se ne bismo sami na to uputili da nas Allah nije uputio, poslanici Gospodara našeg Istinu su donosili", i doviknut će im se: "Taj ste Džennet u nasljedstvo dobili za ono što ste činili!"

44. I stanovnici Dženneta stanovnike Vatre dozivat će: "Mi nađosmo da je istinito ono što nam je Gospodar naš obećao, da li ste i vi našli da je istinito ono što je vama Gospodar vaš prijeteći obećao?" "Jesmo!", odgovorit će. A onda će jedan glasnik među njima viknuti: "Neka se Allahovo prokletstvo na nepravednima ostvari,

45. koji su od Allahova puta odvraćali i nastojali da ga iskrive, i koji u ahiret nisu vjerovali!"

46. Između njih bit će zid, a na vrhovima ljudi koji će svakog po obilježju njegovom poznati. I oni će stanovnicima Dženneta, prije nego uđu u njega, viknuti: "Selamun alejkum!", a to će silno željeti.

47. Kada im pogledi skrenu prema stanovnicima Vatre, uzviknut će: "Gospodaru naš, ne daj nam da budemo s ljudima nepravednim!"

48. Oni koji će po vrhovima bedema biti zovnut će ljude koje će po obilježju njihovom poznati, i reći će: "Nije vam koristilo vaše mnoštvo i to što ste se oholo držali."

49. Zar ovo nisu oni za koje ste se zaklinjali da ih Allahova milost neće stići? Uđite u Džennet, nikakva straha za vas neće biti i ni za čim vi nećete tugovati!"

50. I stanovnici Vatre dozivat će stanovnike Dženneta: "Prolijte na nas vode ili nešto od onoga čime vas je Allah obdario!", a oni će reći: "Allah je, doista, to dvoje nevjernicima zabranio,

51. onima kojima su vjeru svoju za zabavu i igru držali i koje je život na Zemlji bio obmanuo." Zato ćemo danas Mi njih zaboraviti, kao što su zaboravljali da će na ovaj Dan pred Nama stajati i zato što su ajete i znakove Naše poricali.

52. A Mi smo im donijeli Knjigu koju smo po znanju Našem objasnili, da bude uputa i milost ljudima koji vjeruju.

53. Čekaju li oni da se to obistini? Onoga dana kada se obistini, reći će oni koji su je prije bili zaboravili: "Istinu su poslanici Gospodara našeg donosili! Da nam je zagovornik kakav, pa da se za nas zauzme ili da nam je da budemo vraćeni pa da postupamo drukčije nego što smo prije postupali!" Ali, oni su sami sebe upropastili, i zagubit će im se oni koje su izmišljali.

54. Zaista je Gospodar vaš Allah, Koji je nebesa i Zemlju u šest dana stvorio, a zatim se nad Aršom uzvisio. On tamom noći dan prekriva i ona ga u stopu prati, a Sunce i Mjesec i zvijezde pokoravaju se Njegovoj naredbi. Samo On raspolaže stvaranjem i odlučivanjem! Uzvišen neka je Allah, Gospodar svjetova!

55. Molite se ponizno i u sebi Gospodaru svome, On, doista, ne voli one koji granicu prelaze.

56. I ne pravite nered na Zemlji, kada je na njoj red uspostavljen, a Njemu se molite sa strahom i nadom; milost je Allahova, doista, blizu onih koji dobra djela čine.

57. On je Taj Koji šalje vjetrove kao radosnu vijest milosti Svoje; a kad oni pokrenu teške oblake, Mi ih prema mrtvom predjelu potjeramo, pa na njega kišu spustimo i učinimo da uz njenu pomoć rastu plodovi svakovrsni; tako ćemo i mrtve oživjeti da biste se prisjetili i pouku prihvatili!

58. U plodnom predjelu raste bilje uz dopuštenje Gospodara njegova, a u neplodnom tek s mukom. Eto, tako Mi, na razne načine, izlažemo znakove ljudima koji zahvaljuju.

59. Mi smo Nuha poslali narodu njegovu, pa im je on govorio: "O narode moj, Allahu ibadet činite, vi drugog boga osim Njega nemate! Ja se, doista, bojim za vas patnje na Velikom danu!"

60. A glavešine naroda njegova odgovarale su: "Mi smatramo da si ti, doista, u potpunoj zabludi."

61. A on je govorio: "O narode moj, nisam ja ni u kakvoj zabludi, nego sam poslanik Gospodara svjetova;

62. dostavljam vam poslanice Gospodara svoga i savjetujem vas; ja od Allaha znam ono što ne znate vi.

63. Zar vam je čudno što vam pouka od Gospodara vašeg dolazi po čovjeku, jednom od vas, da vas upozorava, da biste se Allaha bojali i da biste milost dobili?"

64. Ali, oni su ga lažnim smatrali, pa smo spasili njega i one koji su bili uz njega u lađi, a one koji u ajete i znakove Naše nisu vjerovali - potopili. Uistinu, oni su pravi slijepci bili.

65. A Adu njihova brata Huda poslasmo. On je govorio: "O narode moj, Allahu ibadet činite, vi drugog boga osim Njega nemate, zar Ga se ne bojite?!"

66. Glavešine naroda njegova, koji nisu vjerovali, odgovarali su: "Mi smatramo da si ti, doista, u ludilu i mi mislimo da si, zaista, lažac."

67. A on je govorio: "O narode moj, nije pri meni nikakvo ludilo, nego sam Gospodara svjetova poslanik.

68. Dostavljam vam poslanice Gospodara svoga, i ja sam vam iskreni savjetnik."

69. Zar vam je čudno što vam pouka od Gospodara vašeg dolazi po čovjeku, jednom između vas, da vas opominje? Sjetite se da vas je On

nasljednicima Nuhova naroda učinio i stvorio vas krupnog rasta. I neka su vam zato uvijek na umu Allahove blagodati, da biste uspjeli.

70. Oni su govorili: "Zar si nam došao zato da samo Allahu ibadet činimo, a da napustimo one koje su preci naši obožavali? Učini da nas snađe to što nam prijeteći obećavaš, ako je istina to što govoriš!"

71. "Već vas je snašla kazna i gnjev Gospodara vašeg!", govorio je on. "Zar sa mnom da se prepirete o imenima nekakvim kojima ste ih vi i preci vaši nazvali, a o kojima Allah nikakav dokaz nije objavio? Zato čekajte, i ja ću s vama sigurno čekati!"

72. I Mi smo iz milosti Naše njega i one koji su bili uz njega spasili, a do posljednjeg istrijebili one koji dokaze Naše nisu priznavali i koji nisu vjerovali.

73. A Semudu smo njegova brata Saliha poslali. "O narode moj", govorio je on, "Allahu ibadet činite, vi drugog boga osim Njega nemate! Evo vam znaka Gospodara vašeg: ova Allahova kamila za vas je znak. Pustite je neka pase po Allahovoj zemlji i ne zlostavljajte je da vas bolna kazna ne bi snašla!"

74. "I sjetite se da vas je On nasljednicima Ada učinio, i da vas je On na Zemlji nastanio: u ravnicama njezinim palače gradite, a u brdima kuće klešete. I neka su vam uvijek na umu Allahove blagodati, i ne činite zlo po Zemlji nered praveći!"

75. A glavešine naroda njegova, oni koji su se oholili, upitaše potlačene, one među njima koji su vjerovali: "Znate li vi da je Saliha poslao Gospodar njegov?" "Mi, uistinu, vjerujemo u sve ono što je po njemu poslano", odgovoriše oni.

76. "A mi, doista, ne vjerujemo u to u što vi vjerujete", rekoše oni koji su bili oholi.

77. I zaklaše oni kamilu, i zapovijed Gospodara svoga ne poslušaše i rekoše:

"O Salih, učini da nas snađe to što prijeteći obećavaš, ako si iz reda poslanih!?"

78. I zadesi ih strašan potres i oni u zemlji svojoj osvanuše mrtvi, nepomični.

79. A on ih napusti i reče: "O narode moj, prenio sam vam poslanicu Gospodara svoga i savjetovao sam vas, ali vi ne volite one koji savjetuju."

80. I sjeti se Luta - kad reče narodu svome: "Zašto činite razvrat koji niko među svim svjetovima prije vas nije činio?

81. Vi zaista strasno prilazite muškarcima, umjesto ženama. Štaviše, vi ste narod koji sve granice prelazi!"

82. A odgovor naroda njegova bio je samo to što su rekli: "Istjerajte ih iz naselja vašeg, oni su, zaista, ljudi koji se od toga ustežu!"

83. I Mi smo njega i porodicu njegovu spasili, osim žene njegove; ona je ostala sa onima koji su kaznu iskusili.

84. I na njih smo kišu grumenja spustili, pa pogledaj kako su prestupnici skončali.

85. A i u Medjen – njihova brata Šuajba poslasmo. "O narode moj", govorio je on, "Allahu ibadet činite, vi drugog boga osim Njega nemate! Jasan dokaz od Gospodara vašeg došao vam je, zato punite mjericu i vagu, i ljude ni u čemu ne zakidajte, i red na Zemlji ne remetite kad je već na njoj red uspostavljen. To je bolje za vas, ako ste vjernici.

86. I ne postavljajte zasjede na putu, prijeteći i od Allahova puta odvraćajući one koji u Njega vjeruju, želeći da on kriv bude. I sjetite se da vas je bilo malo i da vas je On umnožio, a pogledajte kako su skončali oni koji su nered pravili.

87. I ako jedni od vas vjeruju u ono što je po meni poslano, a drugi ne vjeruju, pa pričekajte dok nam Allah ne presudi, a On je najbolji sudija!"

88. Glavešine naroda njegova, oni koji su bili oholi, rekoše: "Ili ćemo mi, o Šuajbe, i tebe i one koji s tobom vjeruju iz naselja našeg istjerati, ili ćete se vratiti u našu vjeru!" "Zar i protiv naše volje?", reče on.

89. "Ako bismo se u vjeru vašu vratili nakon što nas je Allah iz nje izbavio, na Allaha bismo laž iznijeli. Mi ne treba da se u nju vraćamo, osim ako to htjedne Allah, Gospodar naš. Gospodar naš znanjem Svojim sve obuhvata; u Allaha se uzdamo! Gospodaru naš, Ti presudi nama i narodu našem, po pravdi, Ti si Presuditelj najbolji!"

90. A glavešine naroda njegova, oni koji nisu vjerovali, rekoše: "Ako pođete za Šuajbom, bit ćete sigurno izgubljeni."

91. I zadesi ih strašan potres i oni u zemlji svojoj osvanuše mrtvi, nepomični.

92. Oni koji su smatrali Šuajba lašcem – kao da nikad nisu u njoj ni bili; oni koji su smatrali Šuajba lašcem, oni su baš gubitnici bili.

93. A on ih napusti i reče: "O narode moj, prenio sam vam poslanice Gospodara svoga i savjetovao vas, pa zašto da tugujem za narodom nevjerničkim?!"

94. I Mi nijednog vjerovjesnika u neko naselje nismo poslali, a da stanovnike njegove bolešću i neimaštinom nismo kaznili da bi se pokajnički molili.

95. Poslije bismo zlo zamijenili dobrim dok se ne bi umnožili i rekli: "Zadesili su i naše pretke i neimaština i blagostanje!", i tada bismo ih iznenada kaznili, a oni ni predosjetili ne bi.

96. A da su stanovnici naselja vjerovali i bogobojazni bili, Mi bismo im blagoslove i s neba i iz zemlje slali, ali, oni su poricali, pa smo ih kažnjavali zbog onog što su činili.

97. A zar su stanovnici naselja sigurni da ih Naša kazna neće snaći noću dok budu spavali?

98. Ili, zar su stanovnici naselja sigurni da ih Naša kazna neće snaći danju dok se budu zabavljali?

99. Zar oni misle da su sigurni od Allahovog lukavstva? Da su sigurni od Allahovog lukavstva misli samo narod gubitnički.

100. Zar nije jasno onima koji nasljeđuju Zemlju nakon prijašnjih stanovnika

njezinih da ćemo i njih, ako budemo htjeli, zbog grijeha njihovih kazniti ili im srca zapečatiti, pa neće moći čuti?!

101. O tim naseljima Mi ti neke događaje kazujemo. Poslanici njihovi jasne su im dokaze donosili, ali oni nisu povjerovali zato što ni prije nisu vjerovali. Eto, tako Allah srca nevjernika zapečati.

102. A Mi nismo ustanovili da se većina njih zavjeta drži, a ustanovili smo da su većina njih, doista, buntovnici.

103. Zatim smo, poslije njih, poslali Musaa sa dokazima Našim faraonu i glavešinama njegovim, ali oni u njih nisu povjerovali, pa pogledaj kako su skončali oni koji su nered činili.

104. I Musa reče: "O faraone, ja sam, uistinu, poslanik Gospodara svjetova!

105. Dužnost mi je da o Allahu samo istinu kažem. Donio sam vam jasan dokaz od Gospodara vašeg, zato pusti da idu sa mnom sinovi Israilovi!"

106. "Ako si donio kakav dokaz", reče, "pokaži ga, ako si od onih koji istinu govore."

107. I on baci svoj štap – kad on zmijurina očita;

108. i izvadi ruku svoju – ona za prisutne postade bijela.

109. Glavešine naroda faraonova povikaše: "Ovaj je, doista, čarobnjak koji zna,

110. on hoće da vas izvede iz zemlje vaše, pa šta predlažete?"

111. "Zadrži njega i brata njegova", rekoše, "a pošalji u gradove sakupljače,

112. preda te će sve vješte čarobnjake dovesti."

113. I faraonu čarobnjaci dođoše. "Da li ćemo, doista, nagradu dobiti ako budemo pobjednici?", upitaše.

114. "Da", reče, "i bit ćete, zaista, među meni bliskima."

115. "O Musa", rekoše onda, "hoćeš li ti, ili ćemo mi baciti?"

116. "Bacite vi", reče on. I kad oni baciše, oči ljudima začaraše i jako ih prestrašiše, i vradžbinu veliku priredišе.

117. I Mi naredismo Musau: "Baci štap svoj!", i on odjednom proguta sve ono čime su oni obmanu bili izveli.

118. I tako istina na vidjelo izbi i pokaza se da je bilo lažno ono što su oni priredili,

119. i tu oni bijahu pobijeđeni i postadoše poniženi.

120. I čarobnjaci se licem na tlo baciše.

121. "Mi vjerujemo u Gospodara svjetova", povikaše,

122. "Gospodara Musaova i Harunova!"

123. "Zar da mu povjerujete prije nego što vam ja dozvolim!", viknu faraon. "Ovo je, uistinu, smicalica koju ste u gradu smislili da biste iz njega stanovnike njegove izveli. Znat ćete vi!"

124. "Izodsijecat ću vam, sigurno, ruke vaše i noge vaše unakrst, a onda ću vas sve zbilja razapeti!"

125. A oni rekoše: "Mi ćemo se, doista, Gospodaru našem vratiti!"

126. "Ti nam zamjeraš samo to što smo u dokaze Gospodara našeg povjerovali kad su nam došli. Gospodaru naš, obaspi nas strpljivošću i učini da kao predani vjernici umremo!"

127. A glavešine naroda faraonovog rekoše: "Zar ćeš ostaviti Musaa i narod njegov da nered po Zemlji prave i da tebe i božanstva tvoja napusti?" On reče: "Ubijat ćemo mušku djecu njihovu, a žensku ćemo im ostavljati u životu; mi, uistinu, vladamo nad njima."

128. Musa reče narodu svome: "Molite Allaha da vam pomogne i budite strpljivi, Zemlja je, doista, Allahova. On je daje u naslijeđe kome On hoće od robova Svojih; a lijep ishod pripada bogobojaznima."

129. "Zlostavljani smo", rekoše oni, "prije nego što si nam došao, a i nakon što si došao!" A Musa reče: "Možda će Gospodar vaš neprijatelja vašeg uništiti, a vas nasljednicima na Zemlji učiniti, da bi vidio kako ćete postupiti."

130. I Mi smo kaznili faraonov narod gladnim godinama i oskudicom u

plodovima, da bi se prisjetili i pouku uzeli.

131. I kad bi im bilo dobro, oni bi govorili: "Ovo smo zaslužili", a kad bi ih snašla kakva nevolja, zloslutnju su nalazili u Musau i onima koji su s njim vjerovali. Ali ne! Njihova je zloslutnja od Allaha bila, samo što većina njih nije znala!

132. I govorili su: "Kakav god da nam dokaz doneseš da nas njime opčaraš, mi ti nećemo vjerovati!"

133. Pa Mi na njih poslasmo i poplavu, i skakavce, i krpelje, i žabe, i krv – sve jasne znakove, ali su se oni oholili, a bijahu narod prestupnički.

134. I kad bi ih zadesila patnja, govorili bi: "O Musa, moli se za nas Gospodaru svome – onako kako ti je On naredio. Ako nas oslobodiš patnje, mi ćemo zaista vjerovati i s tobom ćemo sinove Israilove zbilja poslati."

135. I pošto bismo ih patnje oslobodili – do vremena do kog im je bilo određeno da je podnose – oni bi, odjednom, obećanje prekršili.

136. I onda ih Mi kaznismo i u moru ih potopismo, jer su znakove Naše poricali i prema njima ravnodušni bili,

137. a potlačenom narodu dodadosmo u naslijeđe istočne i zapadne krajeve zemlje koju smo blagoslovili, i lijepe riječi Gospodara tvoga sinovima Israilovim bile su ispunjene – zato što su trpjeli, a sa zemljom sravnismo ono što su faraon i narod njegov bili sagradili i ono što su uvis podizali.

138. I Mi sinove Israilove preko mora prevedosmo, pa oni naiđoše na narod koji je privržen obožavanju kumira svojih bio. "O Musa", rekoše, "napravi i ti nama boga kao što i oni imaju bogove!" "Vi ste, uistinu, narod koji ne zna!", reče on.

139. Zaista će biti poništeno ono u šta su ogrezli bili i beskorisno će im biti ono što su radili.

140. On reče: "Zar da vam, pored Allaha, tražim drugog boga, a On vas je nad svim drugim svjetovima odlikovao?!"

141. I pošto smo vas Mi izbavili od faraonovih ljudi, koji su vas najgorom mukom mučili: mušku su djecu vašu ubijali, a žensku vam u životu ostavljali – to je bilo teško iskušenje od Gospodara vašeg.

142. Mi odredismo da čas susreta s Musaom bude kad se napuni trideset noći, i dopunismo ih još sa deset, pa se vrijeme koje je odredio Gospodar njegov ispuni za četrdeset noći. A Musa je bio rekao bratu svome Harunu: "Zamijeni me u narodu mome, i red pravi i ne slijedi puteve smutljivaca!"

143. I kad Nam Musa dođe u određeno vrijeme, i kada mu Gospodar njegov progovori, on reče: "Gospodaru moj, ukaži mi se da Te vidim!" "Nećeš Me vidjeti", reče, "ali pogledaj u ono brdo, pa ako ono ostane na svome mjestu, vidjet ćeš Me!" I kad se Gospodar njegov onom brdu otkri, On ga sa zemljom sravni, a Musa izgubi svijest i strovali se. Čim se osvijesti, reče: "Uzvišen si Ti! Kajem Ti se, ja sam vjernik prvi!"

144. "O Musa", reče On, "Ja sam tebe, doista, nad drugima poslanicama Svojim i govorom Svojim odabranim učinio. Ono što ti dajem uzmi i zahvalan budi!"

145. I Mi mu na pločama napisasmo pouku za sve, i objašnjenje za svašta. Prihvati ih snažno, a narodu svom zapovjedi da se pridržava onoga što je u njima ljepše. A pokazat ću vam i stanište onih koji griješe.

146. Odvratit ću od znamenja Svojih one koji se, bez ikakva osnova, na Zemlji ohole. I kakav god dokaz oni vide, neće u njega vjerovati; ako vide Pravi put – neće ga kao put prihvatiti, a ako vide stranputicu – kao put će je prihvatiti. To je zato što znakove Naše poriču i što su prema njima ravnodušni.

147. Djela će biti poništena onima koji poriču znakove Naše i susret na onom svijetu. Zar će biti drukčije kažnjeni nego kako su radili?

148. I narod Musaov, poslije odlaska njegova, izradi od nakita svoga kip teleta koje je rikalo i koje za božanstvo prihvati. Zar nisu vidjeli da

im ono ne govori i da ih putem pravim ne vodi? Oni ga prihvatiše i nepravedni postaše.

149. Pošto se poslije gorko pokajaše i uvidješe da su zalutali, oni rekoše: "Ako nam se Gospodar naš ne smiluje i ako nam ne oprosti, sigurno ćemo među gubitnicima biti."

150. A kad se Musa, srdit i bijesan, narodu svome vrati, povika: "Kako ste tako ružno poslije odlaska moga postupili! Zar ste ubrzali naredbu Gospodara svoga?!", i ploče baci, i brata svoga za kosu dohvati i poče ga vući sebi. "O sine majke moje", reče Harun, "narod moj me je slabim smatrao i umalo me nije ubio; nemoj da mi se svete dušmani i ne ubrajaj mene u nepravedne."

151. "Gospodaru moj", zamoli Musa, "oprosti meni i bratu mome i učini da budemo pod okriljem Tvoje milosti, Ti si među milostivima najmilostiviji!"

152. One koji su tele prihvatili stići će, doista, srdžba Gospodara njihova i poniženje još na ovom svijetu. Tako Mi kažnjavamo one koji kuju laži.

153. A oni koji hrđava djela rade, pa se poslije pokaju i vjernici postanu – pa, Gospodar tvoj je, poslije toga, sigurno, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

154. I kada Musaova srdžba minu, on uze ploče na kojima je bila ispisana uputa i milost za one koji od Gospodara svoga strahuju.

155. I Musa odabra iz naroda svoga sedamdeset ljudi da u određeno vrijeme stanu pred Nas. A kad ih zadesi potres, on reče: "Gospodaru moj, da si htio, mogao si i njih i mene uništiti još prije. Zar da nas uništiš zbog onoga što su uradili bezumnici naši? To je samo iskušenje Tvoje kojim Ti, koga hoćeš, na stranputicu skrećeš, a koga hoćeš, na Pravi put upućuješ; Ti si Gospodar naš, pa nam oprosti i smiluj nam se! A Ti si Oprostitelj najbolji!"

156. "I dosudi nam dobro na ovome i na onome svijetu – mi se, uistinu, vraćamo Tebi!" "Kaznom Svojom Ja kažnjavam koga hoću", reče On, "a milost Moja obuhvata sve; dat ću je onima koji se budu zabranjenog čuvali i zekat davali, i onima koji u ajete i dokaze Naše budu vjerovali,

157. onima koji će slijediti Poslanika, Vjerovjesnika, koji neće znati ni čitati ni pisati, kojeg oni kod sebe, u Tevratu i Indžilu, zapisana nalaze, koji će od njih tražiti da čine dobra djela, a od odvratnih odvraćati, koji će im lijepa jela dozvoliti, a ružna zabraniti, koji će ih tereta i teškoća koje su oni imali osloboditi. A oni koji u njega budu vjerovali, koji ga budu podržavali i pomagali i svjetlo po njemu poslano slijedili – oni će baš uspjeti."

158. Reci: "O ljudi, ja sam, zaista, svima vama Allahov Poslanik, Njegova vlast je i na nebesima i na Zemlji; nema drugog boga osim Njega, On život i smrt daje, i zato vjerujte u Allaha i Poslanika Njegova, Vjerovjesnika, koji ne zna čitati i pisati, koji vjeruje u Allaha i riječi Njegove; njega slijedite – da biste bili upućeni!"

159. U narodu Musaovu ima zajednica ljudi koji se napućuju Istinom i koji prema njoj pravedno sude.

160. I Mi smo ih u dvanaest rodova podijelili, i Musau smo objavili, kad mu je narod njegov vode zatražio: "Udari štapom svojim po stijeni!", i iz nje je dvanaest vrela provrelo, svaki rod je znao vrelo iz kog će piti. I Mi smo im od oblaka hlad pravili i manu i prepelice im davali: "Jedite ono lijepo čime vas opskrbljujemo!" Oni nisu Nama, nego su sami sebi nepravdu učinili.

161. A kada im je bilo rečeno: "Nastanite se u ovom naselju i jedite odakle hoćete i recite: 'Oprosti!', a na kapiju uđite glava pognutih, oprostit ćemo vam grijehe vaše, a onima koji čine dobra djela dat ćemo i više."

162. Onda su oni među njima što nepravdu učiniše zamijenili drugom riječi riječ koja im je bila kazana i Mi smo na njih s neba kaznu spustili zato

što su nepravdu činili.

163. I upitaj ih o naselju koje se nalazilo pored mora kad su propise o suboti kršili: kada su im ribe, na oči njihove, dolazile dok su subotu svetkovali, a kad nisu svetkovali one im nisu dolazile. Eto, tako smo ih u iskušenje dovodili zato što su buntovni bili.

164. A kad neki od njih rekoše: "Zašto opominjete narod koji će Allah uništiti ili ga teškim mukama namučiti?", oni odgovoriše: "Da bismo se pred Gospodarom vašim opravdali i da bi se oni toga klonili."

165. I kada zaboraviše ono čime su bili upozoravani, Mi izbavismo one koji su od nevaljalih djela odvraćali, a nepravedne kaznismo teškom kaznom, zato što su stalno buntovni bili.

166. I pošto su oni bahato odbili da se okane onoga što im je zabranjivano, Mi smo im rekli: "Postanite majmuni prezreni!"

167. I Gospodar tvoj obznani da će prepuštati nad njima vlast do Kijametskog dana nekom ko će ih na najgori način tlačiti. Gospodar tvoj, uistinu, brzo kažnjava, a On je, doista, i Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

168. I Mi smo ih po Zemlji kao narode raspodijelili: bilo je među njima dobrih, a i onih koji to nisu; iskušavali smo ih i u dobru i u zlu, ne bi li se ispravnom putu vratili.

169. I poslije njih ostala su pokoljenja koja su Knjigu naslijedila i koja su uzimala prolazna dobra ovoga nižeg svijeta, i govorila: "Bit će nam oprošteno!" A ako bi im opet dopalo šaka tako nešto, opet bi to prihvatili. Zar od njih nije uzet zavjet u Knjizi da će o Allahu samo istinu govoriti – a oni čitaju ono što je u njoj. Onaj svijet je bolji za one koji se zabranjenog čuvaju; pa zar ne razumijete?!

170. A oni koji se čvrsto drže Knjige i koji obavljaju namaz – pa, Mi, doista, nećemo dopustiti da propadne nagrada onima koji čine dobra djela.

171. A kada smo iznad njih brdo podigli – činilo se kao oblak – oni su bili

uvjereni da će na njih pasti. Prihvatite snažno ono što smo vam dali i neka vam je na umu ono što je u njemu – da biste bogobojazni bili.

172. I kad je Gospodar tvoj od Ademovih sinova, iz njihovih kičmi, izveo potomstvo njihovo i zatražio od njih da posvjedoče protiv sebe: "Zar Ja nisam Gospodar vaš?", oni su odgovarali: "Jesi, mi svjedočimo ", i zato da na Kijametskom danu ne reknete: "Mi o ovome nismo ništa znali."

173. Ili da ne reknete: "Naši su preci prije nas druge Allahu ravnim smatrali, a mi smo pokoljenje poslije njih. Zar ćeš nas kazniti za ono što su lažljivci činili?"

174. I tako, eto, Mi opširno iznosimo dokaze, ne bi li se oni povratili.

175. I kaži im vijest o onome kome smo dokaze Naše dali, ali koji se od njih udaljio pa ga šejtan dostigao, i on je zalutao.

176. A da smo htjeli, mogli smo ga time uzvisiti, ali se on ovom svijetu priklonio i za svojom strašću krenuo. Njegov je slučaj kao slučaj psa: ako ga potjeraš, on isplažena jezika dahće, a ako ga se okaniš – on opet dahće. Takvi su ljudi koji Naše dokaze smatraju lažnim; zato, kazuj događaje da bi oni razmislili.

177. Loš su primjer ljudi koji su Naše dokaze smatrali lažnim; oni su nepravdu sami sebi činili.

178. Koga Allah uputi na Pravi put – bit će na Pravom putu, a koga na stranputicu skrene – pa takvi su pravi gubitnici.

179. Mi smo za Džehennem mnoge džine i ljude stvorili; oni srca imaju – a njima ne shvataju, oni oči imaju – a njima ne vide, oni uši imaju – a njima ne čuju; oni su kao stoka, čak i gori – oni su baš nemarni.

180. Allah ima najljepša imena i vi Ga zovite tim imenima, a klonite se onih koji iskreću Njegova imena; kako budu radili, onako će biti kažnjeni!

181. A među onima koje stvaramo ima ljudi koji druge upućuju istini i koji prema njoj pravedno sude.

182. A one koji Naše ajete i znakove poriču Mi ćemo malo-pomalo, a da oni

ni znati neće, u propast voditi.

183. I davat ću im vremena; zamka je Moja, doista čvrsta.

184. Pa zašto oni ne razmisle da Poslanik koji im je poslan nije lud; on je samo upozoritelj jasni.

185. I zašto oni ne promisle o carstvu nebesa i Zemlje i o svemu onome što je On stvorio, i da im se, možda, kraj primakao? Pa u koji će govor, ako ne u Kur'an, vjerovati?

186. Koga Allah na stranputicu skrene, niko ga ne može na Pravi put uputiti! On će ih ostaviti da u osionosti svojoj lutaju.

187. Pitaju te o Smaku svijeta, kada će se zbiti. Reci: "To zna jedino Gospodar moj, On će ga u određeno vrijeme otkriti, a težak će biti nebesima i Zemlji, sasvim neočekivano će vam doći." Pitaju te kao da ti o njemu nešto znaš. Reci: "To samo Allah zna, ali većina ljudi ne zna."

188. Reci: "Ja ne mogu ni samom sebi neku korist pribaviti, ni od sebe kakvu štetu otkloniti; biva onako kako Allah hoće. A da znadoh nedokučivo, stekao bih mnoga dobra, a zlo bi bilo daleko od mene; ja samo donosim opomene i radosne vijesti ljudima koji vjeruju."

189. On je Taj koji vas od jednoga čovjeka stvara – a od njega je drúgu njegovu stvorio da se uz nju smiri. I kada je on nju obljubio, ona je zanijela lahko breme i nosila ga; a kad joj je ono otežalo, njih dvoje su zamolili Allaha, Gospodara svoga: "Ako nam daruješ dobrog potomka, bit ćemo, zaista, zahvalni!"

190. I kad im je On darovao zdrava potomka, njih dvoje su izjednačili druge s Njim u onome što im On daje, a Allah je vrlo visoko iznad onih koje Njemu u obožavanju pridružuju!

191. Zar da Njemu ravnim smatraju one koji ne mogu ništa stvoriti, i sami su stvoreni,

192. i koji im ne mogu pomoći niti mogu sebi pomoći?

193. A ako ih zamolite da vas na Pravi put upute, neće vam se odazvati; isto vam je pozivali ih ili šutjeli.

194. Oni kojima se vi, pored Allaha, molite, zaista su robovi, kao i vi. Pa, vi ih molite, i neka vam se odazovu ako istinu govorite!

195. Imaju li oni noge da na njima hodaju, ili ruke da njima prihvataju, imaju li oči da njima gledaju, ili uši da njima čuju? Reci: "Zovite božanstva svoja, pa protiv mene kakvo hoćete lukavstvo smislite, i ne odugovlačite."

196. Moj je, zaista, zaštitnik Allah Koji Knjigu objavljuje i On se o dobrima brine.

197. A oni kojima se vi, pored Njega, molite, ne mogu ni vama, a ni sebi pomoći.

198. A kad ih zamolite da vas upute na pravi put, oni ne čuju; vidiš ih kao da te gledaju, ali oni ne vide.

199. Ti ono lijepo što čine prihvati, i traži da se čine dobra djela, a neznalica se kloni!

200. A ako te šejtan pokuša na zlo navesti, ti potraži utočište u Allaha, On je, uistinu, Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna.

201. Doista, oni koji se Allaha boje, čim ih dodirne sablazan šejtanska, sjete se, i postanu razboriti,

202. dok prijatelje šejtanove šejtani podržavaju u zabludi i nikako ne prestaju.

203. Kad im nikakav znak ne doneseš, oni govore: "Zašto ga sam ne izmisliš!" Reci: "Ja slijedim samo ono što mi Gospodar moj objavljuje." Ovo su jasni dokazi od Gospodara vašeg i uputa i milost za ljude koji vjeruju.

204. A kad se uči Kur'an, vi ga slušajte i šutite da bi vam milost ukazana bila.

205. I spominji Gospodara svoga u sebi, ponizno i sa strahopoštovanjem i ne podižući jako glas – ujutro i navečer, i ne budi među nemarnima.

206. Oni koji su kod Gospodara tvoga, doista ne zaziru da Mu ibadet čine; samo Njega hvale i samo Njemu na sedždu padaju.

Sura El-Enfal *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Pitaju te o ratnom plijenu. Reci: "Ratni plijen pripada Allahu i Poslaniku." Zato se bojte Allaha i izgladite međusobne razmirice, i pokoravajte se Allahu i Njegovu Poslaniku, ako ste pravi vjernici.

2. Pravi su vjernici samo oni čija se srca strahom ispune kad se Allah spomene, a kad im se ajeti Njegovi uče, vjerovanje im povećaju i samo se na Gospodara svoga oslanjaju,

3. oni koji namaz obavljaju i udjeljuju od onoga čime smo ih Mi opskrbili.

4. Oni su, zbilja, pravi vjernici – njih kod Gospodara njihova čekaju počasti, i oprost, i opskrba divna.

5. Tako je bilo i onda kada te je Gospodar tvoj s pravom iz doma tvoga izveo, a to jednoj grupi vjernika nije nikako po volji bilo.

6. Raspravljali su s tobom o borbi, nakon što je bilo očito da će pobijediti, kao da se naočigled svoj u smrt gone.

7. I kad vam je Allah obećao da će vaša biti jedna od dvije skupine – a vi ste više voljeli da vam padne šaka ona koja nije bila naoružana – Allah je htio riječima Svojim Istinu utvrditi i nevjernike u korijenu istrijebiti,

8. da Istinu utvrdi i neistinu uništi, makar to prestupnicima ne bilo po volji.

9. I kada ste od Gospodara svoga spas zatražili, On vam se odazvao: "Poslat ću vam u pomoć hiljadu meleka koji će jedni za drugima dolaziti."

10. Allah je to učinio da bi vas obradovao i da bi se time srca vaša umirila; a pobjeda je samo od Allaha – Allah je zaista silan i mudar.

11. Kad je On učinio da vas san, kao spokojstvo od Njega, obuzme i s neba vam vodu spustio da bi vas njome očistio, i da bi od vas šejtanovo

uznemiravanje odstranio, i da bi srca vaša jakim učinio i da bi njome stopala učvrstio.

12. Kad je Gospodar tvoj nadahnuo meleke: "Ja sam s vama, pa učvrstite one koji vjeruju! U srca nevjernika Ja ću strah uliti, pa ih vi po šijama udarite, i udarite ih po svim udovima."

13. To je zato što su se suprotstavljali Allahu i Poslaniku Njegovu; a onoga ko se suprotstavlja Allahu i Poslaniku Njegovu, Allah će, zaista, strašno kazniti.

14. Kazna vam je to, pa je iskusite, a nevjernike čeka patnja u Vatri.

15. O vi koji vjerujete, kada se s nevjernicima sukobite, a njih nastupa mnogo, leđa im ne okrećite;

16. onaj ko im tada leđa okrene – osim onog koji se povuče s namjerom da se ponovno bori ili drugoj četi pristupi – vratit će se natovaren Allahovom srdžbom; prebivalište njegovo bit će Džehennem, a užasno je to krajnje odredište.

17. Njih niste ubijali vi, nego Allah; i nisi ti bacio, kad si bacio, nego je Allah bacio, da bi vjernike lijepom kušnjom iskušao – Allah je, zaista, Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna.

18. Tako je to bilo, a doista je Allah Onaj Koji oslabljuje spletke nevjernika.

19. Ako ste se molili da pobijedite – pa došla vam je, eto, pobjeda! A da se okanite, bolje bi vam bilo! I ako se ponovo vratite, Mi ćemo se ponovo vratiti, i nimalo vam neće koristiti tabor vaš, ma koliko brojan bio, a Allah je, zaista, uz vjernike.

20. O vi koji vjerujete, pokoravajte se Allahu i Njegovom Poslaniku, i ne okrećite se od njega, a čujete ga,

21. i ne budite kao oni koji su rekli: "Čuli smo!" – a ne slušaju.

22. Doista, najgora su bića kod Allaha oni koji su gluhi i nijemi, koji ne razumiju.

23. Da Allah zna da od njih može biti ikakva dobra, učinio bi da čuju, a da je učinio i da čuju, oni bi se, opet, okrećući se od toga udaljili.

24. O vi koji vjerujete, odazovite se Allahu i Poslaniku kad od vas zatraži da činite ono što vas oživljava; i neka znate da se Allah upliće između čovjeka i srca njegova, i da ćete svi pred Njim biti sakupljeni.

25. I čuvajte se iskušenja koja neće pogoditi samo one među vama koji su nepravdu činili, i znajte da Allah strašno kažnjava.

26. I sjetite se kad vas je bilo malo, kad ste na zemlji bili potlačeni – bojali ste se da vas ljudi ne pohvataju, pa vam je On sklonište dao i Svojom pomoći vas ojačao i ljepotama vas opskrbio da biste bili zahvalni.

27. O vjernici, Allaha i Poslanika ne varajte i svjesno međusobno povjerenje ne poigravajte.

28. I neka znate da su imeci vaši i djeca vaša samo iskušenje, i da je samo u Allaha nagrada velika.

29. O vi koji vjerujete, ako se budete Allaha bojali, On će vam ono što istinu od neistine razdvaja dati i preko ružnih postupaka vaših će preći i oprostiti vam. A Allahova je dobrota neizmjerna.

30. I kad su ti nevjernici zamke pleli da bi te u tamnicu bacili ili da bi te ubili, ili da bi te prognali; oni su zamke pleli pa je i Allah njima zamke pleo, a Allah najbolje zamke plete.

31. Kada im se ajeti Naši uče, govore: "Već smo čuli! Da hoćemo, i mi bismo tako nešto rekli; to su samo izmišljotine naroda drevnih."

32. A kad su oni rekli: "Bože, ako je ovo zbilja istina Tvoja, Ti pusti na nas kamenje s neba kao kišu ili nam pošalji patnju bolnu!"

33. Allah ih i nije kaznio dok si ti među njima bio; i Allah ih neće kazniti sve dok oni za oprost mole.

34. A kako da ih Allah ne kazni kad brane drugima pristup Časnoj džamiji, a oni nisu njeni čuvari. Čuvari njeni treba da budu samo oni koji se

Allaha boje, ali većina njih ne zna.

35. Molitva njihova pored Kabe svodi se samo na zviždanje i pljeskanje rukama; zato patnju iskusite jer ne vjerujete.

36. Zaista oni koji ne vjeruju troše imovinu svoju da bi od Allahova puta odvraćali. Oni će je tako trošiti, zatim će zbog toga žaliti i na kraju će pobijeđeni biti. A oni koji ne budu vjerovali – u Džehennem će biti potjerani,

37. da bi Allah dobre od nevaljalih odvojio i da bi nevaljale jedne na druge naslagao, a onda ih sve u gomilu zbio i u Džehennem bacio. Oni su baš gubitnici.

38. Reci onima koji ne vjeruju: ako se okane, bit će im oprošteno ono što je prije bilo; a ako se ne okane – pa zna se šta je s drevnim narodima bilo.

39. I borite se protiv njih dok smutnja ne iščezne i dok samo Allahova vjera ne ostane. Ako se oni okane – pa zaista Allah dobro vidi šta oni rade.

40. A ako se okrenu, znajte da je Allah vaš zaštitnik, a divan je On Zaštitnik i divan Pomagač!

41. I znajte da od svega što u borbi zaplijenite jedna petina pripada Allahu i Poslaniku, i rodbini njegovoj, i siročadi, i siromasima, i putnicima – ako vjerujete u Allaha i u ono što smo objavili robu Našem na Dan pobjede, na dan kada su se sukobile dvije vojske, a Allah sve može,

42. kada ste vi bili u bližoj strani doline, oni u daljoj strani doline, a karavana niže vas. I da ste se dogovarali o vremenu borbe, ne biste se dogovorili, ali se ona dogodila da bi Allah dao da se ispuni ono što se moralo dogoditi, da nevjernik ostane nevjernik poslije očigledna dokaza, i da vjernik ostane vjernik poslije očigledna dokaza – a Allah je, doista, Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna.

43. Kad ti je Allah u snu pokazao da je njih malo; a da ti je pokazao da ih je mnogo, vi biste duhom klonuli i o boju se raspravljali, ali je Allah spas

ukazao. On, zaista, dobro zna šta svačije grudi kriju.

44. A kad ste se sukobili, u očima vašim On ih je prikazao u malom broju, a vas u očima njihovim, također, u malom broju, da bi Allah dao da se ispuni ono što se moralo dogoditi – a Allahu se sve vraća.

45. O vjernici, kada se s kakvom četom sukobite, smjeli budite i neprestano Allaha spominjite da biste postigli što želite,

46. i pokoravajte se Allahu i Poslaniku Njegovu, i ne prepirite se da ne biste klonuli i bez borbenog duha ostali; i budite strpljivi, a Allah je, zaista, sa strpljivima.

47. I ne budite kao oni koji su, da se pokažu svijetu, nadmeno iz grada svog izišli da bi od Allahova puta odvraćali – a Allah dobro zna ono što oni rade.

48. I kada im je šejtan kao lijepe njihove postupke predstavio i rekao: "Niko vas danas ne može pobijediti, i ja sam vaš zaštitnik!" – onda je on, kada su se dva protivnička tabora sukobila, natrag uzmaknuo, i rekao: "Ja nemam ništa s vama, ja vidim ono što vi ne vidite, i ja se bojim Allaha, jer Allah strašno kažnjava!"

49. Kad su dvoličnjaci i oni čija su srca bolesna govorili: "Ove je obmanula vjera njihova!" A onaj ko se u Allaha pouzda – pa Allah je, zaista, silan i mudar.

50. A da si samo vidio kad su meleki nevjernicima duše uzimali i po licima ih njihovim i straga udarali: "Iskusite patnju u ognju!

51. To je za ono što ste rukama svojim pripremili, jer Allah nije nepravedan robovima Svojim!"

52. Tako je bilo i s faraonovim ljudima i onima prije njih: u Allahove dokaze nisu vjerovali, pa ih je Allah zbog grijeha njihovih kaznio. – Allah je, uistinu, moćan i strašno kažnjava!

53. To je zato što Allah neće lišiti blagostanja narod kome ga je podario, sve

dok se on sam ne promijeni. – A Allah sve čuje i sve zna.

54. Tako je bilo i s faraonovim ljudima i onima prije njih: dokaze Gospodara svog nisu priznavali, pa smo ih Mi, zbog grijeha njihovih, uništili, a faraonove smo ljude potopili – svi su oni nepravedni bili.

55. Najgora su bića kod Allaha oni koji poriču, oni koji neće da vjeruju,

56. oni s kojima ti ugovore sklapaš, pa oni svaki put, ne bojeći se Allaha, krše ugovor svoj.

57. Ako se u borbi s njima sukobiš, tako ih kazni da se zbog njih razbježe oni koji su iza njih, ne bi li se prisjetili i pouku uzeli.

58. Čim primijetiš vjerolomstvo nekog plemena, i ti njemu isto tako otkaži ugovor. – Allah, uistinu, ne voli vjerolomnike.

59. I neka nikako ne misle oni koji ne vjeruju da će se spasiti, oni, doista, neće moći umaći.

60. I protiv njih pripremite koliko god možete snage i konja za boj, da biste time zaplašili Allahove i vaše neprijatelje, i druge osim njih – vi ih ne poznajete, Allah ih zna. Sve što na Allahovu putu potrošite nadoknađeno će vam biti, neće vam se nepravda učiniti.

61. Ako oni budu skloni miru, budi i ti sklon i pouzdaj se u Allaha – jer On, uistinu, sve čuje i sve zna.

62. A ako te htjednu prevariti – pa tebi je, doista, dovoljan Allah, On te podržava Svojom pomoći i vjernicima,

63. i On je sjedinio srca njihova. Da si ti potrošio sve ono što na Zemlji postoji, ti ne bi sjedinio srca njihova, ali ih je Allah sjedinio. On je, zaista, silan i mudar.

64. O Vjerovjesniče, Allah je dovoljan tebi i vjernicima koji te slijede.

65. O Vjerovjesniče, bodri vjernike na borbu! Ako vas bude dvadeset izdržljivih – pobijedit ćete dvije stotine; a ako vas bude stotina – pobijedit ćete hiljadu onih koji ne vjeruju, zato što su oni ljudi koji ne shvataju.

66. Sad vam Allah daje olakšicu, On zna da ste izmoreni: ako vas bude stotina izdržljivih, pobijedit će dvije stotine; ako vas bude hiljada, pobijedit će, Allahovom voljom, dvije hiljade. A Allah je uz one koji su izdržljivi.

67. Nijednom vjerovjesniku nije dopušteno držati zarobljenike dok ne izvojuje pobjedu na zemlji; vi želite prolazna dobra ovoga svijeta, a Allah želi onaj svijet. – Allah je silan i mudar.

68. Da nije ranije Allahove odredbe, snašla bi vas patnja velika zbog onoga što ste uzeli.

69. Sad jedite ono što ste zaplijenili, kao dopušteno i lijepo, i bojte se Allaha. Allah, zaista, prašta i milostiv je.

70. O Vjerovjesniče, reci zarobljenicima koji se nalaze u rukama vašim: "Ako Allah zna da u srcima vašim ima bilo šta dobro [1], dat će vam bolje od onoga što vam je uzeto i oprostit će vam." – A Allah prašta i milostiv je.

71. A ako htjednu da te prevare, pa - oni su i prije Allaha nastojali varati i zato ti je On omogućio da ih pobijediš; a Allah je Onaj Koji sve zna i mudar je.

72. Zaista oni koji vjeruju i iseljavaju se, i u borbi na Allahovu putu zalažu imetke svoje i živote svoje, i oni koji daju utočište i pomažu, oni su jedni drugima zaštitnici. A onima koji vjeruju, a koji se nisu iselili, vi ne možete, sve dok se ne isele, zaštitnici biti. A ako vas zamole da im u vjeri pomognete, dužni ste im u pomoć priteći, osim protiv naroda s kojim o nenapadanju zaključen ugovor imate. A Allah dobro vidi ono što radite.

73. Nevjernici su jedni drugima zaštitnici. Ne postupite li tako, nastat će smutnja na Zemlji i nered veliki.

74. Oni koji vjeruju i isele se, i bore se na Allahovu putu, i oni koji daju

[1] Tj. ako Allah vidi da u srcima ima neko dobro.

sklonište i pomažu – oni su, zbilja, pravi vjernici, njih čeka oprost i obilje plemenito.

75. A oni koji kasnije vjernici postanu pa se isele i u borbi zajedno s vama sudjeluju – i oni su vaši. A rođaci su, prema Allahovoj Knjizi, jedni drugima preči. Allah, zaista, sve zna.

Sura Et-Tevba *

1. Obznana od Allaha i Njegova Poslanika onim višebošcima s kojima ste zaključiliugovore.

2. Putujte po svijetu još četiri mjeseca, ali znajte da Allahu nećete umaći i da će Allah nevjernike osramotiti.

3. Ovo je i proglas od Allaha i Njegova Poslanika ljudima na najveći dan hadža, da Allah i Njegov Poslanik nemaju ništa s višebošcima, pa ako se pokajete – to je za vas bolje a ako se okrenete, znajte da Allahu nećete umaći. A nevjernicima navijesti patnju bolnu.

4. Izuzetak su višebošci s kojima imate zaključene ugovore koje oni nisu ni u čemu povrijedili, niti su ikoga protiv vas pomagali, ispoštujte ugovore s njima do dogovorenog roka; Allah, zaista, voli bogobojazne.

5. Kada prođu sveti mjeseci, onda ubijajte višebošce gdje god ih nađete, zarobljavajte ih, opsjedajte i na svakom prolazu dočekujte. Pa ako se pokaju i budu namaz obavljali i zekat davali, ostavite ih na miru, a Allah je, zaista, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

6. Ako te neki od višebožaca zamoli za zaštitu, ti ga zaštiti da bi saslušao Allahove riječi, a potom ga otpremi na mjesto pouzdano za njega. To je zato što oni pripadaju narodu koji ne zna.

7. Kako će višebošci imati ugovor s Allahom i Poslanikom Njegovim!? – Ali, s onima s kojima ste ugovor kod Časnog hrama zaključili, sve dok se oni ugovora budu pridržavali, pridržavajte se i vi, jer Allah, zaista, voli pobožne.

8. Kako, kad oni, ako bi vas pobijedili, ne bi, kad se o vama radi, ni srodstvo ni sporazum poštivali!? Oni vam se ustima svojim umiljavaju, ali im se srca protive, većina njih su buntovnici.

* Pokajanje

9. Oni Allahove ajete za ono što malo vrijedi zamjenjuju, pa od puta Njegova odvraćaju – zaista je ružno kako postupaju.

10. Ni rodbinstvo ni sporazum, kad se radi o vjerniku, ne poštuju, i sve granice zla prekoračuju.

11. Ali ako se oni budu pokajali i namaz obavljali i zekat davali, braća su vam po vjeri. A Mi dokaze objašnjavamo ljudima koji razumiju.

12. A ako prekrše zakletve svoje, poslije zaključenja ugovora s njima, i ako vjeru vašu budu vrijeđali, onda se borite protiv kolovođā bezvjerstva – za njih, doista, ne postoje zakletve – da bi se okanili.

13. Zar se nećete boriti protiv ljudi koji su zakletve svoje prekršili i nastojali protjerati Poslanika, i prvi vas napali? Zar ih se bojite? Preče je da se Allaha bojite, ako ste vjernici.

14. Borite se protiv njih! Allah će ih rukama vašim kazniti i poniziti, a vas će protiv njih pomoći, i grudi vjernika zaliječiti,

15. i iz srca njihovih srdžbu odstraniti. A Allah će onome kome On hoće pokajanje primiti; Allah je Onaj Koji sve čuje i mudar je.

16. Zar mislite da ćete biti ostavljeni, a da Allah ne ukaže na one među vama koji se bore i koji, umjesto Allaha i Poslanika Njegova i vjernikā, nisu uzeli nikoga za prisna prijatelja? – A Allah dobro zna za ono što radite.

17. Višebošci nisu dostojni da Allahove džamije održavaju kad sami priznaju da su nevjernici. Djela će se njihova poništiti i u Vatri će vječno ostati.

18. Allahove džamije održavaju oni koji u Allaha i u onaj svijet vjeruju i koji namaz obavljaju i zekat daju i koji se nikoga osim Allaha ne boje, oni su na Pravom putu.

19. Zar smatrate da je onaj koji hodočasnike vodom napaja i koji vodi brigu o Časnom hramu ravan onom koji u Allaha i u onaj svijet vjeruje i koji se na Allahovu putu bori? Nisu oni jednaki pred Allahom. A Allah neće ukazati na Pravi put onima koji sami sebi nepravdu čine.

20. Oni koji vjeruju, i koji se iseljavaju, i koji se na Allahovu putu bore, zalažući imetke svoje i živote svoje na većem su stepenu u Allaha; oni su baš uspjeli.

21. Gospodar im njihov šalje radosne vijesti da će im milostiv i blagonaklon biti i da će ih u džennetske bašče uvesti, u kojima će neprekidno uživati.

22. Vječno će i zauvijek u njima boraviti. Uistinu, u Allaha je nagrada velika.

23. O vi koji vjerujete, ne uzimajte za prisne prijatelje ni očeve svoje ni braću svoju, ako više vole nevjerovanje od vjerovanja. A ko god od vas bude s njima prisno prijateljevao, pa takvi su, uistinu, nepravedni.

24. Reci: "Ako su vam očevi vaši, i sinovi vaši, i braća vaša, i žene vaše, i rod vaš, i imanja vaša koja ste stekli, i trgovačka roba za koju strahujete da neće proći imati, i kuće vaše u kojima se prijatno osjećate – miliji od Allaha i Poslanika, i od borbe na Njegovom putu, onda pričekajte dok Allah Svoju odluku ne donese. A Allah neće uputiti ljude buntovnike."

25. Allah vas je na mnogim bojištima pomogao, a i onoga dana na Hunejnu kad vas je mnoštvo vaše zanijelo, ali vam ono nije ni od kakve koristi bilo, nego vam je zemlja, koliko god da je bila prostrana, tijesna postala, pa ste se u bijeg dali.

26. Zatim je Allah na Poslanika Svoga i na vjernike smiraj Svoj spustio, i vojske koje vi niste vidjeli poslao, i one koji nisu vjerovali na muke stavio; to je bila kazna za nevjernike.

27. Allah je poslije toga onom kome je htio oprostio, a Allah prašta i samilostan je.

28. O vjernici, višebošci su sama pogan, i neka se, nakon ove godine, više ne približuju Časnoj džamiji. A ako se bojite oskudice, pa Allah će vas, ako hoće, iz obilja Svoga imućnim učiniti. Allah je, zaista, Onaj Koji sve zna i mudar je.

29. Borite se protiv onih kojima je data Knjiga, a koji ne vjeruju ni u Allaha ni u onaj svijet, ne smatraju zabranjenim ono što Allah i Njegov Poslanik zabranjuju i ne ispovijedaju istinsku vjeru – sve dok ne daju glavarinu poslušno i pri tom budu ponizni.

30. Jevreji govore: "Uzejr je Allahov sin", kršćani kažu: "Mesih je Allahov sin." To su riječi njihove, iz usta njihovih, oponašaju riječi nevjernika prijašnjih – ubio ih Allah! Kuda se odmeću?

31. Oni, pored Allaha, bogovima smatraju svećenike svoje, i monahe svoje i Mesiha, sina Merjemina. A naređeno im je da samo jednom Bogu ibadet čine – nema boga osim Njega. Uzvišen je On naspram onih koje Njemu u obožavanju pridružuju.

32. Oni žele ustima svojim utrnuti Allahovo svjetlo, a Allah želi vidljivim učiniti svjetlo Svoje, makar ne bilo po volji nevjernicima.

33. On je poslao Poslanika Svog s uputstvom i pravom vjerom da bi je uzdigao iznad ostalih vjera, makar ne bilo po volji višebošcima.

34. O vi koji vjerujete, mnogi svećenici i monasi, doista, na nedozvoljen način tuđu imovinu jedu i od Allahova puta odvraćaju. Onima koji zlato i srebro gomilaju i ne troše ga na Allahovu putu – navijesti bolnu patnju.

35. Na Dan kad se ono u vatri džehennemskoj bude usijalo, pa se njime čela njihova i slabine njihove i leđa njihova budu žigosala. "Ovo je ono što ste za sebe zgrtali, iskusite zato kaznu za ono što ste gomilali!"

36. Broj mjeseci u Allaha je dvanaest, prema Allahovoj Knjizi, od dana kad je nebesa i Zemlju stvorio, a četiri su sveta – to je prava vjera. U njima nepravdu sebi ne činite! A borite se protiv svih višebožaca, kao što se oni svi bore protiv vas, i znajte da je Allah s bogobojaznima.

37. Premještanjem svetih mjeseci samo se povećava nevjerovanje, čime se nevjernici dovode u zabludu. Jedne ga godine proglašavaju običnim, a druge godine proglašavaju ga svetim – da bi ispunili broj onih mjeseci

koje je Allah učinio svetim. Ružni postupci njihovi predstavljeni su im kao lijepi. A Allah neće ukazati na Pravi put onima koji neće da vjeruju.

38. O vi koji vjerujete, zašto su neki od vas oklijevali kad vam je bilo rečeno: "Krenite u borbu na Allahovu putu!", kao da ste za zemlju prikovani? Zar vam je draži život na ovome svijetu od onoga svijeta? A uživanje na ovome svijetu prema onome neznatno je.

39. Ako ne budete u boj išli, On će vas na nesnosne muke staviti i drugim će vas narodom zamijeniti, a vi Mu nećete nimalo nauditi. A Allah sve može.

40. Ako ga vi ne pomognete, pa pomogao ga je Allah onda kad su ga oni koji ne vjeruju prisilili da ode, kad je s njim bio samo drug njegov, kad su njih dvojica bili u pećini, i kad je on rekao drugu svome: "Ne brini, Allah je s nama!" Pa je Allah spustio smiraj Svoj na njega i pomagao ga vojskom koju vi niste vidjeli i učinio da riječ nevjernika bude donja, a Allahova riječ – ona je gornja. Allah je silan i mudar.

41. Krećite u boj, bili slabi ili snažni, i borite se na Allahovu putu ulažući imetke svoje i živote svoje! To vam je, da znate, bolje!

42. Da se radilo o plijenu nadohvat ruke i ne toliko dalekom pohodu, dvoličnjaci bi te slijedili, ali im je put izgledao dalek. I oni će se zaklinjati Allahom: "Da smo mogli, doista bismo s vama pošli" – i tako upropastiti sami sebe, a Allah zna da su oni lažljivci.

43. Neka ti Allah oprosti što si dozvolio da izostanu! Inače bi ti se obznanili oni koji govore istinu, a znao bi i one koji lažu.

44. Oni koji vjeruju u Allaha i u onaj svijet neće od tebe tražiti dozvolu da se ne bore zalažući imetke svoje i živote svoje. A Allah dobro zna one koji su bogobojazni.

45. Od tebe će tražiti dozvolu samo oni koji ne vjeruju u Allaha i u onaj svijet i čija se srca kolebaju, pa sumnjaju i neodlučni su.

46. Da su imali namjeru poći, sigurno bi za to pripremili ono što je potrebno, ali Allah nije volio da idu, pa ih je zadržao. I bi im rečeno: "Sjedite s onima koji sjede!"

47. Da su pošli s vama, bili bi vam samo na smetnji i brzo bi među vas smutnju ubacili, a među vama ima i onih koji ih rado slušaju. A Allah zna nasilnike.

48. Oni su i prije smutnju priželjkivali i smicalice ti smišljali sve dok nije, uprkos njima, istina pobijedila i Allahova vjera zavladala.

49. Ima ih koji govore: "Oslobodi me i ne dovedi me u iskušenje!" Eto, baš u iskušenje su pali! – A nevjernici sigurno neće umaći Džehennemu.

50. Ako postigneš uspjeh, to ih ogorči; a kad te pogodi nesreća, oni govore: "Mi smo i ranije bili oprezni" – i odlaze veseli.

51. Reci: "Dogodit će nam se samo ono što nam Allah odredi, On je Gospodar naš." I neka se vjernici samo u Allaha pouzdaju!

52. Reci: "Očekujete li za nas šta drugo već jedno od dva dobra?" A mi očekujemo da vas Allah kaznom od Sebe pogodi ili da vas rukama našim kazni. Pa iščekujte! Mi ćemo, zaista, s vama čekati.

53. Reci: "Trošili milom ili silom, od vas se neće primiti, jer vi ste narod grešnički."

54. A prilozi njihovi neće biti primljeni zato što u Allaha i u Njegova Poslanika ne vjeruju, što s predanošću namaze ne obavljaju i što samo preko volje udjeljuju.

55. Neka te ne oduševljavaju bogatstva njihova, a ni djeca njihova! Allah hoće da ih njima kazni na ovom svijetu i da skončaju kao nevjernici.

56. Oni se zaklinju Allahom da su doista vaši, a oni nisu vaši, nego su narod kukavički.

57. Kad bi našli kakvo skrovište ili kakve pećine ili kakvu jamu, oni bi tamo trkom pohrlili.

58. Ima ih koji ti prigovaraju zbog raspodjele zekata. Ako im se iz njega da, zadovolje se; a ako im se ne da, odjednom se razljute.

59. A trebali bi se zadovoljiti onim što im daju Allah i Poslanik Njegov i kazati: "Dovoljan nam je Allah, Allah će nam dati iz obilja Svog, a i Poslanik Njegov, mi samo za Allahom žudimo."

60. Zekat pripada samo siromasima i nevoljnicima, i onima koji ga skupljaju, i onima čija srca treba pridobiti, i za otkup iz ropstva, i prezaduženima, i u svrhe na Allahovu putu, i putniku. Allah je odredio tako! – A Allah sve zna i mudar je.

61. Ima ih koji vrijeđaju Vjerovjesnika govoreći: "On vjeruje što god čuje!" Reci: "On je kao uho koje čuje ono što je dobro po vas, vjeruje u Allaha i vjeruje vjernicima, i milost je onima između vas koji vjeruju." A one koji Allahova Poslanika uznemiravaju čeka patnja bolna.

62. Zaklinju vam se Allahom da biste bili zadovoljni, a preče bi im bilo da Allah i Njegov Poslanik budu zadovoljni, ako su vjernici.

63. Zar oni ne znaju da onoga koji se suprotstavlja Allahu i Poslaniku Njegovu čeka vatra džehennemska, u kojoj će vječno ostati? To je poniženje veliko!

64. Dvoličnjaci se plaše da se vjernicima ne objavi sura koja bi im otkrila ono što je u njihovim srcima. Reci: "Samo se vi rugajte, Allah će doista na vidjelo iznijeti ono čega se vi plašite."

65. A ako ih zapitaš, oni će sigurno reći: "Mi smo samo razgovarali i zabavljali se." Reci: "Zar se niste Allahu i riječima Njegovim i Poslaniku Njegovom rugali?

66. Ne ispričavajte se! Postali ste nevjernici, nakon što ste vjernici bili." Ako nekima od vas i oprostimo, druge ćemo kazniti zato što su prestupnici.

67. Licemjeri i licemjerke slični su jedni drugima: traže da se čine nevaljala djela, a odvraćaju od dobrih, i ruke su im stisnute; zaboravljaju Allaha,

pa je i On njih zaboravio. Licemjeri su, zaista, ljudi koji griješe.

68. Licemjerima i licemjerkama i nevjernicima Allah je obećao džehennemsku vatru, vječno će u njoj boraviti, dosta će im ona biti! Allah ih je prokleo i njih čeka patnja stalna.

69. Vi ste kao i oni prije vas! Oni su jači od vas bili i više su blaga i djece imali i slatkim su životom živjeli, a i vi slatkim životom živite isto onako kao što su oni prije vas živjeli; i vi se upuštate u nevaljalštine, kao što su se i oni upuštali. To su oni čija će djela biti poništena i na ovom i na onom svijetu – njima propast predstoji.

70. Zar do njih nije doprla vijest o onima prije njih: o narodu Nuhovu, i o Adu, i o Semudu, i o narodu Ibrahimovu, i o stanovnicima Medjena, i o onima čija su naselja izvrnuta? Poslanici su im njihovi jasne dokaze donosili i Allah im nije učinio nikakvu nepravdu, nego su je oni sami sebi nanijeli.

71. A vjernici i vjernice prijatelji su jedni drugima: traže da se čine dobra djela, a od nevaljalih odvraćaju, i namaz obavljaju i zekat daju, i Allahu i Poslaniku Njegovu se pokoravaju. To su oni kojima će se Allah, sigurno, smilovati. – Allah je, doista, silan i mudar.

72. Allah obećava vjernicima i vjernicama džennetske bašče, kroz rijeke teku, u kojima će vječno boraviti, i divne dvorove u vrtovima edenskim. A zadovoljstvo Allahovo veće je od svega toga: to će, doista, uspjeh veliki biti!

73. O Vjerovjesniče, bori se protiv nevjernikā i dvoličnjakā i budi prema njima strog! Prebivalište njihovo bit će Džehennem, a grozno je on boravište.

74. Licemjeri se zaklinju Allahom da nisu govorili, a sigurno su govorili nevjerničke riječi i pokazivali da su nevjernici, nakon što su javno islam bili primili, i htjeli su učiniti ono što nisu uspjeli. A prigovaraju samo zato što su ih Allah, iz obilja Svoga, i Poslanik Njegov, imućnim učinili.

Pa ako se pokaju, bit će im dobro, a ako se okrenu, Allah će ih na ovom i na drugom svijetu na bolne muke staviti, a na Zemlji ni zaštitnika ni pomagača neće imati.

75. Ima ih koji su se obavezali Allahu: "Ako nam iz obilja Svog dadne, udjeljivat ćemo, zaista, milostinju i bit ćemo, doista, dobri!"

76. A kad im je On dao iz obilja Svog, oni su u tome postali škrti i okrenuli se – a oni ionako glave okreću.

77. I nadovezao im je On na to i licemjerstvo u srcima sve do dana kada će pred Njega stati, a to stoga što su iznevjerili ono što su Allahu obećali i zato što su stalno lagali.

78. Zar oni ne znaju da Allah zna ono što oni u sebi kriju i ono o čemu se sašaptavaju i da je Allah Znalac svega skrivenog?

79. One koji ogovaraju vjernike koji dobrovoljno zekat i sadaku daju, a rugaju se i onima koji ga s mukom daju – Allah će poruzi izvrgnuti, i njih čeka patnja bolna.

80. Molio ti oprosta za njih ili ne molio, molio čak i sedamdeset puta, Allah im neće oprostiti – zato što u Allaha i Njegova Poslanika ne vjeruju. – A Allah neće uputiti narod grešnički.

81. Oni koji su izostali iza Allahova Poslanika veselili su se kod kuća svojih – mrsko im je bilo da se bore na Allahovu putu zalažući imetke svoje i živote svoje, i jedni drugima su govorili: "Ne krećite u boj po vrućini", reci: "Džehennemska vatra još je vrelija!" Samo da su oni shvatali!?

82. Malo će se oni smijati, a dugo će plakati – bit će to kazna za ono što su radili.

83. I ako te Allah ponovo vrati nekima od njih, pa te zamole da im dopustiš da pođu s tobom u boj, ti im reci: "Nikad sa mnom u boj nećete ići i nikada se sa mnom protiv neprijatelja nećete boriti! Bili ste zadovoljni što ste prvi put izostali, zato ostanite s onima koji ionako ne idu u boj."

84. I nijednom od njih, kad umre, nemoj dženazu obaviti, i nemoj nad kaburom njegovim stajati. Oni u Allaha i Njegova Poslanika, zaista, nisu vjerovali i kao buntovnici oni umiru.

85. Neka te ne ushićuju imeci njihovi i djeca njihova! Allah želi da ih njima na ovome svijetu namuči i da im duše – dok su nevjernici – iziđu.

86. A kad je objavljena sura da u Allaha vjerujete i da se zajedno s Poslanikom Njegovim borite, najimućniji od njih zatražili su odobrenje od tebe i rekli: "Ostavi nas da budemo s onima koji ne idu u boj!"

87. Zadovoljavaju se da budu s onima koji ne idu u boj, srca njihova su zapečaćena, pa oni ne shvaćaju!

88. Ali, Poslanik i oni koji s njime vjeruju bore se zalažući imetke svoje i živote svoje. Njima će svako dobro pripasti i oni će ono što žele ostvariti.

89. Allah im je pripremio džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, u kojima će vječno boraviti. To je veliki uspjeh!

90. Dolazili su i neki beduini koji su se izvinjavali i tražili dopuštenje da ne idu, i tako su izostali oni koji su Allahu i Njegovu Poslaniku lagali; a teška patnja pogodit će one među njima koji nisu vjerovali.

91. Neće se ogriješiti nemoćni i bolesni, i oni koji ne mogu naći sredstva za borbu, samo ako su prema Allahu i Njegovu Poslaniku iskreni. Nema razloga da se išta prigovara onima koji čine dobra djela – a Allah prašta i samilostan je.

92. Ni onima kojima si rekao, kad su ti došli da im daš životinje za jahanje: "Ne mogu naći za vas životinje za jahanje" – pa su se vratili suznih očiju, tužni što ne nalaze ništa što bi za borbu utrošili.

93. A ima razloga da se prigovara onima koji od tebe traže dozvolu da izostanu, a imućni su. Zadovoljavaju se da ostanu sa onima koji ne idu u boj, Allah je njihova srca zapečatio, pa oni ne znaju.

94. Oni će vam se pravdati kada se među njih vratite. Reci: "Nemojte se

pravdati, mi vam nećemo vjerovati, jer nas je Allah o vama obavijestio. Allah i Njegov Poslanik vidjeće vaša djela, a zatim ćete vraćeni biti Onome koji nevidljivi i vidljivi svijet zna, pa će vas On obavijestiti o onome što ste radili."

95. Zaklinjat će vam se Allahom, kada se njima vratite, samo da ih se okanite, pa ih se okanite. Oni su nečist i njihovo prebivalište bit će Džehennem, kao kazna za ono što su radili.

96. Oni vam se zaklinju zato da biste bili zadovoljni njima. Ako vi budete zadovoljni njima, Allah sigurno nije zadovoljan ljudima buntovnicima.

97. Beduini su u nevjerovanju i licemjerju žešći, i najpriličnije je da ne poznaju propise koje Allah Svome Poslaniku objavljuje. A Allah je Onaj Koji sve zna i mudar je.

98. Ima beduina koji ono što daju smatraju nametom i jedva čekaju da vas nesreće stignu – neka njih pogodi nesreća, a Allah je Onaj Koji sve zna i mudar je.

99. A ima beduina koji vjeruju u Allaha i u onaj svijet i koji smatraju da je ono što daju put da se Allahu približe i da Poslanikove dove zasluže. To im je, zaista, dobro djelo. Allah će ih milošću Svojom obasuti, Allah je, zaista, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

100. Allah je zadovoljan prvim muslimanima, muhadžirima i ensarijama, i svima onima koji ih slijede dobra djela čineći. A i oni su zadovoljni Njime. Za njih je On pripremio džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, i oni će vječno u njima boraviti. To je veliki uspjeh.

101. Među beduinima oko vas ima licemjera, a ima ih i među stanovnicima Medine, koji su u licermjerstvu uporni – ti ih ne poznaješ, ali ih Mi poznajemo. Njih ćemo na dvostruke muke staviti, a zatim će biti u veliku patnju vraćeni.

102. A ima i drugih koji su grijehe svoje priznali, i koji su djela dobra s drugim koja su loša izmiješali; njima će Allah oprostiti – Allah je, zaista, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

103. Uzmi od dobara njihovih zekat, da ih njime očistiš i blagoslovljenim ih učiniš, i pomoli se za njih, molitva tvoja će ih, zaista, smiriti – a Allah je Onaj Koji sve čuje i sve zna.

104. Zar ne znaju oni da jedino Allah prima pokajanje od robova Svojih i da samo On prihvata zekat i sadaku, i da je samo Allah stalni Primatelj pokajanja, Milostivi?

105. I reci: "Trudite se! Allah će trud vaš vidjeti, a i Poslanik Njegov i vjernici, i vi ćete biti vraćeni Onome Koji zna ono što je čulima nedokučivo i ono što je pojavno, pa će vas o onome što ste radili obavijestiti."

106. Ima i drugih koji su u neizvjesnosti da li će ih Allah kazniti ili će im oprostiti. A Allah je Onaj Koji sve zna i mudar je.

107. A oni koji su džamiju sagradili da bi štetu nanijeli, i nevjerovanje osnažili, i razdor među vjernike unijeli, pripremajući je za onoga koji se protiv Allaha i Njegova Poslanika još prije borio, sigurno će se zaklinjati: "Mi smo samo najbolje željeli, a Allah je svjedok da su oni sigurno lažljivci."

108. Ti u njoj nemoj nikada na namaz stati! Džamija čiji su temelji, već od prvog dana, postavljeni u strahu od Allaha, zaista više zaslužuje da u njoj na namaz staješ. U njoj su ljudi koji se vole često prati, a Allah voli one koji se mnogo čiste.

109. Da li je bolji onaj koji je temelj zgrade svoje postavio u strahu od Allaha i u Njegovom zadovoljstvu, ili onaj koji je temelj zgrade svoje postavio na rub podlokane obale koja se nagnula, da se zajedno s njim u vatru džehennemsku sruši? A Allah neće uputiti na Pravi put ljude nepravedne.

110. Zgrada koju su oni sagradili stalno će unositi nemir u srca njihova, sve dok im srca ne popucaju – a Allah je Onaj Koji sve zna i mudar je.

111. Allah je od vjernika kupio živote njihove i imetke njihove u zamjenu za Džennet koji će im dati. Oni će se na Allahovu putu boriti, pa ubijati i ginuti. On je to, zbilja, obećao u Tevratu i Indžilu i Kur'anu. A ko od Allaha dosljednije ispunjava obećanje svoje? Zato se radujte pogodbi

svojoj koju ste s Njim ugovorili, i to je zasigurno uspjeh veliki.

112. Oni se kaju, i Njemu ibadet čine, i Njega hvale, i poste, i ruku‘ i sedždu obavljaju, i traže da se čine dobra djela, a od nevaljalih odvraćaju i Allahovih se propisa pridržavaju. A vjernike obraduj!

113. Vjerovjesniku i vjernicima nije dopušteno da mole oprost za višebošce, makar im bili i rod najbliži, kad im je jasno da će oni stanovnici u Džehennemu biti.

114. A što je Ibrahim tražio oprost za svoga oca, bilo je to samo zbog obećanja koje mu je dao. A čim mu je bilo jasno da je on Allahov neprijatelj, on ga se odrekao. Ibrahim je, doista, mnogo Allaha molio i obazriv bio.

115. Allah neće učiniti da zaluta narod koji je na Pravi put uputio prije nego što im objasni ono čega treba da se čuvaju; Allah, zaista, sve dobro zna.

116. Zaista je Allahova vlast na nebesima i na Zemlji, On život i smrt daje, i vi osim Allaha nemate ni zaštitnika ni pomagača.

117. Allah je oprostio Vjerovjesniku, i muhadžirima i ensarijama, koji su ga u teškom času slijedili, u vrijeme kada se srca nekih od njih zamalo nisu pokolebala: On je poslije i njima oprostio. On je prema njima, zaista, milosrdan i milostiv.

118. A i onoj trojici čiji je slučaj bio odgođen tako da im je zemlja, koliko god da je bila prostrana, postala tijesna, i bilo im se stisnulo u dušama njihovim, i vidjeli su da nema utočišta od Allaha nego samo u Njega. On je poslije i njima oprostio da bi se i ubuduće kajali, a Allah je, uistinu, stalni Primatelj pokajanja, Milostivi.

119. O vi koji vjerujete, bojte se Allaha i budite s onima koji su iskreni!

120. Nije trebalo da stanovnici Medine ni beduini u njegovoj blizini iza Allahova Poslanika izostanu i da svoj život njegovu životu pretpostave, jer njih neće zadesiti ni žeđ, ni umor, ni glad na Allahovu putu, niti će stupiti na neko mjesto koje će nevjernike naljutiti, niti će ikakvu dobit nad neprijateljem ostvariti, a da im to sve neće kao dobro djelo upisano biti; Allah, zaista, neće dopustiti da propadne nagrada onima koji čine

dobro.

121. I neće dati nikakav prilog, ni mali ni veliki, niti će ikakvu dolinu prevaliti, a da im to neće zapisano biti, da bi ih Allah nagradio za ono dobro što su radili.

122. Nije trebalo da svi vjernici odjednom idu u boj. Neka se po nekoliko njih iz svake zajednice potrudi da se upute u vjerske nauke i neka upozoravaju svoj narod kada im se vrate, da bi na oprezu bili.

123. O vi koji vjerujete, borite se protiv nevjernika koji su u blizini vašoj i neka oni osjete vašu strogost, i znajte da je Allah s bogobojaznima.

124. A kad bude objavljena neka sura, ima ih koji govore: "Kome je od vas ova sura povećala vjerovanje?" Što se tiče vjernika, njima je povećala vjerovanje i oni se raduju.

125. A što se tiče onih čija su srca bolesna, ona im je sumnju na sumnju koju već imaju dodala i oni kao nevjernici umiru.

126. Zar oni ne vide da svake godine jedanput ili dvaput u iskušenje padaju, pa opet, oni se ne kaju, niti se prisjećaju i pouku ne uzimaju!

127. A kad bude objavljena koja sura, samo se zagledaju: "Da li vas ko vidi?", i onda se udaljuju. Allah je srca njihova skrenuo, zato što su oni ljudi koji ne shvataju.

128. Došao vam je Poslanik, jedan od vas, teško mu je što ćete na muke udariti, jedva čeka da Pravim putem pođete, a prema vjernicima je milosrdan i milostiv.

129. A ako oni glavu okrenu, ti reci: "Meni je dovoljan Allah, nema boga osim Njega; samo se u Njega uzdam, On je Gospodar Arša veličanstvenoga!"

Sura Junus *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Elif-lām-Ra. [1] Ovo su ajeti Knjige usavršene.

2. Zašto je čudno ljudima što Mi objavljujemo jednom između njih: "Opominji ljude! A one koji vjeruju obraduj da ih iskrena djela koja su uradili kod Gospodara njihova čekaju." Ali, nevjernici govore: "Ovaj je, zaista, očiti čarobnjak!"

3. Gospodar vaš je Allah, Koji je nebesa i Zemlju za šest dana stvorio, a onda se nad Aršom uzvisio i Koji sve određuje. Niko se neće moći zauzimati ni za koga bez dopuštenja Njegova. Eto, to vam je Allah, Gospodar vaš, pa Njemu ibadet činite! Zašto se ne prisjetite i pouku ne uzmete?

4. Njemu ćete se svi vratiti – Allahovo je obećanje istinito; On, doista, započinje stvaranje – iz ničega stvara, On će poslije to ponoviti, da bi pravedno nagradio one koji budu vjerovali i dobra djela činili. A one koji ne budu vjerovali čeka piće od ključale vode i patnja bolna, zato što su nevjernici bili.

5. On je Taj Koji je Sunce izvorom svjetlosti učinio, a Mjesec sjajnim, i položaje mu odredio da biste znali broj godina i računanje. Allah je to s Istinom stvorio. On potanko izlaže ajete i znakove ljudima koji znaju.

6. U smjeni noći i dana i u onom što je Allah na nebesima i na Zemlji stvorio, zaista, postoje znakovi za ljude koji se Allahove kazne čuvaju.

7. Zaista onima koji ne očekuju da će pred Nas stati i koji su zadovoljni životom na ovom svijetu, koji su u njemu smireni, i onima koji su prema

* Junus

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

ajetima i znakovima našim ravnodušni,

8. njima prebivalište bit će Vatra, zbog onoga što su radili.

9. One koji vjeruju i čine dobra djela Gospodar njihov će, zaista, zbog njihovog vjerovanja uputiti i uvesti u džennetske vrtove, ispod kojih rijeke teku.

10. U njima će molbu svoju riječima: "Uzvišen neka si, Allahu!", iskazivati, pozdrav će im selam biti, dok će na kraju dove govoriti: "Hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova."

11. Da Allah ljudima daje zlo onako brzo kao što im se odaziva kad traže dobro, oni bi, uistinu, stradali. A Mi, ipak, ostavljamo da u osionosti svojoj lutaju oni koji ne vjeruju da će pred Nas stati.

12. Kada čovjeka snađe nevolja, on Nam se moli ležeći, ili sjedeći, ili stojeći. A čim mu nevolju otklonimo, on nastavlja kao da Nam se nije ni obraćao molbom zbog nevolje koja ga je zadesila. Tako je onima koji pretjerano hvale ono što rade.

13. Mi smo narode prije vas uništavali pošto bi nepravdu činili i poslanici njihovi im jasne dokaze donosili. Ali, oni ionako ne bi vjerovali. Tako Mi kažnjavamo ljude prestupnike.

14. Zatim smo vas, poslije njih, nasljednicima na Zemlji učinili, da bismo vidjeli kako ćete postupati.

15. A kad im se uče ajeti Naši jasni, onda govore oni koji ne vjeruju da će pred Nas stati: "Donesi ti kakav drugi Kur'an, ili ga izmijeni!" Reci: "Nije moje da ga ja sam od sebe mijenjam, ja slijedim samo ono što mi se objavljuje, ja se bojim, ako svome Gospodaru nepokoran budem, patnje na Velikom danu."

16. Reci: "Da Allah nije htio, ja vam ga ne bih učio niti bi vas On njime podučio. Ja sam prije poslanstva dugo među vama boravio – zar ne razumijete?"

17. Pa ima li onda većeg nepravednika od onoga koji o Allahu laži iznosi ili koji Njegove ajete i znakove smatra neistinitim? Prestupnici, doista, neće uspjeti!

18. Oni, pored Allaha, obožavaju nešto što im ne može ni nauditi niti im može kakvu korist pribaviti, i govore: "Ovo su naši zagovornici kod Allaha." Reci: "Zar da Allaha obavještavate da na nebesima i na Zemlji postoji nešto što On ne zna da postoji?!" Uzvišen je On i vrlo visoko u odnosu na ono što Njemu u obožavanju pridružuju.

19. Ljudi su bili samo jedna zajednica, a onda su se razdvojili. A da nije riječi ranije izrečene od Gospodara tvoga, ovima bi već bilo presuđeno o onome u čemu se razilaze.

20. Oni govore: "Zašto mu Gospodar njegov ne pošalje kakav znak?" Ti reci: "Samo Allah zna ono što je čulima nedokučivo, pa pričekajte, i ja ću, zaista, s vama se u one što čekaju svrstati."

21. A kada Mi dopustimo da osjete milost poslije nevolje koja ih snađe, oni opet u vezi s ajetima i znakovima Našim lukavstvo smišljaju. Reci: "Allah je u lukavstvu najbrži; izaslanici Naši, ono što vi spletkarite, doista zapisuju."

22. On je Taj Koji vam omogućava da kopnom i morem putujete, pa kad ste u lađama, i kad one, uz blag povjetarac zaplove s putnicima, te se oni obraduju tome, naiđe silan vjetar i valovi navale na njih sa svih strana i oni se uvjere da će nastradati, iskreno se mole Allahu: "Ako nas iz ovoga izbaviš, sigurno ćemo zahvalni biti."

23. A kad ih On izbavi, odmah potpuno neosnovano na Zemlji nasilje čine. O ljudi, vaše nasilje koje činite radi užitka u životu dunjalučkom samo vama šteti; Nama ćete se poslije vratiti i Mi ćemo vas o onom što ste radili obavijestiti.

24. Život na ovome svijetu sličan je bilju zemaljskom na koje Mi spustimo s neba vodu s kojim se ona izmiješa, kojim se onda hrane ljudi i stoka.

Pa kad se Zemlja ukrasi svojim ruhom i okiti, i kad stanovnici njezini pomisle da oni time raspolažu, dođe odredba Naša, noću ili danju, i Mi to pokosimo kao da prije ničega nije ni bilo. Eto, tako Mi potanko izlažemo ajete i znakove ljudima koji razmišljaju.

25. Allah poziva u Kuću spasa i upućuje na Pravi put onoga koga On hoće.

26. Onima koji čine dobra djela pripada lijepa nagrada, a i više od toga. Lica njihova neće tama i potištenost prekrivati, oni će stanovnici Dženneta biti, u njemu će vječno boraviti.

27. A one koji počiniše loša djela čeka kazna srazmjerna onom što su počinili i njih će potištenost prekrivati. Nikoga neće imati da ih od Allaha zaštiti, lica će im biti tamna kao da su prekrivena dijelovima mrkle noći, stanovnici Vatre će oni biti, i u njoj će vječno boraviti.

28. A na Dan kad ih sve sakupimo, reći ćemo onima koji su Allahu druge u obožavanju pridruživali: "Na mjestu ostanite i vi i božanstva vaša!" Pa ćemo ih razdvojiti, a božanstva njihova će reći: "Niste vi nas obožavali."

29. Allah je dovoljan svjedok i nama i vama. Mi, doista, nismo znali da ste nas obožavali.

30. Tu će svako znati ono što je prije uradio – bit će vraćeni Allahu, svom istinskom Gospodaru, a neće im biti onih koje su izmišljali.

31. Upitaj: "Ko vas opskrbljuje s neba i iz zemlje?", ili: "Ko vlada sluhom i vidom, ko izvodi živo iz neživog i iz živog neživo, i ko upravlja svim?" "Allah!", reći će oni. A ti reci: "Pa zar Ga se ne bojite?!"

32. To vam je Allah, Gospodar vaš istinski! Zar poslije istine ima išta osim zablude?! Pa kuda se onda odmećete?

33. Tako se obistinila riječ Gospodara tvoga nad onima koji su griješili, da vjerovati neće.

34. Reci: "Ima li među vašim božanstvima ijedno koje prvobitno stvara, a zatim to ponovo učini?" Reci: "Allah prvobitno stvara, a zatim to ponavlja! Pa kuda se onda odmećete?"

35. Reci: "Može li ijedno vaše božanstvo uputiti ka Istini?" I odgovori: "Samo Allah upućuje ka Istini! Pa, da li je, onda, dostojniji slijeđenja Onaj Koji ka Istini upućuje ili onaj koji ni sam nije na Pravom putu, osim ako on upućen bude. Šta vam je, kako rasuđujete?"

36. Većina njih slijedi samo pretpostavke, ali pretpostavke nimalo nisu od koristi istini. Allah uistinu dobro zna ono što oni rade.

37. Ovaj Kur'an nije izmišljen, od Allaha je – on potvrđuje ono prije njega i objašnjava propise, u njega nema sumnje, od Gospodara svjetova je!

38. I zar oni govore: "On ga izmišlja!" Reci: "Pa dajte vi jednu suru kao što je njemu objavljena, i koga god hoćete, od onih u koje mimo Allaha vjerujete, u pomoć pozovite, ako istinu govorite."

39. Štaviše, oni poriču prije nego temeljito saznaju šta ima u njemu, a još im nije došlo ni tumačenje njegovo. Tako su i oni prije njih poricali, pa pogledaj kako su završili nepravedni.

40. Ima ih koji u njega vjeruju, a ima ih koji ne vjeruju u njega. A Gospodar tvoj najbolje poznaje smutljivce.

41. I ako te oni budu u laž utjerivali, ti reci: "Meni moja, a vama vaša djela; vi nećete odgovarati za ono što ja radim, a ja neću odgovarati za ono što vi radite."

42. Ima među njima onih koji te slušaju. A možeš li ti učiniti da te gluhi čuju, ako još i ne razumiju?!

43. A ima među njima i onih koji te posmatraju, a možeš li ti uputiti na Pravi put slijepe, ako još i ne uviđaju?

44. Allah, zaista, nikakvu nepravdu ne čini ljudima, ljudi je sami sebi čine.

45. A na Dan kada ih On sakupi, učinit će im se da su boravili samo jedan kratki dio dana, i jedni druge će prepoznati. Izgubili su, zasigurno, oni koji su poricali da će pred Allaha stati i koji nisu Uputu slijedili!

46. Bilo da ti pokažemo dio onoga što im prijeteći obećavamo, bilo da te

usmrtimo, Nama će se sve vratiti, a povrh toga Allah je svjedok onoga što oni rade.

47. Svaki je narod imao poslanika, i kad poslanik njihov dođe među njih, njima će biti pravedno presuđeno, nepravda im neće biti učinjena.

48. Oni govore: "Kada će već jednom to prijeteće obećanje, ako istinu govorite?"

49. Reci: "Sam od sebe ne mogu nikakvu štetu otkloniti, a ni neku korist sebi pribaviti; biva onako kako Allah hoće!" Svaki narod ima rok određeni, a kad rok njegov dođe, ni za tren ga neće moći ni odložiti ni ubrzati.

50. Reci: "Kažite vi meni, ako će vas kazna Njegova noću ili danju zadesiti, zašto je onda požuruju prestupnici?

51. Zar ćete tek onda, kad se dogodi, u nju povjerovati?! Zar tek tada, a ranije ste je požurivali?!"

52. Zatim će onima koji su nepravdu učinili rečeno biti: "Iskusite patnju vječnu; da li ste izloženi kazni osim prema onome što ste činili?!"

53. Oni te zapitkuju: "Da li je istina da će to biti?" Reci: "Jest, Gospodara mi moga, zaista je istina, i vi je nećete moći spriječiti."

54. Kad bi onaj ko je nepravdu činio imao sve ono što na Zemlji postoji, sve bi on to dao samo da se iskupi. A kada oni dožive patnju, sakrit će tugu, i bit će im po pravdi presuđeno i neće im nepravda učinjena biti.

55. Zasigurno, Allahovo je sve što je na nebesima i na Zemlji! Zasigurno, Allahovo obećanje je istinito, ali većina njih ne zna.

56. On život i smrt daje i Njemu ćete se vratiti.

57. O ljudi, već vam je stigla Opomena od Gospodara vašega, i lijek za vaša srca, i uputa i milost vjernicima.

58. Reci: "Zbog Allahove blagodarnosti i milosti - eto, zbog toga neka se raduju; to je bolje od onoga što gomilaju."

59. Reci: "Kažite vi meni zašto neku hranu koju vam Allah daje smatrate

zabranjenom, a drugu dopuštenom?" Reci: "Da li vam je to Allah dozvolio ili o Allahu laži iznosite?!"

60. l, šta misle oni koji o Allahu iznose laži, šta će na Sudnjem danu biti? Allah je, zaista, blagodaran prema ljudima, ali većina njih ne zahvaljuje.

61. Što god ti činio, i što god iz Kur'ana učio i kakav god vi posao radili, Mi nad vama bdijemo dok god se time zanimate. Gospodaru tvome nije ništa skriveno ni na Zemlji ni na nebu, ni koliko trun jedan, i ne postoji ništa, ni manje ni veće od toga, što nije u Knjizi jasnoj.

62. Zaista, za Allahove štićenike nema straha i oni ni za čim ne treba da tuguju,

63. oni koji budu vjerovali i koji se budu Allaha bojali,

64. za njih su dobre vijesti i na ovom i na drugom svijetu – Allahove riječi niko ne može izmijeniti – to je, zaista, uspjeh veliki.

65. Neka te ne žaloste riječi njihove! Uistinu, sva moć pripada Allahu; On je Svečujući i Sveznajući.

66. Zaista, u Allahovoj je vlasti sve što je na nebesima i na Zemlji. A oni koji se, pored Allaha, božanstvima mole, povode se samo za pretpostavkama i samo laži izmišljaju.

67. On je Taj Koji vam je dao noć da u njoj počinak imate, a dan da vidite. U tome su, zaista, znakovi za ljude koji čuju.

68. Neki govore: "Allah je Sebi uzeo dijete!" Uzvišen je On! On ni o kom ovisan nije! Sve što je na nebesima i na Zemlji Njegovo je! Vi za to nikakva dokaza nemate. Zašto o Allahu govorite ono što ne znate?

69. Reci: "Oni koji o Allahu laži iznose neće uspjeti."

70. Uživat će kratko na ovom svijetu, a zatim će se Nama vratiti i Mi ćemo dati da iskuse žestoku patnju zato što nisu vjerovali.

71. Kaži im pripovijest o Nuhu! Kada on reče narodu svome: "O narode moj, ako vam je težak moj boravak među vama i moje podsjećanje

na Allahova znamenja, pa ja se uzdam u Allaha, a vi se, zajedno sa božanstvima svojim, odlučite, i neka vam odluka vaša ne bude nejasna; zatim je nada mnom izvršite i ne odgađajte!

72. A ako se okrenete, pa ja od vas nikakvu nagradu ne tražim, mene će Allah nagraditi, meni je naređeno da budem među muslimanima – Njemu predanima."

73. Ali, nazvaše ga lašcem, pa Mi u lađi njega i one koji bijahu uz njega spasismo i nasljednicima ih učinismo, a one koji dokaze naše poricaše potopismo, pa pogledaj kakav je bio završetak onih koji su upozoravani!

74. Zatim smo, poslije njega, poslanike narodima njihovim slali i oni su im jasne dokaze donosili, ali oni nisu htjeli vjerovati u ono što prije nisu priznavali. Tako Mi pečatimo srca onih koji granice prelaze.

75. Zatim smo, poslije njih, Musaa i Haruna poslali sa znacima Našim faraonu i glavešinama njegovim, ali su se oni uzoholili; bijahu ljudi prestupnici.

76. A kada im je od Nas došla istina, rekli su: "Ovo je, zaista, prava čarolija!"

77. "Zar za istinu koja vam je došla kažete da je čarolija?", reče Musa, "a čarobnjaci neće nikad uspjeti!"

78. A oni rekoše: "Zar si došao da nas odvratiš od onoga na čemu smo zatekli pretke naše, da bi vas dvojica imali vlast na zemlji? E, nećemo mi vama dvojici vjerovati."

79. I faraon reče: "Dovedite mi svakog čarobnjaka znana!"

80. I kad čarobnjaci dođoše, Musa im reče: "Bacite što imate da bacite!"

81. l kad oni baciše, Musa uzviknu: "Ono što ste priredili čarolija je! Allah će je zaista uništiti, jer Allah ne čini da djelo smutljivaca valjano bude."

82. Allah će Svojim riječima istinu utvrditi, makar to zločincima krivo bilo!

83. I ne povjerova Musau niko, osim malo njih iz naroda faraonova, iz straha da ih faraon i glavešine njegove ne počnu zlostavljati – a faraon je,

zaista, na Zemlji silnik bio i zaista je u one što svaku mjeru prevršavaju spadao.

84. I Musa reče: "O narode moj, ako u Allaha vjerujete, u Njega se pouzdajte ako ste muslimani!"

85. "U Allaha se uzdamo", rekoše oni."Gospodaru naš, ne učini nas iskušenjem za ljude koji nepravdu čine.

86. l spasi nas milošću Svojom od naroda koji ne vjeruje!"

87. I mi objavismo Musau i bratu njegovu: "U Misiru narodu svome kuće izgradite i bogomoljama ih učinite i u njima namaz klanjajte! A ti, obraduj vjernike!"

88. I Musa reče: "Gospodaru naš! Ti si dao faraonu i glavešinama njegovim ukrase i imetke na ovom svijetu, da oni, Gospodaru moj, zavode s puta Tvoga! Gospodaru naš, uništi imetke njihove i zapečati srca njihova, pa neka ne vjeruju dok ne dožive patnju bolnu!"

89. "Uslišena je molba vaša!", reče On, "a vas dvojica na Pravom putu ustrajte i nikako put neznalica ne slijedite!"

90. I mi prevedosmo preko mora sinove Israilove, a za petama su im bili faraon i vojnici njegovi, progoneći ih iz zlobe i neprijateljstva. A on, kad se poče daviti, uzviknu: "Ja vjerujem da nema boga osim Onoga u Koga vjeruju sinovi lsrailovi i ja u muslimane pokorne spadam!"

91. "Zar sada, a prije si neposlušan bio i nered sijao?!

92. Danas ćemo izbaviti samo tijelo tvoje, da bi bio poučan primjer onima poslije tebe", ali mnogi ljudi su prema Našim ajetima i znakovima ravnodušni.

93. I Mi smo sinove Israilove u časni predjel naselili i lijepom hranom ih opskrbili, i tek kad im je došlo pravo znanje, oni su se u mišljenju razišli. A Gospodar tvoj će im, sigurno, na Kijametskom danu presuditi o onome u čemu su se razilazili.

94. A ako sumnjaš u ono što ti objavljujemo, upitaj one koji čitaju Knjigu, prije tebe objavljenu. Tebi istina od Gospodara tvoga dolazi, i nikako ne budi od onih koji sumnjaju.

95. I ne budi nikako od onih koji Allahove znakove ne priznaju, da ne bi bio među gubitnicima.

96. A oni za koje se ispuni Riječ Gospodara tvoga zaista neće vjerovati,

97. makar im došli svi dokazi, sve dok ne dožive patnju bolnu.

98. Zašto nije bilo nijednog naselja koje je povjerovalo i kome je vjerovanje njegovo koristilo, osim naroda Junusova; kada su povjerovali, od njih smo patnju poniženja u životu na ovom svijetu otklonili, i dali da još neko vrijeme uživaju?

99. Da Gospodar tvoj hoće na Zemlji bi, baš svi, bili vjernici. Pa zašto onda ti da nagoniš ljude da budu vjernici?

100. Nijedna osoba ne može vjerovati osim s Allahovom dozvolom; a On spusti propast na one koji ne razumiju.

101. Reci: "Posmatrajte ono što je na nebesima i na Zemlji!", a ni od kakve koristi neće biti znakovi i upozorenja narodu koji ne vjeruje.

102. Zar oni čekaju da ih snađe nešto slično onome što je snašlo one koji su prije njih bili i nestali?! Reci: "Pa čekajte, i ja ću s vama čekati!"

103. Poslije smo spasavali poslanike Naše i one koji su vjerovali. Eto tako, dužnost je Naša da spasimo vjernike.

104. Reci: "O ljudi, ako imate sumnje spram vjere moje – pa, ja neću obožavati one koje vi, mimo Allaha, obožavate, već ću ibadet činiti Allahu, Koji će vam duše uzeti. Meni je naređeno da budem vjernik."

105. I naređeno mi je: "Predaj se pravoj vjeri iskreno, i nikako ne budi iz reda onih koji Allahu u obožavanju druge pridružuju,

106. i, pored Allaha, ne moli se onome ko ti ne može ni koristiti ni nauditi, jer ako bi to uradio, uistinu bi nepravedan bio."

107. Ako ti Allah kakvu nevolju da, niko je osim Njega ne može otkloniti, a ako ti htjedne dobro – pa, niko ne može blagodat Njegovu spriječiti; On njome nagrađuje onoga koga hoće od robova Svojih; On je Oprostitelj grijeha, Milostivi.

108. Reci: "O ljudi, Istina vam je došla od Gospodara vašeg, i onaj ko se uputi Pravim putem – uputio se za svoje dobro, a onaj ko krene stranputicom, krenuo je na svoju štetu, a ja nisam zadužen da vam Uputu dam."

109. Ti slijedi ono što ti se objavljuje i budi strpljiv dok Allah ne presudi, On je sudija najbolji!

Sura Hud *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Elif-lām-Ra. [1] Ovo je Knjiga čiji su ajeti usavršeni, a potom razjašnjeni, od mudrog i Onog Koji sve u potpunosti zna,

2. "da samo Allahu ibadet činite – ja sam vam od Njega upozoritelj i donositelj radosnih vijesti,

3. da od Gospodara svoga oprosta tražite i da se pokajete, a On će vam dati da do roka koji je određen lijepo proživite i svakom darežljivom dat će iz Svoje darežljivosti. A ako se okrenete – pa, ja se, zaista, bojim za vas patnje na Velikom danu."

4. Allahu ćete se vratiti, a On Svojom moći sve nadilazi!

5. Eto, oni grudi svoje uvijaju da bi se od Njega sakrili. A i kad se u odjeću svoju zaogrću, On zna ono što skrivaju i ono što pokazuju – On, uistinu, zna šta se u grudima krije.

6. Na Zemlji nema nijednog živog bića, a da ga Allah ne hrani i da ne zna gdje koje skončava i gdje se sklanja. Sve to ima u jasnoj Knjizi.

7. On je Taj Koji je za šest dana nebesa i Zemlju stvorio – a Njegov je Arš iznad vode bio – da bi vas iskušao koji će od vas bolje postupati. Ako ti rekneš: "Poslije smrti bit ćete doista oživljeni", nevjernici će sigurno reći: "Ovo nije ništa drugo do očita čarolija!"

8. Ako im Mi patnju do određenog roka odgodimo, oni će sigurno reći: "Šta je zadržava?" A onoga dana kad im dođe, neće biti od njih otklonjena i sa svih strana bit će okruženi onim čemu su se rugali.

9. Ako čovjeku damo da osjeti milost Našu, pa mu je poslije uskratimo,

* Hud

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

tada on, zaista, pravi očajnik i nezahvalnik postaje.

10. A ako mu damo da nakon nevolje koja ga je zadesila blagostanje osjeti, on će sigurno reći: "Nevolje su me napustile!" On je, doista, odviše radostan i hvalisav.

11. Osim onih koji su se strpili i dobra djela činili – njima pripada oprost i nagrada velika.

12. Nemoj ti ništa od onoga što ti se objavljuje izostaviti, što tišti grudi tvoje, zato da oni ne bi rekli: "Zašto mu nije poslano kakvo blago, ili, zašto s njim nije došao melek?" Tvoje je da opominješ, a o svemu se samo Allah brine.

13. Zar oni da govore: "On ga izmišlja!" Reci: "Pa sačinite vi deset Kur'anu sličnih, izmišljenih sura, i koga god hoćete, od onih u koje pored Allaha vjerujete, u pomoć pozovite, ako istinu govorite!"

14. A ako vam se ne odazovu, onda znajte da se on objavljuje samo s Allahovim znanjem i da nema boga osim Njega – pa jeste li muslimani?!

15. Onima koji streme životu na ovome svijetu i dunjalučkim ukrasima, Mi ćemo im to zbog njihovih djela – u potpunosti – i dati, i u tome zakinuti neće biti.

16. To su oni koji će na onome svijetu samo vatru imati; tamo će propasti sve ono što su na Zemlji činili i bit će uzaludno sve što su radili.

17. Jesu li oni kao oni kojima je jasno ko je Gospodar njihov – kojima je došao Kur'an – svjedok Njegov, a još prije njega i Knjiga Mūsāova, putovođa i milost?! To su oni koji vjeruju u njega. A ko god ga negira, među raznim grupacijama, Vatra će mu mjesto gdje će skončati biti. Zato, ti nikako ne sumnjaj u njega, on je, zaista, istina od Gospodara tvoga, ali većina ljudi ne vjeruje.

18. A ko je više nepravedan od onih koji o Allahu laž iznose?! Oni će pred Gospodara svoga biti dovedeni, a svjedoci će reći: "Ovi su izmišljali

laži o Gospodaru svome!" I, Allahovo prokletstvo stiglo je nepravedne,

19. koji su od Allahova puta odvraćali i nastojali da ga iskrive, i koji u onaj svijet nisu vjerovali!

20. Oni na Zemlji ne mogu Allahu umaći, niti, osim Allaha, drugog zaštitnika imaju. Njihova patnja bit će umnogostručena. Oni nisu mogli čuti, i nisu vidjeli.

21. To su oni koji su sami sebe upropastili – a neće biti ni traga onog što su izmišljali.

22. Oni će, nema sumnje, na onom svijetu biti izgubljeni.

23. A oni koji budu vjerovali, Allahu pokorni i dobra djela činili, oni će stanovnici Dženneta biti; u njemu će vječno boraviti.

24. Te dvije vrste su kao slijep i gluh i kao onaj koji vidi i čuje. A jesu li ta dvojica jednaki?! Pa zašto se ne prisjetite i pouku ne uzmete!"

25. I Nuha poslasmo narodu njegovu: "Ja sam vam, uistinu, jasni upozoritelj,

26. da samo Allahu u ibadetu budete; ja se, zaista, plašim za vas patnje na danu bolnome."

27. Glavešine naroda njegova, oni koji nisu vjerovali, rekoše: "Vidimo da si i ti čovjek kao i mi i da te, bez ikakva razmišljanja, slijede samo oni koji su naš najniži sloj; vidimo da vi nikakve prednosti nad nama nemate. Štaviše, mislimo da ste lažljivci."

28. "O narode moj", reče on, "recite mi, ako mi je Gospodar moj jasan dokaz dao i ako mi je On od Sebe milost dao, a vi to ne vidite, da li vas možemo prisiliti na to kad vam to po volji nije?!

29. O narode moj! Za ovo od vas imetak ne tražim; samo od Allaha ja nagradu želim. I ja neću otjerati one koji vjeruju, oni će sigurno svoga Gospodara sresti; ali, ja vidim da ste vi neuk narod.

30. O narode moj! Ko bi me od Allaha odbranio kad bih ih otjerao? Zašto se ne prisjetite?!

31. Ja vam ne kažem: 'U mene su Allahove riznice' – niti kažem: 'Meni je

poznato ono što je čulima nedokučivo' – niti kažem: 'Ja sam melek' – a ne govorim ni o onima koje vaše oči s prezirom gledaju: 'Allah im nikakvo dobro neće dati', Allah najbolje zna šta je u dušama njihovim – jer bih se tada, sigurno, među nepravedne svrstao."

32. "O Nuh", rekoše oni, "ti si želio da se s nama raspravljaš i dugo si se raspravljao. Daj, neka se ostvari ono što nam prijeteći obećavaš, ako si jedan od iskrenih!"

33. "To će vam učiniti samo Allah, ako bude htio", reče on, "i vi nećete moći umaći."

34. "Neće vam savjet moj koristiti, ma koliko ja želio da vas savjetujem, ako Allah bude htio da vas u zabludu okrene. On je Gospodar vaš i Njemu ćete se vratiti."

35. Zar da govore: "On ga izmišlja!" Reci: "Ako ga izmišljam, grijeh svoj ja ću nositi, a ja nemam ništa s vašim grijesima."

36. I Nuhu bi objavljeno: "Iz naroda tvoga vjerovat će samo oni koji otprije vjeruju; zato se ne žalosti zbog onoga što oni stalno čine,

37. i gradi lađu pred Našim očima, i po Našem uputstvu, i ne obraćaj Mi se više zbog onih koji su nepravdu činili – oni će sigurno biti potopljeni!"

38. I on je gradio lađu. I kad god bi pored njega prolazile glavešine iz naroda njegova, rugali bi mu se. "Ako se vi rugate nama", govorio je on, "rugat ćemo se i mi vama, onako kako se vi rugate,

39. i saznat ćete, zaista, kome će doći kazna koja će ga poniziti i koga će vječna patnja snaći."

40. I kad je stigla odredba Naša i voda s površine zemlje pokuljala, Mi smo rekli: "Ukrcaj u lađu od svake životinjske vrste po jedan par, i porodicu svoju – osim onih o čijoj je kazni prethodila Riječ odredbe – i vjernike", a malo je bilo onih koji su s njim vjerovali.

41. I on reče: "Ukrcajte se u nju, u ime Allaha, neka plovi i neka pristane!

Gospodar moj uistinu je Oprostitelj grijeha, Milostivi."

42. I ona ih je ponijela na valovima velikim kao brda; i Nuh zovnu sina svoga koji je bio izdvojen: "O sinko moj, ukrcaj se s nama, ne budi s nevjernicima!"

43. A on reče: "Sklonit ću se na kakvo brdo koje će me od vode zaštititi. Od Allahove odredbe danas nema spasa, osim onome kome se On smilovao!", reče Nuh, i val ih razdvoji, i on potopljen bi.

44. I bi rečeno: "O Zemljo, gutaj vodu svoju, a ti, o nebo, prestani!" I voda se povuče i ispuni se odredba, a lađa pristade na planini El-Džudijj i bi rečeno: "Daleko neka je narod koji nepravdu čini!"

45. A Nuh se prije toga obrati Gospodaru svome i reče: "Gospodaru moj, sin moj je, uistinu, iz porodice moje, a obećanje Tvoje je, zaista, istinito i Ti si Sudija najpravedniji!"

46. "O Nuh", odgovori mu, "on nije od onih iz porodice tvoje koje sam obećao spasiti; on, doista, radi ono što ne valja, zato Me ne moli za ono što ne znaš! Upozoravam te da ne budeš među neznalicama."

47. "Gospodaru moj", reče, "Tebi se ja utječem da Te više nikada ne zamolim za ono što ne znam! Ako mi ne oprostiš i ne smiluješ mi se, sigurno ću biti među gubitnicima."

48. "O Nuh", bi rečeno "iskrcaj se sa selamom Našim i blagoslovima tebi i narodima koji će se izroditi od ovih koji su s tobom! Bit će naroda kojima ćemo davati da uživaju, a kojima ćemo Mi poslije dati da osjete bolnu patnju!"

49. Taj slučaj spada u vijesti koje su čulima nedokučive, koje ti Mi objavljujemo; ni ti ni narod tvoj niste prije ovoga o tome ništa znali. Zato budi strpljiv, ishod će, zaista, u korist bogobojaznih biti.

50. I Adu – brata njihova Huda poslasmo. "O narode moj", govorio je on,"Allahu ibadet činite, vi drugog boga osim Njega nemate, vi samo

neistine iznosite.

51. O narode moj, ja ne tražim od vas nagradu za ovo; nagradu želim samo od Onoga Koji me je stvorio! Zar ne razumijete?!

52. O narode moj, molite Gospodara svoga da vam oprosti, i pokajte Mu se, a On će vam slati kišu obilnu i dat će vam još veću snagu, uz onu koju imate, i ne odlazite kao oni koji zlo čine!"

53. "O Hude", govorili su oni, "nisi nam nikakav dokaz donio i mi na samu tvoju riječ nećemo napustiti božanstva svoja, mi tebi ne vjerujemo.

54. Mi kažemo samo to da te je neko božanstvo naše zlom pogodilo." "Ja pozivam Allaha za svjedoka", reče on, "a i vi posvjedočite da ja nemam ništa s tim što vi druge u obožavanju pridružujete –

55. Njemu; i zato svi zajedno protiv mene lukavstvo smislite i nimalo mi vremena ne dajte,

56. ja se uzdam u Allaha, u moga i vašeg Gospodara! Sve živo samo je Njemu potčinjeno; Gospodar moj je, zaista, na putu pravome."

57. Pa ako se okrenete - a ja sam vam saopćio ono što vam je po meni poslano – Gospodar moj će umjesto vas drugi narod dati, i vi Mu nećete ničim nauditi; Gospodar moj zaista bdije nad svim."

58. I kad je došla odredba Naša, Mi smo, milošću Našom, Huda i vjernike s njim spasili i patnje surove ih poštedjeli.

59. Eto, to je bio narod 'Ad, oni su dokaze Gospodara svoga poricali, bili neposlušni poslanicima svojim, i slijedili su zapovijed svakog silnika, inadžije.

60. I prokletstvo je na ovom svijetu stalno bilo s njim, a bit će i na Sudnjem danu. 'Ad, doista, nije vjerovao u Gospodara svoga; daleko neka je 'Ad, narod Hudov!

61. I Semudu - brata njihova Saliha poslasmo. "O narode moj", govorio je on, "ibadet samo Allahu činite, vi drugog boga osim Njega nemate! On vas je od zemlje stvorio i dao vam da živite na njoj! Zato Ga molite da

vam oprosti i pokajte Mu se! Gospodar moj je, zaista, blizu i odaziva se."

62. "O Salih", govorili su oni, "ti si među nama prije ovoga cijenjen bio. Zašto braniš da obožavamo ono što su preci naši obožavali? Mi uveliko sumnjamo u ono čemu nas ti pozivaš."

63. "O narode moj", govorio je on, "šta mislite: ako je meni jasno ko je Gospodar moj i ako mi je On sâm milost dao, pa ko će me od Allaha odbraniti ako Mu ne budem poslušan? Vi možete samo uvećati propast moju.

64. O narode moj, evo, ova Allahova kamila je znak za vas, pa je pustite neka pase po Allahovoj zemlji i ne činite joj nikakvo zlo, da vas ne bi zadesila kazna bliska."

65. Ali, oni je zaklaše, pa on reče: "Uživajte u zemlji svojoj još samo tri dana, to nije lažna prijetnja."

66. I kad je došla odredba Naša, Mi smo, milošću Našom, Saliha i vjernike s njim spasili od sramote toga dana – Gospodar tvoj je, uistinu, Moćni i Silni,

67. a one koji su činili nepravdu pogodio je strašan glas i oni su u svojim domovima osvanuli mrtvi, nepomični,

68. kao da na njoj nikad nisu ni živjeli. Narod Semud, doista, u Gospodara svoga nije vjerovao; daleko neka je Semud!

69. I Ibrahimu su izaslanici Naši došli da mu donesu radosnu vijest. "Selam!", rekoše. "Selam!", odgovori on, i ubrzo im donese pečeno tele.

70. A kad vidje da ga se ruke njihove ne dotiču, on shvati da su neobični i osjeti strah od njih. Ne boj se!, rekoše oni, mi smo i Lutovu narodu poslani.

71. A žena njegova stajaše tu, nasmija se, i Mi je obradovasmo Ishakom, a poslije Ishaka Jakubom.

72. "Jadna ja!", reče, "zar da rodim ovako stara, a i ovaj moj muž je star?! Ovo je, zaista, nešto neobično!"

73. "Zar se čudiš Allahovoj odredbi?", rekoše oni, "Allahova milost i blagoslovi Njegovi neka su na vama, obitelji vjerovjesnička. Zaista je On hvaljen i slavljen!"

74. I pošto Ibrahima minu strah i dođe mu radosna vijest, on poče raspravljati s Nama o narodu Lutovu;

75. Ibrahim je, zaista, obazriv bio, Allahu je mnogo dovu činio i Njemu se vraćao.

76. "O Ibrahime, prođi se toga, naređenje od Gospodara tvoga je stiglo; njih će stići patnja neizbježna!"

77. I kada izaslanici Naši dođoše Lutu, on se zbog njih nađe u neprilici i to mu teško pade, pa reče: "Ovo je mučan dan!"

78. I narod njegov pohrli njemu – a i prije su nevaljaštine činili. "O narode moj", reče on, "eto vam za brak mojih kćeri, one su vam čistije! Bojte se Allaha i pred gostima mojim ne sramotite me! Zar među vama nema razumna čovjeka?"

79. "Tebi je svakako poznato da nam kćeri tvoje nisu potrebne", rekoše oni, "ti, doista, znaš šta mi hoćemo."

80. "Kad bih samo imao kakvu moć nad vama", reče on, "ili da mogu kod zaštitnika snažnog utočište naći!"

81. Odgovoriše: "O Lut, mi smo izaslanici Gospodara tvoga, oni tebi ne mogu nauditi. Ti kreni sa porodicom svojom u gluho doba noći bez žene svoje, nju će zadesiti isto što i njih, i neka se niko od vas ne obazire! Rok im je praskozorje, a zar praskozorje nije blizu?"

82. I kada dođe naredba Naša, učinismo da ono što je bilo gore – bude dolje, i na njih kišu grumenja od pečena blata spustismo, koje je neprekidno sipalo,

83. obilježeno od Gospodara tvoga, a ono od nepravednih nije daleko.

84. I Medjenu - brata njihova Šu'ajba poslasmo. "O narode moj", govorio je on, "Allahu ibadet činite, vi drugog boga osim Njega nemate, i nemojte iz posude za mjerenje i sa vage ništa umanjivati. Vidim da, zaista, u obilju živite i bojim se za vas kazne na Dan koji će sve skoliti.

85. O narode moj! Posudu za mjerenje i vagu pravedno ispunite, i ne zakidajte ljude ni u čemu što je njihovo, i ne činite zlo po zemlji nered praveći.

86. Ono što vam pretekne, a što vam je Allah dozvolio, bolje vam je, ako hoćete biti vjernici; a ja nisam vaš čuvar."

87. "O Šuajbe", govorili su oni, "da li molitva tvoja traži od tebe da napustimo ono što su preci naši obožavali ili da ne postupamo sa imanjima našim onako kako nam je volja? E, baš si obazriv i razuman!"

88. "O narode moj", govorio je on, "šta mislite, ako sam pri jasnom dokazu od Gospodara moga i On mi dao lijepu opskrbu?! Ja ne želim činiti ono što vama zabranjujem; jedino želim učiniti dobro koliko mogu, a uspjeh moj zavisi samo od Allaha; u Njega se uzdam i Njemu se obraćam.

89. O narode moj! Neka vas neslaganje sa mnom nikako ne dovede do toga da vas zadesi ono što je zadesilo Nuhov narod, ili Hudov narod, ili Salihov narod. A i Lutov narod nije od vas daleko.

90. I tražite oprost od Gospodara svoga, i onda Mu se pokajte! Gospodar je moj, uistinu, milostiv i Onaj Koji voli."

91. "O Šuajbe", rekoše oni, "mi ne shvatamo mnogo toga što ti govoriš, a vidimo da si ti među nama jadan; da nije rodbine tvoje, mi bismo te kamenovali, ti nad nama nemaš moć i ne uživaš nikakav ugled."

92. "O narode moj", reče on, "zar rodbina moja kod vas ima veći ugled od Allaha, a Njega ste iza sebe odbacili?! Uistinu, Gospodar moj ono što radite znanjem obuhvata.

93. O narode moj, činite sve što možete, a činit ću i ja. Vi ćete sigurno saznati

koga će kazna stići koja će ga osramotiti i ko je lažac. Pa, čekajte, i ja ću s vama čekati!"

94. I kada je nastupila naredba Naša, Mi smo, iz milosti Naše, Šuajba i one koji su uz njega vjerovali spasili, a one koji su nepravdu činili pogodio je užasan glas i oni su u zemlji svojoj mrtvi, nepomični osvanuli,

95. kao da na njoj nikad nisu ni postojali. Daleko bio Medjen, kao i Semud!

96. I Musaa smo poslali sa znakovima Našim i dokazom jasnim,

97. faraonu i glavešinama njegovim, ali su oni slijedili faraonovu praksu, a faraonova praksa bila je zabluda.

98. Na Kijametskom danu on će svoj narod predvoditi i u Vatru ga uvesti, a užasno je mjesto u koje će doveden biti!

99. Na ovom svijetu ih je pratilo prokletstvo, a pratit će ih i na Kijametskom danu; strašan će biti dar kojim će darivani biti.

100. To su neke vijesti koje ti o naseljima kazujemo; neka od njih još postoje, a neka su sa zemljom sravnjena.

101. Mi im nismo nepravdu učinili. Oni su sami sebi nepravdu učinili. Ništa im nisu pomogla božanstva njihova koja su mimo Allaha molili, kad bi naredba Gospodara tvoga nastupila, samo bi im propast njihovu povećala.

102. Eto, tako Gospodar tvoj kažnjava kad kažnjava naselja koja nepravdu čine. Njegova kazna zaista je bolna i žestoka.

103. U tome je, zaista, pouka za one koji se plaše patnje na onome svijetu; to je Dan kada će svi ljudi biti sabrani i to je Dan kad će svi biti prisutni,

104. a Mi ga odgađamo samo za neko vrijeme.

105. A onda kad dođe, bez dopuštenja Njegova niko ni riječ neće izustiti, a među njima bit će nesretnih i sretnih.

106. I nesretni će u Vatru, u njoj će teško izdisati i udisati;

107. u njoj će ostati dok je nebesa i Zemlje, osim ako drukčije Gospodar tvoj

ne odredi. Gospodar tvoj, zaista, radi ono što želi.

108. A sretni će u Džennet; u njemu će boraviti, dok je nebesa i Zemlje, osim ako drukčije Gospodar tvoj ne odredi; bit će to dar koji će neprekidno trajati.

109. Zato ne sumnjaj da je lažno ono što oni obožavaju; oni obožavaju upravo ono što su, još prije, obožavali preci njihovi. Mi ćemo im, doista, ono što su zaslužili – bez odbitka dati!

110. I Musau smo Knjigu dali, pa su se o njoj u mišljenju podvojili. I da nije riječi Gospodara tvoga ranije izrečene, bilo bi s njima svršeno, jer oni u nju sumnjaju mnogo.

111. I svima njima će Gospodar tvoj prema djelima platiti, On u potpunosti zna ono što su radili.

112. Budi ustrajan na Pravom putu, kao što ti je naređeno, i neka tako postupe i vjernici koji su uz tebe, i obijesni ne budite, On dobro vidi ono što radite.

113. I ne naginjite onima koji nepravdu čine, pa da vas Vatra prži, da nemate drugih zaštitnika osim Allaha, i da zatim nemate pomoći!

114. I uspostavljaj namaz početkom i krajem dana, i u prvim časovima noći! Dobra djela zaista poništavaju hrđava. To je opomena za one koji se opomene prisjećaju.

115. I strpljiv budi! Allah, doista, neće uskratiti nagradu onima koji dobra djela čine.

116. A da je barem među narodima prije vas bilo čestitih koji su branili da se na Zemlji nered čini, osim malo njih koje smo Mi spasili! A oni koji su nepravdu činili odavali su se onome u čemu su uživali, a prestupnici su bili.

117. Gospodar tvoj ne bi nikada uništavao naselja nepravedno, ako su stanovnici njihovi čestiti bili i stanje među sobom popravljali.

118. A da je Gospodar tvoj htio, sve bi ljude sljedbenicima jedne vjere učinio.

Međutim, oni će se uvijek u vjerovanju razilaziti,

119. osim onih kojima se Gospodar tvoj smiluje. A zato ih je i stvorio. I ispunit će se riječ Gospodara tvoga: "Napunit ću, zaista, Džehennem džinima i ljudima – zajedno!"

120. A sve ove vijesti koje ti o pojedinim događajima o poslanicima kazujemo zato su da njima srce tvoje učvrstimo. I u ovima došla ti je prava istina, i pouka, i vjernicima opomena.

121. I reci onima koji neće da vjeruju: "Radite što god možete, i mi ćemo raditi;

122. i čekajte, i mi ćemo, sigurno, čekati!"

123. Allah zna tajne nebesa i Zemlje i Njemu se sve vraća, zato samo Njemu ibadet čini i samo se u Njega uzdaj! A Gospodar tvoj nije nemaran spram onoga što radite.

Sura Jusuf *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Elif-lām-Ra. [1] Ovo su ajeti Knjige jasne!

2. Objavljujemo je kao Kur'an na arapskom jeziku, da biste razumjeli.

3. Mi tebi o najljepšim događajima kazujemo tako što ti ovaj Kur'an objavljujemo, iako si prije njega, jedan od neukih bio.

4. Kad Jusuf reče svome ocu: "O oče moj, sanjao sam jedanaest zvijezda, i Sunce i Mjesec, i u snu sam ih vidio kako mi se pokloniše."

5. On reče: "O sinko moj, ne kazuj svoj san braći svojoj, da ti ne učine kakvu spletku; šejtan je, doista, čovjeku neprijatelj otvoreni."

6. I, eto tako, Gospodar tvoj će tebe odabrati, i tumačenju snova te naučiti, i blagodat Svoju tebi i Jakubovoj porodici upotpuniti, kao što je prije upotpunio precima tvojim, Ibrahimu i Ishaku. Gospodar tvoj je, zaista, Onaj Koji sve zna i mudar je.

7. U Jusufu i braći njegovoj nalaze se pouke za sve koji se raspituju.

8. Kada oni rekoše: "Jusuf i brat njegov draži su našem ocu od nas, a mi smo grupa. Naš otac je, zaista, u zabludi očitoj.

9. Ubijte Jusufa ili ga u nekoj zabiti ostavite, otac vaš će se vama okrenuti, i poslije toga ćete dobri ljudi biti."

10. Jedan od njih reče: "Ako baš hoćete nešto učiniti, onda Jusufa ne ubijte, već ga na dno nekog bunara bacite, uzet će ga kakav karavan."

11. "O oče naš", rekoše oni, "zašto nam ne povjeriš Jusufa? Mi mu, zaista, želimo dobro.

---

* Jusuf

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

12. Pošalji ga sutra s nama da se zabavi i razonodi, mi ćemo ga, sigurno, čuvati."

13. On odgovori: "Bit će mi, doista, žao ako ga odvedete, a plašim se da ga vuk ne pojede kad vi na njega ne budete pazili."

14. "Ako bi ga vuk pojeo, a mi smo grupa!", rekoše oni, "bili bismo zaista gubitnici."

15. I kada ga odvedoše i odlučiše da ga bace na dno bunara, Mi mu objavismo: "Ti ćeš ih o ovom njihovom postupku sigurno obavijestiti, a oni tebe neće ni prepoznati."

16. I uvečer dođoše svom ocu plačući.

17. "O oče naš", rekoše, "bili smo otišli da se nadmećemo, a Jusufa smo ostavili kod naših stvari, pa ga je vuk pojeo. A ti nam nećeš vjerovati iako istinu govorimo."

18. I košulju njegovu lažnom krvlju okrvaviše. "U vašim dušama je ponikla zla misao", reče on, "a strpljivost je lijepa; od Allaha tražim pomoć u onome što vi govorite."

19. I dođe jedan karavan, te poslaše vodonošu svoga i on spusti vedro svoje. "Gle sreće!", viknu on, "evo jednog dječaka!" I oni su ga kao trgovačku robu sakrili, a Allah dobro zna šta su činili.

20. I prodadoše ga za malu nadoknadu, za nekoliko srebrenjaka; u vezi s njim bili su ravnodušni.

21. I onda onaj iz Misira, koji ga je kupio, reče ženi svojoj: "Učini mu boravak prijatnim! Može nam koristan biti, a možemo ga i posiniti!" I eto tako Mi Jusufu dadosmo lijepo mjesto na Zemlji i naučismo ga tumačenju snova – a Allah čini šta hoće, ali većina ljudi ne zna.

22. I kad on stasa, Mi mu podarismo mudrost i znanje; tako Mi nagrađujemo dobročinitelje.

23. I poče ga na grijeh navoditi ona u čijoj je kući bio, pa zaključa sva vrata

i reče: “Hodi!” “Allahovu zaštitu tražim!”, uzviknu on, “gospodar me moj lijepo pazi; a nepravedni neće nikad uspjeti.”

24. I ona je bila poželjela njega, a i on bi nju poželio da od Gospodara svoga nije jasan znak ugledao – tako bi, da odvratimo od njega zlo i blud. Uistinu je on među Našim odabranim robovima.

25. I njih dvoje prema vratima potrčaše – a ona razdera straga košulju njegovu – i muža njezina kraj vrata zatekoše. “Kakvu kaznu zaslužuje onaj koji je htio ženi tvojoj zlo učiniti”, reče ona, “ako ne tamnicu ili kaznu bolnu?”

26. “Ona je pokušala da me zavede”, reče Jusuf. I posvjedoči jedan svjedok iz porodice njene: “Ako je košulja njegova sprijeda razderana, onda ona istinu govori, a on je među lažljivcima,

27. a ako je košulja njegova straga razderana, onda ona laže, a on govori istinu.”

28. I kad on vidje da je košulja njegova straga razderana, reče: “To je jedno od vaših – ženskih lukavstava; vaša lukavstva su, zaista, velika!

29. Ti, Jusufe, zaboravi i ne spominji ovo, a ti traži oproštenje za grijeh svoj; ti si, uistinu, jedna od grešnica bila!”

30. I žene u gradu počeše govorkati: “Velikaševa supruga zavodi mladića, slugu svoga, u njega se ludo zaljubila! Mi mislimo da je ona u zabludi očitoj.”

31. I kad je ona čula za ogovaranja njihova, posla po njih, te im naslone pripremi, dade svakoj od njih po nož i reče: “Izađi pred njih!” A kad ga one ugledaše, njegova ljepota ih zanese i po rukama svojim se porezaše: “Sačuvaj Allahu!”, uskliknuše, “ovo nije čovjek, ovo je melek plemeniti!”

32. “E, to vam je onaj zbog koga ste me korile”, reče ona. “Istina je da sam ga zavodila, ali se on uščuvao. Ako ne učini ono što od njega tražim, sigurno će u zatvoru završiti i među poniženim biti.”

33. "Gospodaru moj", rekao je on, "draža mi je tamnica od ovoga na što me one navraćaju! I ako Ti ne odvratiš od mene lukavstva njihova, ja mogu prema njima naklonost osjetiti i jedan od lahkomislenih postati."

34. I Gospodar mu njegov molbu usliša i spasi ga lukavstva njihova; On je, uistinu, Svečujući i Sveznajući.

35. A potom, kada su vidjeli dokaze da je nedužan, donesoše odluku da ga za neko vrijeme smjeste u tamnicu.

36. S njim su u tamnicu ušla još dva momka. "Ja sam sanjao da cijedim vino", reče jedan od njih. "A ja, opet", reče drugi, "kako na glavi nosim hljeb koji ptice kljuju. Protumači nam to, jer vidimo da si, zaista, jedan od dobročinitelja."

37. "Ništa od onoga što jedete neće vam doneseno biti, a da vam ja prije ne kažem što ćete dobiti", reče Jusuf. "To je samo dio onoga čemu me naučio Gospodar moj, ja se klonim vjere naroda koji u Allaha i u onaj svijet ne vjeruje,

38. i slijedim vjeru predaka svojih, Ibrahima i Ishaka i Jakuba; nama ne priliči da ikoga Allahu u obožavanju pridružujemo. To je iz Allahove darežljivosti prema nama i ostalim ljudima, ali većina ljudi ne zahvaljuje."

39. "O drugovi moji u tamnici, da li su raznorazna božanstva bolja ili Allah, Jedini i Potčinitelj svega?

40. Oni koje, mimo Njega, obožavate – samo su imena koja ste im nadjenuli vi i preci vaši – Allah o njima nikakva dokaza nije objavio. Sud pripada jedino Allahu, a On je naredio da samo Njemu u ibadetu budete. To je jedino prava vjera, ali većina ljudi ne zna.

41. O drugovi moji u tamnici, jedan će od vas gospodara svoga vinom pojiti, a drugi će raspet biti, pa će mu ptice glavu kljuvati. Ono što ste pitali već je određeno!"

42. A onome od njih dvojice za kojeg je znao da će spašen biti reče: "Spomeni me gospodaru svome!", ali šejtan učini te on zaboravi da ga spomene gospodaru svome, i Jusuf ostade u tamnici nekoliko godina.

43. I vladar reče: "Sanjao sam kako sedam mršavih krava pojede sedam

debelih, i sanjao sam sedam klasova zelenih i sedam drugih, sasušenih. O velikaši, protumačite mi san moj, ako snove znate tumačiti?"

44. "Zbrkanih li snova!", rekoše oni, "mi snove ne znamo tumačiti."

45. I tada jedan od one dvojice koji se spasio, koji se poslije toliko vremena sjetio, reče: "Ja ću vam protumačiti san, samo me pošaljite!"

46. "Jusufe, o ti koji si uvijek iskren, protumači nam šta znači: sedam mršavih krava pojede sedam debelih; i sedam klasova zelenih i sedam drugih sasušenih – pa da se vratim ljudima, da bi oni saznali."

47. "Sijat ćete sedam godina uzastopno", reče, "pa ono što požanjete u klasu ostavite, osim ono malo što ćete jesti.

48. Zatim će poslije doći sedam teških koje će pojesti ono što ste za njih pripremili, ostat će jedino ono malo što ćete za sjetvu sačuvati.

49. "Zatim će, poslije toga, doći godina u kojoj će ljudima kiše u obilju biti i u kojoj će cijediti."

50. I vladar reče: "Dovedite mi ga!" I kad Jusufu izaslanik dođe, on reče: "Vrati se gospodaru svome i upitaj ga: 'Šta je s onim ženama koje su svoje ruke porezale? Gospodar moj dobro zna spletke njihove!' "

51. "Šta je s vama bilo kad ste Jusufa zavodile?", upita velikaš. "Sačuvaj Allahu!", rekoše one, "mi o njemu ništa ružno ne znamo!" "Sad će istina izaći na vidjelo", reče velikaševa žena, "ja sam njega zavodila, a on je, doista, jedan od iskrenih.

52. To je zato da on zna da ga ja nisam tajno iznevjerila i da Allah neće dati da se ostvare spletke izdajnika.

53. Ja ne pravdam sebe, duša je zaista sklona zlu, osim one kojoj se Gospodar moj smiluje. Gospodar moj je, zaista, Onaj Koji oprašta grijehe i Koji je milostiv."

54. I velikaš reče: "Dovedite mi ga, uzet ću ga u svoju svitu", i pošto porazgovara s njim, reče mu: "Ti ćeš od danas kod nas utjecajan i od povjerenja biti."

55. "Postavi me", reče, "da vodim brigu o zalihama u zemlji, ja sam zaista čuvaran i znan."

56. I tako Mi Jusufu dadosmo vlast u zemlji; boravio je ondje gdje je htio; milost svoju Mi dajemo onome kome hoćemo i ne uništavamo nagradu onima koji dobra djela čine.

57. A nagrada na onome svijetu bolja je za one koji vjeruju i koji se Allaha boje.

58. I dođoše braća Jusufova i uđoše k njemu, pa ih on poznade, a oni njega ne poznadoše.

59. I kad ih podmiri namirnicama i tovare im pripremi, reče: "Dovedite mi svoga brata po ocu, zar ne vidite da punu mjeru dajem i da najbolje ugošćujem."

60. Ako mi ga ne dovedete, nećete više od mene mjeru s namirnicama dobiti i blizu mi ne dolazite!"

61. "Pobrinut ćemo se da ga nekako od oca njegova izmamimo, zaista ćemo tako postupiti", rekoše oni.

62. A Jusuf reče momcima svojim: "Stavite njihove stvari i namirnice u tovare njihove, oni će ih, kad se vrate svojima, prepoznati i opet će se vratiti."

63. I pošto se vratiše ocu svome, rekoše: "O oče naš, uskraćeni ćemo za mjeru s namirnicama biti. Zato pošalji s nama brata našeg da bismo dobili mjeru s namirnicama, a mi ćemo ga, zaista, čuvati."

64. "Zar da vam ga povjerim kao što sam prije povjerio brata njegova?", reče on. "Ali, Allah je Čuvar najbolji i On je Najmilostiviji!"

65. A kada otvoriše tovare svoje, nađoše da su im vraćene stvari njihove, i rekoše: "O oče naš, šta možemo više poželjeti? Evo, vraćene su nam stvari naše, i hranom ćemo porodicu našu namiriti, i brata našeg ćemo čuvati, a dobit ćemo i dodatni tovar koji kamila može ponijeti; to je za njega neznatan iznos."

66. "Ja ga s vama neću poslati", reče, "dok se čvrsto Allahom ne zakunete

da ćete mi ga, doista, vratiti, osim ako onemogućeni budete." I pošto mu se oni zakleše, on reče: "Allah je za ono što govorimo jamac!"

67. I reče: "O sinovi moji, ne ulazite na jednu kapiju, već na razne kapije, a ja vas ne mogu spasiti od onoga što vam Allah odredi; vlast pripada jedino Njemu, ja se u Njega uzdam, i neka se samo u Njega uzdaju oni koji se uzdaju!"

68. I kad uđoše onako kako im je otac njihov naredio, to im nimalo nije pomoglo da budu pošteđeni onoga što im je Allah odredio, jedino se ostvarila želja Jakubova, koju je izvršio, a on je, uistinu, znanje imao, zato što smo ga Mi naučili, ali većina ljudi ne zna.

69. I kad dođoše kod Jusufa, on privi na grudi brata svoga i reče: "Ja sam, doista, brat tvoj i ne žalosti se zbog onog što su oni činili."

70. I pošto ih namiri potrebnom hranom, stavi pehar u tovar brata svoga, a poslije jedan glasnik stade vikati: "Karavano, vi ste, doista, kradljivci!"

71. Oni im pristupiše i upitaše: "Šta ste to izgubili?"

72. "Izgubili smo vladarevu posudu", odgovoriše. "Ko je donese, dobit će tovar hrane koji kamila može ponijeti. Ja za to garantujem."

73. "Allaha nam", rekoše oni, "vi znate da mi nismo došli da činimo nered u zemlji, i mi nismo kradljivci."

74. "A kakva je takvome kazna ako budete lagali?", upitaše.

75. "Kazna je onome u čijem se tovaru nađe – sam on", odgovoriše. "Eto, tako mi kažnjavamo nepravedne."

76. I on poče s vrećama njihovim, prije vreće brata svoga, a onda izvadi pehar iz vreće brata svoga. Tako smo, eto, u Jusufovu korist varku napravili. On, po vladarevu zakonu, nije mogao uzeti kao roba brata svoga, izuzev da to Allah hoće. Mi uzdižemo na veće položaje onoga koga hoćemo. Sve znaniji od znanijeg ima, a Sveznajući je iznad svakog.

77. "Ako je on ukrao", rekoše oni, "pa i prije je brat njegov krao!" I Jusuf to

u sebi zataji i to im ne otkri. “Vi ste u gorem položaju”, pomisli u sebi, “Allah najbolje zna ono što vi spominjete.”

78. “O velikašu”, rekoše oni, “on ima vrlo stara oca, pa uzmi jednog od nas umjesto njega! Mi, uistinu, vidimo da si jedan od dobročinitelja.”

79. “Sačuvaj Allahu”, reče, “da uzmemo nekog drugog do onoga kod koga smo našli ono što je naše! Tada bismo zaista nepravedni bili!”

80. I pošto u njemu izgubiše svaku nadu da će brata spasiti, odvojiše se ustranu da se posavjetuju. “Zar ne znate”, reče najstariji među njima, “da ste se svome ocu Allahom zakleli, a i da ste prije toga u vezi s Jusufom propust učinili?! Neću napustiti ovu zemlju dok mi to moj otac ne dozvoli ili dok Allah u moju korist ne presudi, a On je Sudija najbolji.”

81. “Vratite se svom ocu pa recite: ‘O oče naš, sin tvoj je ukrao; mi tvrdimo samo ono što smo vidjeli, a mi nismo mogli neviđeno znati.

82. Pitaj naselje u kojem smo boravili i karavanu s kojom smo došli. Mi, zaista, govorimo istinu!’ “

83. “Nije tako”, reče Jakub, “u dušama vašim ponikla je zla misao, a lijepa je strpljivost. Nadam se da će mi ih Allah sve vratiti; uistinu je On Sveznajući i Mudri.”

84. I okrenu se od njih i reče: “O Jusufe, tugo moja!”, i oči mu pobijelješe od jada, bio je vrlo potišten.

85. “Allaha nam”, rekoše oni, “ti toliko spominješ Jusufa da ćeš teško oboljeti ili umrijeti!”

86. “Ja tugu svoju i jad svoj pred Allaha iznosim, a Allah mi je dao da znam ono što vi ne znate”, reče on.

87. “O sinovi moji, idite i raspitajte se za Jusufa i brata njegova, i ne gubite nadu u milost Allahovu; doista, nadu u Allahovu milost gube samo ljudi koji su nevjernici.”

88. I kad oni uđoše kod njega, rekoše: "O velikašu, i nas i porodicu našu pritisla je nevolja; donijeli smo malo vrijedne stvari, ali ti nam podaj punu mjeru i udijeli nam milostinju, jer Allah, doista, nagrađuje one koji milostinju udjeljuju."

89. "A znate li", upita on, "šta ste uradili s Jusufom i bratom njegovim kada ste lahkomisleni bili?"

90. "A da ti nisi, uistinu, Jusuf?", povikaše oni. "Da, ja sam Jusuf, a ovo je brat moj, Allah nam je milost darovao; a ko god Ga se boji i strpi se – pa, Allah, uistinu, neće dopustiti da propadne nagrada onima koji dobra djela čine."

91. "Allaha nam", rekoše oni, "Allah ti je nad nama prednost dao, mi smo, zaista, griješili!"

92. "Danas vam neće biti ukora", reče, "Allah će vam oprostiti, On je najmilostiviji!"

93. "Ponesite ovu košulju moju i bacite je na lice moga oca; on će progledati; i svu porodicu svoju mi dovedite!"

94. I kad karavan napusti Misir, otac njihov reče: "Ja zbilja osjećam miris Jusufov, samo ne recite da sam omatuhio."

95. "Allaha nam", rekoše oni, "doista si ti još uvijek u prijašnjoj zabludi."

96. A kad glasonoša s radosnom vijesti dođe, on stavi košulju na lice njegovo i on progleda. "Zar vam ne rekoh", reče, "da ja znam od Allaha ono što vi ne znate."

97. "O oče naš", rekoše oni, "zamoli za oprost grijeha naših, mi smo, zaista, griješili."

98. "Zamolit ću Gospodara svoga da vam oprosti", odgovori on, "jer On je Oprostitelj grijeha, Milostivi."

99. I kad dođoše kod Jusufa, on privi roditelje svoje na grudi i reče: "Nastanite se u Misiru, od svega, ako Allah da, sigurni!"

100. I on roditelje svoje postavi na prijesto i svi mu se nakloniše, pa on reče: "O oče moj, ovo je ostvarenje moga sna nekadašnjeg. Gospodar moj ga je istinitim učinio. On je bio dobar prema meni kad me je iz tamnice izbavio i vas iz pustinje doveo, nakon što je šejtan između mene i braće moje bio razdor posijao. Gospodar moj je, zaista, dobrostiv onome kome On hoće, i On je, zaista, Sveznajući i Mudri!

101. Gospodaru moj, Ti si mi dao dio vlasti i naučio me tumačenju snova! O Ti Koji si nebesa i Zemlju bez prethodnog primjera stvorio, Ti si Zaštitnik moj i na ovome i na onome svijetu; daj da umrem kao musliman i pridruži me čestitima!"

102. Eto, to su neke vijesti iz onoga što je čulima nedokučivo i koje tebi objavljujemo, a ti nisi bio s njima kada su se oni odlučili, i kada su spletke smislili.

103. A većina ljudi, ma koliko ti nastojao, nisu vjernici.

104. Ti od njih ne tražiš nagradu za to, to je samo opomena svim svjetovima.

105. A koliko ima znakova na nebesima i na Zemlji pored kojih prolaze, i tom prilikom se od njih okreću!

106. Većina njih ne vjeruje u Allaha, osim tako što Mu druge u obožavanju pridružuju.

107. Zar mogu biti sigurni da ih nevolja, kao Allahova kazna, neće stići ili da ih čas suđeni neće iznenaditi, a da oni to neće ni primijetiti?

108. Reci: "Ovo je put moj, ja pozivam k Allahu, imajući jasne dokaze, ja, i svaki onaj koji me slijedi, i neka je Uzvišen Allah, ja nisam od onih koji Mu druge pridružuju."

109. A Mi smo i prije tebe samo muškarce slali, koji su iz naseljenih mjesta bili i kojima smo objave dostavljali. Zašto ovi ne putuju po svijetu, pa da vide kako su skončali oni prije njih – a onaj svijet je zaista bolji za one koji se Allaha boje – zar ne razumijete?

110. I kad bi poslanici gotovo nadu gubili i pomišljali da će ih za lašce proglasiti, pomoć Naša bi im došla. Spasili bismo one koje smo Mi htjeli, a kazna Naša ne bi mimoišla ljude prestupnike.

111. U kazivanju o njima pouka je za one koji su razumom obdareni. Kur'an nije izmišljena besjeda, on priznaje knjige prije njega objavljene, i objašnjava sve, i uputa je i milost narodu koji vjeruje.

Sura Er-Ra'd *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Elif-lam-mim-ra. [1] Ovo su ajeti Knjige! A ono što ti se objavljuje od Gospodara tvoga istina je, ali većina ljudi ne vjeruje.

2. Allah je nebesa, vidite ih, bez stubova podigao, i onda se nad Aršom uzvisio, i Sunce i Mjesec potčinio; svako se kreće do roka određenog. On upravlja svim i potanko izlaže dokaze kako biste u susret s Gospodarom svojim čvrsto bili uvjereni.

3. I On je Taj Koji je Zemlju rasprostro i na njoj nepomične planine i rijeke stvorio i od svakog ploda po par, muško i žensko dao; On dan zastire noću. U tome, doista, ima dokaza za ljude koji razmišljaju.

4. Na Zemlji ima predjela koji jedni s drugima graniče, i bašča s grožđem, i njiva, i palmi; sa više izdanaka i samo s jednim, i jednom te istom vodom se napajaju; ipak plod nekih činimo ukusnijim od drugih. U tome, doista, ima znakova za ljude koji razumiju.

5. A ako se čudiš, pa – čudi se riječima njihovim: "Zar ćemo kad prah budemo, zaista ponovo biti stvoreni?" To su oni što ne vjeruju u Gospodara svoga. To su oni na čijim vratovima će biti sindžiri. To su stanovnici Vatre; u njoj će vječno ostati.

6. Oni te požuruju sa zlom, prije nego s dobrim, a bilo je kazni i prije njih. Gospodar tvoj ljudima prašta i uprkos nepravdi njihovoj, ali Gospodar tvoj, doista, i kažnjava žestoko.

7. A oni koji ne vjeruju govore: "Zašto mu Gospodar njegov ne pošalje kakav znak?" Ti si, međutim, samo opominjač, a svaki je narod imao

* Grom

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

onoga koji ga je na Pravi put usmjeravao.

8. Allah zna šta svako žensko nosi i šta materice kraće nose, a šta duže; u Njega sve ima mjeru.

9. On je Znalac i onog što je čulima nedokučivo i onog što je pojavno, On je Veličanstveni i Uzvišeni.

10. Za Njega je jednak onaj od vas koji tiho govori i onaj koji to glasno čini, onaj koji se noću skriva i onaj koji po danu hodi.

11. Uz svakog od vas su meleki, koji se smjenjuju ispred njega i iza njega – po Allahovu naređenju nad njim bdiju. Sigurno je da Allah neće izmijeniti stanje u kojem se nalazi određeni narod sve dok taj narod ne promijeni ono što je u njemu. A kad Allah htjedne nekom narodu zlo, niko to ne može spriječiti; bez Njega im nema zaštitnika.

12. On je Taj Koji vam pokazuje munju, da se uplašite i ponadate, i On daje da iznova nastaju teški oblaci.

13. I grmljavina veliča i hvali Njega, a i meleki, iz strahopoštovanja prema Njemu; On šalje gromove i njima pogađa koga hoće, a oni, i pored toga, raspravljaju o Allahu, a On žestoko kažnjava.

14. Samo se Njemu može istinski moliti. A oni kojima se pored Njega mole – neće im se odazvati, kao što ni voda neće stići u usta onome koji prema njoj samo dlanove svoje pruži; dova nevjernika zasigurno je beskorisna.

15. Allahu sedždu čini sve što je na nebesima i na Zemlji, svojom voljom ili pod moranje, a i sjene njihove – ujutro i na kraju dana.

16. Reci: "Ko je Gospodar nebesa i Zemlje?" – i odgovori: "Allah!" Reci: "Pa zašto ste onda umjesto Njega kao zaštitnike prihvatili one koji sami sebi ne mogu neku korist pribaviti niti od sebe kakvu štetu otkloniti?" Reci: "Zar su jednaki slijepac i onaj koji vidi, ili, zar su isto tmine i svjetlo, ili, možda misle da oni koje su Allahu u obožavanju pridruživali

stvaraju kao što On stvara, pa im se stvaranje čini sličnim?!" Reci: "Allah je Stvoritelj svega i On je, Jedini, Potčinitelj svega."

17. On vodu s neba spusti, pa svakom udolinom poteče onoliko koliko može da prihvati i bujica nosi pjenu koja narasta. I ono što ljudi tope na vatri u želji da dobiju nakit ili oruđe ima, također, otpad, sličan pjeni. Tako Allah navodi primjer za istinu i neistinu: pjena se raspršuje, dok ono što koristi ljudima ostaje na Zemlji. Tako, eto, Allah navodi primjere.

18. Onima koji se Gospodaru svome odazovu – nagrada najljepša pripada; a oni koji Mu se ne odazovu – kad bi sve što je na Zemlji njihovo bilo, i još toliko, rado bi se time otkupili. Njih čeka užas polaganja računa, prebivalište njihovo bit će Džehennem, a grozno li je to boravište!

19. Zar je onaj koji zna da je istina ono što ti se objavljuje od Gospodara tvoga kao onaj koji je slijep?! A pouku primaju samo oni koji razum imaju,

20. oni koji obavezu prema Allahu ispunjavaju i ne krše obećanje;

21. i oni koji održavaju ono što je Allah naredio da se održava i Gospodara svoga se boje i užasa obračuna se plaše.

22. I oni koji trpe u želji za licem Gospodara svoga, i oni koji namaz obavljaju, i koji od onoga što im dajemo i tajno i javno udjeljuju, i koji dobrim na zlo uzvraćaju – njima će lijep ishod dunjaluka pripasti, njih čeka najljepše prebivalište.

23. Vrtovi Adna u koje će ući i oni i roditelji njihovi i žene njihove i porod njihov – oni koji su bili čestiti – i meleci će im ulaziti na vrata svaka.

24. Selam neka je vama, zato što ste trpjeli, a divan li je ishod nakon dunjaluka!

25. A oni koji krše obećanje prema Allahu, nakon što su se na to čvrsto obavezali, i kidaju ono što je Allah naredio da se održava, i čine nered na Zemlji – njih čekaju prokletstvo i užas boravišta.

26. Kome hoće, Allah daje opskrbu u obilju, i uskraćuje. Oni se raduju

životu na ovom svijetu, a život na ovom svijetu prema onome samo je prolazno uživanje.

27. Oni koji ne vjeruju govore: "Zašto mu od Gospodara njegova nije spušten kakav znak?" Reci: "Allah odvodi na stranputicu onoga koga On hoće, a k Sebi upućuje onoga ko Mu se pokajnički obraća."

28. One koji vjeruju i čija se srca, kad se Allah spomene, smiruju – a srca se, doista, kad se Allah spomene, smiruju.

29. Onima koji vjeruju i čine dobra djela – blago njima, njih čeka divno prebivalište.

30. I tako smo te poslali narodu prije kojeg su bili i nestali drugi narodi, da im kazuješ ono što ti objavljujemo, a oni u Svemilosnog ne vjeruju. Reci: "On je Gospodar moj, nema boga osim Njega, u Njega se uzdam i Njemu se obraćam."

31. Kad bi se kakvom knjigom brda pokrenula ili zemlja iskomadala ili mrtvi dozvali, Kur'an bi to bio! Štaviše, Allahu pripada sve! A zar nemaju nade i ne znaju oni koji vjeruju da bi Allah, kad bi samo htio, sve ljude uputio. A nevjernike će nesreća neprestano pogađati ili će u blizini mjesta njihova doći, zbog onoga što rade – sve dok se Allahovo obećanje ne ostvari. Allah, zaista, ne krši obećanje.

32. I prije tebe su poslanici ismijavani bili, pa sam Ja onima koji nisu vjerovali vremena ostavljao, i poslije sam ih kažnjavao, a kakva je samo kazna Moja bila!

33. Pa zar je Onaj Koji nad svakim bdi, što god da uradi, kao onaj ko to nije u stanju uraditi?! A Allahu su pridružili ortake. Reci: "Imenujte ih!" Zar da Ga vi obavještavate o nečemu što se na Zemlji nalazi – što On zna da postoji, ili ih vi po svome nahođenju tako nazivate?! Ustvari, predstavljeno je lijepim onima koji ne vjeruju spletkarenje njihovo, i oni su od Pravog puta odvraćeni. A onaj koga Allah na stranputicu okrene neće imati nikoga da ga na Pravi put uputi.

34. Oni će u životu na ovome svijetu patiti, ali će patnja na onome svijetu

sigurno teža biti; od Allaha ih niko neće odbraniti.

35. Ovakav je Džennet obećan onima koji se budu Allaha bojali: vrtovi s rijekama, kroz njega rijeke teku, njegovi plodovi i hladovina trajni su; to će, na kraju, slijediti onima koji se Allaha boje i grijeha klone, a ono što nevjernicima na kraju slijedi Vatra će biti.

36. Oni kojima smo dali Knjigu raduju se svemu što objavljujemo tebi, ali u urotničkim grupama ima onih koji poriču nešto od toga. Reci: "Meni je naređeno da samo Allahu ibadet činim i da Njemu nikoga u obožavanju ne pridružujem; Njemu ja pozivam i Njemu se vraćam."

37. I Mi ga tako objavljujemo usavršenog na arapskom jeziku. A ako bi se ti za ćudima njihovim poveo, nakon što ti je znanje došlo, ti ne bi imao nikoga ko bi te od Allaha zaštitio ni odbranio.

38. I prije tebe smo poslanike slali, i supruge i potomke im davali. I nijedan poslanik nije mogao s nekim znakom istupiti, osim s Allahovom dozvolom. Svako doba imalo je Knjigu.

39. Allah uklanja šta hoće, a ostavlja šta hoće; u Njega je glavna Knjiga.

40. Bilo da ti pokažemo dio onoga što im prijeteći obećavamo, bilo da ti život oduzmemo, tvoje je da obznanjuješ, a Naše da račune svodimo.

41. Zar oni ne vide da Mi Zemlju sužavamo umanjujući krajeve njene?! A Allah sudi i niko ne može presudu Njegovu pobiti, i On brzo račun svodi.

42. Lukavstva su smišljali i oni prije njih, ali svako lukavstvo pripada Allahu, i On zna šta svako zaslužuje. A nevjernici će sigurno saznati kome će lijep ishod na kraju pripasti.

43. Oni koji ne vjeruju govore: "Ti nisi poslanik." Reci: "Meni i vama dovoljan će kao svjedok biti Allah, i oni koji znanje iz Knjige imaju."

Sura Ibrahim *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Elif-lām-Ra. [1] Ovo je knjiga koju ti objavljujemo da ljude, dozvolom njihova Gospodara, izvedeš iz tmina na svjetlo, na put Silnoga i Hvaljenoga

2. Allaha, čije je ono što je na nebesima i ono što je na Zemlji. A teško nevjernicima od patnje žestoke,

3. onima koji život na ovome svijetu više vole od onoga svijeta i koji od Allahova puta odvraćaju i nastoje ga krivim prikazati! Oni su daleko zalutali.

4. Mi nismo poslali nijednog poslanika koji nije govorio jezikom naroda svoga, da bi im objasnio. A Allah u zabludu okreće onoga koga hoće i upućuje na Pravi put onoga koga hoće; On je Silni i Mudri.

5. I Musaa smo poslali s dokazima Našim: "Izvedi narod svoj iz tmina na svjetlo i podsjeti ga na Allahove blagodati." To su, uistinu, znakovi za svakog ko je strpljiv i zahvalan.

6. I kad Musa reče narodu svom: "Sjetite se Allahove blagodati kad vas je izbavio od faraonovih ljudi koji su vas najgorim mukama mučili, koji su vam mušku djecu klali, a žensku u životu ostavljali – to je bilo veliko iskušenje od Gospodara vašega."

7. I kad je Gospodar vaš objavio: "Ako budete zahvalni, Ja ću vam sigurno još više dati; budete li nezahvalni, žestoka će, doista, biti kazna Moja."

8. I Musa još reče: "Ako budete nezahvalni i vi i svi drugi na Zemlji, pa, Allah je, doista, neovisan i hvaljen."

---

* Ibrahim

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

9. Zar do vas nije doprla vijest o onima prije vas, o narodu Nuhovu, i o Adu, i o Semudu, i o onima poslije njih? Samo ih Allah zna! Poslanici su im njihovi jasne dokaze donosili, ali oni su ruke svoje na usta stavljali i govorili: "Mi ne vjerujemo u ono što se po vama šalje i mi itekako sumnjamo u ono u što nas pozivate."

10. Poslanici su njihovi govorili: "Zar se može sumnjati u Allaha, Koji je nebesa i Zemlju bez prethodnog primjera – iz ničega stvorio? On vas poziva da bi vam neke grijehe oprostio i da bi vas do roka određenog ostavio." Oni su odgovorili: "Vi ste ljudi kao i mi; hoćete da nas odvratite od onih koje su naši preci obožavali – pa, donesite nam dokaz očevidni."

11. "Mi jesmo ljudi kao i vi", govorili su im poslanici njihovi, "ali, Allah dariva samo one robove Svoje koje On hoće; mi vam ne možemo donijeti dokaz osim s dozvolom Allahovom – a vjernici neka se samo u Allaha uzdaju."

12. "Zašto da se ne uzdamo u Allaha kad nas je On putevima kojim idemo uputio? Mi ćemo, doista, strpljivo podnositi ono čime nas uznemiravate – a oni koji se uzdaju, neka se samo u Allaha uzdaju!"

13. Oni koji nisu vjerovali govorili su poslanicima svojim: "Ili ćete se u vjeru našu vratiti ili ćemo vas, doista, iz zemlje naše protjerati!" A poslanicima je Gospodar njihov objavljivao: "Mi ćemo nepravedne sigurno uništiti.

14. I poslije njih vas na Zemlji nastaniti. Bit će to za one koji će se polaganja računa preda Mnom bojati i koji će od prijetnje Moje strahovati."

15. I poslanici su pomoć tražili, pa je svaki oholi inadžija nastradao.

16. Pred njim će Džehennem biti – i on će biti napajan tekućinom od sukrvice.

17. Mučit će se da je proguta, ali je nikako neće moći proždrijeti i smrt će

mu sa svih strana prilaziti, ali on neće umrijeti; njega poslije toga tek čeka patnja teška.

18. Djela onih koji ne vjeruju u Gospodara svoga nalik su na pepeo koji vihor u olujnom danu raznese; neće moći očekivati nikakvu nagradu za djela koja su učinili, to je stranputica daleka.

19. Zar ne vidiš da je Allah nebesa i Zemlju s Istinom stvorio? Ako htjedne, vas će ukloniti i nova stvorenja dovesti.

20. To Allahu nije teško.

21. I izići će svi pred Allaha, pa će oni koji su bili nemoćni reći svojim glavešinama, onima koji su osioni bili: "Mi smo bili vaše pristalice, pa da li ste u stanju da nas bar malo od Allahove kazne zaštitite?" "Da je nas Allah uputio", odgovorit će oni, "i mi bismo bili vas uputili. Žalili se mi ili trpjeli, svejedno nam je, spasa nama više neće biti."

22. I kada bude sve riješeno, šejtan će reći: "Allah vam je istinsko obećanje dao, a ja sam vam obećavao i svoja obećanja iznevjerio; ali, ja nisam nikakvu vlast nad vama imao, samo sam vas pozivao i vi ste mi se odazivali; zato ne korite mene, već sami sebe; niti ja mogu vama pomoći, niti vi možete pomoći meni. Ja nemam ništa s tim što ste me prije Njemu u obožavanju pridruživali. One koji su nepravedni sigurno čeka bolna patnja."

23. A oni koji su vjerovali i dobra djela činili bit će uvedeni, s dozvolom Gospodara njihova, u džennetske bašče kroz koje rijeke teku i u njima će vječno boraviti, njihov pozdrav će u njima selam biti.

24. Zar ne vidiš kako Allah navodi primjer – lijepa je riječ kao lijepo drvo: korijen mu je čvrsto u zemlji, a grane prema nebu.

25. Ono plod svoj u svakom momentu daje s dozvolom Gospodara svoga – a Allah ljudima navodi primjere da bi se prisjetili i pouku uzeli.

26. A ružna je riječ kao ružno drvo koje je s površine zemlje iščupano. Njemu nema opstanka.

27. Allah vjernike postojanom riječju učvršćuje u životu na ovome, a i na onome svijetu, a nepravedne u zabludu odvodi; Allah radi što hoće.

28. Zar ne vidiš one koji su umjesto zahvalnosti Allahu na blagodatima – nezahvalnošću uzvratili i narod svoj u Kuću propasti doveli,

29. u Džehennem, u kome će gorjeti – a užasno je on prebivalište!

30. I koji su Allahu druge kao ravne dodavali da bi zavodili s puta Njegova? Reci: "Naslađujte se, završit ćete, sigurno, u Vatri!"

31. Reci Mojim robovima koji vjeruju da namaz obavljaju i da udjeljuju i tajno i javno iz onoga što im Mi darujemo, prije nego što nastupi Dan u kome neće biti ni trgovanja ni prijateljstva.

32. Allah je Taj Koji je stvorio nebesa i Zemlju; On spušta s neba vodu i čini da pomoću nje rađaju plodovi kojima se hranite; i potčinio vam je lađe da morem plove po odredbi Njegovoj, i potčinio vam je rijeke,

33. i potčinio vam je Sunce i Mjesec, koji se stalno kreću, i potčinio vam je noć i dan.

34. I daje vam od svega onoga što od Njega tražite, i ako biste Allahove blagodati brojali, ne biste ih nabrojali. Čovjek je, uistinu, itekako nepravedan i nezahvalan.

35. A kada Ibrahim reče: "Gospodaru moj, učini ovaj grad sigurnim i sačuvaj i mene i sinove moje od toga da obožavamo kumire.

36. Oni su, Gospodaru moj, mnoge ljude na stranputicu naveli. Onaj ko bude mene slijedio – moje je vjere, a onaj ko bude protiv mene ustajao, pa – Ti si, uistinu, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv si.

37. Gospodaru naš, ja sam neke potomke svoje naselio u kotlini u kojoj se ništa ne sije, kod Tvoje časne Kabe, da bi, Gospodaru naš, namaz obavljali; zato učini da srca nekih ljudi čeznu za njima i opskrbi ih raznim plodovima da bi zahvalni bili.

38. Gospodaru naš, Ti sigurno znaš šta mi tajimo, a šta na javu iznosimo. A Allahu ništa nije skriveno; ni na Zemlji, ni na nebu.

39. Hvala Allahu, Koji mi je u starosti podario Ismaila i Ishaka; Gospodar moj dove, uistinu, uslišava.

40. Gospodaru moj, daj da ja i potomci moji u obavljanju namaza budemo ustrajni; Gospodaru naš, Ti usliši dovu moju!

41. Gospodaru naš, oprosti meni, i roditeljima mojim i svim vjernicima – na Dan kad se bude polagao račun!"

42. A ti nikako ne misli da Allah ne mari za onim što rade nepravedni! On ih samo pušta do Dana kada će im oči ostati otvorene!

43. Žurit će, glave im uzdignute, pogled ukočen; a srca će im prazna biti.

44. Ti opominji ljude Danom kada će im kazna doći, kad će oni koji su nepravdu činili – govoriti: "Gospodaru naš, ostavi nas još samo kratko vrijeme, odazvat ćemo se pozivu Tvome i slijedit ćemo poslanike!" – a zar se prije niste zaklinjali da s ovog svijeta nećete otići?

45. I nastanili ste se bili u mjestima gdje su živjeli oni koji su prema sebi nepravdu učinili, a bilo vam je poznato kako smo s njima postupili i primjere smo vam navodili.

46. I oni lukavstva svoja pletu, a Allah zna za lukavstva njihova, samo što lukavstva njihova ne mogu brda pokrenuti.

47. Nemoj ni pomisliti da Allah neće održati obećanje Svoje poslanicima Svojim – Allah je, uistinu, silan i strog.

48. Na Dan kad Zemlja bude zamijenjena drugom zemljom, a i nebesa, i kad svi iziđu pred Allaha, Jedinoga, Potčinitelja svega.

49. Taj dan ćeš vidjeti prestupnike u okovima zajedno povezane.

50. Košulje će im od katrana biti, a vatra će lica njihova obaviti.

51. To je zato da Allah svakome da što je zaslužio – Allah zaista brzo račun svodi.

52. Ovo je obznana ljudima, i da njome budu opomenuti, i da znaju da je samo On Jedan Bog, i da prime pouku oni koji razum imaju!

Sura El-Hidžr *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Elif Lām Rā. [1] Ovo su ajeti knjige, Kur'ana jasnog!

2. Zažalit će nevjernici često što nisu postali muslimani.

3. Pusti ih neka jedu i naslađuju se, i neka ih zavara nada – znat će oni!

4. A nijedno naselje nismo uništili a da mu nije propisan određeni rok.

5. Nijedan narod ne može ni ubrzati ni usporiti kraj svoj.

6. Oni govore: "Hej, ti kome se Kur'an objavljuje, ti si uistinu lud!

7. Zašto nam meleke ne dovedeš, ako je istina što govoriš!"

8. Mi meleke šaljemo samo s Istinom, a da ih pošaljemo, tada se njima ne bi vremena dalo.

9. Mi, uistinu, Kur'an objavljujemo i zaista ćemo Mi nad njim bdjeti!

10. I prije tebe smo poslanike prijašnjim narodima slali

11. i nijedan im poslanik nije došao, a da mu se nisu izrugivali.

12. Eto, tako dajemo da to uđe u srca prestupnika.

13. Oni u njega neće vjerovati, a zna se šta je bilo s narodima davnašnjim.

14. Kad bismo radi njih kapiju na nebu otvorili i oni se kroz nju uspinjali,

15. opet bi oni, sigurno, rekli: "Samo nam se pričinjava, mi smo ljudi opčinjeni!"

16. Mi smo na nebu sazviježđa stvorili i za one koji ih posmatraju ukrasili.

17. I čuvamo ih od svakog šejtana prokletog.

18. A onog koji kradom prisluškuje stiže svjetlica vidljiva.

19. A Zemlju smo prostrli i po njoj nepomične planine postavili i učinili da

* Hidžr

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

na njoj sve s mjerom raste.

20. I dajemo vam iz nje hranu, a i onima koje vi ne hranite.

21. I ne postoji ništa čije riznice ne posjedujemo, a od toga Mi dajemo samo onoliko koliko je potrebno.

22. Mi šaljemo vjetrove da oplođuju, a iz neba spuštamo kišu da imate šta piti – vi time ne možete raspolagati.

23. I samo Mi dajemo život i smrt, i samo Mi sve nasljeđujemo.

24. I samo Mi znamo one koji su vam prethodili, i samo Mi znamo one koji će poslije doći.

25. A On, Gospodar tvoj, zaista će ih sabrati. On je mudar i sve zna.

26. Mi smo stvorili Adema od ilovače, od blata ustajalog,

27. a još prije smo stvorili džine od vatre užarene.

28. I kad Gospodar tvoj reče melekima: "Ja ću stvoriti čovjeka od ilovače, od blata ustajalog,

29. i kad mu dam lik i u njega udahnem dušu, vi mu se poklonite!"

30. Svi su se meleki, zajedno, poklonili,

31. osim Iblisa; on se nije htio s njima pokloniti.

32. "O Iblise", reče On, "zašto se ti ne htjede pokloniti?"

33. "Nije moje", reče, "da se poklonim čovjeku koga si stvorio od ilovače, od blata ustajalog."

34. "Onda izlazi iz Dženneta", reče On, "neka si proklet."

35. I neka se prokletstvo zadrži na tebi do Dana sudnjeg!"

36. "Gospodaru moj", reče on, "daj mi vremena do dana kad će oni biti oživljeni!"

37. "Daje ti se rok", reče On,

38. "do Dana već određenog."

39. "Gospodaru moj", reče, "zato što si me u zabludu odveo, ja ću njima

na Zemlji poroke lijepim predstaviti i potrudit ću se da ih sve zavedem,

40. osim Tvojih iskrenih robova među njima."

41. "Ovo je Pravi put k Meni", reče On.

42. "Ti nećeš imati nikakve vlasti nad robovima Mojim, osim nad onima koji te budu slijedili, od onih zalutalih."

43. Za sve njih mjesto sastanka Džehennem će biti.

44. On sedam kapija ima i kroz svaku će određen broj njih proći.

45. Oni koji su se Allaha bojali bit će u džennetskim baščama pored izvorā.

46. "Uđite u njih sigurni, straha oslobođeni!"

47. I Mi ćemo zlobu iz grudi njihovih istisnuti, oni će kao braća na divanima jedni prema drugima sjediti.

48. Tu ih umor neće doticati, oni odatle nikad neće izvedeni biti.

49. Kaži robovima Mojim da sam Ja, zaista, Onaj Koji prašta i da sam milostiv,

50. ali da je i kazna Moja, doista, bolna kazna!

51. I obavijesti ih o gostima Ibrahimovim,

52. kada su mu ušli i rekli: "Mir!", on je rekao: "Mi smo se vas uplašili."

53. "Ne plaši se!", rekoše, "donosimo ti radosnu vijest, učena ćeš sina imati."

54. "Zar mi donosite radosnu vijest sad kad me je starost ophrvala?", reče on, "čime ćete me obradovati?"

55. "Donosimo ti radosnu vijest koja će se doista obistiniti", rekoše oni, "zato nadu ne gubi!"

56. "Nadu u milost Gospodara svog mogu gubiti samo oni koji su zabludjeli", reče on.

57. I upita: "A koji je tačno razlog vašeg dolaska, o izaslanici?"

58. "Mi smo", rekoše, "zaista bili poslani i narodu koji je prestupe činio,

59. izuzev Lutove porodice, njih ćemo, zaista, sve spasiti,

60. osim žene njegove, ona će, odlučili smo, s ostalima kaznu iskusiti."

61. I kad izaslanici dođoše do Lutove porodice,

62. on reče: "Vi ste, doista, ljudi neznani!"

63. "Ne!", rekoše oni, "donosimo ti ono u šta ovi stalno sumnjaju,

64. donosimo ti ono što će se, sigurno, dogoditi, a mi zaista istinu govorimo.

65. Izvedi čeljad svoju u gluho doba noći, a ti budi na začelju njihovu, i neka se niko od vas ne osvrće, već produžite u pravcu kuda vam se naređuje!"

66. I Mi smo mu objavili ono što će se zbiti: da će oni, svi do posljednjeg, u svitanje uništeni biti.

67. I dođoše stanovnici grada, veseli.

68. "Ovo su gosti moji", reče on, "pa me ne sramotite.

69. I bojte se Allaha, i mene ne ponižavajte!"

70. "A zar ti nismo zabranili da ikoga primaš?", povikaše oni.

71. On reče: "Evo vam za brak kćeri mojih, ako to hoćete učiniti!"

72. Tako mi života tvog, oni su u pijanstvu svom lutali.

73. I njih je zadesio strašan glas kad je Sunce izlazilo.

74. I Mi smo učinili da ono što je gore bude dolje, i na njih smo kao kišu grumenje od skamenjene gline sručili.

75. U tome su, zaista, znaci za one koji o tome pronicljivo razmišljaju.

76. A naselje je baš uz postojeći put. [2]

77. U tome su, zaista, znaci za one koji vjeruju.

78. A i stanovnici Ejke bili su, uistinu, narod nepravedni,

79. pa smo ih kaznili, i oba naselja su uz put koji se vidi.

80. I stanovnici su Hidžra poslanike lažnim smatrali.

[2] Naselja u kojima je živio Lutov narod nalaze se pored puta, vide ih putnici koji njime prolaze.

81. A Mi smo im dokaze Naše bili dali, ali su oni od njih glave okrenuli.

82. Oni su kuće u brdima klesali, vjerujući da su sigurni,

83. pa i njih u svitanje strašan glas zadesi,

84. i ne bijaše im ni od kakve koristi ono što su bili stekli.

85. Mi smo nebesa i Zemlju i ono između njih s Istinom stvorili. Čas oživljenja će, zacijelo, doći, zato ti velikodušno oprosti.

86. Gospodar tvoj sve stvara i On je Sveznajući.

87. Mi smo ti objavili sedam ajeta, koji se ponavljaju, i Kur'an ti veličanstveni objavljujemo.

88. Ne pružaj poglede svoje ka onome što Mi dajemo na uživanje nekim od njih i ne budi tužan zbog njih, a prema vjernicima blag budi,

89. i reci: "Ja sam samo upozoritelj jasni."

90. Kao što smo sljedbenike Knjige opomenuli,[3]

91. one koji Kur'an na dijelove podijeliše.

92. I tako Mi Gospodara tvog, njih ćemo sve na odgovornost pozvati,

93. za ono što su radili!

94. Ti javno ispovijedaj ono što ti se naređuje i mnogobožaca se okani.

95. Mi ćemo te sačuvati onih koji se rugaju,

96. koji pored Allaha drugog boga uzimaju; i znat će oni!

97. Mi dobro znamo da ti je teško u duši zbog onog što oni govore,

98. zato, veličaj Gospodara svoga i hvali Ga, i budi od onih što na sedždu padaju,

99. i Gospodara svoga obožavaj sve do svoje smrti.

[3] Opominjem vas kako vas ne bi zadesilo ono što je zadesilo one koji su podijelili Allahovu Knjigu, pa u jedan dio povjerovali, a drugi dio porekli.

Sura En-Nahl *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Ono što je Allah odredio – dogodit će se; zato to ne požurujte! Uzvišen je On i vrlo visoko iznad onoga što Mu pridružuju!

2. On šalje meleke s Objavom, po volji Svojoj, onim robovima Svojim kojim hoće: "Opominjite da nema Boga osim Mene i bojte Me se!"

3. On je s Istinom nebesa i Zemlju stvorio, neka je On vrlo visoko iznad onoga što Mu pridružuju.

4. On stvara čovjeka od kapi sjemena, a on odjednom – otvoreni protivnik!

5. I stoku On za vas stvara; njome se od hladnoće štitite, a i drugih koristi imate, njome se i hranite.

6. Ona vam je ukras kad je sa ispaše vraćate i kad je na pašu izgonite.

7. A nosi vam i terete u mjesta u koja bez velike muke ne biste stigli – Gospodar vaš je, uistinu, blag i milostiv.

8. I konje, i mazge, i magarce – da ih jašete, i kao ukras – a stvara i ono što ne znate.

9. Allahovo je da ukaže na Pravi put, a ima ih i krivih; a da On hoće, sve bi vas uputio.

10. On spušta s neba vodu koju pijete i kojom se natapa rastinje kojim stoku napasate.

11. On čini da vam pomoću nje raste žito, i masline, i palme, i grožđe, i svakovrsni plodovi – to je, zaista, dokaz za ljude koji razmišljaju.

12. On čini da se noći i danom koristite, i Suncem i Mjesecom, a zvijezde su volji Njegovoj potčinjene – to su, uistinu, dokazi za ljude koji pameti

* Pčele

imaju –

13. i sve što vam je na Zemlji šaroliko stvorio – u tome je, doista, znak ljudima koji se prisjećaju i pouku uzimaju.

14. On čini da se morem koristite, da iz njega svježe meso jedete i da vadite nakit kojim se kitite – ti vidiš lađe kako ga sijeku da biste nešto iz obilja Njegova stekli i da biste zahvalni bili.

15. On je po Zemlji nepomična brda postavio da vas ona ne potresa, a i rijeke i puteve da se ispravno usmjeravate,

16. i putokaze, a i po zvijezdama se oni upravljaju.

17. Pa je li onda Onaj Koji stvara kao onaj koji ne stvara!? Zašto pouku ne uzmete?!

18. Ako vi budete brojali Allahove blagodati, nećete ih nabrojati – Allah, uistinu, prašta i samilostan je.

19. Allah zna šta tajite, a i ono što javno iznosite.

20. A oni koje oni mjesto Allaha mole – ništa ne stvaraju; oni su sami stvoreni;

21. mrtvi su, nisu živi i ne znaju kada će biti oživljeni.

22. Vaš Bog je – jedan Bog! Srca onih koji u onaj svijet ne vjeruju, poriču, oni se ohološću razmeću.

23. Nema sumnje da Allah zna i ono što oni taje, a i ono što javno iznose; On, doista, ne voli one koji se ohole.

24. A kad ih neko upita: "Šta to Gospodar vaš objavljuje?", oni odgovaraju: "Naroda drevnih izmišljotine!"

25. To je zato da bi na Sudnjem danu nosili čitavo breme svoje i dio bremena onih koje su, a da oni nisu bili svjesni, u zabludu odveli. A grozno je to što će oni nositi!

26. I oni prije njih su spletke pleli, pa je Allah iz temelja zgrade njihove porušio, i krov se na njih srušio – stigla ih je kazna odakle nisu očekivali.

27. A na Sudnjem danu On će ih osramotiti i upitati: "Gdje su oni koje ste Meni u obožavanju pridruživali, oni zbog kojih ste se suprotstavljali?" Oni kojima je dato znanje reći će: "Danas će sramota i muka nevjernike, zaista, snaći,

28. kojima su meleki dušu uzeli u času kad su nevjernici bili." I oni će se pokoriti i reći: "Mi nismo nikakvo zlo činili!" "Jeste, Allah, doista, dobro zna ono što ste radili.

29. Zato ulazite na kapije Džehennema, u njemu ćete vječno ostati!" O kako će prebivalište onih koji su se oholili grozno biti!

30. A onima koji su se Allaha bojali reći će se: "Šta je objavljivao Gospodar vaš?" "Dobro!", odgovorit će. Oni koji čine dobra djela imat će još na ovom svijetu lijepu nagradu, a onaj svijet je, sigurno, još bolji. O kako će boravište onih koji su se Allaha bojali divno biti:

31. edenski perivoji u koje će ući, kroz koje rijeke teku, i u kojima će sve što zažele imati. Tako će Allah one koji Ga se budu bojali nagraditi,

32. one kojima će meleki duše uzeti – a oni čisti, i kojima će govoriti: "Selam vama! Uđite u Džennet zbog onog što ste činili!"

33. Šta li višebošci čekaju: da im dođu meleci, ili da dođe odredba Gospodara tvoga?! Tako su postupili i oni prije njih; njima nije nepravdu učinio Allah, oni su sami sebi nepravdu učinili.

34. I stigla ih je kazna za ružna djela koja su činili, i sa svih strana ih je snašlo ono čemu su se rugali.

35. I rekli su oni koji su druge Njemu u obožavanju pridruživali: "Da je Allah htio, ne bismo ni mi ni preci naši, pored Allaha, nikoga obožavali i ne bismo ništa, bez Njegove volje, zabranjenim smatrali." Baš tako su i oni prije njih postupali. A zar su poslanici bili dužni šta drugo već da jasno obznane?!

36. Mi smo svakom narodu poslanika poslali: "Allahu ibadet činite, a

kumira – taguta se klonite!" I bilo je među njima onih kojima je Allah na Pravi put ukazao, a i onih koji su zaslužili da ostanu u zabludi; zato putujte po svijetu da vidite kako su završili oni koji su poslanike u laž utjerivali.

37. Ma koliko ti želio da oni budu na Pravom putu, Allah neće ukazati na Pravi put onome koga je u zabludu odveo i njima niko neće pomoći.

38. Oni se zaklinju Allahom, najtežom zakletvom: "Allah neće oživjeti onog koji umre!" Naprotiv, hoće! To je Njegovo obećanje koje će se, doista, ispuniti! Ali većina ljudi ne zna,

39. da bi im objasnio ono oko čega su se razilazili i da bi saznali oni koji nisu vjerovali da su lašci bili.

40. Ako nešto hoćemo, Mi samo za to reknemo: "Budi!" – i ono bude.

41. Onima koji se isele Allaha radi, nakon što su bili progonjeni, Mi ćemo još na ovom svijetu lijepo mjesto dati; a nagrada na onom svijetu bit će još veća – kad bi oni samo znali;

42. onima koji budu trpjeli i u Gospodara svog se uzdali.

43. Mi smo i prije tebe samo ljude kao poslanike slali i objavljivali im – pitajte sljedbenike Knjige ako ne znate.

44. Jasne dokaze i knjige smo im slali, a tebi objavljujemo Kur'an da bi objasnio ljudima ono što im se objavljuje, i da bi oni razmislili.

45. A zar su sigurni oni koji podmuklo prave zlo – da ih Allah neće u zemlju utjerati, ili da im neće, odakle ne mogu ni pomisliti, kazna doći,

46. ili da ih neće na putovanjima njihovim kazniti – oni neće umaći,

47. ili da ih neće kazniti dok u strahu strepe? Ali, Gospodar vaš je doista blag i milostiv.

48. Zar oni ne vide da sve ono što je Allah stvorio sad desno, sad lijevo, pruža sjene svoje Allahu sedždu čineći i da je sve to pokorno?

49. Allahu sedždu čini sve živo na nebesima i na Zemlji, i meleci, a oni se ne ohole,

50. boje se Gospodara svog, Koji je iznad njih, i čine ono što im se naredi.

51. Allah kaže: "Dvojicu bogova za obožavanje ne uzimajte, samo je jedan Bog, i samo od Mene strahujte!"

52. Sve što je na nebesima i na Zemlji Njegovo je i Njemu treba uvijek poslušan biti. Zar nekog drugog, osim Allaha, da se bojite?

53. Od Allaha je svaka blagodat koju uživate, a čim vas kakva nevolja zadesi, opet od Njega glasno pomoć tražite.

54. I kad vam On poslije nevolju otkloni, neki od vas isti čas Gospodara svog s drugim izjednače,

55. da bi nezahvalnost pokazali prema onom što smo im Mi dali. Pa uživajte, ali, zbilja, znat ćete!

56. Višebošci onima koje kako treba ne poznaju određuju dio onoga čime smo ih opskrbili. Allaha Mi, bit ćete, sigurno, pitani za ono što ste stalno izmišljali!

57. Oni Allahu kćeri pripisuju – uzvišen neka je On! – a sebi ono što priželjkuju.

58. I kad se nekom od njih javi da mu se rodila kći, lice mu potamni i postaje potišten,

59. krije se od ljudi zbog loše vijesti koja mu je dojavljena: da li da je uz poniženje zadrži, ili u prašinu da je zarovi? Kako ružno oni prosuđuju!

60. Oni koji u onaj svijet ne vjeruju hrđavih su osobina, a Allah ima svojstva najuzvišenija; On je silan i mudar.

61. Kad bi Allah ljude zbog nepravde njihove kažnjavao, ništa živo na Zemlji ne bi ostavio, ali On ih do roka određenog ostavlja, i kad rok njihov dođe, ni za tren ga jedan ne mogu ni odgoditi ni ubrzati.

62. Oni Allahu pripisuju ono prema čemu sami odvratnost osjećaju i njihovi jezici govore laž da njih čeka najljepša nagrada; a njih, nema sumnje, Vatra čeka – oni će se u nju prvi potjerati.

63. Allaha Nam, Mi smo i prije tebe narodima poslanike slali, ali im je šejtan lijepim predstavljao postupke njihove i on je sad drug njihov, njih čeka patnja nesnosna.

64. Mi tebi objavljujemo Knjigu da bi im objasnio ono oko čega se razilaze i da bude vjernicima uputa i milost.

65. Allah vodu s neba spušta i njome život mrtvoj zemlji vraća! To je, zaista, dokaz za ljude koji hoće da čuju.

66. Vi imate pouku i u stoci: "Mi vam dajemo da pijete ono što iz njene utrobe dolazi, što nastaje između grizina i krvi; mlijeko je to, čisto i ukusno onima koji ga piju.

67. A od plodova palmi i loze pripremate piće i dobru opskrbu. To je, doista, dokaz onima koji pameti imaju.

68. Gospodar tvoj pčelu je nadahnuo: "Pravi sebi kuće u brdima, na drveću i u onome što naprave ljudi,

69. zatim, hrani se svakovrsnim plodovima, pa onda idi stazama Gospodara svog, poslušno!" Iz utroba njihovih izlazi piće različitih boja koje je lijek ljudima. To je, uistinu, dokaz za ljude koji razmišljaju.

70. Allah vas stvara, a poslije vam duše uzima; među vama ima onih koji senilnost – duboku starost dožive, pa opet ne znaju nakon što su znanje imali. Allah je, zaista, Onaj Koji sve zna i svemoćan je.

71. Allah opskrbljujući vas daje jednima više nego drugima. Ali oni kojima je dato više ne daju onima koji su u njihovoj vlasti, a potrebe su im jednake. Zašto nisu na Allahovim blagodatima zahvalni!

72. Allah za vas stvara žene od vaše vrste, a od žena vaših daje vam sinove i unuke, a i ukusnim jelima vas opskrbljuje. Pa zašto u laž oni vjeruju, a Allahove blagodati poriču.

73. I obožavaju, pored Allaha, one koji im nisu u stanju bilo kakvu opskrbu dati, ni iz nebesa ni iz zemlje, i koji ništa ne mogu!

74. Zato ne navodite Allahu slične! Allah doista zna, a vi ne znate.

75. Allah navodi kao primjer roba u tuđem vlasništvu koji ništa nema i onog koga smo Mi bogato obdarili i koji udjeljuje iz toga, i tajno i javno – zar su oni jednaki? Neka je hvaljen Allah! Ali većina njih ne zna.

76. Allah vam navodi kao primjer dvojicu ljudi, od kojih je jedan gluhonijem, koji ni za šta nije sposoban, i koji je na teretu gospodaru svome – kud god ga pošalje, nikakva dobra ne donese. Da li je on jednak onom koji traži da se pravedno postupa, a i sam je na Pravom putu?!

77. Allah zna tajne nebesa i Zemlje! A Smak svijeta će u tren oka doći, ili još brže, jer je Allah, uistinu, Svemoćni!

78. Allah vas iz trbuha majki vaših izvodi, vi ništa ne znate, i daje vam sluh i vid i razum da biste bili zahvalni.

79. Zar oni ne vide kako ptice u prostranstvu nebeskom bez muke lete, njih samo Allah drži. To su, zaista, dokazi ljudima koji budu vjerovali.

80. Allah vam daje da u kućama svojim stanujete i daje vam od koža stoke šatore koje lahko nosite kad na put idete i kad konačite, a od vune, dlake i kostrijeti njihove prostirku i korisne stvari – sve dok se ne istroše.

81. Od onog što je stvorio – Allah vam daje hlad i skloništa u brdima, i odjeću koja vas čuva od vrućine; daje vam i oklope koji vas u borbi štite; i tako vam upotpunjava blagodat Svoju da biste bili poslušni.

82. A ako oni okrenu glave, pa ti si dužan samo jasno objavljivati.

83. Oni znaju da je blagodat od Allaha, pa je poslije poriču – većina njih su nevjernici.

84. A na Dan kada iz svakog naroda svjedoka podignemo, nevjernicima neće biti dopušteno da se pravdaju, niti će im biti udovoljeno da blagonaklonost za povratak traže.

85. Kad oni koji nisu vjerovali ugledaju patnju – ona im se neće ni ublažiti ni odložiti.

86. A kad oni koji su Njemu druge u obožavanju pridruživali vide svoja božanstva, reći će: "Gospodaru naš, ovo su naša božanstva koja smo, mimo Tebe, molili." Ona će im dobaciti: "Vi ste, uistinu, lažljivci!"

87. I oni će se tog Dana Allahu pokoriti, i propast će ono što su potvarali.

88. One koji nisu vjerovali i koji su od Allahova puta odvraćali Mi ćemo dvostrukom kaznom kazniti zato što su pravili smutnju.

89. A šta će biti onog Dana kad protiv svakog naroda dovedemo po jednog svjedoka, od njega samog, i tebe dovedemo kao svjedoka protiv ovih! Mi tebi objavljujemo Knjigu kao objašnjenje za sve i kao uputu i milost i radosnu vijest za muslimane.

90. Allah zahtijeva da se svačije pravo poštuje, dobro čini, i da se bližnjima udjeljuje, a razvrat i sve što je odvratno i nasilje zabranjuje – da pouku primite, On vas savjetuje.

91. I ispunjavajte obaveze na koje ste se Allahovim imenom obavezali i ne kršite zakletve kad ste ih tvrdo dali, a Allaha kao jamca sebi uzeli, jer Allah zna ono što radite.

92. I ne budite kao ona koja bi svoju pređu rasprela kad bi je već bila čvrsto oprela, i ne služite se zakletvama svojim da biste jedni druge prevarili samo zato što je jedno pleme mnogobrojnije od drugog. Allah vas time samo iskušava, a na Sudnjem danu će vam, doista, objasniti ono oko čega ste se razilazili.

93. Da Allah hoće, učinio bi vas sljedbenicima jedne vjere, ali On u zabludu odvodi onog koga hoće, a na Pravi put ukazuje onom kome On hoće; i vi ćete doista odgovarati za ono što ste radili.

94. I ne služite se zakletvama svojim zato da biste jedni druge varali, da se ne bi pokliznula noga koja čvrsto stoji i da ne biste nesreću iskusili zato što ste od Allahova puta odvraćali; a patnja velika vas još čeka.

95. I ne zamjenjujte obavezu datu Allahu za nešto što malo vrijedi – ono što je u Allaha za vas je, da znate, bolje!

96. Ono što je u vas – prolazno je, a ono što je u Allaha – vječno je. One koji su trpjeli Mi ćemo, sigurno, nagraditi mnogostrukom nagradom za ono što su činili.

97. Onom ko čini dobro, bio muškarac ili žena, a vjernik je, Mi ćemo dati da proživi lijep život i doista ćemo ih u skladu s najboljim što su činili nagraditi.

98. Kad hoćeš učiti Kur'an, zatraži od Allaha zaštitu od šejtana prokletog,

99. on, doista, nema nikakve vlasti nad onima koji vjeruju i koji se u Gospodara svog pouzdaju.

100. Njegova je vlast jedino nad onima koji njega za zaštitnika uzimaju i koji druge Allahu ravnim smatraju.

101. Kad Mi ajet dokinemo drugim – a Allah najbolje zna što objavljuje – oni govore: "Ti samo izmišljaš!" A nije tako, nego većina njih ne zna.

102. Reci: "Od Gospodara tvog objavljuje ga melek Džibril kao istinu, da još više učvrsti vjernike u vjerovanju, i da bude putokaz i radosna vijest svim muslimanima."

103. Mi dobro znamo da oni govore: "Poučava ga jedan čovjek!" Jezik onog zbog koga oni krivo govore jest jezik tuđina, a ovaj Kur'an je na jasnom arapskom jeziku.

104. Onima koji neće da vjeruju u Allahove dokaze Allah, sigurno, neće ukazati na Pravi put, i njih čeka patnja nesnosna.

105. Usuđuju se da laži izmišljaju samo oni koji u Allahove riječi ne vjeruju, i oni su pravi lažljivci.

106. Onaj ko zaniječe Allaha, nakon što je u Njega vjerovao – ne i onaj ko na to bude primoran, već onaj koji nevjerovanje širokogrudo prihvati – Allah se na takve srdi i njih čeka patnja velika,

107. zato što više vole život na ovom nego na onom svijetu, a Allah neće ukazati na Pravi put onima koji neće da vjeruju.

108. To su oni čija je srca i sluh i vid Allah zapečatio, i oni su zaista nemarni.

109. Oni su, nema sumnje, na onome svijetu pravi gubitnici.

110. Gospodar tvoj će onima koji se isele, nakon što su zlostavljani bili, pa se onda budu borili i sve strpljivo podnosili – Gospodar tvoj će im, poslije toga, doista oprostiti i samilostan biti,

111. na Dan u kojem će svaki čovjek samo o sebi brinuti i u kome će se svakom čovjeku za djela njegova puna nagrada ili kazna dati, nepravda im se neće učiniti!

112. Allah navodi kao primjer grad, siguran i spokojan, kome je u obilju dolazila opskrba sa svih strana, pa je nezahvalan na Allahovim blagodatima postao, pa mu je Allah zbog onog što je radio dao da iskusi i glad i strah.

113. I njima je došao poslanik, jedan od njih, ali su ga oni lažljivcem nazvali, i njih je stigla kazna zato što su nepravedni bili.

114. Hranite se dopuštenim i lijepim jelima koja vam Allah daruje i budite zahvalni Allahu na blagodatima Njegovim, ako samo Njega obožavate.

115. On vam zabranjuje jedino strv, i krv, i svinjsko meso, i onu stoku koja je zaklana u nečije drugo, a ne u Allahovo ime. A onom ko bude primoran, ali ne iz želje, samo toliko da utoli glad – pa Gospodar tvoj će, zaista, oprostiti i samilostan biti.

116. I ne govorite neistine jezicima svojim: “Ovo je dopušteno, a ovo je zabranjeno” – da biste tako o Allahu neistine iznosili. Oni koji o Allahu govore neistine neće uspjeti,

117. kratko će uživati, i njih će strašna patnja čekati.

118. Jevrejima smo zabranili ono o čemu smo ti prije kazivali; Mi njima nismo nepravedni bili, oni su sami sebi nepravdu nanijeli.

119. Onima koji urade zlo iz neznanja, pa se kasnije pokaju i poprave, Gospodar tvoj će poslije toga, sigurno, oprostiti i samilostan biti.

120. Ibrahim je, doista, bio predvodnik, pokoran Allahu, pravi vjernik, nije bio od onih koji Allahu druge u obožavanju pridružuju.

121. I bio je zahvalan na blagodatima Njegovim; On je njega izabrao i na Pravi put izveo.

122. I dali smo mu dobro na ovome svijetu, a na onome svijetu doista će biti među čestitima.

123. Poslije smo tebi objavili: "Slijedi vjeru Ibrahimovu, vjeru pravu, on nije Allahu druge smatrao ravnim!"

124. Svetkovanje subote je propisano onima koji su imali različita mišljenja o njoj, i Gospodar tvoj će na Sudnjem danu njima presuditi u onom oko čega su se razišli.

125. Na put Gospodara svoga mudro i lijepim savjetom pozivaj i s njima na najljepši način raspravljaj. Gospodar tvoj zna one koji su zalutali s puta Njegova, i On zna one koji su na Pravom putu.

126. Ako hoćete da na nepravdu uzvratite, onda učinite to samo u onolikoj mjeri koliko vam je učinjeno; a ako otrpite, to je, doista, bolje za strpljive.

127. Strpljiv budi! Ali, strpljiv ćeš biti samo uz Allahovu pomoć. I ne tuguj za njima, i neka ti ne bude teško zbog spletkarenja njihova.

128. Allah je zaista na strani onih koji se Njega boje i koji dobra djela čine.

Sura El-Isra *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Uzvišen neka je Onaj Koji je u jednom času noći preveo Svog roba iz Hrama časnog u Hram daleki, čiju smo okolinu blagoslovili kako bismo mu neka znamenja Naša pokazali. On, uistinu, sve čuje i sve vidi.

2. A Musau smo Knjigu dali i uputstvom je sinovima Israilovim učinili: "Osim Mene zaštitnika ne tražite,

3. o, potomci onih koje smo sa Nuhom nosili!" On je, doista, bio rob zahvalni.

4. I Mi smo u Knjizi objavili sinovima Israilovim: "Vi ćete, doista, dva puta nered na Zemlji učiniti i preko mjere oholi postati.

5. I kad dođe vrijeme prve od dvije prijetnje, poslat ćemo protiv vas robove Naše, silno moćne, oni će uzduž i poprijeko zemlju vašu pregaziti, i prijetnja će se ispuniti.

6. Zatim ćemo vam dati pobjedu protiv njih i pomoći ćemo vas imecima i sinovima i učinit ćemo vas brojnijim.

7. Sve što činite – činite sebi, dobro i zlo. A kad dođe vrijeme druge prijetnje, poslat ćemo ih da na licima vašim tugu i jad ostave i da u Hram kao i prvi put, ponovo provale i da sve što osvoje do temelja poruše.

8. I Gospodar će vam se vaš opet smilovati; ako vi ponovo započnete, započet ćemo i Mi." A Džehennem smo za nevjernike tamnicom učinili.

9. Ovaj Kur'an vodi jedinom ispravnom putu, i vjernicima koji čine dobra djela donosi radosnu vijest da ih čeka nagrada velika,

* Noćno putovanje

10. a da smo za one koji u onaj svijet ne vjeruju – bolnu patnju pripremili.

11. Baš kao što moli za ono što je dobro, čovjek nekada moli i za ono što ne valja. Čovjek je zaista sklon da ishitren bude.

12. I Mi smo noć i dan kao dva znamenja učinili: znamenje za noć smo uklonili, a znamenje za dan smo vidnim učinili kako biste mogli tražiti od Gospodara svog blagodati i da biste broj godina znali i da biste vrijeme računali – i sve smo potanko objasnili.

13. I svakom ćemo čovjeku ono što uradi o vrat privezati, a na Sudnjem danu knjigu ćemo mu otvorenu pokazati:

14. "Čitaj knjigu svoju, dosta ti je danas što ćeš svoj račun polagati!"

15. Onaj koji ide Pravim putem, od toga će samo on koristi imati; a onaj ko luta – na svoju štetu luta, i nijedan grešnik neće tuđe grijehe nositi. A Mi nijedan narod nismo kaznili dok poslanika nismo poslali!

16. Kad hoćemo jedan grad uništiti, onima koji su u njemu na raskoš navikli prepustimo da se razvratu odaju i da tako zasluže kaznu, pa ga onda do temelja razrušimo.

17. I koliko smo samo naroda poslije Nuha uništili! A dovoljno je to što Gospodar tvoj zna i vidi grijehe robova Svojih.

18. Onome koji želi ovaj – kratkotrajni svijet, Mi mu na njemu brzo dajemo – što hoćemo i kome hoćemo, ali ćemo mu poslije Džehennem pripremiti, u kome će se prezren i odbačen peći.

19. A onaj ko želi onaj svijet i trudi se da ga zasluži, a vjernik je, trud će mu hvale vrijedan biti.

20. Svima njima, i jednima i drugima, dajemo darove Gospodara tvog; a darovi Gospodara tvog nisu nikom zabranjeni.

21. Gledaj kako jednima dajemo prednost nad drugima; a na onom svijetu razlika u stupnjevima i prednostima bit će, doista, veća.

22. Ne stavljaj uz Allaha nekog drugog boga da ne bi osudu zaslužio i bez podrške ostao.

23. Gospodar tvoj zapovijeda da se samo Njemu klanjate i da roditeljima dobročinstvo činite. Kad jedno od njih dvoje, ili oboje, kod tebe starost dožive, ne reci im ni: "Uh!" – i ne podvikni na njih, i obraćaj im se riječima poštovanja punim.

24. Budi prema njima pažljiv i ponizan i reci: "Gospodaru moj, smiluj im se, oni su mene, kad sam bio dijete, njegovali!"

25. Gospodar vaš dobro zna šta je u dušama vašim: ako budete poslušni – pa Allah će, doista, oprostiti onima koji se kaju.

26. Daj bližnjem svom pravo njegovo, i siromahu, i putniku, ali ne rasipaj.

27. Zaista su rasipnici braća šejtanova, a šejtan je Gospodaru svome itekako nezahvalan.

28. A ako moraš od njih glavu okrenuti, jer i sam od Gospodara svog milost tražiš i njoj se nadaš, onda im barem koju lijepu riječ reci.

29. Ne drži ruku svoju stisnutu, a ni posve otvorenu da ne bi prijekor zaslužio i bez ičega ostao.

30. Gospodar tvoj pruža obilnu opskrbu onom kome hoće, a i ograničava je, jer zna i vidi robove Svoje.

31. Ne ubijajte djecu svoju iz straha od neimaštine, i njih i vas Mi hranimo, jer je ubijati njih, doista, veliki grijeh.

32. I što dalje od bluda, jer to je razvrat, kako je to ružan put!

33. I ne ubijajte nikog koga je Allah zabranio ubiti, osim kad pravda zahtijeva! A ako je neko, ni kriv ni dužan, ubijen, onda njegovu nasljedniku dajemo vlast, ali neka ni on ne prekoračuje granicu u ubijanju, ta njemu je data vlast.

34. A od imetka siročeta – što dalje! Osim ako ga želite unaprijediti, sve dok ne postane punoljetno. I ispunjavajte obavezu, jer će se za obavezu, zaista, odgovarati!

35. Napunite mjeru kad mjerite na litru i pravo mjerite na kantaru! To je bolje i posljedice su ljepše.

36. Ne govori ono što ne znaš! I sluh, i vid, i razum – za sve to će se, zaista, odgovarati.

37. Ne hodi po zemlji nadmeno, jer zemlju ne možeš probiti ni brda u visinu dostići.

38. Sve je to ružno, Gospodaru tvome mrsko.

39. To je mudrost koju ti Gospodar tvoj objavljuje. I ne dodaji Allahu drugog boga da ne bi u Džehennem bio bačen, prekoren i od milosti Njegove udaljen.

40. Zar je vaš Gospodar vas sinovima obdario, a Sebi, kao kćeri, meleke uzeo? Vi, zaista, izgovarate krupne riječi.

41. Mi u ovom Kur'anu objašnjavamo da bi oni pouku izvukli, ali ih on sve više otuđuje.

42. Reci: "Da pored Njega postoje drugi bogovi, kao što oni govore, oni bi onda potražili put do Vlasnika Arša."

43. Slavljen neka je On i vrlo visoko iznad onog što oni govore!

44. Njega veličaju sedmera nebesa, i Zemlja, i oni na njima – i ne postoji ništa što Ga ne veliča, hvaleći Ga – ali vi ne razumijete veličanje njihovo. On je, doista, blag i mnogo prašta.

45. Kad čitaš Kur'an između tebe i onih koji u onaj svijet ne vjeruju, Mi zastor nevidljivi stavimo,

46. a na srca njihova pokrivače da ga ne bi razumjeli, i gluhim ih učinimo. I kad ti spomeneš Gospodara svoga u Kur'anu, Njega jedinog, oni se preplašeni daju u bijeg.

47. Mi dobro znamo šta oni žele čuti kad te dolaze prisluškivati, i o čemu se sašaptavaju kad nepravednici govore: "Vi slijedite samo opčinjena čovjeka!"

48. Vidi šta o tebi oni govore, pa onda lutaju i ne mogu naći Pravi put.

49. Oni govore: "Zar kad se u kosti i prašinu pretvorimo, zar ćemo, kao nova bića, doista biti oživljeni?"

50. Reci: “Hoćete, i da ste kamenje ili gvožđe,

51. ili bilo kakvo stvorenje za koje mislite da ne može biti oživljeno.” “A ko će nas u život vratiti?”, upitat će oni, a ti reci: “Onaj Koji vas je i prvi put stvorio”, a oni će prema tebi odmahnuti glavama svojim i upitati: “Kad to?” Ti reci: “Možda ubrzo!

52. Bit će to onog Dana kad vas On pozove, i odazvat ćete se, hvaleći Ga, i pomislit ćete da ste ostali samo malo vremena.”

53. Reci robovima Mojim da govore samo lijepe riječi jer bi šejtan mogao posijati neprijateljstvo među njima, šejtan je, doista, čovjekov otvoreni neprijatelj.

54. “Gospodar vaš dobro vas poznaje: ako hoće, On će vam se smilovati ili će vas, ako hoće, na muke staviti.” – A Mi tebi nismo dali vlast nad njima.

55. Gospodar tvoj dobro zna one na nebesima i one na Zemlji. Mi smo jedne vjerovjesnike nad drugima odlikovali, a Davudu smo Zebur dali.

56. Reci: “Molite se onima koje, pored Njega, smatrate bogovima – ali vas oni neće moći nevolje osloboditi niti je izmijeniti.”

57. Oni kojima se oni mole sami traže načina kako će se što više Gospodaru svom približiti, i nadaju se milosti Njegovoj i plaše se kazne Njegove. A kazne Gospodara tvog svako se treba čuvati.

58. I ne postoji nijedno naselje koje Mi prije Sudnjeg dana nećemo uništiti ili ga teškoj muci izložiti – to je u Knjizi zapisano.

59. A da ti pošaljemo velike znakove spriječilo Nas je samo to što su ih prijašnji narodi lažnim smatrali; Semudu smo kao očiti znak kamilu dali, pa su u vezi s njom nepravdu učinili. A velike znakove šaljemo samo za zastrašivanje.

60. I kada smo ti rekli: “Sve ljude Gospodar tvoj, zaista, obuhvata! A prizor koji smo ti pokazali i drvo prokleto, u Kur’anu spomenuto, iskušenje su za ljude. Mi ih zastrašujemo, ali to samo njihovu osionost pojačava.”

61. I kad rekosmo melekima: "Poklonite se Ademu!", oni se svi, osim Iblisa, pokloniše. "Zar da se poklonim onom koga si Ti od ilovače stvorio?", reče.

62. "Reci mi", reče onda, "evo ovog koga si iznad mene uzdigao: ako me ostaviš do Smaka svijeta sigurno ću, osim malobrojnih, nad potomstvom njegovim zagospodariti."

63. "Odlazi!", reče On. "A svakom od njih ko te bude slijedio – Džehennem će svima vama biti obilna kazna.

64. I zavodi glasom svojim koga možeš i potjeraj na njih svoju konjicu i svoju pješadiju, i budi im ortak u imecima, i u djeci, i daji im obećanja – a šejtan ih samo obmanjuje,

65. ali ti, doista, nećeš imati nikakve vlasti nad robovima Mojim!" A Gospodar je tvoj dovoljan kao zaštitnik!

66. Gospodar vaš, vas radi, pokreće lađe po moru da biste tražili Njegove blagodati, jer je On prema vama milostiv.

67. Kad vas na moru nevolja zadesi, tada nestanu oni koje inače prizivate, postoji samo On. A kad vas On na kopno spasi, vi se okrećete, a čovjek je itekakav nezahvalnik!

68. Zar ste sigurni da vas On neće u zemlju utjerati ili da protiv vas neće pješčanu oluju poslati, pa da onda sebi zaštitnika nećete naći?

69. Ili, zar ste sigurni da vas On po drugi put neće na more izvesti, i buru na vas poslati i potopiti vas zbog toga što ste bili nezahvalni? Tad ne biste nikog našli ko bi Nas zbog vas na odgovornost pozvao.

70. Mi smo sinove Ademove, doista, odlikovali; dali smo im da kopnom i morem putuju, i opskrbili ih ukusnim jelima, i dali im velike prednosti nad mnogima koje smo stvorili.

71. A na Dan kad pozovemo sve ljude s predvodnikom njihovim, oni kojima knjiga njihova u desnu ruku data bude, čitat će knjige svoje i neće im, ni koliko končić na hurminoj košpici, nepravda učinjena biti.

72. Onaj ko je na ovom svijetu bio slijep, bit će slijep i na onome i daleko od svakog dobra.

73. I zamalo da te oni odvrate od onog što ti Mi objavljujemo, da bi protiv nas nešto drugo iznio, i tad bi te oni smatrali prijateljem.

74. A da te nismo učinili čvrstim, gotovo da bi im se malo priklonio,

75. i tada bismo ti, doista, dali da iskusiš dvostruku muku u životu i dvostruku patnju poslije smrti; tada ne bi nikog našao ko bi ti protiv Nas pomogao.

76. A oni su te toliko na zemlji uznemiravali da bi te iz nje istjerali, ali tad ni oni u njoj ne bi dugo, poslije tebe, ostali,

77. jer tako je bilo sa svima onima koji su poslanike protjerali, koje smo prije tebe poslali, i ni ti nećeš naići na odstupanje od zakona Našeg.

78. Obavljaj namaz kad Sunce s polovine neba krene, pa do noćne tmine, i Kur'an u namazu u zoru uči, jer učenju Kur'ana u namazu u zoru mnogi prisustvuju.

79. I bdij dio noći u namazu – tebi dodatnom; na onome svijetu Gospodar tvoj će te na hvaljeni položaj postaviti.

80. I reci: "Gospodaru moj, uvedi me uvodom Istine i izvedi me ishodom Istine! I daruj mi od Sebe moć koja će mi pomoći!"

81. I reci: "Došla je istina, a nestalo je laži – laž, zaista, nestaje!"

82. Mi objavljujemo u Kur'anu ono što je lijek i milost vjernicima, a nevjernicima on samo povećava propast.

83. Kad čovjeku kakvu blagodat darujemo, on se okreće i oholo udaljava, a kad ga zadesi zlo, onda očajava.

84. Reci: "Svako po svom radi, a samo Gospodar vaš zna ko je na Pravom putu."

85. Pitaju te o duši. Reci: "Šta je duša samo Gospodar moj zna, a vama je dato samo malo znanja."

86. A da hoćemo, Mi bismo učinili da iščezne ono što smo ti objavili, i ti, poslije, ne bi nikog našao ko bi ti protiv Nas pomogao,

87. ali Gospodar tvoj je prema tebi milostiv i Njegova dobrota prema tebi zaista je velika.

88. Reci: "Kad bi se svi ljudi i džini udružili da sačine jedan ovakav Kur'an, oni, takav kao što je on, ne bi sačinili, pa makar jedni drugima pomagali."

89. Mi u ovom Kur'anu objašnjavamo ljudima svakojake primjere, ali većina ljudi nikako neće da vjeruje,

90. i govore: "Nećemo ti vjerovati sve dok nam iz zemlje izvorsku vodu ne izvedeš,

91. ili dok ne budeš imao vrt od palmi i loze, pa da kroz njeg svukuda rijeke provedeš,

92. ili dok na nas nebo u parčadima ne oboriš, kao što tvrdiš; ili dok Allaha i meleke kao jamce ne dovedeš,

93. ili dok ne budeš imao kuću od zlata ili dok se na nebo ne uspneš; a nećemo vjerovati ni da si se uspeo sve dok nam ne doneseš Knjigu da je čitamo." Reci: "Uzvišen neka je Gospodar moj! – zar ja nisam samo čovjek, poslanik?"

94. A ljude je, kad im je dolazila uputa, odvraćalo od vjerovanja samo to što su govorili: "Zar je Allah kao poslanika čovjeka poslao?"

95. Reci: "Kad bi na Zemlji meleki smireno hodili, Mi bismo im s neba meleka za poslanika poslali."

96. Reci: "Allah je dovoljan svjedok meni i vama, jer On zna i vidi robove Svoje."

97. Onaj kome Allah ukaže na Pravi put – na Pravom je putu, a onom koga u zabludu odvede – tome, mimo Njega, nećeš naći zaštitnika. Mi ćemo ih, na Sudnjem danu, sakupiti, licem zemlji okrenute, slijepe, nijeme i gluhe. Boravište njihovo bit će Džehennem – kad god mu plamen jenja, pojačat ćemo im oganj.

98. To će im biti kazna zato što u dokaze Naše nisu vjerovali i što su govorili: "Zar kad postanemo kosti i prah, zar ćemo kao nova stvorenja doista biti oživljeni?"

99. Zar oni ne znaju da je Allah, Stvoritelj nebesa i Zemlje, kadar stvoriti slične njima i da im je već odredio čas oživljenja u koji nema sumnje? A nevjernici samo poriču.

100. Reci: "Da vi posjedujete riznice milosti Gospodara moga, i tad biste škrtarili iz straha da ne potrošite – čovjek je, uistinu, tvrdica."

101. Mi smo Musau devet očevidnih znamenja dali, pa upitaj sinove Israilove kad je precima njihovim došao i kada mu je faraon rekao: "Ja mislim, o Musa, da si ti, doista, opčinjen."

102. A Musa odgovori: "Ti znaš da ovo nije dao niko drugi nego Gospodar nebesa i Zemlje, kao očigledna znamenja, i ja mislim da ćeš ti, o faraone, sigurno, nastradati."

103. I faraon odluči da ih iz zemlje istjera, pa Mi potopismo i njega i one koji su bili s njime – sve.

104. I poslije toga rekosmo sinovima Israilovim: "Naselite se u zemlji, pa kad vrijeme ahireta nastupi, sve ćemo vas zajedno dovesti."

105. Mi Kur'an pun mudrosti objavljujemo, i na istinit način se on objavljuje. A tebe smo poslali samo zato da radosne vijesti donosiš i da opominješ.

106. I kao Kur'an, sve dio po dio ga objavljujemo da bi ga ti ljudima malo-pomalo kazivao, i prema potrebi ga objavljujemo.

107. Reci: "Vjerovali u njega ili ne vjerovali, oni kojima je još prije objavljivanja njegova dato znanje padaju licem na tlo kad im se on čita,

108. i govore: 'Uzvišen neka je Gospodar naš, obećanje Gospodara našeg se ispunilo!'

109. I padaju licem na tlo plačući, i on im uvećava strahopoštovanje."

110. Reci: “Zovite: ‘Allah!’ ili zovite: ‘Milostivi!’ – a kako god Ga budete zvali, Njegova su imena najljepša.” Ne izgovaraj na sav glas Kur’an kad molitvu obavljaš, a i ne prigušuj ga; traži sredinu između toga,

111. i reci: “Hvaljen neka je Allah, Koji Sebi nije uzeo djeteta i Koji u vlasti nema ortaka, i Kome ne treba zaštitnik zbog nemoći – i hvaleći Ga veličaj!”

Sura El-Kehf *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Sva hvala neka je Allahu Koji Svome robu objavljuje Knjigu, i nije je daoiskrivljenu,

2. nego ispravnu, da teškom kaznom, koju će On dati, opomene, a da vjernike koji čine dobra djela divnom nagradom obraduje,

3. u kojoj će vječno boraviti,

4. i da opomene one koji govore: "Allah je Sebi uzeo sina."

5. O tome oni ništa ne znaju, a ni preci njihovi. Kako krupna riječ izlazi iz usta njihovih! Oni ne govore drugo do neistinu!

6. Pa zar ćeš ti za njima od tuge svisnuti, ako oni u govor ovaj neće povjerovati?

7. Sve što je na Zemlji Mi smo kao ukras njoj stvorili da iskušamo ljude ko će od njih bolje postupati,

8. a Mi ćemo nju i golom ledinom učiniti.

9. Misliš li ti da su samo stanovnici pećine, čija su imena na ploči napisana, bili čudo među čudima Našim?

10. Kad se nekoliko momaka u pećini sklonilo pa reklo: "Gospodaru naš, daj nam Svoju milost i pruži nam u ovom našem postupku prisebnost."

11. Mi smo ih u pećini tvrdo uspavali za dugo godina.

12. Poslije smo ih probudili da bismo pokazali koja će od dvije skupine bolje ocijeniti koliko su vremena proboravili.

13. A Mi tebi kazujemo vijest njihovu po Istini. Tu su bili mladići, vjerovali su u Gospodara svoga, a Mi smo im Uputu još više povećali.

* Pećina

14. Osnažili smo bili njihova srca kad su se digli i rekli: "Gospodar naš – Gospodar je nebesa i Zemlje, mi se nećemo pored Njega drugom bogu moliti, jer bismo tada ono što je daleko od istine govorili.

15. Narod ovaj naš je, mimo Njega, druge bogove prihvatio, zašto o njima jasan dokaz ne donesu? A ima li nepravednijeg od onog koji o Allahu iznosi neistinu?

16. Kad napustite njih i one koje mimo Allaha obožavaju, sklonite se u pećinu, Gospodar vaš će vas milošću Svojom obasuti i za vas će ono što će vam korisno biti pripremiti.

17. I ti si mogao vidjeti kako Sunce, kad se rađa, obilazi pećinu s desne strane, a kad zalazi – zaobilazi je s lijeve strane, a oni su bili u sredini njezinoj. To je dokaz Allahove moći! Kome Allah ukaže na Pravi put, on će Pravim putem ići, a koga u zabludu odvede, ti mu nećeš naći zaštitnika koji će ga na Pravi put uputiti.

18. I pomislio bi da su budni, ali oni su spavali. I Mi smo ih prevrtali sad na desnu, sad na lijevu stranu, a pas njihov, opruženih prednjih šapa, na ulazu je ležao – da si ih vidio, od njih bi pobjegao i strah bi te uhvatio.

19. I Mi smo ih, isto tako, probudili da bi jedni druge pitali. "Koliko ste ovdje ostali?", upita jedan od njih. "Ostali smo dan ili dio dana", odgovoriše. "Gospodar vaš najbolje zna koliko ste ostali", rekoše. "Pošaljite jednog od vas s ovim srebrenjacima vašim u grad, pa nek vidi u koga je najčistije jelo i neka vam od njega donese hrane i neka bude pažljiv, neka nikome ne govori ništa o vama,

20. jer ako oni doznaju za vas, kamenovat će vas ili će vas u svoju vjeru obratiti, i tada nikad nećete ono što želite postići!"

21. I Mi smo, isto tako, učinili da oni za njih saznaju, da bi se uvjerili da je istinito Allahovo obećanje i da u čas oživljenja nema nikakve sumnje, kad su se između sebe o njima raspravljali, i rekli: "Sagradite na ulazu

u nju ogradu, Gospodar njihov najbolje zna ko su oni." A onda oni do čijih se riječi najviše držalo rekoše: "Napravit ćemo na ulazu u nju bogomolju!"[1]

22. Neki će reći: "Bila su trojica, pas njihov je bio četvrti", a neki će govoriti: "Bila su peterica, pas njihov je bio šesti", nagađajući ono što ne znaju – dok će neki reći: "Bila su sedmerica, a pas njihov bio je osmi." Reci: "Gospodaru mome je dobro poznat njihov broj, samo malo njih to zna. Zato ne raspravljaj o njima, osim površno, i ne pitaj o njima od njih nikog!"

23. I nikako za bilo šta ne reci: "Uradit ću to sigurno sutra!" –

24. ne dodavši: "Ako Allah da!" A kad zaboraviš, sjeti se Gospodara svog i reci: "Gospodar moj će me uputiti na ono što je bolje i korisnije od ovog."

25. A oni su ostali u pećini svojoj tri stotine i još devet godina.

26. Reci: "Allah najbolje zna koliko su ostali; tajne nebesa i Zemlje jedino On zna. Kako On sve vidi, kako On sve čuje! Oni nemaju drugog zaštitnika osim Njega, a On ne uzima nikog u odlukama Svojim kao ortaka."

27. A ti kazuj iz Knjige Gospodara svoga ono što ti se objavljuje, Njegovim riječima nema preinačitelja, i ti, osim kod Njega, nećeš naći utočišta nikakva.

28. Budi strpljiv uz one koji se Gospodaru svome mole ujutro i navečer u želji za Licem Njegovim, i ne skidaj očiju svojih s njih iz želje za sjajem u životu na ovome svijetu, i ne slušaj onoga čije smo srce da Nas spominje nehajnim učinili, koji strast svoju slijedi i čiji su postupci propali.

---

[1] Postoje pouzdana predanja o tome da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, prokleo one ljude koji kaburove pretvaraju u džamije. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zabranio je to svom umetu, kao što je zabranio građenje bilo čega na kaburovima, njihovo krečenje i pisanje po njima. Također, prokleo je jevreje i kršćane zbog toga što su kaburove svojih vjerovjesnikā pretvarali u bogomolje, s obzirom na to da je zabranjeno pretjerivanje koje čovjeka vodi u mnogoboštvo.

29. I reci: "Istina dolazi od Gospodara vašeg, pa ko hoće – neka vjeruje, a ko hoće – neka ne vjeruje!" Mi smo za nepravedne pripremili Vatru čiji će ih dim sa svih strana obuhvatiti; ako zamole pomoć, pomoći će im se tekućinom poput rastopljene kovine koja će lica ispeći. Užasna li pića i grozna li boravišta!

30. One koji budu vjerovali i dobra djela činili – a Mi, doista, ne uništavamo nagradu onome koji je dobra djela činio –

31. čekaju sigurno edenski vrtovi, kroz koje rijeke teku, u njima će se narukvicama od zlata kititi i u zelena odijela od dibe i kadife oblačiti, na divanima će u njima naslonjeni biti. Divne li nagrade i krasna li boravišta!

32. I navedi im kao primjer dva čovjeka; jednom od njih smo dva vrta lozom zasađena dali i palmama ih opasali, a između njih njive postavili.

33. Oba vrta davala su svoj plod, ničeg nije manjkalo, a kroz sredinu njihovu smo rijeku proveli.

34. On je i drugih plodova imao, i reče drugu svome dok je s njim razgovarao: "Od tebe sam bogatiji i jačeg sam roda!"

35. I uđe u vrt svoj, čineći nepravdu sebi, govoreći: "Ne mislim da će ovaj ikada propasti,

36. i ne mislim da će ikad Smak svijeta doći; a ako budem vraćen Gospodaru svome, sigurno ću nešto bolje od ovog naći."

37. I reče mu drug njegov, dok je s njime razgovarao: "Zar ne vjeruješ u Onog Koji te je od zemlje stvorio, zatim od kapi sjemena, i najzad te potpunim čovjekom učinio?

38. Što se mene tiče, On, Allah, moj je Gospodar i ja Gospodaru svome ne pridružujem u obožavanju nikoga.

39. A zašto nisi, kad si u vrt svoj ušao, rekao: 'Mašallah! Moć je samo u Allaha!' Ako vidiš da je u mene manje blaga i manje roda nego u tebe,

40. pa Gospodar moj može mi bolji vrt od tvog dati, a na tvoj nepogodu s neba poslati, pa da osvane samo klizava ledina, bez ičega,

41. ili da mu voda u ponor ode, pa da je ne mogneš pronaći nikad."

42. I propadoše plodovi njegovi i on poče pljeskati rukama svojim žaleći za onim što je na njega utrošio, a loza se bijaše povaljala po podupiračima svojim – i govoraše: "Kamo sreće da Gospodaru svome nisam nikoga u obožavanju pridruživao!"

43. I nije imao nikoga ko bi mu mogao pomoći, osim Allaha; a sam sebi nije mogao pomoći.

44. Tad može pomoći samo Allah, Istiniti, On daje najbolju nagradu i čini da se sve na najbolji način okonča.

45. Navedi im kao primjer da je život na ovom svijetu kao bilje, koje i poslije natapanja vodom, koju Mi s neba spuštamo, ipak postane suho, i vjetrovi ga raznesu. A Allah sve može!

46. Bogatstvo i sinovi su ukras u životu na ovom svijetu, a dobra djela, koja vječno ostaju, bit će od Gospodara tvog bolje nagrađena i ono u što se čovjek može pouzdati.

47. A na Dan kad planine uklonimo i kad vidiš Zemlju ogoljenu – a njih smo već sakupili, nijednog nismo izostavili,

48. pred Gospodarom tvojim bit će oni u redove poredani: "Došli ste Nam onako kako smo vas prvi put stvorili, a tvrdili ste da vam nećemo vrijeme za oživljenje odrediti."

49. I Knjiga će biti postavljena i vidjet ćeš grešnike prestravljene zbog onog što je u njoj. "Teško nama!", govorit će, "kakva je ovo Knjiga: ni mali ni veliki grijeh nije propustila, sve je nabrojala!" – i naći će upisano ono što su radili. Gospodar tvoj neće nikom nepravdu učiniti.

50. A kad smo rekli melekima: "Poklonite se Ademu!", svi su se poklonili osim Iblisa, on je bio jedan od džina i zato se ogriješio o zapovijest

Gospodara svog. Pa zar ćete njega i porod njegov, pored Mene, kao prijatelje prihvatiti, kad su vam oni neprijatelji? Kako je šejtan loša zamjena nevjernicima!

51. Ja nisam uzimao njih za svjedoke prilikom stvaranja nebesa i Zemlje niti prilikom stvaranja njih samih, i za pomagače nisam uzimao one koji na krivi put upućuju.

52. I na Dan kada On rekne: "Pozovite one za koje ste tvrdili da su ortaci Moji", i kad ih pozovu, oni im se neće odazvati, a između njih ćemo mjesto propasti postaviti.

53. i grešnici će ugledati Vatru i uvjerit će se da će u nju pasti, i da im iz nje neće povratka biti.

54. U ovom Kur'anu Mi na razne načine objašnjavamo ljudima svakovrsne primjere, ali je čovjek, više nego iko, spreman raspravljati.

55. A ljude, kada im dolazi uputa, odvraća od vjerovanja i od toga da od Gospodara svoga mole oprosta samo to što očekuju sudbinu drevnih naroda ili što čekaju da ih snađe kazna naočigled svega svijeta.

56. Mi šaljemo poslanike samo zato da donose radosne vijesti i da opominju. A nevjernici se raspravljaju, služeći se neistinama, da bi time opovrgli istinu, i rugaju se dokazima i opomenama Mojim.

57. I ima li nepravednijeg od onog koji, kad se dokazima Gospodara svog opominje, za njih ne mari, i zaboravlja na posljedice onog što je učinio? Mi na srca njihova pokrivače stavljamo da Kur'an ne shvate, i gluhim ih činimo; i ako ih ti na Pravi put pozoveš oni, kad su takvi, nikad neće Pravim putem poći.

58. Gospodar tvoj mnogo prašta i neizmjerno je milostiv; da ih On za ono što zaslužuju kažnjava, odmah bi ih na muke stavio. Ali, njih čeka određeni čas, od koga neće naći utočišta.

59. A ona naselja smo razorili zato što su stanovnici njihovi nepravdu učinili i za propast njihovu smo tačno vrijeme odredili.

60. A kad Musa reče pomoćniku svom: "Sve ću ići dok ne stignem do mjesta gdje se sastaju dva mora, ili ću dugo, dugo ići."

61. I kad njih dvojica stigoše do mjesta na kome se ona sastaju, zaboraviše na ribu svoju, pa ona u more kliznu.

62. A kad se udaljiše, Musa reče pomoćniku svom: "Daj nam užinu našu, jer smo se od ovog našeg putovanja umorili."

63. "Vidi!", reče on, "kad smo kod one stijene svratili, ja sam zaboravio onu ribu – sam šejtan je učinio da je zaboravim, da ti je ne spomenem – pa se ona prihvati svoga puta u moru, čudnovato!"

64. "E, to je ono što tražimo!", reče Musa, i njih dvojica se vratiše putem kojim su bili došli,

65. i nađoše jednog Našeg roba kojem smo milost Našu darovali i onom što samo Mi znamo naučili.

66. "Mogu li te pratiti", upita ga Musa, "ali da me poučiš onome čemu si ti ispravno poučen?"

67. "Ti sigurno nećeš moći sa mnom izdržati", reče onaj,

68. "a i kako bi izdržao ono o čemu ništa ne znaš?"

69. "Vidjet ćeš da ću strpljiv biti, ako Bog da", reče Musa, "i da ti se neću ni u čemu protiviti."

70. "Ako ćeš me već pratiti", reče onaj, "onda me ni o čemu ne pitaj dok ti ja o tome prvi ne kažem!"

71. I njih dvojica krenuše. I kad se u lađu ukrcaše, onaj je probuši. "Zar je probuši da potopiš one koji na njoj plove? Učinio si, doista, nešto vrlo krupno!"

72. "Ne rekoh li ja", reče onaj, "da ti, doista, nećeš moći izdržati sa mnom?"

73. "Ne kori me što sam zaboravio", reče, "i ne čini moje stanje još težim."

74. I njih dvojica krenuše. I kad sretoše jednog dječaka pa ga onaj ubi, Musa reče: "Što ubi dijete bezgrešno, koje nije nikog ubilo! Učinio si, zaista, nešto vrlo ružno!"

75. "Ne rekoh li ja tebi", reče onaj, "da ti, doista, nećeš moći izdržati sa mnom?"

76. "Ako te i poslije ovog za bilo šta upitam", reče, "onda se nemoj sa mnom družiti. Eto sam ti se opravdao!"

77. I njih dvojica krenuše. Kad dođoše do jednog grada, zamoliše stanovnike njegove da ih nahrane, ali oni odbiše da ih ugoste. U gradu njih dvojica naiđoše na jedan zid koji tek što se nije srušio, pa ga onaj prezida i ispravi. "Mogao si", reče Musa, "uzeti za to nagradu."

78. "Sad se rastajemo ja i ti", reče onaj, "pa da ti objasnim zbog čega se nisi mogao strpiti.

79. Što se one lađe tiče, ona je vlasništvo siromaha koji rade na moru, i ja sam je oštetio jer je pred njima bio jedan vladar koji je svaku ispravnu lađu otimao.

80. Što se onog dječaka tiče, roditelji njegovi su vjernici, pa smo se pobojali da ih on neće na nasilje i nevjerovanje navratiti,

81. a mi želimo da im Gospodar njihov, umjesto njega, da boljeg i čestitijeg od njega, i milostivijeg.

82. A što se onog zida tiče, on je dvojice dječaka, siročadi iz grada, a pod njim je zakopano njihovo blago. Otac njihov je bio dobar čovjek i Gospodar tvoj želi, iz milosti Svoje, da oni odrastu i izvade blago svoje. Sve to ja nisam uradio po svom rasuđivanju. Eto, to je objašnjenje za tvoje nestrpljenje!"

83. I pitaju te o Zulkarnejnu. Reci: "Kazat ću vam o njemu neke vijesti."

84. Mi smo mu dali vlast na Zemlji i omogućili mu da izvrši ono što želi.

85. I on je slijedio put.

86. Kad stiže do mjesta gdje Sunce zalazi, učini mu se kao da zalazi u jedan mutan izvor i nađe u blizini njegovoj jedan narod. "O Zulkarnejne", rekosmo Mi, "ili ćeš ih kazniti ili ćeš s njima lijepo postupiti?"

87. "Onoga ko nepravdu čini", reče, "kaznit ćemo, a poslije će se svome Gospodaru vratiti, pa će ga i On teškoj patnji podvrgnuti.

88. A onome ko bude vjerovao i dobra djela činio pripada nagrada najljepša, i s njime ćemo blago postupiti."

89. I on opet pođe.

90. I kad stiže do mjesta gdje Sunce izlazi, on nađe da ono izlazi iznad jednog naroda kome Mi nismo dali da se od njega bilo čime zakloni.

91. Tako to bi. A Mi obuhvatamo znanjem sve što je imao on.

92. I on opet pođe.

93. Kad stiže između dvije planine, nađe ispred njih narod koji je jedva govor razumijevao.

94. "O Zulkarnejne", rekoše oni, "Jedžudž i Medžudž čine nered po Zemlji, pa hoćeš li da između nas i njih zid podigneš, mi ćemo te nagraditi."

95. "Bolje je ono što mi je Gospodar moj dao", reče on, "nego, samo vi pomozite meni što više možete, i ja ću između vas i njih zid podići.

96. Donesite mi velike komade gvožđa!" I kad on izravna dvije strane brda, reče: "Pūšite!" A kad ga usija, reče: "Donesite mi rastopljen bakar da ga zalijem."

97. I tako oni nisu mogli ni preći, niti su ga mogli prokopati.

98. "Ovo je blagodat Gospodara moga!", reče on, "a kad se prijetnja Gospodara moga ispuni, On će ga sa zemljom sravniti, a prijetnja Gospodara moga će se, sigurno, ispuniti."

99. I Mi ćemo tada učiniti da se jedni od njih kao talasi sudaraju s drugima. I puhnut će se u rog, pa ćemo ih sve sakupiti.

100. I tog ćemo Dana nevjernicima Džehennem jasno pokazati,

101. onima čije su oči bile koprenom zastrte od Moje Opomene, onima koji nisu htjeli ništa čuti.

102. Zar nevjernici misle da pored Mene mogu za bogove uzimati robove Moje? Mi smo, doista, za prebivalište nevjernicima pripremili Džehennem.

103. Reci: "Hoćete li da vam kažem čija djela neće nikako priznata biti,

104. čiji će trud u životu na ovom svijetu uzaludan biti, a koji će misliti da je dobro ono što rade?"

105. To su oni koji u dokaze Gospodara svoga ne budu vjerovali i koji budu poricali da će pred Njega izići; zbog toga će trud njihov uzaludan biti i na Sudnjem danu im nikakva značaja nećemo dati.

106. Njima će kazna Džehennem biti, zato što su nevjernici bili i što su se dokazima Mojim i poslanicima Mojim rugali.

107. Onima koji budu vjerovali i dobra djela činili – džennetske će bašče prebivalište biti,

108. vječno će u njima boraviti i neće poželjeti da ih nečim drugim zamijene.

109. Reci: "Kada bi more bilo mastilo da se ispišu riječi Gospodara moga, more bi presahlo, ali ne i riječi Gospodara moga, pa i kad bismo ga proširili morem poput njega."

110. Reci: "Ja sam čovjek kao i vi, meni se objavljuje da je vaš Bog – jedan Bog. Pa ko se nada susretu s Gospodarom svojim, neka čini dobra djela i neka u ibadetu Gospodaru svome nikoga ne pridružuje."

Sura Merjem *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Kaf-ha-ja-‘ajn-sad. [1]

2. Ovo je spomen o milosti Gospodara tvoga prema robu Njegovu Zekerijjau,

3. kad je on Gospodara svoga tiho zovnuo,

4. i rekao: “Gospodaru moj, kosti su mi oronule i glava osijedjela, a nikad nisam, kad sam Ti, Gospodaru moj, molbu uputio, nesretan ostao.

5. Bojim se rođaka svojih po krvi poslije mene, a žena mi je nerotkinja, zato mi pokloni od Sebe nasljednika,

6. da naslijedi mene i porodicu Jakubovu, i učini, Gospodaru moj, da budeš njime zadovoljan.”

7. “O Zekerijja, javljamo ti radosnu vijest da će ti se dječak roditi, ime će mu Jahja biti, nikom prije njega to ime nismo htjeli dati.”

8. “Gospodaru moj”, reče on, “kako ću imati sina kad mi je žena nerotkinja, a već sam duboku starost doživio?”

9. “Eto tako!”, reče. “Gospodar je tvoj rekao: ‘To je Meni lahko, i tebe sam ranije stvorio, a nisi ništa bio.’ ”

10. “Gospodaru moj”, reče, “daj mi neki znak!” “Znak će ti biti to što tri noći nećeš s ljudima razgovarati, a zdrav ćeš biti.”

11. I on izađe iz odaje svoje u kojoj se molio pred narod svoj i znakom im dade na znanje: “Veličajte Ga i slavite ujutro i navečer.”

12. “O Jahja, prihvati Knjigu odlučno!”, a dadosmo mu mudrost još dok je dječak bio,

---

* Merjem

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

13. i nježnost i čednost, i bogobojazan je bio,

14. i roditeljima svojima bio je dobar, i nije bio drzak i neposlušan.

15. I neka je mir njemu na dan kad se rodio i na dan kad je umro i na dan kad bude iz mrtvih ustao!

16. I spomeni u Knjizi Merjemu: kad se od ukućana svojih na istočnu stranu povukla,

17. i jedan zastor da se od njih zakloni uzela, Mi smo k njoj meleka Džibrila poslali i on joj se prikazao u liku savršeno stvorenog muškarca.

18. "Utječem se Milostivom od tebe, ako se Njega bojiš!", uzviknu ona.

19. "A ja sam upravo izaslanik Gospodara tvog", reče on, "da ti poklonim dječaka čista!"

20. "Kako ću imati dječaka", reče ona, "kad me nijedan muškarac dodirnuo nije, a ja nisam nevaljalica!"

21. "To je tako!", reče on. "Gospodar je tvoj rekao: 'To je Meni lahko' – i zato da ga učinimo znamenjem ljudima i znakom milosti Naše. Tako je unaprijed određeno!"

22. I ona zanese i bremenita se skloni daleko negdje.

23. I porođajni bolovi prisiliše je da dođe do stabla jedne palme. "Kamo sreće da sam ranije umrla i da sam potpuno u zaborav pala!", uzviknu ona.

24. Tad je on ispod nje dozva: "Ne žalosti se, Gospodar tvoj dao je da niže tebe potok poteče.

25. Zatresi palmino stablo, posut će po tebi datule svježe,

26. pa jedi i pij i budi vesela! A ako vidiš čovjeka kakva, ti reci: 'Ja sam se zavjetovala Milostivom da ću šutjeti, i danas ni s kim neću govoriti.' "

27. I dođe ona s njime porodici svojoj, noseći ga. "O Merjemo", rekoše oni, "učinila si nešto nečuveno.

28. Hej ti, sestro Harunova, otac ti nije bio nevaljao, a ni mati tvoja nije bila nevaljalica!"

29. A ona im na njega pokaza. "Kako da govorimo djetetu u bešici?", rekoše.

30. "Ja sam Allahov rob", ono reče, "meni će On Knjigu dati i vjerovjesnikom meučiniti,

31. i učinit će me, gdje god budem, blagoslovljenim, i naredit će mi da dok sam živ namaz obavljam i zekat udjeljujem,

32. i da majci svojoj dobar budem, a neće me učiniti silnikom, nesretnikom.

33. I neka je mir meni na dan kad sam se rodio i na dan kad budem umro i na dan kad budem iz mrtvih ustajao!"

34. To je Isa, sin Merjemin – to je prava istina o njemu – onaj u koga oni sumnjaju.

35. Nezamislivo je da Allah ima dijete, hvaljen neka je On! Kad nešto odluči, On za to samo rekne: "Budi!", i ono bude.

36. Allah je, uistinu, i moj i vaš Gospodar, zato ibadet činite samo Njemu! To je Pravi put.

37. I sljedbenici Knjige su se o njemu u mišljenju podvojili, pa teško onima koji ne vjeruju kad budu na Danu velikom prisutni!

38. Kako će dobro čuti i kako će dobro vidjeti onog Dana kad pred Nas stanu! A nevjernici su sad u očitoj zabludi!

39. I upozori ih na Dan tuge kada će biti s polaganjem računa završeno, a oni su u nemaru i oni ne vjeruju.

40. Mi ćemo Zemlju i one koji žive na njoj naslijediti i Nama će se oni vratiti.

41. Spomeni u Knjizi Ibrahima! On je bio istinoljubiv, vjerovjesnik.

42. Kada je rekao ocu svome: "O oče moj, zašto obožavaš onoga koji niti čuje niti vidi, niti ti može od kakve koristi biti?

43. O oče moj, meni dolazi znanje, a ne tebi; zato mene slijedi, i ja ću te na Pravi put uputiti.

44. Oče moj, ne pokoravaj se šejtanu, šejtan je Svemilosnom uvijek neposlušan;

45. O oče moj, bojim se da te od Milostivog ne stigne kazna, pa da budeš šejtanu drug."

46. Otac njegov je rekao: "Zar ti mrziš božanstva moja, o Ibrahime? Ako se ne okaniš, zbilja ću te kamenjem potjerati, zato me za dugo vremena napusti!"

47. "Mir tebi!", reče Ibrahim. "Molit ću Gospodara svog da ti oprosti, jer On je vrlo dobar prema meni.

48. I napustit ću i vas i sve one kojima se mimo Allaha molite, i Gospodara svoga ću moliti; nadam se da dovom koju uputim Gospodaru mome neću razočaran biti."

49. Pošto ih je napustio i one koje su, mimo Allaha, obožavali, Mi mu Ishaka i Jakuba darovasmo, i obojicu vjerovjesnicima učinismo,

50. i darovasmo im svako dobro i učinismo da budu hvaljeni i po dobru spominjani.

51. I spomeni u Knjizi Musaa! On je bio iskren i bio je poslanik, vjerovjesnik.

52. Mi smo ga s desne strane Tura zovnuli i Sebi ga približili da čuje riječi Naše,

53. i darovali smo mu milošću Našom kao vjerovjesnika brata njegova Haruna.

54. I spomeni u Knjizi Ismaila! On je ispunjavao dato obećanje i bio poslanik, vjerovjesnik,

55. i tražio je od čeljadi svoje da namaz obavljaju i da zekat udjeljuju, i Gospodar njegov je bio njime zadovoljan.

56. I spomeni u Knjizi Idrisa! On je bio istinoljubiv i vjerovjesnik,

57. i Mi smo ga na visoko mjesto digli.

58. To su vjerovjesnici koje je Allah blagodatima obasuo, potomci Ademovi i onih koje smo sa Nuhom nosili, i potomci Ibrahimovi i Israilovi, i onih koje smo uputili i odabrali. Kad bi im se ajeti Svemilosnog učili, oni bi na sedždu padali i plakali.

59. A njih smijeniše zli potomci, koji namaz napustiše i za požudama pođoše – oni će sigurno zlo proći,

60. ali oni koji su se pokajali, i vjerovali, i dobro činili njima se neće nikakva nepravda učiniti, oni će u Džennet ući,

61. u edenske vrtove koje je Svemilosni robovima Svojim kao nešto što je čulima nedokučivo obećao, a obećanje Njegovo će se, doista, ispuniti,

62. u njima prazne besjede neće slušati, već samo: "Mir!", i u njima će i ujutro i navečer opskrbljeni biti.

63. Dat ćemo da takav Džennet naslijedi onaj od robova Naših koji se bude grijeha klonio.

64. "I ne spuštamo se, izuzev po naredbi Gospodara tvoga, Njegovo je sve što je ispred nas i što je iza nas i ono što je između toga." Gospodar tvoj ne zaboravlja.

65. On je Gospodar nebesa i Zemlje i onoga što je između njih, zato samo Njemu ibadet čini i u tome budi ustrajan! Znaš li da ima neko Njemu sličan?"

66. Čovjek kaže: "Zar ću, kada umrem, zbilja biti oživljen?"

67. A zar se čovjek ne sjeća da smo ga još prije stvorili, a da nije bio ništa?

68. I tako mi Gospodara tvog, Mi ćemo i njih i šejtane sakupiti, zatim ćemo ih dovesti da oko Džehennema na koljenima kleče,

69. a onda ćemo iz svake skupine izdvojiti one koji su prema Milostivom najdrskiji bili,

70. jer Mi dobro znamo one koji su najviše zaslužili da u njemu gore.

71. I svaki od vas će do njega stići! Gospodar tvoj se, sigurno, tako obavezao!

72. Zatim ćemo one koji su se grijeha klonili spasiti, a nepravedne ćemo da u njemu na koljenima kleče ostaviti.

73. Kad su im se Naši jasni ajeti kazivali, onda su oni koji nisu vjerovali govorili onima koji su vjerovali: "Ili smo mi ili vi u boljem položaju i ko ima više pobornika?"

74. A koliko smo Mi prije njih naroda uništili koji su blagom i izgledom divljenje izazivali!

75. Reci: "Onome ko je u zabludi, neka Svemilosni produži zabludu!" Ali kad takvi dožive da se opomene ostvare, bilo kazna, bilo Smak svijeta, zbilja će saznati ko je u gorem položaju i ko ima pobornika manje.

76. Allah će povećati uputu onima koji su na Pravom putu! A dobra djela, koja vječno ostaju – od Gospodara tvoga bit će bolje nagrađena i ljepše uzvraćena.

77. Zar nisi vidio onoga koji u dokaze Naše ne vjeruje i govori: "Zacijelo će mi biti dato bogatstvo i djeca!"

78. Ili je on budućnost prozreo ili je od Milostivog obećanje primio?

79. Nijedno! Mi ćemo ono što on govori zapisati i patnju mu veoma produžiti,

80. a Mi ga naslijeđujemo u onom što govori, i sam samcat će Nam se vratiti.

81. Oni kao zagovornike nekakva božanstva, a ne Allaha, uzimaju.

82. A ne valja tako! Božanstva će poreći da su ih obožavali, i bit će im protivnici.

83. Zar ne vidiš da Mi nevjernike šejtanima prepuštamo da ih što više na zlo navraćaju?

84. Zato ne traži da što prije stradaju, Mi im polahko dane odbrojavamo!

85. Onoga Dana kad čestite kao uzvanike pred Milostivim sakupimo,

86. a kad u Džehennem žedne grešnike potjeramo,

87. neće se moći ni za koga zauzimati, osim onog kome Milostivi dopusti.

88. Oni govore: "Milostivi je uzeo dijete!"

89. Vi, doista, nešto odvratno govorite!

90. Gotovo da se nebesa raspadnu, a Zemlja provali i planine zdrobe

91. što Milostivom pripisuju dijete.

92. Nezamislivo je da Milostivi ima dijete.

93. Svi će, i oni na nebesima i oni na Zemlji, kao robovi u Milostivog tražiti utočište!

94. On ih je sve zapamtio i tačno izbrojio,

95. i svi će Mu na Sudnjem danu doći pojedinačno.

96. One koji su vjerovali i dobra djela činili Milostivi će, sigurno, voljenim učiniti.

97. Mi smo Kur'an učinili lahkim, na tvom jeziku, da bi njime one koji se Allaha boje obradovao, a inadžije nepopustljive opomenuo.

98. A koliko smo samo naroda prije njih uništili! Vidiš li ijednog od njih i čuješ li i najslabiji glas njihov?

Sura Ta-Ha *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tā-Hā. [1]

2. Ne objavljujemo ti Kur'an da se mučiš,

3. već da bude pouka onom koji se boji.

4. Objavljuje ga Stvoritelj Zemlje i nebesa visokih.

5. Milostivi, Koji se iznad Arša uzvisio.

6. Njegovo je što je na nebesima i na Zemlji i što je između njih i što je pod zemljom!

7. Ako si glasan u govoru – pa On zna i šta drugom tajno rekneš i što samo pomisliš!

8. Allah, drugog boga osim Njega nema, najljepša imena ima!

9. A da li je do tebe stigla vijest o Musau,

10. kada je vatru ugledao, pa čeljadi svojoj rekao: "Ostanite vi tu, ja sam vatru vidio, možda ću vam nekakvu glavnju donijeti ili ću pored vatre naći nekog ko će mi put pokazati."

11. A kad do nje dođe, neko ga zovnu: "O Musa,

12. Ja sam, uistinu, Gospodar tvoj! Izuj, zato, obuću svoju, ti si, doista, u blagoslovljenoj dolini Tuva.

13. Tebe sam izabrao, zato ono što ti se objavljuje slušaj!

14. Ja sam, uistinu, Allah, drugog boga osim Mene nema; pa Meni ibadet čini i kad god Me se sjetiš, namaz obavi!

15. Čas oživljenja će sigurno doći – od svakog ga tajim – kad će svaki

* Taha

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

čovjek prema trudu svom nagrađen ili kažnjen biti.

16. I neka te zato nikako ne odvrati od vjerovanja u njega onaj koji u njega ne vjeruje i koji slijedi strast svoju, pa da budeš izgubljen.

17. A šta ti je to u desnoj ruci, o Musa?"

18. "Ovo je moj štap", odgovori on, "kojim se poštapam i kojim lišće ovcama svojim skidam, a služi mi i za druge potrebe."

19. "Baci ga, o Musa!", reče On.

20. I on ga baci, kad on – zmija koja puže.

21. "Uzmi je i ne boj se!", reče On, "Mi ćemo je vratiti u ono što je bila prije.

22. I uvuci ruku pod pazuho svoje, ruka će se pojaviti bijela, ali ne bolesna; i eto – znamenje drugo.

23. To je zato da ti pokažemo neka od Naših velikih čuda.

24. Idi faraonu jer je u zlu svaku mjeru prevršio!"

25. "Gospodaru moj", reče Musa, "učini prostranim prsa moja,

26. i olakšaj zadatak moj,

27. odriješi uzao sa jezika moga,

28. da bi razumjeli govor moj,

29. i podaj mi za pomoćnika iz porodice moje,

30. Haruna, brata mog,

31. osnaži me njime,

32. i učini drugom u zadatku mome,

33. da bismo Te mnogo slavili,

34. i da bismo Te mnogo spominjali.

35. Ti, uistinu, vidiš nas."

36. "Udovoljeno je molbi tvojoj, o Musa!", reče On.

37. "A ukazali smo ti milost Svoju još jednom,

38. kada smo majku tvoju nadahnuli onim što se samo nadahnućem stječe:

39. ‘Stavi ga u sanduk i u rijeku baci, rijeka će ga na obalu izbaciti, pa će ga i Moj i njegov neprijatelj prihvatiti.’ I na tebe sam prosuo ljubav od Sebe i da budeš othranjen pod okom Mojim.

40. Kada je sestra tvoja otišla i rekla: ‘Hoćete li da vam pokažem onu koja će se o njemu brinuti?’ – Mi smo te majci tvojoj povratili da se raduje i da više ne tuguje. A ti si ubio jednog čovjeka, pa smo te Mi brige oslobodili i iz raznih nevolja te spasili. I ti si ostao godinama među stanovnicima Medjena, zatim si, o Musa, u određeno vrijeme došao,

41. i Ja sam te za Sebe izabrao.

42. Idite ti i brat tvoj, s dokazima Mojim, i neka sam vam Ja uvijek na pameti.

43. Idite faraonu, on se, doista, osilio,

44. pa mu blagim riječima govorite, ne bi li razmislio ili se pobojao!”

45. “Gospodaru naš”, rekoše oni, “bojimo se da nas odmah na muke ne stavi ili da svaku mjeru zla ne prekorači.”

46. “Ne bojte se!”, reče On, “Ja sam s vama, Ja sve čujem i vidim.”

47. Idite k njemu i recite: ‘Mi smo poslanici Gospodara tvoga, pusti sinove Israilove da idu s nama i nemoj ih mučiti! Donijeli smo ti dokaz od Gospodara tvoga, a nek živi u miru onaj koji Pravi put slijedi!

48. Nama se objavljuje da će, sigurno, stići kazna onoga koji ne povjeruje i glavu okrene.

49. “Pa ko je Gospodar vaš, o Musa?”, upita faraon.

50. Reče: “Gospodar naš je Onaj Koji je svemu onome što je stvorio dao ono što mu je potrebno, zatim ga kako da se time koristi nadahnuo.”

51. “A šta je s narodima davnašnjim?”, upita on.

52. “Znanje o njima kod Gospodara je moga, u Knjizi”, reče Musa, “Gospodaru mome ništa skriveno nije i On ne zaboravlja.”

53. On je za vas Zemlju posteljom učinio i po njoj vam prolaze utro, i On

spušta s neba kišu da uz njenu pomoć u parovima niče bilje raznovrsno.

54. Jedite i napasajte stoku svoju! To su dokazi za one koji pameti imaju.

55. Od zemlje vas stvaramo i u nju vas vraćamo i iz nje ćemo vas po drugi put izvesti.

56. I Mi smo faraonu sve dokaze Naše pokazali, ali je on ipak porekao i da povjeruje odbio.

57. "Zar si došao da nas pomoću vradžbine svoje iz zemlje naše izvedeš, o Musa?", upitao je.

58. "I mi ćemo tebi vradžbinu sličnu ovoj, doista, pripremiti! Zakaži nam ročište kojeg ćemo se i mi i ti pridržavati, onako kako odgovara i nama i tebi!"

59. Reče: "Neka ročište bude za praznik i neka se narod izjutra sakupi."

60. I faraon se okrenu, sakupi čarobnjake svoje i poslije dođe.

61. "Teško vama!", reče im Musa. "Ne iznosite laži o Allahu, pa da vas On kaznom uništi; a, sigurno, neće uspjeti onaj koji laži iznosi!"

62. I oni se, tiho šapćući, stadoše o svom poslu između sebe raspravljati.

63. "Ova dvojica su čarobnjaci", rekoše jedni drugima, "hoće da vas vradžbinama svojim iz zemlje vaše izvedu i da unište vaš pravac najčasniji;

64. zato lukavstvo svoje pametno pripremite, a onda u red stanite. Ko danas pobijedi, sigurno će postići šta želi!"

65. "O Musa", rekoše oni, "hoćeš li ti ili ćemo najprije mi baciti?"

66. "Bacite vi!", reče on. I odjednom mu se pričini da se konopi njihovi i štapovi njihovi, zbog vradžbine njihove, kreću,

67. i Musa u sebi osjeti zebnju.

68. "Ne boj se!", rekosmo Mi, "ti ćeš, doista, pobijediti!

69. Samo baci to što ti je u desnoj ruci, progutat će ono što su oni napravili,

jer je ono što su oni napravili samo varka čarobnjaka, a čarobnjak neće, ma gdje došao, uspjeti."

70. I čarobnjaci se baciše licem na tlo govoreći: "Mi vjerujemo u Harunova i Musaova Gospodara!"

71. "Vi ste mu povjerovali", faraon viknu, "prije nego što sam vam ja dopustio! On je učitelj vaš, on vas je vradžbini naučio i ja ću vam, zacijelo, unakrst ruke i noge vaše odsjeći i po stablima palmi vas razapeti i sigurno ćete saznati ko je od nas u mučenju strašniji i istrajniji."

72. "Mi nećemo tebe staviti iznad jasnih dokaza koji su nam došli i iznad Onog Koji nas je stvorio", odgovoriše oni, "pa čini šta hoćeš! To možeš učiniti samo u životu na ovome svijetu!

73. Mi vjerujemo u Gospodara našeg da bi nam grijehe naše oprostio i vradžbine na koje si nas ti primorao. A Allah bolje nagrađuje i kažnjava trajnije."

74. Zaista, onoga koji pred Gospodara svoga kao prestupnik dođe – čeka Džehennem; u njemu neće ni umrijeti ni živjeti;

75. a one koji pred Njega dođu kao vjernici, a koji su dobra djela činili – njih sve čekaju visoki stepeni,

76. edenski vrtovi kroz koje rijeke teku, u njima će oni vječno ostati, i to će biti nagrada za one koji se budu od grijeha očistili.

77. I Mi objavismo Musau: "Noću izvedi robove Moje i s njima suhim putem kroz more prođi, ne strahujući da će te oni stići i da ćeš se utopiti."

78. A faraon je za njima s vojskama svojim krenuo, ali su ih talasi mora prekrili,

79. a faraon je narod svoj u zabludu odveo, a nije na Pravi put izveo.

80. O sinovi Israilovi, Mi smo vas od neprijatelja vašeg izbavili, i na desnu stranu Tura vas doveli, i manu i prepelice vam slali.

81. "Jedite ukusna jela kojima vas opskrbljujemo i ne budite u tome obijesni

da vas ne bi snašla srdžba Moja; a koga snađe srdžba Moja – nastradao je!

82. Ja ću sigurno oprostiti onom koji se pokaje i uzvjeruje i dobra djela čini i koji zatim na Pravom putu istraje."

83. "A zašto si prije naroda svog požurio, o Musa?"

84. "Evo idu za mnom", odgovori on, "a požurio sam Tebi, Gospodaru moj, da budeš zadovoljan."

85. "Mi smo narod tvoj poslije tvoga odlaska u iskušenje doveli", reče On, "njega je zaveo Samirija."

86. I Musa se narodu svome vrati srdit i žalostan. "O narode moj", reče, "zar vam Gospodar vaš nije dao lijepo obećanje? Zar vam se vrijeme oduljilo ili hoćete da vas stigne srdžba Gospodara vašeg, pa se zato niste držali obećanja koje ste mi dali!"

87. "Nismo od svoje volje prekršili obećanje koje smo ti dali", odgovoriše. "Bili smo natovareni teretima, nakitom faraonova naroda, pa smo to pobacali." A to je uradio i Samirija.

88. Potom im je od nakita oblikovao tele koje je mukalo, i oni su onda rekli: "Ovo je vaš bog i Musaov bog, a on ga je zaboravio."

89. Zar oni nisu vidjeli da im ono ni riječi ne odgovara i da od njih ne može nikakvu nevolju otkloniti niti im ikakvu korist pribaviti?

90. A njima je Harun još prije govorio: "O narode moj, vi ste njime samo u iskušenje dovedeni. Gospodar vaš je Milostivi, zato slijedite mene i slušajte naređenje moje!"

91. "Mi ćemo mu u obožavanju privrženi biti sve dok nam se ne vrati Musa", rekoše oni.

92. "O Harune", povika Musa, "šta te je spriječilo, kad si ih vidio da su zalutali,

93. da za mnom nisi pošao? Zašto nisi naređenje moje poslušao?"

94. "O sine majke moje", reče Harun, "ne hvataj me za bradu i za kosu moju! Ja sam se plašio da ti ne rekneš: 'Razdor si među sinovima Israilovim posijao i nisi postupio onako kako sam ti rekao.' "

95. "A šta si ti to htio, o Samirija?", upita Musa.

96. "Ja sam vidio ono što oni nisu vidjeli", odgovori on, "pa sam šaku zemlje ispod izaslanikove stope uzeo i to bacio – i eto tako je u mojoj duši ponikla zla misao."

97. "E onda se gubi!", reče Musa. "Čitavog svog života govorit ćeš: 'Neka me niko ne dotiče!' – a čeka te još i određeni čas koji te neće mimoići. Pogledaj samo ovog tvog 'boga' kojem si se klanjao; mi ćemo ga, sigurno, spaliti i po moru mu prah rasuti."

98. Vaš bog je Allah, drugog boga osim Njega nema! On znanjem sve obuhvata."

99. I tako, eto, kazujemo ti neke vijesti o onima koji su bili i nestali, i objavljujemo ti od Sebe Kur'an.

100. Ko za njega ne bude mario, na Sudnjem danu će, doista, teško breme ponijeti,

101. vječno će u muci ostati, a jeziv tovar će im na Sudnjem danu biti.

102. Na Dan kada će se u rog puhnuti – taj dan ćemo prestupnike modre sakupiti,

103. i jedan drugom će tiho govoriti: "Niste ostali više od deset dana."

104. Mi dobro znamo o čemu će oni govoriti kad najrazboritiji između njih rekne: "Ostali ste samo dan jedan!"

105. A pitaju te o planinama, pa ti reci: "Gospodar moj će ih u prah pretvoriti i razasuti,

106. a mjesta na kojima su bile ravnom ledinom ostaviti,

107. ni udubinā ni uzvisinā na Zemlji nećeš vidjeti.

108. Tog Dana će se oni glasniku odazvati, morat će ga slijediti i pred Milostivim glasovi će se stišati i ti ćeš samo šapat čuti.

109. Taj dan neće biti od koristi zauzimanje osim onoga kome Svemilosni dopusti i čijim riječima je zadovoljan.

110. On zna šta su radili i šta ih čeka, a oni znanjem ne mogu Njega obuhvatiti.

111. Lica će se Živom i Samoopstojećem Održavatelju poniziti, a onaj ko se nepravdom bude natovario sigurno će na gubitku biti.

112. A onaj ko je dobra djela činio, a vjernik bio, neće se nepravde ni zakidanja plašiti.

113. I eto tako, Mi Kur'an na arapskom jeziku objavljujemo i u njemu opomene ponavljamo da bi se oni grijeha klonili ili da bi ih na poslušnost pobudio.

114. Neka je uzvišen Allah, Vladar Istiniti! I ne žuri s učenjem Kur'ana prije nego što ti se objavljivanje njegovo završi, i reci: "Gospodaru moj, Ti znanje moje proširi!"

115. A Ademu smo odmah u početku naredili, ali on je zaboravio i nije odlučan bio.

116. A kad smo melekima rekli: "Sedždu učinite Ademu!", svi su sedždu učinili, samo Iblis nije htio.

117. "O Ademe", rekli smo, "ovaj je doista neprijatelj tebi i tvojoj ženi, zato nikako ne dozvoli da on bude uzrok vašem izlasku iz Dženneta, pa da se onda mučiš.

118. U njemu nećeš ni ogladnjeti, ni go biti,

119. u njemu nećeš ni ožednjeti, ni žegu osjetiti."

120. Ali šejtan ga poče nagovarati i govoriti: "O Ademe, hoćeš li da ti pokažem drvo besmrtnosti i carstvo koje neće nestati?"

121. I njih dvoje pojedoše s njega i ukazaše im se stidna mjesta njihova, pa počeše po sebi lišće džennetsko stavljati – tako Adem nije Gospodara svoga poslušao i s Puta je skrenuo.

122. Poslije ga je Gospodar njegov izabranikom učinio, pa mu oprostio i na Pravi put ga uputio.

123. "Izlazite iz njega svi", reče On, "jedni drugima ćete neprijatelji biti! Od Mene će vam uputa dolaziti, i onaj ko bude slijedio uputu Moju neće zalutati i neće nesretan biti.

124. A onaj ko okrene glavu od Knjige Moje, taj će teškim životom živjeti i na Sudnjem danu ćemo ga slijepim oživjeti."

125. "Gospodaru moj", reći će, "zašto si me slijepa oživio kad sam vid imao?"

126. "Evo zašto: dokazi Naši su ti dolazili, ali si ih zaboravljao, pa ćeš danas ti isto tako biti zaboravljen", reći će On.

127. I tako ćemo Mi kazniti sve one koji se pohotama previše odaju i u dokaze Gospodara svog ne vjeruju. A patnja na onom svijetu bit će, uistinu, bolnija i vječna.

128. Zar njima nije poznato koliko smo naroda prije njih uništili, onih po čijim nastambama oni hode! To su, zaista, dokazi za ljude pametne.

129. I da nije ranije izrečene riječi Gospodara tvoga, kazna bi već bila neminovna.

130. Zato, otrpi njihove riječi i Gospodara svoga slavi, hvaleći Ga, prije izlaska Sunca i prije zalaska njegova, i slavi Ga u noćnim časovima, i na krajevima dana, da bi bio zadovoljan.

131. I nikako ne gledaj dugo ljepote života na ovome svijetu koje Mi kao užitak nekima od njih pružamo da ih time na kušnju stavimo, a opskrba Gospodara tvoga bolja je i vječna.

132. Naredi porodici svojoj da obavlja namaz i ustraj u tome! Mi ne tražimo od tebe opskrbu, Mi tebe opskrbljujemo! A samo za bogobojaznost lijep ishod sljeduje.

133. Mnogobošci govore: "Zašto nam ne donese kakvo čudo od Gospodara svog?" A zar im nije došao dokaz u onome što je objavljeno u davnašnjim listovima?

134. A da smo ih kakvom kaznom prije njega uništili, sigurno bi rekli: "Gospodaru naš, zašto nam nisi poslanika poslao, pa bismo riječi Tvoje

slijedili prije nego što smo poniženi i osramoćeni postali?”

135. Reci: “Svi mi čekamo, pa čekajte i vi, a sigurno ćete saznati ko su bili sljedbenici prave vjere i ko je bio na Pravom putu.”

Sura El-Enbija *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Ljudima se bliži čas polaganja računa njihova, a oni, bezbrižni, ne mare zato.

2. I ne dođe im nijedna nova opomena od Gospodara njihova kojoj se, slušajući je, ne podsmjehuju,

3. srca nehajnih. Oni koji su nepravdu počinili tajno se sašaptavaše: "Da li je ovaj nešto drugo do čovjek kao i vi?! Zar ćete se prikloniti vradžbini, a vidite da to jest?!"

4. "Gospodar moj zna", reče on, "šta se govori i na nebu i na Zemlji; On sve čuje i sve zna!"

5. Oni, čak, govore: "To su samo smušeni snovi, on ga izmišlja, on je pjesnik, neka nam donese kakvo čudo kao i prijašnji poslanici!"

6. Nijedan grad koji smo Mi prije njih uništili nije u čudo povjerovao, pa zar će ovi vjerovati?

7. I prije tebe smo samo ljude slali kojima smo objavljivali, zato pitajte sljedbenike Knjige ako ne znate vi!

8. Mi ih nismo stvarali kao bića koja žive bez hrane, niti su besmrtni bili.

9. Poslije smo im obećanje ispunjavali, i njih i one koje smo htjeli spašavali, a one koji su pretjerali, uništavali.

10. Mi vam Knjigu objavljujemo u kojoj je slava vaša, pa zašto ne razumijete?

11. A koliko smo samo uništili naselja koja su nepravdu činila i poslije kojih smo druge narode podigli!

12. I čim bi silu Našu osjetili, kud koji bi se iz njih razbježali.

* Vjerovjesnici

13. "Ne bježite, vratite se uživanjima vašim i domovima vašim, možda će vas neko što upitati."

14. "Teško nama", oni bi govorili, "mi smo, zaista, nepravedni bili!"

15. I kukali bi tako sve dok ih ne bismo učinili, kao žito požnjeveno, nepomičnim.

16. Mi nismo stvorili nebo i Zemlju i ono što je između njih da se zabavljamo.

17. Da smo htjeli uzeti neku zabavu, uzeli bismo je od Nas, ali Mi to ne činimo.

18. Međutim, istinom suzbijamo laž, istina je uguši i laži nestane – a teško vama zbog onog što o Njemu iznosite!

19. Njegovo je ono što je na nebesima i na Zemlji! A oni koji su kod Njega ne zaziru da Ga obožavaju i ne zamaraju se.

20. Slave Ga noću i danju, ne malaksavaju.

21. Zar će kumiri, koje oni od zemlje prave, mrtve oživjeti?

22. Da Zemljom i nebesima upravljaju drugi bogovi, a ne Allah, poremetili bi se. Pa neka je uzvišen Allah, Gospodar Arša, od onog što Mu pripisuju!

23. On neće biti pitan za ono što radi, a oni će biti pitani.

24. Zar da pored Njega oni uzimaju bogove?! Reci: "Dajte vaš dokaz! Ovo je opomena za one koji su sa mnom, a i opomena za one koji su bili prije mene." Međutim, većina njih ne zna Istinu, pa se okreću.

25. Prije tebe nijednog poslanika nismo poslali, a da mu nismo objavili: "Nema istinskog Boga osim Mene, zato Meni ibadet činite!"

26. Oni govore: "Milostivi ima dijete!" Uzvišen neka je On! A meleki su samo robovi poštovani.

27. Oni ne govore dok On ne odobri i postupaju onako kako On naredi.

28. On zna šta su radili i šta će uraditi, i oni će se samo za onog kojim On bude zadovoljan zauzimati, a oni su i sami, iz strahopoštovanja prema Njemu, brižni.

29. A onog od njih koji bi rekao: "Ja sam, doista, pored Njega, bog!", kaznili bismo Džehennemom, jer Mi tako kažnjavamo nepravedne.

30. Zar ne znaju nevjernici da su nebesa i Zemlja bili jedna cjelina, pa smo ih Mi raskomadali, i da Mi od vode sve živo stvaramo? I zar neće vjerovati?

31. Mi smo po Zemlji nepomične planine razmjestili da ih ona ne potrese, i po njima smo prolaze i staze učinili da bi oni kuda žele stizali.

32. I to što je nebeski svod osiguran Naše je djelo, a oni se ipak okreću od znamenja koja su na njemu.

33. I On je Taj Koji je stvorio noć i dan, i Sunce i Mjesec, i svi oni u svemiru plove.

34. Nijedan čovjek prije tebe nije bio besmrtan; ako ti umreš, zar će oni dovijeka živjeti?

35. Svako živo biće smrt će okusiti! Mi vas stavljamo na kušnju i u zlu i u dobru i Nama ćete se vratiti.

36. Kad te vide nevjernici, samo ti se rugaju: "Je li to onaj koji vaše bogove huli?" A oni sami ne vjeruju kad se spomene Milostivi.

37. Čovjek je stvoren od žurbe. Pokazat ću Ja vama, doista, dokaze Svoje, zato Me ne požurujte!

38. Oni govore: "Kad će već jednom ta prijetnja, ako istinu govorite?"

39. A da nevjernici znaju da tada neće moći otkloniti vatru od lica svojih i leđa svojih, i da im niko neće moći pružiti pomoć,

40. nego će im nenadano doći i zaprepastiti ih i neće je moći nazad vratiti i neće im se vremena dati!

41. I prije tebe su poslanike ruglu izvrgavali, pa je one koji su im se rugali stiglo baš ono čemu su se rugali.

42. Reci: "Ko će vas od Milostivog noću i danju štititi?" Niko! Pa ipak oni od Kur'ana glave okreću.

43. Zar oni imaju božanstva, osim Nas, koja će ih odbraniti?! Ona sama sebi ne mogu pomoći, niti se od Nas mogu zaštititi.

44. Mi smo ovima, a i precima njihovim, dali da uživaju tako da im se život u tome oduljio. A zar oni ne vide da Mi Zemlju s krajeva njezinih umanjujemo, pa kako da oni budu pobjednici?!

45. Reci: "Ja vas opominjem Objavom!", ali gluhi ne čuju poziv kad se opominju.

46. A da ih samo dašak kazne Gospodara tvog dotakne, sigurno bi povikali: "Teško nama, doista smo sami sebi nepravdu učinili!"

47. Mi ćemo na Sudnjem danu ispravne vage postaviti, pa se nikom krivo neće učiniti. Ako nešto bude teško koliko zrno gorušice, Mi ćemo to iznijeti na vidjelo. A dosta je to što ćemo Mi račune svoditi.

48. Mi smo Musau i Harunu dali Tevrat, svjetlo i pouku za one koji se budu grijeha klonili,

49. za one koji se Gospodara svoga budu bojali i kad ih niko ne vidi, i koji od časa oživljenja budu strepjeli.

50. A i ovaj Kur'an je blagoslovljena pouka koju objavljujemo, pa zar da ga vi poričete?

51. Mi smo još prije Ibrahimu razboritost dali i dobro smo ga poznavali.

52. Kad on ocu svom i narodu svom reče: "Kakvi su ovo kumiri kojima se i dan i noć klanjate?"

53. Rekoše: "Našli smo naše pretke da ih obožavaju."

54. "I vi ste, a i preci vaši su bili u očitoj zabludi", reče.

55. "Govoriš li ti to ozbiljno ili se samo šališ?", upitaše oni.

56. "Ne", reče. "Gospodar vaš je Gospodar nebesa i Zemlje. On je njih stvorio i ja sam vam za to jedan od svjedoka.

57. Tako mi Allaha, ja ću, čim se udaljite, vaše kumire udesiti!"

58. I porazbija ih on u komade, osim onog najvećeg, da bi se njemu obratili.

59. "Ko uradi ovo sa bogovima našim", povikaše oni, "zaista je nasilnik!"

60. "Čuli smo jednog momka kako ih huli", rekoše, "ime mu je Ibrahim."

61. "Dovedite ga da ga ljudi vide", rekoše, "da posvjedoče."

62. "Jesi li ti uradio ovo s bogovima našim, o Ibrahime?", upitaše.

63. "To je učinio ovaj najveći od njih, pitajte ih ako umiju govoriti", reče on.

64. I oni se zamisliše, pa sami sebi rekoše: "Vi ste, zaista, nepravedni!"

65. Zatim glave oboriše i rekoše: "Ti znaš da ovi ne govore!"

66. "Pa zašto, onda, umjesto Allaha obožavate one koji vam ne mogu ni koristiti niti od vas kakvu štetu otkloniti?", upita on.

67. "Teško vama i onima koje, umjesto Allaha, obožavate! Zašto se ne opametite?"

68. "Spalite ga i bogove vaše osvetite, ako hoćete išta učiniti!", povikaše.

69. "O vatro", rekosmo Mi, "postani hladna, i spas Ibrahimu!"

70. I oni mu htjedoše postaviti zamku, ali ih Mi onemogućismo,

71. i spasismo i njega i Luta u zemlju koju smo za ljude blagoslovili,

72. i poklonismo mu Ishaka, i Jakuba, kao unuka, i sve ih učinismo dobrim.

73. I učinismo ih vođama da upućuju prema zapovijedi Našoj, i objavismo im da čine dobra djela, i da namaz obavljaju, i da zekat udjeljuju, i samo su Nama ibadet činili.

74. I Lutu mudrost i znanje dadosmo i iz grada ga, u kome su stanovnici njegovi odvratne stvari činili, izbavismo – to, uistinu, bijaše narod razvratan i zao,

75. i u milost Našu ga uvedosmo; on je, doista, od onih dobrih.

76. I Nuhu se, kad u davno vrijeme zavapi, odazvasmo i njega i čeljad njegovu od jada velikog spasismo,

77. i od naroda ga, koji je smatrao neistinitim dokaze Naše, zaštitismo. To bijahu opaki ljudi, pa ih sve potopismo.

78. I Davudu i Sulejmanu, kad su sudili o usjevu što su ga noću ovce nečije opasle – i Mi smo bili svjedoci suđenju njihovu,

79. i učinismo da Sulejman pronikne u to, a obojici smo mudrost i znanje dali. I potčinismo planine i ptice da s Davudom Allaha slave – sve to Mi smo učinili.

80. I naučismo ga da izrađuje pancire za vas da vas štite u borbi s neprijateljem – pa zašto niste zahvalni?

81. A Sulejmanu vjetar jaki poslušnim učinismo, po zapovijedi njegovoj je puhao prema zemlji koju smo blagoslovili, a Mi sve dobro znamo.

82. I šejtane neke da zbog njega rone, a radili su i poslove druge, i nad njima smo Mi bdjeli.

83. I Ejjuba, kada je Gospodaru svome zavapio: "Mene je nevolja snašla, a Ti si najmilostiviji."

84. I Mi mu se odazvasmo i nevolju mu koja ga je morila otklonismo i vratismo mu, milošću Našom, porodicu njegovu, i uz njih još toliko, i da bude opomena onima koji su Nama pokorni.

85. I spomeni Ismaila, i Idrisa, i Zulkifla, a svi su oni bili strpljivi.

86. I obasusmo ih milošću Našom, oni doista bijahu dobri.

87. I spomeni Zunnuna, kada srdit ode i pomisli da ga nećemo u tjesnac sa smrtnim ishodom dovesti, pa poslije u tminama zavapi. "Nema istinskog boga osim Tebe, Uzvišen neka si! Ja sam, zaista, bio od onih koji su nepravdu učinili!"

88. Pa mu se odazvasmo i tegobe ga spasismo; eto, tako Mi spašavamo vjernike.

89. I spomeni Zekerijjaa, kada pozva Gospodara svoga: "Gospodaru moj, ne ostavljaj me samog, Ti si najbolji Nasljednik!"

90. Pa smo mu se odazvali i poklonili mu Jahjaa i suprugu mu izliječili. Oni su se trudili da što više dobra učine i molili su Nam se u nadi i strahu, i

bili su prema Nama ponizni.

91. I spomeni onu koja je sačuvala čednost – djevičanstvo svoje, pa smo u nju Naš duh udahnuli, i nju i sina njezina učinili da budu svim svjetovima znamenje.

92. Doista, ova vaša vjera – jedna je vjera, a Ja sam – vaš Gospodar, pa Meni u ibadetu budite!

93. I oni su se između sebe u vjeri podvojili, a svi će se Nama vratiti.

94. Ko bude dobra djela činio i uz to vjernik bio, trud mu neće lišen nagrade ostati, jer smo ga, sigurno, Mi pribilježili.

95. A dopušteno nije da se stanovnici bilo kojeg naselja koje smo Mi uništili vrate!

96. I kad se oslobode Je'džudž i Me'džudž i kad se budu niz sve strmine žurno spuštali,

97. i približi se istinita prijetnja, tada će se pogledi nevjernika ukočiti. "Teško nama, mi smo prema ovom ravnodušni bili, mi smo sami sebi nepravdu učinili!"

98. I vi i oni koje pored Allaha obožavate bit ćete gorivo u Džehennemu, a u njega ćete, doista, ući.

99. Da su oni bogovi, ne bi u njega ušli, i svi će u njemu vječno boraviti.

100. U njemu će prigušeno uzdisati, u njemu ništa radosno neće čuti.

101. A oni kojima smo još prije lijepu nagradu obećali, oni će od njega daleko biti.

102. Huku njegovu neće čuti, i vječno će u onom što im budu duše željele uživati.

103. Neće ih brinuti najveći užas, nego će ih meleki dočekivati: "Evo, ovo je vaš Dan, vama obećan!"

104. Na Dan kad smotamo nebesa kao što se smota list papira za pisanje, onako kako smo prvi put iz ništa stvorili, tako ćemo ponovo iz ništa

stvoriti, to je obećanje Naše, Mi ćemo, doista, to učiniti.

105. Mi smo u objavama, poslije Ploče pomno čuvane, napisali da će Zemlju Moji čestiti robovi naslijediti.[1]

106. U ovom je, doista, pouka za ljude koji budu Allaha obožavali.

107. A tebe smo samo kao milost svjetovima poslali.

108. Reci: "Meni se objavljuje da je vaš Bog – jedan Bog, pa samo Njemu budite predani!"

109. I ako oni leđa okrenu, ti reci: "Ja sam vas sve, bez razlike, opomenuo, a ne znam je li blizu ili daleko ono čime vam se prijeti.

110. On zna glasno izgovorene riječi, zna i ono što krijete.

111. A ja ne znam da nije to vama iskušenje, i pružanje uživanja još za neko vrijeme."

112. "Gospodaru moj, presudi onako kako su zaslužili", reče on, "a Gospodar naš Svemilosni jeste Onaj od Kojega treba tražiti pomoć protiv onoga čime Ga opisujete."

[1] Allah, dželešanuhu, objavio je u knjigama, nakon što je to zapisano u Levhi-mahfuzu, da će Zemlju naslijediti Allahovi dobri robovi, oni koji Njemu istinski robuju i koji su Njemu poslušni, a to su Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem i njegov ummet.

Sura El-Hadždž *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. O ljudi, Gospodara svog se bojte! Zaista će potres, kad Smak svijeta nastupi, veliki događaj biti!

2. Na Dan kad ga doživite svaka dojilja će ono što doji zaboraviti, a svaka trudnica će svoj plod pobaciti, i ti ćeš vidjeti ljude pijane, a oni neće pijani biti, već će tako izgledati zato što će Allahova kazna strašna biti.

3. Ima ljudi koji se bez ikakva znanja prepiru o Allahu i koji slijede svakog šejtana prkosnoga.

4. Za njega je već propisano da će svakog onog ko ga uzme za zaštitnika na stranputicu zavesti i u patnju ga ognjenu naputiti.

5. O ljudi! Ako ste u sumnji spram proživljenja – pa Mi smo vas, zaista, stvorili od prašine, zatim od kapi sjemena, potom od zakvačka, zatim od grude mesa, oblikovanog i neoblikovanog, da bismo vama objasnili! A u matericama zadržavamo šta hoćemo do roka određenog, zatim činimo da se kao dojenčad rađate i da poslije do muževnog doba uzrastete; neko od vas umire, a neko duboku starost doživljava, tako da, nakon što je znao, ne zna ništa. I ti vidiš zemlju kako je zamrla, ali kad na nju vodu spustimo, ona ustrepće i uzbuja, i iz nje iznikne svakovrsno bilje prekrasno.

6. To je zato što je Allah, baš On, zaista, Istina i što On oživljava mrtve, i što On nad svime ima moć,

7. i što će Čas oživljenja, u to nema sumnje, doći i što će Allah one u grobovima oživjeti.

* Hadž

8. Ima ljudi koji se o Allahu prepiru bez ikakva znanja i bez ikakva nadahnuća i bez Knjige svjetilje,

9. hodeći nadmeno da bi s Allahova puta odvraćali; njih na ovom svijetu čeka poniženje, a na onom svijetu dat ćemo im da iskuse patnju u ognju.

10. "Eto, to je zbog djela ruku tvojih, jer Allah nije nepravedan prema robovima Svojim."

11. Ima ljudi kao onaj koji Allaha obožava kolebljivo, na ivici: ako ga zadesi dobro, smiri se time, a ako ga zadesi iskušenje, on se potpuno okrene, pa tako izgubi i dunjaluk i ahiret. To je, uistinu, očiti gubitak.

12. On, pored Allaha, moli onoga koji od njega ne može nikakvu štetu otkloniti niti mu može bilo kakvu korist pribaviti; to je, zaista, daleka stranputica;

13. moli onoga što će mu prije nauditi nego od koristi biti; takav je, doista, loš zaštitnik i zao drug!

14. Allah će one koji vjeruju i čine dobra djela, zaista, uvesti u džennetske bašče kroz koje rijeke teku. – Allah radi ono što hoće!

15. Onaj ko misli da Poslaniku Allah neće pomoći ni na dunjaluku ni na ahiretu, neka rastegne uže do tavanice i neka ga presiječe, pa nek vidi da li će njegov plan otkloniti ono što ga srdi.

16. I tako, eto, Mi ga u vidu jasnih ajeta objavljujemo, a Allah će onom kome hoće na Pravi put ukazati.

17. Zaista će onima koji vjeruju, jevrejima, sabijcima, kršćanima, poklonicima vatre i višebošcima, Allah presuditi na Kijametskom danu. Allah je, zaista, svemu svjedok.

18. Zar ne vidiš da Allahu sedždu čine i oni na nebesima i oni na Zemlji, a i Sunce, i Mjesec, i zvijezde, i planine, i drveće, i životinje, i mnogi ljudi, a mnogi i kaznu zaslužuju. A koga Allah ponizi, niko ga ne može poštovanim učiniti; Allah, zaista, radi što hoće.

19. Ova dva protivnička tabora spore se oko Gospodara svog. Onima koji ne budu vjerovali bit će odijela od vatre skrojena, a ključala voda bit će na glave njihove sipana,

20. od nje će se istopiti ono što je u trbusima njihovim, i koža,

21. a gvozdenim maljevima bit će mlaćeni.

22. Kad god pokušaju zbog teškog jada iz nje izići, bit će u nju vraćeni: "Iskusite patnju u užasnoj vatri!"

23. A one koji budu vjerovali i dobra djela činili Allah će sigurno uvesti u džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, u njima će se narukvicama od zlata i biserom kititi, a odjeća će im svilena biti.

24. Oni su bili nadahnuti da govore lijepe riječi i bili su nadahnuti na put Onog Koji je hvale dostojan.

25. Nevjernicima i onima koji odvraćaju od Allahova puta i Časnog hrama – a Mi smo ga namijenili svim ljudima, kako za mještanina tako i za došljaka – i onom ko u njemu bilo kakvo nasilje učini dat ćemo da patnju nesnosnu iskusi.

26. I kada smo Ibrahimu pokazali mjesto Kuće rekavši: "Meni ništa ne pridružuj, i očisti Kuću Moju za one koji će je obilaziti, koji će stajati i koji će na ruku'u i sedždi biti."

27. I oglasi ljudima hadž – i dolazit će ti pješke i na kamilama iznurenim koje dolaze sa dalekog puta,

28. da bi koristi imali i da bi u određene dane, prilikom klanja kurbana, kojim ih je Allah opskrbio, Njegovo ime spominjali. Jedite meso njihovo, a nahranite i siromaha ubogog!

29. Zatim, neka sa sebe prljavštinu uklone, neka svoje zavjete ispune i neka oko Hrama drevnoga obilaze.

30. To je tako! A ko Allahove zabrane smatra velikim, pa to će mu biti dobro kod Gospodara njegova – a dozvoljena vam je stoka, osim one

koja vam se spominje – pa klonite se prljavštine kumira i klonite se lažna govora.

31. Budite iskreno Allahu odani, ne smatrajte nikog Njemu ravnim! A onaj ko bude smatrao da Allahu ima iko ravan – bit će kao onaj koji je s neba pao i koga su ptice razgrabile, ili kao onaj kojeg je vjetar u daleki predio odnio.

32. Eto toliko! Pa ko poštuje Allahove propise – znak je čestita srca.

33. Vama one služe do određenog roka, a poslije, njihovo mjesto je kraj Drevnog hrama.

34. Svakoj vjerskoj zajednici propisali smo klanje kurbana da bi spominjali Allahovo ime prilikom klanja stoke koju im On daje. Vaš Bog je jedan Bog, zato se samo Njemu iskreno predajte! A radosnom viješću obraduj poslušne,

35. čija srca, kad se Allah spomene, strah obuzme, i one koji strpljivo podnose nevolje koje ih zadese, i one koji namaz obavljaju i koji, od onoga što im Mi dajemo, udjeljuju.

36. A deve smo vam učinili jednim od Allahovih obreda hadža, i vi od njih imate koristi, zato spominjite Allahovo ime kad budu u redove poredane. A kad padnu na zemlju, preklane, jedite ih, a nahranite i onog koji ne prosi, a i onog koji prosi – tako smo vam ih potčinili da biste zahvalni bili.

37. Do Allaha neće doprijeti meso njihovo i krv njihova, ali će Mu stići bogobojaznost vaša. Tako vam ih je potčinio da biste Allaha veličali zato što vas je uputio. I obraduj one koji dobra djela čine!

38. Allah, doista, štiti vjernike, Allah sigurno ne voli nijednog izdajnika, nezahvalnika.

39. Dopušta se odbrana onima koje drugi napadnu, zato što im se nasilje čini – a Allah ih je, doista, kadar pomoći,

40. onima koji su ni krivi ni dužni iz zavičaja svog prognani samo zato što su govorili: "Gospodar naš je Allah!" A da Allah ne suzbija neke ljude drugima, do temelja bi bili porušeni manastiri, i crkve, i havre, a i džamije u kojima se mnogo spominje Allahovo ime. A Allah će sigurno pomoći one koji vjeru Njegovu pomažu – Allah je zaista moćan i silan,

41. one koji će, ako im damo vlast na Zemlji, namaz obavljati i milostinju udjeljivati i koji će tražiti da se čine dobra djela, a odvraćati od nevaljalih – a Allahu se na kraju sve vraća.

42. A to što te oni smatraju lažnim – pa i prije njih su narod Nuhov, i Ad, i Semud poslanike smatrali lažnim,

43. i narod Ibrahimov, i narod Lutov,

44. i stanovnici Medjena; a lažnim je smatran i Musa. I Ja sam nevjernicima vremena davao, zatim sam ih kažnjavao, pa kakva je bila osuda Moja?!

45. I koliko smo naselja uništili, čiji su žitelji nepravedni bili, i ona su opustjela, samo su ruševine ostale! I koliko bunareva ima zapuštenih i koliko visokih palata ima praznih!

46. Zašto oni po svijetu ne putuju pa da srca njihova shvate ono što trebaju shvatiti i da uši njihove čuju ono što trebaju čuti, ali oči nisu slijepe, već srca u grudima.

47. Oni od tebe traže da ih kazna što prije stigne, a Allah će ispuniti prijetnju Svoju; samo jedan dan u Gospodara tvoga traje koliko hiljadu godina, po vašem računanju.

48. I koliko je bilo naselje čiji su žitelji bili nepravedni, kojima sam Ja kaznu odlagao, da bih ih najzad kaznio! A Meni se sve vraća.

49. Reci: "O ljudi, ja sam tu da vas javno opomenem!"

50. One koji budu vjerovali i dobra djela činili čeka oproštaj i opskrba plemenita.

51. A oni koji se budu trudili da dokaze Naše poreknu, uvjereni da će Nam umaći, bit će stanovnici Džehennema.

52. Prije tebe Mi nijednog poslanika i vjerovjesnika nismo poslali, a da šejtan nije, kad bi on što kazivao, u kazivanje njegovo nešto ubacio. Allah bi ono što bi šejtan ubacio uklonio, a zatim bi riječi Svoje učvrstio – Allah sve zna i mudar je.

53. To je zato da ono što šejtan ubaci učini iskušenjem za one u čijim srcima je bolest i za one čija su srca okrutna – a nepravedni su, zaista, u rascjepu i na stranputici dalekoj,

54. i da bi oni koji su znanjem obdareni spoznali da je Kur'an istina od Gospodara tvoga, pa u njega povjerovali i da mu srca njihova budu sklona. A Allah će vjernike, doista, na Pravi put izvesti.

55. A nevjernici neće prestati u njega sumnjati, sve dok im iznenada Čas ne dođe ili dok ne osjete patnju u jednom strahotnom danu.

56. Tog Dana vlast će samo Allah imati, On će im suditi: vjernici i oni koji su dobra djela činili bit će u džennetskim baščama uživanja,

57. a nevjernici i oni koji su ajete Naše poricali, oni će u patnji sramnoj boraviti.

58. Allah će, zaista, lijepo opskrbiti one koji su svoj rodni kraj napustili da bi se na Allahovu putu borili, pa zatim poginuli ili umrli, a zaista je Allah, baš On, najbolji Opskrbitelj.

59. On će ih u mjesto kojim će oni biti zadovoljni doista uvesti! – A Allah sve zna i blag je.

60. Eto tako! A onom ko istom mjerom uzvrati za učinjeno zlo i kome opet nepravda bude učinjena, Allah će, sigurno, pomoći. – Allah je Onaj Koji grijehe poništava i Koji ih prašta.

61. Eto tako! A Allah smjenjuje noć danom, a dan noću, i Allah je Onaj Koji sve čuje i sve vidi.

62. To je zato što je Allah – Istina, a oni koje oni, pored Allaha, mole – laž, i zato što je Allah Svevišnji i Veliki.

63. Zar ne vidiš da Allah s neba spušta kišu od koje zemlja zazeleni? – Allah je, zaista, dobar i ništa Mu skriveno nije.

64. Njegovo je ono što je na nebesima i ono što je na Zemlji! Allah, doista, nije ni o kome ovisan, i On je Hvaljeni.

65. Zar ne vidiš da je Allah sve što je na Zemlji vama podredio, pa i lađe koje, voljom Njegovom, morem plove? On drži ono što je na nebu da ne bi palo na Zemlju, osim ako On to dopusti. – Allah je, uistinu, prema ljudima blag i milostiv.

66. On vam daje život i zatim će vam ga oduzeti i poslije vas opet oživiti – a čovjek je, zaista, nezahvalan!

67. Svakoj vjerskoj zajednici propisali smo vjerozakon prema kojem se trebala vladati, i ne dozvoli, nikako, da se s tobom o tome raspravljaju. Ti pozivaj svom Gospodaru jer ti si, uistinu, na Pravom putu.

68. A ako se oni budu s tobom prepirali, reci: "Allah dobro zna ono što vi radite!"

69. Allah će vam na Sudnjem danu presuditi o onom u čemu se razilazite.

70. Zar ne znaš da je Allahu poznato sve što je na nebesima i na Zemlji? To je sve u Knjizi. To je, uistinu, Allahu lahko!

71. Višebošci, pored Allaha, obožavaju one za koje im On nije poslao nikakav dokaz, i o njima sami ništa ne znaju. A nepravednima nema pomagača.

72. A kad im se Naši jasni ajeti kazuju, ti primjećuješ veliko negodovanje na licima onih što ne vjeruju, koji umalo da ne nasrnu na one koji im riječi Naše kazuju. Reci: "Hoćete li da vam kažem što će vam biti mrže od toga? – Vatra kojom Allah nevjernicima prijeti, a grozno će ona prebivalište biti."

73. O ljudi, evo jednog primjera, pa ga poslušajte: "Oni koje vi, pored Allaha, molite, ne mogu nikako ni mušicu stvoriti, makar se radi nje

sakupili. A ako bi im mušica nešto ugrabila, oni to ne bi mogli od nje izbaviti; nejak je i onaj koji obožava, a i onaj ko se obožava!"

74. Oni ne veličaju i ne poznaju Allaha kako treba. – A Allah je, uistinu, moćan i silan.

75. Allah odabire poslanike među melekima i ljudima. – Allah sve čuje i sve vidi.

76. On zna šta su uradili i šta će uraditi. – A Allahu se sve vraća.

77. O vjernici, pred Allahom se sagibajte i čelima po tlu padajte, Gospodara svog obožavajte i dobra djela činite da biste postigli ono što želite.

78. I borite se, Allaha radi, onako kako se treba boriti! On vas je izabrao i u vjeri vam nije ništa teško propisao, u vjeri pretka vašeg Ibrahima. Allah vas je odavno muslimanima nazvao, i u ovom Kur'anu, da bi Poslanik bio svjedok protiv vas i da biste vi bili svjedoci protiv ostalih ljudi. Zato, namaz obavljajte i zekat dajte i u Allaha se pouzdajte. On je Gospodar vaš, i to kakav Gospodar i kakav zaštitnik!

Sura El-Mu'minun *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Ono što žele vjernici će postići,

2. oni koji namaz svoj ponizno obavljaju,

3. i koji ono što ih se ne tiče izbjegavaju,

4. i koji zekat udjeljuju,

5. i koji stidna mjesta svoja čuvaju,

6. osim od žena svojih ili onih koje su u posjedu njihovu, oni, doista, prijekor ne zaslužuju;

7. a oni koji i pored toga traže, oni u zlu sasvim pretjeruju,

8. i koji o povjerenim im emanetima i obavezama svojim brigu brinu,

9. i koji namaze svoje na vrijeme obavljaju,

10. oni su dostojni nasljednici,

11. koji će Džennet Firdevs naslijediti, oni će u njemu vječno boraviti.

12. Mi čovjeka od bīti zemlje stvaramo,

13. zatim ga kao kap sjemena na sigurno mjesto stavljamo,

14. pa onda kap sjemena ugruškom učinimo, zatim od ugruška grudu mesa stvorimo, pa od grude mesa kosti napravimo, a onda kosti mesom zaodjenemo, i poslije ga, kao drugo stvorenje, oživimo – pa neka je uzvišen Allah, najljepši Stvoritelj!

15. Vi ćete, poslije toga, pomrijeti,

16. zatim ćete, na onom svijetu, oživljeni biti.

17. Mi smo sedam nebesa iznad vas stvorili, i Mi bdijemo nad onim što smo stvorili.

* Vjernici

18. Mi s neba s mjerom kišu spuštamo, i u zemlji je zadržavamo – a kadri smo je i odvesti,

19. i pomoću nje bašče za vas podižemo od palmi i loze vinove – u njima mnogo voća imate, i vi ga jedete,

20. i drvo koje na Sinajskoj gori raste, koje zejtin daje i začin je onima koji jedu.

21. I stoka vam je pouka: Mi vam dajemo da pijete ono što se nalazi u utrobama njezinim, i vi od nje mnogo koristi imate i vi se njome hranite,

22. i na njima, i na lađama se vozite.

23. Mi smo poslali Nuha narodu njegovu i on je govorio: "O narode moj, samo Allahu ibadet činite, vi drugog boga osim Njega nemate; zar se Allaha ne bojite?!"

24. Ali su glavešine naroda njegova, koje nisu vjerovale, govorile: "Ovo je samo čovjek kao i vi, samo hoće da je od vas ugledniji. Da je Allah htio, meleke bi poslao; ovakvo nešto nismo čuli od naših predaka davnih,

25. on je čovjek džinom opsjednuti, pa pustite ga neko vrijeme!"

26. "Gospodaru moj", reče on, "pomozi mi, oni me u laž utjeruju!"

27. I Mi mu objavismo: "Lađu pred očima Našim i po objavi Našoj pravi, pa kad zapovijed Naša dođe i voda na površinu zemlje izbije, ti u nju ukrcaj od svake vrste po dvoje – mužjaka i ženku, i porodicu svoju, ali ne i one od njih za koje je prethodila Riječ, i ne obraćaj Mi se za one koji su nepravdu učinili, jer će, doista, biti potopljeni."

28. Pa kad se smjestiš u lađu, ti i oni koji su uz tebe, reci: "Hvala Allahu Koji nas je spasio naroda koji je nepravedan!"

29. I reci: "Gospodaru moj, iskrcaj me na blagoslovljeno mjesto, Ti to najbolje umiješ!"

30. U tome su, zaista, pouke, a Mi smo, doista, stavljali na kušnju.

31. Poslije njih smo druga pokoljenja stvarali,

32. i jednog između njih bismo im kao poslanika poslali: "Samo Allahu ibadet činite, vi drugog boga osim Njega nemate; zar se Allaha ne bojite?!"

33. Ali bi glavešine naroda njegova, koji nisu vjerovali, koji su poricali da će na onom svijetu biti oživljeni i kojima smo dali da u životu na ovom svijetu raskošno žive, govorili: "On je čovjek kao i vi – jede ono što i vi jedete, i pije ono što i vi pijete,

34. i ako se budete pokoravali čovjeku kao što ste vi, sigurno ćete biti izgubljeni.

35. Zar vama on da prijeti da ćete, pošto pomrete i zemlja i kosti postanete, doista oživljeni biti?

36. Daleko je, daleko ono čime vam se prijeti!

37. Postoji samo život na ovom svijetu, mi živimo i umiremo, a oživljeni nećemo biti!"

38. On je čovjek koji o Allahu iznosi laži, i mi mu ne vjerujemo."

39. "Gospodaru moj", reče on, "pomozi mi, oni me u laž utjeruju!"

40. "Uskoro će se oni pokajati!", odgovorio bi On.

41. I zasluženo bi ih pogodio strašan glas, i Mi bismo ih kao što je nanos riječni učinili – stradao bi narod nasilnički!

42. A zatim bismo, poslije njih, druga pokoljenja stvarali,

43. nijedan narod ne može ubrzati ni usporiti vrijeme propasti svoje,

44. i poslanike, jedne za drugim slali. Kad bi jednom narodu došao njegov poslanik, u laž bi ga utjerivali, i Mi smo ih zato jedne drugima smjenjivali, i samo u pričama o njima spomen sačuvali – daleko bili ljudi koji nisu vjerovali!

45. Poslije smo poslali Musaa i brata mu Haruna sa znamenjima Našim i dokazom očiglednim,

46. faraonu i glavešinama njegovim, ali su se oni uzoholili, bili su to ljudi nadmeni.

47. "Zar da povjerujemo dvojici ljudi koji su isti kao i mi, a narod njihov je roblje naše?", govorili su.

48. I njih dvojicu su lažljivcima proglasili, pa su zato uništeni bili.

49. Musau smo onda Knjigu dali da bi sinovi Israilovi Pravim putem išli.

50. I sina Merjemina i majku njegovu znakom smo učinili. Mi smo njih na jednoj visoravni s tekućom vodom nastanili.

51. "O poslanici, dozvoljenim i lijepim jelima se hranite i dobra djela činite, jer Ja dobro znam šta vi radite!

52. Ova vaša vjera – jedina je prava vjera, a Ja sam Gospodar vaš, pa Me se bojte!"

53. A oni su se u pitanjima vjere svoje podijelili na skupine, svaka stranka radosna onim što ispovijeda,

54. pa zato ostavi ove u zabludi njihovoj još neko vrijeme!

55. Misle li oni – kad ih imetkom i sinovima pomažemo,

56. da žurimo da im neko dobro učinimo? Nikako, ali oni ne opažaju.

57. Oni koji iz bojazni prema Gospodaru svom strahuju,

58. i oni koji u dokaze Gospodara svog vjeruju,

59. i oni koji druge Gospodaru svom ravnim ne smatraju,

60. i oni koji od onog što im se daje udjeljuju, i čija su srca puna straha zato što će se vratiti svom Gospodaru,

61. oni hitaju da čine dobra djela, i radi njih druge pretiču.

62. Mi nikog ne opterećujemo preko njegovih mogućnosti. U Nas je Knjiga koja istinu govori, i nikom se nepravda neće učiniti.

63. Ali, srca nevjernika su prema ovom sasvim ravnodušna, a pored toga i ružna djela stalno čine.

64. A kad smo na muke stavili one među njima koji su raskošnim životom živjeli, oni su odmah zapomagali.

65. "Sad ne zapomažite, Mi vam nećemo pomoć ukazati!

66. Vama su ajeti Moji kazivani, ali vi ste uzmicali,

67. dičeći se Hramom i sijeleći – vi ste ružne riječi govorili!"

68. Zašto oni o Kur'anu ne razmisle? Ili im dolazi nešto što nije dolazilo njihovim precima davnim?

69. Ili oni ne poznaju Poslanika svog, pa ga zato poriču?

70. Kako govore: "On je lud!" Međutim, on im istinu donosi, ali većina njih prezire istinu.

71. Da se Allah za prohtjevima njihovim povodi, sigurno bi nestalo poretka na nebesima i na Zemlji i u onom što je na njima. Mi smo im dali Kur'an, slavu njihovu, ali oni za slavu svoju ne haju.

72. Ili od njih tražiš nagradu? Pa nagrada Gospodara tvog bolja je, On najbolje opskrbljuje.

73. Ti njih pozivaš na Pravi put,

74. ali oni koji u onaj svijet neće da vjeruju s Pravog puta, doista, skreću.

75. I kad bismo im se smilovali i nevolje ih oslobodili, opet bi oni u zabludi svojoj jednako lutali.

76. Mi smo ih na muke stavljali, ali se oni Gospodaru nisu pokorili, niti su molitve upućivali,

77. tek kad im kapiju teške patnje otvorimo, oni će nadu izgubiti i u očajanje zapasti.

78. On vam daje sluh, i vid, i pamet – a kako malo vi zahvaljujete!

79. On vas na Zemlji stvara, i pred Njim ćete se sakupiti.

80. On život i smrt daje i samo od Njega zavisi izmjena noći i dana, pa zašto ne shvatite?

81. Ali, oni govore kao što su govorili oni prije njih.

82. Govorili su: "Zar kad pomremo i kad prah i kosti postanemo, zar ćemo, zaista, biti oživljeni?

83. I nama i još davno precima našim time se prijetilo, ali to su samo izmišljotine naroda drevnih."

84. Upitaj: "Čija je Zemlja i sve ono što je na njoj, znate li?"

85. "Allahova!", odgovorit će, a ti reci: "Pa zašto onda ne dođete sebi?"

86. Upitaj: "Ko je Gospodar sedam nebesa i ko je Gospodar Arša veličanstvenog?"

87. "Allah!", odgovorit će, a ti reci: "Pa zašto se onda ne bojite?"

88. Upitaj: "U čijoj je ruci vlast nad svim, i ko uzima u zaštitu, i od koga niko ne može zaštićen biti, znate li?"

89. "Allahovo je to!", odgovorit će, a ti reci: "Pa zašto onda dopuštate da budete zavedeni?"

90. Da, Mi im istinu donosimo, a oni su zaista lažljivci.

91. Allah nije uzeo Sebi sina, i s Njime nema drugog boga! Inače, svaki bi bog, s onim što je stvorio, radio što bi htio, i jedan drugog bi pobjeđivao. – Uzvišen neka je Allah Koji je daleko od onog što oni iznose,

92. Koji zna i nevidljivi i vidljivi svijet i On je vrlo visoko iznad onih koje Njemu ravnim smatraju!

93. Reci: "Gospodaru moj, ako mi hoćeš pokazati ono čime se njima prijeti,

94. onda me, Gospodaru moj, ne ostavi s narodom nepravednim!"

95. A Mi ti, zaista,možemo pokazati ono čime im prijetimo.

96. Ti lijepim na zlo uzvrati, Mi dobro znamo šta oni iznose,

97. i reci: "Tebi se ja, Gospodaru moj, obraćam za zaštitu od priviđenja šejtanskih,

98. i Tebi se, Gospodaru moj, obraćam da me od njihova prisustva zaštitiš!"

99. Kad nekom od njih smrt dođe, on uzvikne: "Gospodaru moj, povrati me,

100. da uradim kakvo dobro u onom što sam ostavio!" Nikad! To su riječi koje će on uzalud govoriti – pred njima će prepreka biti sve do Dana kad će oživljeni biti.

101. Pa kad se u rog puhne, tad rodbinskih veza među njima neće biti i jedni druge neće ništa pitati.

102. Oni čija dobra djela budu teška, oni će želje svoje ostvariti,

103. a oni čija dobra djela budu lahka, oni će posve izgubljeni biti, u Džehennemu će vječno boraviti,

104. vatra će im lica pržiti i iskeženih zuba će u njemu ostati.

105. "Zar vam ajeti Moji nisu kazivani, a vi ste ih poricali?"

106. "Gospodaru naš", reći će, "naši prohtjevi su bili od nas jači, te smo postali narod zalutali.

107. Gospodaru naš, izbavi nas iz nje. Ako bismo ponovo zlo radili, sami bismo sebi nepravdu učinili."

108. "Ostanite u njoj prezreni i ništa Mi ne govorite!", reći će On.

109. "Kad su neki robovi Moji govorili: 'Gospodaru naš, mi vjerujemo, zato nam oprosti i smiluj nam se, jer Ti si najmilostiviji!',

110. vi ste im se toliko rugali da ste zbog toga na Mene zaboravljali i uvijek ste ih ismijavali.

111. Njih sam Ja danas nagradio za ono što su trpjeli, oni su, doista, postigli ono što su željeli."

112. "A koliko ste godina na Zemlji proveli?", bit će rečeno.

113. "Proveli smo dan ili samo dio dana", odgovorit će, "pitaj one koji su brojali."

114. "Pa da, kratko ste proveli", reći će im se, "da ste samo znali!"

115. "Zar ste mislili da smo vas uzalud stvorili i da Nam se nećete povratiti?"

116. I neka je uzvišen Allah, Vladar istiniti, nema drugog boga osim Njega, Gospodara Arša veličanstvenog!

117. A onaj koji se, pored Allaha, moli drugom bogu, bez ikakva dokaza o njemu, pred Gospodarom svojim će račun polagati, i nevjernici ono što žele neće postići.

118. I reci: "Gospodaru moj, oprosti i smiluj se, Ti si najmilostiviji!"

Sura En-Nur *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Objavljujemo suru i njezine propise činimo obaveznim! U njoj objavljujemo jasne dokaze da biste pouku primili.

2. Bludnicu i bludnika izbičujte sa stotinu udaraca biča, svakog od njih, i neka vas pri vršenju Allahovih propisa ne obuzima prema njima nikakvo sažaljenje, ako u Allaha i u onaj svijet vjerujete, i neka kažnjavanju njihovu jedna skupina vjernika prisustvuje!

3. Bludnik se ne treba ženiti osim bludnicom ili mnogoboškinjom, a bludnica ne treba biti poželjna osim bludniku ili mnogobošcu – to je zabranjeno vjernicima.

4. One koji okrive poštene žene, a ne dokažu to s četiri svjedoka, sa osamdeset udaraca biča izbičujte i nikad više svjedočenje njihovo ne primajte – to su nečasni ljudi,

5. osim onih koji se poslije toga pokaju i poprave, jer i Allah prašta i samilostan je!

6. A oni koji okrive svoje žene, a ne budu imali drugih svjedoka, nego su samo oni svjedoci, potvrdit će svoje svjedočenje zakletvom Allahom, i to četiri puta da zaista govore istinu,

7. a peti put da ga pogodi Allahovo prokletstvo ako laže!

8. A ona će kazne biti pošteđena, ako se četiri puta Allahom zakune da on, doista, laže,

9. a peti put da je stigne Allahova srdžba, ako on govori istinu!

10. A da nije Allahove dobrote prema vama i milosti Njegove i da Allah ne

* Svjetlost

prima pokajanje i da mudar nije…

11. Među vama je bilo onih koji su iznosili potvoru. Vi ne smatrajte to nekim zlom po vas. Ne, to je dobro po vas. Svaki od njih bit će kažnjen prema grijehu koji je zaslužio, a onog od njih koji je to najviše činio čeka patnja velika.

12. Zašto, čim ste to čuli, nisu vjernici i vjernice jedni o drugima dobro pomislili i rekli: "Ovo je očita potvora!"

13. Zašto nisu četvericu svjedoka doveli? A pošto svjedoke nisu doveli, oni su onda kod Allaha lažljivci.

14. A da nije Allahove dobrote prema vama i milosti Njegove i na ovom i na onom svijetu, već bi vas stigla teška kazna zbog onog u što ste se upustili,

15. kad ste to jezicima svojim prepričavati stali i kad ste na sva usta govorili ono o čemu niste ništa znali, a vi ste to sitnicom smatrali, ali je ono Allahu krupno.

16. Zašto niste, čim ste to čuli, rekli: "Ne dolikuje nam da o tome govorimo, uzvišen neka si Ti! To je velika potvora!"

17. Allah vam naređuje da više nikad takvo nešto ne ponovite, ako ste vjernici,

18. i Allah vam propise objašnjava; a Allah sve zna i mudar je.

19. One koji vole da se o vjernicima šire bestidne glasine čeka teška kazna i na ovom i na onom svijetu; Allah sve zna, a vi ne znate.

20. A da nije Allahove dobrote prema vama i milosti Njegove i da Allah nije blag i milostiv…

21. O vjernici, ne idite šejtanovim stopama! Onog ko bude išao šejtanovim stopama on će na razvrat i odvratna djela navoditi. A da nije Allahove dobrote prema vama i milosti Njegove, nijedan se od vas ne bi nikad od grijeha očistio; ali Allah čisti onog koga On hoće. Allah sve čuje i sve

zna.

22. Neka se čestiti i imućni među vama ne zaklinju da više neće pomagati rođake i siromahe, i one koji su na Allahovom putu rodni kraj svoj napustili; neka im oproste i ne zamjere! Zar vam ne bi bilo drago da i vama Allah oprosti? A Allah prašta i samilostan je.

23. Oni koji obijede čestite, bezazlene vjernice, neka budu prokleti i na ovom i na onom svijetu; njih čeka patnja nesnosna,

24. na Dan kad protiv njih budu svjedočili jezici njihovi, i ruke njihove, i noge njihove za ono što su radili.

25. Tog Dana Allah će ih kazniti kaznom koju su zaslužili i oni će saznati da je Allah, doista, Istina očigledna.

26. Nevaljale žene su za nevaljale muškarce, a nevaljali muškarci su za nevaljale žene; čestite žene su za čestite muškarce, a čestiti muškarci su za čestite žene. Oni nisu krivi za ono što o njima govore, njih čeka oprost i veliko obilje.

27. O vjernici, u tuđe kuće ne ulazite dok dopuštenje ne dobijete i dok ukućane ne pozdravite – to vam je bolje, poučite se!

28. A ako u njima nikog ne nađete, ne ulazite u njih dok vam se ne dopusti; a ako vam se rekne: “Vratite se!”, vi se vratite, bolje vam je, a Allah zna ono što radite.

29. Nije vam grijeh ulaziti u nenastanjene zgrade, u kojima se nalaze stvari vaše, a Allah zna ono što javno pokazujete i ono što krijete.

30. Reci vjernicima neka obore poglede svoje i neka vode brigu o stidnim mjestima svojim; to im je bolje, jer Allah, uistinu, zna ono što oni rade.

31. A reci vjernicama neka obore poglede svoje i neka vode brigu o stidnim mjestima svojim; i neka ne dozvole da se od ukrasa njihovih vidi išta osim onog što je ionako spoljašnje, i neka vela svoja spuste na grudi svoje; neka ukrase svoje ne pokazuju drugima, to mogu samo muževima

svojim, ili očevima svojim, ili očevima muževa svojih, ili sinovima svojim, ili sinovima muževa svojih, ili braći svojoj ili sinovima braće svoje, ili sinovima sestara svojih, ili prijateljicama svojim, ili robinjama svojim, ili muškarcima kojima nisu potrebne žene, ili djeci koja još ne znaju koja su stidna mjesta žena; i neka ne udaraju nogama svojim da bi se čuo zveket nakita njihova koji pokrivaju. I svi se Allahu pokajte, o vjernici, da biste postigli ono što želite.

32. Udavajte neudate i ženite neoženjene, i čestite robove i robinje svoje; ako su siromašni, Allah će im iz obilja Svog dati. Allah je neizmjerno dobar i sve zna.

33. I neka se suzdrže oni koji se nemaju mogućnosti oženiti, dok im Allah iz obilja svog ne pomogne! A s onima u posjedu vašem koji se žele otkupiti, ako su u stanju to učiniti, o otkupu se dogovorite. I dajte im nešto od imetka koji je Allah vama dao. I ne nagonite robinje svoje da se bludom bave – a one žele biti čestite – da biste stekli prolazna dobra ovog svijeta. A ako ih neko na to prisili, Allah će im, zato što su bile primorane, oprostiti i prema njima samilostan biti.

34. Mi vam objavljujemo jasne ajete i primjere iz života onih koji su prije vas bili i nestali i pouku onima koji se budu Allaha bojali.

35. Allah je svjetlost nebesa i Zemlje! Primjer svjetlosti Njegove je udubina u zidu u kojoj je svjetiljka. Svjetiljka je u kandilju, a kandilj je kao zvijezda blistava koja se užiže blagoslovljenim drvetom maslinovim, i istočnim i zapadnim, čije ulje gotovo da sija kad ga vatra ne dotakne – sama svjetlost nad svjetlošću! Allah vodi ka svjetlosti Svojoj onog koga On hoće. Allah navodi primjere ljudima, Allah sve dobro zna.

36. U džamijama, koje se voljom Njegovom podižu i u kojima se spominje Njegovo ime – slave i veličaju Njega, ujutro i navečer,

37. ljudi koje kupovina i prodaja ne ometaju da Allaha spominju i koji namaz obavljaju i zekat udjeljuju, i koji strepe od Dana u kome će srca

i pogledi biti uznemireni,

38. da bi ih Allah lijepom nagradom za djela njihova nagradio i da bi im od dobrote Svoje i više dao. A Allah daje kome hoće, bez računa.

39. A djela nevjernika su kao priviđenje u ravnici u kojoj žedan vidi vodu, ali kad do tog mjesta dođe, ništa ne nađe – a zateći će kod njega Allaha i On će mu potpuno isplatiti račun njegov; Allah veoma brzo obračunava,

40. ili su kao tmine nad dubokim morem koje prekrivaju talasi sve jedan za drugim, iznad kojih su oblaci, sve tmine jedna iznad drugih, prst se pred okom ne vidi – a onaj kome Allah ne da svjetlo neće svjetla ni imati.

41. Zar ne znaš da Allaha slave i veličaju svi koji su na nebesima i na Zemlji, a i ptice širenjem krila svojih; svi znaju kako će Mu se moliti i kako će Ga slaviti i veličati. A Allah dobro zna ono što oni rade.

42. Samo je Allahova vlast na nebesima i na Zemlji, i Allahu se sve vraća!

43. Zar ne vidiš da Allah razgoni oblake, i onda ih spaja i jedne nad drugima gomila, pa ti vidiš kišu kako iz njih pada. On s neba, iz oblaka veličine brda, spušta grad, pa njime koga hoće pogodi, a koga hoće poštedi – blijesak munje Njegove gotovo da oduzme vid.

44. On čini da noć i dan naizmjenice nastupaju i u tome je, doista, pouka za one koji pameti imaju.

45. Allah sva živa bića stvara od vode [2] , neka od njih na trbuhu puze, neka idu na dvije noge, a neka, opet, hode na četiri; Allah stvara šta hoće, Allah, zaista, nad svime ima moć.

46. Mi objavljujemo ajete jasne. A Allah ukazuje na Pravi put onom kome On hoće.

47. A dvoličnjaci govore: "Mi vjerujemo u Allaha i Poslanika i pokoravamo se", zatim neki od njih glave okreću, nisu oni vjernici.

48. Kad budu pozvani Allahu i Poslaniku Njegovu da im presudi, neki od

[2] Ovdje se misli na bića koja vidimo.

njih odjednom leđa okrenu,

49. samo ako znaju da je pravda na njihovoj strani, dolaze mu poslušno.

50. Jesu li im srca bolesna, ili sumnjaju, ili strahuju da će Allah i Poslanik Njegov prema njima nepravedno postupiti? Nijedno, nego žele drugima nepravdu učiniti.

51. Kad se vjernici Allahu i Poslaniku Njegovu pozovu da im presudi, samo reknu: "Slušamo i pokoravamo se!" Oni će uspjeti.

52. Oni koji se Allahu i Poslaniku Njegovu budu pokoravali, koji se Allaha budu bojali i koji od Njega budu strahovali – oni će postići ono što budu željeli.

53. Dvoličnjaci se zaklinju Allahom, najtežom zakletvom, da će sigurno ići u boj ako im ti narediš. Reci: "Ne zaklinjite se! Pokornost – zna se šta je! Allah dobro zna ono što vi radite."

54. Reci: "Pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku!" A ako ne htjednete, on je dužan raditi ono što se njemu naređuje, a vi ste dužni raditi ono što se vama naređuje, pa ako mu budete poslušni, bit ćete na Pravom putu – a Poslanik je jedino dužan jasno obznaniti.

55. Allah obećava da će one među vama koji budu vjerovali i dobra djela činili, sigurno, nasljednicima na Zemlji postaviti, kao što je postavio nasljednicima one prije njih, i da će im, zacijelo, vjeru njihovu učvrstiti, onu s kojom je zadovoljan da bude njihova, i da će im, sigurno, strah sigurnošću zamijeniti: "Oni će samo Meni ibadet činiti i neće druge Meni u obožavanju pridruživati. A oni koji i poslije toga budu nezahvalni – oni su baš grešnici."

56. A vi namaz obavljajte i zekat dajite i Poslaniku poslušni budite da bi vam se ukazala milost.

57. Nikako ne misli da će nevjernici umaći Njemu na Zemlji; njihovo boravište bit će Vatra, a ona je, zaista, grozno prebivalište!

58. O vjernici, neka od vas u tri slučaja zatraže dopuštenje da vam uđu oni koji su u posjedu vašem i oni koji još nisu spolno zreli: prije jutarnjeg namaza, i kada u podne odložite odjeću svoju, i poslije obavljanja noćnog namaza. To su tri doba kada niste obučeni, a u drugo doba nije ni vama ni njima grijeh, ta oni kod vas često ulaze, a i vi jedni kod drugih ulazite. Tako vam Allah objašnjava ajete i propise! A Allah je Onaj Koji sve zna i mudar je.

59. A kad djeca vaša dostignu spolnu zrelost, neka onda uvijek traže dopuštenje za ulazak, kao što su tražili dopuštenje oni stariji od njih – tako vam Allah objašnjava propise Svoje! A Allah sve zna i mudar je.

60. A starim ženama koje više ne žude za udajom nije grijeh da odlože ogrtače svoje, ali ne pokazujući ona mjesta na kojima se ukrasi nose; a bolje im je da budu kreposne. Allah sve čuje i zna.

61. Nije grijeh slijepcu, niti je grijeh hromu, niti je grijeh bolesnu! Vama nije grijeh jesti u kućama vašim, ili kućama očeva vaših, ili u kućama matera vaših, ili u kućama braće vaše, ili u kućama sestara vaših, ili u kućama amidža vaših, ili u kućama tetaka vaših po ocu, ili u kućama daidža vaših, ili u kućama tetaka vaših po materi, ili u onih čiji su ključevi u vas ili u prijatelja vašeg – nije vam grijeh jesti zajednički ili pojedinačno. A kad ulazite u kuće, vi ukućane njene pozdravite pozdravom od Allaha propisanim, blagoslovljenim i uljudnim. Tako vam Allah objašnjava propise, da biste se opametili!

62. Pravi vjernici su samo oni koji u Allaha i Njegova Poslanika vjeruju, a koji se, kad su s njime na kakvom odgovornom sastanku, ne udaljuju dok od njega dopuštenje ne dobiju. Oni koji od tebe traže dopuštenje, u Allaha i Poslanika Njegova, doista, vjeruju. I kad oni zatraže dopuštenje od tebe zbog kakva posla svog, dopusti kome hoćeš od njih, i zamoli Allaha da im oprosti jer Allah prašta i On je milostiv.

63. Ne smatrajte Poslanikov poziv upućen vama kao poziv koji vi jedni

drugima upućujete; Allah sigurno zna one među vama koji se kradom izvlače. Neka se pripaze oni koji postupaju suprotno naređenju njegovu da ih iskušenje kakvo ne stigne ili da ih patnja bolna ne snađe.

64. Allahovo je sve što je na nebesima i na Zemlji, On sigurno zna kakvi ste vi, i On će ih obavijestiti o svemu što su radili na Dan kad se budu Njemu vratili. A Allah sve dobro zna!

Sura El-Furkan *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Neka je uzvišen Onaj Koji robu Svom objavljuje Kur'an da bi svjetovima bio opomena,

2. Onaj Kome pripada vlast na nebesima i na Zemlji, Koji nema djeteta, Koji u vlasti nema ortaka i Koji je sve stvorio i kako treba uredio!

3. Neki pored Njega prihvataju božanstva koja ništa ne stvaraju, a koja su sama stvorena, koja nisu u stanju od sebe neku štetu otkloniti ni sebi kakvu korist pribaviti i koja nemaju moći život oduzeti, život dati niti oživiti.

4. Oni koji ne vjeruju govore: "Ovo nije ništa drugo do velika laž koju on izmišlja, a u tome mu i drugi ljudi pomažu", i čine nepravdu i potvoru,

5. i govore: "To su izmišljotine naroda drevnih, on traži da mu se prepisuju i ujutro i navečer da mu ih čitaju."

6. Reci: "Objavljuje ih Onaj Kome su poznate tajne nebesa i Zemlje, On mnogo prašta i samilostan je."

7. I oni govore: "Šta je ovom 'poslaniku', on hranu uzima i po trgovima hoda; trebao mu se jedan melek poslati da zajedno sa njim opominje,

8. ili da mu se spusti kakvo blago ili da ima vrt iz kojeg bi se hranio?" I nevjernici još govore: "Vi samo opčinjena čovjeka slijedite!"

9. Vidi kakve primjere o tebi oni navode, pa onda lutaju i Pravi put ne mogu naći.

10. Neka je uzvišen Onaj Koji ti, ako hoće, može dati bolje od toga:

vrtove kroz koje rijeke teku i dvorove.

11. Oni, čak, i Čas oživljenja poriču, a Mi smo za one koji Čas oživljenja poriču pripremili Vatru razbuktalu.

12. Kad ih Oganj opazi iz daljine, oni će čuti kako gnjevan ključa i od bijesa huči,

13. a kad budu bačeni u nju, u tjesnac, vezanih ruku, propast će tamo prizivati.

14. "Ne prizivajte danas jednu propast, nego prizivajte mnoge propasti!"

15. Reci: "Je li bolje to ili vječni Džennet koji je obećan onima koji se budu Allaha bojali? On će im nagrada i prebivalište biti,

16. U njemu će sve što zažele imati, vječno će u tome biti; to je Gospodaru tvome obećanje obavezno."

17. A na Dan kad ih On sakupi, a i one kojima su pored Allaha obožavali, te upita: "Jeste li vi ove robove Moje u zabludu zaveli, ili su oni sami s Pravog puta zalutali?",

18. oni će reći: "Slavljen neka si Ti, nezamislivo je da smo mi pored Tebe ikakve zaštitnike uzimali, nego Ti si ovima i precima njihovim dao da uživaju, pa su zaboravili da Te se sjećaju; oni su propast zaslužili!"

19. Oni će poreći to što vi govorite, a vi nećete biti u mogućnosti da patnju otklonite niti da pomoć nađete. A onome od vas koji je nepravdu činio dat ćemo da patnju veliku iskusi.

20. Mi prije tebe nismo poslali nijednog poslanika koji nije jeo i po trgovima hodao. Mi činimo da jedni druge u iskušenje dovodite, pa izdržite! A Gospodar tvoj vidi sve.

21. Oni koji ne vjeruju da će pred Nas stati govore: "Zašto nam se ne pošalju meleki ili zašto Gospodara svog ne vidimo?" Oni su, zaista, u dušama svojim oholi, a u nepravičnosti su sve granice prešli.

22. Onaj dan kad ugledaju meleke, neće biti tada radosnog navještaja prestupnicima. I govorit će meleki: "Vama je to potpuno uskraćeno."

23. I Mi ćemo pristupiti djelima njihovim koja su učinili i u prah i pepeo ih pretvoriti.

24. Stanovnici Dženneta će tog Dana bolje prebivalište i ljepše odmaralište imati.

25. A na Dan kad se nebo rastvori i samo tanak oblak pojavi i kad se meleki sigurno spuste,

26. tog Dana će istinska vlast biti samo u Milostivog, a bit će to mučan Dan za nevjernike.

27. Na Dan kad nevjernik svoje dvije ruke bude grizao govoreći: "Kamo sreće da sam se uz Poslanika Pravog puta držao,

28. kamo sreće, teško meni, da toga i toga za prijatelja nisam uzeo,

29. on me je od Kur'ana odvratio nakon što mi je priopćen bio!", a šejtan čovjeka uvijek ostavlja na cjedilu.

30. Poslanik je rekao: "Gospodaru moj, narod moj ovaj Kur'an izbjegava!"

31. Isto tako smo Mi dali da svakom vjerovjesniku nevaljalci neprijatelji budu. A tebi je Gospodar tvoj dovoljan kao vodič i kao pomagač!

32. Oni koji ne vjeruju govore: "Trebalo je da mu Kur'an bude objavljen čitav, i to odjednom!" A tako se objavljuje da bismo njime srce tvoje učvrstili, i Mi ga sve ajet po ajet objavljujemo.

33. Oni ti neće nijedan prigovor postaviti, a da ti Mi nećemo odgovor i najljepše objašnjenje navesti.

34. Oni koji budu lica okrenutih zemlji u Džehennem vučeni bit će u najgorem položaju i u najvećoj nevolji.

35. Mi smo Musau Knjigu dali i brata mu Haruna pomoćnikom učinili,

36. pa rekli: "Otiđite vas dvojica narodu koji dokaze Naše poriče", i poslije smo taj narod potpuno uništili.

37. A i narod Nuhov smo, kad su poslanike u laž utjerivali, potopili i ljudima ih poučnim primjerom učinili, a nevjernicima smo patnju bolnu pripremili.

38. I Ad i Semud i stanovnike er-Ressa i mnoge narode između njih,

39. a svima smo primjere za pouku navodili, i sve smo poslije sasvim uništili.

40. A ovi prolaze pored grada na koji se sručila kobna kiša – zar ga ne vide? – pa ipak ne očekuju oživljenje.

41. Kad te vide, rugaju ti se: "Je li ovo onaj kojeg je Allah kao poslanika poslao?

42. Umalo da nas od božanstava naših nije odvratio, ali mi im vjerni ostadosmo." A kad dožive patnju, saznat će ko je dalje s Pravog puta bio skrenuo.

43. Kaži ti Meni, hoćeš li ti biti čuvar onom koji je strast svoju za boga svog uzeo?

44. Misliš li ti da većina njih hoće da čuje ili da nastoji shvatiti? Kao stoka su oni, čak su još dalje s Pravog puta skrenuli.

45. Zar ne vidiš kako Gospodar tvoj sjenu rasprostire – a da hoće, ostavio bi je da miruje – i kako smo uredili da na nju Sunce utječe,

46. a poslije je malo-pomalo Sebi privlačimo.

47. On vam je noć učinio pokrivkom, san vam je učinio počinkom, a dan da se krećete.

48. I On šalje vjetrove kao radosnu vijest, kao prethodnicu milosti Svoje; i Mi s neba čistu vodu spuštamo,

49. da njome već mrtav predio oživimo i da mnogu stoku i mnoge ljude koje smo stvorili napojimo.

50. I Mi je raspodjeljujemo među njima da bi se prisjetili, ali većina ljudi odbija sve osim nevjerovanja i nezahvalnosti.

51. Da hoćemo, u svaki grad bismo poslali nekog da opominje,

52. zato ne čini nevjernicima ustupke i Kur'anom se svim silama protiv njih bori.

53. On je dvije vodene površine jednu pored druge ostavio – jedna je pitka i slatka, druga slana i gorka, a između njih je pregradu i nevidljivu branu postavio.

54. On od vode stvara ljude i čini da su rod po krvi i po tazbini. Gospodar tvoj je kadar sve.

55. Umjesto Allaha oni obožavaju one koji nisu u stanju neku im korist pribaviti niti od njih kakvu štetu otkloniti. Nevjernik je šejtanov pomagač protiv njegovog Gospodara.

56. A Mi smo tebe poslali samo zato da radosne vijesti donosiš i da opominješ.

57. Reci: "Za ovo od vas ne tražim druge nagrade, već da onaj koji hoće pođe Putem koji vodi njegovu Gospodaru."

58. Ti se pouzdaj u Živog, Koji ne može umrijeti, i veličaj Ga, i hvali! A dovoljno je to što grijehe robova Svojih zna.

59. Onaj Koji je za šest dana nebesa i Zemlju i ono što je među njima stvorio, a onda se nad Aršom uzvisio. On je Svemilosni, i upitaj o Njemu onoga koji dobro zna.

60. A kad im se rekne: "Padajte ničice pred Milostivim!", oni pitaju: "A ko je Milostivi? Zar da padamo ničice samo zato što nam ti naređuješ?" I još se više otuđuju.

61. Neka je uzvišen Onaj Koji je na nebu sazviježđa stvorio i na njemu dao svjetiljku i Mjesec koji sija.

62. On čini da se noć i dan smjenjuju, to je pouka za onog koji hoće razmisliti ili ko želi biti zahvalan.

63. A robovi su Milostivog oni koji po Zemlji mirno hodaju, a kad ih bestidnici oslove, odgovaraju: "Mir vama!",

64. i oni koji provode noći pred Gospodarom svojim na tlo padajući i stojeći,

65. i oni koji govore: "Gospodaru naš, poštedi nas patnje u Džehennemu, jer je patnja u njemu, doista, propast neminovna,

66. on je ružno prebivalište i boravište",

67. i oni koji, kad udjeljuju, ne rasipaju i ne škrtare, već se u tome drže sredine,

68. i oni koji mimo Allaha drugog boga ne mole, i koji one koje je Allah zabranio ne ubijaju, osim kad se na to ima pravo, i koji ne bludniče; a ko to radi, iskusit će kaznu.

69. Patnja će mu na onom svijetu udvostručena biti i vječno će u njoj ponižen ostati.

70. Ali onima koji se pokaju i uzvjeruju i dobra djela čine, Allah će njihova hrđava djela u dobra promijeniti, a Allah prašta i samilostan je.

71. A onaj ko se bude pokajao i dobra djela činio, on se, uistinu, Allahu iskreno vratio.

72. I oni koji ne svjedoče lažno i koji, prolazeći pored onog što ih se ne tiče, prolaze dostojanstveno,

73. i oni koji, kad budu opomenuti dokazima Gospodara svoga, ni gluhi ni slijepi ne ostanu,

74. i oni koji govore: "Gospodaru naš, podari nam u ženama našim i djeci našoj radost i učini da se čestiti na nas ugledaju!",

75. oni će biti, za ono što su trpjeli, odajama džennetskim nagrađeni i u njima će pozdravom i blagoslovom biti susretani,

76. u njima će vječno ostati, a kako su one divno prebivalište i boravište!

77. Reci: "Gospodar moj vam poklanja pažnju samo zbog vaše molitve, a pošto ste vi poricali, neminovno vas čeka patnja."

Sura eš-Šuara *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Ta-sin-mim. [1]

2. Ovo su ajeti Knjige jasne!

3. Zar ćeš ti sebe uništiti zato što ovi neće da postanu vjernici?

4. Kad bismo htjeli, Mi bismo im s neba jedan znak poslali pred kojim bi oni šije svoje sagnuli.

5. I njima ne dođe nijedna nova opomena od Milostivoga, a da se od nje ne okrenu.

6. Oni poriču – pa stići će ih sigurno posljedice onog čemu se izruguju.

7. Zar oni ne vide kako činimo da iz zemlje niče svakovrsno bilje plemenito?

8. To je doista dokaz, ali većina njih ne vjeruje.

9. A Gospodar je tvoj, zaista, silan i milostiv.

10. A kad je Gospodar tvoj Musaa zovnuo: “Idi narodu koji se prema sebi ogriješio,

11. narodu faraonovu, ne bi li se Allaha pobojao”,

12. on je rekao: “Gospodaru moj, bojim se da me oni u laž ne utjeraju,

13. da mi ne postane teško u duši i da mi se jezik ne saplete – zato podaj poslanstvo i Harunu.

14. A ja sam njima i odgovoran, pa se plašim da me ne ubiju.”

15. “Neće!”, reče On. “Idite obojica s dokazima Našim, Mi ćemo s vama biti i slušati.

16. Otiđite faraonu i recite: ‘Mi smo poslanici Gospodara svjetova,

* Pjesnici

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

17. dopusti da sinovi Israilovi pođu s nama!’ ”

18. Faraon reče: “Zar te među nama nismo odgajali dok si dijete bio i zar među nama tolike godine života svoga nisi proveo?

19. I uradio si nedjelo koje si uradio i još si nezahvalnik!”

20. “Tad sam to učinio”, Musa reče, “jer sam spadao u zabludjele,

21. a od vas sam pobjegao zato što sam vas se bojao, pa mi je Gospodar moj mudrost darovao i poslanikom me učinio.

22. A dobročinstvo koje mi prebacuješ – da nije to što si sinove Israilove robljem učinio?”

23. “A ko je Gospodar svjetova?”, upita faraon.

24. “Gospodar nebesa i Zemlje i onog što je između njih, ako vjerujete”, odgovori on.

25. “Čujete li?”, reče onima oko sebe faraon.

26. “Gospodar vaš i Gospodar vaših davnih predaka”, reče Musa.

27. “Poslanik koji vam je poslan, uistinu, lud je”, reče faraon.

28. “Gospodar istoka i zapada i onog što je između njih, ako pameti imate”, reče Musa.

29. A faraon reče: “Ako budeš kao boga nekog drugog osim mene priznavao, sigurno ću te u tamnicu baciti!”

30. “Zar i onda kad ti budem očigledan dokaz donio?”, upita on.

31. “Pa daj ga, ako istinu govoriš!”, reče faraon.

32. I Musa baci štap svoj, kad on – zmija prava.

33. A onda izvadi ruku iz njedara, kad ona, onima koji su gledali – bijela.

34. “Ovaj je zaista vješt čarobnjak”, reče glavešinama oko sebe faraon,

35. “hoće da vas čarolijom svojom iz zemlje vaše izvede. Pa šta savjetujete?”

36. “Ostavi njega i brata njegova!”, rekoše, “a u gradove pošalji da sakupljaju,

37. sve čarobnjake vješte će ti dovesti.”

38. I čarobnjaci se u određeno vrijeme i označenog dana sabraše,

39. a narodu bī rečeno: "Hoćete li se iskupiti,

40. da slijedimo čarobnjake, ako oni budu pobjednici!"

41. A kad dođoše, čarobnjaci faraona upitaše: "Hoće li nama, doista, pripasti nagrada ako mi budemo pobjednici?"

42. "Hoće!", odgovori on, "bit ćete tad sigurno meni najbliži."

43. Musa im reče: "Bacite ono što želite baciti!"

44. I oni pobacaše konope svoje i štapove svoje i rekoše: "Tako nam dostojanstva faraonova, mi ćemo svakako pobijediti!"

45. Zatim Musa baci svoj štap, koji, odjednom, proguta ono što su oni lažno izveli.

46. Čarobnjaci se onda na tlo baciše,

47. i rekoše: "Mi vjerujemo u Gospodara svjetova,

48. Gospodara Musaova i Harunova!"

49. "Da povjerujete njemu prije dopuštenja moga!?", viknu faraon, "on je vaš učitelj, on vas je čarobnjaštvu naučio – a vi ćete zapamtiti! Poodsijecat ću vam ruke i noge vaše unakrst i sve ću vas porazapinjati!"

50. "Ništa strašno!", rekoše oni. "Mi ćemo se Gospodaru svom vratiti.

51. Mi se nadamo da će nam Gospodar naš grijehe naše oprostiti zato što smo prvi vjernici."

52. I Mi objavismo Musau: "Kreni noću s robovima Mojim, ali bit ćete gonjeni."

53. I faraon posla po gradovima sakupljače.

54. "Ovih je zaista malo,

55. i rasrdili su nas,

56. a mi smo svi budni!"

57. I Mi ih izvedosmo iz vrtova i rijeka,

58. iz riznica i dvoraca divnih.

59. Eto tako je bilo, i Mi dadosmo da to naslijede sinovi Israilovi.

60. I oni ih, kad se sunce rađalo, sustigoše.

61. Pa kad jedni druge ugledaše, drugovi Musaovi povikaše: “Samo što nas nisu stigli!”

62. “Neće!”, reče on, “Gospodar moj je sa mnom, On će mi put pokazati.”

63. I Mi objavismo Musau: “Udari štapom svojim po moru!”, i ono se rastavi i svaki bok njegov bijaše kao veliko brdo,

64. i Mi onda tamo one druge približismo,

65. a Musaa i sve one koji bijahu s njime spasismo,

66. i one druge potopismo.

67. To je doista dokaz, ali većina njih ne vjeruje.

68. A Gospodar je tvoj zaista silan i milostiv.

69. I kaži im vijest o Ibrahimu,

70. kad je oca svog i narod svoj upitao: “Šta to vi obožavate?”,

71. a oni odgovorili: “Obožavamo kumire i povazdan im se molimo.”

72. On je rekao: “Čuju li vas oni kad se molite,

73. ili mogu li vam koristiti ili naškoditi?”

74. “Ne”, odgovoriše, “ali mi smo upamtili pretke naše kako tako postupaju.”

75. “A da li ste razmišljali”, upita on, “da su oni koje obožavate vi

76. i koje su obožavali davni preci vaši,

77. doista, neprijatelji moji? Ali, to nije Gospodar svjetova,

78. Koji me je stvorio i na Pravi put uputio,

79. i Koji me hrani i poji,

80. i Koji me, kad se razbolim, liječi,

81. i Koji će mi život oduzeti, i Koji će me poslije oživiti,

82. i Koji će mi, nadam se, pogreške moje na Sudnjem danu oprostiti!
83. Gospodaru moj, podari mi znanje i uvrsti me među one koji su dobri,
84. i učini da me po lijepom spominju oni što će poslije mene doći,
85. i učini me jednim od onih kojima ćeš džennetske blagodati darovati,
86. i ocu mom oprosti, on je jedan od zalutalih,
87. i ne osramoti me na Dan kad će ljudi oživljeni biti,
88. na Dan kad neće nikakvo blago, a ni sinovi od koristi biti,
89. samo će onaj koji Allahu srca čista dođe spašen biti."
90. I Džennet će se čestitima približiti,
91. a Džehennem zalutalima ukazati,
92. i reći će im se: "Gdje su oni koje ste obožavali,
93. a niste Allaha, mogu li vam oni pomoći, a mogu li i sebi pomoći?"
94. Pa će i oni i oni koji su ih u zabludu odveli u njega biti bačeni,
95. i vojske Iblisove – svi zajedno.
96. I oni će, svađajući se u njemu, govoriti:
97. "Allaha nam, bili smo, doista, u očitoj zabludi,
98. kad smo vas s Gospodarom svjetova izjednačavali,
99. a na stranputicu su nas naveli zlikovci,
100. pa nemamo ni zagovornika,
101. ni prisna prijatelja,
102. da nam je samo da se povratimo, pa da postanemo vjernici!"
103. To je doista dokaz, ali većina njih ne vjeruje.
104. A Gospodar je tvoj, zaista, silan i milostiv.
105. I Nuhov je narod smatrao lažnim poslanike.
106. Kad im brat njihov Nuh reče: "Kako to da se Allaha ne bojite?
107. Ja sam vam, sigurno, poslanik pouzdani,

108. zato se bojte Allaha i budite poslušni meni!

109. Za ovo od vas ne tražim nikakve nagrade, mene će Gospodar svjetova nagraditi,

110. zato se bojte Allaha i budite poslušni meni!

111. Oni rekoše: "Kako da te poslušamo kad te najniži sloj ljudi slijedi?"

112. "Ne znam ja šta su oni radili", reče on,

113. "svi će pred Gospodarom mojim, da znate, račun polagati,

114. a ja vjernike neću otjerati,

115. ja samo javno opominjem!"

116. "Ako se ne okaniš, o Nuhu", rekoše oni, "bit ćeš sigurno kamenovan!"

117. "Gospodaru moj", reče on, "narod me moj u laž utjeruje,

118. pa Ti meni i njima presudi i mene i vjernike koji su sa mnom spasi!"

119. I Mi smo njega i one koji su bili uz njega u lađi krcatoj spasili,

120. a ostale potopili.

121. To je doista dokaz, ali većina njih ne vjeruje.

122. A Gospodar je tvoj, zaista, silan i milostiv.

123. I Ad je smatrao lažnim poslanike.

124. Kad im brat njihov Hud reče: "Kako to da se Allaha ne bojite?

125. Ja sam vam, sigurno, poslanik pouzdani,

126. zato se bojte Allaha i budite poslušni meni!

127. Za ovo od vas ne tražim nikakve nagrade, mene će Gospodar svjetova nagraditi.

128. Zašto na svakoj uzvišici palate zidate, druge ismijavajući,

129. i podižete utvrde kao da ćete vječno živjeti,

130. a kad kažnjavate – kažnjavate kao silnici?

131. Zato se bojte Allaha i budite poslušni meni!

132. Bojte se Onog Koji vam daruje ono što znate,

133. daruje vam stoku i sinove,

134. i bašče i izvore.

135. Ja se, doista, za vas bojim na Velikom danu patnje."

136. Rekoše oni: "Nama je svejedno savjetovao ti ili ne bio savjetnik,

137. ovako su i narodi davnašnji vjerovali,

138. i mi nećemo biti mučeni."

139. I oni su ga nastavili u laž utjerivati, pa smo ih Mi uništili. To je pouka, ali većina ovih neće da vjeruje.

140. A Gospodar je tvoj, zaista, silan i milostiv.

141. I Semud je smatrao lažnim poslanike.

142. Kad im brat njihov Salih reče: "Kako to da se Allaha ne bojite?

143. Ja sam vam, sigurno, poslanik pouzdani,

144. zato se bojte Allaha i budite poslušni meni!

145. Za ovo od vas ne tražim nikakve nagrade, mene će Gospodar svjetova nagraditi.

146. Zar mislite da ćete ovdje biti ostavljeni sigurni,

147. u vrtovima i među izvorima,

148. u usjevima i među palmama sa plodovima zrelim?

149. Vi u brdima vrlo spretno kuće klešete,

150. zato se bojte Allaha i budite poslušni meni,

151. i ne slušajte naredbe onih koji u zlu pretjeruju,

152. koji na Zemlji ne zavode red već nered uspostavljaju."

153. Rekoše oni: "Ti si samo opčinjen,

154. ti si čovjek, kao i mi – zato nam donesi jedno čudo ako je istina to što govoriš!"

155. "Evo, to je deva", reče on, "u određeni dan ona će piti, a u poznati dan

vi,

156. i ne učinite joj nikakvo zlo da vas ne bi stigla patnja na Velikom danu!”

157. Ali, oni je zaklaše i potom se pokajaše.

158. I stiže ih kazna. To je pouka, ali većina ovih neće da vjeruje.

159. A Gospodar je tvoj, zaista, silan i milostiv.

160. I Lutov narod je smatrao lažnim poslanike.

161. Kad im njihov brat Lut reče: “Kako to da se ne bojite?

162. Ja sam vam, sigurno, poslanik pouzdani,

163. zato se bojte Allaha i budite poslušni meni!

164. Za ovo od vas ne tražim nikakve nagrade, mene će Gospodar svjetova nagraditi.

165. Zašto vi, mimo svih svjetova, sa muškarcima općite,

166. a žene svoje, koje je za vas Gospodar vaš stvorio, ostavljate? Vi ste ljudi koji svaku granicu zla prelazite.”

167. Rekoše oni: “Ako se ne okaniš, o Lute, bit ćeš sigurno prognan.”

168. “Ja se gnušam toga što vi radite!”, reče on.

169. “Gospodaru moj, sačuvaj mene i porodicu moju kazne za ono što oni rade!”

170. I Mi smo sačuvali njega i porodicu njegovu – sve,

171. osim starice koja je ostala sa onima koji su kaznu iskusili,

172. a zatim smo ostale uništili,

173. spustivši na njih kišu – a strašne li kiše za one koji su opomenuti bili!

174. To je doista dokaz, ali većina njih ne vjeruje.

175. A Gospodar je tvoj, zaista, silan i milostiv.

176. I stanovnici Ejke su u laž ugonili poslanike.

177. Kad im Šuajb reče: “Kako to da se ne bojite?

178. Ja sam vam, sigurno, poslanik pouzdani,

179. zato se bojte Allaha i budite poslušni meni!

180. Za ovo od vas ne tražim nikakve nagrade, mene će Gospodar svjetova nagraditi.

181. Pravo mjerite na litru i ne zakidajte,

182. a na kantaru ispravnom mjerom mjerite.

183. I ljudima prava njihova ne umanjujte i zlo po Zemlji, nered praveći, ne činite,

184. i Onog Koji je stvorio vas i narode davnašnje bojte se."

185. rekoše oni: "Ti si samo opčinjen,

186. i ti si samo čovjek kao i mi – za nas si ti, doista, lažac pravi,

187. zato spusti na nas kaznu s neba, ako istinu govoriš!"

188. "Gospodar moj dobro zna šta vi radite", reče on.

189. I oni su nastavili utjerivati ga u laž, pa ih je stigla kazna iz oblaka – a to je bila kazna jednog strašnog dana.

190. To je doista dokaz, ali većina njih ne vjeruje.

191. A Gospodar je tvoj, zaista, silan i milostiv.

192. I Kur'an je, sigurno, objava Gospodara svjetova,

193. donosi ga povjerljivi Džibril,

194. na srce tvoje, da opominješ,

195. na jasnom arapskom jeziku;

196. on je spomenut u knjigama poslanika prijašnjih,

197. zar ovima nije dokaz to što za njega znaju učeni ljudi sinova Israilovih?

198. A da ga objavljujemo i nekom nearapu,

199. pa da im ga on čita, opet u njega ne bi povjerovali.

200. Eto, tako ga Mi u srca grešnikā uvodimo,

201. oni u njega neće vjerovati dok ne dožive patnju nesnosnu,

202. koja će im iznenada doći, kad je najmanje budu očekivali,

203. pa će reći: "Hoće li nam se imalo vremena dati?"

204. Zašto oni kaznu Našu požuruju!?

205. Šta ti misliš, ako im Mi dopuštamo da godinama uživaju,

206. i naposlijetku ih snađe ono čime im se prijeti,

207. zar će imati šta od slatkog života koji su provodili?

208. Mi nijedan grad nismo razorili prije nego su im došli oni koji su ih opominjali,

209. da bi pouku primili, Mi nismo nepravedni bili.

210. Kur'an ne donose šejtani,

211. nezamislivo je da to oni čine, oni to ne mogu,

212. oni ga nikako ne mogu prisluškivati.

213. Zato se, mimo Allaha, ne moli drugom bogu da ne bi bio jedan od onih koji će biti mučeni!

214. I opominji rodbinu svoju najbližu,

215. i budi ponizan prema vjernicima koji te slijede!

216. A ako te ne budu poslušali, ti reci: "Ja nemam ništa s tim što vi radite."

217. I pouzdaj se u Silnoga i Milostivoga,

218. Koji te vidi kad ustaneš

219. da sa ostalima namaz obaviš,

220. jer On, doista, sve čuje i sve zna.

221. Hoću li vam kazati kome dolaze šejtani?

222. Oni dolaze svakom lašcu, grešniku,

223. oni prisluškuju i većinom oni lažu.

224. A zavedeni slijede pjesnike.

225. Zar ne znaš da oni svakom dolinom tumaraju,

226. i da govore ono što ne rade,

227. osim onih koji vjeruju i dobra djela čine, i koji često Allaha spominju, i koji uzvraćaju kad ih ismijavaju. A nepravedni će, sigurno, saznati u kakvu će se muku uvaliti.

Sura En-Neml *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Ta-sin. [1] Ovo su ajeti Kur'ana i Knjige jasne,

2. upute i radosne vijesti onima koji vjeruju,

3. koji namaz obavljaju i zekat udjeljuju i koji u onaj svijet čvrsto vjeruju.

4. Onima koji u onaj svijet ne vjeruju Mi prikazujemo kao lijepe postupke njihove – zato oni lutaju,

5. njih čeka zla kob, a na onom svijetu će biti posve izgubljeni,

6. a ti, zaista, primaš Kur'an od Mudrog i Sveznajućeg!

7. Kada Musa reče porodici svojoj: "Vidio sam vatru, donijet ću vam otuda vijest kakvu ili ću vam donijeti plamen – glavnju da biste se ogrijali."

8. Kad je do nje došao, neki glas je dozivao: "Neka je blagoslovljen ko u vatri je i oni oko nje, i neka je slavljen i uzvišen Allah, Gospodar svjetova!

9. O Musa, to sam Ja – Allah, Silni i Mudri!

10. Baci svoj štap!" Pa kad ga vidje da se, kao da je hitra zmija, kreće, on uzmače i ne vrati se. "O Musa, ne boj se! Poslanici se kod Mene ne trebaju ničega bojati.

11. A onome koji grijeh počini, a onda zlo dobrim djelom zamijeni – Ja ću, uistinu, oprostiti i samilostan biti.

12. Uvuci ruku svoju u njedra svoja, pojavit će se bijela, ali neće biti bolesna – bit će to jedno od devet čuda faraonu i narodu njegovu; oni su, doista, narod grešnički."

---

* Mravi

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

13. I kad im očito dođoše znamenja Naša, oni rekoše: "Ovo je prava čarolija!"

14. I oni ih, nepravedni i oholi, porekoše, ali su u sebi vjerovali da su istinita, pa pogledaj kako su skončali smutljivci.

15. Davudu i Sulejmanu smo znanje dali i oni su govorili: "Hvala Allahu Koji nas je odlikovao iznad mnogih vjernika, robova Svojih!"

16. I Sulejman naslijedi Davuda i reče: "O ljudi, dato nam je da razumijemo ptičije glasove i svašta nam je dato – ovo je, zaista, prava blagodat!"

17. I sakupiše se Sulejmanu vojske njegove – džini, ljudi i ptice, sve četa do čete, postrojeni,

18. i kad stigoše do mravlje doline, jedan mrav reče: "O mravi, ulazite u stanove svoje da vas ne izgazi Sulejman i vojske njegove, a da to i ne primijete!"

19. I on se nasmiješi pa nasmija riječima njegovim i reče: "Gospodaru moj, nadahni me da budem zahvalan na blagodati Tvojoj, koju si ukazao meni i roditeljima mojim, i da činim dobra djela na zadovoljstvo Tvoje, i uvedi me, milošću Svojom, među dobre robove Svoje!"

20. I on izvrši smotru ptica, pa reče: "Zašto ne vidim pupavca, da nije odsutan?

21. Ako mi ne donese valjano opravdanje, teškom ću ga kaznom kazniti ili ću ga zaklati!"

22. I ne potraja dugo, a on dođe, pa reče: "Doznao sam ono što ti ne znaš, iz Sabe ti donosim pouzdanu vijest.

23. Vidio sam da jedna žena njima vlada i da joj je svega i svačega dato, a ima i prijesto veličanstveni,

24. vidio sam da se i ona i narod njezin Suncu klanjaju, a ne Allahu – šejtan im je prikazao lijepim postupke njihove i od Pravog ih puta odvratio, te oni ne umiju naći Pravi put,

25. pa da sedždu čine Allahu, Koji izvodi ono što je skriveno na nebesima i

u Zemlji i Koji zna ono što krijete i ono što na javu iznosite.

26. Allah je, nema boga osim Njega, Gospodar Arša veličanstvenog!"

27. "Vidjet ćemo", reče Sulejman, "govoriš li istinu ili ne.

28. Odnesi ovo moje pismo pa im ga baci, a onda se od njih malo izmakni i pogledaj šta će jedni drugima reći!"

29. "O velikaši", reče ona, "meni je dostavljeno jedno poštovanja vrijedno pismo.

30. Od Sulejmana je i glasi: 'U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

31. Ne pravite se većim od mene i dođite da mi se pokorite!'

32. O velikaši", reče ona, "savjetujte mi šta trebam u ovom slučaju uraditi, ja bez vas neću ništa odlučiti!"

33. "Mi smo vrlo jaki i hrabri", rekoše oni, "a ti se pitaš! Pa, gledaj šta ćeš narediti!"

34. "Kad carevi osvoje neki grad", reče ona, "oni ga razore, a ugledne stanovnike njegove učine poniženim – eto, tako oni rade.

35. Poslat ću im jedan dar i vidjet ću sa čim će se izaslanici vratiti."

36. I kad on pred Sulejmana izađe, ovaj mu reče: "Zar da blagom mene pridobijete? Ono što je Allah meni dao bolje je od onoga što je dao vama. Vi se onom što vam se daruje radujete!

37. Vrati se njima! Mi ćemo im dovesti vojske kojima se neće moći oduprijeti i istjerat ćemo ih iz Sabe ponižene i pokorene."

38. "O dostojanstvenici, ko će mi od vas donijeti njezin prijesto prije nego što oni dođu da mi se pokore?"

39. "Ja ću ti ga donijeti", reče Ifrit, jedan od džina, "prije nego sa svog mjesta ustaneš, ja sam za to, zaista, snažan i povjerljiv."

40. "A ja ću ti ga donijeti", reče onaj koji je učio iz Knjige, "prije nego što okom trepneš." I kad Sulejman vidje da je prijesto već pored njega postavljen, uzviknu: "Ovo je blagodat Gospodara moga, Koji me

iskušava hoću li zahvalan ili nezahvalan biti! A ko je zahvalan – u svoju je korist zahvalan, a ko je nezahvalan – pa Gospodar je moj neovisan i plemenit.

41. Promijenite izgled njezina prijestolja da vidimo hoće li ga ili neće prepoznati!"

42. I kad ona dođe, bī joj rečeno: "Je li ovo tvoj prijesto?" "Kao da je on!", uzviknu ona. "A nama je prije nego njoj dato znanje, i mi smo muslimani."

43. A od ispravna vjerovanja spriječilo je ono što je, mimo Allaha, obožavala. Zaista je ona bila iz naroda nevjerničkog!

44. "Uđi u dvoranu!", bī joj rečeno. I kad ona pogleda, pomisli da je duboka voda, pa zadiže haljinu uz noge svoje. "Ova je dvorana uglačanim staklom popločana!", reče on. "Gospodaru moj", uzviknu ona, "ja sam se prema sebi ogriješila i u društvu sa Sulejmanom predajem se Allahu, Gospodaru svjetova!"

45. A narodu Semud poslali smo brata njihova Saliha: "Ibadet činite jedino Allahu", ali oni se podijeliše u dvije skupine koje su se međusobno prepirale.

46. "O narode moj", govorio im je on, "zašto tražite da vas stigne kazna prije nego što se pokajete? Zašto od Allaha ne tražite oprosta da bi vam se ukazala milost?"

47. "Mi smatramo hrđavim predznakom tebe i one koji su s tobom!", rekoše oni. "Od Allaha vam je i dobro i zlo", reče on, "vi ste narod koji je stavljen u iskušenje."

48. U gradu je bilo devet osoba koje su ne red nego nered činile.

49. "Zakunite se najtežom zakletvom", rekoše, "da ćemo noću njega i porodicu njegovu ubiti, a onda njegovu najbližem krvnom srodniku reći: 'Mi nismo prisustvovali pogibiji porodice njegove, mi zaista istinu govorimo.' "

50. I kovali su spletke, ali smo i Mi kovali spletke a da to oni i ne naslutiše.

51. Pa pogledaj kakva je bila posljedica spletkarenja njihova: uništili smo sve, i njih i narod njihov.

52. Eno kuća njihovih, puste su zbog nepravde koju su činili – to je zaista pouka narodu koji zna,

53. a spasili smo one koji su vjerovali i koji su se grijeha klonili.

54. I Luta, kad reče narodu svome: "Zašto činite razvrat naočigled jedni drugih?

55. Zar zbilja sa strašću općite sa muškarcima umjesto sa ženama? Vi ste, uistinu, bezumnici."

56. A odgovor naroda njegova glasio je: "Istjerajte Lutovu porodicu iz grada vašeg, oni su ljudi – čistunci!"

57. I Mi smo spasili njega i porodicu njegovu, sve osim žene njegove. Mi smo odredili da ona ostane s onima koji će kaznu iskusiti,

58. i pustili smo na njih kišu – a strašne li kiše za one koji su bili opomenuti!

59. Reci: "Hvala Allahu i mir robovima Njegovim koje je On odabrao! Šta je bolje: Allah ili oni koje Njemu ravnim smatraju?

60. Onaj Koji je nebesa i Zemlju stvorio i Koji vam spušta s neba kišu pomoću koje Mi dajemo da ozelene bašče prekrasne, nemoguće je da vi učinite da izraste drveće njihovo. Zar pored Allaha postoji ijedan drugi bog?! Ne postoji, ali su oni narod koji druge s Njim izjednačuje.

61. Onaj Koji je Zemlju prebivalištem učinio i kroz nju rijeke proveo i na njoj brda nepomična postavio i dva mora pregradio. Zar pored Allaha postoji drugi bog? Ne postoji, nego većina njih u neznanju živi.

62. Onaj Koji se nevoljniku, kad Mu se obrati, odaziva, i Koji zlo otklanja i Koji vas na Zemlji namjesnicima postavlja. Zar pored Allaha postoji drugi bog? Kako nikako pouku vi da primite!

63. Onaj Koji vam u tminama, na kopnu i na moru, put pokazuje i Koji vjetrove kao radosnu vijest ispred milosti Svoje šalje. Zar pored Allaha

postoji drugi bog? Kako je Allah visoko iznad onih koji druge Njemu ravnim smatraju!

64. Onaj Koji sve iz ničeg stvara, Koji će zatim to ponovo učiniti i Koji vam opskrbu s neba i iz zemlje daje. Zar pored Allaha postoji drugi bog? Reci: 'Dokažite, ako istinu govorite!' "

65. Reci: "Niko, osim Allaha, ni na nebu ni na Zemlji, ne zna šta će se dogoditi; i oni ne znaju kad će oživljeni biti."

66. Zar oni o onome svijetu da što znaju! Oni u njega sumnjaju, oni su slijepi prema njemu.

67. Nevjernici govore: "Zar ćemo, kad postanemo zemlja, i mi i preci naši, zaista, biti oživljeni?

68. Ovim nam se već odavno prijeti, i nama i precima našim, a ovo su samo izmišljotine naroda drevnih."

69. Reci: "Putujte po svijetu i vidite kako su završili grešnici!"

70. I ne žalosti se zbog njih i neka ti nije u duši teško zbog spletki njihovih.

71. "Kad će se već jednom obistiniti ta prijetnja, ako istinu govorite?", pitaju oni.

72. Reci: "Stići će vas sigurno nešto od onog što požurujete!"

73. A Gospodar tvoj je neizmjerno dobar ljudima, ali većina njih nije zahvalna.

74. Gospodar tvoj dobro zna ono što grudi njihove taje i ono što oni na javu iznose.

75. Nema ničeg skrivenog ni na nebu ni na Zemlji, a da nije u Knjizi jasnoj.

76. Ovaj Kur'an sinovima Israilovim kazuje najviše o onome u čemu se oni razilaze,

77. i on je, uistinu, putokaz i milost svakom onom koji vjeruje.

78. Gospodar tvoj će im po pravdi Svojoj presuditi – On je Silni i Sveznajući,

79. zato se pouzdaj u Allaha, jer ti, doista, slijediš pravu istinu!

80. Ti ne možeš mrtve dozvati ni gluhe dovikati kad se leđima okrenu,

81. niti možeš slijepe od zablude njihove odvratiti. Možeš jedino dozvati one koji u riječi Naše vjeruju, oni će se odazvati.

82. I kad dođe vrijeme da oni budu kažnjeni, Mi ćemo učiniti da iz zemlje izađe jedna životinja koja će im reći da ljudi u dokaze Naše nisu uvjereni.

83. A na Dan kad od svakog naroda sakupimo gomilu onih koji su dokaze Naše poricali – oni će biti zadržani,

84. i kad dođu, On će upitati: "Jeste li vi dokaze Moje poricali ne razmišljajući o njima ili šta ste to radili?"

85. I njih će stići kazna zato što su nepravedni bili, pa neće moći ni riječ izustiti.

86. Zar nisu vidjeli da smo učinili noć da u njoj otpočinu, a dan vidnim? To su, zaista, dokazi za narod koji vjeruje.

87. A na Dan kad se u rog puhne, pa se smrtno istrave i oni na nebesima i oni na Zemlji, izuzev onih koje Allah poštedi, svi će Mu ponizno doći.

88. Ti vidiš planine i misliš da su nepomične, a one promiču kao što promiču oblaci – to je Allahovo djelo Koji je sve savršeno stvorio; On, doista, zna ono što radite.

89. Ko učini dobro djelo, dobit će veliku nagradu za njega i bit će straha na Sudnjem danu pošteđen.

90. A oni koji budu zlo činili, u Vatru će naglavačke biti gurnuti. "Zar se već kažnjavate za ono što ste radili?"

91. "Ja sam primio zapovijest da ibadet činim jedino Gospodaru ovoga grada, Koji ga je zabranio skrnaviti – a Njemu sve pripada – i naređeno mi je da iz reda muslimana – Allahu predanih budem,

92. i da Kur'an kazujem." Onaj ko bude išao Pravim putem, na Pravom je putu za svoje dobro; a onom ko je u zabludi ti reci: "Ja samo opominjem."

93. I reci: "Hvala Allahu, On će vam znamenja Svoja pokazati, pa ćete ih vi poznati!" A Gospodar tvoj motri na ono što radite.

Sura El-Kasas *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tā Sīn Mīm. [1]

2. Ovo su ajeti Knjige jasne!

3. Mi ćemo ti po Istini kazati neke vijesti o Musau i faraonu, i to za one ljude koji vjeruju.

4. Zaista se faraon u zemlji oholio, i od stanovnika njenih načinio poklonike raznovrsne; jednu zajednicu je tlačio, mušku im djecu klao, a žensku u životu ostavljao. Doista je jedan od remetitelja poretka bio!

5. A Mi smo htjeli da one koji su na Zemlji tlačeni milošću obaspemo i da ih vođama i nasljednicima učinimo,

6. i da im na Zemlji vlast darujemo, a da faraonu, Hamanu i vojskama njihovim damo da dožive baš ono zbog čega su od njih strahovali.

7. I Mi nadahnusmo Musaovu majku: "Doji ga, a kad se uplašiš za njegov život, baci ga u rijeku, i ne strahuj i ne tuguj, Mi ćemo ti ga, doista, vratiti i poslanikom ga učiniti."

8. I nađoše ga faraonovi ljudi, da im postane dušmanin i jad; zaista su faraon i Haman i vojske njihove uvijek griješili.

9. I žena faraonova reče: "On će biti radost i meni i tebi! Ne ubijte ga, možda će nam od koristi biti, a možemo ga i posiniti." A oni ništa ne predosjetiše.

10. I srce Musaove majke ostade prazno, umalo ga razotkri da Mi srce njeno nismo učvrstili i vjernicom je učinili.

11. I ona reče sestri njegovoj: "Idi za njim!" I ona ga ugleda izdaleka, a oni

* Kazivanje

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

nisu bili ništa primijetili.

12. A Mi smo mu već otprije zabranili dojilje, pa ona reče: "Hoćete li da vam ja pokažem porodicu koja će se o njemu brinuti i koja će mu dobro željeti?"

13. I vratismo ga majci njegovoj da se raduje i da ne tuguje, i da se uvjeri da je Allahovo obećanje istinito – ali većina njih ne zna.

14. I kad se on opasa snagom i stasa, dadosmo mu mudrost i znanje; tako Mi nagrađujemo one koji dobra djela čine.

15. I on uđe u grad neopažen od stanovnika njegovih i u njemu zateče dvojicu ljudi kako se tuku – jedan je pripadao njegovu, a drugi neprijateljskom narodu – pa ga zovnu u pomoć onaj iz njegova naroda protiv onog iz neprijateljskog naroda, i Musa ga udari šakom i usmrti. "Ovo je šejtanov posao", uzviknu, "on je, zaista, otvoreni neprijatelj koji u zabludu odvodi!"

16. "Gospodaru moj", reče onda, "ja sam sebi zlo nanio, oprosti mi!" I On mu oprosti, On, uistinu, prašta i On je milostiv.

17. "O Gospodaru moj", reče, "zato što si mi blagodati dao, nikada prestupnicima neću biti od pomoći."

18. I Musa u gradu osvanu prestrašen, očekujući šta će biti, kad ga onaj isti od jučer pozva ponovo u pomoć. "Ti si, zbilja, u pravoj zabludi!", reče.

19. I kad htjede ščepati zajedničkog im neprijatelja, reče mu njegov sunarodnik: "O Musa, zar ćeš ubiti i mene kao što si jučer ubio čovjeka? Ti hoćeš na Zemlji silu provoditi, a ne želiš miriti."

20. I jedan čovjek s kraja grada dotrča: "O Musa", reče, "glavešine se dogovaraju da te ubiju; zato bježi, ja sam ti zbilja iskren savjetnik."

21. I Musa izađe iz grada, ustrašen, iščekujući šta će se desiti. "Gospodaru moj", reče, "spasi me naroda koji ne vjeruje!"

22. I kad se uputi prema Medjenu, on reče: "Gospodar moj će mi pokazati

pravi put!”

23. A kad stiže do vode medjenske, zateče oko nje mnoge ljude kako napajaju stoku, a malo podalje od njih ugleda dvije žene koje su je od vode odbijale. “Šta vi radite?”, upita on. “Mi ne napajamo dok čobani ne odu”, odgovoriše one, “a otac nam je veoma star.”

24. I on im je napoji, a onda ode u hladovinu i reče: “Gospodaru moj, ma kakvu mi hranu dao, zaista mi je potrebna!”

25. I jedna od njih dvije dođe mu, poslije, idući stidljivo i reče: “Otac moj te zove da te nagradi zato što si nam stoku napojio!” I kad mu on dođe i kaza mu šta je doživio, on reče: “Ne strahuj, spasio si se naroda koji ne vjeruje!”

26. “O oče moj”, reče jedna od njih, “uzmi ga u najam, najbolje je da unajmiš snažna i pouzdana.”

27. “Ja te želim oženiti jednom od ove dvije kćeri moje”, reče on, “ali trebaš me osam godina služiti. A ako deset napuniš, bit će dobra volja tvoja, a ja te ne želim na to siliti. Ti ćeš vidjeti, ako Bog da, da sam dobar.”

28. “Neka bude tako između mene i tebe”, reče Musa, “koji god od ta dva roka ispunim, nema mi se šta prigovoriti, a Allah je jamac za ono što smo utanačili.”

29. I kad Musa ispuni ugovoreni rok i krenu sa čeljadi svojom, on ugleda vatru na jednoj strani brda. “Pričekajte”, reče čeljadi svojoj, “vidio sam vatru, možda ću vam od nje kakvu vijest donijeti ili zapaljenu glavnju, da se ogrijete.”

30. A kad dođe do vatre, neko ga zovnu s desne strane doline, iz stabla, u blagoslovljenom kraju: “O Musa, Ja sam, zbilja, Allah, Gospodar svjetova!

31. I baci svoj štap!” I kad je vidje da se tresući kreće, kao da je to džann-zmija, on okrenut leđima uzmače i ne osvrnu se. “O Musa, priđi i ne boj

se! Ti si od onih sigurnih!

32. Uvuci svoju ruku u njedra svoja, pojavit će se bijela, a bez mahane, i priberi se tako od straha! To su dva dokaza od Gospodara tvog faraonu i glavešinama njegovim; oni su, zaista, narod raskalašeni."

33. "Gospodaru moj", reče, "ja sam ubio jednog njihovog čovjeka, pa se bojim da i oni mene ne ubiju.

34. A moj brat Harun rječitiji je od mene, pa pošalji sa mnom i njega kao pomoćnika da potvrđuje riječi moje, jer se bojim da me ne nazovu lašcem."

35. "Pomoći ćemo te bratom tvojim", reče On, "i obojici ćemo vlast dati, pa vam se oni neće usuditi prići. S Našim znamenjima vas dvojica i oni koji vas budu slijedili postat ćete pobjednici."

36. I kad im Musa donese Naše jasne dokaze, oni povikaše: "Ovo je samo smišljena čarolija, nismo čuli da se ovakvo nešto dešavalo u doba predaka naših!"

37. "Gospodar moj dobro zna onog koji donosi uputstvo od Njega", reče Musa, "onog koji će na kraju pobijediti – a nepravedni doista neće uspjeti!"

38. "O velikaši", reče faraon, "ja ne znam da vi imate drugog boga osim mene. A ti, o Hamane, peci mi opeke i sagradi mi toranj da se popnem k Musaovu Bogu, jer ja mislim da je on, zaista, lažac!"

39. A on i vojske njegove bijahu se bez ikakva osnova ponijeli na Zemlji i mislili su da Nam neće biti vraćeni,

40. pa Mi dohvatismo i njega i vojske njegove i u more ih bacismo; pogledaj kako su skončali oni koji su nepravedni bili!

41. A bili smo ih učinili vođama koji su pozivali u ono zbog čega se ide u vatru – a na Sudnjem danu niko im neće pomoći,

42. i popratismo ih prokletstvom na ovom svijetu, a na onom svijetu bit će

od svakog dobra udaljeni.

43. I Mi smo Musau Knjigu dali, nakon što smo drevne narode uništili, da bude svjetlo ljudima i uputstvo i milost, da bi se prisjetili i pouku primili.

44. Ti nisi bio na strani zapadnoj kad smo Musau poslanstvo povjerili, a nisi bio ni njegov savremenik.

45. Mi smo mnoge narode podigli i oni su dugo živjeli. A ti nisi boravio među stanovnicima Medjena da im kazuješ riječi Naše, nego ti Mi o njima kazujemo vijesti.

46. Ti nisi bio pored brda kad smo Musaa pozvali, ali Mi smo te poslali kao milost Gospodara tvoga da opominješ ljude kojima prije tebe nije došao niko ko bi ih opomenuo, da bi se opametili,

47. i da ne reknu kad ih kazna stigne zbog onog što su počinili: "Gospodaru naš, zašto nam nisi poslao poslanika, pa da dokaze Tvoje slijedimo i vjernici budemo?"

48. A kad im dolazi istina od Nas, oni govore: "Zašto mu nije dato onako isto kao što je dato Musau?" A zar oni još davno nisu porekli ono što je Musau dato? Oni govore: "Dvije čarolije, jedna drugu podržava." I govore: "Mi ni u jednu ne vjerujemo."

49. Reci: "Pa donesite vi od Allaha knjigu koja bolje nego ove dvije na Pravi put upućuje, nju bih slijedio, ako istinu govorite!"

50. Pa ako ti se ne odazovu, onda znaj da se oni povode jedino za strastima svojim. A zar je iko gore zalutao od onog koji slijedi strast svoju, a ne Allahovu uputu? Allah, doista, neće ukazati na Pravi put narodu koji sam sebi nepravdu čini.

51. Riječ smo im temeljito dostavili ne bi li se opametili.

52. Oni kojima smo dali Knjigu prije Kur'ana, vjeruju u njega.

53. A kad im se kazuje, govore: "Mi vjerujemo u njega, on je istina od

Gospodara našeg, mi smo i prije bili muslimani."

54. Oni će dobiti dvostruku nagradu zato što bili strpljivi i što dobrim djelom odbijaju zlo i što od onoga što im dajemo udjeljuju.

55. A kad čuju besmislicu kakvu, od nje se okrenu i reknu: "Nama naša djela, a vama vaša djela – mir vama! Mi ne želimo društvo neukih."

56. Ti, doista, ne možeš uputiti na Pravi put onoga koga ti želiš uputiti. Allah ukazuje na Pravi put onom kome On hoće, i On dobro zna one koji će Pravim putem poći.

57. Oni govore: "Ako s tobom budemo Pravi put slijedili, bit ćemo brzo iz rodnog kraja protjerani." Zar im Mi ne pružamo priliku da borave u svetom i sigurnom mjestu gdje se, kao Naš dar, slivaju plodovi svakovrsni; međutim, većina njih ne zna.

58. A koliko smo Mi sela i gradova uništili čiji su stanovnici u životu obijesni bili! Eno domova njihovih, malo ko, poslije njih, navrati u njih, Nama su ostali.

59. A Gospodar tvoj nikada nije naselja uništavao dok u njihov glavni grad poslanika ne bi poslao, da im dokaze Naše kazuje. I Mi smo samo onda naselja uništavali kad su stanovnici njihovi nasilnici bili.

60. Sve što vam je darovano samo su naslade i ukrasi u životu na ovom svijetu, a ono što je u Allaha bolje je i trajno je. Zar ne razumijete?

61. Kako može biti jednak onaj kome smo lijepu nagradu obećali, i koju će dobiti, i onaj kome smo dali da se naslađuje u životu na ovom svijetu, a koji će, poslije, na onom svijetu u vatru ubačen biti?

62. A na Dan kad ih On pozove i upita: "Gdje su oni koje ste Mojim ortacima smatrali?",

63. reći će oni na kojima će se riječ obistiniti: "Gospodaru naš, ove što smo na stranputicu naveli – naveli smo zato što smo i sami na stranputici bili; mi ih se pred Tobom odričemo, oni nas nisu obožavali."

64. "Pozovite božanstva vaša!", reći će im se, pa će ih oni pozivati, ali im se ona neće odazvati, i patnju će doživjeti. Ah, da su na Pravom putu bili!

65. A na Dan kad ih On pozove i upita: "Šta ste poslanicima odgovorili?",

66. tog Dana oni neće znati šta će odgovoriti, pa ni jedan drugog neće ništa pitati.

67. A onaj koji se bude pokajao, i koji bude vjerovao, i koji bude dobra djela činio – on će postići šta je želio.

68. Gospodar tvoj stvara šta hoće, i On odabire. Oni nemaju pravo birati. Hvaljen neka je Allah i vrlo visoko iznad onih koje s Njime izjednačuju!

69. Gospodar tvoj zna ono što srca njihova kriju i ono što oni iskazuju.

70. On je Allah, drugog boga osim Njega nema; Njemu neka je hvala i na ovom i na onom svijetu! Samo On sudi i Njemu ćete se vratiti.

71. Reci: "Kažite vi meni – ako bi Allah dao da vam noć potraje vječno, do Sudnjega dana – koji bog bi vam, osim Allaha, svjetlo dao? Zar ne čujete?"

72. Reci: "Kažite vi meni – ako bi Allah dao da vam dan potraje vječno, do Sudnjega dana – koji bog bi vam, osim Allaha, noć dao da u njoj smiraj nađete? Zar ne vidite?!"

73. Iz milosti Svoje on vam je dao noć i dan – da se noću odmarate, a da danju za dobrima Njegovim tragate i da zahvalni budete.

74. A na Dan kad ih On pozove i upita: "Gdje su oni koje ste Meni sudruzima smatrali?"

75. Iz svakog naroda dovest ćemo svjedoka i reći: "Dajte svoj dokaz!", i oni će saznati da je Bog jedino Allah, a neće im biti onih koje su izmišljali.

76. Karun je iz Musaova naroda bio, pa ih je tlačio, a bili smo mu dali toliko blaga da mu je ključeve od njega teško mogla nositi gomila snažnih ljudi. "Ne budi obijestan, jer Allah ne voli one koji su obijesni!", govorili su mu ljudi iz naroda njegova,

77. "i nastoj time što ti je Allah dao steći onaj svijet, a ne zaboravi ni svoj udio na ovom svijetu i čini drugima dobro, kao što je Allah tebi dobro učinio, i ne čini nered po Zemlji, jer Allah ne voli one koji nered čine."

78. "Ovo mi je dato samo po znanju mom!", govorio je on. A zar nije znao da je Allah prije njega uništio neke narode koji su bili od njega jači i koji su bili više nakupili – a zločinci neće o grijesima svojim ni ispitivani biti.

79. I izađe on pred narod svoj u svom sjaju. "Ah, da je i nama ono što je dato Karunu", govorili su oni koji su čeznuli za životom na ovom svijetu, "on je, uistinu, presretan."

80. "Teško vama", govorili su učeni, "onom koji vjeruje i čini dobra djela bolja je Allahova nagrada, a bit će samo strpljivima pružena!"

81. I Mi smo i njega i dvorac njegov u zemlju utjerali, i niko ga od Allahove kazne nije mogao odbraniti, a ni sam sebi nije mogao pomoći.

82. A oni koji su ranije priželjkivali da su na njegovu mjestu, stadoše govoriti: "Zar ne vidite da Allah daje obilje onom od robova Svojih kome On hoće, a i da uskraćuje! Da nam Allah nije milost Svoju ukazao, i nas bi u zemlju utjerao. Zar ne vidiš da nezahvalnici nikad neće uspjeti?"

83. Taj drugi svijet dat ćemo onima koji se ne žele na Zemlji oholiti i nered činiti, a one koji se Allaha boje čeka sretan kraj.

84. Onaj ko učini dobro djelo dobit će deseterostruku nagradu za njega, a onaj ko uradi zlo – pa oni koji budu zlo radili bit će tačno prema zasluzi kažnjeni.

85. Onaj Koji ti objavljuje Kur'an sigurno će te vratiti povratištu. Reci: "Gospodar moj dobro zna ko je na Pravom putu i ko je u očitoj zabludi."

86. Ti nisi očekivao da će ti Knjiga biti objavljena, ali ona ti je objavljena kao milost Gospodara tvog – zato nikako ne budi nevjernicima saučesnik!

87. I neka te oni nikako ne odvrate od Allahovih riječi, kad ti se objave, i pozivaj Gospodaru svom i nikako ne budi od onih koji druge Njemu smatraju ravnim!

88. I ne moli, pored Allaha, drugog boga! Nema boga osim Njega! Sve će, osim Njegovog Lica, propasti! Njemu sud pripada i Njemu ćete se vratiti!

Sura El-Ankebut *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Elif Lām Mīm. [1]

2. Misle li ljudi da će biti ostavljeni na miru ako kažu: "Mi vjerujemo!", i da u iskušenje neće biti dovedeni?

3. A Mi smo u iskušenje dovodili i one prije njih, da bi Allah sigurno ukazao na one koji govore istinu i na one koji lažu.

4. Zar misle oni koji zla djela rade da će Nama umaći? – Loše prosuđuju!

5. A ko se nada susretu s Allahom, pa od Allaha određeno vrijeme će doći, a On je Svečujući i Sveznajući!

6. A onaj ko se bori – bori se samo za sebe, jer Allah sigurno može bez svih svjetova biti.

7. Onima koji vjeruju i dobra djela čine preći ćemo sigurno preko hrđavih postupaka njihovih i za ono što su radili doista ćemo ih najljepšom nagradom nagraditi.

8. Mi smo svakog čovjeka zadužili da bude dobar prema roditeljima svojim. Ali, ako te oni budu nagovarali da Meni nekog ravnim smatraš, o kome ti ništa ne znaš, onda ih ne slušaj. Meni ćete se vratiti, pa ću vas Ja o onom što ste radili obavijestiti.

9. One koji vjeruju i dobra djela čine sigurno ćemo među one koji su dobri uvrstiti.

10. Ima ljudi koji govore: "Vjerujemo u Allaha", a kad neki Allaha radi bude na muke stavljen, on drži da je ljudsko mučenje isto što i Allahova kazna. A ako pobjeda dođe od Gospodara tvog, sigurno će oni reći:

---

* Pauk

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

"Bili smo uz vas!" A zar Allah ne zna dobro ono što je u grudima čijim?

11. Allah dobro zna one koji vjeruju i dobro zna one koji su dvolični.

12. Nevjernici govore vjernicima: "Slijedite naš put, a mi ćemo nositi grijehe vaše!", a ne bi ponijeli nijedan grijeh njihov, oni samo lažu.

13. Ali će, sigurno, vlastito breme i breme onih koje su u zabludu odveli nositi, i za laži koje su iznosili doista će na Sudnjem danu odgovarati.

14. Mi smo Nuha narodu njegovu poslali i on je među njima ostao hiljadu manje pedeset godina, pa ih je potom zadesio potop, a bili su nepravedni.

15. I Mi smo njega i one što su bili u lađi spasili, i poučnim primjerom svjetovima je učinili.

16. A sjeti se i Ibrahima, kad je rekao narodu svome: "Allahu ibadet činite i Njega se bojte, to vam je bolje ako znate!

17. Vi, mimo Allaha, kumire obožavate i laži smišljate. Oni koje vi, mimo Allaha, obožavate ne mogu vas nikakvom opskrbom opskrbiti; vi opskrbu od Allaha tražite i Njemu ibadet činite i Njemu zahvalni budite! Njemu ćete se vratiti."

18. Ako poričete vi, pa poricali su i narodi koji su prije vas bili; a poslanik je jedino dužan jasno obznaniti.

19. Zar oni ne vide kako Allah započinje stvaranje?! On će to opet učiniti; Allahu je to, zaista, lahko.

20. Reci: "Putujte po Zemlji pa da vidite kako je On započeo stvaranje! Potom će Allah stvaranje ponoviti. Allah, zaista, nad svime ima moć."

21. On kažnjava onog koga On hoće i milost ukazuje onom kome On hoće, i Njemu ćete se vratiti.

22. A vi nećete umaći ni na Zemlji ni na nebu i vi nemate, mimo Allaha, ni pomagača ni zaštitnika.

23. A oni koji ne vjeruju u Allahove ajete i znakove i u susret s Njim – to su oni koji su izgubili nadu u Moju milost i to su oni kojima pripada patnja bolna.

24. Odgovor naroda njegova bijaše: "Ubijte ga ili spalite!", ali Allah ga je iz vatre izbavio. To su, uistinu, dokazi za narod koji vjeruje.

25. "Vi ste", reče on, "mimo Allaha kumire prihvatili da biste u životu na ovom svijetu međusobne prijateljske odnose održavali, a poslije, na Sudnjem danu, jedni drugih ćete se odricati i jedni druge ćete proklinjati, Vatra će vaše boravište biti i niko vam u pomoć neće moći priteći."

26. I Lut mu jedini povjerova! A Ibrahim reče: "Ja se selim onamo kuda mi je Gospodar moj naredio, jer je On, uistinu, silan i mudar."

27. I Mi smo mu Ishaka i Jakuba podarili i među potomcima njegovim vjerovjesništvo i Knjigu dali; njemu smo na ovome svijetu njegovu nagradu dali, a na onome svijetu će, doista, među čestitim biti.

28. I sjeti se Luta. Kada narodu svome reče: "Vi činite takav razvrat kakav prije vas niko od svih svjetova nije činio,

29. s muškarcima općite, po drumovima presrećete i na skupovima svojim najodvratnije stvari činite." A odgovor naroda njegova bijaše: "Učini da nas Allahova kazna stigne, ako istinu govoriš!"

30. "Gospodaru moj", reče on, "pomozi mi protiv iskvarenih ljudi!"

31. I kad izaslanici Naši Ibrahimu radosnu vijest donesoše i kad rekoše: "Mi ćemo uništiti stanovnike onog grada, jer su njegovi stanovnici ljudi nepravedni."

32. Ibrahim reče: "U njemu je Lut!" "Mi dobro znamo ko je u njemu", rekoše oni, "mi ćemo njega i porodicu njegovu sigurno spasiti, osim žene njegove, ona će ostati s onima koji će kaznu iskusiti."

33. I kad izaslanici Naši dođoše Lutu, on se zbog njih sneveseli i uznemiri. "Ne boj se i nemoj se žalostiti", rekoše oni. "Mi ćemo tebe i porodicu tvoju spasiti, osim žene tvoje – ona će ostati s onima koji će kaznu iskusiti.

34. A na stanovnike ovog grada spustit ćemo strašnu kaznu s neba zbog toga što su razvratnici."

35. I od njega smo ostavili vidljive ostatke ljudima koji budu pameti imali.

36. A u Medjen poslasmo brata njihova Šuajba: "O narode moj", govorio je on, "Allahu ibadet činite, i Posljednjem danu se nadajte, i ne činite zlo po Zemlji nered praveći!"

37. Ali mu oni ne povjerovaše, pa ih zadesi strašan potres i oni osvanuše u zemlji svojoj mrtvi, nepomični.

38. A i Ada i Semuda – ostaci domova njihovih su vam vidljivi – šejtan im je lijepim njihove postupke predočio, pa ih, iako su razumni bili, od Pravog puta odvratio.

39. I Karuna i faraona i Hamana; Musa im je jasne dokaze donio, ali su se oni na Zemlji oholo ponijeli i kaznu nisu izbjegli.

40. I sve smo zbog grijeha njihovih kaznili: na neke vjetar, pun pijeska poslali, a neke strašnim glasom uništili; neke u zemlju utjerali, a neke potopili. Allah im nije učinio nepravdu, sami su sebi nepravdu nanijeli.

41. Oni koji, mimo Allaha, zaštitnike uzimaju slični su pauku koji sebi isplete kuću – a najslabija je kuća, uistinu, paukova kuća, neka znaju!

42. Allah dobro zna da ovi koje oni, pored Njega dozivaju ništa ne predstavljaju; On je Silni i Mudri!

43. To su primjeri koje Mi ljudima navodimo, ali ih samo učeni shvaćaju.

44. Allah je nebesa i Zemlju s razlogom stvorio; to je, doista, pouka onima koji vjeruju.

45. Kazuj Knjigu koja ti se objavljuje i obavljaj namaz – namaz, zaista, odvraća od razvrata i od svega što je ružno, a sigurno je spominjanje Allaha veće! – A Allah zna šta radite.

46. I sa sljedbenicima Knjige raspravljajte na najljepši način, ali ne i s onima među njima koji su nepravedni, i recite: "Mi vjerujemo u ono što se objavljuje nama, a naš Bog i vaš Bog jest – jedan, i i Njemu smo mi predani."

47. Tako isto i tebi objavljujemo Knjigu, a neki od onih kojima smo već dali Knjigu - i u nju vjeruju, a i među ovima ima onih koji u nju vjeruju, a ajete i dokaze Naše samo nevjernici negiraju.

48. Ti prije nje nijednu knjigu nisi kazivao, a nisi je ni desnom rukom svojom pisao, inače posumnjali bi oni što laži govore.

49. Međutim, on – Kur'an je sačinjen od ajeta jasnih; u grudima su onih kojima je znanje dato; a Naše ajete samo nepravedni osporavaju.

50. I govore: "Zašto mu od Gospodara njegova nisu neki znaci poslani?" Reci: "Znaci su jedino u Allaha, a ja sam samo upozoritelj jasni."

51. A zar im nije dosta to što Mi tebi objavljujemo Knjigu koja im se kazuje; u njoj je, doista, blagodat i pouka narodu koji vjeruje.

52. Reci: "Allah je dovoljan svjedok meni i vama, On zna sve što je na nebesima i na Zemlji. A oni koji u laž vjeruju, a u Allaha ne vjeruju, oni su izgubljeni."

53. Oni traže od tebe da ih što prije stigne kazna. A da nije određenog roka za to, kazna bi im došla, a doći će im, sigurno, iznenada, oni neće predosjetiti.

54. Požuruju te da ih kazna zadesi, a Džehennem će sigurno sve nevjernike obuhvatiti,

55. na Dan kad ih patnja i odozgo i odozdo obuzme, a Allah rekne: "Ispaštajte za ono što ste radili!"

56. O robovi Moji koji vjerujete, Moja je Zemlja prostrana, zato samo Meni ibadet činite!

57. Svako će živo biće smrt okusiti, i Nama ćete se poslije vratiti.

58. One koji budu vjerovali i dobra djela činili smjestit ćemo u džennetske odaje, ispod kojih rijeke teku, u njima će vječno boraviti. Kako će divna biti nagrada onima koji su se trudili,

59. onima koji su trpjeli i u Gospodara svog se uzdali!

60. A koliko ima živih bića koja ne mogu skupljati opskrbu sebi, Allah ih opskrbljuje, a i vas! On je Svečujući i Svevideći.

61. A da ih upitaš: "Ko je nebesa i Zemlju stvorio i ko je Sunce i Mjesec potčinio?", sigurno bi rekli: "Allah!" Pa kuda se onda odmeću?

62. Allah u izobilju daje hranu onom kome hoće od robova Svojih, a nekom i uskraćuje. – Allah, zaista, zna sve.

63. A ako ih upitaš: "Ko s neba kišu spušta i njome mrtvu zemlju oživljava?", sigurno će reći: "Allah!" A ti reci: "Hvala Allahu!", ali većina njih ne shvaća.

64. Život na ovom svijetu nije ništa drugo do zabava i igra, a samo onaj svijet je život, kad bi samo oni znali!

65. Kad se u lađe ukrcaju, iskreno se mole Allahu. A kad ih On do kopna dovede, odjednom druge Njemu ravnim smatraju,

66. da bi poricali ono što im Mi dajemo, i da bi uživali. A znat će oni!

67. Zar ne vide da smo Harem svetim i sigurnim učinili, dok se svuda okolo njih otima i pljačka? I zar u laž vjeruju, a na Allahovim blagodatima su nezahvalni?

68. I ima li onda nepravednijeg od onog koji o Allahu izmišlja laži ili poriče istinu koja mu dolazi? I zar nevjernicima nije mjesto u Džehennemu?

69. One koji se budu zbog Nas borili Mi ćemo, sigurno, putevima koji Nama vode uputiti; a Allah je, zaista, na strani onih koji dobra djela čine!

Sura Er-Rum *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Elif Lām Mīm. [1]

2. Bizantinci su pobijeđeni,

3. u najbližoj zemlji, ali oni će, poslije poraza, sigurno, pobijediti

4. za nekoliko godina – samo Allahu pripada odluka i prije i poslije – i tad će se vjernici radovati

5. Allahovoj pomoći – On pomaže kome hoće, On je Silni i Samilosni.

6. To je obećanje Allahovo. Allah ne krši obećanje svoje, ali većina ljudi ne zna.

7. Oni znaju samo spoljašnju stranu života na ovome svijetu, a prema onome svijetu su nemarni.

8. A zašto ne razmisle sami o sebi? Allah je stvorio nebesa i Zemlju i ono što je između njih sa ciljem i do roka određenog. A mnogi ljudi ne vjeruju da će pred Gospodara svoga doista izaći.

9. Zašto ne putuju po svijetu pa da vide kako su završili oni prije njih? Oni su bili od njih jači, i zemlju su orali i obrađivali je više nego što je obrađuju ovi, i poslanici su im donosili jasne dokaze. Allah im nije učinio nepravdu, sami su sebi nepravdu nanijeli.

10. A onda, završetak onih koji su zlo činili bio je - i bit će - najužasnija kazna, zato što su Allahove riječi poricali i što su ih ruglu izvrgavali.

11. Allah je počeo stvaranje, zatim ga ponavlja i na kraju Njemu ćete se vratiti.

---

* Bizantinci

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

12. Na Dan kad nastupi Čas suda, prestupnici će očajavati.

13. I oni neće imati među svojim božanstvima zagovornika i oni će svoja božanstva nijekati.

14. Na Dan kada nastupi Čas oživljenja, ljudi će se razdvojiti:

15. oni koji su vjerovali i dobra djela činili u džennetskom perivoju će se radovati,

16. a oni koji nisu vjerovali i koji su ajete Naše i susret na Sudnjem danu poricali u trajnoj će muci biti.

17. Pa, slavljen i uzvišen neka je Allah kad god omrknete i kad god osvanete.

18. Njemu neka je hvala i na nebesima i na Zemlji – i predvečer i u podne!

19. On iz neživog stvara živo i živo pretvara u neživo. On oživljava zemlju nakon mrtvila njezina – isto tako ćete i vi biti oživljeni.

20. Jedan od dokaza Njegovih je to što vas od zemlje stvara, i odjednom vas, ljudi, svuda ima razasutih.

21. I jedan od dokaza Njegovih je to što za vas, od vrste vaše, stvara žene da se uz njih smirite, i što između vas uspostavlja ljubav i samilost – to su, zaista, pouke za ljude koji razmišljaju.

22. I jedan od dokaza Njegovih je stvaranje nebesa i Zemlje, i raznovrsnost jezika vaših i boja vaših – to su, zaista, pouke za one koji znaju.

23. I jedan od dokaza Njegovih je san vaš noću i po danu, i nastojanje vaše da steknete nešto iz obilja Njegova – to su, zaista, pouke za ljude koji čuju.

24. I jedan od dokaza Njegovih je to što vam pokazuje munju, da se pobojite i ponadate, a spušta s neba kišu i oživljava njome zemlju poslije mrtvila njezina – to su, zaista, pouke za ljude koji razumiju.

25. I jedan od znakova Njegovih je i to što nebo i Zemlja opstoje odredbom Njegovom. Zatim, ćete, čim vas On samo jednom pozove, iz zemlje brzo izaći.

26. Njemu pripada sve što je na nebesima i na Zemlji, sve je Njemu poslušno.

27. On je Taj Koji započinje stvaranje; stvara iz ničega i On će to ponovo učiniti, to je Njemu lahko; Njemu pripada primjer najuzvišeniji i na nebesima i na Zemlji; On je Silni i Mudri.

28. On vam kao primjer navodi vas same: jesu li oni koji su u posjedu vašem izjednačeni s vama u onom što vam Mi dajemo, pa ste u tome isti, i bojite li ih se kao što se vi jedni drugih bojite? – Eto, tako Mi, podrobno, izlažemo dokaze Naše ljudima koji razmišljaju.

29. Ali, oni koji nepravdu učine, bez znanja slijede hirove svoje, a ko će na Pravi put uputiti onoga kome je Allah dao da u zabludi je?! Oni pomagača nemaju.

30. Ti upravi lice svoje vjeri iskreno; prirodnoj vjeri Allahovoj, prema kojoj je ljude stvorio. Nema izmjene Allahovog stvaranja, to je prava vjera, ali većina ljudi to ne zna.

31. Obraćajte Mu se predano! Bojte se Njega i obavljajte namaz, i ne budite od onih koji Mu druge ravnim smatraju,

32. od onih koji su vjeru svoju razbili i u stranke se podijelili; svaka stranka zadovoljna onim što ispovijeda.

33. A kad ljude nevolja snađe, oni se Gospodaru svom pokajnički obraćaju, a poslije, kad im On dadne da okuse milost Njegovu, odjednom neki od njih Gospodaru svom druge ravnim smatraju,

34. da bi bili nezahvalni na onom što im Mi dajemo. Pa uživajte, a saznat ćete!

35. Zar smo im Mi poslali kakav dokaz koji govori u prilog onih koje Njemu ravnimsmatraju?

36. Kad dopustimo ljudima da se blagodatima naslađuju, oni im se obraduju, a kad ih pogodi nevolja, zbog onog što su ruke njihove činile, odjednom očajavaju.

37. Zar oni ne vide da Allah u obilju daje opskrbu onome kome On hoće i da je uskraćuje?! Tu su, uistinu, znakovi za ljude koji vjeruju.

38. Pa daj bližnjem pravo njegovo, i siromahu, i putniku namjerniku. To je bolje za one koji žele lice Allahovo. To su oni uspješni.

39. A ono što dajete da se uveća imovinom drugih ljudi neće se kod Allaha uvećati, a zekat koji udijelite iz želje za licem Allahovim – upravo takvi će nagradu svoju umnogostručiti.

40. Allah vas stvara i opskrbljuje. On će vam život oduzeti i na kraju vas oživiti. Postoji li ijedno božanstvo vaše koje bilo šta od toga čini? Uzvišen neka je On i vrlo visoko iznad onih koje Njemu smatraju ravnim!

41. Nered se pojavio na kopnu i na moru zbog onog što ljudske ruke urade, da bi im On dao da iskuse kaznu za nešto od onoga što urade, ne bi li se iz grijeha povratili.

42. Reci: "Putujte po svijetu pa pogledajte kako su oni prije završili; većinom su oni mnogobošci bili."

43. Zato ti upravi lice svoje pravoj vjeri prije nego što od Allaha dođe Dan koji niko neće moći odbiti. Taj dan će se oni razdvojiti.

44. Oni koji nisu vjerovali – na svoju štetu nisu vjerovali, a oni koji su dobra djela činili – sebi su ugodno prebivalište pripremili,

45. da On iz obilja Svog nagradi one koji su vjerovali i dobra djela činili; a On, zaista, ne voli nevjernike.

46. Jedan od znakova Njegovih je to što On šalje vjetrove kao nosioce radosnih vijesti da bi vam dao da milost Njegovu osjetite, i da lađe odredbom Njegovom plove, i da iz obilja Njegova stječete, i da biste zahvalni bili.

47. I prije tebe smo poslanike narodima njihovim slali i oni su im prave dokaze donosili, pa smo one koji su griješili kažnjavali – a dužnost Nam je bila vjernike pomoći.

48. Allah je Taj Koji vjetrove šalje, pa oni oblake tjeraju i On ih po nebu, kako On hoće, rasprostire i na komade dijeli, pa ti vidiš kišu kako iz njih pada, i kad je On na robove Svoje na koje želi prolije, oni se odjednom radošću ispune,

49. iako su bili očajni prije nego što se spustila na njih.

50. Zato pogledaj tragove Allahove milosti – kako On oživi zemlju nakon mrtvila njezina! On će, uistinu, i mrtve oživiti, On sve može.

51. A da pošaljemo vjetar i da oni vide da je sve požutjelo, oni bi, i poslije toga, blagodati poricali.

52. Ti ne možeš mrtve dozvati, ni gluhe, kad se od tebe okrenu, dovikati,

53. niti možeš slijepe od zablude njihove odvratiti. Možeš jedino dozvati one koji u ajete Naše vjeruju, jedino oni će se odazvati.

54. Allah je Taj Koji vas nejakim stvara i onda vam, poslije nejakosti, snagu daje, a poslije snage iznemoglost i sijede vlasi. On stvara što hoće. On sve zna i sve može.

55. A na Dan kad nastupi Čas oživljenja, prestupnici će se zaklinjati da su samo jedan čas ostali; a i prije su Istinu izbjegavali.

56. A reći će oni kojima je dato znanje i vjerovanje: "Vi ste ostali, prema Allahovoj odredbi, sve do Dana oživljenja – a ovo je Dan oživljenja, samo što vi niste znali."

57. Taj dan neće ničemu poslužiti pravdanja onima koji su prema sebi nepravdu učinili i neće im biti udovoljeno da blagonaklonost za povratak traže.

58. U ovom Kur'anu Mi navodimo ljudima svakovrsne primjere. A kad bi im ti ne znam kakvo čudo donio, opet bi rekli oni koji neće da vjeruju: "Vi samo iznosite laži!"

59. Eto tako Allah pečati srca onih koji neće da znaju.

60. A ti budi strpljiv! Allahovo obećanje je, zaista, istina i neka te nikako ne obmanu oni koji nemaju čvrsto ubjeđenje.

Sura Lukman *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Elif Lām Mīm. [1]

2. Ovo su ajeti mudre Knjige,

3. upute i milosti onima koji budu dobro činili,

4. onima koji namaz obavljaju i zekat daju i koji u onaj svijet čvrsto vjeruju;

5. njima je Gospodar njihov na Pravi put ukazao i oni su želje svoje ostvarili.

6. Ima ljudi koji kupuju sredstva za razonodu, da bi, ne znajući koliki je to grijeh, s Allahovog puta odvodili i da bi ga predmetom za ismijavanje uzimali. Njih čeka sramna kazna.

7. Kad se nekom od njih ajeti Naši kazuju, on oholo glavu okreće, kao da ih nije ni čuo, kao da je gluh – zato mu navijesti patnju nesnosnu.

8. One koji budu vjerovali i dobra djela činili, doista, čekaju bašče uživanja,

9. u njima će vječno boraviti – obećanje je Allahovo istinito, a On je silan i mudar.

10. Nebesa je, vidite ih, bez stubova stvorio, a po Zemlji planine nepomične postavio da vas ne trese i po njoj životinje svih vrsta razasuo. Mi s neba kišu spuštamo i činimo da po njoj niču svakovrsne plemenite biljke.

11. To je Allahovo djelo, a pokažite Mi šta su drugi, mimo Njega, stvorili? Ništa! Mnogobošci su u pravoj zabludi.

12. A Mi smo Lukmanu mudrost darovali: “Budi zahvalan Allahu! Ko je zahvalan, čini to u svoju korist, a ko je nezahvalan – pa Allah je, zaista, neovisan i hvale dostojan.”

---

* Lukman

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

13. Kad Lukman reče sinu svom, savjetujući ga: "O sinko moj, ne smatraj druge Allahu ravnim, mnogoboštvo je, zaista, velika nepravda."

14. Mi smo naredili čovjeku da bude poslušan roditeljima svojim. Majka ga nosi, a njeno zdravlje trpi, i odbija ga u toku dvije godine. Budi zahvalan Meni i roditeljima svojim, Meni će se svi vratiti.

15. A ako te budu nagovarali da drugog Meni ravnim smatraš, onog o kome ništa ne znaš, ti ih ne slušaj i prema njima se, na ovom svijetu, velikodušno ponašaj, a slijedi put onog koji se iskreno Meni obraća. Meni ćete se poslije vratiti i Ja ću vas o onom što ste radili obavijestiti.

16. "O sinko moj, dobro i zlo, teško koliko zrno gorušice, bilo u stijeni ili na nebesima ili u zemlji, Allah će na vidjelo iznijeti. Doista, Allah zna ono što je najsitnije i On je o svemu dobro obaviješten.

17. O sinko moj, obavljaj namaz i traži da se čine dobra djela, a odvraćaj od nevaljalih i strpljivo podnosi ono što te zadesi – to, doista, u hvale vrijedne i postupke odlučnosti spada.

18. I, iz oholosti, ne okreći od ljudi lice svoje i ne idi Zemljom nadmeno, jer Allah ne voli ni gordog ni hvalisavog.

19. U hodu budi odmjeren, a u govoru ne budi grlat – zbilja, najneprijatniji glas je revanje magarca!"

20. Kako ne vidite da vam je Allah omogućio da se koristite svim onim što postoji na nebesima i na Zemlji i da vas darežljivo obasipa milošću Svojom, i vidljivom i nevidljivom? A ima ljudi koji raspravljaju o Allahu bez ikakva znanja, bez ikakve upute i bez knjige svjetilje.

21. A kad im se govori: "Slijedite ono što vam Allah objavljuje!", odgovaraju: "Ne, mi slijedimo ono što smo zapamtili od predaka naših." Zar i onda kad ih šejtan poziva na patnju u Ognju!?

22. Onaj ko se sasvim preda Allahu, a još i dobro čini, uhvatio se za najčvršću vezu. Allahu se na kraju sve vraća.

23. A onaj koji ne vjeruje, pa neka te ne zabrinjava nevjerovanje njegovo. Nama će se svi vratiti i Mi ćemo ih o onom šta su radili obavijestiti; Allah, uistinu, dobro zna sve što u grudima je.

24. Mi im dajemo da kratko uživaju, a onda ćemo ih natjerati u patnju neizdržljivu.

25. A da ih upitaš: "Ko je stvorio nebesa i Zemlju?", sigurno bi rekli: "Allah!" A ti reci: "Hvaljen neka je Allah!", samo što većina njih ne zna.

26. Allahovo je sve na nebesima i na Zemlji! Allah je, uistinu, neovisan i hvale dostojan.

27. Da su sva stabla na Zemlji pisaljke, a da se u more, kad presahne, ulije još sedam mora, ne bi se ispisale Allahove riječi; Allah je, uistinu, silan i mudar.

28. Stvoriti sve vas i sve vas oživiti isto je kao stvoriti i oživiti jednog čovjeka; Allah, zaista, sve čuje i sve vidi.

29. Kako ne vidiš da Allah uvodi noć u dan i uvodi dan u noć, i da je potčinio Sunce i Mjesec – svako se kreće do roka određenog – i da Allah dobro zna ono što radite?

30. To zato što je Allah – istina, a oni kojima se, pored Njega, oni mole – neistina, i što je Allah uzvišen i velik.

31. Zar ne vidiš da lađe Allahovom milošću morem plove da bi vam pokazao neke dokaze Svoje? To su, zaista, pouke za sve strpljive i zahvalne.

32. A kad ih talas, kao oblak, prekrije, mole se Allahu iskreno Mu vjeru ispovijedajući; a čim ih On do kopna dovede, samo Mu neki djelimično zahvalni ostaju. A dokaze Naše samo izdajnik, nezahvalnik poriče.

33. O ljudi, bojte se Gospodara svog i strahujte od Dana kad roditelj djetetu svom neće moći nimalo pomoći, niti će dijete moći svom roditelju imalo pomoći! Allahova prijetnja je istinita, pa neka vas nikako život na ovom

svijetu ne zavara i neka vas u Allaha šejtan ne pokoleba.

34. Samo Allah zna kad će Smak svijeta nastupiti, samo On spušta kišu i samo On zna šta je u matericama, a čovjek ne zna šta će sutra zaraditi i ne zna čovjek u kojoj će zemlji umrijeti; Allah, uistinu, sve zna i o svemu je obaviješten.

Sura Es-Sedžda *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Elif Lām Mīm. [1]

2. Knjigu objavljuje, u to nema sumnje, Gospodar svjetova.

3. A oni govore: "On je izmišlja!" Ne, ona je istina od Gospodara tvog da opominješ narod kojem prije tebe nije došao niko da ga opominje, da bi išao Pravim putem.

4. Allah je nebesa i Zemlju i ono što je između njih u šest vremenskih razdoblja (dana) stvorio, a onda se iznad Arša uzvisio. Vi, osim Njega, ni zaštitnika ni posrednika nemate, pa zašto se ne urazumite?

5. On upravlja svima, od neba do Zemlje, a onda se sve to Njemu vraća u danu koji, prema vašem računanju vremena, hiljadu godina traje.

6. To je Onaj Koji zna i nevidljivi i vidljivi svijet, Silni i Milostivi,

7. Koji sve savršeno stvara, Koji je prvog čovjeka stvorio od ilovače,

8. a potomstvo njegovo stvara od kapi hude tekućine,

9. zatim mu savršeno udove uobliči i život mu udahne – i On vam i sluh i vid i pamet daje – a kako vi malo zahvaljujete!

10. Oni govore: "Zar ćemo, kad nestanemo pod zemljom, ponovo stvoreni biti?" Štaviše, oni susret s Gospodarom svojim poriču.

11. Reci: "Melek smrti, koji vam je za to određen, duše će vam uzeti, a poslije ćete se Gospodaru svom vratiti."

12. A da ti je vidjeti grešnike kako će, oborenih glava pred Gospodarom svojim, reći: "Gospodaru naš, vidjeli smo i čuli smo, pa nas povrati da dobra djela činimo, mi, doista, čvrsto vjerujemo!"

---

* Padanje ničice

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

13. A kad bismo htjeli, svakog čovjeka bismo na Pravi put uputili, ali Ja sam već istinu rekao: "Napunit ću, zaista, Džehennem džinima i ljudima zajedno!"

14. Pa trpite zato što ste zaboravljali da ćete ovaj Dan doživjeti – i Mi ćemo vas zaboraviti – i vječnu patnju trpite zbog onog što ste radili.

15. U Naše riječi vjeruju samo oni koji, kad se njima opomenu, licem na tlo padaju i koji Gospodara svog veličaju i hvale i koji se ne ohole.

16. Podižu se bokovi njihovi iz postelja i mole svoga Gospodara iz straha i želje, a dio onog što im Mi dajemo udjeljuju.

17. I niko ne zna kakve ih, kao nagrada za ono što su činili, skrivene radosti čekaju.

18. Zar da vjerniku bude isto kao grešniku? Ne, njima neće biti isto.

19. One koji su vjerovali i dobra djela činili čekaju džennetske bašče u kojima će boraviti, kao nagrada za ono što su radili.

20. A one koji nisu vjerovali čeka Vatra u kojoj će prebivati – kad god pokušaju iz nje izići, bit će u nju vraćeni i bit će im rečeno: "Trpite kaznu u Vatri koju ste poricali."

21. I Mi ćemo učiniti da blažu kaznu iskuse, prije one najveće, ne bi li se pokajali.

22. A ima li nepravednijeg od onog koji, opomenut riječima Gospodara svog, njima leđa okrene? Mi ćemo se, zaista, osvetiti zlikovcima!

23. Musau smo Mi Knjigu dali – ne sumnjaj nimalo u susret s njime – i putokazom je sinovima Israilovim učinili.

24. Između njih smo Mi vođe određivali i oni su, odazivajući se zapovijedi Našoj, na Pravi put upućivali, jer su strpljivi bili i u dokaze Naše čvrsto vjerovali.

25. Gospodar tvoj će među njima na Sudnjem danu presuditi u onom oko čega su se razilazili.

26. Zar ovima nije jasno koliko smo Mi prije njih naroda uništili, po čijim oni nastambama hodaju? To su zaista dokazi, pa zašto neće da čuju?

27. Kako oni ne vide da Mi gonimo kišu u ogoljelu zemlju i činimo da, uz pomoć njenu, niče rastinje kojim se hrani stoka njihova, a i oni sami – pa zašto neće da vide!?

28. I oni govore: "Kad će već jednom ta presuda, ako istinu govorite?"

29. Reci: "Na Sudnjem danu, kad nevjernicima neće nikako koristiti to što će tad vjerovati i kad im se nimalo vremena neće dati."

30. Zato se ti okreni od njih i čekaj, i oni doista čekaju!

Sura El-Ahzab *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. O Vjerovjesniče, Allaha se boj, a nevjernike i dvoličnjake ne slušaj – Allah, uistinu, sve zna i mudar je.

2. I slijedi ono što ti Gospodar tvoj objavljuje – Allah dobro zna ono što vi radite.

3. I u Allaha se pouzdaj, Allah je zaštitnik dovoljan!

4. Allah nijednom čovjeku dva srca u nutrini nije dao, a ni supruge vaše, od kojih se rastavljate govoreći da su vam njihova leđa poput leđa vaših majki, majkama vašim nije učinio, niti je posinke vaše sinovima vašim učinio. To su samo vaše riječi, iz vaših usta, a Allah Istinu govori i na Pravi put upućuje.

5. Zovite ih po očevima njihovim, to je kod Allaha ispravnije. A ako ne znate imena očeva njihovih, pa braća su vaša po vjeri i štićenici su vaši. Nije grijeh ako u tome pogriješite, grijeh je ako to namjerno učinite; a Allah prašta i samilostan je.

6. Vjerovjesnik treba biti preči vjernicima nego oni sami sebi, a žene njegove su kao majke njihove. A srodnici, po Allahovoj Knjizi, preči su jedni drugima od ostalih vjernika i muhadžira. Prijateljima svojim možete oporukom nešto ostaviti. To u Knjizi piše.

7. Mi smo od vjerovjesnikā zavjet njihov uzeli, i od tebe, i od Nuha, i od Ibrahima, i od Musaa, i od Isaa, sina Merjemina, čvrst smo zavjet uzeli,

8. da bi On mogao pozvati na odgovornost vjerovjesnike za ono što su govorili. A nevjernicima je On pripremio bolnu patnju.

* Saveznici

9. O vjernici, sjetite se Allahove blagodati prema vama kada su do vas vojske došle, pa smo Mi protiv njih vjetar poslali i vojske koje vi niste vidjeli – a Allah dobro vidi šta vi radite.

10. Kad su vam došle i odozgo i odozdo, a duša došla do grkljana, i kad ste o Allahu svašta pomišljali.

11. Tada su vjernici bili u iskušenje stavljeni i žestoko su bili uzdrmani.

12. I kad su dvoličnjaci i oni bolesna srca govorili: "Allah i Poslanik Njegov su nas samo obmanjivali kad su nam obećavali!"

13. Kad su neki među njima rekli: "O stanovnici Jesriba, ovdje vam nema stanka, zato se vratite!", a drugi među njima su tražili dopuštenje od Vjerovjesnika i govorili: "Kuće su naše nezaštićene!", a nisu bile nezaštićene, već su se oni htjeli izvući.

14. A da su im s raznih strana prodrli i da su potom od njih zatražili da opet postanu mnogobošci, oni bi to, ne dvoumeći se oko toga, brzo učinili,

15. a bili su se još prije Allahu obavezali da neće uzmicati – a za Allahu datu obavezu će se odgovarati!

16. Reci: "Ako bježite od smrti ili pogibije, bježanje vam neće pomoći, opet ćete samo kratko uživati."

17. Reci: "Ko će vas od Allaha zaštititi ako On hoće da vas zlo snađe ili ko vam može nauditi ako vam On želi milost ukazati?" Osim Allaha, oni neće naći sebi ni zaštitnika ni pomagača.

18. Allah dobro zna one među vama koji su druge zadržali i prijateljima svojim govorili: "Priključite nam se!", a, inače, oni u borbu rijetko idu,

19. škrtareći prema vama. A kad zavlada strah, vidiš ih kako gledaju u tebe kolutajući očima kao kad pred smrt izbezumljeni svijest izgubi. Čim strah mine, oni vas "sijeku svojim oštrim jezicima", škrti da učine bilo kakvo dobro. Oni ne vjeruju i zato je Allah djela njihova poništio; a to je Allahu lahko.

20. Oni misle da saveznici još nisu otišli. A kad bi saveznici opet došli, najdraže bi im bilo da su među beduinima u pustinji i da se raspituju za vas; a da s vama ostanu, malo bi se borili.

21. Vi u Allahovom Poslaniku imate divan uzor za onoga koji nadu polaže u Allaha i Posljednji dan, i koji često Allaha spominje.

22. A kad su vjernici saveznike ugledali, rekli su: "Ovo je ono što su nam Allah i Poslanik Njegov obećali, i Allah i Poslanik Njegov istinu su govorili!" – i to im je samo povećalo vjerovanje i predanost.

23. Ima vjernika koji ispunjavaju zavjet dat Allahu, ima ih koji su poginuli i ima ih koji to očekuju – nisu ništa izmijenili.

24. To je zato da Allah nagradi iskrene za njihovu iskrenost, a da, ako hoće, stavi na muke dvoličnjake ili da im oprosti; Allah zaista prašta i samilostan je.

25. Allah je nevjernike pune srdžbe odbio, nisu nimalo uspjeli, i vjernike je Allah borbe poštedio – Allah je, uistinu, moćan i silan.

26. A sljedbenike Knjige, koji su ih pomagali, iz utvrda njihovih je izveo i strah u srca njihova ulio, pa ste jedne pobili, a druge kao sužnje uzeli.

27. I dao vam je da naslijedite zemlje njihove i domove njihove i bogatstva njihova, i zemlju kojom prije niste hodali; Allah sve može.

28. O Vjerovjesniče, reci ženama svojim: "Ako želite život na ovom svijetu i njegov sjaj, onda se odlučite, dat ću vam pristojnu otpremu i lijepo ću vas otpustiti.

29. A ako želite Allaha, i Poslanika Njegovog, i onaj svijet – pa Allah je, doista, onima među vama koji čine dobra djela pripremio nagradu veliku."

30. O žene Vjerovjesnikove, ako bi koja od vas očit grijeh učinila, kazna bi joj udvostručena bila, a to je Allahu lahko.

31. A onoj koja se bude Allahu i Poslaniku Njegovu pokoravala i dobra

djela činila – dat ćemo nagradu dvostruku i pripremit ćemo joj opskrbu plemenitu.

32. O žene Vjerovjesnikove, vi niste kao druge žene! Ako se Allaha bojite, na sebe pažnju govorom ne skrećite, pa da u napast dođe onaj čije je srce bolesno, i neusiljeno govorite!

33. U kućama svojim boravite i ljepotu svoju, kao u davno pagansko doba, ne pokazujte, i namaz obavljajte i zekat dajte, i Allaha i Poslanika Njegova slušajte! Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijehe odstrani i da vas potpuno očisti.

34. I pamtite Allahove ajete i mudrost koja se kazuje u domovima vašim; Allah je, uistinu, dobar i sve zna.

35. Muslimanima i muslimankama, i vjernicima i vjernicama, i poslušnim muškarcima i poslušnim ženama, i iskrenim muškarcima i iskrenim ženama, i strpljivim muškarcima i strpljivim ženama, i poniznim muškarcima i poniznim ženama, i muškarcima koji dijele zekat i ženama koje dijele zekat i muškarcima koji poste i ženama koje poste, i muškarcima koji o svojim stidnim mjestima vode brigu i ženama koje o svojim stidnim mjestima vode brigu, i muškarcima koji često spominju Allaha i ženama koje često spominju Allaha – Allah je, doista, za sve njih oprost i veliku nagradu pripremio.

36. Kad Allah i Poslanik Njegov nešto odrede, onda ni vjernik ni vjernica nemaju pravo po svom nahođenju postupiti. A ko Allaha i Njegovog Poslanika ne posluša, taj je sigurno skrenuo s Pravog puta.

37. A kad ti reče onome kome je Allah bio blagodaran i kome si i ti bio blagodaran: “Zadrži suprugu svoju i boj se Allaha!” – u sebi si skrivao ono što će Allah objelodaniti i ljudi si se bojao, a preče je da se Allaha bojiš. I pošto je Zejdova potreba za njom prestala i on se od nje razveo, Mi smo je za tebe udali kako se vjernici ne bi ustručavali više da se žene ženama posinaka svojih kad se oni od njih razvedu. A Allahova se zapovijed izvršava!

38. Vjerovjesniku nije grijeh učiniti ono što mu Allah naloži, jer takav je bio Allahov propis i za one koji su prije bili i nestali – a Allahova zapovijed je odredba konačna –

39. za one koji su Allahove poslanice dostavljali i od Njega strahovali, i koji se nikog, osim Allaha, nisu bojali. A dovoljno je to što će se pred Allahom račun polagati!

40. Muhammed nije roditelj nijednom od vaših ljudi, nego je Allahov Poslanik i posljednji Vjerovjesnik – a Allah sve dobro zna.

41. O vjernici, često Allaha spominjite i hvalite,

42. i ujutro i navečer Ga veličajte.

43. On vas blagosilja, a i meleki Njegovi, da bi vas iz tmina na svjetlo izveo – On je prema vjernicima samilostan.

44. Pozdrav će im, na Dan kad Ga oni susretnu, selam biti, i On im je pripremio nagradu plemenitu.

45. O Vjerovjesniče, Mi smo te poslali kao svjedoka i kao donosioca radosnih vijesti i kao poslanika koji opominje,

46. da – po Njegovu naređenju – pozivaš k Allahu, i kao svjetiljku koja sija.

47. I obraduj vjernike time da će u Allaha veliku blagodat imati,

48. a ne slušaj nevjernike i dvoličnjake, i na uvrede njihove pažnju ne obraćaj i u Allaha se pouzdaj, Allah je dovoljan kao zaštitnik.

49. O vjernici, kad se vjernicama oženite, a onda ih, prije stupanja u bračni odnos, pustite, one nisu dužne čekati određeno vrijeme koje ćete vi brojati, već ih darujte i lijepo ih otpremite.

50. O Vjerovjesniče, Mi smo ti dozvolili da budu žene tvoje one kojima si dao vjenčane darove njihove, i one u vlasti tvojoj koje ti je Allah dao iz plijena, i kćeri amidža tvojih, i kćeri tetaka tvojih po ocu, i kćeri daidža tvojih, i kćeri tetaka tvojih po majci koje su se s tobom iselile, i ženu – vjernicu koja sebe pokloni Vjerovjesniku ako Vjerovjesnik hoće da

se njome oženi, samo tebi, a ne ostalim vjernicima. Mi znamo šta smo propisali vjernicima u vezi sa suprugama njihovim i onima koje su u vlasništvu njihovu, a i da ti ne bi bilo teško. A Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

51. Možeš zanemariti one među njima koje hoćeš i možeš pozvati sebi onu koju hoćeš, a možeš zatražiti onu koju si udaljio, nijedno od toga nije tvoj grijeh. Najlakše će tako one radosne biti i neće se žalostiti i tako će sve onim što im ti daješ zadovoljne biti – a Allah je Onaj Koji sve zna i Onaj Koji ne žuri s kaznom.

52. Odsad ti nisu dopuštene druge žene, ni da umjesto njih neku drugu uzmeš, makar te i zadivila ljepota njihova, osim onih koje postanu robinje tvoje. – A Allah na sve motri.

53. O vi koji vjerujete, ne ulazite u sobe Vjerovjesnikove, osim ako vam se dopusti radi jela, ali ne da čekate dok se ono zgotovi; tek kad budete pozvani, onda uđite, i pošto jedete, raziđite se ne upuštajući se u razgovor. To smeta Vjerovjesniku, a on se stidi da vam to rekne, a Allah se ne stidi istine. A ako od njih, supruga njegovih, nešto tražite, tražite to od njih iza zastora. To je čistije i za vaša i za njihova srca. Vama nije dopušteno da Allahova Poslanika uznemiravate niti da se suprugama njegovim poslije smrti njegove ikada oženite. To bi, uistinu, kod Allaha bio veliki grijeh.

54. Iznosili vi o tome šta u javnost ili to u sebi krili – pa, Allah sve zna.

55. Njima nije grijeh da budu otkrivene pred očevima svojim, i sinovima svojim, i braćom svojom, i sinovima braće svoje, i sinovima sestara svojih, i ženama vjernicama, i pred onima koje su u vlasništvu njihovu. I Allaha se bojte, jer Allah je, doista, svjedok svakoj stvari.

56. Zaista, Allah i meleci Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vi koji vjerujete, blagosiljajte ga i vi i njemu selam šaljite!

57. One koji Allaha i Poslanika Njegova budu vrijeđali, Allah će i na ovom

i na onom svijetu prokleti, i sramnu im patnju pripremiti.

58. A oni koji vjernike i vjernice vrijeđaju, tako što ih optužuju za ono što nisu uradili, tovare na sebe klevetu i pravi grijeh.

59. O Vjerovjesniče, reci ženama svojim, i kćerima svojim, i ženama vjernika neka spuste haljine svoje niza se. Tako će se najlakše prepoznati pa neće napastvovane biti. A Allah prašta i samilostan je.

60. Ako se dvoličnjaci i oni čija su srca bolesna i oni koji po Medini šire laži – ne okane toga, Mi ćemo ti vlast nad njima prepustiti i oni će samo kratko vrijeme kao susjedi tvoji u njoj ostati,

61. prokleti su! Gdje god da se nađu, neka budu uhvaćeni i ubijeni,

62. prema Allahovu zakonu koji je vrijedio za one koji su bili i nestali! A ti nećeš u Allahovom zakonu izmjene naći.

63. Ljudi te pitaju o Smaku svijeta, reci: "To jedino Allah zna!" A ti ne znaš, možda je Smak svijeta blizu!

64. Allah je nevjernike prokleo i za njih oganj razbuktali pripremio,

65. u njemu će vječno i zauvijek boraviti, ni zaštitnika ni pomagača neće naći.

66. Na Dan kad se njihova lica u Vatri budu prevrtala, govorit će: "Kamo sreće da smo se Allahu pokoravali i da smo Poslanika slušali!"

67. I govorit će: "Gospodaru naš, mi smo prvake naše i starješine naše slušali, pa su nas oni s Pravog puta odveli.

68. Gospodaru naš, podaj im dvostruku patnju i prokuni ih prokletstvom velikim!"

69. O vjernici, ne budite kao oni koji su Musaa uznemiravali, pa ga je Allah oslobodio onog što su govorili, i on kod Allaha ugled uživa.

70. O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu,

71. On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijehe vam vaše oprostiti. A onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao – postići će ono

što bude želio.

72. Mi smo nebesima, Zemlji i planinama ponudili emanet, pa su se sustegli i pobojali da ga ponesu, ali ga je preuzeo čovjek – a on je, zaista, prema sebi nepravedan i lahkomislen,

73. da bi Allah licemjere i licemjerke, i mnogobošce i mnogoboškinje kaznio, a vjernicima i vjernicama oprostio. A Allah prašta i samilostan je.

Sura Sebe' *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Neka je hvaljen Allah, Čije je sve ono na nebesima i sve ono na Zemlji! Hvaljen neka bude i na onom svijetu! On je Mudri i Sveznajući.

2. On zna šta u zemlju ulazi, a šta iz nje izlazi, i šta se s neba spušta, a šta se na njega uspinje; On je samilostan i On prašta grijehe.

3. A oni koji ne vjeruju govore: "Čas oživljenja neće nam doći!" Reci: "Hoće, tako mi Gospodara moga, Koji zna i ono što je čulima nedokučivo, sigurno će vam doći!" Njemu ne može ništa, ni koliko trunčica jedna, ni na nebesima ni na Zemlji, izmaći, i ne postoji ništa, ni manje ni veće od toga, što nije u jasnoj Knjizi –

4. da nagradi one koji vjeruju i dobra djela čine – to su oni kojima pripada oprost i opskrba plemenita,

5. a da kazni najbolnijom patnjom one koji se protiv dokaza Naših bore, nastojeći ih onemogućiti.

6. Oni kojima je dato znanje dobro znaju da je ono što ti se objavljuje od Gospodara tvoga istina i da vodi na put Silnoga i Hvaljenoga.

7. A oni koji ne vjeruju govore: "Hoćete li da vam pokažemo čovjeka koji vam predskazuje da ćete, kad se sasvim raspadnete, zaista, ponovo stvoreni biti?

8. Iznosi li on o Allahu laži? Ne, on je lud!" Ne, nego će oni koji u onaj svijet neće da vjeruju na muci biti i u zabludi su velikoj.

9. Kako ne vide nebo i Zemlju, ono što je iznad njih i ono što je ispod njih!? Kad bismo htjeli, u zemlju bismo ih utjerali, ili komade neba na

* Saba'

njih sručili. To je, zaista, pouka svakom robu koji je odan.

10. Mi smo Davudu od Nas dobro dali: "O brda, ponavljajte zajedno s njim hvalu i vi, ptice!" – i omekšali smo mu gvožđe.

11. "Pravi široke pancire i čestito ih pleti!", i činite dobro, jer Ja vidim šta radite vi.

12. A Sulejmanu – vjetar, ujutro je prevaljivao rastojanje od mjesec dana, a i navečer rastojanje od mjesec dana; i učinili smo da mu iz izvora rastopljen bakar teče i da džini, voljom njegova Gospodara, pred njim rade; a kad bi neki od njih otkazao poslušnost naređenju Našem, učinili bismo da ognjenu patnju osjeti.

13. Oni su mu izrađivali šta god je htio: hramove i spomenike, i zdjele kao čatrnje, i kotlove nepokretne. "Trudite se i budite zahvalni, o čeljadi Davudova!" A malo je zahvalnih među robovima Mojim.

14. A kad smo odredili da umre, crv koji je bio rastočio štap njegov – upozorio ih je da je umro, i kad se on srušio, džini shvatiše da ne bi na muci sramnoj ostali da su budućnost prozreti mogli.

15. Stanovnici Sabe imali su dokaz u mjestu u kome su živjeli: vrtove zdesna i slijeva. Jedite hranu Gospodara svog i budite Mu zahvalni; kakav divan kraj i Gospodar Koji mnogo prašta!

16. Ali oni su se okrenuli, pa smo na njih vodenu bujicu pustili, i zamijenili im njihove vrtove drugim vrtovima sa plodovima gorkim i tamariskom i nešto malo divljeg lotosa.

17. Kaznili smo ih tako zato što su bili nezahvalni, a kažnjavamo li Mi ikoga drugog do nevjernika, nezahvalnika!?

18. A između njih i gradova koje smo blagoslovili izgradili smo bili naselja povezana i odredili im potrebnu udaljenost. "Putujte kroz njih i po noći i po danu, sigurni!"

19. Ali oni rekoše: "Gospodaru naš, učini veće rastojanje prilikom putovanja

naših!" – i zulum sebi učiniše, i Mi učinismo da se o njima samo priča, a njih posvuda raselismo. Doista su u tome znaci za svakog strpljivog i zahvalnog.

20. I Iblis se uvjerio da je o njima ispravno mislio, i oni su se poveli za njim, osim grupe vjernika.

21. A nad njima nikakve vlasti nije imao. Mi smo htjeli ukazati na onog ko vjeruje u onaj svijet, a ko u njega sumnja. – A Gospodar tvoj bdi nad svim.

22. Reci: "Zovite one koje, pored Allaha, bogovima smatrate. Oni ništa nemaju, ni koliko trun jedan, ni na nebesima ni na Zemlji; oni u njima nemaju nikakva udjela i On nema od njih nikakve pomoći."

23. Kod Njega će se moći zauzimati za nekog samo onaj kome On dopusti. I kad iz srca njihovih nestane straha, oni upitaju: "Šta je to rekao Gospodar vaš?" "Istinu. On je Uzvišeni i Veliki", odgovore.

24. Upitaj: "Ko vas opskrbljuje i iz neba i iz zemlje?", i odgovori: "Allah! Jesmo li onda mi ili vi na Pravom putu ili u očitoj zabludi?"

25. Reci: "Vi nećete odgovarati za grijehe koje mi počinimo niti ćemo mi odgovarati za ono što uradite vi."

26. Reci: "Gospodar naš će nas sabrati i onda nam pravedno presuditi. On je sudija Pravedni, Sveznajući."

27. Reci: "Pokažite mi one koje smatrate Njemu ravnim!" Nema ih, postoji samo Allah, Silni i Mudri!

28. Mi smo te poslali svim ljudima da radosne vijesti donosiš i da opominješ, ali većina ljudi ne zna.

29. I govore: "Kad će već jednom ta prijetnja, ako istinu govorite?"

30. Reci: "Dan vam je već određen, ne možete ga ni za čas jedan zaustaviti niti ubrzati."

31. A oni koji ne vjeruju govore: "Mi nećemo vjerovati u ovaj Kur'an niti

u one prije njega!" A kad bi samo vidio kad oni koji su učinili zlo pred Gospodarom svojim budu zadržani i kad stanu među sobom razgovarati: "Da vās nije bilo, sigurno bismo bili vjernici", reći će oni koji su bili tlačeni onima koji su bili oholi.

32. "A zar smo vas mi od Pravog puta odvratili nakon što vam je bilo na njega ukazano? Ne, sami ste vi grešnici bili", reći će oni koji su bili oholi onima koji su bili tlačeni.

33. "Nije bilo tako", odgovorit će oni koji su bili tlačeni onima koji su bili oholi, "nego ste danju i noću spletkarili kad ste od nas tražili da u Allaha ne vjerujemo i da Mu druge jednakim smatramo." I prikrit će kajanje kad vide da će kažnjeni biti, a mi ćemo na vratove nevjernika sindžire staviti; zar će biti kažnjeni drukčije nego prema onome kako su radili?!

34. Mi ni u jedan grad nismo poslanika poslali, a da nisu rekli oni koji su na raskošan život bili navikli: "Ne vjerujemo mi u ono što je po vama poslano!"

35. I govorili su još: "Imamo više imetka i djece – mi nećemo biti mučeni!"

36. Reci: "Gospodar moj daje obilnu opskrbu onom kome hoće, a i uskraćuje, ali većina ljudi ne zna."

37. Ni bogatstva vaša ni djeca vaša neće vas učiniti Nama bliskim. Samo one koji budu vjerovali i dobra djela činili čeka višestruka nagrada za ono što su radili, i oni će u visokim odajama biti sigurni.

38. A oni koji se budu trudili da se dokazima Našim suprotstave, da ih onemoguće, oni će biti kažnjeni.

39. Reci: "Gospodar moj daje obilnu opskrbu onom kome hoće od robova Svojih, a kome hoće uskraćuje." Šta god vi udijelite, On će to nadoknaditi, On najbolje opskrbljuje.

40. A na Dan kad ih sve sabere, pa meleke upita: "Jesu li ovi vas obožavali?"

41. Oni će odgovoriti: “Slavljen neka si, Ti si Gospodar naš, između nas i njih nije bilo prijateljstva; oni su se džinima pokoravali i većina njih je vjerovala u njih.”

42. Tog Dana jedni drugima nećete moći ni koristiti ni nauditi, a Mi ćemo onima koji su se prema sebi ogriješili reći: “Trpite patnju u Vatri koju ste poricali!”

43. Kad im se Naši jasni ajeti kazuju, oni govore: “Ovaj čovjek samo hoće da vas odvrati od onog što su preci vaši obožavali”, i govore: “Ovo nije ništa drugo nego laž – izmišljotina.” A oni koji ne vjeruju govore o Istini kada im dolazi: “Ovo nije ništa drugo nego magija jasna!”

44. A Mi im nismo dali nikakve knjige da ih izučavaju i Mi im, prije tebe, nismo bili poslali nekog ko bi ih opominjao.

45. A i oni prije njih su poslanike u laž ugonili, a ovi nisu postigli ni deseti dio onog što smo onima bili dali, pa su, ipak, poslanike Moje lažnim smatrali, i kakva je samo bila kazna Moja!

46. Reci: “Ja vam savjetujem samo jedno: ustanite iskreno prema Allahu, dvojica po dvojica, ili jedan po jedan, pa zatim razmislite da drug vaš nije lud. On vas samo prije teške patnje opominje.”

47. Reci: “Kakvu god nagradu da zatražim od vas, neka ostane vama, mene će nagraditi Allah, On nad svim bdi.”

48. Reci: “Gospodar moj pobjeđuje istinom, On dobro zna i sve ono što je skriveno.”

49. Reci: “Došla je istina, a laži je nepovratno nestalo!”

50. Reci: “Ako zalutam, zalutao sam na svoju štetu. A ako sam na Pravom putu, to je zbog onog što mi Gospodar moj objavljuje; On zaista sve čuje i blizu je.”

51. A da ti je vidjeti kad ih strava uhvati – umaći neće moći, izbliza bit će

ščepani.

52. Pa kad reknu: "Vjerujemo u njega!" A kako vjerovanje mogu prihvatiti s ovog dalekog mjesta?!

53. U njega oni nisu prije vjerovali, govorili su ono što nije poznato, što je od istine daleko.

54. I između njih i onog što budu željeli bit će prepreka postavljena kao što je prije bilo učinjeno s njima sličnim, jer su svi oni, doista, mnogo sumnjali.

Sura Fatir *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Hvaljen neka je Allah, Stvoritelj nebesa i Zemlje, Koji meleke sa po dva, tri i četiri krila čini izaslanicima. On onom što stvara dodaje što hoće, On, uistinu, sve može.

2. Milost koju Allah podari ljudima niko ne može uskratiti, a ono što On uskrati niko ne može, poslije Njega, dati; On je silan i mudar.

3. O ljudi, sjetite se blagodati kojom vas Allah obasipa. Postoji li, osim Allaha, ikakav drugi stvoritelj koji vas s neba i iz zemlje opskrbljuje? Osim Njega nema drugog boga, pa kuda se onda odmećete?

4. Ako te oni u laž utjeruju, pa i prije tebe su poslanike u laž utjerivali; a Allahu će se sve vratiti.

5. O ljudi, Allahova prijetnja je zaista istina, pa neka vas nikako život na ovom svijetu ne zaslijepi i neka vas šejtan u Allaha ne pokoleba.

6. Šejtan je, uistinu, vaš neprijatelj, pa ga takvim i smatrajte! On poziva pristaše svoje da budu stanovnici u Vatri.

7. One koji ne vjeruju čeka patnja teška, a one koji vjeruju i dobra djela čine oprost i nagrada velika.

8. Kako mogu biti isti: onaj kome su njegova ružna djela prikazana lijepim, a i on ih smatra lijepim? Allah u zabludi ostavlja onog koga hoće, a na Pravi put ukazuje onom kome hoće, pa ne izgaraj od žalosti za njima. – Allah, doista, dobro zna sve što oni rade.

9. Allah šalje vjetrove koji pokreću oblake, a Mi ih onda u mrtve predjele upravljamo i njima zemlju oživljavamo, koja je mrtva bila – takvo će biti i oživljenje.

10. Ako neko želi veličinu – pa, u Allaha je sva veličina! K Njemu se dižu lijepe riječi, a dobra djela ih uzdižu. A onima koji smišljaju loša djela, pripada patnja bolna, i njihovo spletkarenje je posao bezuspješni.

11. Allah vas stvara od zemlje, zatim od kapi sjemena, i najzad vas čini muškarcima i ženama. I nijedna žena ne zanese niti rodi, a da to On ne zna. I ničiji život se ne produži niti skrati, a da to nije zabilježeno u Knjizi – to je Allahu, uistinu, lahko!

12. Ni dva mora nisu jednaka: jedno je slatko i prijatno – voda mu se lahko pije, a drugo je slano i gorko. Vi iz svakog jedete svježe meso i vadite nakit kojim se kitite. Ti vidiš lađe kako po njemu sijeku vodu da stječete iz obilja njegova, da biste bili zahvalni.

13. On uvodi noć u dan i uvodi dan u noć, On je potčinio Sunce i Mjesec – svako plovi do roka određenog; to vam je, eto, Allah, Gospodar vaš; sve je u posjedu Njegovom! A oni koje, pored Njega, molite ne posjeduju ništa, ni koliko je opna na hurminoj košpici.

14. Ako im se molite, ne čuju vašu molbu. A da i čuju, ne bi vam se odazvali. Na Sudnjem danu će poreći da ste ih Njemu ravnim smatrali. I niko te neće obavijestiti kao Onaj Koji zna.

15. O ljudi, vi ste siromasi, vi trebate Allaha, a Allah je nezavisan i hvale dostojan.

16. Ako On hoće, uklonit će vas i nova stvorenja dovesti.

17. To Allahu nije teško.

18. I nijedan grešnik neće tuđe grijehe nositi; ako grijesima pretovareni pozove da mu oni budu poneseni, niko mu ih neće ponijeti, pa ni bližnji. A ti ćeš upozoriti samo one koji se Gospodara svoga boje i kada ih niko ne vidi, i koji obavljaju namaz – onaj ko se očisti, očistio se za svoje dobro – a kod Allaha je konačno odredište!

19. Nisu nikako isti slijepac i onaj koji vidi,

20. ni tmine ni svjetlo,

21. ni hladovina i vjetar vrući,

22. i nisu nikako isti živi i mrtvi. Allah će učiniti da čuje onaj koga On odabere, a ti ne možeš one u grobovima dozvati.

23. Tvoje je samo da opominješ.

24. Mi smo te poslali s istinom da radosne vijesti donosiš i da opominješ. A nije bilo naroda kome nije došao onaj koji ga je opominjao.

25. Ako te oni u laž utjeruju – pa i oni prije njih su poslanike u laž utjerivali, a oni su im očigledna čuda donosili, i listove, i Knjigu svjetilju.

26. A onda bih one koji nisu vjerovali kaznom dohvatio, pa kakva je samo bila osuda Moja!

27. Zar ne znaš da Allah s neba spušta vodu i da Mi pomoću nje stvaramo plodove različitih vrsta? A postoje brda bijelih i crvenih staza, različitih boja, i sasvim crnih.

28. I ljudī i životinjā i stokē ima, isto tako, različitih vrsta. A Allaha se boje od robova Njegovih učeni. Allah je, doista, silan i On prašta.

29. Oni koji Allahovu Knjigu čitaju i namaz obavljaju i od onoga čime ih Mi opskrbljujemo udjeljuju, i tajno i javno, mogu da se nadaju dobiti koja neće nestati,

30. da ih On prema onom što su radili nagradi i još im iz obilja Svog da, jer On mnogo prašta i blagodaran je.

31. A ono što iz Knjige objavljujemo sušta je istina, ona potvrđuje da su istinite i one prije nje. – Allah, zaista, o robovima Svojim sve zna i On sve vidi.

32. Mi ćemo učiniti da Knjigu poslije naslijede oni Naši robovi koje Mi izaberemo. Bit će onih koji će se prema sebi ogriješiti, bit će onih čija će dobra i loša djela podjednako teška biti, i bit će i onih koji će, Allahovom voljom, svojim dobrim djelima druge nadmašiti. I to je blagodat velika.

33. Edenski perivoji! Ući će u njih, u njima će se zlatnim narukvicama, biserom ukrašenim, kititi, a haljine će im, u njima, od svile biti.

34. "Hvaljen neka je Allah", govorit će, "Koji je od nas tugu odstranio – Gospodar naš, zaista, mnogo prašta i blagodaran je.

35. Koji nam je, od dobrote Svoje, vječno boravište darovao, gdje nas umor neće doticati i u kome nas klonulost neće snalaziti."

36. A nevjernike čeka vatra džehennemska, oni neće biti na smrt osuđeni, i neće umrijeti, i neće im se patnja u njemu ublažiti – eto tako ćemo svakog nevjernika kazniti –

37. oni će u njemu jaukati: "Gospodaru naš, izbavi nas, činit ćemo dobra djela, drugačija od onih koja smo činili." "A zar vas nismo ostavili da živite dovoljno dugo da bi onaj koji je trebao razmisliti imao vremena razmisliti, a bio vam je došao i onaj koji opominje? Zato iskusite patnju, nevjernicima nema pomoći!"

38. Allah sigurno zna tajne nebesa i Zemlje, On dobro zna sve što grudi kriju.

39. On čini da se smjenjujete na Zemlji. Ko ne bude vjerovao, nevjerovanje njegovo je na njegovu štetu. Nevjernicima će njihovo nevjerovanje kod Gospodara njihovog samo povećati odvratnost i nevjernicima će njihovo nevjerovanje povećati propast.

40. 40. Reci: "Kažite vi meni koji su dio Zemlje stvorila božanstva vaša kojima se, umjesto Allahu, molite, i recite mi imaju li oni u stvaranju nebesa ikakva udjela, ili smo mnogobošcima Mi dali Knjigu, pa imaju u njoj dokaz za to? Nijedno, već nevjernici jedni druge obmanjuju."

41. Zaista, Allah drži nebesa i Zemlju da ne bi nestali; a da nestanu – niko to osim Njega ne bi mogao spriječiti; On je zaista blag i prašta grijehe.

42. Oni su se zaklinjali Allahom, najtežom zakletvom, da će se, bolje nego bilo koji narod, držati Pravog puta – samo ako im dođe onaj koji će ih

opominjati. I kad im je došao onaj koji opominje, njegov im je dolazak samo povećao otuđenje,

43. oholost na Zemlji i ružno spletkarenje, a spletke će pogoditi upravo one koji se njima služe. Zar oni mogu očekivati nešto drugo već ono što je zadesilo narode drevne? U Allahovim zakonima ti nikad nećeš naći promjene, u Allahovim zakonima ti nećeš naći odstupanja.

44. Zašto oni ne putuju po svijetu da vide kako su završili oni prije njih, koji su bili jači od njih? – Allahu ne može ništa umaći ni na nebesima ni na Zemlji. On, uistinu, sve zna i sve može.

45. Da Allah kažnjava ljude prema onom što zasluže, ništa živo na površini Zemljinoj ne bi ostavio; ali, On ih ostavlja do roka određenog i kad im rok dođe – pa, Allah dobro vidi robove Svoje.

Sura Ja-Sin *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Ja Sīn [1]

2. Tako Mi Kur'ana mudrog,

3. uistinu, jedan od poslanikā si ti,

4. na Pravom putu.

5. On – Kur'an je objava Silnoga i Milostivoga,

6. da opominješ narod čiji preci nisu bili opominjani, pa je ravnodušan!

7. O većini njih se već obistinila Riječ – zato oni neće vjerovati.

8. Mi smo učinili da budu kao oni na čije smo vratove sindžire stavili sve do podbradaka – zato su oni glava uzdignutih,

9. i kao oni ispred kojih i iza kojih smo pregradu metnuli i na oči im koprenu stavili. Zato oni ne vide,

10. i njima je svejedno opominjao ih ti ili ne opominjao, oni neće vjerovati.

11. Tvoja opomena će koristiti samo onom koji Kur'an slijedi i Milostivoga se boji, iako Ga ne vidi – njega obraduj oprostom i nagradom lijepom!

12. Mi, zaista, mrtve oživljavamo i Mi bilježimo ono što su uradili i tragove koje iza sebe ostave; sve smo Mi to u Knjizi jasnoj pobrojali.

13. Navedi im kao pouku stanovnike jednog grada kad su im došli poslanici.

14. Kad im Mi poslasmo dvojicu, ali im oni ne povjerovaše, i pojačasmo trećim, pa rekoše: "Mi smo vama poslani!"

15. "Vi ste ljudi kao i mi", oni odgovoriše, "Milostivi nije objavio ništa, vi neistinu govorite!"

---

* Jasin

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

16. "Gospodar naš zna da smo, doista, vama poslani", rekoše oni,

17. "i dužni smo samo jasno obznaniti."

18. Oni rekoše: "Mi slutimo da nam nesreću donosite. Ako se ne okanite, kamenovat ćemo vas i stići će vas, zaista, bolna patnja od nas."

19. "Uzrok vaše nesreće je s vama!", rekoše oni. "Zar zato što ste opomenuti? Štaviše, vi ste narod koji svaku granicu zla prelazi."

20. I s kraja grada žurno dođe jedan čovjek i reče: "O narode moj, slijedi one koji su poslani,

21. slijedite one koji od vas ne traže nikakvu nagradu, a na Pravom su putu!

22. Zašto da ne obožavam Onoga Koji me je stvorio, a Njemu ćete se vratiti?

23. Zašto da prihvatam druge bogove mimo Njega? Ako Milostivi hoće da me snađe neko zlo, njihovo posredovanje neće mi biti ni od kakve koristi i oni me neće moći spasiti,

24. a ja bih tad bio u pravoj zabludi,

25. ja vjerujem u Gospodara vašeg, čujte mene!"

26. I bī rečeno: "Uđi u Džennet!", a on reče: "Kamo sreće da narod moj zna

27. zašto mi je Gospodar moj oprostio i lijep mi prijem priredio!"

28. I protiv naroda njegova, poslije njega, Mi nismo vojsku s neba poslali, niti smo to ikad činili,

29. samo bi se čuo jedan užasan krik, i oni bi odjednom svi pomrli.

30. O kako će ljudi biti jadni! Nijedan poslanik im nije došao, a da mu se nisu narugali.

31. Kako oni ne znaju koliko smo prije njih naroda uništili od kojih im se niko vratio nije,

32. a svi oni bit će zajedno pred Nas dovedeni.

33. Dokaz im je mrtva zemlja: Mi joj život dajemo i iz nje niče žito koje oni jedu.

34. Mi po njoj stvaramo bašče, palmike i vinograde, i činimo da iz nje izvori izviru,

35. da oni jedu plodove njihove i od onog što ruke njihove privrijede, pa zašto neće da budu zahvalni?

36. Neka je slavljen i uzvišen Onaj Koji je u svemu parove stvorio: u onome što iz zemlje niče, u njima samima, i u onome što oni ne znaju!

37. I noć im je dokaz: Mi uklanjamo dnevnu svjetlost i oni ostaju u mraku.

38. I Sunce se kreće do svog odredišta, to je odredba Silnog i Sveznajućeg.

39. I Mjesecu smo odredili položaje, i on se uvijek ponovo vraća kao stari savijeni palmin prut.

40. Niti Sunce može dostići Mjesec niti noć može prestići dan, svi oni u svemiru plove.

41. Dokaz im je i to što smo Mi nosili potomke njihove u lađi natovarenoj,

42. i što smo za njih, slične njoj, stvorili, ono na čemu se voze.

43. I ako htjednemo, Mi ih potopimo, i niko im u pomoć neće priteći, niti će biti izbavljeni,

44. osim ako im se ne smilujemo, da bi do roka određenog uživali.

45. A kad im se rekne: "Bojte se onoga što se prije vas dogodilo i onoga što vas čeka da biste pomilovani bili."

46. I ne dođe im nijedan dokaz od Gospodara njihova kojem oni leđa ne okrenu.

47. A kad im se kaže: "Udjeljujte od onog što vam Allah daje", onda nevjernici govore vjernicima: "Zar da hranimo onog koga je Allah, da je htio, mogao nahraniti? Vi ste, uistinu, u pravoj zabludi!"

48. I govore: "Kad će već jednom ta prijetnja, ako istinu govorite?"

49. A ne čekaju drugo do strašan glas koji će ih, dok se budu jedni s drugima prepirali,obuzeti,

50. pa neće moći ništa oporučiti, niti se čeljadi svojoj vratiti.

51. I puhnut će se u rog, pa će oni iz grobova prema Gospodaru svom pohrliti.

52. Reći će: "Teško nama! Ko nas iz naših grobova oživi?" "Eto ostvaruje se prijetnja Milostivog, poslanici su istinu govorili!"

53. Bit će to samo jedan glas i oni će svi pred Nas biti dovedeni.

54. Danas se neće nikom nepravda učiniti i vi ćete, prema onom kako ste radili, nagrađeni biti.

55. Stanovnici Dženneta uživat će tog Dana u blagodatima veseli i radosni,

56. oni i žene njihove bit će u hladovini na ukrašenim divanima naslonjeni,

57. u njemu će imati voća, i ono što budu željeli.

58. "Mir vama!", bit će riječi Gospodara Milostivog.

59. "A vi, o grešnici, danas se odvojite!"

60. O sinovi Ademovi, zar vam nisam naredio: "Ne obožavajte šejtana, on vam je neprijatelj otvoreni,

61. već ibadet činite Meni; to je Put pravi.

62. On je mnoge od vas u zabludu odveo, kako niste pameti imali!?

63. Ovo je Džehennem kojim vam se prijetilo,

64. pržite se sad u njemu zato što niste vjerovali!"

65. Danas ćemo im usta zapečatiti, njihove ruke će Nam govoriti, a noge njihove će o onom što su radili svjedočiti.

66. Da smo htjeli, oči bi njihove poravnali – slijepim ih učinili, pa kad bi na put pošli [1] , kako bi vidjeli?!

67. A da smo htjeli, mogli smo ih na mjestu na kome su zgriješili u nešto pretvoriti, pa ne bi mogli nikuda otići niti se vratiti.

68. Onom kome dug život damo, Mi mu izgled nagore izmijenimo. Zar oni ne razumiju?

[1] U nekim tumačenjima misli se na Sirat ćupriju.

69. Mi Poslanika nismo pjesništvu učili, to mu ne priliči. Ovo je samo pouka – Kur'an jasni,

70. da upozorava onoga ko živ je i da se Riječ o kazni za nevjernike obistini.

71. Kako oni ne vide da Mi sami, od onoga što su Naše ruke učinile, njima stoku stvaramo i da oni njome raspolažu kao vlasnici,

72. i da smo im dali da se njome služe – na nekim jašu, a nekima se hrane,

73. i drugih koristi od nje imaju, i mlijeko, pa zašto nisu zahvalni,

74. već pored Allaha druge bogove prihvataju u nadi da će im oni na pomoći biti.

75. Oni im, međutim, neće moći pomoći i oni su za njih vojska privedena?

76. I neka te ne žaloste riječi njihove. Mi, doista, znamo i ono što kriju i ono što pokazuju.

77. Kako čovjek ne vidi da ga Mi od kapi sjemena stvaramo, i opet je otvoreni protivnik,

78. i Nama navodi primjer, a zaboravlja kako je stvoren, i govori: "Ko će oživiti kosti kad budu truhle?"

79. Reci: "Oživit će ih Onaj Koji ih je prvi put stvorio, On dobro zna sve što je stvorio.

80. Onaj Koji vam iz zelenog drveća vatru stvara i vi njome potpaljujete."

81. Zar Onaj Koji je stvorio nebesa i Zemlju nije kadar stvoriti njima slične? Jest, On sve stvara i On je Sveznajući.

82. Kad nešto hoće, On samo za to rekne: "Budi!", i ono bude.

83. Pa neka je uzvišen Onaj u Čijoj je ruci vlast nad svim, Njemu ćete se vratiti!

Sura Es-Saffat *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako Mi onih u redove poredanih,

2. i onih koji oblake tjeraju,

3. i onih koji opomenu čitaju,

4. vaš Bog je, uistinu, Jedan,

5. Gospodar nebesa i Zemlje i onog što je između njih i Gospodar istokā!

6. Mi smo nebo najbliže vama sjajnim zvijezdama okitili,

7. i čuvamo ga od svakog šejtana prkosnog,

8. da ne prisluškuje meleke uzvišene. Njih sa svih strana gađaju,

9. da ih otjeraju: njih čeka patnja neprekidna,

10. a onog koji šta ugrabi – stigne svjetlica blistava.

11. Upitaj ih je li teže njih stvoriti ili sve ostalo što smo stvorili? – Njih stvaramo od ljepljive ilovače.

12. Ti se čudiš, a oni se rugaju,

13. a kad im se savjeti upućuju, oni ih ne prihvataju,

14. i kad dokaz vide, oni jedni druge na ismijavanje podstiču,

15. i govore: “Ovo nije ništa drugo do prava čarolija!

16. Zar kad poumiremo i kad kosti i zemlja postanemo, zar ćemo mi, zaista, biti oživljeni,

17. i naši preci davni?”

18. Reci: “Da, a bit ćete i poniženi!”

* Redovi

19. To će biti samo glas jedan, i svi će odjednom čekati,

20. i reći: "Teško nama, ovo je Sudnji dan!"

21. Da, ovo je Dan strašnog suda u koji vi niste vjerovali!

22. Sakupite one koji su nepravdu učinili i njima slične i one koje su obožavali,

23. mimo Allaha, i pokažite im put koji u Džehennem vodi,

24. i zaustavite ih, oni će biti pitani:

25. "Šta vam je, zašto jedni drugima ne pomognete?"

26. Ali, tog Dana oni će se sasvim prepustiti,

27. i jedni drugima prebacivati:

28. "Vi ste nas varali."

29. "Nismo", odgovorit će, "nego vi niste htjeli vjerovati.

30. A nikakve vlasti nad vama nismo imali, obijestan ste narod bili.

31. I riječ Gospodara našeg da ćemo, doista, kaznu iskusiti na nama se ispunila.

32. A u zabludu smo vas pozivali jer smo i sami u zabludi bili."

33. I oni će tog Dana zajedno na muci biti,

34. jer Mi ćemo tako s prestupnicima postupiti.

35. Kad im se govorilo: "Nema istinskog božanstva osim Allaha!", oni su se oholili,

36. i govorili: "Zar da napustimo božanstva naša zbog jednog ludog pjesnika?"

37. A nije tako, on istinu donosi i tvrdi da su svi poslanici istinu donosili.

38. A vi ćete sigurno bolnu patnju iskusiti,

39. i kako ste radili, tako ćete kažnjeni biti!

40. A Allahovi iskreni robovi,

41. posebnu će opskrbu imati,

42. razno voće, i bit će poštovani,

43. u dženetskim baščama nasladā,

44. na divanima, jedni prema drugima,

45. bit će posluženi pićem – iz izvora koji će stalno teći,

46. bistrim i prijatnim onima koji budu pili,

47. od njega neće glava boljeti i od njega se neće pamet gubiti.

48. Pored njih će biti one koje će preda se gledati, očiju prekrasnih,

49. kao da su one jaja pokrivena. [1]

50. I oni će jedan s drugim razgovarati,

51. i jedan od njih će reći: "Imao sam druga jednog,

52. koji je govorio: 'Zar i ti vjeruješ

53. da ćemo, kad poumiremo i zemlja i kosti postanemo, doista, račun polagati?' "

54. "Hoćete li pogledati?", reći će.

55. I on će pogledati, i toga usred Džehennema ugledati.

56. "Allaha mi", reći će, "zamalo me nisi upropastio!

57. Da nije bilo milosti Gospodara mog, i ja bih se sad mučio."

58. "A mi, je li, više nećemo umirati?

59. Jednom smo umrli, više nećemo biti mučeni.

60. To će, zaista, uspjeh veliki biti!"

61. Za nešto nalik ovom neka se trudbenici trude!

62. A je li bolja ta gozba ili drvo Zekkum,

63. koje smo nevjernicima kao iskušenje odredili?

64. To je drvo koje u dnu Džehennema raste,

[1] Ili po nekim tumačenjima biser pokriveni i zaštićeni.

65. plod će mu poput glava šejtanskih biti.
66. Oni će se njime hraniti i trbuhe svoje njime puniti,
67. zatim će to s ključalom vodom izmiješati,
68. a potom će se, sigurno, opet u pakao vratiti.
69. Oni su očeve svoje u zabludi zatekli,
70. pa i oni stopama njihovim nastavili.
71. A i prije njih su većinom drevni narodi u zabludi bili,
72. iako smo im Mi slali one koji su ih opominjali.
73. Zato pogledaj kakav je bio kraj onih koji su bili opomenuti,
74. tako nije bilo samo s Allahovim robovima iskrenim.
75. A kad Nas je Nuh zovnuo, Mi smo se lijepo odazvali,
76. njega i porodicu njegovu smo nevolje teške spasili,
77. i samo potomke njegove u životu ostavili,
78. i u naraštajima mu kasnijim spomen sačuvali,
79. Mir Nuhu od svjetova svih!
80. Eto, tako Mi nagrađujemo one koji dobra djela čine.
81. On je bio rob Naš, vjernik,
82. a ostale smo poslije potopili.
83. Iste vjere kao i on bio je i Ibrahim,
84. kad je Gospodaru svom iskrena srca došao,
85. kad je ocu svome i narodu svome rekao: “Šta to vi obožavate?
86. Zar lažna božanstva umjesto Allaha hoćete?
87. I šta o Gospodaru svjetova mislite?”
88. I on baci pogled na zvijezde,
89. pa reče: “Zbilja, ja sam bolestan.”

90. I oni ga napustiše, uzmaknuvši,

91. a on se kumirima njihovim prikrade, pa reče: “Zašto ne jedete?

92. Šta vam je, što ne govorite?”

93. I krišom im priđe desnom ih rukom udarajući,

94. pa mu narod trkom dođe.

95. “Kako možete obožavati one koje sami klešete”, upita,

96. “kad Allah stvara i vas i ono što napravite?”

97. “Pripremite za njega lomaču”, povikaše, “pa ga u vatru bacite!”

98. I htjedoše ga na muke staviti, ali Mi njih učinismo poniženim.

99. “Idem onamo gdje mi je Gospodar moj naredio”, reče, “On će me kuda treba uputiti.”

100. “Gospodaru moj, daruj mi porod čestiti.”

101. i Mi smo ga obradovali dječakom blage naravi.

102. I kad on odraste toliko da mu poče u poslu pomagati, Ibrahim reče: “O sinko moj, u snu sam vidio da te trebam zaklati, pa šta ti misliš?” “O oče moj”, reče, “postupi onako kako ti se naređuje! Vidjet ćeš, ako Bog da, da ću sve izdržati.”

103. I njih dvojica poslušaše. I kad ga on čelom prema zemlji položi,

104. Mi ga zovnusmo: “O Ibrahime,

105. ti si se objavi u snu odazvao, a Mi ovako nagrađujemo one koji dobra djela čine.”

106. To je, zaista, bilo pravo iskušenje!

107. I kurbanom ga velikim iskupismo,

108. i u naraštajima mu kasnijim spomen sačuvasmo.

109. Neka je u miru Ibrahim!

110. Eto tako Mi nagrađujemo one koji dobra djela čine.

111. On je bio rob Naš, vjernik.

112. I obradovali smo ga Ishakom, vjerovjesnikom i čovjekom dobrim.

113. I blagoslovili smo i njega i Ishaka, a među potomcima njihovim ima vjernika i onih koji sebi očito nasilje čine.

114. I Musau i Harunu smo blagodati dali,

115. pa i njih i narod njihov nevolje velike spasili,

116. i pomogli im da pobijede,

117. i Knjigu im jasnu dali,

118. i obojicu na Pravi put uputili,

119. i u naraštajima im kasnijim spomen sačuvali.

120. Nek su u miru Musa i Harun!

121. Eto tako Mi nagrađujemo one koji dobra djela čine.

122. A njih dvojica su, uistinu, bili robovi Naši, vjernici.

123. I Il'jas je bio poslanik.

124. Kad on reče narodu svom: "Zar se ne bojite?

125. Što se Ba'lu molite [2] , a najljepšeg Stvoritelja ostavljate,

126. Allaha, Gospodara svog i Gospodara vaših predaka drevnih?"

127. Oni ga lašcem nazvaše i zato će, sigurno, u vatru svi oni biti bačeni,

128. samo neće oni Allahovi robovi koji su Mu bili odani.

129. I u naraštajima mu kasnijim spomen sačuvasmo.

130. Neka je u miru Il'jas!

131. Eto tako Mi nagrađujemo one koji dobra djela čine.

132. On je bio rob Naš, vjernik.

133. I Lut je bio poslanik.

134. Mi smo njega i čitavu njegovu porodicu spasili,

135. osim starice, ona je nastradala s onima koji su nastradali.

[2] Ba›l je po nekim tumačenjima ime za kipa.

136. A ostale smo uništili.

137. I vi pored nastambi njihovih prolazite i ujutro,

138. i noću, pa zašto se ne urazumite?

139. I Junus je bio poslanik.

140. I on pobježe na jednu lađu prepunu,

141. i baci kocku i kocka na njega pade.

142. I riba ga proguta, a bio je zaslužio prijekor.

143. I da nije bio jedan od onih koji Allaha slave,

144. sigurno bi ostao u utrobi njenoj do Dana kad će svi biti oživljeni.

145. I Mi ga izbacismo na jedno pusto mjesto, a on je bio nemoćan,

146. i učinismo da iznad njega izraste vriježa jedne tikve.

147. I poslasmo ga stotini hiljada ljudi, i više,

148. i oni povjerovaše, i njima dadosmo da do roka određenog požive.

149. A upitaj ih: "Zar su za Gospodara tvog kćeri, a za njih sinovi?

150. Zar smo u njihovu prisustvu meleke kao žene stvorili?"

151. Eto, oni, zbog toga što lažu, doista govore:

152. "Allah je rodio", oni su, zaista, lažljivci.

153. Zar je On kćeri sinovima pretpostavio?

154. Šta vam je, kako rasuđujete!?

155. Zašto ne razmislite?

156. Ili, gdje vam je dokaz očiti?

157. Donesite Knjigu svoju, ako istinu govorite!

158. Mnogobošci između Njega i melekā srodstvo uspostavljaju, a meleki odavno znaju da će oni koji tako govore u Vatru biti bačeni –

159. uzvišen je Allah u odnosu na ono kako Ga oni opisuju!

160. To ne čine Allahovi iskreni robovi.

161. Ali, ni vi, ni ono što obožavate,

162. ne možete nikog u zabludu zavesti,

163. možete samo onog koji će ionako u Vatri gorjeti.

164. "Svakom od nas mjesto je određeno,

165. mi smo u redove poredani,

166. i samo Njega slavimo!"

167. A oni su sigurno govorili:

168. "Da smo mi Knjigu imali kao što su je imali narodi prijašnji,

169. sigurno bismo bili Allahovi robovi iskreni!"

170. Ali u Kur'an ne htjedoše povjerovati, i znat će oni!

171. A riječ Naša davno je rečena o robovima Našim, o poslanicima.

172. Oni će biti, doista, potpomognuti,

173. i vojska će Naša zacijelo pobijediti!

174. Zato se okreni od njih za neko vrijeme,

175. i posmatraj ih, i oni će posmatrati!

176. Zar oni kaznu Našu da požuruju?

177. Kad ih ona stigne, zlo će jutro osvanuti onima koji su bili opomenuti!

178. Zato se okreni od njih za neko vrijeme,

179. i posmatraj, i oni će posmatrati!

180. Uzvišen je Gospodar tvoj, Gospodar dostojanstva, u odnosu na ono kako ga opisuju!

181. I mir neka je na poslanike,

182. a hvala Allahu, svjetova Gospodaru!

Sura Sad *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Sād. [1] Tako Mi Kur'ana koji opomenu sadrži,

2. doista su oni koji ne vjeruju u osionosti i raskolu!

3. Koliko smo Mi naroda prije njih uništili. I oni su za pomoć vapili, ali nije bilo vremena za uzmicanje!

4. Oni se čude što im je jedan od njih došao da ih opominje. I govore nevjernici: "Ovo je čarobnjak, lažov!

5. Zar on da svede bogove na nekakvog Boga jednog? To je, zaista, nešto veoma čudno!"

6. I oni ugledni među njima krenuše: "Idite, nastavite i ustrajte uz božanstva svoja! Uistinu, to je nešto što se hoće!

7. Za ovo nismo čuli u vjeri posljednjoj, ovo nije ništa drugo već izmišljotina;

8. Zašto baš njemu, između nas, da bude poslana Opomena!?" Ali, oni u Opomenu Moju sumnjaju zato što kaznu Moju nisu iskusili.

9. Ili, da nisu u njih riznice milosti Gospodara tvoga, Silnoga i obilnog Darovatelja?!

10. Ili, oni možda imaju vlast na nebesima i na Zemlji i nad onim što je između njih?! – neka se, onda, uz konopce popnu!

11. Oni su samo neznatna vojska udruženih skupina koja će tamo biti poražena.

12. I prije njih su narod Nuhov, i Ad, i faraon – vlasnik moćnih vojski – poricali,

---

* Sad

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

13. i Semud i Lutov narod i stanovnici Ejke; oni su baš bili udružene skupine!

14. Svi su oni poslanike u laž utjerivali i kaznu Moju zaslužili.

15. A i ovi ne čekaju do jedan zvuk roga koji neće biti potrebno ponoviti.

16. I govore: "Gospodaru naš, požuri, kazni nas, prije Dana u kojem će se račun polagati!"

17. Ti otrpi ono što oni govore i sjeti se roba Našeg, Davuda, čvrstog u vjeri, koji se uvijek Allahu obraćao.

18. Mi smo brda potčinili da zajedno s njime uvečer i u osvit Allaha veličaju,

19. a i ptice okupljene – svi su oni s njim pokorno ponavljali.

20. I učvrstili smo carstvo njegovo i dali mu vjerovjesništvo i sposobnost da rasuđuje.

21. A je li do tebe doprla vijest o parničarima kad su preko zida Hrama prešli,

22. kad su Davudu upali, pa se on njih uplašio. "Ne boj se", rekli su, "mi smo dvojica parničara, jedan drugom smo nažao učinili, pa nam po pravdi presudi. Ne budi pristrasan, i na najbolje nas rješenje uputi.

23. Ovaj prijatelj moj ima devedeset i devet ovaca, a ja samo jednu, i on mi reče: 'Daj ti nju meni!' – i u prepirci me pobijedi."

24. "Učinio ti je, doista, krivo!", Davud reče, "time što je tražio da tvoju ovcu doda ovcama svojim. Mnogi ortaci čine nepravdu jedni drugima, ne čine jedino oni koji vjeruju i rade dobra djela; a takvih je malo." I Davud se uvjeri da smo Mi baš njega na kušnju stavili, pa oprost od Gospodara svog zamoli, pade licem na tlo i pokaja se.

25. I Mi smo mu to oprostili, i on je, doista, blizak Nama i divno prebivalište ga čeka.

26. O Davude, Mi smo te namjesnikom na Zemlji učinili, zato sudi ljudima po pravdi i ne povodi se za hirom da te ne odvede s Allahova puta; one

koji skreću s Allahova puta čeka teška patnja zato što su Dan obračuna zaboravljali.

27. Mi nismo uzalud stvorili nebo i Zemlju i ono što je između njih. Tako misle nevjernici, pa teško nevjernicima kad budu u Vatri!

28. Zar ćemo postupiti s onima koji vjeruju i čine dobro kao s onima koji prave nered na Zemlji ili zar ćemo postupiti s onima koji se grijeha klone isto kao i s grešnicima?

29. Knjiga koju ti objavljujemo blagoslovljena je da bi oni o riječima njezinim razmislili i da bi oni koji su razumom obdareni pouku primili.

30. Mi smo Davudu poklonili Sulejmana, divan je on rob bio i mnogo se kajao!

31. Kad pred njega u suton bijahu izvedeni punokrvni konji koji su na tri noge stajali, a četvrtom jedva zemlju doticali,

32. on reče: "Umjesto da mislim na Gospodara svog, ja pokazujem ljubav prema blagu!", i oni se izgubiše iz vida.

33. "Vratite mi ih!", i on ih poče gladiti po nogama i vratovima.

34. Mi smo Sulejmana u iskušenje doveli i na njegov prijesto tijelo bacili, pa se on pokaja.

35. "Gospodaru moj", rekao je, "oprosti mi i daruj mi vlast kakvu niko, osim mene, neće imati! Ti uistinu bogato daruješ!"

36. I Mi smo dali da mu služe: vjetar – koji je prema zapovijedi njegovoj blago puhao onamo kuda je on htio,

37. i šejtani, sve graditelji i gnjurci,

38. i drugi u lancima okovani.

39. "Ovo je Naš dar, pa ti oslobodi ili zadrži, nećeš zbog toga odgovarati!"

40. On je, doista, blizak Nama i čeka ga krasno prebivalište.

41. I sjeti se roba Našeg Ejjuba, kada je Gospodaru svome zavapio: "Šejtan me pogodio nedaćama i patnjom!"

42. "Udri nogom o zemlju – eto hladne vode za kupanje i piće!"

43. I Mi smo mu iz milosti Naše čeljad njegovu darovali i još toliko uz njih, da bude pouka za one koji imaju pameti.

44. "I uzmi rukom svojom snop i njime udari, samo zakletvu ne prekrši." Mi smo, zaista, našli da je on strpljiv; divan je rob on bio i stalno se Allahu pokajnički obraćao!

45. I sjeti se robova Naših Ibrahima i Ishaka i Jakuba, sve u vjeri čvrstih i dalekovidnih.

46. Mi ih posebno obdarismo vrlinom jednom: da im je uvijek bio na umu onaj svijet.

47. I oni su, zaista, u Nas od onih odabranih dobrih ljudi.

48. I sjeti se Ismaila i El-Jese'a i Zulkifla, svi su oni bili čestiti.

49. Ovo je lijep spomen! A one koji se grijeha budu klonili čeka divno prebivalište,

50. edenski vrtovi, čije će kapije biti za njih otvorene,

51. u kojima će se odmarati i raznovrsno voće i piće tražiti.

52. Pored njih će biti hurije, istih godina, koje će preda se gledati.

53. To je ono što vam se obećava za Dan u kome će se račun polagati.

54. To će, doista, blagodat Naša biti, koja nikad neće prestajati!

55. Eto toliko! A one koji budu zlo činili čeka najgore prebivalište,

56. Džehennem, u kojem će gorjeti – a grozne li postelje!

57. Eto toliko! Pa neka okušaju vodu ključalu i kapljevinu smrdljivu,

58. i druge slične ovima muke, mnogostruke.

59. "Ova će gomila zajedno s vama tiskajući se u Džehennem ući!" "Ne bilo im prostrano! U Vatri će oni, doista, gorjeti!"

60. "Vama ne bilo prostrano!", reći će oni. "Vi ste nam ovo pripremili, a grozna li boravišta!"

61. “Gospodaru naš”, reći će, “udvostruči patnju u Vatri onima koji su nam ovo priredili!”

62. I govorit će: “Zašto ne vidimo ljude koje smo u zle ubrajali,

63. i koje smo ismijavali? Da nam se nisu iz vida izgubili?”

64. Istina je, sigurno, da će se stanovnici Džehennema među sobom raspravljati.

65. “Ja sam opominjatelj samo”, ti reci, “i nema istinskog božanstva osim Allaha, Jedinog i Moćnog,

66. Gospodara nebesa i Zemlje i onog što je između njih, Silnog, Onog Koji prašta.”

67. Reci: “Ovo je vijest velika,

68. a vi od nje glave okrećete.

69. Ja nisam ništa znao o uzvišenom skupu meleka kada su se raspravljali,

70. meni se objavljuje samo da jasno opominjem.”

71. I kad je melekima Gospodar tvoj rekao: “Stvorit ću čovjeka od ilovače,

72. pa kad mu oblik upotpunim i u njega duha Svog udahnem, vi mu na sedždu padnite!”

73. Meleki su, svi do posljednjeg, zajedno sedždu učinili,

74. osim Iblisa – on se uzoholio i postao nevjernik.

75. “O Iblisu”, rekao je On, “šta te navelo da ne učiniš sedždu onome koga sam Ja Svojim dvjema rukama stvorio? Jesi li se uzoholio ili misliš da si uzvišen?”

76. “Bolji sam od njega”, rekao je on, “mene si stvorio od vatre, a njega od ilovače.”

77. “E, izlazi iz Dženneta!”, reče On. “Proklet da si.

78. Moje će te prokletstvo do Sudnjeg dana pratiti!”

79. “Gospodaru moj”, reče on, “daj mi vremena do Dana kad će oni oživljeni

biti!”

80. “Dajem ti”, reče On,

81. “do Dana već određenog.”

82. “E tako mi dostojanstva Tvog”, reče, “sigurno ću ih sve na stranputicu navesti,

83. osim onih među Tvojim robovima koji su u vjerovanju iskreni!”

84. “Istinom se kunem i istinu Ja govorim”, Allah reče,

85. “sigurno ću svima, tobom i onima koji se budu poveli za tobom, Džehennem napuniti!”

86. Reci: “Ne tražim ja od vas za ovo nikakvu nagradu i ja ne dodajem preko onog čime me je Allah obavezao.

87. Kur’an je, doista, svijetu cijelom opomena,

88. i vi ćete uskoro saznati vijest njegovu!”

Sura Ez-Zumer *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Knjigu objavljuje Allah, Silni i Mudri!

2. Mi ti, doista, objavljujemo Knjigu, pravu istinu, zato obožavaj samo Allaha, iskreno Mu ispovijedajući vjeru!

3. Iskreno ispovijedanje vjere dug je prema Allahu! A oni koji pored Njega uzimaju zaštitnike govoreći: "Mi ih obožavamo samo zato da bi nas što više Allahu približili", Allah će njima, zaista, presuditi o onome u čemu su se oni razilazili. Allah nikako neće uputiti na Pravi put onoga ko je lažljivac i nevjernik.

4. Da je Allah htio imati dijete, izabrao bi, između onih koje je stvorio, onog koga bi On htio. Uzvišen neka je On – On je Allah, Jedini i Svemoćni!

5. Nebesa i Zemlju je s ciljem stvorio. On noću zavija dan i danom zavija noć, On je Sunce i Mjesec potčinio, svako se kreće do roka određenog. On je Silni, On mnogo prašta!

6. On vas od jednog čovjeka stvara – a od njega je drúgu njegovu stvorio – i On vam je dao osam vrsta stoke. On vas stvara u utrobama majki vaših, dajući vam likove, jedan za drugim, u tri tmine. To vam je, eto, Allah, Gospodar vaš, Njegova je vlast, nema boga osim Njega – pa kuda se onda odmećete?

7. Ako vi budete nevjernici – pa Allah od vas ne zavisi, ali On nije zadovoljan ako su robovi Njegovi nevjernici, a zadovoljan je vama ako budete zahvalni. A nijedan grešnik neće nositi grijehe drugoga! Poslije ćete se Gospodaru svom vratiti, pa će vas On o onom šta ste radili obavijestiti, jer On dobro zna šta se u grudima krije.

* Skupovi

8. Kad čovjeka nevolja snađe, Gospodaru svome se moli, Njemu se obraća, a onda, pošto mu Allah blagodat Svoju daruje, zaboravi Onoga Kome se prije molio i druge Njemu jednakim smatra, da bi s puta Njegova na stranputicu odvodio. Reci: "Uživaj neko vrijeme u nevjerovanju svome, bit ćeš, sigurno, stanovnik u Vatri!"

9. Zar je takav onaj koji u noćnim satima u molitvi vrijeme provodi, padajući licem na tlo i stojeći, strahujući od onog svijeta i nadajući se milosti Gospodara svog? Reci: "Zar su isti oni koji znaju i oni koji ne znaju? Samo oni koji pameti imaju pouku primaju!"

10. Reci: "O robovi Moji koji vjerujete, bojte se Gospodara svog! One koji na ovom svijetu dobra djela budu činili čeka nagrada, a Allahova zemlja je prostrana – samo oni koji budu strpljivi bit će bez obračuna nagrađeni."

11. Reci: "Meni se naređuje da Allaha obožavam, iskreno Mu ispovijedajući vjeru,

12. i naređuje mi se da budem prvi musliman."

13. Reci: "Ja se bojim patnje na Velikom danu, ako budem Gospodaru svom neposlušan."

14. Reci: "Samo Allaha obožavam, iskreno Mu ispovijedajući vjeru svoju,

15. a vi, pored Njega, obožavajte koga hoćete!" Reci: "Stradat će, uistinu, oni koji na Sudnjem danu izgube i sebe i porodice svoje. Eto, to je pravo stradanje!"

16. Nad njima će biti naslage vatre, a i ispod njih naslage – time Allah straši robove Svoje. O robovi Moji, bojte se Mene!

17. Za one koji izbjegavaju obožavanje taguta – kumira i koji se Allahu obraćaju – njima su namijenjene radosne vijesti, zato obraduj robove Moje,

18. koji Kur'an slušaju i slijede ono najljepše u njemu; njima je Allah na Pravi put ukazao i oni su pametni.

19. Zar ti da spasiš onog koji je zaslužio kaznu, onog koji će biti u Vatri?

20. A one koji se Gospodara svog boje čekaju odaje, sve jedne iznad drugih sagrađene, ispod kojih rijeke teku – obećanje je Allahovo, a Allah neće obećanje prekršiti.

21. Zar ne vidiš da Allah spušta s neba kišu pa je u izvore u zemlji razvodi, a onda pomoću nje raznobojno bilje izvodi, zatim se ono osuši i ti ga vidiš požutjela, i najzad ga skrši? To je, doista, pouka za one koji su pametni.

22. Zar onaj čije je srce Allah učinio sklonim islamu, pa on slijedi svjetlo Gospodara svoga?! Teško onima čija su srca tvrda kad se spomene Allah; oni su u očitoj zabludi!

23. Allah objavljuje najljepši govor, Knjigu sličnu po smislu, čije se poruke ponavljaju, zbog kojih podilazi jeza one koji se Gospodara svog boje, a kad se spomene ime Allahovo, kože njihove i srca njihova se smiruju. Ona je Allahov Pravi put na koji On ukazuje onom kome On hoće. A onog koga Allah ostavi u zabludi niko na Pravi put neće moći uputiti.

24. Zar je isti onaj koji će se na Sudnjem danu licem svojim zaklanjati od strahovite patnje? “Trpite ono što ste zaslužili!”, nepravednima će se reći.

25. Oni prije njih poricali su, pa ih je stigla kazna odakle nisu očekivali.

26. Allah je dao da osjete poniženje u životu na ovom svijetu, a patnja na onome svijetu bit će, zaista, još gora – kad bi oni samo znali!

27. Mi u ovom Kur’anu navodimo ljudima svakojake primjere da bi pouku primili,

28. u Kur’anu na arapskom jeziku, u kome nema nikakve proturječnosti, da bi se čuvali.

29. Allah navodi kao primjer čovjeka koji je u vlasti ortakā oko koga se oni otimaju i čovjeka koji je u vlasti samo jednog čovjeka – je li položaj njih dvojice isti? Hvaljen neka je Allah, nije, ali većina njih ne zna.

30. Ti ćeš, zacijelo, umrijeti, a i oni će, također, pomrijeti.

31. I poslije, na Sudnjem danu, pred Gospodarom svojim ćete se jedan s drugim prepirati.

32. Ima li nepravednijeg od onog koji o Allahu govori laži i smatra da je laž istina kad mu ona dolazi? Zar u Džehennemu prebivalište za nevjernike neće biti?

33. A onaj koji donosi istinu i oni koji u nju vjeruju, oni su bogobojazni,

34. sve što zažele u Gospodara svog će naći – to će biti nagrada onima koji su dobra djela činili,

35. da bi Allah preko ružnih postupaka njihovih prešao, i da bi ih za lijepa djela koja su radili nagradio.

36. Zar Allah nije dovoljan robu Svome? A oni te plaše onima koje, pored Njega, obožavaju. Onoga kome Allah da da je u zabludi – niko ne može na Pravi put uputiti.

37. A onoga koga On na Pravi put uputi – niko ne može u zabludu dovesti. Zar Allah nije silan i Onaj Koji kažnjava?!

38. Ako ih upitaš ko je stvorio nebesa i Zemlju, sigurno će reći: "Allah!" A ti reci: "Mislite li vi, da li bi oni koje vi, pored Allaha, molite mogli otkloniti štetu ako Allah hoće da mi je učini, ili, da li bi mogli zadržati milost Njegovu ako On hoće da mi je podari?" Reci: "Meni je dovoljan Allah, oni koji oslonac traže, na Njega se oslanjaju."

39. Reci: "O narode moj, ti postupaj onako kako postupaš, a i ja ću postupati, pa ćete znati

40. koga će stići patnja koja će ga poniziti, i koga će patnja vječna snaći."

41. Mi ti objavljujemo Knjigu zbog svih ljudi – samu istinu. Onaj ko bude išao Pravim putem sebi će koristiti, a onaj ko bude išao stranputicom sebi će nauditi, a ti nisi za njihovu uputu zadužen.

42. Allah uzima duše u času njihove smrti, a i onih koji spavaju, a koji još

umrli nisu, pa zadržava one kojima je odredio da umru, a ostavlja one druge do roka određenog. To su, zaista, dokazi za one koji razmišljaju.

43. Oni bez Allahova odobrenja posrednike uzimaju. Reci: "Zar i onda kad su bez ikakve moći i kad ništa ne razumiju!"

44. Reci: "Sve zagovorništvo pripada Allahu, vlast na nebesima i na Zemlji Njegova je, a poslije – Njemu ćete se vratiti."

45. Kad se Allah samo spomene, grče se srca onih koji u onaj svijet ne vjeruju, a kad se spomenu oni koje oni pored Njega obožavaju, odjednom ih radost obuzme.

46. Reci: "Allahu, Stvoritelju nebesa i Zemlje, Ti Koji znaš nevidljivi i vidljivi svijet, Ti ćeš robovima Svojim presuditi u onom oko čega su se razilazili!"

47. Kad bi mnogobošci imali sve što je na Zemlji, i još toliko, na Sudnjem danu oni bi sve to dali da bi se od teške patnje iskupili. A Allah će ih kazniti kaznom kakvu nisu mogli ni naslutiti,

48. i predočit će im se hrđava djela njihova koja su radili i snaći će ih baš ono čemu su se izrugivali.

49. Kad čovjeka kakva nevolja snađe, Nama se moli; a kad mu Mi poslije blagodat pružimo, onda govori: "Ovo mi je dato zato što sam to zaslužio." A nije tako, to je samo kušnja, ali većina njih ne zna.

50. Tako su govorili i oni prije njih, pa im nije koristilo ono što su bili stekli,

51. i stigla ih je kazna za ono što su radili. A i one među ovima koji nepravdu čine – stići će kazna za ono što čine, oni neće umaći.

52. Kako ne znaju da Allah daje obilje onom kome hoće, i da ga uskraćuje – to su, zaista, pouke narodu koji vjeruje.

53. Reci: "O robovi Moji koji ste se prema sebi ogriješili, ne gubite nadu u Allahovu milost! Allah, sigurno, sve grijehe oprašta. On, doista, mnogo prašta i On je milostiv."

54. I povratite se Gospodaru svom i pokorite Mu se prije nego što vam kazna dođe – poslije vam niko neće u pomoć priskočiti.

55. I slijedite ono najljepše, ono što vam Gospodar vaš objavljuje, prije nego što vam iznenada kazna dođe, za čiji dolazak nećete znati,

56. da čovjek ne bi uzviknuo: "Teško meni, koliko sam samo dužnosti prema Allahu propustio, čak sam se i izrugivao!"

57. Ili da ne bi rekao: "Da me je Allah Pravim putem uputio, sigurno bih se Njegove kazne sačuvao!"

58. Ili da ne bi rekao kad doživi patnju: "Da mi se samo vratiti – dobra djela bih činio!"

59. "Nikad! Dolazile su ti pouke Moje, pa si ih poricao i oholio se, i nevjernik si bio."

60. Na Sudnjem danu vidjet ćeš pocrnjela lica onih koji su o Allahu laži govorili. A zar u Džehennemu neće biti boravište oholih?

61. A Allah će spasiti one koji su Ga se bojali – Njegova naređenja izvršavali, a zabrana se klonili – tako što će uspjeh zadobiti; zlo ih neće doticati i oni neće tugovati.

62. Allah je Stvoritelj svega i On upravlja svim.

63. U Njega su ključevi nebesa i Zemlje! A oni koji u Allahove dokaze ne vjeruju, oni će biti izgubljeni!

64. Reci: "Zar od mene tražite da nekoga drugog, osim Allaha, obožavam, o neznalice!"

65. A tebi, i onima prije tebe objavljeno je: "Ako budeš druge Allahu ravnim smatrao, tvoja djela će sigurno propasti, a ti ćeš izgubljen biti."

66. Nego, Allaha jedino obožavaj i budi zahvalan!

67. Oni ne veličaju Allaha onako kako Ga treba veličati, a čitava Zemlja će na Sudnjem danu u ruci Njegovoj biti, a nebesa će u desnici Njegovoj smotana ostati. Uzvišen neka je On i vrlo visoko iznad onih koje Njemu smatraju ravnim!

68. I u rog će se puhnuti, i umrijet će oni na nebesima i oni na Zemlji, ostat će samo oni koje bude Allah odabrao. Poslije će se u rog po drugi put puhnuti i oni će, odjednom, ustati i čekati.

69. I Zemlja će svjetlošću Gospodara svog zasjati i Knjiga će se postaviti, vjerovjesnici i svjedoci će se dovesti, i po pravdi će im se svima presuditi, nikom se neće nepravda učiniti.

70. Svako će dobiti ono što je zaslužio, jer On dobro zna šta je ko radio.

71. Oni koji nisu vjerovali u gomilama će u Džehennem biti natjerani. I kad do njega dođu, kapije njegove će se pootvarati i čuvari njegovi će ih upitati: "Zar vam nisu dolazili vaši poslanici, koji su vam ajete Gospodara vašeg kazivali i opominjali vas da ćete ovaj vaš Dan doživjeti?" "Jesu", reći će oni, "ali još je davno određeno da će nevjernici kažnjeni biti."

72. I reći će se: "Ulazite na džehennemske kapije, vječno ćete u njemu boraviti!" Grozna li prebivališta onima koji su se oholili!

73. A oni koji su se Gospodara svog bojali u povorkama će u Džennet biti povedeni. I kad do njega dođu – a kapije njegove već širom otvorene – čuvari njegovi će im reći: "Mir vama, od grijeha ste čisti, zato uđite u njega, u njemu ćete vječno boraviti!"

74. I oni će reći: "Hvala Allahu Koji nam je obećanje Svoje ispunio i u Džennetu nam mjesto darovao, da se u njemu krećemo kuda hoćemo!" Divne li nagrade onima koji su se trudili!

75. I vidjet ćeš meleke kako Arš okružuju veličajući i hvaleći Gospodara svoga; i svima je po pravdi presuđeno, i bit će rečeno: "Sva hvala neka je Allahu, Gospodaru svjetova!"

Sura El-Mu'min *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Ha Mīm. [1]

2. Knjigu objavljuje Allah, Silni i Sveznajući,

3. Koji oprašta grijehe i prima pokajanje, Koji strahovito kažnjava i obilno nagrađuje. Istinskog boga osim Njega nema, Njemu se sve vraća.

4. O Allahovim ajetima i znakovima raspravljaju samo oni koji ne vjeruju, pa neka te ne obmanjuje to što oni putujući po zemlji uživaju.

5. I Nuhov je narod prije njih poricao, a i poslije njega oni koji su se protiv poslanikā urotili. Svaki narod nastojao je domoći se svog poslanika i trudio se neistinom ugušiti istinu, pa sam ga Ja kažnjavao – a kakva je bila kazna Moja!

6. I tako će se riječ Gospodara tvog ispuniti da će oni koji nisu htjeli vjerovati – stanovnici u Vatri biti.

7. Oni koji nose Arš i oni koji su oko njega, slave i hvale Gospodara svoga i vjeruju u Njega, i mole se da budu oprošteni grijesi vjernicima: "Gospodaru naš, Ti sve obuhvataš milošću i znanjem, zato oprosti onima koji se pokaju i koji slijede Tvoj put i sačuvaj ih patnje u Vatri!

8. Gospodaru naš, uvedi ih u edenske vrtove, koje si im obećao, i pretke njihove i žene njihove i potomstvo njihovo – one koji su bili dobri; Ti si, uistinu, silan i mudar.

9. I poštedi ih kazne zbog ružnih djela, jer koga Ti tog Dana poštediš kazne zbog ružnih djela – Ti si mu se smilovao, a to će, zaista, veliki uspjeh biti!"

---

* Vjernik

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

10. Onima koji nisu vjerovali bit će doviknuto: "Allahov prezir prema vama kad ste, pozivani da vjerujete, ostali nevjernici – bio je, doista, veći od vašeg prezira sada prema sebi."

11. "Gospodaru naš", reći će oni, "dva si nas puta usmrtio i dva si nas puta oživio. Mi priznajemo grijehe naše, pa ima li ikakva načina da se izađe?"

12. "To vam je zato što niste vjerovali kad se pozivalo Allahu Jedinom, a vjerovali ste ako bi Mu se neko drugi smatrao jednakim! Odluka pripada jedino Allahu, Uzvišenom i Velikom."

13. On vam pokazuje znamenja Svoja i spušta vam opskrbu s neba, a pouku će prihvatiti samo onaj koji se Njemu obraća.

14. Molite se zato Allahu, iskreno Mu ispovijedajući vjeru – pa makar to nevjernicima bilo mrsko!

15. On je vlasnik visokih stupnjeva, Gospodar Arša Koji šalje objavu iz odredbe Svoje – kome hoće od robova Svojih, da upozori na Dan susreta međusobnog,

16. na Dan kad će se oni pojaviti, kad Allahu neće o njima ništa skriveno biti. Ko će imati vlast tog Dana? Allah, Jedini i Svemoćni Potčinitelj svega!

17. Svaki će čovjek tog Dana prema zasluzi kažnjen ili nagrađen biti. Tog Dana neće biti nepravde! Allah će, zaista, brzo obračunati.

18. I upozori ih na bliski Sudnji dan kad će srca do grkljana doprijeti i popriječiti se, kad nevjernici ni prisna prijatelja ni posrednika neće imati čiji zagovor bi uslišan bio.

19. On zna poglede koji kriomice u ono što je zabranjeno gledaju, a i ono što grudi kriju.

20. Allah će po pravdi presuditi, a oni koje pored Njega mole – neće ni po čemu suditi. Allah je, zaista, Svečujući i Svevideći.

21. Zašto oni ne putuju po svijetu pa da vide kako su završili oni prije njih? Bili su od njih moćniji i više su tragova na Zemlji ostavili, ali ih je Allah, zbog grijeha njihovih, kaznio i niko ih od Allahove kazne nije odbranio.

22. Allah ih je kaznio zato što su poricali jasne dokaze koje su im poslanici njihovi donosili, On je zaista Moćan, On strahovito kažnjava.

23. Mi smo poslali Musaa, sa znamenjima Našim i dokazom jasnim,

24. faraonu i Hamanu i Karunu, ali su oni rekli: "Čarobnjak i lažov!"

25. A kad im je on donio istinu od Nas, rekli su: "Ubijajte mušku djecu onih koji vjeruju u ono što on govori, a ostavljajte u životu njihovu žensku djecu!" Ali, lukavstva nevjernikā uvijek su uzaludna.

26. "Pustite vi mene", reče faraon, "da ubijem Musaa, a on neka traži pomoć od Gospodara svog, jer se bojim da vam on vjeru vašu ne izmijeni ili da u zemlji nered ne izazove."

27. Musa reče: "Molim Gospodara svog i Gospodara vašeg da me zaštiti od svakog oholog koji ne vjeruje u Dan u kome će se račun polagati!"

28. A jedan čovjek, vjernik, iz porodice faraonove, koji je krio vjerovanje svoje, reče: "Zar da ubijete čovjeka zato što govori: 'Gospodar moj je Allah!', onog koji vam je donio jasne dokaze od Gospodara vašeg? Ako je lažov, njegova će laž njemu nauditi, a ako govori istinu, onda će vas stići barem nešto od onog čime vam prijeti – jer Allah neće ukazati na Pravi put onom koji u zlu pretjeruje i koji mnogo laže.

29. O narode moj, danas vama pripada vlast i nadmoćni ste u zemlji, pa ko će nas odbraniti od Allahove kazne ako nas ona stigne?" A faraon reče: "Savjetujem vam samo ono što mislim, a samo ću vas na pravi put uputiti."

30. A onda onaj vjernik reče: "O narode moj, bojim se da i vas ne stigne ono što je stiglo narode koji su se protiv poslanika bili urotili,

31. kao što je to bilo s Nuhovim narodom i Adom i Semudom i onima poslije njih. – A Allah nije nepravedan robovima Svojim.

32. O narode moj, plašim se šta će biti s vama na Dan kad budete jedni druge dozivali,

33. na Dan kad budete uzmičući bježali, kad vas od Allaha neće moći niko odbraniti. A onog koga Allah u zabludi ostavi, toga neće niko uputiti.

34. Jusuf vam je, još davno, donio jasne dokaze, ali ste vi stalno sumnjali u ono što vam je donio. A kad je on umro, vi ste rekli: 'Allah više neće poslije njega poslati poslanika!' Eto tako Allah odvodi u zabludu svakog ko u zlu pretjeruje i sumnja,

35. one koji o Allahovim znamenjima raspravljaju, iako im nikakav dokaz nije došao, pa izazivaju još veću Allahovu mržnju i mržnju vjernikā. Tako Allah pečati srce svakog oholog i nasilnog."

36. "O Hamane", reče faraon, "sagradi mi jedan toranj ne bih li stigao do staza,

37. staza nebeskih, ne bih li se popeo do Musaova Boga – a ja smatram da je on, zaista, lažac." I eto tako su se faraonu njegova ružna djela učinila lijepim i on je bio odvraćen od Pravog puta, a lukavstvo se faraonovo završilo na njegovu štetu.

38. I onda onaj vjernik reče: "O narode moj, ugledajte se na mene, ja ću vam na Pravi put ukazati!

39. O narode moj, život na ovom svijetu samo je prolazno uživanje, a onaj je svijet, zaista, Kuća vječna.

40. Ko učini zlo, bit će prema njemu kažnjen, a ko učini dobro – bio muškarac ili žena, a vjernik je – u Džennet će; u njemu će imati u obilju svega, bez računa.

41. O narode moj, šta je ovo!? Ja vas pozivam da vas spasim, a vi mene pozivate u Vatru,

42. pozivate me da ne vjerujem u Allaha i da prihvatim Njemu ravnim onog o kome baš ništa ne znam, a ja vas pozivam Silnom, Onom Koji mnogo prašta.

43. Nema nimalo sumnje u to da se ono čemu vi mene pozivate neće nikom ni na ovom ni na onom svijetu odazvati, i da je naš povratak Allahu i da će oni koji su pretjerivali stanovnici u Ognju biti.

44. Tad ćete se sigurno mojih riječi sjetiti! A ja Allahu prepuštam svoj slučaj. Allah, uistinu, robove Svoje vidi."

45. I Allah ga je sačuvao od zala onog što su spletkarili, a faraonove pristalice zla patnja zadesi,

46. oni će se ujutro i navečer u vatri pržiti. A kad nastupi Čas: "Uvedite faraonove ljude u patnju najtežu!"

47. I kad se u Vatri budu prepirali, pa oni koji su bili potlačeni reknu glavešinama svojim: "Mi smo se za vama povodili, možete li nas makar malo Vatre osloboditi?"

48. Onda će glavešine reći: "Evo nas, svi smo u njoj, jer Allah je presudio robovima Svojim."

49. I oni koji će u Vatri biti govorit će stražarima džehennemskim: "Zamolite Gospodara svog da nam bar jedan dan patnju ublaži!"

50. "A zar vam poslanici vaši nisu jasne dokaze donosili?", upitat će oni. "Jesu!", odgovorit će. "Molite onda vi!", reći će oni. Ali će molba onih koji nisu vjerovali uzaludna biti.

51. Mi ćemo, doista, pomoći poslanike Naše i vjernike u životu na ovom svijetu, a i na Dan kad se dignu svjedoci,

52. na Dan kad nepravednima pravdanja njihova neće od koristi biti – njih će prokletstvo i najgore prebivalište čekati.

53. Mi smo Musau uputstvo dali i sinovima Israilovim u nasljedstvo Knjigu ostavili,

54. da bude putokaz i opomena onima koji pameti budu imali.

55. Zato ti budi strpljiv – Allahovo je obećanje istina – i moli da ti budu oprošteni tvoji grijesi, i Gospodara svog krajem i početkom dana veličaj i hvali!

56. Oni koji o Allahovim znamenjima raspravljaju, iako im nikakav dokaz nije došao, u srcima njihovim je samo oholost koja ih neće dovesti do cilja željenog, zato moli od Allaha zaštitu, jer On, uistinu, sve čuje i sve vidi.

57. Stvaranje nebesa i Zemlje sigurno je veće nego stvaranje roda ljudskog, ali većina ljudi ne zna.

58. Nisu jednaki slijepac i onaj koji vidi, nisu jednaki vjernici koji dobra djela čine i zlotvori. – Kako vas malo prima pouku!

59. Doći će Čas oživljenja, u to nema nimalo sumnje, ali većina ljudi neće da vjeruje.

60. Gospodar je vaš rekao: "Pozovite Me i zamolite, Ja ću vam se odazvati! Oni koji iz oholosti neće da Me obožavaju – ući će, sigurno, u Džehennem poniženi."

61. Allah vam je dao noć da se u njoj odmarate, a dan da vidite. Allah je neizmjerno dobar prema ljudima, ali većina ljudi neće da zahvaljuje.

62. To vam je, eto, Allah, Gospodar vaš, Stvoritelj svega, drugog boga osim Njega nema, pa kuda se onda odmećete?

63. Tako su se odmetali i oni koji su Allahove dokaze poricali.

64. Allah vam je učinio Zemlju prebivalištem, a nebo zdanjem, i On vam obličje daje i likove vaše čini lijepim, i jelima vas opskrbljuje ukusnim. To je Allah, Gospodar vaš, i neka je uzvišen Allah, Gospodar svjetova!

65. On je Živi, nema boga osim Njega, pa, molite Ga ispovijedajući Mu čistu vjeru. Pa, svaka hvala neka je Allahu, Gospodaru svjetova!

66. Reci: "Meni je zabranjeno obožavati one koje vi mimo Allaha molite,

pošto su mi došli jasni dokazi od Gospodara moga, a naređeno mi je da se predam Gospodaru svjetova."

67. On vas stvara od zemlje, zatim od kapi sjemena, zatim od ugruška, zatim čini da se kao dojenčad rađate, i da do muževnog doba stignete, i da starci postanete – a neki od vas umiru prije – i da do suđenog časa poživite kako biste mogli shvatiti.

68. Život i smrt Njegovo su djelo! A kad nešto odluči, samo za to rekne: 'Budi!' – i ono bude.

69. Zar ne vidiš kako se okreću oni koji o Allahovim dokazima raspravljaju?

70. Oni koji poriču Knjigu i ono što smo slali po poslanicima – saznat će posljedice toga,

71. kad s okovima o vratu i sindžirima budu vučeni,

72. pa u ključaloj vodi, a zatim u Vatri budu prženi.

73. Zatim će upitani biti: "Gdje su oni koje ste obožavali,

74. mimo Allaha?" "Oni su se od nas izgubili", odgovorit će, "mi se prije, ustvari, nismo nikome ni molili." Eto, tako Allah da da su u zabludi nevjernici.

75. To vam je zato što ste se bez ikakva osnova na Zemlji veselili i drski bili.

76. Ulazite kroz kapije Džehennema, u njemu ćete vječno ostati – a ružno je prebivalište oholih!

77. Zato ti budi strpljiv, Allahova prijetnja će se, sigurno, obistiniti! Bilo da ti pokažemo dio onog čime im Mi prijetimo, bilo da ti prije život oduzmemo, Nama će se oni vratiti.

78. I prije tebe smo poslanike slali, o nekima od njih smo ti kazivali, a o nekima ti nismo kazivali. I nijedan poslanik nije mogao učiniti nikakvo čudo bez Allahove volje. A kad se Allahova prijetnja ispuni, bit će presuđeno po pravdi i tad će nevaljali nastradati.

79. Allah je za vas stvorio domaće životinje – da na nekima jašete, a neke da jedete.

80. Vi od njih koristi imate i vi na njima za vas važne potrebe ostvarujete – i na njima i na lađama vi se prevozite.

81. On vam pokazuje znakove Svoje, pa koje od Allahovih znakova vi negirate?

82. Zašto oni ne putuju po svijetu, pa da vide kako su završili oni prije njih? Oni su bili od njih mnogobrojniji i jači i više su tragova na Zemlji ostavili, i ništa im nije koristilo ono što su stekli.

83. Kad su im poslanici njihovi jasne dokaze donosili, oni su se znanjem koje su imali dičili i snašlo ih je ono čemu su se stalno rugali.

84. A kad bi kaznu Našu doživjeli, onda bi oni govorili: "Mi vjerujemo u Allaha, u Njega Jedinog, a odričemo se onih koje smo Njemu ravnim smatrali!"

85. Ali im vjerovanje njihovo, kada bi kaznu Našu vidjeli, ne bi nimalo koristilo. To je prema Allahovom zakonu, koji je primijenjen za sve robove Njegove – i tada bi nevjernici stradali.

Sura Fussilet *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Ha Mīm. [1]

2. Objava je od Milostivog, Samilosnog,

3. Knjiga čiji su ajeti jasno izloženi, Kur'an na arapskom jeziku za ljude koji znaju,

4. vjesnik radosnih vijesti i opomena – pa opet većina njih glavu okreće, neće ni da čuje.

5. "Srca su naša", govore oni, "pod pokrivačima, daleka od onog čemu nas ti pozivaš, i mi smo gluhi za to, a između nas i tebe je pregrada, pa ti radi, i mi ćemo raditi."

6. Reci: "Ja sam samo čovjek kao i vi, meni se objavljuje da je vaš Bog samo jedan Bog, zato se Njemu iskreno upravite i od Njega oprosta tražite. A teško višebošcima,

7. koji zekat ne daju i koji u onaj svijet ne vjeruju!

8. One koji vjeruju i dobra djela čine zbilja čeka nagrada neprekidna."

9. Reci: "Zar, zaista, nećete da vjerujete u Onog Koji je u dva dana Zemlju stvorio – i još Mu druge ravnim smatrate? To je Gospodar svjetova!"

10. On je nepomična brda po njoj stvorio i blagoslovljenom je učinio i proizvode njezine na njoj odredio, sve to u četiri dana – ovo je objašnjenje za one koji pitaju.

11. Zatim se na nebo usmjerio dok je ono još maglina bilo, pa njemu i Zemlji rekao: "Pojavite se milom ili silom!" "Pojavljujemo se drage volje!", odgovorili su.

---

* Objašnjenje

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

12. Tada ih je u dva dana, kao sedam nebesa stvorio, i odredio šta će se na svakom nebu nalaziti. A najbliže nebo smo svjetiljkama ukrasili i njih kao zaštitu učinili. To je odredba Silnoga i Sveznajućeg.

13. A ako glave okrenu, ti reci: "Opominjem vas munjom onakvom kakva je pogodila Ada i Semuda,

14. kad su im sa svih strana poslanici njihovi dolazili i govorili: "Ne obožavajte nikoga osim Allaha!", a oni odgovarali: "Da je Gospodar naš htio, On bi meleke poslao! Doista, mi ne vjerujemo u ono što je po vama poslano!"

15. Ad se bez ikakva osnova bio na Zemlji uzoholio. "Ko je od nas jači?", govorili su. A zar nisu znali da je Allah, Koji ih je stvorio, jači od njih – a i znamenja su Naša poricali.

16. I Mi poslasmo protiv njih, u danima nesretnim, vjetar ledeni, da bismo im još na ovom svijetu dali da osjete sramnu patnju – patnja na onom svijetu bit će, zaista, još sramnija – i niko im neće u pomoć pritećи.

17. I Semudu smo na Pravi put ukazivali, ali njima je bila milija sljepoća od Pravog puta, pa ih je stigao udar ponižavajuće patnje, prema onome kako su zaslužili,

18. a one koji su vjerovali i Allaha se bojali Mi smo spasili.

19. A na Dan kad Allahovi neprijatelji u Vatru budu potjerani – oni prvi bit će zadržani, da bi ih sustigli ostali,

20. i kad dođu do nje, uši njihove, i oči njihove, i kože njihove svjedočit će protiv njih o onom što su radili.

21. "Zašto svjedočite protiv nas!?", upitat će oni kože svoje. "Allah, Koji je dao sposobnost govora svakom biću, obdario je darom govora i nas", odgovorit će. "On vas je prvi put stvorio i Njemu ste se, evo, vratili."

22. Vi se niste krili zato da ne bi uši vaše i oči vaše i kože vaše protiv vas svjedočile, već zato što ste vjerovali da Allah neće saznati mnogo štošta što ste radili.

23. I to vaše uvjerenje, koje ste o Gospodaru svom imali, upropastilo vas je i sad ste nastradali.

24. Pa i ako bi otrpjeli, njihovo boravište bit će Vatra; a ako budu tražili naklonost da se vrate, oni neće biti od onih koji će naklonost zadobiti.

25. Mi smo im bili odredili loše drugove koji su im lijepim prikazivali i ono što su uradili i ono što će uraditi. I na njima se obistinilo ono što je rečeno za narode, džine i ljude koji su prije njih bili i nestali – doista su nastradali.

26. Oni koji ne vjeruju govore: "Ne slušajte ovaj Kur'an, nego pravite buku da biste ga nadvikali!"

27. Zato ćemo Mi, sigurno, dati da nevjernici iskuse nesnosnu patnju, i kaznit ćemo ih najgorom kaznom za djela koja su počinili.

28. To je kazna za Allahove neprijatelje, Vatra u kojoj će im vječna kuća biti, kao naplata što su dokaze Naše stalno poricali.

29. I nevjernici će reći: "Gospodaru naš, pokaži nam džine i ljude, one koji su nas zaveli, da ih stavimo pod noge naše, neka budu najdonji."

30. Onima koji govore: "Gospodar naš je Allah", pa poslije ostanu pri tome, dolaze meleki: "Ne bojte se i ne žalostite se, i radujte se Džennetu, koji vam je obećan.

31. Mi smo zaštitnici vaši u životu na ovom svijetu, a i na onom. U njemu ćete imati sve ono što duše vaše zažele i što god zatražite imat ćete,

32. bit ćete počašćeni od Onog Koji prašta i Koji je milostiv."

33. A ko govori ljepše od onog koji poziva Allahu, koji dobra djela čini i koji govori: "Ja sam doista musliman!"

34. Dobro i zlo nisu isto! Zlo dobrim uzvrati, pa će ti dušmanin tvoj odjednom prisni prijatelj postati.

35. To mogu postići samo strpljivi, to mogu postići samo vrlo sretni.

36. A kad te šejtan pokuša na zle misli navesti, ti zatraži utočište u Allaha, jer On, uistinu, sve čuje i zna sve.

37. Među znamenjima Njegovim jesu noć i dan, i Sunce i Mjesec. Ne padajte licem na tlo ni pred Suncem ni pred Mjesecom, već padajte licem na tlo pred Allahom Koji ih je stvorio, ako samo Njemu ibadet činite.

38. A ako te oni neće poslušati – pa oni koji su kod Gospodara tvog hvale Ga i noću i danju i ne dosađuju se.

39. Jedno od znamenja Njegovih jest i to što ti vidiš suhu zemlju, a kad na nju spustimo kišu, ona se pokrene i uzbuja. Onaj Koji njoj daje život oživit će, sigurno, i umrle, jer On može sve.

40. Oni koji riječi Naše izvrću neće se, doista, od Nas sakriti. Pa hoće li biti ugodnije onom koji u Vatru bude bačen ili onom koji na Sudnji dan dođe smiren? Radite šta hoćete, On zaista vidi šta vi radite.

41. Zaista, oni koji ne vjeruju u Opomenu, pošto im je došla, bit će kažnjeni! To je, zaista, knjiga zaštićena,

42. laž joj ne može prići ni sprijeda ni ozada; to je Objava od Mudroga i Hvaljenoga.

43. Tebi se neće reći ništa što već nije rečeno poslanicima prije tebe. Gospodar tvoj zaista prašta, a i bolno kažnjava.

44. A da Kur'an objavljujemo na tuđem jeziku, oni bi, sigurno, rekli: "Trebalo je da su mu ajeti razumljivi. Zar jezik tuđ, a onaj kome se objavljuje Arap je?" Reci: "On je vjernicima uputstvo i lijek. A oni koji neće da vjeruju – i gluhi su i slijepi, kao da se iz daleka mjesta dozivaju."

45. I Musau smo Knjigu dali, pa su se zbog nje podvojili. A da nije Riječi Gospodara tvog prije izrečene, sa ovima bi bilo već svršeno, jer oni mnogo u Kur'an sumnjaju.

46. Ko čini dobro, u svoju korist čini, a ko radi zlo, na svoju štetu radi. – A Gospodar tvoj nije nepravedan prema robovima Svojim.

47. Samo On zna kad će Smak svijeta nastupiti. A ni plodovi ne izlaze iz cvjetnih čaški svojih, i nijedno žensko ne zanese i ne rodi, a da On to ne

zna. A na Dan kad ih On upita: "Gdje su oni koje ste Meni u obožavanju pridruživali?", oni će odgovoriti: "Javljamo Ti da niko od nas to ne tvrdi."

48. I neće biti onih koje su prije molili i uvjerit će se da nikud ne mogu umaći.

49. Čovjeku ne dosadi da dobro traži, a kada ga zlo zadesi, onda očajava i nadu gubi.

50. Kad ga obaspemo milošću Našom, poslije nesreće koja ga zadesi, on govori: "Ovo sam i zaslužio, i ja ne mislim da će Čas sudnji doći. A ako budem Gospodaru svome vraćen, kod Njega me čeka samo dobro i Džennet." A Mi ćemo one koji nisu vjerovali, sigurno, o onom što su radili obavijestiti i da iskuse patnju tešku – doista ćemo im dati.

51. Kada čovjeku blagodat Svoju darujemo, on se okreće i udalji se oholo, a kad ga nevolja dotakne, onda se dugo moli.

52. Reci: "Šta mislite, ako je Kur'an od Allaha, a vi u njega nećete da vjerujete – ko je onda u većoj zabludi od onoga koji je u protivrječju dalekom od Istine?"

53. Mi ćemo im pokazati znakove Naše u daljini – na obzorjima, a i u njima samim, dok im ne bude sasvim jasno da je Kur'an istina. A zar nije dovoljno to što je Gospodar tvoj svemu svjedok?

54. Oni sumnjaju da će pred Gospodara svoga stati, a On, zaista, obuhvata sve.

Sura Eš-Šura *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Hā Mīm. [1]

2. ‘Ajn-sin-kaf.

3. Eto, tako Allah, Silni i Mudri, objavljuje tebi, kao i onima prije tebe.

4. Njegovo je sve što je na nebesima i sve što je na Zemlji, i On je Svevišnji, Veličanstveni!

5. Gotovo da se nebesa odozgo raspadnu! A meleci veličaju i hvale Gospodara svoga i mole oprost za one koji su na Zemlji. Nije li Allah, zaista, Oprostitelj grijeha, Milostivi?!

6. Allah motri na one koji, pored Njega, zaštitnike uzimaju, a ti nisi za njihovu uputu zadužen.

7. Eto, tako Mi tebi objavljujemo Kur’an, na arapskom jeziku, da bi upozoravao Majku naselja [2] i one oko nje i upozorio na Dan sakupljanja – u koji nema nikakve sumnje. Jedni će u Džennet, a drugi u Džehennem.

8. A da Allah hoće, učinio bi ih sljedbenicima jedne vjere, ali, On u milost Svoju uvodi koga On hoće, a nepravedni nemaju ni zaštitnika, ni pomagača.

9. Zar oni da druge, a ne Njega, za zaštitnike uzimaju?! Pa Allah – baš On je jedini Zaštitnik, On oživljava mrtve i On nad svime ima moć.

10. A u čemu god se vi razišli, presuda za to u Allaha je! To vam je, eto,

---

* Dogovaranje

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

[2] Ummu-l-Kura (Majka svih naselja) je Mekka, a nazvana je tako jer je ona najčasnije mjesto na zemaljskoj kugli.

Allah, Gospodar moj – na Njega se ja oslanjam i Njemu se obraćam;

11. Stvoritelj nebesa i Zemlje bez prethodnog primjera! Učinio vam je od vaše vrste parove i od stoke parove. Tako vas rasprostire. Ništa nije kao On! On je Svečujući i Svevideći.

12. U Njega su ključevi nebesa i Zemlje, On daje opskrbu u izobilju kome hoće, a i uskraćuje; On, uistinu, zna sve.

13. On vam propisuje u vjeri isto ono što je naredio Nuhu i ono što objavljujemo tebi, i ono što smo naredili Ibrahimu i Musau i Isau: "Pravu vjeru ispovijedajte i u tome se ne podvajajte!" Teško je višebošcima ono u što ih pozivaš. Allah odabire za Svoju vjeru onoga koga On hoće i upućuje u nju onoga ko Mu se iskreno obrati.

14. A oni su se, baš onda kad im je došlo znanje, iz zlobe međusobne podvojili. I da nije Riječi Gospodara tvoga prije izrečene o odgađanju kazne do roka određenog, njima bi bilo već presuđeno. A oni kojima se poslije njih Knjiga u nasljedstvo ostavlja, spram nje su u sumnji velikoj.

15. K tome ti pozivaj i budi ustrajan, onako kako ti se naređuje, i ne slijedi hirove njihove, i reci: "Ja vjerujem u Knjige koje je Allah objavio i naređeno mi je da među vama pravedan budem; Allah je i naš i vaš Gospodar, nama naša, a vama vaša djela; nema prepiranja između nas i vas; Allah će nas sve sabrati, a kod Njega je konačno odredište.

16. A oni koji se o Allahu raspravljaju nakon što je Njegov poziv prihvaćen – njihovi dokazi su ništavni kod njihova Gospodara; na njima je gnjev i njima pripada patnja žestoka.

17. Allah je Onaj Koji je Knjigu s Istinom i Mjerilo objavio! A šta ti znaš – možda je Čas kijameta blizu!

18. Požuruju ga oni koji u njega ne vjeruju, a oni koji vjeruju, zbog njega strahuju i da je istina zbilja znaju. Eto, doista su oni koji raspravljaju o Času kijameta u velikoj zabludi!

19. Allah je dobrostiv prema robovima Svojim; On daje opskrbu kome hoće i On je Moćni i Silni.

20. Onome ko bude želio nagradu na onom svijetu - umnogostručićemo mu je, a onome ko bude želio nagradu na ovom svijetu - daćemo mu je, ali mu na onom svijetu nema udjela.

21. Zar oni da imaju ortake koji im propisuju da vjeruju ono što Allah nije naredio? Da nije Riječi odluke, njima bi već bilo presuđeno. A nepravednima, doista, pripada patnja bolna.

22. Vidjet ćeš nepravedne kako strepe zbog onoga što su činili, a to će ih, sigurno, stići; a oni koji su vjerovali i dobra djela činili, bit će u divnim džennetskim baščama, sve što zažele imat će u Gospodara svoga; bit će to blagodat velika.

23. To je ono čime Allah obveseljava Svoje robove koji vjeruju i čine dobra djela. Reci: "Ne tražim ja za ovo nikakvu nagradu od vas, osim što tražim pažnju rodbinsku." A ko učini dobro, Mi ćemo njemu za to povećati dobro. Doista je Allah Onaj Koji oprašta grijehe i zahvalan je.

24. Zar oni da govore: "On izmišlja o Allahu laži!" A ako hoće, Allah će tvoje srce zapečatiti! Allah poništava neistinu i utvrđuje Istinu riječima Svojim; On dobro zna šta se u grudima krije.

25. On je Onaj Koji prima pokajanje od robova Svojih i prašta loše postupke i zna šta radite;

26. i odaziva se onima koji vjeruju i čine dobra djela i iz dobrote Svoje im i više pruža, a nevjernike čeka žestoka patnja.

27. A kad bi Allah Svojim robovima preobilnu opskrbu davao, oni bi se na Zemlji osilili, ali On je daje s mjerom, onoliko koliko hoće! Zaista, On u potpunosti zna i vidi robove Svoje.

28. On je i Onaj Koji spušta kišu kad oni izgube svaku nadu i rasprostire milost Svoju; On je, uistinu, Zaštitnik, Hvaljeni.

29. Među znakovima Njegovim je stvaranje nebesa i Zemlje i živih bića koja je rasijao po njima; On ih je kadar sve sabrati kad bude htio.

30. Nesreća koja vas zadesi je zbog onoga što su ruke vaše stekle, a mnogo toga On i oprosti.

31. A vi Mu na Zemlji nećete moći umaći, i vi osim Allaha nemate ni zaštitnika ni pomagača!

32. I među znakovima Njegovim su i lađe nalik na brda koje morem plove.

33. Ako želi, On umiri vjetar i one na površini njegovoj ostaju nepokretne – doista, u tome ima znakova za svakog strpljivog, zahvalnog –

34. ili ih potopi zbog onog što su zaradili – a mnogo toga On i oprosti,

35. da bi oni koji raspravljaju o ajetima i znakovima Našim znali da nemaju kud umaći.

36. Ono što vam je dato, samo je uživanje u životu dunjalučkom, a ono što je u Allaha – bolje je i trajnije za one koji vjeruju i na Gospodara svoga se oslanjaju;

37. i za one koji se klone velikih grijeha i razvrata i koji, kad se rasrde, opraštaju;

38. i za one koji se Gospodaru svome odazivaju, i namaz klanjaju, i o poslovima svojim se dogovaraju, a dio od onoga čime smo ih opskrbili udjeljuju,

39. i za one koji, kada ugnjetavanju budu izvrgnuti, uzvrate.

40. Kazna za zlo je slično zlo, a onoga koji oprosti i izmiri se Allah će nagraditi; On, uistinu, ne voli nepravedne.

41. A onaj ko uzvrati nakon što mu je nepravda učinjena, pa takvi ne mogu biti kažnjeni.

42. Bit će kažnjeni oni koji ljude tlače i bez ikakva osnova red na Zemlji narušavaju; njih čeka bolna patnja.

43. A ko se strpi i oprosti, doista, to u istinske postupke spada.

44. A koga Allah ostavi u zabludi, tome pomagača poslije Njega neće biti! I ti ćeš vidjeti kako će nepravedni, kad ugledaju patnju, povikati: "Postoji li ikakav način da budemo opet vraćeni?"

45. I vidjet ćeš kako se poniženi i klonuli Vatri izlažu, a oni je kradomice gledaju. Oni koji su vjerovali, reći će: "Doista su stradalnici oni koji na Kijametskom danu i sebe i porodice svoje upropaste!" A zar nepravedni neće biti u neprestanoj patnji?!

46. Njima neće biti zaštitnika da im pomognu, osim Allaha; a kome Allah da da je u zabludi, takav put spasa neće ni imati!

47. Odazovite se Gospodaru svome prije nego što dođe Dan koji Allah neće zaustaviti. Taj Dan utočišta nećete imati i nećete moći poricati.

48. A ako se okrenu – pa, Mi tebe nismo ni poslali da nad njima bdiješ, ti si dužan samo saopćiti. Kad čovjeku damo da milost Našu osjeti, on joj se obraduje, a kad ih zadesi kakva nesreća zbog onoga što su uradile ruke njihove, onda čovjek blagodati ne priznaje.

49. Allahova je vlast na nebesima i na Zemlji. On stvara šta hoće! Daruje žensku djecu kome hoće, a kome hoće – mušku,

50. ili im daje i mušku i žensku djecu, a koga hoće, bez poroda ostavlja; On je, uistinu, Onaj Koji sve zna i svemoćan je.

51. Nijednom čovjeku nije dato da mu se Allah obraća, osim objavom, ili iza zastora, ili da pošalje izaslanika, pa s dozvolom Njegovom objavi ono što On hoće. On je, zaista, uzvišen i mudar.

52. Tako Mi i tebi objavljujemo Kur'an iz odredbe Naše. Ti nisi znao šta je Knjiga, niti šta je vjerovanje, ali smo je Mi učinili svjetlom pomoću kojeg upućujemo one robove Naše koje želimo. Ti, zaista, ukazuješ na Pravi put,

53. na put Allahov, Kome pripada sve što je na nebesima i sve što je na Zemlji. I, eto, Allahu se sve vraća!

Sura Ez-Zuhruf *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Hā Mīm. [1]

2. Tako Mi Knjige jasne,

3. Mi je objavljujemo kao Kur'an na arapskom jeziku da biste razumjeli,

4. a on je u Glavnoj knjizi, u Nas, cijenjen i savršen.

5. Zar da odustanemo Opomenu vam saopćavati zato što svaku mjeru zla prelazite?

6. A koliko smo Mi prijašnjim narodima vjerovjesnika poslali

7. i nijedan im vjerovjesnik nije došao, a da ga nisu izrugivali!

8. Zato smo uništavali one koji su od ovih moćniji bili, a prethodio je primjer prijašnjih naroda.

9. Pa ako ih upitaš ko je stvorio nebesa i Zemlju, oni će, sigurno, reći: "Stvorio ih je Silni i Sveznajući!"

10. Onaj Koji vam je Zemlju kolijevkom učinio i po njoj vam prolaze stvorio da biste se usmjeravali;

11. Onaj Koji s neba s mjerom spušta vodu, pomoću koje u život vraćamo mrtve predjele – tako ćete i vi biti iz grobova izvedeni.

12. Onaj Koji stvara stvorenja svake vrste i daje vam lađe i stoku da na njima putujete,

13. da se na palubama i leđima njihovim smjestite i da se, potom, kada se smjestite na njih, sjetite blagodati Gospodara svoga i da reknete: "Slavljen i uzvišen neka je Onaj Koji nam je ovo potčinio, mi to sami

* Ukras

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

ne bismo mogli postići,

14. i mi ćemo se, sigurno, Gospodaru svome vratiti!"

15. A oni Njemu jedan dio Njegovih robova pripisuju. Čovjek je, zaista, očevidni nezahvalnik.

16. Zar da između onih koje On stvara uzima Sebi kćeri, a vama odabire sinove?!

17. A kad neko od njih bude obaviješten o onome što Svemilosnom sličnim pripisuje, lice mu se ojađenom pomrači.

18. Zar da ono koje u nakitu biva podizano i koje pri sporenju nejasno zbori pripisuju Allahu?!

19. Oni meleke, koji su robovi Svemilosnog, ženskinjem smatraju. Da nisu prisustvovali stvaranju njihovu?! Njihova tvrdnja bit će zapisana i oni će biti pitani!

20. I oni vele: "Da je htio Svemilosni, njih ne bismo obožavali!" Oni o tome ništa ne znaju, oni samo lažu.

21. Ili smo im dali Knjigu prije toga pa se nje pridržavaju?!

22. Oni čak govore: "Mi smo zatekli pretke naše kako ispovijedaju vjeru i, prateći njihove tragove, mi smo na Pravom putu."

23. Isto tako, prije tebe, Mi ni u jedan grad nismo poslanika poslali, a da oni koji su raskošno živjeli nisu govorili: "Zatekli smo pretke naše kako ispovijedaju vjeru i mi tragove njihove slijedimo."

24. "Zar i onda", govorio bi on, "kad vam ja donosim bolju od one koju ste od predaka vaših upamtili?" A oni bi odgovarali: "Ne vjerujemo mi u ono što je po vama poslano!"

25. I Mi smo ih kažnjavali, pa vidi kakav je bio kraj onih koji su poslanike u laž ugonili.

26. A kad Ibrahim reče ocu svome i narodu svome: "Nemam ja ništa s onima koje vi obožavate,

27. osim s Onim Koji me je stvorio, jer će me On, doista, na Pravi put uputiti."

28. On to učini riječju trajnom za potomstvo svoje da bi se vratili.

29. A Ja sam čak dopustio ovima, a i precima njihovim da uživaju sve dok im nije došla Istina i Poslanik očevidni.

30. A kad im je Istina došla, rekoše: "Ovo je vradžbina, i mi u nju nikako ne vjerujemo!"

31. I rekoše: "Zašto ovaj Kur'an nije objavljen nekom velikom čovjeku iz ova dva grada?!"

32. A da oni ne raspodjeljuju milost Gospodara tvoga?! Mi raspodjeljujemo među njima ono što im je potrebno za život na dunjaluku i Mi jedne nad drugima uzdižemo po stepenima da bi jedni druge uzimali da im služe. A milost Gospodara tvoga bolja je od onoga što oni gomilaju.

33. A da neće svi ljudi postati jedan ummet – nevjernici, Mi bismo krovove kuća onih koji ne vjeruju u Svemilosnog od srebra učinili, a i stepenice uz koje se penju,

34. i vrata kuća njihovih, i divane na kojima se odmaraju,

35. i ukrase od zlata bismo im dali, jer sve je to samo uživanje u životu na ovome svijetu, a onaj svijet, u Gospodara tvoga, bit će za bogobojazne.

36. Onome ko se bude slijepim pravio pred Opomenom Svemilosnog, Mi ćemo šejtana natovariti, pa će mu on nerazdvojni drug postati;

37. oni – šejtani ljude će od Pravog puta odvraćati, a oni će misliti da su na Pravom putu.

38. I kada koji od njih dođe pred Nas, reći će: "Kamo sreće da je između mene i tebe bila tolika razdaljina kolika je između istoka i zapada! Kako si ti bio zao drug!"

39. Taj dan neće vam koristiti to što ćete u patnji zajedno biti kad ste nepravdu činili.

40. Zar ti da dozoveš gluhe i uputiš slijepe i one koji su u očitoj zabludi?!

41. Ako bismo ti dušu uzeli, njih bismo, sigurno, kaznili,

42. ili, kad bismo ti htjeli pokazati ono što smo im obećali, pa Mi nad njima, zaista, potpunu moć imamo.

43. Zato se drži onoga što ti se objavljuje, a ti si, uistinu, na Pravom putu.

44. Kur'an je, zaista, čast i tebi i narodu tvome; pa bit ćete pitani!

45. A pitaj one koje smo prije tebe od Naših poslanika poslali – da li smo Mi naređivali da se, osim Svemilosnog, božanstva obožavaju?

46. Još davno Mi smo poslali Musaa sa znamenjima Našim faraonu i glavešinama njegovim, i on je rekao: "Ja sam, doista, Gospodara svjetova poslanik!"

47. I pošto im je donio znakove Naše, oni su ih, odjednom, počeli ismijavati.

48. A nismo im pokazivali nijedan znak, a da nije veći bio nego prethodni! I patnji smo ih podvrgli, ne bi li se povratili!

49. A oni su govorili: "O ti, čarobnjače! Moli za nas Gospodara svoga, na temelju tebi datog obećanja, mi ćemo, sigurno, Pravim putem poći!"

50. A čim bismo ih nevolje oslobodili, začas bi obavezu prekršili.

51. I faraon obznani narodu svome: "O narode moj", reče on, "zar meni ne pripada vlast u Misiru i ove rijeke koje ispred mene teku – ne vidite li?!"

52. Svakako sam ja bolji od ovoga bijednika koji jedva razgovijetno govori!

53. Zašto mu nisu stavljene narukvice od zlata, ili zašto zajedno s njim nisu došli meleci?

54. I on lahkoumnim učini narod svoj, pa mu se pokoriše; oni su, doista, bili narod grešni.

55. A kad izazvaše Naš gnjev, Mi ih kaznismo i sve ih potopismo,

56. i učinismo ih primjerom i poukom narodima kasnijim.

57. A kad je narodu tvome kao primjer naveden sin Merjemin, odjednom su oni, zbog toga, uz smijeh zagalamili

58. i rekli: "Da li su naša božanstva bolja ili on?" A naveli su ti ga kao primjer samo zato da bi se prepirali. Štaviše, oni su narod svađalački.

59. On je bio samo rob na koga smo Mi blagodati prosuli i učinili ga primjerom sinovima Israilovim.

60. A da hoćemo, Mi bismo učinili da vas na Zemlji meleci naslijede.

61. Zaista je on predznak Smaka svijeta, zato nikako ne sumnjajte u njega i slijedite Mene! Ovo je Pravi put,

62. i neka vas šejtan nikako ne odvrati; on vam je, doista, neprijatelj otvoreni.

63. A kad je Isa očite znakove donio, on je rekao: "Donosim vam mudrost i dolazim da vam objasnim ono u čemu se razilazite. Zato se Allaha bojte i meni se pokoravajte.

64. Allah je i moj i vaš Gospodar, pa Njemu ibadet činite! Ovo je Pravi put!"

65. Ali su se stranke iz redova njihovih podvojile. Pa teško onima koji su nepravdu učinili od kazne na Danu bolnome!

66. Čekaju li oni drugo doli da im Smak svijeta dođe nenadano, i da oni i ne osjete?!

67. Taj dan prijatelji će jedni drugima neprijatelji biti, osim bogobojaznih.

68. "O robovi Moji, za vas danas straha neće biti, niti ćete tugovati!"

69. A onima koji su u ajete Naše vjerovali i koji su muslimani bili – bit će rečeno:

70. "Uđite u Džennet, vi i supružnici vaši, radosni!"

71. Oni će biti služeni iz posuda i čaša od zlata. U njemu će biti sve što duše zažele i čime se oči naslađuju, i u njemu ćete vječno boraviti.

72. Eto, to je Džennet, koji ste u nasljedstvo dobili za ono što ste radili;

73. u njemu ćete raznovrsnog voća imati koje ćete jesti.

74. Doista će prestupnici u patnji džehennemskoj vječno ostati,

75. ona im neće ublažena biti i nikakve nade u spas neće imati. Oni će u njoj očajni biti.

76. Nismo im Mi nepravdu učinili, nego su oni baš nepravedni bili.

77. Oni će dozivati: "O Malik! Neka nas Gospodar tvoj dokrajči!", a on će reći: "Doista vi tu ostajete!"

78. Mi smo vam slali Istinu, ali većina vas Istinu prezire.

79. Ako oni pletu zamke, i Mi ćemo zamke njima postaviti.

80. Zar oni misle da Mi ne čujemo šta oni nasamo razgovaraju i kako se među sobom dogovaraju? Čujemo Mi, a izaslanici Naši, koji su uz njih, zapisuju.

81. Reci: "Kad bi Svemilosni imao dijete, ja bih Mu i tada prvi ibadet činio!"

82. Neka je slavljen i uzvišen Gospodar nebesa i Zemlje, i Gospodar Arša, od onoga kako Ga oni opisuju!

83. Pa, ti ih ostavi neka se upuštaju u zabludu i zabavljaju dok ne dožive Dan kojim im se prijeti.

84. On je Onaj Koji je i na nebu Bog, a i na Zemlji Bog. On je Mudri i Sveznajući!

85. I neka je uzvišen Onaj Čija je vlast na nebesima i na Zemlji, i između njih, On jedini zna kada će Smak svijeta biti i Njemu ćete se svi vratiti!

86. Oni koje oni, pored Njega, mole – neće se moći za druge zauzimati; moći će samo oni koji Istinu priznaju, oni koji znaju.

87. A ako ih zapitaš ko ih je stvorio, sigurno će reći: "Allah!" Pa kuda se, onda, odmeću?!

88. A Poslanik reče: "Gospodaru moj, ovo su, zaista, ljudi koji ne vjeruju!"

89. Pa ti se okreni od njih i reci: "Selam!" Sigurno će oni znati!

Sura Ed-Duhan *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Hā Mīm. [1]

2. Tako Mi Knjige jasne,

3. Mi smo je objavili u Blagoslovljenoj noći i Mi, doista, upozoravamo;

4. u njoj se raščlanjuje svaka odredba savršena,

5. po zapovijedi Našoj! Mi smo, zaista, slali poslanike,

6. kao milost Gospodara tvoga – a On je, uistinu, Svečujući i Sveznajući –

7. Gospodara nebesa i Zemlje i onoga što je između njih – ako čvrsto vjerujete,

8. drugog boga osim Njega nema; On život i smrt daje – Gospodar vaš i Gospodar vaših predaka davnih!

9. Ali, oni sumnjaju i zabavljaju se.

10. Pa ti zato sačekaj Dan kad će se na nebu vidljivi dim pojaviti

11. koji će ljude prekriti: “Ovo je bolna patnja!

12. Gospodaru naš, otkloni patnju od nas, mi ćemo, sigurno, vjerovati!”

13. A kako da tada pouku prime, a već im je bio došao Poslanik jasni,

14. od koga se oni potom okrenuše i rekoše: “Poučenī – umno poremećenī!”

15. A kad bismo malo patnju otklonili, vi biste se sigurno u nevjerovanje vratili;

16. ali na Dan kada ih najžešće zgrabimo, zbilja ćemo ih kazniti.

17. A Mi smo i prije njih faraonov narod u iskušenje stavili, i došao im je plemeniti poslanik:

---

* Dim

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

18. "Predajte meni Allahove robove! Ja sam vam, zaista, poslanik povjerljivi
19. i ne uzdižite se iznad Allaha, ja vam donosim dokaz očevidni,
20. i ja se obraćam i svome i vašem Gospodaru da me ne gađate,
21. a ako mi ne vjerujete, onda me na miru ostavite!"
22. I on pozva u pomoć Gospodara svoga: "Ovo je, doista, narod prestupnički!"
23. "Izvedi noću robove Moje, vi ćete slijeđeni biti,
24. i ostavi more nek miruje, oni su vojska koja će, zaista, potopljena biti."
25. I koliko ostaviše bašča i izvora,
26. i njiva zasijanih i boravišta divnih,
27. i blagodati u kojima su uživali!
28. Tako to bi, i Mi smo to u nasljedstvo drugima ostavili,
29. ni nebo ih ni Zemlja nisu oplakivali, i nisu pošteđeni bili.
30. A sinove smo Israilove ponižavajuće patnje spasili
31. od faraona – on je bio zbilja nadmen, jedan od onih koji su u zlu svaku mjeru prevršili,
32. i znajući kakvi su, nad svjetovima smo ih odabrali
33. i neka smo im znamenja puna očite kušnje dali.
34. A oni, doista, govore:
35. "Postoji samo naša prva smrt, mi nećemo biti oživljeni;
36. pretke naše nam dovedite ako je istina to što govorite!"
37. Da li su bolji oni ili narod Tubbe'ov i oni prije njega? Njih smo uništili jer su prestupnici bili.
38. Mi nismo stvorili nebesa i Zemlju i ono što je između njih igrajući se.
39. Mi smo ih stvorili s Istinom, ali većina njih ne zna.
40. Zbilja će Dan suda svima njima rok određeni biti,
41. Dan kada bližnji neće nimalo od koristi bližnjem biti, niti će biti pomognuti,

42. osim onih kojima se Allah smiluje. On je, uistinu, Silni i Milostivi.
43. A drvo zekkum zbilja je
44. hrana grešnika,
45. kao uljani talog u trbuhu će vreti,
46. kao što voda ključala vrije.
47. "Ščepajte ga i usred Ognja odvucite,
48. a zatim mu, za kaznu, na glavu vodu koja ključa izlijevajte!
49. Kušaj, ti si baš "moćan" i "poštovan"!
50. Ovo je, zaista, ono u što ste sumnjali!"
51. A bogobojazni će, zaista, na sigurnom mjestu biti,
52. usred bašča i izvora,
53. u dibu i kadifu obučeni i jedni prema drugima okrenuti.
54. Eto, tako će biti i Mi ćemo ih hurijama, krupnih očiju, ženiti.
55. Tamo će moći, sigurni, koju hoće vrstu voća tražiti;
56. tu, poslije one prve smrti, smrt više neće okusiti i On će ih patnje u Ognju sačuvati,
57. blagodat će to od Gospodara tvoga biti; to će, zaista, biti uspjeh veliki!
58. A njega – Kur'an, lahkim smo učinili, na jeziku tvome, da bi se oni prisjetili.
59. Ti zato čekaj, a i oni čekaju!

Sura El-Džasija *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Hā Mīm. [1]

2. Knjigu objavljuje Allah, Silni i Mudri!

3. Na nebesima i na Zemlji, zaista, postoje znakovi za vjernike.

4. U stvaranju vas i živih bića koja je razasuo znakovi su za ljude koji su čvrsto uvjereni;

5. i u smjeni noći i dana, i opskrbi – kiši koju Allah s neba spušta da pomoću nje zemlju, nakon mrtvila njezina, oživi, i u usmjeravanju vjetrova – znakovi su za ljude koji razumiju.

6. To su Allahovi ajeti i znakovi koje ti kao istinu navodimo, pa u koje će, ako ne u Allahove riječi i znakove Njegove, oni vjerovati?

7. Teško svakom lašcu, velikom grešniku,

8. koji čuje Allahove ajete kad mu se uče, zatim ustraje u nevjerovanju oholeći se, kao da ih ni čuo nije – njemu patnju bolnu navijesti.

9. A kad sazna za neke Naše ajete, on im se ruga. Takve ponižavajuća patnja čeka.

10. Pred njima je Džehennem, i ni od kakve koristi im neće biti ono što su stekli, ni oni koje su, pored Allaha, za zaštitnike uzeli, i njih čeka patnja golema.

11. Ovo je Uputa, a one koji ne vjeruju u ajete i znakove Gospodara svoga čeka bolna, najveća kazna.

12. Allah je Onaj Koji vam je potčinio more da bi lađe, odredbom Njegovom,

---

* Oni koji kleče

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

po njemu plovile, da biste mogli tražiti blagodati Njegove i da biste bili zahvalni.

13. I potčinio vam je ono što je na nebesima i na Zemlji, sve je od Njega! To su, zaista, znaci za ljude koji razmišljaju.

14. Reci vjernicima da oproste onima koji ne očekuju Allahove dane u kojima će On nagraditi ljude za ono što su radili.

15. Onaj koji čini dobro – sebi ga čini, a onaj koji čini zlo – protiv sebe radi; a na kraju ćete se Gospodaru svome vratiti.

16. Sinovima smo Israilovim Knjigu, i vlast, i vjerovjesništvo dali, i iz ljepota ih opskrbili, i nad ostalim svjetovima ih odlikovali!

17. I jasne smo im dokaze o vjeri dali, a oni su se podvojili baš onda kad su do saznanja došli, i to zbog neprijateljstva i međusobne zavisti. Gospodar tvoj će im na Kijametskom danu, sigurno, presuditi u vezi s onim u čemu su se razilazili.

18. A tebi smo poslije odredili da u vjeri ideš pravcem određenim, zato ga slijedi i ne povodi se za hirovima onih koji ne znaju,

19. oni te, zbilja, od Allaha nimalo odbraniti ne mogu! Nepravedni su jedni drugima zaštitnici, a Allah je zaštitnik bogobojaznih.

20. Ovaj Kur'an putokaz je ljudima, i uputa i milost onima koji čvrsto vjeruju.

21. Misle li oni koji čine zla djela da ćemo s njima postupiti jednako kao s onima koji vjeruju i dobra djela čine, da će u ovom životu i nakon smrti biti isti?! Kako loše rasuđuju!

22. A Allah je nebesa i Zemlju s Istinom stvorio i zato da bi svaka osoba bila nagrađena ili kažnjena prema onom što je zaradila i njima nepravda učinjena neće biti.

23. Šta misliš o onome koji je svoju strast za boga svoga uzeo, onome kome je Allah, a on svjestan bio, dao da je u zabludi, i sluh njegov i srce

njegovo zapečatio, a pred oči njegove koprenu stavio? Ko će ga, ako neće Allah, na Pravi put uputiti? Zašto se ne prisjetite?

24. I oni vele: "Postoji samo život naš zemaljski, živimo i umiremo, jedino nas vrijeme uništi." A oni o tome baš ništa ne znaju, oni samo nagađaju.

25. A kad im se Naši ajeti jasni kazuju, drugog dokaza nemaju osim što kažu: "Pretke naše u život povratite ako je istina to što govorite."

26. Reci: "Allah vam daje život, zatim će učiniti da poumirete, a poslije će vas na Kijametskom danu sabrati, u to nema nikakve sumnje, ali većina ljudi ne zna."

27. Allahova je vlast na nebesima i na Zemlji! A na dan kad nastupi Čas oživljenja, taj dan oni koji su laži slijedili bit će izgubljeni.

28. I vidjećeš sve narode kako na koljenima kleče; svaki narod biće prozvan prema svojoj Knjizi: "Danas ćete biti nagrađeni ili kažnjeni prema tome kako ste postupali!

29. Ova Knjiga Naša o vama će samo istinu reći, jer smo naredili da se zapiše sve što ste radili.

30. One koji su vjerovali i dobra djela činili Gospodar njihov u milost Svoju će uvesti. To će biti uspjeh očiti!

31. A onima koji nisu vjerovali: "Zar vam ajeti Moji nisu kazivani, ali vi ste se oholili i narod prestupnički bili?"

32. Kad se govorilo: "Allahovo je obećanje, zaista, istina! I u Čas oživljenja nema nimalo sumnje", vi ste govorili: "Mi ne znamo šta je Čas oživljenja, mi samo zamišljamo, mi nismo uvjereni."

33. I ukazat će im se gnusna djela njihova i sa svih strana će ih okružiti ono čemu su se rugali,

34. i bit će rečeno: "Danas ćemo mi vas zaboraviti kao što ste i vi susret na Dan ovaj vaš zaboravili; Vatra će vam prebivalište biti i niko vam pomoći neće moći,

35. zato što ste se Allahovim ajetima i znakovima rugali i što vas je život na Zemlji bio obmanuo.” Zato danas iz Vatre neće biti izvedeni, niti će im biti udovoljeno da blagonaklonost za povratak traže.

36. Pa neka je hvaljen Allah, Gospodar nebesa i Gospodar Zemlje, Gospodar svih svjetova!

37. Njemu pripada veličanstvenost na nebesima i na Zemlji, On je Silni i Mudri!

Sura El-Ahkaf *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Hā Mīm. [1]

2. Knjigu objavljuje Allah, Silni i Mudri!

3. Mi smo nebesa i Zemlju, i ono što je između njih, samo s Istinom stvorili i do roka određenog, ali oni koji ne vjeruju okreću se od onoga čime upozoravani budu.

4. Reci: "Šta mislite o onima koje mimo Allaha molite? Pokažite mi koji dio Zemlje su stvorili ili oni, možda, imaju kakva udjela u nebesima?! Donesite mi Knjigu objavljenu prije ove, ili samo kakav ostatak znanja, ako istinu govorite."

5. Ko je u većoj zabludi od onih koji se, umjesto Allahu, mole onima koji im se do Sudnjeg dana neće odazvati i koji su prema njihovim molbama ravnodušni?

6. Kad ljudi budu sabrani, oni će im biti neprijatelji i poreći će da su ih obožavali.

7. A kad se ovima Naši jasni ajeti kazuju, onda oni koji ne vjeruju govore o Istini čim im dođe: "Ovo je prava čarolija!"

8. Zar oni da govore: "On ga izmišlja!" Reci: "Pa ako ga izmišljam, vi mene od kazne Allahove nećete moći odbraniti. On dobro zna šta o Kur'anu govorite. On je dovoljan svjedok i meni i vama. On prašta i samilostan je."

9. Reci: "Ja nisam prvi poslanik i ne znam šta će biti sa mnom ili s vama. Ja slijedim samo ono što mi se objavljuje i samo sam dužan otvoreno

* Ahkaf

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

opominjati."

10. Reci: "Kažite vi meni šta će s vama biti ako je Kur'an od Allaha, a vi u njega nećete da vjerujete, i ako je jedan od sinova Israilovih posvjedočio da je i on od Allaha, pa on povjerovao, a vi se uzoholili." Allah, zaista, neće ukazati na Pravi put narodu koji sebi nepravdu čini.

11. I govore nevjernici o vjernicima: "Da je kakvo dobro, nas oni u tome ne bi pretekli." A kako pomoću njega Pravi put nisu našli, sigurno će reći: "Ovo je još davna izmišljotina."

12. Knjiga Musaova bila je putovođa i milost prije njega. A ovo je Knjiga na arapskom jeziku koja nju potvrđuje da bi opomenula one koji rade zlo i obradovala one koji čine dobro.

13. Oni koji govore: "Naš Gospodar je Allah!", i istraju na Pravom putu, neka se ničeg ne boje i ni za čim neka ne tuguju!

14. Oni će stanovnici Dženneta biti i u njemu će vječno boraviti, i to će im biti nagrada za ono što su radili.

15. Čovjeka smo zadužili da roditeljima svojim čini dobro. Majka ga njegova s mukom nosi i u mukama ga rađa, nosi ga i doji trideset mjeseci. A kad dospije u muževno doba i kad dostigne četrdeset godina, on rekne: "Gospodaru moj, dozvoli mi da Ti budem zahvalan na blagodati koju si darovao meni i roditeljima mojim, i pomozi mi da činim dobra djela kojima ćeš zadovoljan biti, i učini dobrim potomke moje – ja se, zaista, kajem i odan sam Tebi."

16. Eto, od takvih ćemo Mi dobra djela koja su radili primiti, a preko ružnih postupaka njihovih preći; od stanovnika će Dženneta oni biti, istinito ćemo obećanje koje im je dato ispuniti.

17. A onaj koji roditeljima svojim kaže: "Ih, što mi prijetite da ću biti oživljen kad su prije mene toliki narodi bili i nestali!" – a oni, zazivajući Allaha u pomoć, govore: "Teško tebi, vjeruj, Allahova će se prijetnja,

doista, obistiniti!" On odgovara: "To su izmišljotine naroda drevnih!"

18. Na takvima se treba ispuniti Riječ rečena o narodima: džinima i ljudima koji su prije njih bili i nestali, jer oni su, zaista, nastradali.

19. Za sve će biti posebni stepeni, prema tome kako su radili, da ih nagradi ili kazni za djela njihova – nepravda im se neće učiniti.

20. A na Dan kad budu oni koji nisu vjerovali Vatri izloženi, bit će rečeno: "Vi ste u svom životu na Zemlji sve svoje naslade iskoristili i u njima uživali, a danas ponižavajućom patnjom bit ćete kažnjeni zato što ste se na Zemlji, bez ikakva osnova, oholo ponašali i što ste grešnici bili."

21. I spomeni brata Adovog, kad je narod svoj u Ahkafu upozoravao – a bilo je i prije njega i poslije njega upozoravatelja: "Samo Allahu ibadet činite! Ja se bojim za vas patnje na Velikom danu!"

22. Oni su odgovarali: "Zar si nama došao da nas od božanstava naših odvratiš? Neka se, eto, ostvare prijetnje tvoje, ako istinu govoriš!"

23. "Samo Allah zna kad će to biti", on bi govorio, "ja vam kazujem ono što mi se objavljuje, a vi ste, vidim, narod u neznanju ogrezao."

24. I kad ugledaše na obzorju oblak, koji se prema dolinama njihovim kretao, povikaše: "Ovaj nam oblak kišu donosi!" "Ne, to je ono što ste požurivali: vjetar koji vam bolnu patnju nosi,

25. koji, odredbom Gospodara svog, sve ruši." I ujutro su se vidjele samo nastambe njihove – tako Mi kažnjavamo narod grešni.

26. Njima smo dali mogućnosti koje vama nismo dali. I sluh i vid i razum smo im dali, ali im ni sluh njihov ni vid njihov ni razum njihov nisu ni od kakve koristi bili, jer su Allahove dokaze poricali – i sa svih strana ih je okružilo ono čemu su se ismijavali.

27. Neke gradove oko vas još davno smo uništili, a objasnili smo im bili na razne načine dokaze, ne bi li se pokajali.

28. A zašto im nisu pomogli oni koje su, pored Allaha, prihvatili da im budu

posrednici i bogovi? Ali, njih nije bilo. To su bile samo klevete njihove i laži.

29. Kad ti poslasmo nekoliko džina da Kur'an slušaju, kad dođoše da ga čuju, oni rekoše: "Šutite i slušajte!" A kad se završi, vratiše se narodu svom da opominju.

30. "O narode naš", govorili su, "mi smo slušali Knjigu koja se poslije Musaa objavljuje, koja potvrđuje da su istinite i one prije nje, i koja ka istini i na Pravi put upućuje.

31. O narode naš, odazovite se Allahovu glasniku i vjerujte u Allaha, On će vam neke grijehe vaše oprostiti i vas od patnje neizdržljive zaštititi!"

32. A oni koji se ne odazovu Allahovu glasniku, takvi Mu na Zemlji neće umaći i mimo Njega zaštitnika neće naći. Oni su u velikoj zabludi."

33. Zar ne znaju da je Allah – Koji je nebesa i Zemlju stvorio i Koji se nije nimalo umorio dok ih je stvarao – moćan oživiti mrtve? Jest, On sve može.

34. A na Dan kad oni, koji nisu vjerovali, Vatri budu izloženi: "Zar ovo nije istina?", odgovorit će: "Jest, Gospodara nam našeg!" "E, pa iskusite patnju", reći će On, "zbog toga što ste stalno poricali."

35. Ti izdrži kao što su izdržali odlučni poslanici i ne traži da im kazna što prije dođe! A onog Dana kad dožive ono čime im se prijeti, učinit će im se da su ostali samo jedan dio dana. Ovo je obznana! A zar će ko drugi biti uništen do narod grešnički!?

Sura Muhammed *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Allah će poništiti djela onih koji ne vjeruju i od puta Njegova odvraćaju.

2. A onima koji vjeruju i dobra djela čine i vjeruju u ono što se objavljuje Muhammedu – a to je istina od Gospodara njihova – On će preko hrđavih postupaka njihovih preći i prilike će njihove poboljšati.

3. To je zato što nevjernici slijede neistinu, a vjernici slijede istinu od Gospodara svog. Tako Allah navodi zbog ljudi primjere njihove.

4. Kad se u borbi s nevjernicima sretnete po šijama ih udarajte sve dok ih ne oslabite, a onda ih vežite, i poslije, ili ih velikodušno sužanjstva oslobodite ili otkupninu zahtijevajte, sve dok borba ne prestane. Tako učinite! Da Allah hoće, On bi im se osvetio, ali On vas želi iskušati jedne pomoću drugih. On neće poništiti djela onih koji na Allahovu putu poginu.

5. On će ih, sigurno, uputiti i prilike njihove poboljšati,

6. i u Džennet ih uvesti, o kome ih je već upoznao.

7. O vjernici, ako Allaha pomognete, i On će vama pomoći i korake vaše učvrstiti.

8. A onima koji ne vjeruju – propast njima! On neće djela njihova prihvatiti.

9. To je zato što oni mrze ono što Allah objavljuje, i On će djela njihova poništiti.

10. Zašto oni ne idu po svijetu da vide kakav je bio kraj onih prije njih? Njih je Allah istrijebio, a to čeka i ostale nevjernike.

11. To je zato što je Allah zaštitnik onih koji vjeruju i što nevjernici zaštitnika nemaju.

12. Allah će one koji vjeruju i dobra djela čine uvesti u džennetske bašče, kroz koje rijeke teku. A oni koji ne vjeruju – koji se naslađuju i žderu kao što stoka ždere – njihovo će prebivalište Vatra biti!

13. A koliko smo gradova razorili, mnogo moćnijih od tvog grada koji te protjerao, i nije bilo nikog da im pomogne.

14. Zar je onaj koji ima jasnu predstavu o Gospodaru svome kao onaj kojem se lijepim čine ružna djela njegova i koji se za strastima svojim povodi?

15. Zar je Džennet, koji je obećan onima koji se Allaha boje, u kome su rijeke od vode neustajale i rijeke od mlijeka nepromijenjena okusa, i rijeke od vina, prijatna onima koji piju, i rijeke od meda procijeđenog i gdje ima voća svakovrsnog i oprosta od Gospodara njihova – zar je to isto što i patnja koja čeka one koji će u Vatri vječno boraviti, koji će se uzavrelom vodom pojiti, koja će im crijeva kidati!?

16. Ima onih koji te dolaze slušati, a čim se od tebe udalje, pitaju one kojima je dato znanje: "Šta ono on maloprije reče?" To su oni čija je srca Allah zapečatio i koji se za strastima svojim povode.

17. A one koji za Uputom streme, On će im Uputu povećati i bogobojaznost dati.

18. Zar oni čekaju da im Smak svijeta iznenada dođe, a već su predznaci njegovi tu? A šta će im koristiti opomena kad im on dođe?

19. Znaj da nema istinskog božanstva osim Allaha! Traži oprosta za svoje grijehe i za vjernike i za vjernice! Allah zna kud se krećete i gdje boravite.

20. A oni koji vjeruju govore: "Zašto se ne objavi jedna sura?" A kad bī objavljena jedna sura i u njoj spomenuta borba, ti si mogao vidjeti one čija su srca bolesna kako te gledaju pogledom čovjeka pred smrt onesviješćenog! Teško njima!

21. Bolje bi im bilo da su poslušni i da govore razumne besjede! A kad je borba već propisana, bolje bi im bilo da su prema Allahu iskreni.

22. Zar i vi ne biste, kad biste se vlasti dočepali, nered na Zemlji činili i rodbinske veze kidali!

23. To su oni koje je Allah prokleo i gluhim i slijepim ih učinio.

24. Kako oni ne razmisle o Kur'anu, ili su im na srcima katanci!?

25. One koji su od vjere svoje otpali, pošto im je bio jasan Pravi put, šejtan je na grijeh navodio i lažnu im nadu ulijevao.

26. To je zato što su govorili onima koji preziru ono što Allah objavljuje: "Mi ćemo vam se u nekim stvarima pokoravati." A Allah dobro zna njihove tajne.

27. A kako će tek biti kad im meleki budu duše uzimali udarajući ih po obrazima i po leđima njihovim!

28. To će biti zato što su ono što izaziva Allahovu srdžbu slijedili, a ono čime je On zadovoljan prezirali; On će djela njihova poništiti.

29. Zar oni bolesnih srca misle da Allah zlobe njihove na vidjelo neće iznijeti?

30. A da hoćemo, Mi bismo ti ih, uistinu, pokazali i ti bi ih, sigurno, po biljezima njihovim poznao. Ali, ti ćeš ih poznati po načinu govora njihova. – A Allah zna postupke vaše.

31. Mi ćemo vas provjeravati sve dok ne ukažemo na borce i postojane među vama, a i vijesti o vama ćemo provjeravati.

32. Oni koji ne vjeruju i od Allahovog puta odvraćaju, koji su Poslanikovi protivnici, kad im je već postao jasan Pravi put, zaista neće nimalo Allahu nauditi. On će djela njihova poništiti.

33. O vjernici, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku, i ne uništite djela svoja!

34. Onima koji ne vjeruju i od Allahova puta odvraćaju, pa poslije kao nevjernici umiru, Allah, zaista, neće oprostiti.

35. I ne budite kukavice i ne nudite primirje kad ste jači, jer Allah je s vama. On vas neće nagrada za djela vaša lišiti.

36. Život na ovom svijetu je samo igra i zabava! A ako budete vjerovali i grijehe izbjegavali, On će vas nagraditi i imanja vaša od vas neće tražiti.

37. Ako bi ih od vas tražio i prema vama uporan bio, postali biste škrti i On bi učinio vidljivim vaše kivnje.

38. Vi se, eto, pozivate da trošite na Allahovom putu, ali neki su od vas škrti – a ko škrtari, na svoju štetu škrtari, jer Allah je bogat, a vi ste siromašni. A ako glave okrenete, On će vas drugim narodom zamijeniti, koji onda kao što ste vi neće biti.

Sura El-Feth *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Mi ćemo ti dati sigurnu pobjedu,

2. da bi ti Allah ranije i kasnije grijehe oprostio, da bi blagodat Svoju tebi potpunom učinio, da bi te na Pravi put uputio,

3. i da bi te Allah pobjedonosnom pomoći pomogao.

4. On uliva smirenost u srca vjernika da bi vjerovanje na vjerovanje svoje povećali, a vojske nebesa i Zemlje su Allahove; Allah sve zna i mudar je – povećali – a vojske nebesa i Zemlje su Allahove; Allah sve zna i mudar je,

5. da bi vjernike i vjernice uveo u džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, u kojima će vječno boraviti, i da bi prešao preko hrđavih postupaka njihovih – a to je u Allaha veliki uspjeh,

6. i da bi kaznio licemjere i licemjerke i mnogobošce i mnogoboškinje koji o Allahu zlo misle – neka zlo njih snađe! Allah se na njih rasrdio i prokleo ih i pripremio im Džehennem, a grozno je on boravište!

7. Allahove su vojske nebesa i Zemlje; Allah je silan i mudar!

8. Mi šaljemo tebe kao svjedoka i kao donosioca radosnih vijesti i kao onog koji treba opominjati,

9. da u Allaha i Poslanika Njegova vjerujete, i da vjeru Njegovu pomognete, i da Ga veličate i da Ga ujutro i navečer hvalite.

10. Oni koji su se zakleli na vjernost – zakleli su se, doista, na vjernost samome Allahu, Allahova je ruka iznad ruku njihovih! [1] Onaj ko prekrši

* Pobjeda

[1] Ovaj ajet dokazuje da Allah, dželešanuhu, posjeduje svojstvo, i to onako kako to dolikuje Njegovoj uzvišenosti.

zakletvu – krši je na svoju štetu, a ko ispuni ono na šta se obavezao Allahu, On će mu dati veliku nagradu.

11. Govorit će ti beduini koji su izostali: "Zadržala su nas imanja naša i porodice naše, pa zamoli za nas oprost!" Oni govore jezicima svojim ono što nije u srcima njihovim. Reci: "Pa ko može promijeniti Allahovu odluku, ako vam On hoće nauditi, ili ako vam hoće kakvo dobro učiniti?" Allah zna ono što radite.

12. Vi ste mislili da se Poslanik i vjernici nikad neće vratiti porodicama svojim; vaša su srca bila zadovoljna zbog toga i vi ste na najgore pomišljali, vi ste narod u duši pokvaren.

13. Onaj ko ne vjeruje u Allaha i Poslanika Njegova – pa Mi smo za nevjernike razbuktali oganj pripremili!

14. Allahova je vlast na nebesima i na Zemlji, On prašta kome On hoće, a kažnjava koga hoće – Allah mnogo prašta i samilostan je.

15. Oni koji su izostali sigurno će reći kad pođete da plijen uzmete: "Pustite i nas da vas pratimo!" – da bi izmijenili Allahove riječi. Reci: "Vi nas nećete pratiti, to je još prije Allah rekao!" – a oni će reći: "Nije tako, nego, vi nama zavidite." A nije ni to, već oni malo šta razumiju.

16. Reci beduinima koji su izostali: "Bit ćete pozvani da se borite protiv naroda veoma hrabrog i moćnog, sve dok se ne pokori. Pa ako poslušate, Allah će vam lijepu nagradu dati. A ako izbjegnete, kao što ste i dosad izbjegavali, na muke će vas nesnosne staviti."

17. Nije grijeh slijepom, ni hromom, ni bolesnom! Onog koji se pokorava Allahu i Poslaniku Njegovu On će u džennetske bašče, kroz koje teku rijeke, uvesti, a onog ko leđa okrene, patnjom će nesnosnom kazniti.

18. Allah je zadovoljan onim vjernicima koji su ti se pod drvetom na vjernost zakleli. On je znao šta je u srcima njihovim, pa je spustio smirenost na njih, i nagradit će ih skorom pobjedom,

19. i bogatim plijenom koji će uzeti – jer Allah je silan i mudar.

20. Allah vam obećava bogat plijen koji ćete uzeti, a s ovim je požurio i ruke ljudi je od vas zadržao – da bi to bio poučan primjer za vjernike i da bi vam na Pravi put ukazao –

21. i drugi, koji niste bili u stanju uzeti – Allah vam ga je dao, jer Allah sve može.

22. A da su nevjernici s vama borbu zametnuli, sigurno bi se u bijeg dali i poslije ne bi zaštitnika ni pomagača našli.

23. To je prema Allahovu zakonu, koji odvazda važi, a ti nećeš vidjeti da se Allahov zakon promijeni.

24. On je zadržao ruke njihove od vas i vaše od njih usred Meke, i to nakon što vam je pružio mogućnost da ih pobijedite – a Allah dobro vidi ono što vi radite.

25. Oni ne vjeruju i brane vam da pristupite Časnom hramu, i da kurbani koje vodite sa sobom do mjesta svojih stignu. I da nije bilo bojazni da ćete pobiti vjernike, muškarce i žene, koje ne poznajete, pa tako, i ne znajući, zbog njih sramotu doživjeti – Mi bismo vam ih prepustili. A nismo ih prepustili ni zato da bi Allah u milost Svoju uveo onog koga hoće. A da su oni bili odvojeni, doista bismo bolnom kaznom kaznili one među njima koji nisu vjerovali.

26. Kad su nevjernici punili svoja srca žarom, žarom paganskim, Allah je spustio smirenost Svoju na Poslanika Svog i na vjernike i obavezao ih da ispunjavaju ono zbog čega će postati pravi vjernici – a oni i jesu najpreči i najdostojniji za to – a Allah sve zna.

27. Allah će obistiniti san Poslanika Svog da ćete, sigurno, u Časni hram ući sigurni – ako Allah bude htio – neki obrijanih glava, a neki podrezanih kosa, bez straha. On je ono što vi niste znali znao i zato vam je, prije toga, nedavnu pobjedu dao.

28. On je poslao Poslanika Svog s Uputom i vjerom istinitom da bi je uzdigao iznad svih vjera. A Allah je dovoljan Svjedok!

29. Muhammed je Allahov poslanik, a oni koji su s njim strogi su prema nevjernicima, a samilosni među sobom; vidiš ih kako ruku‘ i sedždu čine želeći od Allaha obilje i zadovoljstvo – na licima su im znaci, tragovi od padanja na sedždu. Tako su opisani u Tevratu. A u Indžilu: oni su kao biljka kad izdanak svoj izbaci pa ga, onda, učvrsti, i on ojača, i uspravi se na svojoj stabljici izazivajući divljenje sijačâ – da bi On s vjernicima najedio nevjernike. Onima koji vjeruju i dobra djela čine Allah obećava oprost i nagradu veliku.

Sura El-Hudžurat *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. O vi koji vjerujete, ne istupajte ispred Allaha i Poslanika Njegova, i bojte se Allaha! Allah je, zaista, Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve zna.

2. O vi koji vjerujete, ne dižite glasove svoje iznad Vjerovjesnikova glasa i ne razgovarajte s njim glasno, kao što glasno jedan s drugim razgovarate, da ne bi bila poništena vaša djela, a da vi i ne osjetite.

3. One koji utišaju glasove svoje pred Allahovim Poslanikom – a to su oni čija je srca Allah prekalio u čestitosti – čeka oprost i nagrada velika.

4. Većina onih koji te dozivaju ispred soba nije dovoljno pametna.

5. A da su se oni strpjeli dok im ti sam izađeš, bilo bi im bolje. – A Allah prašta i samilostan je.

6. O vjernici, ako vam nekakav nepošten čovjek donese kakvu vijest, dobro je provjerite, da u neznanju nekom zlo ne učinite, pa da se zbog onog što ste učinili pokajete.

7. I znajte da je među vama Allahov Poslanik – kad bi vas u mnogo čemu poslušao, doista biste nastradali – ali Allah je nekima od vas pravo vjerovanje omilio i u srcima ga vašim lijepim prikazao, a nezahvalnost i neposlušnost vam omrazio. Takvi su na Pravom putu,

8. dobrotom i blagodati Allahovom. – A Allah sve zna i mudar je.

9. Ako se dvije skupine vjernika sukobe, izmirite ih. A ako jedna od njih ipak učini nasilje drugoj, onda se borite protiv one koja je učinila nasilje sve dok se Allahovim propisima ne prikloni. Pa ako se prikloni, onda ih nepristrasno izmirite i budite pravedni. – Allah zaista pravedne voli.

10. Vjernici su samo braća, zato pomirite vaša dva brata i bojte se Allaha da

bi vam se milost ukazala.

11. O vjernici, neka se muškarci jedni drugima ne rugaju, možda su oni bolji od njih, a ni žene drugim ženama, možda su one bolje od njih. I ne kudite jedni druge i ne zovite jedni druge ružnim nadimcima! Kako je ružno da se vjernici spominju podrugljivim nadimcima! A oni koji se ne pokaju – sami sebi čine nepravdu.

12. O vjernici, klonite se mnogih sumnjičenja, neka su sumnjičenja, zaista, grijeh. I ne uhodite jedni druge i ne ogovarajte jedni druge! Zar bi nekom od vas bilo drago jesti meso umrloga brata svog – a vama je to odvratno – zato se bojte Allaha. Allah, zaista, prima pokajanje i samilostan je.

13. O ljudi, Mi vas od jednog čovjeka i jedne žene stvaramo i na narode i plemena vas dijelimo da biste se upoznali. Najugledniji je kod Allaha onaj koji Ga se najviše boji. Allah, uistinu, sve zna i nije Mu skriveno ništa.

14. Neki beduini govore: "Mi vjerujemo!" Reci: "Vi ne vjerujete, ali recite: 'Islam smo primili!' – a vjerovanje još nije ušlo u vaša srca." A ako Allahu i Njegovom Poslaniku budete pokorni, On vam nimalo neće umanjiti nagradu za djela vaša. Allah je, uistinu, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

15. Pravi su vjernici samo oni koji u Allaha i Poslanika Njegova vjeruju, i poslije više ne sumnjaju, i bore se na Allahovom putu imecima svojim i životima svojim. Oni su iskreni!

16. Reci: "Zar vi da obavještavate Allaha o vjerovanju svom, kad Allah zna sve što je na nebesima i na Zemlji! Allah sve zna."

17. Oni ti prebacuju što su primili islam. Reci: "Ne prebacujte mi što ste islam primili; naprotiv, Allah je vama milost podario time što vas je u vjerovanje uputio, ako iskreno govorite."

18. Allah, sigurno, zna tajne nebesa i Zemlje i Allah dobro vidi ono što radite."

Sura Kaf *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Kaf [1], tako Mi Kur'ana veličanstvenog!

2. Oni se čude što im je došao jedan od njih da ih opominje, pa nevjernici govore: "To je čudna stvar!

3. Zar kad pomremo i zemlja postanemo!? Nezamisliv je to povratak!"

4. Mi znamo šta će od njih zemlja oduzeti, u Nas je Knjiga u kojoj se sve čuva.

5. Oni, međutim, poriču istinu koja im dolazi i smeteni su.

6. A zašto ne pogledaju nebo iznad sebe – kako smo ga sazdali i ukrasili i kako u njemu nema nereda!?

7. A Zemlju smo rasprostrli i po njoj nepomična brda pobacali i dali da iz nje niče raznovrsno prekrasno bilje,

8. da bi razmislio i opomenuo se svaki rob koji se Gospodaru svom obraća.

9. Mi s neba spuštamo vodu kao blagoslov i činimo da, uz pomoć njenu, niču vrtovi i žito koje se ženje,

10. i visoke palme u kojih su zameci nagomilani jedni iznad drugih,

11. kao hranu robovima, i Mi njome oživljavamo mrtav predio – takvo će biti i oživljenje.

12. Prije njih poricali su narod Nuhov, i stanovnici Ressa, i Semud,

13. i Ad, i narod faraonov, i narod Lutov,

14. i stanovnici Ejke i narod Tubba – svi su oni poslanike lažnim smatrali, pa se Moja prijetnja obistinila.

---

* Kaf

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

15. Pa zar smo prilikom prvog stvaranja malaksali? Ne, ali oni u ponovno stvaranje sumnjaju.

16. Mi stvaramo čovjeka i znamo šta mu sve duša njegova šapće, jer Mi smo njemu bliži od vratne žile kucavice.

17. Kad se dvojica sastanu i sjednu jedan s desne, a drugi s lijeve strane,

18. on ne izusti ni jednu riječ, a da pored njega nije prisutan onaj koji bdije.

19. Smrtne će muke zbilja doći – to je nešto od čega ne možeš pobjeći,

20. i u rog će se puhnuti, to je Dan kojim se prijeti.

21. I svako će doći, a s njime i vodič i svjedok.

22. "Ti nisi mario za ovo, pa smo ti skinuli koprenu tvoju, danas ti je oštar vid."

23. A drug će njegov reći: "Ovo što je kod mene, spremno je."

24. "Bacite vas dvojica u Džehennem svakog nezahvalnika, inadžiju,

25. koji je branio da se čine dobra djela i koji je nasilnik i sumnjičav bio,

26. koji je pored Allaha u drugog boga vjerovao – zato ga bacite u patnju najtežu!"

27. A drug će njegov reći: "Gospodaru naš, ja ga nisam silom zaveo, sam je u velikoj zabludi bio."

28. "Ne prepirite se preda Mnom!", reći će On, "još davno sam vam zaprijetio.

29. Moja se Riječ ne mijenja i Ja nisam prema robovima Svojim nepravičan."

30. Na Dan kad upitamo Džehennem: "Jesi li se napunio?" – on će odgovoriti: "Ima li još?"

31. A Dženet će biti primaknut čestitima, neće biti ni od jednog daleko.

32. "Ovo je ono što vam je obećano, svakom onom koji se kajao i čuvao,

33. koji se Milostivog bojao, iako Ga nije vidio, i koji je srce odano donio.

34. Uđite u njega, u miru, ovo je Dan vječni!"

35. U njemu će imati što god zažele – a od Nas i više.

36. A koliko smo naroda prije ovih uništili, koji su moćniji od njih bili, pa su po svijetu utočište tražili – od propasti spasa ima li?!

37. U tome je, zaista, pouka za onog ko razum ima ili ko sluša, a priseban je.

38. Mi smo stvorili nebesa i Zemlju i ono što je između njih za šest dana, i nije Nas ophrvao nikakav umor.

39. Zato strpljivo podnosi ono što oni govore i veličaj Gospodara svog i zahvaljuj Mu prije sunčeva izlaska i prije zalaska,

40. i veličaj Ga noću i poslije obavljanja namaza.

41. I osluškuj Dan kad će glasnik pozvati iz mjesta koje je blizu,

42. Dan kad će oni čuti istinit glas – to će biti Dan oživljenja.

43. Mi, zaista, dajemo život i dajemo smrt, i sve će se Nama vratiti!

44. A na Dan kad će nad njima zemlja popucati, oni će žurno izaći – bit će to oživljenje, za Nas lahko.

45. Mi dobro znamo šta oni govore. Ti ih ne možeš prisiliti, nego podsjeti Kur'anom onog koji se prijetnje Moje boji!

Sura Ez-Zarijat *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako Mi onih koji pūšū snažno,
2. i onih koji teret nose,
3. i onih koji plove lahko,
4. i onih koji naredbe provode,
5. istina je, zaista, ono čime vam se prijeti.
6. Polaganje računa sigurno će se desiti.
7. Tako Mi neba punog zvjezdanih puteva,
8. vi govorite nejednako.
9. Od njega – Kur'ana biva okrenut onaj ko je zalutao.
10. Neka prokleti budu lažljivci,
11. koji su, utonuli u neznanje, ravnodušni!
12. Oni pitaju: "Kad će Dan sudnji?"
13. Bit će onaj dan kada u Vatri budu paćeni.
14. "Iskusite kaznu svoju – to je ono što ste požurivali!"
15. Oni koji su se Allaha bojali u džennetskim će baščama, među izvorima, boraviti.
16. Primat će ono što im Gospodar njihov bude darovao, jer oni su prije toga dobra djela činili,
17. noću su malo spavali,
18. i u praskozorje oprost od grijeha molili,
19. a u imecima njihovim bio je udio i za onog koji prosi i za onog koji ne

* Oni koji pušu

prosi.

20. Na Zemlji su dokazi za one koji čvrsto vjeruju,

21. a i u vama samima – zar ne vidite?

22. A na nebu je opskrba vaša i ono što vam se obećava.

23. I, tako Mi Gospodara neba i Zemlje, to je istina, kao što je istina da govorite!

24. Je li doprla do tebe vijest o uvaženim gostima Ibrahimovim?

25. Kad mu oni uđoše i rekoše: "Mir vama!" – i on reče: "Mir vama, ljudi neznani!"

26. I on neprimjetno ode ukućanima svojim i donese debelo tele,

27. i primače im ga: "Zar nećete jesti?", upita,

28. osjetivši od njih u duši zebnju. "Ne boj se!", rekoše i obradovaše ga dječakom koji će učen biti.

29. I pojavi se žena njegova uzvikujući i po licu se udari od čuda, rekavši: "Zar ja, stara, nerotkinja?!"

30. "Tako je odredio Gospodar tvoj", rekoše oni, "On je mudar i sveznajući."

31. "A što vi hoćete, o izaslanici?", upita Ibrahim.

32. "Poslani smo narodu prestupničkom", rekoše,

33. "da sručimo na njih grumenje od gline,

34. obilježeno u Gospodara tvoga za one koji su u razvratu svaku mjeru prešli."

35. Mi iz njega vjernike izvedosmo,

36. a u njemu samo jednu kuću muslimansku nađosmo,

37. i u njemu, za sve one koji se boje bolne patnje, znak ostavismo.

38. I u Musau, također – kada ga s očiglednim dokazom faraonu poslasmo,

39. a on, oholeći se, okrenu se nastranu i reče: "Čarobnjak je ili lud."

40. I Mi i njega i vojske njegove dohvatismo, pa ih u more bacismo, jer je

bio osudu zaslužio.

41. I u Adu – kad na njih vjetar poslasmo u kome nije bilo nikakva dobra;

42. pored čega god je prošao, ništa nije poštedio, sve je u gnjilež pretvorio.

43. I u Semudu – kad im bi rečeno: "Uživajte još neko vrijeme!"

44. Oni se oglušiše o naređenje Gospodara svoga, pa ih uništi strašan glas na oči njihove,

45. i ne mogahu se ni dići ni od kazne odbraniti.

46. I uništili smo prije narod Nuhov: to, zaista, bijaše narod buntovni.

47. Mi smo nebo snagom sazdali, i Mi, uistinu, proširujemo njegove krajeve.

48. i Zemlju smo prostrli - tako je divan Onaj Koji je prostro!

49. I od svega po par stvaramo da biste se vi prisjećali.

50. "Zato požurite Allahu, ja sam vam Njegov upozoritelj jasni!

51. I ne pripisujte uz Allaha boga drugoga! Ja sam vam Njegov upozoritelj jasni!"

52. I tako je bilo: ni onima prije ovih nije došao nijedan poslanik, a da nisu rekli: "Čarobnjak je!" ili "Lud je!"

53. Jesu li to oni jedni drugima oporučili? Nisu, nego su oni ljudi koji su u zlu svaku mjeru bili prevršili.

54. Pa, od njih ti se okreni, prekoren nećeš biti!

55. I opominji! Doista, opomena vjernicima koristi!

56. Džine i ljude sam stvorio samo zato da Meni u ibadetu budu.

57. Ja ne tražim od njih opskrbu niti želim da me hrane,

58. Opskrbitelj je jedino Allah, Snažni i Silni!

59. A one koji su nepravdu činili stići će kazna kao što je stigla i one koji su bili kao oni, i neka Me ne požuruju;

60. a, teško nevjernicima na Dan kojim im se prijeti!

Sura et-Tur *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako Mi brda Tur, [1]

2. i Knjige u retke napisane

3. na koži razvijenoj,

4. i Bejtu-l-M‘amura [2]

5. i svoda uzdignutog,

6. i mora napunjenog - [3]

7. kazna Gospodara tvoga sigurno će se dogoditi.

8. Niko je neće moći otkloniti,

9. na Dan kad se nebo silno uzburka,

10. a planine s mjesta pomaknu!

11. Teško na taj dan onima koji su poricali,

12. koji su se u laž upuštali, zabavljajući se!

13. Na Dan kada će grubo u vatru džehennemsku biti gurnuti:

14. “Ovo je Vatra koju ste poricali

15. pa, je li ovo vradžbina ili vi ne vidite?!

16. Pržite se u njoj, isto vam je trpjeli ili ne trpjeli – to vam je kazna za ono što ste radili!”

17. A bogobojazni će, zbilja, u džennetskim baščama i blagodatima biti,

---

* Gora

[1] Allah se kune brdom na kojem je razgovarao sa Musaom, alejhi selam.

[2] I kune se kućom, odnosno nebeskim hramom kojeg meleki posjećuju radi obožavanja Allaha.

[3] Neki učenjaci kažu da to znači: “more vatrom napunjeno”, dok neki kažu da znači: “more puno vode”.

18. i u onom će što im je Gospodar njihov dao uživati – njih će Gospodar njihov patnje u Ognju sačuvati.

19. "Jedite i pijte, i neka vam je prijatno, to je za ono što ste radili."

20. Bit će naslonjeni na divanima poredanim, a vjenčat ćemo ih s hurijama krupnih očiju.

21. Onima koji su vjerovali i za kojima su se djeca njihova u vjerovanju povela priključit ćemo djecu njihovu, a djela njihova nećemo nimalo umanjiti – svaki čovjek je zalog za ono što je uradio.

22. Još ćemo ih darovati voćem i mesom kakvo budu željeli,

23. jedni drugima će, u njemu, pune čaše dodavati – zbog njih neće biti praznih besjeda i pobuda na grijeh,

24. a služit će ih posluga njihova nalik na biser skriveni,

25. i primaknut će se jedni drugima i jedni druge pitati:

26. "Prije smo među svojim porodicama strahovali,

27. pa nam je Allah milost darovao i od patnje u Ognju nas sačuvao.

28. Mi smo Ga u dovi molili, On je, doista, Dobročinitelj, Milostivi."

29. Zato opominji, jer ti, a to je blagodat Gospodara tvoga, nisi ni prorok ni lud.

30. Zar oni da govore: "Pjesnik je, sačekat ćemo dok potresen nedaćama ne umre."

31. "Pa čekajte", reci ti, "i ja ću zajedno s vama čekati."

32. Da li im ovo umovi njihovi naređuju?! Ne, nego su oni obijesan narod.

33. Zar oni da govore: "Izmišlja ga!" Štaviše, oni ne vjeruju.

34. Zato, neka oni sastave govor sličan Kur'anu, ako istinu govore.

35. Da li su oni bez Stvoritelja stvoreni ili su oni sami sebe stvorili?!

36. Da li su oni nebesa i Zemlju stvorili?! Ne, nego oni nisu uvjereni!

37. Da li su kod njih riznice Gospodara tvoga ili oni vladaju?!

38. Da li oni imaju ljestve, pa na njima prisluškuju?! Neka onaj među njima koji tvrdi da je nešto čuo donese potvrdu očitu.

39. Zar da su za Njega – kćeri, a za vas da su – sinovi?!

40. Da li ti tražiš od njih naknadu, pa su nametom opterećeni?

41. Ili, da nije u njih znanje o onome što je čulima nedokučivo, pa oni prepisuju?!

42. Zar oni spletke žele?! Pa, oni koji ne vjeruju, oni padaju u spletke!

43. Zar oni drugog boga osim Allaha da imaju? Uzvišen je Allah od onoga što Mu u obožavanju pridružuju.

44. I kad bi vidjeli da komad neba pada, rekli bi: "Oblaci nagomilani."

45. Zato ih pusti dok se ne suoče s Danom u kome će propasti,

46. Danom kada im spletke njihove nimalo neće koristiti i kada im niko neće pomoći.

47. A za sve koji su nepravdu činili i druga će kazna prije one biti, ali većina njih ne zna.

48. A ti strpljivo čekaj presudu Gospodara svoga, jer ti si pred Našim očima; i veličaj i hvali Gospodara svoga kad ustaješ,

49. i noću Ga veličaj i kad se zvijezde gube.

Sura En-Nedžm *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako Mi zvijezde kad zapada,
2. vaš drug nije s Pravog puta skrenuo i nije zalutao!
3. On ne govori po hiru svome.
4. To je samo Objava koja mu se obznanjuje.
5. Uči ga jedan velikih moći,
6. snažni, koji se uspravio u liku svome,
7. na obzorju najvišem.
8. Zatim se približio, pa nadnio,
9. blizu koliko dva luka ili bliže,
10. i objavio robu Njegovu ono što je objavio.
11. Srce nije poreklo ono što je vidio.
12. Pa zašto se prepirete s njim o onom što je vidio?
13. On ga je i drugi put vidio.
14. Kod Sidretu-l-Muntehaa,
15. gdje je džennetsko utočište.
16. Kad je Sidru prekrilo ono što ju je prekrilo,
17. pogled mu nije skrenuo i nije prekoračio.
18. Vidio je najveličanstvenije znakove svoga Gospodara.
19. Vidjeste li Lata i Uzzaa?!
20. I Menata, trećeg, posljednjeg od njih?!

* Zvijezda

21. Zar za vas da su sinovi, a za Njega kćeri?!

22. To bi tada bila podjela nepravedna.

23. To su samo imena koja ste im vi i preci vaši nadjenuli; Allah o njima nikakav dokaz nije poslao; oni se povode samo za pretpostavkama i onim za čim duše žude, a već im dođe od Gospodara njihova Uputa.

24. I zar da čovjek sve što poželi dobije?!

25. Pa, Allahu pripada i prvi i drugi svijet.

26. A koliko na nebesima ima meleka čije zauzimanje nikome neće biti od koristi sve dok Allah to ne dozvoli onome kome On hoće i u korist onoga kojim je zadovoljan.

27. Oni koji ne vjeruju u onaj svijet nazivaju meleke imenima ženskim.

28. A o tome ništa ne znaju, slijede samo pretpostavke, a pretpostavka Istini baš nimalo ne koristi.

29. Pa, ti se okani onoga ko se od Opomene Naše okrenuo i koji samo život na ovome svijetu želi.

30. To je vrhunac njihova znanja – Gospodar tvoj najbolje zna one koji su skrenuli s Njegova puta i On najbolje zna one koji su na Pravom putu.

31. Allahovo je sve što je na nebesima i što je na Zemlji, da bi, prema onome kako su radili, kaznio one koji rade zlo, a najljepšom nagradom nagradio one koji čine dobro,

32. one koji se klone velikih grijeha i razvrata, a one bezazlene On će oprostiti, jer Gospodar tvoj, zaista, neizmjerno prašta, On najbolje zna sve o vama, otkad vas je stvorio od zemlje i od kad ste bili zameci u utrobama majki vaših; zato se ne hvališite – On najbolje zna svakog onoga koji se grijeha kloni.

33. Šta misliš o onome ko se okrenuo,

34. i malo udijelio, a onda posve prestao udjeljivati?

35. Zar on ima znanje o onome što je čulima nedokučivo, pa vidi?!

36. Zar on nije obaviješten o onom što se nalazi u listovima Musaovim

37. i Ibrahimovim – koji je obaveze potpuno ispunjavao,

38. da ni jedan grešnik tuđe grijehe neće nositi,

39. i da je čovjekovo samo ono što sam uradi,

40. i da će trud njegov sigurno primijećen biti,

41. i da će prema njemu u potpunosti nagrađen ili kažnjen biti.

42. I da će se Gospodaru tvome ponovno vratiti,

43. i da On na smijeh i na plač navodi,

44. i da On usmrćuje i oživljava,

45. i da On par, muško i žensko, stvara,

46. od kapi sjemena kad se izbaci,

47. i da će ih On ponovno oživiti,

48. i da On daje bogatstvo i moć da stječu,

49. i da je On Sirijusa [1] Gospodar,

50. i da je On drevni narod Ad uništio,

51. i Semud, i da nikog nije poštedio.

52. I uništili smo prije narod Nuhov: to, zaista, bijaše narod najokrutniji i najobjesniji,

53. i prevrnuta naselja On je na zemlju sručio,

54. i snašlo ih je ono što ih je snašlo.

55. Pa, u koju blagodat Gospodara svoga ti još sumnjaš?

56. Ovo je opomena kao i prijašnje opomene:

57. Bliski čas se približava,

58. osim Allaha niko ga ne može otkriti, niti otkloniti!

[1] Sirijus je vrste zvijezde.

59. Pa zar se ovom govoru iščuđavate,

60. i smijete se, a ne plačete,

61. gordo dignutih glava?!

62. Zato, na sedždu Allahu padajte i Njemu ibadet činite.

Sura El-Kamer *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Bliži se Čas i Mjesec se raspolutio!

2. A oni, uvijek kada vide znak, okreću se i govore: “Magija prolazna!”

3. Oni ne vjeruju i povode se za hirovima svojim, a sve će kod svoga cilja skončati.

4. I došle su im vijesti u kojima je ono što treba da ih odvrati –

5. mudrost savršena – pa kako upozoritelji takvima mogu koristiti?!

6. Zato se okreni od njih! Na Dan kad ih glasnik pozove na nešto užasno,

7. oni će oborenih pogleda iz grobova izlaziti, kao skakavci rasuti,

8. žureći ka glasniku. A nevjernici će govoriti: “Ovo je težak dan.”

9. Poricao je Nuhov narod prije njih, pa su roba Našeg u laž utjerivali govoreći: “Luđak!” – i Nuh je odbijen bio.

10. I on je Gospodara svoga zamolio: “Ja sam pobijeđen, pa Ti pomozi!”

11. I Mi smo kapije nebeske pootvarali vodi koja je neprestano lila,

12. i učinili da iz zemlje izvori provriju, i vode su se sastale po onome što je već bilo određeno,

13. a njega smo nosili na lađi od dasaka i klinova sagrađenoj,

14. koja je plovila pred Našim očima, a nagrada je to bila za onoga koji je porican bio.

15. I Mi to ostavismo kao znak – pa ima li ikoga ko bi se prisjetio?

16. “Kakva je bila kazna Moja i upozorenje Moje?!”

17. A Mi smo Kur’an lahkim za opomenu učinili, pa ima li ikoga ko bi se

* Mjesec

prisjetio?

18. Poricao je Ad, pa kakva je bila kazna Moja i upozorenje Moje?!

19. Jednog kobnog dana poslali smo na njih leden vjetar koji je neprestano puhao

20. i ljude dizao kao da su palmina stabla iščupana,

21. Kakva je bila kazna Moja i upozorenje Moje?!

22. A Mi smo Kur'an olakšali kao opomenu, pa ima li koga ko bi se prisjetio?

23. I Semud je upozoritelje poricao.

24. "Zar da slijedimo jednog od nas!" – govorili su. "Tada bismo, uistinu, bili u zabludi i bili bismo ludi.

25. Zar baš njemu, između nas, da bude poslana Objava?! Ne, on je lažljivac oholi!"

26. "Saznat će oni sutra ko je lažljivac oholi!

27. Mi ćemo poslati kamilu da bismo ih iskušali, pa pričekaj ih i budi strpljiv.

28. I upozori ih da će se voda između njih i nje dijeliti, svakom obroku pristupit će onaj čiji je red!"

29. Ali oni pozvaše jednog od svojih, pa se on spremi i prekla je.

30. Kakva je bila kazna Moja i upozorenje Moje?!

31. Mi poslasmo na njih jedan jedini krik i oni postadoše poput zdrobljenog suhog lišća.

32. A Mi smo Kur'an olakšali za opomenu, pa ima li ikoga ko bi se prisjetio?

33. Narod Lutov poricao je upozoritelje i upozorenja.

34. Na njih vjetar, pun pijeska, poslasmo, samo ne na Lutovu porodicu, nju u svitanje spasismo,

35. to je bila blagodat od Nas. Eto, tako Mi nagrađujemo one koji zahvaljuju.

36. A on im je bio prijetio silom Našom, ali su oni u upozoritelje i upozorenja sumnjali.

37. Oni su od njega goste njegove tražili, pa smo ih Mi oslijepili: “Iskusite kaznu Moju i upozorenja Moja!”

38. A rano izjutra stiže ih kazna neprekidna.

39. “Iskusite kaznu Moju i upozorenja Moja!”

40. A Mi smo Kur’an olakšali za opomenu, pa ima li ikoga ko bi se prisjetio?!

41. I faraonovoj porodici upozoritelji i upozorenja dolaziše,

42. ali oni porekoše sve znakove Naše, pa ih Mi kaznismo onako kako kažnjava Silni i Apsolutno Moćni.

43. Da li su nevjernici vaši bolji od njih ili vi u knjigama nebeskim imate kakvu garanciju?!

44. Zar ovi da govore: “Mi smo skup nepobjedivi!”

45. Skup će, sigurno, poražen biti, a oni će se u bijeg dati!

46. Međutim, Čas oživljenja im je rok, a Čas oživljenja je užasniji i gorči.

47. Prestupnici, doista, u zabludi i patnji bit će,

48. na Dan kada budu u Vatru odvučeni, s licima dolje okrenutim: “Iskusite dodir Ognja!”

49. Mi, doista, sve s određenjem stvaramo

50. i naređenje Naše samo je jedna riječ – sve bude u tren oka.

51. A Mi smo već vama slične uništili, pa ima li ikoga ko bi se prisjetio?!

52. I sve što su uradili u listovima je,

53. i sve, i malo i veliko, u retke je stavljeno.

54. Oni koji su se Allaha bojali bit će u džennetskim baščama i pored rijeka,

55. na mjestu Istine, kod Vladara Apsolutno Moćnoga.

Sura Er-Rahman *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Svemilosni
2. poučava Kur'anu,
3. stvara čovjeka,
4. uči ga izgovoru.
5. Sunce i Mjesec po tačno određenom proračunu plove,
6. i trava i drveće sedždu čine,
7. a nebo je digao. I postavio je Mjerilo
8. da ne prelazite granice pravde,
9. i pravo mjerite i na tereziji ne zakidajte!
10. A Zemlju je za stvorenja razastro,
11. na njoj ima voća i palmi s plodom u čaškama,
12. i žita sa lišćem i miomirisna cvijeća –
13. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!
14. On je čovjeka od sasušene ilovače, kao što je grnčarija, stvorio,
15. a džine od plamena vatre –
16. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!
17. Gospodar dva istoka i dva zapada –
18. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!
19. Pustio je dva mora da se susreću,
20. između njih je pregrada i ona se ne miješaju –

* Milostivi

21. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

22. Iz njih se vadi biser i merdžan –

23. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

24. Njegove su i lađe koje se kao brda visoko po moru uzdižu –

25. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

26. Sve što je na njoj – Zemlji prolazno je,

27. a ostaje Lice tvoga Gospodara, Veličanstveno i Plemenito,

28. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

29. Njemu se mole oni koji su na nebesima i na Zemlji; svakog časa On se zanima nečim,

30. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

31. Pozabavit ćemo se vama, o ljudi i džini!

32. Pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

33. O družine džina i ljudi, ako možete kroz slojeve nebesa i Zemlje prodrijeti, prodrite! Moći ćete prodrijeti jedino uz veliku moć,

34. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

35. Na vas će se ognjeni plamen i rastopljen mjed prolivati, i vi se nećete moći odbraniti,

36. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

37. A kad se nebo razdvoji i postane ružičaste boje kao rastopljeno ulje,

38. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

39. Taj dan ljudi i džini za grijehe svoje neće biti pitani,

40. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

41. A prestupnici će se po biljezima svojim poznati, pa će za kose i za noge ščepani biti,

42. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

43. Evo, ovo je Džehennem, koji su prestupnici poricali!

44. Između vatre i uzavrele vode oni će kružiti,

45. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

46. A onome ko se bude bojao stajanja pred svojim Gospodarom pripast će dva perivoja,

47. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

48. puna stabala granatih,

49. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

50. u kojima su dva izvora koja teku –

51. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

52. u njima će od svakog voća po dvije vrste biti,

53. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

54. Naslonjeni bit će na postelje čije će postave od kadife biti, a plodovi u oba perivoja nadohvat ruke će stajati,

55. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

56. U njima će biti one koje preda se gledaju, one koje, prije njih, ni čovjek ni džin nije dodirnuo,

57. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

58. Kao da su one dragulj i merdžan,

59. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

60. Zar za dobro učinjeno djelo nagrada može biti nešto drugo do dobro?!

61. Pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

62. Osim ta dva, biće još dva neznatnija perivoja –

63. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

64. tamnozelena,

65. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

66. U njima su dva izvora iz kojih voda kulja;

67. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

68. U njima će biti voća i palmi i šipaka,

69. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

70. U njima će biti ljepotica naravi divnih,

71. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

72. hurija u šatorima skrivenih,

73. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

74. koje prije njih ni čovjek ni džin nije dodirnuo,

75. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

76. Oni će biti naslonjeni, na prekrivačima zelenim i ćilimima čudesno ukrašenim i lijepim,

77. pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete?!

78. Neka je uzvišeno ime Gospodara tvoga, Veličanstvenog i Plemenitog!

Sura El-Vakia *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Kada se Neizbježni događaj zbije,
2. događanje njegovo niko neće poricati -
3. neke će poniziti, a neke uzvisiti.
4. Kad se Zemlja jako potrese
5. i brda se u komadiće zdrobe,
6. i postanu prašina razasuta,
7. vas će tri vrste biti:
8. oni zdesna – šta će biti s onim zdesna?!
9. i oni slijeva – šta će biti s onim slijeva?!
10. i oni koji prednjače – oni će prednjačiti!
11. To su oni bliski,
12. u džennetskim baščama naslada bit će.
13. Bit će ih mnogo iz prvih,
14. a malo iz zadnjih,
15. na divanima izvezenim,
16. jedni prema drugima na njima će naslonjeni biti;
17. služit će ih vječno mladi dječaci,
18. sa čašama i ibricima, i peharom punim pića iz izvora tekućeg –
19. od koga ih glava neće boljeti i zbog koga neće pamet izgubiti –
20. i voćem koje će sami birati,

* Događaj

21. i mesom ptičijim kakvo budu željeli.
22. U njima će biti i hurije očiju krupnih,
23. slične biseru u školjkama skrivenom,
24. kao nagrada za ono što su činili.
25. U njima neće slušati prazne besjede, ni govor grešni,
26. nego samo riječi: "Selam, selam!"
27. A oni s desne strane – šta će biti s onim s desne strane?!
28. Bit će među lotosovim drvećem bez bodlji,
29. i među bananama plodovima nanizanim
30. i u hladovini prostranoj,
31. pored vode tekuće
32. i usred voća svakovrsnog
33. koje će uvijek imati i koje neće zabranjeno biti
34. i na posteljama uzdignutim.
35. Stvaranje njihovo, zaista, ćemo obnoviti
36. i djevicama ih učiniti,
37. te onim koje se umiljavaju muževima svojim i godina istih,
38. za one s desne strane.
39. Bit će ih mnogo iz prvih,
40. a mnogo iz kasnijih.
41. A oni s lijeve strane – šta je s onima s lijeve strane?!
42. Oni će biti u vrelom dašku vatre i vodi ključaloj,
43. i u sjeni dima mrkog,
44. u kojoj neće biti svježine ni bilo kakve ugodnosti.
45. Oni su prije toga raskošnim životom živjeli
46. i uporno teške grijehe činili

47. i govorili: “Zar kad umremo i samo prašina i kosti budemo – zar ćemo, zbilja, biti oživljeni;

48. zar i drevni naši preci?!”

49. Reci: “I drevni i kasniji,

50. u određeno vrijeme, i u Dan određeni bit će sakupljeni,

51. i tada ćete vi, o zabludjeli, koji poričete oživljavanje,

52. sigurno, s drveta zekkum jesti,

53. i njime ćete trbuhe puniti,

54. pa zatim na to vodu ključalu piti,

55. poput kamila koje ne mogu žeđ ugasiti.

56. To će im na Dan polaganja računa ugošćenje biti!

57. Mi smo vas stvorili – pa zašto ne povjerujete?

58. Šta mislite: da li sjemenu koje ubacujete

59. vi ili Mi oblik dajemo?

60. Mi određujemo kad će ko od vas umrijeti i niko Nas ne može spriječiti

61. da likove vaše izmijenimo i da vas iznova u likovima koje vi ne poznajete stvorimo.

62. Poznato vam je kako ste prvi put stvoreni, pa zašto se ne urazumite?

63. Šta mislite: šta biva s onim što posijete?

64. Da li mu vi dajete snagu da niče ili to Mi činimo?

65. Ako hoćemo, možemo ga u suho rastinje pretvoriti, pa biste se snebivali:

66. “Mi smo, doista, oštećeni,

67. čak smo svega lišeni!”

68. Šta mislite: vodu koju pijete –

69. da li je vi ili Mi iz oblaka spuštamo?

70. Ako želimo, možemo je slanom učiniti – pa zašto niste zahvalni?

71. Šta mislite: vatru koju palite –
72. da li drvo za nju Mi stvaramo ili vi?
73. Mi činimo da ona podsjeća i da bude korisna putnicima kada konače;
74. zato slavi i veličaj ime Gospodara svoga Veličanstvenog!
75. I kunem se položajima zvijezda,
76. a to je, da znate, zakletva velika!
77. On je, zaista, Kur'an plemeniti
78. u Knjizi brižljivo čuvanoj.
79. Dodirnuti ga smiju samo oni koji su čisti!
80. On je objava od Gospodara svjetova,
81. pa kako ovaj govor omalovažavate,
82. i umjesto zahvalnosti što vam je opskrba darovana, vi u njega ne vjerujete?
83. A zašto vi, kad duša do guše dopre,
84. i kad vi budete tada gledali –
85. a Mi smo mu bliži od vas, ali vi ne vidite –
86. zašto je onda, ako račun nećete polagati,
87. ne povratite, ako istinu govorite?
88. I ako bude jedan od onih koji su Allahu bliski –
89. udobnost i opskrba lijepa i džennetske blagodati pripast će njemu!
90. A ako bude jedan od onih koji su s desne strane,
91. pa, selam tebi od onih s desne strane!
92. A ako bude jedan od onih koji su poricali i u zabludi ostali,
93. pa, ključalom vodom bit će ugošćen
94. i u Ognju pržen.
95. Sama je istina, zbilja, sve ovo!
96. Pa, slavi i veličaj ime Gospodara svoga Veličanstvenog!

Sura El-Hadid *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Allaha slavi i veliča sve što je na nebesima i na Zemlji, i On je Silni i Mudri.

2. Njegova je vlast na nebesima i na Zemlji; On život i smrt daje, i On nad svime ima moć.

3. On je Prvi i Posljednji, i nad svime Dominantni i u bit svega Pronicljivi; i On zna sve!

4. On je Onaj Koji je i nebesa i Zemlju za šest dana stvorio, a zatim se nad Aršom uzvisio; On zna šta u zemlju ulazi i šta iz nje izlazi i šta s neba silazi i šta se prema njemu diže, On je s vama gdje god bili, i sve što radite Allah vidi.

5. Njegova je vlast na nebesima i na Zemlji, i Allahu će se sve vratiti!

6. On uvodi noć u dan i dan u noć, i On zna što se u grudima skriva.

7. Vjerujte u Allaha i Poslanika Njegova i udjeljujte iz onoga što vam je dao da naslijedite, jer one od vas koji budu vjerovali i udjeljivali čeka nagrada velika.

8. Kako da ne vjerujete u Allaha, a Poslanik vas zove da vjerujete u Gospodara svoga – a On je od vas već zavjet uzeo – ako ste vjernici

9. On robu Svome objavljuje jasne ajete da bi vas iz tmina na svjetlo izveo – a Allah je, uistinu, prema vama milosrdan i milostiv.

10. I kako da ne trošite na Allahovu putu, a Allahu pripada nasljedstvo nebesa i Zemlje?! Nisu jednaki oni među vama koji su davali priloge prije pobjede i lično se borili – oni su na višem stupnju od onih koji su

* Gvožđe

poslije davali priloge i lično se borili, a Allah svima obećava nagradu najljepšu; Allah u potpunosti zna ono što radite.

11. Ko je taj ko će Allahu lijep zajam dati da bi mu ga On mnogostruko vratio, a uz to će on i nagradu divnu imati?

12. Na Dan kad budeš vidio kako se pred vjernicima i vjernicama, i s desne strane njihove, svjetlo njihovo bude kretalo: "Blago vama danas: džennetske bašče, kroz koje teku rijeke, u kojima ćete vječno boraviti – to je veliki uspjeh!"

13. Na Dan kada će licemjeri i licemjerke vjernicima govoriti: "Pričekajte nas da se svjetlom vašim poslužimo!" "Vratite se natrag pa drugo svjetlo potražite?", bit će rečeno. I između njih će pregrada postavljena biti koja će vrata imati; unutar nje bit će milost, a izvan nje patnja.

14. "Zar nismo s vama bili?", dozivat će ih. "Jeste", odgovorit će, "ali ste sami sebe zaveli i iščekivali ste i sumnjali ste, i puste želje su vas zavaravale, dok nije došla Allahova odredba, i obmanitelj – šejtan vas o Allahu obmanuo.

15. Nikakva otkupnina danas od vas neće primljena biti, a ni od onih koji nisu vjerovali; Vatra će biti prebivalište vaše, ona vam baš odgovara, a užasno je ona krajnje odredište!"

16. Zar nije vrijeme da se onima koji vjeruju srca smekšaju zbog spomena Allaha i Istine koja se objavljuje i da oni ne budu kao oni kojima je još davno data Knjiga, pa su srca njihova, zato što je proteklo mnogo vremena, postala nemilosrdna i mnogi su od njih grešnici.

17. Znajte da Allah daje život već mrtvoj zemlji! Mi vam objasnismo ajete i znakove da biste razumjeli.

18. Onima koji milostinju i zekat budu udjeljivali i onima koje je budu udjeljivale, i koji drage volje Allahu zajam budu davali – mnogostruko će se vratiti i njih čeka nagrada divna.

19. A oni koji vjeruju u Allaha i Njegove poslanike – to su oni koji srcem u potpunosti vjeruju! A šehidima – u njihova Gospodara pripada njihova nagrada i svjetlo njihovo! A oni koji ne vjeruju i Naše ajete i znakove poriču, to su oni koji pripadaju Vatri!

20. Znajte da je dunjalučki život igra, i zabava, i gizdanje, i međusobno hvalisanje, i nadmetanje u mnoštvu imetka i djece! On je nalik kiši, i bilje od nje sijače zadivi, i ono potom, nakon kiše uzbuja, ali ga zatim vidiš požutjela i potom sasušeno biva. Na ahiretu patnja teška je, a ima i oprost Allahov i zadovoljstvo. A šta je dunjalučki život doli uživanje varljivo!

21. Nadmećite se da u Gospodara svoga zaslužite oprost i Džennet, prostran koliko su nebo i Zemlja prostrani, i pripremljen za one koji u Allaha i poslanike Njegove vjeruju. To je Allahovo obilje koje će dati onome kome On hoće; a Allah je posjednik obilja velikog.

22. Nema nevolje koja zadesi Zemlju i vas, a koja nije, prije nego što je damo, zapisana u Knjizi – to je Allahu, uistinu, lahko –

23. da ne biste tugovali za onim što vam je promaklo, a i da se ne biste previše radovali onome što vam On dadne. Allah ne voli nikakve razmetljivce, hvalisavce,

24. koji škrtare i traže da i ljudi škrti budu. A onaj ko neće da udjeljuje – pa, Allah je, uistinu, Neovisni i Hvaljeni.

25. Mi smo izaslanike Naše s jasnim dokazima slali i po njima Knjige i Mjerilo – pravdu slali da bi ljudi pravedno postupali, a gvožđe smo stvorili i spustili, u kome je velika snaga i koje ljudima koristi, a da bi Allah znao one koji pomažu Njega i poslanike Njegove iako ih i ne vide. Allah je, uistinu, moćan i silan.

26. Mi smo Nuha i Ibrahima poslali, i nekima od potomaka njihovih objavu i vjerovjesništvo dali; neki su od potomaka njihovih na Pravom putu, a mnogi od njih su grešnici.

27. Zatim smo, njihovim tragovima, jednog za drugim poslanike Naše slali, dok nismo Isaa, sina Merjemina, poslali. Njemu smo Indžil dali i učinili da u srcima sljedbenika njegovih blagost i samilost budu. A isposništvo su oni sami kao novotariju uveli u želji za Allahovim zadovoljstvom – Mi im ga nismo propisali; već smo im propisali traganje za Allahovim zadovoljstvom, ali oni o njemu nisu vodili brigu onako kako bi trebalo, pa ćemo one među njima koji budu ispravno vjerovali nagraditi, a mnogi od njih su grešnici.

28. O vi koji vjerujete, Allaha se bojte i u Poslanika Njegova vjerujte. On će vam dvostruku milost Svoju darovati, i dat će vam svjetlo pomoću kojeg ćete ići i oprostit će vam, a Allah je Oprostitelj grijeha i milostiv je.

29. I neka sljedbenici Knjige znaju da oni nikakvu Allahovu blagodat neće dobiti, jer je blagodat samo u Allahovoj ruci – daje je onome kome On hoće; a Allah je posjednik obilja velikog.

Sura El-Mudžadela *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Allah je čuo riječi one koja se s tobom o mužu svome raspravljala i Allahu se jadala, a Allah čuje razgovor vaš međusobni. Allah je, uistinu, Onaj Koji sve čuje i Onaj Koji sve vidi.

2. Oni od vas koji ženama svojim reknu da su im leđa njihova poput leđa njihovih majki, a one nisu majke njihove – majke njihove su samo one koje su ih rodile, oni, zaista, govore strašne riječi i neistinu – a Allah je zbilja Onaj Koji grijehe poništava i oprašta.

3. Oni koji ženama svojim reknu da su im leđa njihova poput leđa njihovih majki, a onda se povrate u onome što su rekli, dužni su, prije nego što jedni drugo dodirnu, jednog roba ropstva osloboditi. To je ono čime se opominjete – a Allah u potpunosti zna što vi radite.

4. Onaj koji ne nađe, dužan je dva mjeseca uzastopce postiti prije nego jedno drugo dodirnu. A onaj ko ne može, dužan je šezdeset siromaha nahraniti, zato da biste potvrdili da u Allaha i Poslanika Njegova vjerujete – to su Allahovi propisi. A nevjernike čeka kazna bolna.

5. Doista, oni koji se suprotstavljaju Allahu i Poslaniku Njegovu bit će odbačeni i poniženi, kao što su bili odbačeni i poniženi i oni prije njih. A Mi smo objavili jasne ajete i znakove, a nevjernike čeka ponižavajuća patnja,

6. na Dan kad ih Allah sve oživi, pa ih obavijesti o onom šta su radili; Allah je o tome račun sveo, a oni su to zaboravili – Allah je svemu svjedok.

7. Zar ne znaš da Allah zna sve što je na nebesima i što je na Zemlji?!

* Rasprava

Nema tajnih razgovora među trojicom, a da On nije četvrti, niti među petericom, a da On nije šesti, ni kad ih je manje, ni kad ih je više, a da On nije s njima gdje god oni bili; On će ih na Kijametskom danu obavijestiti o onom što su radili. Allah zaista sve dobro zna.

8. Ne vidje li one kojima je zabranjeno da se sašaptavaju kako se zatim vraćaju onome što im je zabranjeno i sašaptavaju se o grijehu, neprijateljstvu i neposlušnosti prema Poslaniku?! A kad ti dolaze, pozdravljaju te onako kako te Allah nikad nije pozdravio, i među sobom govore: "Trebalo bi da nas Allah već jednom kazni za ono što govorimo!" Dovoljan će im biti Džehennem! U njemu će gorjeti, a užasno je to krajnje odredište!

9. O vi koji vjerujete, kada se među sobom došaptavate, ne došaptavajte se o grijehu, neprijateljstvu i neposlušnosti prema Poslaniku, već se došaptavajte o dobročinstvu i bogobojaznosti, i bojte se Allaha pred Kojim ćete okupljeni biti.

10. Takvo sašaptavanje posao je šejtanski, da bi rastužio one koji vjeruju, a to ne može njima nimalo nauditi, osim ako to Allah dopusti. A vjernici neka se samo u Allaha pouzdaju!

11. O vi koji vjerujete, kad vam se kaže: "Načinite mjesta drugima tamo gdje se sjedi", vi načinite, pa i vama će Allah mjesto načiniti; a kad vam se rekne: "Dignite se", vi se dignite, i Allah će na visoke stepene uzdignuti one među vama koji vjeruju i kojima je dato znanje. A Allah u potpunosti zna ono što radite.

12. O vi koji vjerujete, kad hoćete da se s Poslanikom sašaptavate, prije toga sadaku udijelite. To je za vas bolje i čistije. A ako ne nađete ništa - pa, Allah je, zaista, Oprostitelj grijeha, Milostivi.

13. Zar vas je strah da prije razgovora svoga sadaku udijelite?! A ako ne udijelite i Allah vam oprosti, onda namaz obavljajte i zekat dajite i budite pokorni Allahu i Poslaniku Njegovu! Allah u potpunosti zna ono

što vi radite.

14. Zar ti ne vidje one koji za prijatelje i zaštitnike uzimaju ljude na koje se Allah rasrdio?! Oni nisu ni vaši ni njihovi, i zaklinju se na laži, a oni znaju.

15. Allah je njima pripremio žestoku patnju, a zaista je ružno ono što rade.

16. Uzeli su svoje zakletve štitom, i odvraćaju od Allahova puta, pa im zato pripada ponižavajuća patnja.

17. Ni imeci njihovi, ni djeca njihova im nimalo neće pomoći kod Allaha, oni će biti stanovnici u Vatri, u njoj će vječno boraviti.

18. Na Dan u koji će ih Allah sve oživjeti oni će se Njemu zaklinjati, kao što se vama zaklinju, misleći da će im to nešto koristiti. Oni su, doista, pravi lažljivci.

19. Njima je ovladao šejtan i učinio da zaborave spominjati Allaha, oni su šejtanova stranka, a zbilja, oni iz stranke šejtanove gubitnici su pravi.

20. Oni koji se suprotstavljaju Allahu i Poslaniku Njegovu bit će, sigurno, među onim najponiženijim.

21. Allah je zapisao: "Ja i poslanici Moji sigurno ćemo pobijediti!" Allah je, zaista, moćan i silan.

22. Nećeš naći da ljudi koji u Allaha i onaj svijet vjeruju budu u ljubavi s onima koji se Allahu i Poslaniku Njegovu suprotstavljaju, pa bili to očevi njihovi, ili sinovi njihovi, ili braća njihova, ili rođaci njihovi. Njima je On u srca vjerovanje usadio i svjetlom Svojim ih osnažio, i On će ih uvesti u džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, da u njima vječno ostanu. Allah je njima zadovoljan, a i oni su zadovoljni Njime. Oni su Allahova stranka, a doista, Allahova su stranka oni koji će sigurno uspjeti.

Sura El-Hašr *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Allaha slavi i veliča sve što je na nebesima i što je na Zemlji, On je silan imudar.

2. On je Onaj Koji je prilikom prvog progonstva protjerao iz domova njihovih one sljedbenike Knjige koji nisu vjerovali. Vi niste mislili da će otići, a oni su mislili da će ih utvrde njihove od Allaha odbraniti, ali ih je Allah kaznio odakle se nisu nadali i On je u srca njihova strah ulio; vlastitim rukama i rukama vjernika svoje domove su rušili. Zato uzmite iz toga pouku, o vi razboriti!

3. A da im Allah nije već bio propisao izgnanstvo, On bi ih drugoj patnji još na ovome svijetu podvrgao! A njima na onome svijetu pripada patnja u Vatri.

4. To je zato što su se Allahu i Poslaniku Njegovu suprotstavljali; a onaj ko se Allahu suprotstavlja – pa Allah, zaista, žestoko kažnjava.

5. To što ste neke palme posjekli ili ih, da uspravno stoje, ostavili – s Allahovim dopuštenjem ste učinili, i zato da On grešnike ponizi.

6. A vi niste kasom tjerali konje ni kamile zbog onoga što je Allah od njih, kao plijen, darovao Poslaniku Svome, nego, Allah prepušta vlast poslanicima Svojim nad onima nad kojima On hoće; Allah nad svime ima moć.

7. Plijen od stanovnika sela i gradova koji Allah Poslaniku Svome daruje pripada: Allahu i Poslaniku Njegovu, i bližnjima njegovim, i siročadi, i siromašnim, i putnicima namjernicima - da ne bi prelazio samo iz ruku u ruke bogataša vaših; ono što vam Poslanik da, to prihvatite, a

* Progonstvo

ono što vam zabrani – ostavite, i bojte se Allaha. Allah, zaista, žestoko kažnjava.

8. I siromašnim muhadžirima koji su iz svojih domova i iz posjeda svojih protjerani, tragajući za Allahovim obiljem i zadovoljstvom, i Allahu i Poslaniku Njegovu pomažu, to su, zaista, iskreni.

9. A oni koji su prije njih Medinu nastanili i iman prihvatili, oni vole one koji im doseljavaju, i u grudima svojim nikakvu zavist, zato što im se daje, ne osjećaju, i više vole njima nego sebi, mada im je i samima potrebno. A oni koji se uščuvaju gramzivosti i tvrdičluka, oni će sigurno uspjeti.

10. Oni koji poslije njih dolaze – govore: "Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj koja su nas u vjeri pretekla i ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodaru naš, Ti si, zaista, milosrdan i milostiv."

11. Zar ne vidje licemjere kako govore svojim prijateljima, sljedbenicima Knjige koji ne vjeruju: "Ako budete protjerani, mi ćemo sigurno s vama poći i kad se vas bude ticalo, nikada se nikome nećemo pokoriti; a ako budete napadnuti, sigurno ćemo vam u pomoć pritećiˮ, a Allah je svjedok da su oni, zaista, lašci.

12. Ako bi bili protjerani, oni ne bi s njima pošli; ako bi bili napadnuti, oni im ne bi u pomoć pritekli; a ako bi im u pomoć pritekli, sigurno bi pobjegli i oni bi bez pomoći ostali.

13. Oni se više boje vas nego Allaha, zato što su oni ljudi koji ne shvataju.

14. Samo u utvrđenim gradovima ili iza zidina oni se protiv vas smiju skupa boriti. Njihovo međusobno neprijateljstvo žestoko je. Ti misliš da su oni složni, međutim, srca su njihova razjedinjena, zato što su to ljudi koji ne razumiju.

15. Slični su onima koji su, tu nedavno, svu pogubnost postupaka svojih iskusili – njih čeka patnja bolna.

16. Slični su šejtanu kad kaže čovjeku: "Budi nevjernik!", pa kad postane nevjernik, on onda rekne: "Ja više nemam ništa s tobom; ja se, zaista, Allaha, Gopodara svjetova bojim."

17. Obojicu ih, na kraju, čeka Vatra u kojoj će vječno boraviti, a to će biti kazna za sve nepravedne.

18. O vi koji vjerujete, Allaha se bojte, i neka svaki čovjek gleda šta je za sutra pripremio, i Allaha se bojte. Allah, zaista, u potpunosti zna ono što radite.

19. I ne budite kao oni koji su zaboravili Allaha, pa je On učinio da sami sebe zaborave; oni su baš pravi grešnici.

20. Nisu jednaki stanovnici Džehennema i stanovnici Dženneta; stanovnici Dženneta baš su uspješni.

21. Da ovaj Kur'an kakvom brdu objavimo, ti bi vidio kako je strahopoštovanja puno i kako bi se od straha pred Allahom raspalo. Takve primjere navodimo ljudima da bi razmislili.

22. On je Allah, osim Kojeg nema drugog boga, poznavatelj onog što je čulima nedokučivo, a i onog što je pojavno, Svemilosni, Milostivi.

23. On je Allah, osim Kojeg nema drugog boga, Vladar, Sveti i Štovani, Savršeni – Onaj Koji je bez nedostataka, Onaj Koji pruža sigurnost, Onaj Koji nad svim bdi, Silni, Uzvišeni, Gordi. Slavljen i Uzvišen je Allah od onoga što mu pridružuju!

24. On je Allah, Kreator, Tvorac, Oblikovatelj, On ima najljepša imena. Njega slavi i veliča sve što je na nebesima i na Zemlji, On je Silni i Mudri.

Sura El-Mumtehina *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. O vi koji vjerujete! Ne uzimajte Moje neprijatelje i svoje neprijatelje za prisne prijatelje, ljubav im darivajući, a oni poriču Istinu koja došla je vama, i izgone Poslanika i vas zato što vjerujete u Allaha, vašega Gospodara, ako ste već izišli radi džihada na Putu Mojemu i tražeći zadovoljstvo Moje. Vi njima ljubav tajno iskazujete, a Ja najbolje znam što vi skrivate i što obznanjujete. A ko to od vas bude činio, pa – taj je zalutao s Pravog puta.

2. Ako vas se oni domognu, bit će neprijatelji vaši i pružit će prema vama, u zloj namjeri, ruke svoje i jezike svoje, i poželjet će da uznevjerujete.

3. Ni rodbina vaša ni djeca vaša neće vam biti od koristi, na Kijametskom danu On će vas razdvojiti. Allah dobro vidi ono što radite.

4. Imali ste dobar uzor u Ibrahimu i u onima koji su s njim kad su narodu svome rekli: "Mi s vama nemamo ništa, a ni s onim što vi, umjesto Allaha, obožavate, mi vas se odričemo, i neprijateljstvo i mržnja između nas stalno će se javljati sve dok ne budete u Allaha, Njega Jedinog, vjerovali!", ali ne i u Ibrahimovim riječima ocu svome: "Ja ću za tebe moliti oprost, ali te ne mogu od Allaha odbraniti. Gospodaru naš, na Tebe se oslanjamo, Tebi se obraćamo i kod Tebe je krajnje odredište.

5. Gospodaru naš, ne učini da budemo iskušenje onima koji ne vjeruju i oprosti nam, Gospodaru naš! Ti si, zaista, Silni i Mudri."

6. Bijahu oni vama dobar uzor – svakom onom ko se nada Allahu i Posljednjem danu. A svako onaj ko se okrene – pa, Allah je, zaista, Neovisni i Hvaljeni.

* Provjerena

7. Allah će sigurno uspostaviti ljubav između vas i onih s kojima ste u neprijateljstvu; Allah je svemoćan, i Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

8. Allah vam ne zabranjuje da činite dobro i da budete pravedni prema onima koji nisu ratovali protiv vas zbog vjere i koji vas iz domova vaših nisu izgnali – Allah, zaista, voli one koji su pravični,

9. ali vam zabranjuje da budete prisni s onima koji su ratovali protiv vas zbog vjere i koji su vas iz domova vaših izgnali i koji su pomogli da budete prognani. Oni koji su s njima prisni baš su nepravedni.

10. O vi koji vjerujete, kad vam vjernice kao muhadžirke dođu, ispitajte ih; Allah najbolje zna kakvo je vjerovanje njihovo, pa ako se uvjerite da su vjernice, onda ih ne vraćajte nevjernicima; one njima nisu dopuštene, niti su oni njima dopušteni; a njima dajte ono što su potrošili. Nije vam grijeh da se njima ženite kad im vjenčane darove njihove date. U braku nevjernice ne zadržavajte! Tražite ono što ste potrošili, a neka i oni traže ono što su potrošili! To je Allahov sud, On sudi među vama, a Allah je Onaj Koji sve zna i mudar je.

11. A ako neka od žena vaših nevjernicima umakne, i ako vi poslije u borbi plijen zarobite, onda onima čije su žene umakle vjenčane darove koje su im dali namirite. I bojte se Allaha, u Koga vjerujete!

12. O Vjerovjesniče, kada ti dođu vjernice da ti polože prisegu: da neće Allahu nikoga ravnim smatrati, i da neće krasti, i da neće bludničiti, i da neće djecu svoju ubijati, i da neće muževima tuđu djecu podmetati i da neće ni u čemu što je dobro poslušnost odricati – ti prisegu njihovu prihvati i moli Allaha da im oprosti; Allah, zaista, mnogo prašta, i On je milostiv.

13. O vi koji vjerujete, ne uzimajte za prisne prijatelje i zaštitnike ljude na koje se Allah rasrdio; oni su izgubili nadu da će bilo kakvu nagradu na ahiretu imati, isto kao što su nevjernici izgubili nadu u vezi s onim koji su u grobovima.

Sura Es-Saff *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Allaha slavi i veliča ono što je na nebesima i ono što je na Zemlji; On je Silni i Mudri!

2. O vi koji vjerujete, zašto govorite ono što ne činite?!

3. Kako samo Allah prezire da govorite ono što ne činite!

4. Allah, zaista, voli one koji se na Njegovu putu bore u redovima kao da su zdanje utvrđeno.

5. Kada Musa reče narodu svome: "O narode moj, zašto me uznemiravate, a dobro znate da sam vam ja Allahov poslanik!", i kad oni skrenuše ustranu, Allah njihova srca skrenu, a Allah neće uputiti narod koji je ogrezao u grijehu.

6. A kada Isa, sin Merjemin, reče: "O sinovi Israilovi, ja sam vam Allahov poslanik, da vam potvrdim prije mene objavljeni Tevrat i da vam donesem radosnu vijest o poslaniku čije je ime Ahmed, koji će poslije mene doći", i kad im je donio jasne dokaze, oni rekoše: "Ovo je očita vradžbina!"

7. A ima li nepravednijeg od onoga koji o Allahu laži iznosi dok se u islam poziva? – A Allah neće ukazati na Pravi put narodu koji nepravdu čini.

8. Oni žele utrnuti Allahovo svjetlo ustima svojim, a Allah će upotpuniti svjetlo Svoje, makar to mrzili nevjernici.

9. On je Onaj Koji je poslao Svog Poslanika s Uputom i Vjerom Istine da bi je uzdigao iznad svih vjera, makar to višebošci mrzili.

10. O vi koji vjerujete, hoćete li da vam ukažem na trgovinu, koja će vas iz

* Bojni red

patnje bolne spasiti?

11. U Allaha i Poslanika Njegova vjerujte i imecima svojim i životima svojim na Allahovu putu se borite – to vam je, da znate, bolje.

12. On će vam grijehe vaše oprostiti i uvesti vas u džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, i u divne dvorove u vrtovima Adna; to je uspjeh veliki.

13. A dat će vam i drugu blagodat koju volite: Allahovu pomoć i skoru pobjedu! Zato obraduj vjernike!

14. O vi koji vjerujete, budite pomagači Allahovi, kao što je rekao Isa, sin Merjemin, prisnim sljedbenicima: “Ko su moji pomagači u pozivanju Allahu?” Prisni sljedbenici odgovoriše: “Mi smo Allahovi pomagači!” Onda je jedna skupina iz potomaka lsrailovih povjerovala, a druga skupina uznevjerovala! Pa smo one koji su vjerovali protiv njihovih neprijatelja osnažili pa su postali nadmoćni.

Sura El-Džuma *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Allaha slavi i veliča sve što je na nebesima i ono što je na Zemlji, Vladara, Svetoga, Silnoga i Mudroga.

2. On je nepismenima poslao Poslanika, jednog između njih, da im ajete Njegove kazuje i da ih očisti i da ih Knjizi i mudrosti nauči, iako su prije bili u očitoj zabludi,

3. i drugima koji im se još nisu priključili, On je Silni i Mudri.

4. To je Allahova dobrota koju On daje onome kome hoće – a Allah je posjednik obilja velikog.

5. Oni kojima je Tevrat da ga nose dat, pa ga potom ne nose, slični su magarcu koji knjige nosi. O, kako su loši oni koji Allahove ajete i znakove poriču! A Allah neće uputiti na Pravi put ljude nepravedne.

6. Reci: "O jevreji, ako tvrdite da ste vi od svih ljudi jedini Allahovi miljenici, onda smrt poželite ako istinu govorite."

7. A zbog onoga što ruke njihove čine neće je nikad poželjeti; Allah dobro zna nepravedne.

8. Reci: "Smrt od koje bježite zaista će vas stići. Zatim ćete Onome koji poznaje i nevidljivi i vidljivi svijet vraćeni biti i On će vas o onome što ste radili obavijestiti."

9. O vi koji vjerujete, kad u petak na namaz budete pozvani, požurite na spominjanje Allaha i kupoprodaju ostavite, to vam je bolje, ako znate!

10. A kad se namaz završi, onda se po zemlji raziđite i za Allahovim dobrima

* Petak

tragajte i Allaha mnogo spominjite da biste uspjeli.

11. Ali, kad oni kakvu robu trgovačku ili zabavu ugledaju, pohrle joj i tebe ostave sama da stojiš. Reci: “Ono što je u Allaha bolje je i od zabave i od trgovine. A Allah je Opskrbitelj najbolji.”

Sura El-Munafikun*

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Kad ti licemjeri dolaze, oni govore: "Mi svjedočimo da si ti, zaista, Allahov Poslanik!", i Allah zna da si ti, zaista, Njegov Poslanik, a Allah svjedoči i da su licemjeri pravi lašci.

2. Oni su svoje zakletve kao štit uzeli, pa od Allahova puta odvraćaju. Ružno je, doista, kako postupaju.

3. To je zato što su vjernici bili, pa nevjernici postali, i onda su im srca zapečaćena, pa ne shvaćaju.

4. Kad ih pogledaš, njihov te izgled zadivljuje; a kad progovore, ti slušaš riječi njihove – međutim, oni su kao šuplji naslonjeni balvani i misle da je svaki povik protiv njih. Oni su pravi neprijatelji, pa ih se pričuvaj! Allah ih ubio, kuda se odmeću!

5. A kad im bude rečeno: "Dođite, Allahov Poslanik će moliti da vam se oprosti!", oni glavama svojim tresu i vidiš ih kako nadmeno odbijaju.

6. Isto im je – molio ti oprost za njih ili ne molio, Allah im neće oprostiti. Allah, doista, neće na Pravi put uputiti narod koji griješi.

7. Oni govore: "Ne udjeljujte ništa onima koji su uz Allahova Poslanika da bi ga napustili!" A riznice nebesa i Zemlje Allahove su, ali licemjeri ne shvataju.

8. Oni govore: "Ako se vratimo u Medinu, sigurno će jači istjerati iz nje slabijeg!" A snaga je u Allaha i u Poslanika Njegova i u vjernika, ali licemjeri ne znaju.

9. O vi koji vjerujete, neka vas imanja vaša i djeca vaša ne zabave od

* Licemjeri

spominjanja Allaha. A oni koji to učine, pravi su gubitnici.

10. I udjeljujte od onoga čime vas Mi opskrbljujemo prije nego nekom od vas smrt dođe, pa da onda rekne: "Gospodaru moj, da me još samo kratko vrijeme zadržiš, pa da imetak udjeljujem i da dobar budem!"

11. Allah sigurno neće ostaviti u životu nikoga kome smrt njegova dođe. Allah u potpunosti zna ono što vi radite.

Sura Et-Tegabun *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Allaha slavi i veliča sve što je na nebesima i sve što je na Zemlji. Njemu sva vlast i Njemu sva pohvala pripada; On nad svime ima moć!

2. On je Onaj Koji vas stvara, pa ima među vama i nevjernika, a ima među vama i vjernika. Sve što vi radite Allah dobro vidi.

3. On je nebesa i Zemlju s Istinom stvorio i uobličio vas i likove vaše čini najljepšim, i kod Njega je konačno odredište.

4. On zna šta na nebesima i na Zemlji postoji i zna šta krijete i šta pokazujete! Allah dobro zna šta grudi kriju.

5. Nije li do vas doprla vijest o onima koji još davno nisu vjerovali, pa su kobnost postupka svoga iskusili – a još ih i kazna bolna čeka?

6. To je zato što su govorili, kad su im poslanici njihovi jasne dokaze donosili: "Zar da nas ljudi upućuju?" Pa nisu vjerovali i okretali su se; a Allahu nije niko potreban, Allah je neovisan i hvaljen!

7. Nevjernici misle da neće biti oživljeni. Reci: "Hoćete, Gospodara mi moga, sigurno ćete biti oživljeni, pa ćete o onom što ste radili, doista, biti obaviješteni!", a to je Allahu lahko.

8. Zato, vjerujte u Allaha i Poslanika Njegova i u Svjetlo koje objavljujemo, a Allah u potpunosti zna ono što vi radite.

9. Na Dan kad vas On sakupi, na Dan zbora, to je Dan međusobne obmane. Ko bude vjerovao i dobra djela činio, On će mu prekriti loša djela njegova i uvest će ga u džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, u njima će vječno, zanavijek boraviti. To će uspjeh veliki biti!

* Samoobmana

10. A oni koji nisu vjerovali i koji su ajete i znakove Naše poricali, bit će stanovnici u Vatri; u njoj će vječno ostati, a to gdje će skončati bit će užasno mjesto.

11. Nikakva nevolja ne pogađa osim s Allahovom dozvolom! A ko u Allaha vjeruje, On će uputiti njegovo srce, a Allah sve dobro zna.

12. I pokoravajte se Allahu i Poslaniku Njegovu; a ako se okrenete, pa obaveza Našeg Poslanika je samo jasna obznana!

13. Samo je Allah Bog, i neka se vjernici samo u Allaha pouzdaju!

14. O vi koji vjerujete, među suprugama vašim i djecom vašom, doista, imate neprijatelja, pa ih se pričuvajte! A ako preko toga pređete i ne korite i oprostite, pa Allah je, zaista, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

15. Imanja vaša i djeca vaša samo su iskušenje, a u Allaha je nagrada velika.

16. Pa Allaha se bojte koliko god možete, i slušajte i pokoravajte se i udjeljujte za svoje dobro. A oni koji budu sačuvani gramzivosti i tvrdičluka, pa takvi su baš uspjeli.

17. A ako Allahu lijep zajam date, On će vam ga uvećati i oprostit će vam. Allah je Zahvalan i Onaj Koji ne žuri s kaznom.

18. Poznavatelj onoga što je čulima nedokučivo i onoga što je pojavno, Silni i Mudri.

Sura Et-Talak *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. O Vjerovjesniče, kad htjednete žene pustiti, vi ih u vrijeme kad su čiste pustite, i brojte to vrijeme, i Allaha, Gospodara svoga, bojte se. Ne izgonite ih iz kuća njihovih, a ni one neka ne izlaze, osim ako očito sramno djelo učine. To su Allahove granice. Onaj koji Allahove propise krši, sam sebi je nepravdu učinio. Šta znaš, Allah će, možda, poslije toga nešto novo odrediti?!

2. Pa kada one ispune vrijeme svog čekanja, vi ih ili na lijep način zadržite ili se lijepo od njih konačno rastavite, i kao svjedoke dvojicu svojih pravednih ljudi uzmite, i svjedočenje radi Allaha obavite! To je savjet za onog koji u Allaha i u Posljednji dan vjeruje – a onome koji se Allaha boji, On će izlaz dati

3. i opskrbit će ga odakle se i ne nada; onome koji se u Allaha pouzdaje, On mu je dovoljan. Allah će, zaista, ispuniti ono što je odlučio; Allah je svemu već rok odredio.

4. A one žene vaše, koje su nadu u mjesečno pranje izgubile – ako sumnjate – one treba da čekaju tri mjeseca, a i one koje ga još nisu dobile! Vrijeme čekanja za trudne žene jeste porod. A onome ko se Allaha boji, On će u svemu lahkoću dati.

5. To je Allahov propis koji vam On objavljuje. A onome ko se bude Allaha bojao, On će loše postupke pokriti i još mu nagradu uvećati.

6. Njih ostavite da stanuju tamo gdje i vi stanujete, prema svojim mogućnostima, i ne činite im teškoće zato da biste na njih pritisak

* Razvod braka

izvršili. Ako su trudne, snosite troškove njihovog izdržavanja sve dok se ne porode; a ako vam djecu doje, onda im dajte naknadu i sporazumite se međusobno na lijep način. A ako nastanu razmirice, neka mu onda druga doji dijete.

7. Neka imućan prema bogatstvu svome troši, a onaj koji je u oskudici – prema tome koliko mu je Allah dao, jer Allah nikoga ne zadužuje više nego što mu je dao; Allah će, sigurno, poslije tegobe olakšanje dati.

8. A koliko li samo naselja bi što se o zapovijed Gospodara svoga i Njegovih poslanika ogluši?! Pa smo s njima žestoko račun sveli i kaznili ih – a i kaznit ćemo ih – patnjom užasnom!

9. Oni su pogubnost postupaka svojih iskusili, a propast je bila – i bit će – njihov kraj.

10. Allah je za njih bolnu patnju pripremio; zato se bojte Allaha, o vi koji ste razumom obdareni, vi koji vjerujete! Allah vam je već spustio Opomenu

11. i poslao Poslanika, koji vam Allahove ajete jasne kazuje, da bi iz tmina na svjetlo izveo one koji vjeruju i dobra djela čine. A onoga koji bude u Allaha vjerovao i dobro činio, uvest će u džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, u njima će vječno, zanavijek ostati; najljepšu opskrbu Allah mu je pripremio.

12. Allah je sedam nebesa i isto toliko slojeva zemlje stvorio; Njegova odredba do svih njih dospijeva da biste vi znali da Allah nad svime ima moć i da Allah znanjem Svojim sve obuhvata!

Sura Et-Tahrim *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. O Vjerovjesniče, zašto sebi zabranjuješ ono što ti je Allah dozvolio – želeći zadovoljstvo svojih supruga? A Allah je Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

2. Allah vam je propisao kako da svoje zakletve iskupite; Allah je vaš Gospodar; On je Sveznajući i Mudri.

3. A kad Poslanik jednoj supruzi svojoj tajno govor povjeri, pa ga ona razglasi, a Allah mu to obznani, on je upozna s nečim što je kazala, a nešto prešuti. Pa kad je on o tome obavijesti, ona upita: "Ko tebe o tome izvijesti?" On odgovori: "Izvijestio me je Sveznajući, Onaj Koji u potpunosti sve zna."

4. Ako vas dvije učinite pokajanje Allahu, pa, vi ste bile učinile ono zbog čega je trebalo da se pokajete. A ako se protiv njega udružite, pa, Allah je zaštitnik njegov, i Džibril, i čestiti vjernici; najposlije, i svi meleki će mu podrška biti.

5. Ako vas on pusti, Gospodar njegov će mu dati, umjesto vas, bolje supruge; muslimanke, mu'minke, pokorne Allahu, pokajnice, pobožne, koje poste, i udavane i djevice.

6. O vi koji vjerujete, sebe i porodice svoje čuvajte od Vatre, kojoj su ljudi i kamenje gorivo, o kojoj se meleki strogi i snažni brinu, koji se onome što im Allah zapovjedi ne opiru, i koji ono što im se naredi izvršavaju.

7. "O vi koji niste vjerovali, danas se ne pravdajte, bit ćete kažnjeni samo za ono što ste radili.

8. O vi koji vjerujete, pokajte se čineći Allahu tevbu iskrenu, ne bi li

Gospodar vaš loše postupke vaše izbrisao i da bi vas u džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, uveo, na Dan u kojem Allah neće poniziti Vjerovjesnika i one koji su zajedno s njim vjerovali; svjetlo njihovo ići će ispred njih, s njihove desne strane. "Gospodaru naš", govorit će oni, "učini potpunim svjetlo naše i oprosti nam. Ti, doista, nad svime imaš moć."

9. O Vjerovjesniče, bori se protiv nevjernika i licemjera i budi strog prema njima! Njihovo prebivalište bit će Džehennem, a užasno je to krajnje odredište!

10. Allah navodi kao primjer onih koji ne vjeruju ženu Nuhovu i ženu Lutovu: bile su udate za dva čestita roba Naša, pa su ih iznevjerile, i njih dvojica im neće ništa moći kod Allaha pomoći, i bit će rečeno: "Ulazite vas dvije u Vatru s onima koji u nju ulaze!"

11. A Allah navodi kao primjer onih koji vjeruju ženu faraonovu, kad je rekla: "Gospodaru moj, sagradi mi kod Sebe kuću u Džennetu i spasi me od faraona i njegovih postupaka, i izbavi me od ljudi nepravednih!"

12. I Merjemu, kćer Imranovu, koja je nevinost svoju sačuvala, pa smo u nju duha Svog udahnuli, i ona je u riječi Gospodara svoga i Knjige Njegove povjerovala i od onih koji su pokorni bila.

Sura El-Mulk *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Uzvišen je Onaj u Čijoj je ruci vlast i On nad svime ima moć,

2. Onaj Koji je stvorio smrt i život da bi iskušao koji će od vas bolja djela imati; On je Silni, Oprostitelj grijeha,

3. Onaj koji je sedam nebesa kao slojeve, jedne iznad drugih, stvorio – ti u onome što Svemilosni stvara ne vidiš nikakva nesklada, pa ponovo pogledaj, vidiš li ikakvu pukotinu?

4. Zatim, ponovo više puta pogledaj, pogled će ti se vratiti klonuo i umoran.

5. Mi smo najbliže nebo sjajnim svjetiljkama ukrasili i učinili smo ih za gađanje šejtana, i patnju u Ognju im pripremili.

6. A onima koji ne vjeruju u Gospodara svoga, pripada patnja u Džehennemu. Užasno je to boravište!

7. Kad budu u njega bačeni, hučanje njegovo čut će, i on će ključati,

8. gotovo da se od bijesa raspadne. Kad god se koja gomila u njega baci, stražari u njemu će je upitati: "Zar nije niko dolazio da vas upozorava?"

9. "Jest, dolazio nam je onaj koji nas je upozoravao", odgovorit će, "a mi smo poricali i govorili: 'Allah nije objavio ništa, vi ste u velikoj zabludi!' "

10. I reći će: "Da smo slušali ili razmišljali, ne bismo među stanovnicima Ognja bili!"

11. I oni će priznati svoje grijehe, pa daleko bili stanovnici Ognja!

12. Onima koji se Gospodara svoga boje i kad ih niko ne vidi – pripada

* Vlast

oprost i nagrada velika!

13. Govorili vi tiho ili glasno – pa, On, sigurno, zna šta grudi kriju!

14. A kako i ne bi znao Onaj Koji stvara, Koji zna i ono što je najsitnije, Onaj Koji u potpunosti sve zna!

15. On vam je Zemlju pogodnom učinio, pa hodajte predjelima njezinim i hranite se onim što On daje, ali Njemu se sve vraća.

16. Jeste li sigurni da vas Onaj Koji je na nebesima neće u zemlju utjerati kad se ona počne iznenada tresti?!

17. Ili ste sigurni da Onaj Koji je na nebesima na vas neće vjetar s kamenjem poslati?! Pa, znat ćete kakvo je upozorenje Moje!

18. A poricali su i oni prije njih, pa kakva je bila osuda Moja!

19. Zar oni ne vide ptice iznad sebe kako raširenih krila lete, a i skupljaju ih? Samo ih Svemilosni drži; On, zaista, sve dobro vidi.

20. I, ko je taj koji će biti vojska vaša i vama pomoći, osim Svemilosnog?! Ništa osim obmane nevjernici nemaju!

21. A, i ko je taj koji će vas nahraniti ako On hranu Svoju uskrati?! Ali, oni su ustrajni u osionosti i odbojnosti.

22. Da li je bolje upućen onaj koji ide pognut licem prema zemlji ili onaj koji Pravim putem uspravno hodi?

23. Reci: “On vas je prvi put stvorio i dao vam sluh, vid i razum, pa kako samo malo zahvaljujete!”

24. Reci: “On vas je po Zemlji razasuo i pred Njim ćete biti sakupljeni.”

25. A oni govore: “Kad će već jednom ta prijetnja ako istinu govorite?!”

26. Reci: “Samo Allah zna! A ja sam samo upozoritelj jasni.”

27. Kad je izbliza ugledaju ojađena bit će lica onih koji nisu vjerovali i bit će rečeno: “Evo, ovo je ono što ste požurivali!”

28. Reci: “Kažite vi meni: ako Allah pošalje smrt meni i onima koji su sa mnom, ili ako nam se smiluje, ko će nevjernike od bolne patnje zaštititi?”

29. Reci: “On je Svemilosni, u Njega vjerujemo i na Njega se oslanjamo, a vi ćete, sigurno, saznati ko je u očitoj zabludi.”

30. Reci: “Šta mislite, ako vode vaše ponornice postanu, ko će vam vodu na površinu izvesti?”

Sura El-Kalem *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Nun [1] . Tako Mi pera i onoga što oni pišu,

2. ti uz blagodati Gospodara svoga nisi lud,

3. ti ćeš, sigurno, nagradu nepresušnu imati.

4. I ti si, zaista, najljepše ćudi,

5. i ti ćeš vidjeti, a i oni će vidjeti,

6. ko je od vas zaveden!

7. Gospodar tvoj najbolje zna ko je s puta Njegova skrenuo i On najbolje zna one koji su na Pravom putu.

8. Pa, ne pokoravaj se poricateljima,

9. oni bi jedva dočekali da ti popustiš, pa bi i oni popustili,

10. i ne slušaj nijednog krivokletnika, prezrena,

11. onoga koji tuđe riječi radi smutnje prenosi,

12. koji sprečava dobro, onoga koji skrnavi propisanu granicu, grešnika

13. surova i, osim toga, po zlu poznata,

14. samo zato što ima mnogo imetka i sinova,

15. koji govori, kad mu se ajeti Naši kazuju: “To su samo naroda drevnih priče!”

16. Na nos ćemo Mi njemu biljeg utisnuti!

17. Mi smo ih na kušnju stavili, kao što smo vlasnike jedne bašče na kušnju stavili kad su se zakleli da će je, sigurno, rano izjutra obrati,

---

* Pero

[1] Pogledati značenje spomenuto prilikom tumačenja prvog ajeta sure El-Bekare.

18. a nisu rekli: “Ako Allah da!”

19. I dok su oni spavali, nju od Gospodara tvoga zadesi nesreća

20. i ona osvanu opustošena.

21. A u zoru oni su jedni druge dozivali:

22. “Poranite do zasada svoga ako ga mislite obrati!”

23. I oni krenuše tiho razgovarajući:

24. “Neka vam danas u nju nikako nijedan siromah ne ulazi!”

25. I oni poraniše odlučni da će je moći obrati,

26. a kad je ugledaše, povikaše: “Mi smo zalutali,

27. štaviše – svega smo lišeni!”

28. Ponajbolji između njih reče: “Nisam li vam ja govorio zašto Allaha ne slavite!”

29. “Slavljen i uzvišen je Gospodar naš!”, rekoše, “mi smo, uistinu, nepravedni bili!”

30. I onda počeše jedni druge koriti.

31. “Teško nama”, govorili su, “mi smo, zaista, obijesni bili.

32. Gospodar naš nam može bolju od nje dati, samo od Gospodara našeg mi se nadamo naknadi!”

33. Eto, takva je bila patnja, a na onome svijetu je patnja još veća, kad bi samo oni znali!

34. Za one koji se budu bojali Allaha bit će, zaista, dženneti uživanja u Gospodara njihova, malim slovom je pisano i u štampama

35. zar ćemo muslimane sa prestupnicima izjednačiti?!

36. Šta vam je, kako rasuđujete?

37. Ili, možda, imate Knjigu, pa u njoj čitate

38. da ćete imati ono što vi izaberete?!

39. Ili, možda, imate od Nas zakletve koje će do Kijametskog dana vrijediti da ćete ono što vi prosudite imati?!

40. Upitaj ih ko je od njih jamac za to.

41. Ili, imaju li oni saučesnike?! Pa neka saučesnike svoje dovedu ako govore istinu!

42. Na Dan kada se potkoljenica otkrije i kada budu pozvani da licem na tlo padnu, pa ne budu mogli.

43. Oborenih pogleda svojih, poklopit će ih poniženje! A bili su pozvani da licem na tlo padaju dok su zdravi bili.

44. Pa, ostavi Mene i one koji ovaj Govor poriču, Mi ćemo ih postepeno, odakle se i ne nadaju, patnji približavati

45. i vremena ću im Ja davati, a obmana moja je, zaista, čvrsta!

46. Ili ti tražiš od njih nagradu, pa su nametom opterećeni?!

47. Ili je kod njih znanje o onome što je čulima nedokučivo, pa oni prepisuju?!

48. Ti strpljivo čekaj presudu Gospodara svoga i ne budi kao onaj što u kitu bi, kad je zavapio, a ogorčen je bio,

49. i da ga nije stigla Allahova blagodat, na pusto mjesto bi izbačen bio i prijekor bi zaslužio,

50. ali, Gospodar njegov ga je odabrao i učinio ga jednim od onih koji su dobri.

51. Gotovo da te nevjernici pogledima svojim obore kad Opomenu slušaju govoreći: “On je, uistinu, lud!”

52. A on – Kur’an je samo svijetu cijelom opomena!

Sura El-Hakka *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Čas obistinjenja,

2. šta je Čas obistinjenja?

3. I šta ti znaš šta je Čas obistinjenja?!

4. Semud i Ad zastrašujući udar su poricali,

5. pa je Semud uništen povikom strahovitim

6. a Ad uništen vjetrom ledenim, silovitim.

7. Njemu je On vlast nad njima sedam noći i osam dana uzastopnih bio prepustio, pa si u njima ljude povaljane kao šuplja palmina debla vidio,

8. i vidiš li da je iko od njih ostao?

9. A faraon, i oni prije njega i prevrnuta naselja grijehe činiše,

10. pa su bili neposlušni poslaniku Gospodara svoga, pa ih je On dohvatio žestokom kaznom.

11. Mi smo vas, kad je voda preplavila sve, u lađi nosili,

12. da vam je poukom učinimo i da to od zaborava sačuva uho koje pamti.

13. A kad jednom u rog bude puhnuto,

14. pa Zemlja i brda budu dignuta i od jednog udara zdrobljena,

15. taj dan će se Događaj strahoviti dogoditi,

16. i nebo će se razdvojiti – tada će labavo biti.

17. I meleci će na krajevima njegovim stajati, a Arš Gospodara tvoga će taj dan iznad njih osmerica držati.

18. Taj dan izloženi bit ćete i nijedna tajna vaša neće skrivena ostati.

* Čas neizbježni

19. Onaj kome se knjiga njegova u desnu ruku njegovu da, reći će: “Evo vam, čitajte knjigu moju,

20. ja sam, zbilja, i vjerovao da ću račun svoj polagati.”

21. I on će biti u životu zadovoljan,

22. u Džennetu visokom,

23. čiji će plodovi nadohvat ruke biti.

24. “Jedite i pijte radosni, za ono što ste u danima minulim zaradili!”

25. A onaj kome se knjiga da u lijevu ruku njegovu, reći će: “Kamo sreće da mi knjiga moja ni data nije

26. i da ni saznao nisam za obračun svoj!

27. Kamo sreće da me je smrt dokrajčila,

28. imetak moj mi nije od koristi,

29. snage moje nema više!”

30. “Zgrabite ga i u okove okujte,

31. zatim ga samo u vatri pržite,

32. a onda ga u sindžire sedamdeset lakata duge vežite;

33. zaista, on u Allaha Velikog nije vjerovao

34. i da se nahrani nevoljnik nije podsticao,

35. zato on ovdje danas nema prisna prijatelja

36. ni drugog jela osim smrdljive kapljevine

37. koju će samo nevjernici jesti.”

38. A Ja se kunem onim što vidite

39. i onim što ne vidite,

40. on – Kur’an, doista je govor objavljen plemenitom Poslaniku,

41. a nije govor nikakva pjesnika – kako vi malo vjerujete!

42. I nisu riječi nikakva proroka – kako vi malo razmišljate!

43. Objava je on od Gospodara svjetova!
44. A da je on o Nama kojekakve riječi iznosio,
45. Mi bismo ga desnicom dohvatili,
46. a onda mu žilu kucavicu presjekli,
47. i niko ga između vas ne bi mogao od toga odbraniti.
48. Zaista je on opomena bogobojaznima,
49. a Mi, sigurno, znamo da će među vama poricatelja biti.
50. I on je, zbilja, jad nevjernicima,
51. a on je, doista, Istina sama.
52. Zato ti slavi i veličaj ime Gospodara svoga, Veličanstvenoga!

Sura El-Mearidž *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Neko je hitno zatražio patnju koja će se dogoditi
2. nevjernicima – niko nju ne može spriječiti,
3. da to Allah, Gospodar uzvišenosti i deredža, ne učini,
4. Njemu se penju meleci i Duh u danu koji pedeset hiljada godina traje.
5. Ti se lijepo strpi.
6. Oni, zaista, misle da je daleko – da se dogoditi neće,
7. a mi smatramo da je blizu.
8. Na dan kada nebo bude kao talog rastopljeni,
9. a brda kao vuna raščupana,
10. kada bližnji neće bližnjeg ništa pitati,
11. iako će jedni druge vidjeti. Prestupnik će htjeti da se od patnje taj dan iskupi sinovima svojim,
12. i drugom svojom, i bratom svojim,
13. i porodicom svojom koja ga štiti,
14. i svima ostalima na Zemlji, samo da se izbavi.
15. Nikako! Ona je, zaista, buktinja žestoka
16. koja će kože guliti,
17. zvat će onoga ko se okretao i izbjegavao
18. i zgrtao i skrivao.
19. Čovjek je, uistinu, stvorenje lakomo:
20. kada ga nevolja snađe – očajan je,

* Stepeni

21. a kada ga zadesi dobro, on ga uskraćuje,

22. osim klanjača

23. koji su u svojim namazima ustrajni

24. i oni u čijim imecima ima poznato pravo

25. onaj koji prosi i onaj koji je uskraćen, a ne prosi

26. i oni koji u Sudnji dan vjeruju,

27. i oni koji od kazne njihovog Gospodara strahuju,

28. a od kazne Gospodara svoga niko nije siguran,

29. i oni koji stidna mjesta svoja čuvaju,

30. osim od supruga svojih ili onih koje su u vlasništvu njihovu – oni, doista, prijekor ne zaslužuju.

31. Oni koji i pored toga nešto traže, to su baš oni koji prelaze granicu,

32. i oni koji na povjerene im amanete i obaveze svoje paze,

33. i oni koji iza svojih svjedočenja čvrsto stoje,

34. i oni koji na namaze svoje paze,

35. oni će u džennetskim baščama biti počašćeni.

36. Šta je onima oko tebe koji ne vjeruju pa žure,

37. zdesna i slijeva, u gomilama?!

38. Zar svaki od njih žudi da u Džennet uživanja uđe?!

39. Naprotiv! Mi smo ih stvorili od onoga što oni znaju!

40. I Ja se kunem Gospodarom istokâ i zapadâ da ih možemo

41. boljim od njih zamijeniti i niko Nas u tome ne može spriječiti.

42. Zato ih ostavi neka se u besposlice udubljuju i zabavljaju dok Dan kojim im se prijeti ne dočekaju,

43. Dan u kome će žurno, kao da kumirima hrle, iz grobova izići,

44. oborenih pogleda i poniženjem ophrvani. To će biti Dan kojim im je prijećeno!

Sura Nuh *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Mi smo poslali Nuha narodu njegovu: “Upozoravaj narod svoj prije nego što ga stigne patnja bolna!”

2. “O narode moj”, govorio je on, “ja sam vam, zbilja, upozoritelj jasni!

3. Allahu ibadet činite, Njega se bojte i meni poslušni budite.

4. On će vam grijehe vaše oprostiti i u životu vas do određenog časa ostaviti, a kada Allahov određeni čas dođe, zaista se neće, neka znate, odgoditi.”

5. On reče: “Gospodaru moj, ja sam narod svoj i noću i danju, doista, pozivao,

6. ali ga je pozivanje moje još više udaljilo.

7. I kad god sam ih pozivao da im oprostiš, prste su svoje u uši stavljali i haljinama svojim se pokrivali – bili su uporni i pretjerano oholi.

8. Zatim sam ih ja otvoreno pozivao,

9. onda sam im javno objavljivao i u povjerenju im šaputao,

10. i govorio: ‘Tražite od Gospodara svoga oprost. On, doista, mnogo prašta;

11. On će vam kišu obilatu slati

12. i mnogo vam imanja i sinova dati. I dat će vam bašče, a i rijeke će vam dati.

13. Šta vam je, pa se Allahove veličine ne bojite,

14. a On vas postepeno stvara?!

---

* Nuh

15. Zar ne vidite kako je Allah sedam nebesa, jedno iznad drugog, stvorio
16. i na njima Mjesec svijetlim dao, a Sunce svjetiljkom učinio?!
17. Allah vas od zemlje poput bilja stvara,
18. zatim vas u nju vraća i iz nje će vas, sigurno, izvesti.
19. Allah vam je Zemlju učinio ravnom,
20. da biste po njoj hodili putevima prostranim.' "
21. Nuh reče: "Gospodaru moj, oni me ne slušaju i povode se za onima čija bogatstva i djeca samo njihovu propast uvećavaju
22. i spletke velike snuju
23. i govore: 'Nikako božanstva svoja ne ostavljajte, i nikako ni Vedda, ni Suvaa, a ni Jegusa, ni Jeuka, ni Nesra ne napuštajte!',
24. a već su mnoge u zabludu doveli, pa Ti nepravednima samo zabludu povećaj!"
25. I oni su zbog grijeha svojih potopljeni i u Vatru će biti uvedeni i nikoga sebi, mimo Allaha, kao pomagače neće naći.
26. I Nuh reče: "Gospodaru moj, ne ostavi na Zemlji nijednog nevjernika,
27. jer ako ih ostaviš, oni će robove Tvoje u zabludu zavoditi i samo će grešnika i nevjernika rađati!
28. Gospodaru moj, oprosti meni, i roditeljima mojim, i onome koji kao vjernik u dom moj uđe, i vjernicima i vjernicama, a nepravednima samo propast povećaj!"

Sura El-Džinn *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Reci: “Meni je objavljeno da je nekoliko džina prisluškivalo i reklo: ‘Mi smo, doista, Kur’an divni slušali;

2. koji na ono što je ispravno upućuje – i mi smo u njega povjerovali i više nikoga nećemo Gospodaru našem u obožavanju pridruživati,

3. a On – uzvišena je moć Gospodara našeg – nije uzeo Sebi ni druge ni djeteta!

4. Jedan naš maloumnik o Allahu je veliku laž govorio,

5. a mi smo mislili da ni ljudi ni džini o Allahu laži ne govore;

6. i bilo je ljudi koji su zaštitu od džina tražili, pa su im još više strah povećali;

7. i oni misle, kao što i vi mislite, da Allah nikoga neće oživjeti.

8. I mi smo nebo izvidjeli i utvrdili smo da je moćnih čuvara i plamtećih svjetlica puno;

9. i posjedali bismo po njemu na raznim mjestima da bismo šta čuli, ali će onaj, ko sada prisluškuje, na plamteću svjetlicu koja vreba naići;

10. i mi ne znamo da li se onima na Zemlji želi zlo ili im Gospodar njihov želi dobro.

11. A među nama ima i dobrih i onih koji to nisu, ima nas vrsta različitih;

12. i mi znamo da se ne možemo suprotstaviti Allahu na Zemlji, niti Mu umaći.

13. ″I mi smo, čim smo Uputu – Kur’an čuli, u njega povjerovali; a ko u Gospodara svoga vjeruje, ni umanjivanja dobrih, ni dodavanja loših

* Džini

djela ne treba da se boji;

14. i ima nas muslimana, a ima nas i zalutalih, a oni koji islam prihvate, ono što je ispravno odabrali su,

15. a oni koji skrenuli su, u Džehennemu gorivo bit će."

16. A da su ustrajali na putu Istine, Mi bismo ih vodom obilnom pojili,

17. da bismo ih time na kušnju stavili; a onog ko se okrene od Opomene Gospodara svoga – On će u patnju tešku uvesti.

18. Mesdžidi jesu Allaha radi, i ne molite, pored Allaha, nikoga!

19. A kada je Allahov rob ustao zazivajući Ga, oni su se skoro svi na njega u gomilama okomili.

20. Reci: "Ja se samo Gospodaru svome molim i nikoga Njemu u obožavanju nepridružujem."

21. Reci: "Ja nisam u stanju od vas kakvu štetu otkloniti niti nekom od vas neku korist pribaviti."

22. Reci: "Mene niko od Allaha ne može zaštititi; samo u Njega mogu utočište naći,

23. samo mogu oglasiti ono što je od Allaha i poslanice Njegove." A onoga koji Allahu i Poslaniku Njegovu ne bude poslušan – sigurno čeka vatra džehennemska; u njoj će vječno ostati.

24. I kada oni vide ono čime im se prijeti, saznat će ko je slabiji i malobrojniji.

25. Reci: "Ja ne znam da li će uskoro biti ono čime vam se prijeti ili je Gospodar moj odredio da će to poslije dugo vremena biti.

26. Poznavatelj je On onoga što je čulima nedokučivo i On to ne otkriva nikome,

27. osim onome za koga je zadovoljan da poslanik bude; On, zaista, i ispred njega i iza njega postavlja one koji će ga čuvati,

28. da bi pokazao da su poslanice Gospodara svoga dostavili; On je obujmio ono što je u njih i baš sve zbrojio."

Sura El-Muzzemmil *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. O ti umotani!

2. Probdij noć, osim malog dijela;

3. polovinu njezinu ili malo manje od nje;

4. ili malo više od nje, i uči Kur'an polagahno.

5. Mi ćemo ti, doista, teške riječi slati.

6. Ustajanje noću, zaista, jače djeluje i izgovor je razboritiji,

7. a ti danju, doista, imaš mnogo posla.

8. I spominji ime Gospodara svoga i Njemu u potpunosti odan budi,

9. On je Gospodar istoka i zapada, nema boga osim Njega, Njega uzmi za zaštitnika!

10. I otrpi ono što oni govore i izbjegavaj ih na lijep način,

11. a prepusti Meni one koji te u laž ugone, koji raskošno žive, i daj im malo vremena;

12. bit će u Nas, doista, okova i ognja,

13. i jela koje u grlu zastaje, i patnje nesnosne,

14. na Dan kada se Zemlja i planine zatresu i planine mehke pješčane dine postanu.

15. Mi smo vam, zaista, poslali Poslanika da bi svjedočio protiv vas, isto onako kao što smo i faraonu poslanika poslali,

16. ali faraon nije poslušao poslanika, pa smo ga teškom kaznom kaznili.

17. Kako ćete se, ako ostanete nevjernici, sačuvati Dana koji će djecu

* Umotani

sijedom učiniti?!

18. Nebo će se tada rascijepiti i obećanje Njegovo bit će ispunjeno.

19. Ovo je, doista, pouka; i ko hoće, put ka Gospodaru svome prihvatit će!

20. Gospodar tvoj, sigurno, zna da ti klanjajući provodiš manje od dvije trećine noći, polovinu njezinu, ili trećinu njezinu, a i skupina od onih koji su uz tebe. Allah određuje dužinu noći i dana, On zna da vi to nećete moći izdržati pa vam prašta, a vi iz Kur'ana učite ono što je lahko, On zna da će među vama biti bolesnih, i onih koji će po svijetu putovati i Allahove blagodati tražiti, i onih koji će se na Allahovu putu boriti. Pa učite iz njega ono što je lahko, i namaz obavljajte, i zekat dajite i Allahu lijep zajam dajte! A dobro koje za sebe unaprijed date naći ćete kod Allaha da je još bolje i s nagradom većom. I molite Allaha da vam oprosti. Allah je, uistinu, Onaj Koji oprašta grijehe i milostiv je.

Sura El-Muddessir *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. O ti pokriveni!
2. Ustani i upozoravaj,
3. i Gospodara svoga veličaj!
4. I haljine svoje očisti!
5. I kumira se kloni!
6. I ne čini dobro tražeći za njega više!
7. I radi Gospodara svoga trpi!
8. A kada u rog bude puhnuto,
9. to će tada biti naporan dan,
10. nevjernicima on neće biti lahak.
11. Ostavi Mene i onoga koga sam Ja samog stvorio
12. i imetak mu ogroman dao,
13. i sinove koji su s njim,
14. i život mu ugodnim učinio,
15. i žudi da mu još uvećam!
16. Nikako! On, doista, prkosi ajetima Našim,
17. a naprtiću Ja njemu teškoće,
18. jer je smišljao i računao,
19. i, proklet bio, kako je proračunao,
20. i još jednom, proklet bio, kako je proračunao!

* Pokriveni

21. Zatim je sagledao,

22. pa se onda smrknuo i namrštio,

23. i potom se okrenuo i uzoholio,

24. i rekao: “Ovo nije ništa drugo do vradžbina koja se nasljeđuje,

25. ovo su samo čovjekove riječi!”

26. U Sekar ću Ja njega baciti –

27. a znaš li ti šta je Sekar?!

28. Ništa on neće poštedjeti,

29. kože će pržiti, pa crnim učiniti,

30. nad njim su devetnaesterica.

31. Mi smo čuvarima Vatre samo meleke postavili i odredili njihov broj kao iskušenje onima koji ne vjeruju – da se oni kojima je Knjiga data uvjere, i da se onima koji vjeruju vjerovanje poveća, i da oni kojima je Knjiga data i oni koji su vjernici ne sumnjaju, i da oni čija su srca bolesna i oni koji su nevjernici kažu: “Šta je Allah htio ovim primjerom?” Tako Allah kome hoće daje da je u zabludi i na Pravi put upućuje koga hoće. A vojske Gospodara tvoga samo On zna. I ona – Vatra ljudima je samo opomena.

32. I tako Mi Mjeseca,

33. i noći kada mine,

34. i zore kada svane,

35. to je, zaista, jedna od najvećih nevolja,

36. ljudima je opomena;

37. onome između vas koji hoće naprijed ići ili zaostati!

38. Svaka duša zalog je onoga što je stekla,

39. osim onih na desnoj strani,

40. oni će se u džennetskim baščama raspitivati

41. o prestupnicima.

42. “Šta vas je u Sekar dovelo?”

43. “Nismo”, reći će, “bili od onih koji su klanjali

44. niti smo siromahe hranili.

45. I u besposlice smo se sa besposlenjacima upuštali,

46. i Sudnji dan smo poricali,

47. sve dok nam smrt nije došla.”

48. Njima posredovanje posrednika neće koristiti.

49. Pa zašto se oni okreću od opomene?

50. Kao da su divlji magarci preplašeni

51. pobjegli od lavova!

52. Naprotiv, svaki bi čovjek među njima htio da mu se daju listovi rašireni.

53. Nikada, jer oni se onoga svijeta ne plaše!

54. Uistinu! Kur’an je opomena,

55. i ko hoće, na umu će ga imati,

56. a na umu će ga imati samo ako Allah bude htio, On je jedini dostojan da Ga se boje i dostojan je da oprašta.

Sura El-Kijama *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Kunem se Kijametskim danom
2. i kunem se dušom koja sebe kori.
3. Zar čovjek misli da kosti njegove nećemo sakupiti?!
4. Svakako, a Mi možemo izravnati jagodice prstiju njegovih.
5. Ali, čovjek hoće da negira ono što pred njim je,
6. pa pita: "Kada će Kijametski dan biti?"
7. Kada se pogled zbuni,
8. i Mjesec pomrači
9. i Sunce i Mjesec smotaju, pa sjaj izgube,
10. taj dan čovjek će povikati: "Gdje da se bježi?"
11. Ne, nema pribježišta!
12. Taj dan tvome je Gospodaru povratak,
13. taj dan čovjek će o onome što je pripremio, a što propustio, obaviješten biti.
14. Štaviše, čovjek sebe dobro zna – sam će protiv sebe svjedok biti,
15. makar iznosio svoja opravdanja.
16. Ne izgovaraj Kur'an jezikom svojim da bi ga što prije zapamtio,
17. Mi smo ga dužni sakupiti da bi ga ti čitao.
18. A kada ga čitamo, ti prati čitanje njegovo,
19. a poslije, Mi smo ga dužni objasniti.
20. Ali, naprotiv, vi ovaj prolazni svijet volite,

* Smak svijeta

21. a onaj drugi – ahiret zapostavljate.
22. Taj dan neka lica blistava će biti,
23. u Gospodara svoga će gledati.
24. Taj dan neka lica smrknuta će biti,
25. znat će da će ih snaći velika nesreća!
26. Pazi, kada duša dopre do ključnih kostiju
27. i vikne se: "Ima li vidara?",
28. i on se uvjeri da je to čas rastanka
29. i noga se uz nogu savije.
30. Taj dan će Gospodaru tvome privođenje biti.
31. Nije vjerovao i nije klanjao,
32. nego je poricao i okretao se,
33. a onda je svojim oholo odlazio.
34. Teško tebi! Teško tebi!
35. I još jednom: Teško tebi! Teško tebi!
36. Zar čovjek misli da će zaludu ostavljen biti?!
37. Zar nije bio kap sjemena koja se ubaci,
38. zatim zakvačak kome On onda razmjer odredi i skladnim mu lik učini,
39. i od njega dvije vrste, muškarca i ženu, stvori,
40. i zar Taj nije kadar mrtve oživjeti?!

Sura El-Insan *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Ne prôđe li čovjeku dio vremena u kojem nije bio spomena vrijedan?!

2. Mi čovjeka od smjese sjemena stvaramo da bismo ga na kušnju stavili i činimo da on čuje i vidi.

3. Mi mu na Pravi put ukazujemo, pa ili je zahvalan ili nezahvalan.

4. Mi smo za nevjernike okove i sindžire i oganj razbuktali pripremili.

5. Čestiti će iz pehara piće kamforom začinjeno piti,

6. sa izvora iz kojeg će samo Allahovi robovi piti, i koji će kuda hoće bez muke razvoditi.

7. Oni su zavjet ispunili i plašili se dana čija će kob svuda prisutna biti,

8. i hranu su davali, mada su je i sami voljeli, siromahu, siročetu i sužnju.

9. "Mi vas samo zarad Allahova Lica hranimo, od vas ni priznanja ni zahvalnosti ne tražimo!

10. Mi se Gospodara našeg bojimo, na Dan kada će lica smrknuta i namrgođena biti."

11. Njih će Allah strahote taj dan sačuvati i blistavost i radost im darovati,

12. i Džennetom i svilom ih za ono što su trpjeli nagraditi.

13. Naslonjeni na divane, oni u njemu ni Sunce ni veliku hladnoću neće osjetiti,

14. u blizini će im hladovina njegova biti, a plodovi njegovi nadohvat ruke će im stajati.

15. Bit će usluživani iz srebrenih posuda i čaša koje će prozirne biti,

16. od srebra prozirnog napravljene, čiju će veličinu prema željama njihovim

* Čovjek

odrediti.

17. U njemu će se iz čaše piće đumbirom začinjeno piti,

18. sa izvora u Džennetu, koji se Selsebil zove.

19. Služit će ih vječno mlada posluga; da ih vidiš, pomislio bi da su biser prosuti.

20. I kud god pogledaš, vidjet ćeš blagostanje i carstvo prostrano.

21. Na njima bit će odijela od tanke zelene svile i od brokata, nakićeni narukvicama od srebra, i dat će im Gospodar njihov da piju čisto piće.

22. "To vam je nagrada; vaš trud je dostojan hvale bio!"

23. Od vremena do vremena Mi objavljujemo Kur'an tebi,

24. Zato, izdrži do odluke Gospodara tvoga, i ne slušaj ni grešnika ni nevjernika njihova!

25. I spominji ime Gospodara svoga ujutro i predvečer,

26. i u jednom dijelu noći Njemu na sedždu padaj i dugo Ga noću veličaj.

27. A oni život na prolaznom svijetu vole doista, a ništa ih se ne tiče Dan tegobni koji ih čeka.

28. Mi ih čvrstog tijela stvaramo i zglobove im povezujemo, a ako htjednemo, zamijenit ćemo ih njima sličnim.

29. Ovo je opomena, pa ko hoće držat će se puta koji Gospodaru njegovu vodi.

30. A vi ćete htjeti samo ono što Allah hoće. Allah je, uistinu, Onaj Koji sve zna i mudar je.

31. On koga hoće uvodi u milost Svoju, a nepravednima je pripremio veliku patnju.

Sura El-Murselat *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako mi onih koji se jedan za drugim šalju,
2. i onih što pušu žestoko,
3. i onih koji rasprostiru
4. i onih što razdvajaju
5. i onih što Opomenu dostavljaju,
6. kao opravdanje ili upozorenje,
7. sigurno će biti ono čime vam se prijeti!
8. Kada zvijezde sjaj izgube,
9. i kada se nebo otvori,
10. i kada se planine u prah zdrobe,
11. i kada se poslanici u određeno vrijeme okupe.
12. Do kojeg je to dana odloženo?
13. Do Dana sudnjeg!
14. A znaš li ti šta je Dan sudnji?
15. Teško toga dana poricateljima!
16. Zar Mi nismo drevne narode uništili
17. i poslije njih i one koji su za njima dolazili?!
18. Tako ćemo sa svim prestupnicima postupiti!
19. Teško toga dana poricateljima!
20. Zar vas od neznatne tekućine ne stvaramo,

* Poslani

21. koju na pouzdano mjesto stavljamo

22. do roka određenoga?!

23. Tako smo odredili, a divni li smo odreditelji!

24. Teško toga dana poricateljima!

25. Zar Mi nismo učinili Zemlju sabiralištem

26. živih i mrtvih

27. i na njoj nepomične visoke planine postavili, i zar vam Mi ne dajemo da slatku vodu pijete?!

28. Teško toga dana poricateljima!

29. Idite prema onome što ste neistinom smatrali.

30. Idite prema dimu u tri prama razdvojenom,

31. koji hlada neće davati i koji od plamena neće zaklanjati.

32. On će kao kule iskre bacati

33. kao da su kamile riđe.

34. Teško toga dana poricateljima!

35. Dan je to u kojem oni neće ni prozboriti

36. i pravdanje im neće dozvoljeno biti.

37. Teško toga dana poricateljima!

38. To je Dan sudnji, i vas i narode drevne ćemo sakupiti,

39. pa ako se lukavstvom kakvim budete znali poslužiti, dovijte se protiv Mene!

40. Teško toga dana poricateljima!

41. Oni koji su se Allaha bojali bit će među izvorima, u gustim baščama.

42. I među voćem koje budu željeli.

43. "Jedite i pijte, prijatno nek vam je, zbog onog što ste radili."

44. Tako ćemo Mi one koji čine dobra djela nagraditi.

45. Teško toga dana poricateljima!

46. “Jedite i naslađujte se, ali zakratko! – Vi ste, zaista, prestupnici!”

47. Teško toga dana poricateljima!

48. A kad im se kaže: “Namaz obavljajte!”, oni namaz ne obavljaju.

49. Teško toga dana poricateljima!

50. Pa u koji će govor, ako ne u Kur’an, vjerovati?!

Sura En-Nebe *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. O čemu oni jedni druge pitaju?!
2. O Vijesti velikoj,
3. o kojoj se oni razilaze.
4. Tako ne treba, oni će saznati sigurno!
5. I opet, tako ne treba, oni će saznati sigurno!
6. Zar Zemlju posteljom nismo učinili,
7. i planine kao klinove,
8. i vas kao parove stvorili,
9. i vaš san smirajem učinili,
10. i noć odjećom učinili,
11. i dan za privređivanje odredili,
12. i iznad vas sedam čvrstih sazdali,
13. i svjetiljku plamteću postavili?!
14. Mi iz kišnih oblaka vodu obilnu spuštamo
15. da njome žito i bilje izvedemo,
16. i bašče guste.
17. Dan suda je, zaista, već određen,
18. Dan kada će u rog biti puhnuto, pa ćete vi, sve skupina po skupina, dolaziti,
19. i nebo će biti otvoreno i mnogo će kapija imati,
20. i planine će pokrenute biti i priviđenje će postati.

* Vijest

21. Džehennem će, doista, zasjeda biti,

22. obijesnima mjesto povratka,

23. u kojem će zauvijek ostati,

24. u njemu nikakve svježine neće osjetiti, ni pića okusiti,

25. osim vrele vode i kapljevine,

26. kazne prikladne.

27. Zaista se oni nisu nadali polaganju računa

28. i potpuno lažnim smatrali su Naše ajete i znakove,

29. a Mi smo sve pobrojali i zapisali.

30. "Pa zato kušajte, a Mi ćemo vam patnju samo povećati!"

31. Zaista, bogobojaznima mjesto spasa i uživanja pripada:

32. bašče i vinogradi,

33. i djevojke mlade, godina istih,

34. i pehari puni.

35. Tamo prazne besjede i laži neće slušati,

36. to im je nagrada od Gospodara tvoga, dar dovoljni.

37. Od Gospodara nebesa i Zemlje i onoga što je između njih, Svemilosnoga, Kome neće moći zboriti.

38. Na Dan kada Duh i meleci budu u redove poredani, oni neće govoriti. Govorit će samo onaj kome Svemilosni dozvoli, a istinu će reći.

39. To je Istiniti dan, pa ko hoće, povratak Gospodaru svome prihvatit će.

40. Mi vas, zaista, na patnju blisku upozoravamo, na Dan u kojem će čovjek djela ruku svojih vidjeti, a nevjernik uzviknuti: "Kamo sreće da sam prašina bio!"

Sura En-Naziat *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako Mi onih koji čupaju grubo,
2. i onih koji vade blago,
3. i onih koji plove brzo,
4. i onih koji baš prednjače,
5. i onih koji odredbe uređuju,
6. na Dan kada se Zemlja potresom zatrese,
7. za kojim će doći sljedeći,
8. srca taj dan bit će uplašena,
9. a pogledi njihovi ponizni.
10. Govore oni: "Zar ćemo, zaista, u kaburovima biti vraćeni u život?
11. Zar kad truhle kosti postanemo?"
12. i još kažu: "E tada bismo mi bili izgubljeni!"
13. A bit će to samo naredba jedna,
14. a oni već na površini Zemlje.
15. Da li je doprla do tebe vijest o Musau,
16. kad ga je Gospodar njegov u blagoslovljenoj, čistoj dolini Tuva zovnuo?
17. "Idi faraonu, on se, doista, osilio,
18. i reci: 'Da li bi ti da se očistiš,
19. da te Gospodaru tvome uputim, pa da Ga se bojiš?' "
20. I onda mu je najveći znak pokazao,
21. ali je on porekao i nije poslušao,

* Oni koji čupaju

22. već se okrenuo i potrudio
23. i sabrao i povikao:
24. "Ja sam gospodar vaš najveći!", on je rekao.
25. I Allah ga je na drugom, a i na ovom svijetu kaznio.
26. U tome ima pouka za svakoga koji se bude Allaha bojao!
27. A šta je teže: vas ili nebo stvoriti? On ga je sazdao,
28. svod njegov visoko digao i usavršio,
29. noći njegove mračnim, a dane svijetlim učinio.
30. Poslije toga je Zemlju rasprostro,
31. iz nje je vodu i pašnjake izveo,
32. i planine nepomičnim učinio,
33. na uživanje vama i stoci vašoj.
34. A kad dođe nevolja najveća,
35. tada će se čovjek prisjetiti onoga što je radio,
36. i Oganj će svakome ko vidi biti ukazan.
37. Pa, onom ko je osion bio
38. i život dunjalučki više volio,
39. Oganj će baš prebivalište biti.
40. A onom ko je od stajanja pred Gospodarom svojim strepio i dušu od prohtjeva uzdržao,
41. Džennet će baš boravište biti.
42. Pitaju te o Času kijameta: "Kada će se dogoditi?"
43. Šta ti o spomenu njegovom znaš!?
44. Znanje o njemu kod Gospodara tvoga skončava.
45. Tvoje upozorenje na njega prihvata samo onaj koji Ga se boji,
46. a njima će se učiniti, Dan taj, kada ga dožive, da su samo jedno poslijepodne ili jedno jutro na dunjaluku ostali.

Sura Abese *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Namrštio se i okrenuo
2. zato što je slijepi čovjek njemu prišao.
3. A šta ti znaš, možda će se on očistiti,
4. ili opomenuti, pa da mu opomena koristi.
5. A što se tiče onoga koji je bogat,
6. ti se njemu okrećeš,
7. a ti nisi odgovoran ako se on ne očisti.
8. A što se tiče onoga koji ti je došao žureći,
9. a on se boji,
10. ti njega zanemaruješ.
11. Ne čini tako! Zbilja je ovo opomena,
12. pa ko hoće, imat će ga na umu,
13. na listovima je cijenjenim,
14. uzvišenim, čistim,
15. u rukama izaslanika
16. časnih, čestitih.
17. Proklet neka je čovjek! Koliko je samo njegovo poricanje!
18. Od čega ga On stvara?
19. Od kapi sjemena ga stvara, pa mu određuje.
20. I put mu dostupnim učini,

* Namrštio se

21. zatim mu život oduzme i učini da bude sahranjen,
22. i poslije će ga, kada On bude htio, oživjeti.
23. Uistinu! On još nije ispunio ono što mu je On naredio!
24. Neka čovjek pogleda u hranu svoju.
25. Mi obilnu kišu prolijevamo,
26. zatim zemlju pukotinama cijepamo
27. i činimo da iz nje žito izrasta,
28. i grožđe i povrće,
29. i masline i palme,
30. i bašče guste,
31. i voće i trave,
32. na uživanje vama i stoci vašoj.
33. A kad dođe glas zaglušujući,
34. na Dan kada će čovjek od brata svoga pobjeći,
35. i od majke svoje, i od oca svoga,
36. i od druge svoje i sinova svojih,
37. Dan taj svaki čovjek će se samo o sebi brinuti,
38. neka lica Dan taj bit će blistava,
39. nasmijana, radosna,
40. a na nekim licima Dan taj bit će prašina,
41. tama će ih prekrivati,
42. to će, zbilja, nevjernici, razvratnici biti.

Sura Et-Tekvir *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Kada Sunce bude skupljeno i izgubi sjaj,
2. i kada zvijezde raštrkane popadaju,
3. i kada planine budu pokrenute i smrvljene,
4. i kada steone kamile budu ostavljene,
5. i kada divlje životinje budu sabrane,
6. i kada mora budu raspaljena,
7. i kada duše budu sparene,
8. i kada djevojčica koja je živa zakopana bude upitana
9. zbog kojeg je grijeha ubijena,
10. i kada listovi budu raširenи,
11. i kada nebo bude uklonjeno,
12. kada Oganj bude razbuktan,
13. i kada Džennet bude približen –
14. svako će saznati ono što je pripremio.
15. I kunem se zvijezdama - koje se skrivaju,
16. koje se kreću i iz vida gube,
17. i noći kad dolazi,
18. i zorom kad diše,
19. On – Kur'an je, zaista, kazivanje Izaslanika plemenitog,
20. moćnog, kod Gospodara Arša cijenjenog,

* Prestanak sjaja

21. kome se drugi tamo pokoravaju, povjerljivog!

22. A drug vaš nije lud.

23. On ga je na obzorju jasnom vidio,

24. i, kada je u pitanju ono što je čulima nedokučivo, on nije škrt,

25. i on nije prokletog šejtana govor,

26. pa kuda onda idete?!

27. On je samo opomena svjetovima,

28. onome od vas koji hoće da je na Pravom putu,

29. a vi ne možete ništa htjeti ako to Allah, Gospodar svjetova, neće!

Sura El-Infitar *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Kada se nebo rascijepi,
2. i kada zvijezde popadaju raštrkane,
3. i kada mora budu prokuhljala pa se preliju,
4. i kada kaburovi budu prevrnuti,
5. svako će saznati šta je pripremio, a šta propustio.
6. O čovječe, šta te je obmanulo u vezi s tvojim Gospodarom Plemenitim?!
7. Koji te je stvorio, pa učinio da si skladan i da si uspravan,
8. i kakav je htio lik ti dao.
9. Naprotiv! Vi još i Sud poričete,
10. a nad vama bdiju čuvari,
11. plemeniti pisari,
12. koji znaju ono što radite.
13. Čestiti će, sigurno, u vječnoj blagodati biti,
14. a razvratnici, sigurno, u Ognju će boraviti.
15. Na Sudnjem danu u njemu će gorjeti
16. i više iz njega izbivati neće.
17. A šta ti znaš šta je Sudnji dan?!
18. I još jednom: šta znaš šta je Sudnji dan?!
19. Dan kada niko nikome neće moći nimalo pomoći, Dana tog vlast će jedino Allah imati.

* Rascjepljenje

Sura El-Mutaffifin *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Teško onima koji zakidaju,
2. koji punu mjeru uzimaju kad od drugih kupuju,
3. a kad drugima mjere na litar ili na kantar – zakidaju.
4. Zar ne misle takvi da će oživljeni biti
5. na Dan veliki,
6. na Dan kada će se ljudi Gospodaru svjetova dići?
7. Uistinu! Zapisano je razvratnicima da su u Sidždžinu,
8. a znaš li ti šta je Sidždžin?!
9. Knjiga je ispisana.
10. Teško taj dan poricateljima,
11. koji su Dan sudnji poricali,
12. a njega ne poriče drugi doli svaki prestupnik, grešnik,
13. koji je, kada su mu ajeti Naši kazivani, govorio: "Izmišljotine naroda drevnih!"
14. Ne, naprotiv! Ono što su radili prekrilo je srca njihova.
15. Ne, naprotiv! Zaista, oni će taj dan od viđenja svoga Gospodara zastrti biti,
16. zatim će sigurno u Oganj ući,
17. pa će im biti rečeno: "Eto, to je ono što ste poricali!"
18. Uistinu! Zapisano je čestitima da su u Illijjunu,
19. a znaš li ti šta je Illijjun?

* Oni koji pri mjerenju zakidaju

20. Knjiga je ispisana.
21. Uz nju su prisutni oni koji su bliski.
22. Čestiti će, zaista, u vječnom užitku biti,
23. sa divana prekrivenih gledati,
24. na licima njihovim prepoznat ćeš ozarenost užitkom,
25. daće im se pa će piće zapečaćeno piti,
26. na čijem kraju misk će biti, i neka se za to natječu oni koji hoće da se natječu!
27. A mješavina mu je iz Tesnima,
28. vrela iz kojeg će oni bliski piti.
29. Zaista su razvratnici ismijavali one koji vjeruju,
30. i kada su pored njih prolazili, jedni drugima su namigivali.
31. A kad su se porodicama svojim vraćali, vraćali su se šale zbijajući.
32. A kad bi ih vidjeli, rekli bi: "Ovi su, doista, zalutali" –
33. a oni nisu poslani da ih čuvaju.
34. Taj dan oni koji su vjerovali nevjernicima će se podsmijavati,
35. sa divana će gledati.
36. Zar će nevjernici biti drugačije kažnjeni nego prema onome kako su postupali!

Sura El-Inšikak *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Kada se nebo rascijepi,
2. i posluša Gospodara svoga, a ono će to dužno biti,
3. i kada Zemlja bude rastegnuta,
4. i izbaci ono što je u njoj, i potpuno se isprazni,
5. i posluša Gospodara svoga, a ona će to dužna biti.
6. O čovječe, ti se trudiš idući svome Gospodaru, pa ćeš svoj trud naći.
7. Onaj kome bude knjiga njegova u desnu ruku njegovu data,
8. na lahak obračun naići će
9. i svojima će se radostan vratiti;
10. a onaj kome bude knjiga njegova iza leđa njegovih data,
11. propast će prizivati,
12. i u Ognju će gorjeti.
13. Zaista je on sa porodicom svojom radostan bio,
14. i mislio da se nikada neće vratiti,
15. a hoće! Gospodar njegov o njemu, zaista, sve zna!
16. Ali, ne! Kunem se rumenilom večernjim,
17. i noći, i onim što ona sakuplja
18. i Mjesecom kada se ispuni,
19. vi ćete, sigurno, iz stanja u stanje prelaziti!
20. Pa šta im je, da ne vjeruju

* Cijepanje

21. i kad im se Kur'an uči na tlo licem ne padaju?!

22. Naprotiv, oni koji ne vjeruju poriču,

23. a Allah najbolje zna šta oni u sebi kriju,

24. zato im navijesti patnju bolnu!

25. A oni koji budu vjerovali i dobra djela činili, imat će nagradu neprekidnu.

Sura El-Burudž *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako mi neba sa zvijezdama velikim,

2. i Dana već obećanog,

3. i svjedoka i posvjedočenog,

4. prokleti bili vlasnici rovova,

5. i vatre s gorivom,

6. kada su oko nje sjedili

7. i bili svjedoci onoga što su vjernicima radili!

8. A svetili su im se samo zato što su u Allaha, Silnoga i Hvaljenoga, vjerovali,

9. Čija je vlast i na nebesima i na Zemlji, a Allah je svemu Svjedok.

10. Zaista, oni koji su stavljali na kušnju vjernike i vjernice, a zatim se nisu pokajali, imat će kaznu u Džehennemu, imat će kaznu ognjenu.

11. Zaista, onima koji su vjerovali i radili dobra djela pripadaju bašče džennetske, kroz koje rijeke teku, a to je uspjeh veliki.

12. Kazne Gospodara tvoga zaista su žestoke!

13. On ni iz čega stvara, i ponovo će to učiniti;

14. On je Oprostitelj grijeha, Onaj Koji puno voli,

15. Gospodar Arša, Veličanstveni.

16. On radi šta hoće.

17. Da li je do tebe doprla vijest o vojskama,

18. o faraonu i Semūdu?

* Velike zvijezde

19. Ali, ovi koji ne vjeruju stalno poriču,
20. a Allah ih prati, ništa Mu ne promiče.
21. Naprotiv! Ovo je Kur’an veličanstveni,
22. na Ploči pomno čuvanoj.

Sura Et-Tarik *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako mi neba i noćnog posjetioca!
2. A znaš li ti šta je to noćni posjetilac?
3. Zvijezda prodiruća!
4. Nema čovjeka nad kojim neko ne bdije.
5. Neka čovjek pogleda od čega je stvoren!
6. Stvoren je od tekućine koja izbija u mlazu,
7. koja između kičme i grudi izlazi,
8. i On ga je, zaista, kadar ponovno stvoriti,
9. onaj dan kada tajne budu otkrivene,
10. kada čovjek ni snage ni pomagača neće imati.
11. I tako mi neba punog kiše koja se vraća.
12. i Zemlje pune raspuknuća,
13. Kur'an je, doista, govor koji rastavlja Istinu od neistine,
14. lakrdija nikakva nije.
15. Oni, zbilja, prave zamke,
16. pa i Ja njima zamke pravim.
17. Zato nevjernicima još vremena daj, još koji trenutak ih ostavi.

* Noćni posjetitelj

Sura El-A'la *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Slavi i uzvisuj ime Gospodara svoga Svevišnjeg,
2. Koji sve stvara i čini skladnim,
3. i Koji određuje, pa upućuje,
4. i Koji čini da rastinje iznikne,
5. a potom čini da postane suho, potamnjelo.
6. Mi ćemo te naučiti da učiš pa ništa nećeš zaboraviti,
7. osim onoga što Allah hoće. On, zaista, zna i ono što na javu iznosite i ono što tajite.
8. I dostupnim ti učiniti ono što je lahko;
9. pa ti opominji ako opomena bude koristila.
10. Opomenut će se onaj koji se Allaha boji,
11. a izbjegavat će je onaj najgori,
12. koji će u vatri velikoj gorjeti,
13. pa u njoj neće ni umrijeti ni živjeti.
14. Uspio je onaj koji se očisti
15. i spomene ime Gospodara svoga pa namaz obavi!
16. Ali, vi više život na ovom svijetu volite,
17. a onaj svijet je bolji i vječan je.
18. To, doista, ima u listovima prvim,
19. listovima Ibrāhīmovim i Mūsāovim.

* Svevišnji

Sura El-Gašija *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Da li je doprla do tebe vijest o Općoj nevolji?
2. Neka lica Dan taj bit će potištena,
3. premorena, napaćena,
4. u vatri užarenoj pržena,
5. sa vrela uzavrelog napajana,
6. kada drugog jela osim trnja neće imati,
7. koje neće ni ugojiti ni glad utoliti.
8. Neka lica Dan taj bit će radosna,
9. trudom svojim zadovoljna,
10. u Džennetu visokome,
11. u kojem prazne besjede neće slušati!
12. U njemu su izvor-vode koje teku,
13. u njemu su divani uzdignuti,
14. i pehari postavljeni,
15. i jastuci poredani
16. i ćilimi rašireni.
17. Pa, zašto oni ne gledaju kamilu – kako je stvorena,
18. i nebo – kako je uzdignuto,
19. i planine – kako su postavljene,
20. i Zemlju – kako je prostrta?!

* Teška nevolja

21. Ti upozoravaj, ti samo i jesi upozoritelj,

22. ti nisi onaj koji ih prisiljava!

23. A onoga koji se okreće i ne vjeruje,

24. njega će Allah najvećom patnjom kazniti.

25. Nama će se oni, zaista, vratiti.

26. A potom, na Nama je, doista, da račun njihov svedemo!

Sura El-Fedžr *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako mi zore,

2. i deset noći,

3. i parnog i neparnog,

4. i noći kada nestaje,

5. zar to pametnom zakletva nije?

6. Zar ne znaš šta je Gospodar tvoj sa narodom Ad uradio,

7. sa stanovnicima Irema, punog palata na stupovima,

8. kojima ravna ni u jednoj zemlji nije bilo;

9. i sa Semūdom, koji su stijene u dolini klesali,

10. a i sa faraonom, koji je vojsku imao,

11. koji su na Zemlji obijesni bili,

12. i smutnje na njoj umnožili,

13. pa je Gospodar tvoj bič patnje na njih spustio,

14. a Gospodar tvoj je, zaista, u zasjedi.

15. A čovjek, kada ga Gospodar njegov iskuša pa mu počast ukaže i blagodatima ga obaspe, rekne: “Gospodar moj mene je počastvovao!”

16. A kad ga iskuša i opskrbu njegovu oskudnom učini, onda rekne: “Gospodar moj me je ponizio!”

17. A nije tako! Vi pažnju siročetu ne ukazujete,

18. i da se puki siromah nahrani – jedan drugoga ne podstičete,

19. a nasljedstvo pohlepno jedete

* Zora

20. i imetak pretjerano volite.

21. Uistinu, kada Zemlja bude u komadiće zdrobljena,

22. i kada dođe Gospodar tvoj, a meleci budu sve red do reda,

23. i kad se tog Dana primakne Džehennem; tada će se čovjek sjetiti – a na što mu je sjećanje?! –

24. i reći će: "Kamo sreće da sam se za ovaj život pripremio!"

25. A Dan taj niko neće kao On kažnjavati

26. i niko neće kao On u okove okivati.

27. A ti, o dušo smirena,

28. vrati se Gospodaru svome zadovoljna, a i On tobom zadovoljan,

29. pa uđi među robove Moje

30. i uđi u Džennet Moj!

Sura El-Beled *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Kunem se gradom ovim,
2. a ti si u ovom gradu oslobođen ograničenja,
3. i roditeljem i onim koga je rodio,
4. Mi smo stvorili čovjeka da je je u naporu i poteškoćama.
5. Misli li on da mu niko ništa ne može?
6. "Utrošio sam imetak nagomilani!", govori.
7. Zar misli da ga niko vidio nije?
8. Zar mu nismo dali oka dva,
9. i jezik i usne dvije,
10. i dobro i zlo mu objasnili?
11. Pa zašto nije savladao uspon?
12. A šta ti misliš: šta je to uspon?
13. Roba ropstva osloboditi,
14. ili, u vrijeme gladi, nahraniti
15. siroče bliska roda,
16. ili ubogoga nevoljnika.
17. A potom da je bio od onih koji vjeruju, koji jedni drugima strpljivost preporučuju i koji jedni drugima milosrđe preporučuju;
18. oni će biti – oni s desne strane!
19. A oni koji ne vjeruju u ajete i dokaze Naše, oni će biti – oni s lijeve strane,
20. iznad njih će vatra zatvorena biti.

* Grad

Sura Eš-Šems *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako mi Sunca i svjetla njegova,
2. i Mjeseca kada ga prati,
3. i dana kada ga vidljivim učini,
4. i noći kada ga zakloni,
5. i neba i Onoga Koji ga sazda,
6. i Zemlje i Onoga Koji je rasprostrije,
7. i duše i Onoga Koji je ispravnom stvori,
8. pa je nadahnu da zna šta je razvrat, a šta bogobojaznost;
9. uspio je onaj ko je očisti,
10. a izgubio je onaj ko je zapostavi!
11. Narod Semūd je zbog obijesti svoje poricao.
12. Kad se jedan nesretnik između njih podigao,
13. Allahov poslanik im je doviknuo: “Pazite na Allahovu devu i njen red pojenja!”
14. Ali su ga u laž utjerali, pa su je zaklali – i Gospodar njihov ih je, zbog grijeha njihovih, uništio i kaznom sve obuhvatio,
15. ne bojeći se kakve će posljedice toga biti.

* Sunce

Sura El-Lejl *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako mi noći kada sve zakrije,
2. i dana kad svane,
3. i Onoga Koji muško i žensko stvara,
4. vaš trud je, zaista, različit.
5. A onome koji udjeljuje i bogobojazan je
6. i ono najljepše smatra istinitim,
7. njemu ćemo ono što je lahko dostupnim učiniti;
8. a onome koji tvrdiči i osjeća se neovisnim,
9. i ono najljepše smatra lažnim,
10. njemu ćemo ono što je tegobno dostupnim učiniti,
11. i imetak njegov mu, kad se strovali, neće koristiti.
12. Mi smo dužni ukazati na Pravi put
13. i jedino Nama pripada i ahiret i ovaj svijet.
14. Zato vas upozoravam na razbuktalu vatru,
15. u koju će ući samo najveći nesretnik,
16. onaj koji bude poricao i okretao se,
17. a od nje će odstranjen biti onaj najbogobojazniji,
18. onaj koji bude dio imetka svoga udjeljivao da bi se očistio,
19. ne očekujući da mu se zahvalnošću uzvrati,
20. već jedino žudeći za Licem Gospodara svoga Svevišnjeg,
21. i on će, zbilja, zadovoljan biti!

* Noć

Sura Ed-Duha *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako mi jutra
2. i noći kad se utiša,
3. Gospodar tvoj nije te ni napustio ni omrznuo!
4. Ahiret je, zaista, bolji za tebe od ovog svijeta,
5. a Gospodar tvoj će tebi, sigurno, dati, pa ćeš zadovoljan biti.
6. Zar te siročetom ne nađe, pa ti utočište dade,
7. i zalutalim te nađe, pa te uputi,
8. i siromahom te nađe, pa te bogatim učini?
9. Zato, siroče ne okahari,
10. i onoga ko traži ne odbij,
11. i o blagodati Gospodara svoga kazuj!

* Jutro

Sura Eš-Šerh *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Zar grudi tvoje nismo prostranim učinili
2. i breme tvoje skinuli,
3. koje je pleća tvoja pritiskalo,
4. i spomen na tebe visoko uzdigli!
5. Pa, zaista, s mukom je olakšanje,
6. zaista, s mukom je olakšanje!
7. A kad završiš, molitvi se predaj,
8. i Gospodaru svome teži!

* Širokogrudnost

Sura Et-Tin *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako mi smokve i masline,

2. i Sinajske gore

3. i grada ovog sigurnog.

4. Mi čovjeka stvaramo u najljepšem obliku,

5. zatim ćemo ga u najniže nizine vratiti,

6. samo ne one koji budu vjerovali i dobra djela činili, njima pripada nagrada neprekidna.

7. Pa, šta te, onda, navodi da poričeš obračun?

8. Zar Allah nije sudija najpravedniji?!

* Smokva

Sura El-Alek *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Čitaj s imenom Gospodara tvoga Koji stvara,
2. stvara čovjeka od zakvačka.
3. Čitaj, plemenit je Gospodar tvoj,
4. Koji poučava peru,
5. Koji čovjeka poučava onome što ne zna.
6. Uistinu, čovjek se uzobijesti
7. čim se neovisnim osjeti,
8. a Gospodaru tvome će se, doista, svi vratiti!
9. Vidje li ti onoga koji sprečava
10. roba da klanja?
11. Šta misliš, ako je on na Pravom putu,
12. ili ako bogobojaznost naređuje?!
13. Šta misliš, ako on poriče i okreće se,
14. zar on ne zna da Allah vidi?!
15. Ne valja to! Ako se ne okani, dohvatićemo ga za kiku,
16. kiku lažnu i grešnu,
17. pa neka on pozove društvo svoje.
18. Mi ćemo pozvati zebanije.
19. Naprotiv! Ti se njemu ne pokoravaj, već čini sedždu i približi se Gospodaru svome.

* Zakvačak

Sura El-Kadr *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Mi smo ga objavili u Noći Kadr,

2. a šta ti misliš šta je Noć Kadr?

3. Noć Kadr bolja je od hiljadu mjeseci;

4. meleci i Duh, s dozvolom Gospodara svoga, spuštaju se u njoj zbog odluke svake,

5. spas je u njoj sve dok zora ne svane.

* Noć Kadr

Sura El-Bejjina *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Nisu se nevjernici između sljedbenika Knjige i mnogobošci odvojili, sve dok im nije došao dokaz jasni:

2. od Allaha Poslanik koji čita listove čiste,

3. u kojima su propisi ispravni.

4. A podvojili su se oni kojima je data Knjiga baš onda kad im je došao dokaz jasni,

5. a naređeno im je da samo Allahu ibadet čine, da Mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju, i da namaz obavljaju, i da zekat udjeljuju; a to je – ispravna vjera.

6. Oni sljedbenici Knjige koji ne vjeruju i višebošci, bit će, sigurno, u vatri džehennemskoj, u njoj će vječno ostati: oni su najgora stvorenja.

7. A oni koji vjeruju i čine dobra djela – oni su, zbilja, najbolja stvorenja.

8. Nagrada za njih od Gospodara njihova su vrtovi Adna, kroz koje rijeke teku, u kojima će vječno, zauvijek boraviti; Allah će biti njima zadovoljan, a i oni će biti Njime zadovoljni. To će biti za onoga koji se bude bojao Gospodara svoga.

* Dokaz jasni

Sura Ez-Zelzela *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Kad se Zemlja najžešćim potresom svojim zatrese,
2. i kada Zemlja izbaci terete svoje,
3. i čovjek uzvikne: “Šta joj je?”,
4. taj dan ona će vijesti svoje kazivati
5. jer će joj Gospodar tvoj dopustiti.
6. Taj dan ljudi će se razdvojeni pojaviti da im se pokažu djela njihova:
7. Onaj ko bude uradio koliko trun dobra – vidjet će ga,
8. a onaj ko bude uradio i koliko trun zla – vidjet će ga.

* Zemljotres

Sura El-Adijat *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako mi onih koji dahćući jure,

2. pa varnice vrcaju,

3. i zorom napadaju,

4. i tu dižu prašinu

5. pa tu svi zajedno u sredinu prodiru,

6. čovjek je, zaista, prema Gospodaru svome poricatelj veliki,

7. i sam je on, doista, svjedok toga,

8. i on je, zbilja, u ljubavi za dobrima dunjalučkim žestok.

9. A zar on ne zna da će, kada kaburovi budu prevrnuti s onim što je u njima,

10. i kada iziđe na vidjelo ono što je u grudima,

11. Gospodar njihov Dan taj, sigurno, sve o njima znati?!

* Oni koji jure

Sura El-Karia *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Udar zastrašujući!
2. Šta je Udar zastrašujući?
3. I šta ti znaš šta je Udar zastrašujući?
4. Dan taj ljudi će biti kao leptiri raštrkani,
5. a planine kao šarena vuna iščupana.
6. Onaj čija dobra djela budu teška,
7. u ugodnom životu će živjeti,
8. a onaj čija dobra djela budu lahka,
9. boravište će mu bezdan biti.
10. A znaš li ti šta će to biti?
11. Vatra užarena!

* Udar zastrašujući

Sura Et-Tekasur *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Zaokuplja vas zgrtanje imovine
2. sve dok grobove ne naselite.
3. A ne treba tako, saznat ćete svakako!
4. I još jednom, ne treba tako! Saznat ćete sigurno!
5. Ne valja tako, kad biste vi znali pouzdano.
6. Oganj ćete, zaista, vidjeti!
7. I još jednom, doista ćete ga vidjeti sasvim jasno!
8. Zatim ćete Dan taj o blagodatima biti pitani sigurno!

* Zgrtanje imovine

Sura El-Asr *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Tako mi vremena,

2. doista je čovjek na gubitku,

3. samo nisu oni koji vjeruju i dobra djela čine, i koji jedni drugima Istinu preporučuju i koji jedni drugima preporučuju strpljenje.

* Vrijeme

Sura El-Humeza *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Teško svakom klevetniku podrugljivcu,
2. koji blago gomila i prebrojava ga,
3. i misli da će ga blago njegovo besmrtnim učiniti.
4. A ne treba tako! On će, sigurno, biti bačen u Hutamu!
5. A znaš li ti šta je Hutama?
6. Vatra Allahova razbuktala,
7. koja će do srca dopirati.
8. Ona će nad njima biti zatvorena
9. plamenim izduženim stubovima.

* Klevetnik

Sura El-Fil *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Zar nisi čuo šta je s vlasnicima slona Gospodar tvoj uradio?

2. Zar lukavstvo njihovo nije upropastio

3. i na njih jata ptica poslao,

4. koje su na njih grumenje od gline pečene bacale,

5. pa ih kao izjedeno lišće učinio?

* Slon

Sura Kurejš *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Zbog navike Kurejšija,

2. navike njihove da zimi i ljeti putuju,

3. neka oni Gospodaru ove Kuće [1] ibadet čine,

4. Koji ih gladne hrani i od straha brani.

[1] Ka'ba
* Kurejšije

Sura El-Maun *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Šta misliš o onome koji Sudnji dan poriče?
2. Pa to je onaj koji grubo odbija siroče,
3. i koji da se nahrani siromah – ne podstiče.
4. Pa teško klanjačima,
5. onima koji su nemarni prema svome namazu,
6. koji se samo ljudima pokazuju
7. i čak potrepštine koje se na posudbu daju oni ne daju!

* Potrepštine koje se na posudbu daju

Sura El-Kevser *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Mi smo ti, uistinu, Kevser dali,

2. pa klanjaj Gospodaru svome i kurban kolji,

3. onaj koji tebe mrzi – sigurno će on bez spomena ostati.

* Kevser

Sura El-Kafirun *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Reci: “O vi nevjernici,
2. ja ne obožavam ono što vi obožavate,
3. niti ste vi obožavaoci Onoga Koga ja obožavam,
4. niti sam ja obožavalac onoga što vi obožavate,
5. niti ste vi obožavaoci Onoga Koga ja obožavam,
6. vama vaša vjera, a meni moja.

* Nevjernici

Sura En-Nasr *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Kada Allahova pomoć i pobjeda dođu,

2. i vidiš ljude kako u skupinama u Allahovu vjeru ulaze,

3. ti slavi i veličaj Gospodara svoga hvaleći Ga i moli Ga da ti oprosti, On, zaista, pokajanje stalno prima.

* Pomoć

Sura El-Mesed *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Neka propadnu ruke Ebu Lehebove, i propao je!
2. Neće mu biti od koristi imetak njegov, a ni ono što je stekao,
3. ući će on, sigurno, u vatru rasplamsalu,
4. i žena njegova što drvlje nosi;
5. o vratu njenu bit će uže od ličine usukane.

* Ličina usukana (U nekim prijevodima spominje se kao sura El-Leheb/Plamen).

Sura El-Ihlas *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Reci: “On je Allah – Jedan!

2. Allah je Es-Samed! [1]

3. Nije rodio i rođen nije,

4. i niko Mu ravan nije!”

* Iskrenost

[1] On je Gospodar Apsolutni i savršeni u svojim svojstvima i ljepoti, Onaj Kome sva stvorenja teže i kod Njega utočište traže.

Sura El-Felek *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Reci: “Utječem se Gospodaru svitanja,
2. od zla onoga što On stvara.
3. i od zla mrkle noći kada razastre tmine,
4. i od zla onih koje u čvorove pušu,
5. i od zla zavidnika kad zavidi.”

* Svitanje

Sura En-Nas *

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog!

1. Reci: “Utječem se Gospodaru ljudi,

2. Vladaru ljudi,

3. Bogu ljudi,

4. od zla šejtana – koji nanosi zle misli pa se skrije,

5. koji zle misli unosi u prsa ljudi;

6. od džina i od ljudi!”

* Ljudi

Sadržaj

Broj sure	Ime sure	Str.
1	El-Fātiha	1
2	El-Bekara	2
3	Ālu-‘Imrān	36
4	En-Nisā’	56
5	El-Mā’ida	77
6	El-En‘ām	93
7	El-A‘arāf	111
8	El-Enfāl	131
9	Et-Tevba	139
10	Jūnus	153
11	Hūd	164
12	Jūsuf	176
13	Er-Ra‘d	187
14	Ibrāhīm	192
15	El-Hidžr	197
16	En-Nahl	202
17	El-Isrā’	213
18	El-Kehf	223
19	Merjem	233
20	Tā-ha	240
21	El-Enbijā’	250
22	El-Hadž	258
23	El-Mu’minūn	266
24	En-Nur	274
25	El-Furkān	282
26	Eš-Šu‘arā’	288
27	En-Neml	298
28	El-Kasas	305
29	El-‘Ankebūt	314
30	Er-Rūm	320
31	Lukmān	325

Broj sure	Ime sure	Str.
32	Es-Sedžda	329
33	El-Ahzāb	332
34	Sebe’	340
35	Fātir	346
36	Jā-Sīn	351
37	Es-Sāffāt	356
38	Sād	364
39	Ez-Zumer	370
40	El-Mu’min	377
41	Fussilet	385
42	Eš-Šūra	390
43	Ez-Zuhruf	395
44	Ed-Duhān	401
45	El-Džasija	404
46	El-Ahkāf	408
47	Muhammed	412
48	El-Feth	416
49	El-Hudžurāt	420
50	Kāf	422
51	Ez-Zārijāt	425
52	Et-Tur	428
53	En-Nedžm	431
54	El-Kamer	435
55	Er-Rahmān	438
56	El-Vāki‘a	442
57	El-Hadīd	446
58	El-Mudžādela	450
59	El-Hašr	453
60	El-Mumtehina	456
61	Es-Saff	458
62	El-Džuma	460

Sadržaj

Broj sure	Es-Sedžda	Str.
63	El-Munāfikūn	462
64	Et-Tegābun	464
65	Et-Talāk	466
66	Et-Tahrim	468
67	El-Mulk	470
68	El-Kalem	473
69	El-Hākka	476
70	El-Me‘āridž	479
71	Nūh	481
72	El-Džinn	483
73	El-Muzzemmil	485
74	El-Muddessir	487
75	El-Kijama	490
76	El-Insān	492
77	El-Murselāt	494
78	En-Nebe’	497
79	En-Nāzi‘āt	499
80	‘Abese	501
81	Et-Tekvīr	503
82	El-Infitār	505
83	El-Mutaffifīn	506
84	El-Inšikāk	508
85	El-Burūdž	510
86	Et-Tārik	512
87	El-A‘lā	513
88	El-Gāšija	514

Broj sure	Ime sure	Str.
89	El-Fedžr	516
90	El-Beled	518
91	Eš-Šems	519
92	El-Lejl	520
93	Ed-Duhā	521
94	Eš-Šerh	522
95	Et-Tin	523
96	El-‘Alek	524
97	El-Kadr	525
98	El-Bejjina	526
99	Ez-Zelzela	527
100	El-‘Ādijāt	528
101	El-Kāri‘a	529
102	Et-Tekasur	530
103	El-‘Asr	531
104	El-Humeza	532
105	El-Fil	533
106	Kurejš	534
107	El-Mā‘ūn	535
108	El-Kevser	536
109	El-Kāfirūn	537
110	En-Nasr	538
111	El-Mesed	539
112	El-Ihlās	540
113	El-Felek	541
114	En-Nās	542

المحتوى الإسلامي
The Islamic content

جمعية الربوة
Rabwa Association